

T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı
Yayın Nu: 128

OSMANLI BELGELERİNDE
BALKAN SAVAŞLARI
II
BALKAN WARS
IN OTTOMAN DOCUMENTS

İSTANBUL 2013

Proje Yöneticisi / Project Manager

Doç. Dr. Uğur ÜNAL
Devlet Arşivleri Genel Müdürü
General Director of State Archives

Proje Sorumluları / Project Officers

Doç. Dr. Mustafa BUDAK
Genel Müdür Yardımcısı
Deputy Director General

Sebahattin BAYRAM
Daire Başkanı
Department Head

Mümin YILDIZTAŞ
Yayın İşleri Koordinatörü
Publishing Coordinator

Yayın Komisyonu / Publishing Commission

Nuran KOLTUK
Kevser ŞEKER
Muzaffer ALBAYRAK
Kemal GURULKAN
Yusuf İhsan GENÇ
Uğurhan DEMİRBAŞ
Salih KAHRİMAN
Ümmühani CERRAHİ
Vahdettin ATİK

İngilizceye Tercüme / Translation into English

Hacer KILIÇASLAN
Durmuş KANDIRA
Hümeysra SEREN YENİÇERİ

Belge Fotoğrafları / Photographer of Documents

Şefik KANYILMAZ

Grafik-Tasarım / Graphics-Design

Esra AKBURAK

Baskı / Print

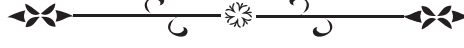
SEÇİL OFSET

100. Yıl Mahallesi Massit Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No:77 Bağcılar, İSTANBUL
0 (212) 629 06 15

Takım Numarası: 978-975-19-5863-1

ISBN:978-975-19-5865-5

ÖNSÖZ

Birinci Balkan Savaşı'nda bozguna uğrayan Osmanlı Devleti, İstanbul hinterlandı ve Gelibolu Yarımadası hariç Avrupa kıtasındaki bütün topraklarını kaybetmişti. 1913 senesi Ocak ayından itibaren Rumeli'den ümidini kesen Osmanlı Hükümeti, neredeyse bütün mesaisini devletin ikinci başkenti ve öz be öz bir Türk şehri olan Edirne'nin elinde kalmasını sağlamaya hasretmişti. Edirne'nin 26 Mart 1913'te düşmesi üzerine savaşa devam etmeye sebep kalmayarak 30 Mayıs 1913'te Londra'da Balkan Devletleri ile barış antlaşması imzalanmıştı.

Savaşı bitirmek üzere imzalanan Londra Barış Antlaşması ümit edilenin aksine yeni düşmanlıkları ve savaşları başlattı. Osmanlı'nın Balkanlarda bırakmış olduğu toprakları paylaşmak konusunda kendi aralarında anlaşamayan Balkan Devletleri arasındaki rekabet kısa sürede savaşa dönüştü.

Balkan Savaşları'nın ikinci evresi olarak tanımlanan bu dönemi Osmanlı Devleti, kaybını bir türlü kabullenemediği Edirne'yi kurtarmak için bir fırsat bildi. Londra Antlaşması'nın çizmiş olduğu Midye-Enez hattını geçen Osmanlı ordusu 22 Temmuz 1913'te Edirne'yi küçük çaplı çatışmalar dışında silah kullanmadan geri aldı.

Edirne'nin geri alınışı, kaybedilen Rumeli'nin derin acısını bir ölçüde izale etmişti. Ancak Balkan Savaşlarının sonucu olarak ortaya çıkan meseleler devleti uzun süre meşgul etti. Muhaceret, tabiiyet, vakıflar gibi sorunlar, antlaşmalara konulan özel maddelerle çözülmeye çalışıldıysa da bunların bir kısmı uluslar arası bir problem olarak günümüze kadar yansımıştır.

"*Osmanlı Belgelerinde Balkan Savaşları*" kitabının ikinci cildi iki bölümden oluşmaktadır.

"*İkinci Balkan Savaşı*" adını taşıyan birinci bölümde; İkinci Balkan Savaşı'nın başlaması ve geçirdiği evrelerle ilgili 43 başlıkta özetlenen belgeler bulunmaktadır. Bu bölümde genel olarak; Londra Antlaşmasıyla sonuçlanan Birinci Balkan Savaşı'yla Osmanlı Devleti'nden koparılan Rumeli vilayetlerinin paylaşılması hususunda anlaşmazlığa düşen Balkan Devletlerinin aralarındaki ihtilafın nasıl savaşa dönüştüğü, bu savaştan istifade eden Osmanlı Devleti'nin Edirne'yi geri alışı, Batı Trakya'da kurulan geçici hükümet, ordunun terhis edilerek Balkan Savaşlarına son noktanın konuşuyla ilgili belge örnekleri yer almaktadır.

"*Balkan Savaşlarının Ortaya Çıkardığı Sorunlar*" adını taşıyan ve 91 konu ile özetlenen belgelerden oluşan İkinci Bölüm; Muhâceret, Mezâlim, Tâbiyet, Mâlî Konular, Hukuk İhlâli, Esirler, Vakıflar ve Emlâk olmak üzere yedi başlık altında toplanmıştır.

"*Muhâceret*" başlığı altında bulunan belgelerde, Balkan Savaşlarının en başından itibaren yerini yurdunu terk edip canını kurtarmak için göç eden Rumeli'de sâkin Müslümanların içler acısı hâli, açlık, soğuk ve hastalık nedeniyle uğradıkları kayıplar, Türkiye'ye ulaşabilenlerin iskân edilmeleri ve bir an evvel üretime katılabilmeleri için alınan tedbirler, Batı Anadolu ve Trakya'daki Rumlarla Selanik bölgesindeki Müslümanların mübadelesi gibi konulara yer verilmektedir.

"*Mezâlim*" kısmında verilen belgelerde, Osmanlı ordusunun mağlup olup çekilmesiyle beraber savunmasız kalan Rumeli Müslüman nüfusunun, düşman ordusu ve Balkan çeteleri tarafından uğradıkları katliam ve mezalim, geride kalan Müslümanların isim ve din değiştirmeye zorlanmaları konuları bulunmaktadır.

"*Tâbiyet*" kısmında yer alan belgelerde, Rumeli'de kalan Müslümanların siyâsî, mülkî haklarının korunması, dînî serbestliklerinin sağlanması, vatandaşlık seçiminde tercih yapma hakkının verilmesi, sahip olunan emlâk ve arazinin tasarrufu ve askerlik mükellefiyeti meselelerine dair konular yer almaktadır.

"*Mâlî Konular*" başlığı altında yer alan belgelerde, Osmanlı Devleti'ne ait düyûn-ı umûmiye'den Rumeli'de işgal ettikleri araziden dolayı Balkan Devletlerinin hissesine düşen miktarın belirlenmesi, resmi kurumlara ait olup Rumeli vilayetlerindeki banka şubelerinde kalan paralar, demiryolları hakkı, el konulan gemiler, sivil halka verilen zararların tazmini gibi çeşitli mâlî hususlara dair her iki tarafın tazminat taleplerine yönelik konular bulunmaktadır.

"*Hukuk İhlâli*" kısmında yer alan belgelerde, uluslararası savaş hukukuna aykırı olarak savaş sırasında sivil halka, açık şehirlere, hastane, Hilâl-i Ahmer gibi sağlık kurumlarına verilen zararlar ve yapılan tahribat, esirlere yapılan kötü muamele, işgal edilen şehirlerdeki dînî, ilmî, sıhhî kurum ve binaların tahribi gibi konular bulunmaktadır.

"*Esirler*" başlığı altında yer alan belgelerde, Balkan Devletlerince bilerek katledilen veya bakımsızlıktan ölümüne sebep olunan esirler, savaş esirlerinin gördükleri kötü muameleden kurtarılarak uluslararası savaş hukukuna uygun şekilde ve şartlarda muhafaza edilmesi için yapılan girişimler, esirlerin ihtiyaçlarının karşılanması için Osmanlı Devletince gönderilen para ve eşya, savaştan sonra Balkan Devletlerince serbest bırakılan esirlerin memleketlerine nakledilmeleri için alınan tedbirler gibi hususlar yer almaktadır.

"*Vakıflar ve Emlâk*" kısmında yer alan belgelerde ise Rumeli'de düşman işgali altında kalan arazideki Müslüman vakıflarının zarar görmemesi ve hukukunun korunması için alınan tedbirler, muhacirlerin tapulu malı olan emlâk ve araziler üzerindeki haklarının korunması, vakıf eserlerinin ve bunlara ait gelirlerin o bölgede sakin Müslümanlarca kurulacak İslâm cemiyetlerince yönetilmesi, kütüphanelerde bulunan kıymetli kitapların ve nadir eserlerin zarar görmesine mani olunup muhafaza edilmesi ile alakalı hususlar bulunmaktadır.

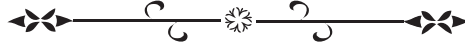
Belge görüntüleri, bu belgelerin günümüz alfabesine aktarımlarından hemen sonra verilmiş olup her bir belge ve ekleri için öncesinde kısa birer özet takdim edilmiştir. Metin içerisinde anlam düşüklüklerinin önlenmesi maksadıyla yapılan küçük müdahaleler köşeli parantez içerisinde verilmiştir.

Yüzüncü yılında Balkan Savaşlarına ışık tutacak iki ciltlik bu eserin hazırlanmasında emeği geçen Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün tüm çalışanlarına teşekkür eder ilgililere faydalı olmasını dilerim.

Saygılarımla...

Doç. Dr. Uğur ÜNAL
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

PREFACE

The Ottoman State defeated unexpectedly in the first Balkan War and lost all its lands in Europe except the hinterland of Istanbul and the Gallipoli Peninsula. Ottoman Government having lost its hope of Rumelia as from January 1913 devoted all its efforts to retain its second capital and a particularly Turkish city, Edirne. Upon the loss of Edirne on March 26, 1913 Ottoman State, thinking that there was no reason to go ahead with the war, signed a peace treaty with the Balkan States in London on May 30 1913.

The Peace Treaty of London which was signed in order to end the war, on the contrary, stirred up new hostilities and wars. The rivalry among the Balkan states which could not share out the land, been left behind in the Balkans by the Ottomans, turned out to be a war soon.

The Ottoman state considered this period, which was called the second stage of the Balkan Wars, as an opportunity to regain Edirne, the loss of which had been unacceptable by the Ottomans. On July 22 1913 the Ottoman Army advanced on Edirne crossing the Midye-Enez line which was drawn by the Treaty of London and regained Edirne from the Bulgarians without fighting except for small-scale battles.

The recapture of Edirne eased the pain of the loss of Rumelia and the shame of the defeat to some extent. The problems resulted from the Balkan wars kept the Ottoman state occupied for a long time. Issues such as immigration, citizenship, waqfs (*pious foundations*) have remained unsolved until today and have been still international problems although special clauses and sections were inserted to the agreements for many times in order to find solutions.

The second volume of the book “*Balkan Wars In Ottoman Documents*” consists of two parts.

In the first part, titled “The Second Balkan War”, there are 43 documents regarding the start and the phases of the second Balkan War. The documents in this part are generally about how the conflict among the Balkan states to share out the Rumelian lands taken from the Ottoman State through the first Balkan War, which was ended by the Treaty of London, turned out to be a war; the Ottoman Empire’s recapture of Edirne by taking the advantage of this war; the provisional government established in the Western Thracian; the demobilization of the army to put an end to the war.

The second part of the book which is titled as “The issues resulting from the Balkan wars” consists of 93 documents, collected under seven headings: immigration, atrocity, cit-

izenship, financial problems, and violation of law, captives, waqfs (*pious foundations*) and real estate.

The 22 documents under the title “Immigration” are related to such subjects as the terrible situations that the Muslims in Rumelia, who left home to save their lives over the course of Balkan wars, fell into; the losses they incurred because of hunger, cold weather and diseases; the housing of those being able to arrive Turkey, the measures taken in order to make them move on and begin to work as soon as possible, the exchange of the Greek population in the Western Anatolia and Thracian with the Muslims in Salonika.

The section titled “Atrocity” consisted of 16 documents about the atrocities and massacres to which the defenseless Rumelian Muslims were subjected after the defeat and the withdrawal of the Ottoman Army and how the Muslims who stayed in Rumelia were forced to change their names and religions.

The section under the name “Citizenship” includes 7 documents concerning the protection of political rights and the property rights of the Muslims remaining in Rumelia, the provision of religious liberty, the according of the right to choose the citizenship, the right of disposition on their property and military obligation.

There are 15 documents in the section titled “Financial Problems” which deal with the subjects about the compensation demands of both sides such as the determination of the Balkan countries’ share of the public debts of the Ottoman state as a result of their invasions in Rumelia, the situation of the public accounts left in the branches of the banks in Rumelian cities, the right of the railways, the commandeered ships, the compensation for the damages given to the civilians.

The 10 documents under the title “Violation of Law” are about the damages given to the civilians, the cities, the hospitals and the health institutions such as Hilal-i Ahmer in defiance of the international humanitarian laws, the maltreatment of the captives, the destruction of the religious, scientific and sanitary foundations and buildings in the occupied cities.

The section titled “Captives” consists of 10 documents concerning the captives who were killed intentionally or as a result of neglect by the Balkan countries, the attempts in order to save the war captives from maltreatment and to secure their protection in accordance with international humanitarian laws, the money and the goods sent by the Ottoman state to provide the needs of the captives, the measures taken to transport the captives, who released by the Balkan states, to their countries.

Under the title “Pious Foundations and Real Estate”, there are 11 documents concerning the measures taken to prevent the damages to the Muslim waqfs (*pious foundations*) left in the Rumelian lands the enemy occupation and to protect the legal status of them, the pro-

tection of the property rights of the immigrants, the administration of the waqf properties and their revenues by committees established by the Muslim locals, the prevention of the valuable and rare books in the libraries from being damaged.

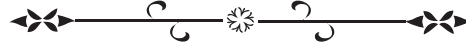
The images of the documents follow the transcripts and a brief summary is given for each document and for its appendix. Some of the people and places' names are changed in order to avoid sentence fragments and these changed forms are written in square brackets.

I would like to thank all the staff working at the General Directorate of State Archives who contributed to the preparation of the book, which will throw light on the Balkan Wars in its political and social aspects. And also I do wish the book will be useful for all the readers.

With my best regards.

Assoc. Prof. Uğur Ünal
General Director of State Archives

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ÖNSÖZ / PREFACE	3
İÇİNDEKİLER / CONTENTS	9
KISALTMALAR / ABBREVIATIONS.....	17

I. BÖLÜM / CHAPTER I

İKİNCİ BALKAN SAVAŞI / THE SECOND BALKAN WAR

1. Makedonya'da Balkanlılar arasındaki düşmanlık / Hostility among the Balkanians in Macedonia	20
2. Londra Antlaşması'nı tamamlayıcı protokolde uzlaşmazlık / Disagreement on the complementary protocol of the Treaty of London	25
3. Sırbistan ile Bulgaristan arasındaki savaş ihtimali / Possibility of a war between Serbia and Bulgaria	28
4. Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ni uyarması / Warning to the Ottoman State by Austria.....	31
5. Romanya ile Bulgaristan arasında sınır anlaşmazlığı / The border conflict between Romania and Bulgaria	34
6. Sırbistan ile Bulgaristan arasında savaş / The war between Serbia and Bulgaria	36
7. Sırbistan ile Bulgaristan arasında şiddetli savaş / The severe war between Serbia and Bulgaria.....	42
8. Meriç'e kadar olan arazinin geri alınması / The recapture of the lands extending over the Maritsa River	48
9. Midye-Enez hattının doğusunun Osmanlı ordusu tarafından işgali / Invasion of the lands in the east of the Midye-Enez line by the Ottoman Army.....	52
10. Osmanlı ordusunun Çorlu, Ereğli ve Tekirdağ'ı ele geçirmesi / The capture of Çorlu, Ereğli and Tekirdağ by the Ottoman Army.....	54
11. Midye-Enez hattının işgalinin Avrupa'da yapacağı etki / The impact of the invasion of the Midye-Enez line by the Ottoman Army on Europe.....	59
12. Osmanlı ordusunun Edirne'ye ilerlemesinin Fransa'daki tesiri / The impact of the advance of the Ottoman Army towards Edirne on France	62

13.	Midye-Enez hududunun Meriç'e kadar uzatılması kararı / <i>The decision on extension of the Midye-Enez border to the Maritsa River</i>	64
14.	Trakya'daki Hristiyanların Bulgaristan'a kaçması / <i>Escape of the Christians in Thrace to Bulgaria</i>	68
15.	Osmanlı ordusunun Edirne'ye ilerlemesine Avusturya'nın tavrı / <i>Austrian reaction to the advance of the Ottoman Army to Edirne</i>	70
16.	Rusya'nın tehdidi / <i>Russian threat</i>	73
17.	Avusturya'ya göre Osmanlı ordusu / <i>The Ottoman Army according to Austria</i>	78
18.	Osmanlı ordusunun Kırklareli ve Edirne'ye ulaşması / <i>Access of the Ottoman Army to Kırklareli and Edirne</i>	80
19.	Edirne ve Kırklareli'nin geri alınması / <i>Recapture of Edirne and Kırklareli</i>	87
20.	Edirne'nin geri alınışına İngiltere'nin tepkisi / <i>English reaction to the recapture of Edirne</i>	90
21.	Fransa Hükümeti'nin, Edirne'yi geri alınışına tavrı / <i>Reaction of the French Government to the recapture of Edirne</i>	92
22.	Fransa'nın, Edirne'nin tahliyesini istediği / <i>France's demand on the evacuation of Edirne</i>	96
23.	Bulgaristan'ın protestosu / <i>Protest of Bulgaria</i>	100
24.	Edirne'nin geri alınışının Azerbaycan ve Dağıstan'taki yansıması / <i>Reflections of the recapture of Edirne in Azerbaijan and Dagestan</i>	104
25.	Sırbistan'ın, Edirne'nin geri alınmasına tavrı / <i>Serbian reaction to the recapture of Edirne</i>	106
26.	Edirne'de yapılan kutlama / <i>Celebration in Edirne</i>	110
27.	İngiltere'nin, Edirne hakkındaki kararı / <i>Decision of England about Edirne</i>	112
28.	Osmanlı ordusunun Rum ve Bulgarlara muamelesi / <i>Treatment of the Ottoman Army to the Greeks and Bulgarians</i>	116
29.	Osmanlı Devleti'ne ekonomik ambargo / <i>Imposing an economic embargo on the Ottoman State</i>	126
30.	Dimetoka ve Sofulu halkının memnuniyeti / <i>Pleasure of residents of Dimetoka and Sofu</i>	128
31.	Yunanistan'ın Türk-Bulgar sınırı hakkındaki görüşü / <i>Position of Greece towards the Turkish-Bulgarian border</i>	136
32.	Kırklareli Rum halkının tercihi / <i>Preference of the Greek people in Kırklareli</i>	138
33.	Yunanistan'ın Edirne hakkındaki görüşü / <i>Position of Greece about Edirne</i>	142
34.	Osmanlı ordusunun Meriç'i aşmasının hoş görülmediği / <i>Austrian unrest because of the Ottoman Army's crossing the Maritsa River</i>	144

35.	Enver Bey'in ileri yürünmesi teklifi / <i>Enver Bey's proposal of continuation</i>	146
36.	Gümülcine Müslüman halkının kurtarılmayı beklediği / <i>The expectation of the Muslims in Gümülcine (Komotini) to be rescued</i>	152
37.	Edirne için Avrupa'da siyasî destek aranması / <i>Seeking for political support for Edirne in Europe</i>	156
38.	Barış antlaşmasının Osmanlı delegeleri / <i>The Ottoman delegates of the peace agreement</i>	160
39.	Kırcaali ve Gümülcine'de kurulan geçici hükümetler / <i>The provisional governments established in Kırcaali and Gümülcine (Komotini)</i>	162
40.	Edirne ve Kırklareli'deki istihkâmların muhafazası / <i>The protection of the fortifications in Edirne and Kırklareli</i>	174
41.	Batı Trakya Müslüman halkının hakları / <i>The rights of the Muslims in Western Thrace</i>	178
42.	Ordunun terhis edilmesi / <i>The demobilization of the army</i>	182
43.	Edirne'nin geri alınışının İslâm dünyasında sevinçle karşılandığı / <i>Welcoming of the recapture of Edirne by the Islamic world</i>	186

II. BÖLÜM / CHAPTER II

BALKAN SAVAŞLARININ ORTAYA ÇIKARDIĞI SORUNLAR / PROBLEMS RESULTING FROM THE BALKAN WARS

MUHACERET / IMMIGRATION

44.	Marmara Ereğlisi'ne gelmekte olan muhacirlere yardım / <i>Assistance for the immigrants on the way to Ereğli in Marmara Region</i>	200
45.	İstanbul'a gelen muhacirlerin Üsküdar'a geçirilmesi / <i>The transportation of the immigrants arriving in İstanbul to Üsküdar</i>	204
46.	Sırbistan'ın işgal ettiği araziden İstanbul'a hicret / <i>Immigration from the lands invaded by Serbia to İstanbul</i>	206
47.	Rumeli'den göç eden Osmanlı memurlarının İstanbul'a nakli / <i>Transportation of the Ottoman officials immigrating from Rumelia to İstanbul</i>	210
48.	Mısır Hilal-i Ahmer heyeti reisinin Balkan Savaşı'yla ilgili raporu / <i>The report by the head of the Egyptian Hilal-i Ahmer about the Balkan War</i>	212
49.	Rumeli muhacirlerinin iâşe, nakil ve iskânları / <i>Food, transportation and settlement services for the Rumelian immigrants</i>	226
50.	Rumeli'den gelen muhacirlerin Anadolu'da iskânları / <i>Settlement of the Rumelian immigrants in Anatolia</i>	230

51.	Yunanistan'da bulunan muhacirlere yardım / <i>Assistance for the immigrants in Greece</i>	234
52.	Balkanlardaki Müslümanların göçe teşvik edilmemesi / <i>Discouragement of the Muslim population in the Balkans to migrate</i>	240
53.	Rumeli Müslüman ahalisinin göçe özendirilmemesi / <i>Discouragement of the Rumelian Muslims to migrate</i>	242
54.	Rumeli'den göç eden muhacirlerin askerlik ve vergi muafiyetleri / <i>Tax and military exemption of the Rumelian immigrants</i>	248
55.	Ticaret ve sanayi ile uğraşan muhacirlerin kasabalara yerleştirilmesi / <i>Settlement of the immigrants engaged in trade and industry in towns</i>	254
56.	Edirne muhacirlerinin iskânları / <i>Settlement of immigrants in Edirne</i>	256
57.	Romanya'daki Müslüman muhacirler için para gönderilmesi / <i>Sending money to the Muslim immigrants in Romania</i>	260
58.	Kimsesiz Müslüman kadın, kız ve çocukların müftülüklerle teslimi / <i>Surrender of the destitute Muslim women, girls and children to the offices of the muftis</i>	268
59.	Batı Trakya'da Bulgar idarecilerin Müslümanlara baskısı / <i>Oppression of the Bulgarian authorities to the Muslims in the Western Thrace</i>	270
60.	Rumeli muhacirlerin üretime katılmaları / <i>The participation of the Rumelian immigrants to the production</i>	276
61.	Arnavut muhacirlerin Halep, Konya ve Ankara'da iskânı / <i>Settlement of the Albanian immigrants in Aleppo, Konya and Ankara</i>	282
62.	Rumların Müslümanlarla mübadelesi / <i>The population exchange between the Greeks and the Muslims</i>	286
63.	Yunanistan'la yapılacak nüfus mübadelesi görüşmeleri / <i>The negotiations to be held with Greece about the population exchange</i>	292
64.	Muhacirlerin Osmanlı vatandaşlığına girmesi / <i>Naturalization of the immigrants to the Ottoman citizenship</i>	302
65.	Sırp baskısı yüzünden göç eden Müslüman nüfus / <i>Immigration of the Muslim population because of the Serbian oppression</i>	306

MEZALİM / ATROCITY

66.	Müslüman halkın yapılan mezalimden dolayı göç ettiği / <i>Immigration of the Muslim people because of atrocities</i>	316
67.	Mezalimden kaçan Müslümanların Selanik'e sığınışı / <i>Asylum of the Muslim people escaping from atrocities to Salonika</i>	326
68.	Selanik'te Müslümanlara uygulanan mezalim / <i>Atrocities on the Muslims in Salonika</i>	330

69.	Bulgar ve Yunanlıların Müslüman halkı katli / <i>The Bulgarian and the Greek massacre of the Muslim people</i>	332
70.	Bulgarların Siroz'da yaptığı katliâm ve mezalim / <i>The Bulgarian massacre and atrocities in Siroz</i>	338
71.	Bulgarların İskeçe'de Müslümanlara uyguladığı baskı / <i>The Bulgarian oppressions on the Muslims in Iskece</i>	346
72.	Bulgarların Kırklareli'deki mezalimi / <i>The Bulgarian atrocities in Kırklareli</i>	350
73.	Bulgarların Trakya'dan çekilirken yaptıkları mezalim / <i>The Bulgarian atrocities while retreating from Trace</i>	364
74.	Edirne ve Kırklareli'de Müslümanlarla Rumlara yönelik mezalim / <i>The atrocities on the Muslims and the Greeks in Kırklareli</i>	366
75.	İşgal altındaki Edirne'de Bulgar mezalimi / <i>The Bulgarian atrocities during the occupation of Edirne</i>	370
76.	Bulgar mezaliminin Avrupa kamuoyunda duyurulması / <i>The announcement of the Bulgarian atrocities to the European public</i>	376
77.	Bulgarların Müslümanları, din değiştirmeye zorlaması / <i>The Bulgarian oppression on the Muslims to change their religion</i>	384
78.	Müslüman halkın dininin ve isimlerinin zorla değiştirilmesi / <i>The change in the names and in the religion of the Muslim people by force</i>	390
79.	Bulgaristan'da Müslüman Pomaklara uygulanan baskı ve şiddet / <i>Oppression and violence enforced on the Muslim Pomaks in Bulgaria</i>	392
80.	Yunanistan'ın Müslümanlara baskısı / <i>The Greek oppression on the Muslims</i>	406
81.	Bulgarların, Müslümanları din değiştirmeye zorlamaları / <i>The Bulgarian oppression on the Muslims to change their religion</i>	410

TABİİYYET / CITIZENSHIP

82.	Bulgar vatandaşı olan Müslümanlara yapılan baskı / <i>The oppression on the Muslims with Bulgarian citizenship</i>	416
83.	Ortodoks Rumların haklarının korunması / <i>The protection of the rights of the Orthodox Greeks</i>	422
84.	Yunanistan ve Bulgaristan ile imzalanan antlaşmalarda vatandaşlık / <i>The citizenship on the treaties signed with Greece and Bulgaria</i>	426
85.	Sırbistan'la yapılan antlaşmada vatandaşlık / <i>The citizenship on the treaty signed with Serbia</i>	446
86.	Uyruk değişikliği muamelesi / <i>Change of nationality</i>	456

87. Arnavutlar hakkında uygulanacak vatandaşlık hükümleri / *The citizenship rules to be implemented for the Albanians*458
88. Karadağ'la ilgili vatandaşlık sorunları / *Citizenship issues related to Montenegro*.....472

MALÎ KONULAR / *FINANCIAL PROBLEMS*

89. İşgal edilen şehirlerde bankalarda kalan para / *The money left in the banks of the occupied cities*484
90. Balkan Devletlerine düyun-ı umumiyyeden düşen hisse / *Share of the Balkan countries left from the Public Debts*490
91. Selanik ve Manastır banka şubelerinde bulunan vakıflara ait para / *The money belonging to the waqfs (pious foundations) in the branches of banks in Salonika and Monastir*492
92. Balkan Savaşı'nın malî yönünün görüşülmesi / *The negotiations on the financial aspect of the Balkan War*498
93. Paris Maliye Konferansı'nın toplanması / *Meeting of the Paris Finance Conference*500
94. Paris Maliye Konferansı'nda Rumeli'deki madenlerin durumu / *The situation of the mines in Rumelia at the Paris Finance Conference*506
95. Paris Maliye Komisyonu'nda görüşmelere başlandığı / *Beginning of the negotiations at the Paris Finance Committee*514
96. Maliye Komisyonu'nda devletler arasındaki parasal talepler / *The financial demands among the parties in the Finance Committee*.....522
97. İşgal bölgelerinde kullanılan Hicaz Demiryolu pulları geliri / *The income of the Hedjaz Railways' stamps used in occupied regions*526
98. Balkanlardaki demiryolları ve trenlerle alakalı meseleler / *The problems regarding the railways and the trains in the Balkans*.....530
99. Şark Demiryolları Şirketi'nin durumu / *The situation of the Eastern Railway Company*.....534
100. Drama Hilâl-i Ahmer Şubesi'nin bankada kalan parası / *Remaining money in the Drama branch of Hilal-i Ahmer*538
101. Sırbistan Hükümeti'nin, Osmanlı Devleti'nden tazminat talebi / *The Serbian Government's demand for compensation from the Ottoman State*.....544
102. Düyûn-ı Umumiye'den Yunan ve Sırlara düşen hisse / *The share of the Greeks and the Serbians from the Public Debts*550
103. Bulgarların, sivil halktan aldığı mal ve eşyanın bedelini ödemesi / *The compensation of the goods and the properties of civilians by Bulgarians*554

HUKUK İHLÂLİ / VIOLATION OF LAW

104. Karadağlıların yaralı Türk esirlerini öldürmesi / *Killing of wounded Turkish captives by the Montenegrins*558
105. Bulgarların Edirne'deki sivil binaları vurması / *Bombing of civil buildings in Edirne by the Bulgarians*.....562
106. Selanik'te bulunan jandarmalara uygulanan baskı / *The oppression of gendarmes in Salonika*.....564
107. Bulgar ordusunun ateşkese rağmen Edirne'yi bombalaması / *Bombing of Edirne by the Bulgarian Army despite the ceasefire*.....568
108. Edirne'deki sivil binaların Bulgarlar tarafından tahribi / *The destruction of civil buildings in Edirne by the Bulgarians*.....572
109. Edirne'de Hilâl-i Ahmer görevlilerine ateş açılması / *Opening fire on the officials of Hilal-i Ahmer in Edirne*576
110. Edirne'nin uluslararası kurallara aykırı şekilde bombalanması / *The bombardment of Edirne contrary to the international laws*582
111. Balkan Devletlerinin sivil halkın mallarına verdikleri zarar / *Damaging of the properties of the civilians by the Balkan States*.....586
112. Bulgarların, Osmanlı esirlerini savaşta kullanma istediği / *The demand of the Bulgarians to use the Ottoman captives as soldiers in war*591
113. Bulgarların Gümülcine Geçici Hükümeti memurlarını tutuklaması / *Arrest of the officials of the Gümülcine (Komotini) Provisional Government by the Bulgarians*594

ESİRLER / CAPTIVES

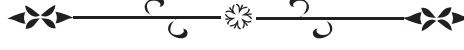
114. Bulgaristan'da bulunan Osmanlı esirlerinin ihtiyaçları / *The needs of the Ottoman captives in Bulgaria*.....600
115. Selanik'te toplanmakta olan Osmanlı esirleri / *The Ottoman captives gathering in Salonika*.....602
116. Selanik'teki Osmanlı esirleri için para gönderilmesi / *Sending money for the Ottoman captives in Salonika*608
117. Karadağ'daki Osmanlı esirlerinin nakli / *The transportation of the Ottoman captives in Montenegro*.....618
118. Bulgaristan'ın Osmanlı esirleri için yaptığı masraflar / *Bulgaria's expenses for the Ottoman captives*.....624
119. Bulgarların Eskizağra'daki esirlere yaptığı katliam / *Bulgarian massacre of the captives in Eskizağra (Stara Zagora)*628

120.	Sırbistan'daki Osmanlı esirlerinin nakli / <i>The transportation of the Ottoman captives in Serbia</i>	634
121.	Bulgaristan'daki Osmanlı esirlerine yapılan mezalim / <i>Atrocities on the Ottoman captives in Bulgaria</i>	636
122.	Yunanistan'ın Osmanlı esirlerine yaptığı harcamalar / <i>Greece's expenses for the Ottoman captives</i>	640
123.	Osmanlı esirleri için Yunanistan'ın talep ettiği tazminat / <i>Greece's demand of compensation for the Ottoman captives</i>	648

VAKIFLAR ve EMLÂK / *PIOUS FOUNDATIONS AND REAL ESTATE*

124.	Rumeli'deki Müslüman vakıfların durumu / <i>The situation of the Muslim waqfs (pious foundations) in Rumelia</i>	660
125.	Rumeli muhacirlerinin emlak ve arazi işlemleri / <i>Transactions of the Rumelian immigrants' properties and lands</i>	664
126.	Rumeli'de geride bırakılan nadir İslâm eserlerinin korunması / <i>Protection of the rare Islamic arts left in Rumelia</i>	670
127.	Rumeli'de kalan Müslümanların sahip oldukları emlak / <i>The properties of the Muslims left in Rumelia</i>	674
128.	Rumeli'de bulunan vakıfların listesi / <i>The list of the waqfs (pious foundations) in Rumelia</i>	678
129.	Müslüman halkın tasarrufundaki çiftliklere el konması / <i>Seizure of the farms held by Muslim people</i>	680
130.	Özel statüdeki Türk okullarının paralarına el konulması / <i>Seizure of the money of the Turkish schools in special-status</i>	684
131.	Romanya'daki İslâm vakıflarının idaresi / <i>Administration of the Islamic waqfs (pious foundations) in Romania</i>	686
132.	İşgal sırasında cami, mescit, tekke ve vakıf eserlerine verilen zararlar / <i>Damages to the mosques, to the dervish lodges and to the waqfs (pious foundations) monuments during the occupation</i>	690
133.	Bulgarların Edirne'den kaçırdıkları nâdir İslâm eserleri / <i>The rare Islamic arts smuggled by the Bulgarians from Edirne</i>	694
134.	Siroz'da bulunan dinî yapılara Yunan işgalinde verilen zarar / <i>The damages to the religious monuments in Siroz during the Greek occupation</i>	698
	BELGE REFERANSLARI / <i>DOCUMENT REFERENCES</i>	707
	İNDEKS / <i>INDEX</i>	711

KISALTMALAR

Hicrî Ayların Rumuzları

M.	Muharrem	B.	Receb
S.	Safer	Ş.	Şaban
Ra.	Rebîülevvel	N.	Ramazan
R.	Rebîülahir	L.	Şevval
Ca.	Cemâziyelevvel	Za.	Zilkade
C.	Cemâziyelâhir	Z.	Zilhicce

ARŞİV FON KODLARI

A. MKT. MHM,	Sadaret Mektubi Mühimme Kalemi Evrakı
BEO,	Babıali Evrak Odası Evrakı
DH. SYS,	Dahiliye Nezareti Siyasi Kısım Evrakı
DH. İD,	Dahiliye Nezareti İdare Evrakı
HR. HMŞ. İŞO,	Hariciye Nezareti Hukuk Müşavirliği İstişare Odası Evrakı
HR. SYS,	Hariciye Nezareti Siyasi Kısım Evrakı
İ. HB,	İrade Harbiye
İ.HR,	İrade Hariciye
MB,	Mabeyn Evrakı
MB.İ,	Mabeyn İrade
MV,	Meclis-i Vükela Mazbataları

I. BÖLÜM
İKİNCİ BALKAN SAVAŞI

1ST PART
THE SECOND BALKAN WAR

مستور

خارجی تکریر

خاندان
خاندان

۱۹۰۶
۲۱

دولت اتم حقیر
بنارلر صیدک و یونانلرک سارق سابه حیرت بر درجه کدیر و بعضی کلده وقتو کلده حصارمانک تفضیلته دیر سونک و بیظمیات
حقیر و کونیه یق زبورک فقرای موریدی لغا صوبه کدیر ایستاقم اوسابه اروزنه حقیر کدیر
ایستاقم اوسابه اروزنه حقیر کدیر
ایستاقم اوسابه اروزنه حقیر کدیر
ایستاقم اوسابه اروزنه حقیر کدیر

عمومی _____
خصوصی _____

MAKEDONYA'DA BALKANLILAR ARASINDAKİ DÜŞMANLIK

Makedonya'da Bulgarlarla Sırp ve Yunanlılar arasındaki nefretin son safhaya geldiği, düşmanlığın silahlı çatışmalara kadar vardığını bildiren Selanik Valisi Nazım Paşa'nın raporu

HOSTILITY AMONG THE BALKANIANS IN MACEDONIA

The report of Nazım Pasha the Governor of Salonika informing that the hatred among the Bulgarian, the Serbian and the Greek came to a head, that an armed conflict was about to break out

4 Haziran / June 1913

Bâb-ı Âfî
Dahiliye Nezâreti
Muhaberat-ı Umumiye
Dairesi
Umumî: 79034
Hususî: 201

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Bulgarlarla Sırbıların ve Yunanlıların münâfereti şâyân-ı hayret bir dereceye geldiğine ve bazı mahallerde vuku'a gelen müsâdemâtın tafsilâtına dair Selanik Valisi Nâzım Paşa hazretleri tarafından gönderilen raporun fıkârâtı suretleri leffen savb-ı âlîlerine irsâl kılınmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

28 Cemâziyelâhir 1331 ve 22 Mayıs 1329

Dahiliye Nâzırı Nâmına

Müşteşar

Bende

[İmza]

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Muhabberât-ı Umumiye
Dairesi

Selanik valisinden alınan 12 Mayıs [1]329 tarihli rapordan

müstahrec fıkârât

On dokuzuncu raporda mufassalan arz eylediğim vechile Bulgarlarla Yunanlıların münâfereti şâyân-ı hayret bir dereceye gelmiştir. Yunanlıların taht-ı işgalinde bulunan mahallere Bulgarlar tarafından tecavüz olunmakta ve hemen her tarafda kanlı müsâdemeler devam etmektedir. Bulgar askerlerinin Yunanlılardan dört top aldıkları ve Pravişte kazasının ekser mahallerini işgal ettikleri ve Nekrita'nın hâkim tepelerini aldıkları muhakkaktır. Selanik'e birçok Yunan mecrûhları gelmekte ve müsâdeme külle-yevm devam etmektedir. İki unsur hükûmetlerinin şimdiden kanlı müsâdemelere başlamaları ve yekdiğerini bir muharib değil düşman-ı din ve ırk addeylemeleri âtî için ne kadar mühim ve vâsi' mütâlaât tevlied edeceği derkârdır. Bu hükûmetler birbirleriyle anlaşarak Makedonya'daki Bulgar ve Rum ahalisinin uzlaşmalarına müttehidten senelerce çalışmış olsalar bu iki unsurun dinî ve ırkî olan ve yekdiğerini terzîl ve katl ve ifnâ etmek suretiyle iki aydan beri temâdî eden muhâsama senelerce devam edecek ve cihan-ı medeniyetin te'min etmek istediği asayiş senelerce teessüs etmeyecektir. Makedonya, Yunanlılar idaresinde kalırsa Bulgarların umumen terk-i vatan etmeleri ve Bulgarlar elinde bulunursa Rumların umumen çıkıp gitmeleri zarurîdir. Çünkü Rum ve Bulgarlarla meskûn olan karyelerdeki münâza'âtın bu iki hükûmetin jandarması ma'rifetiy-le men'i ve Rumların Bulgarlara ve Bulgarların Rumlara söz anlatmaları kat'iiyen gayr-ı mümkündür. Her taraftan Selanik'e gelen Rum ve Bulgar memurîn-i Osmaniyye ile bunların mu'teberânının meşhûdâta müsteniden hikâye ettikleri vukuât-ı fecî'a iki taraf askerlerinin bu kıt'ada mevcut bulundukları sırada îkâ' olup bir tarafın askeri çekilirse memleket gayet elim vekâyi'e ma'rûz kalacak ve bu arada İslâmlar, Ulahlar, Musevîler temâdî-i felâketler ile ezilip mahv olacaklardır. Bir vakitden beri Sırbîlar dahi Bulgar ahalisine envâ'-ı mezâlim icra etmekte ve Manastır ve Üsküb'de Bulgar nâmına ahali kabul olunmayacağı ve Bulgarların umumen Sırb addolunacağı ilân olunmaktadır. Bu vilâyetlerde üç yüz bin nüfusa karîb Bulgar ve yüz hânedan ibaret Sırb vardır. Bulgarların şu birkaç ay içinde Sırb Hükûmeti'nden gördükleri mezâlim Bulgar ahaliyi fevkalâde mütehassis ettiğinden Sırb Hükûmeti oralarda teessüs ederse Bulgar ahalinin kat'iiyen hicrete ve hatta Bulgar Hükûmeti gelirse de kabul etmemeğe ve mutlaka Osmanlılar idaresinde muhtâriyet talebinde ısrara umumen karar verdiklerini buraya gelenlerin kâffesi tafsîlâtıyla hikâye etmektedirler. Siroz'da mütemekkin Rum mu'teberânı birer birer Selanik'e hicret etmektedirler. Bunların ifadesine nazaran Bul-

garlar Rum ahaliye tahmin olunamayacak suretde hakaret etmekde ve Rum ahali[yi] tanı[ma] dıklarını alenen beyân eyledikleri anlaşılmaktadır. İştibli olup Selanik'e gelmiş olan zengin bir Bulgar memurîn-i Osmaniyye'den biriyle hîn-i musâhabede Sırbılarla uzlaşmak kat'iyen kâbil olamayacağı gibi Bulgarlar İştib'e gelmiş olsa dahi onlarla anlaşamayacaklarını ve Osmanlıların idaresine alışdıkları şöyle dursun şu birkaç ay içinde Sırbıların, Bulgarların, Yunanlıların ne mal olduklarını anladıklarını samimî bir his ile hikâye etmiştir. Bulgarların dünkü Cumartesi günü yortuları var idi. Bunların Selanik'de cemiyetle gezmeleri men' olundu ve bundan dolayı Bulgar kumandanı Yunan Hükûmeti'ne acı bir mektub yazmıştır. Evvelki gün Gevgili'den bir Bulgar papas ile on beş kadar Bulgar mukayyiden buraya getirildiği gibi dün akşam dahi Hortac ve Langaza köylerinden bir papas ile şabkalı on kişi kadar Bulgar tahte'l-hıfz Selanik'e getirilmiştir. Bir hafta mukaddem Manastır'ın Küvat yolunda üç Bulgar tarafından bir Sırb neferinin evvelâ tüfeği alınarak muahharan kurşunla cerh edildiği ve her ne kadar kendisini büsbütün öldürmek için bir mâni'a yok ise de ancak Sırbların bir saat evvel buralardan gitmeleri için asker arkadaşlarına ve müteselsilen mâ-fevklerine kadar haber vermek üzere kendisini hayatda bıraktıklarını söyleyerek ve merkûmu orada bırakarak savuş-dukdan bir müddet sonra mecrûh askerin rüfekâsından olup *"seni kim urdu"* diye sormaları üzerine ber-minvâl-i muharrer beyânâtta bulunmuş ve mecrûhu alıp Manastır'a nakl ile keyfiyeti mâ-fevklerine ifade etmişlerdir. Bunun üzerine Manastır'dan dört tabur asker gönderilerek on iki Bulgar köyü abluka altına alınmış ve mütecâsirlerin zâhire çıkarılmaları için pek çok eziyet ve işkencelerde bulunmaları üzerine mütecâsirlerin hüviyetini memurîn-i lâzimeye beyân etmişler ise de *"Türkiye zamanında olduğu gibi değildir. Herhalde mütecâsirleri bulup teslim edeceksiniz."* diyerek darb ve işkencelere devam ederek şimdiye kadar dört kişinin eser-i darbden vefat etdikleri ve Manastır Bulgarları dahi Sırb Hükûmeti'nin bu muamelesi üzerine dört Bulgar öldürülmüş veya on hâne veyahud köy ihrâk edilmiş hükmü yoktur. Buralarda bir Bulgar kalıncaya kadar mahv olacağız veyahud Sırb askeri buradan gidecektir demekde oldukları Manastır'dan dün gelen mu'teber bir Bulgarın ifadesinden anlaşılmıştır. Manastır vilâyeti dahilinde Bulgar komitesinin cemelâna başladığı tahakkuk etmiştir.

Aslına mutabıktır
Dahiliye Nezâreti
Muhaberât-ı Umumiye
Dairesi

HR. SYS, 2082/3_10,11

با بانی
رائه خارجیه
قلم مخصوص

عمانیه نظامی پاشا حضرت ۸ صراحتاً تا بحال در اولاد
نورولو تعارف نامه محمد

۱۹ نورولو تعارف نامه محمد
امضا لایحه معاهده و متنی درین اولاد و بعد برین قول تثنی
تصفیه کلمه مالولیه سابقه و فریه هر دو در اولاد اعظم
ایستاد و در سقار در امضا لایحه
هنگام تصفیه سقار در برین طرفه قول حاکم تصفیه مذکور دیگر در طرفه در سقار
احتمال در
قول اولادیه برین سقار تعین ایستاد در سقار برین سقار
۱۰ هک داد قاضیه و سقار در سقار تأیید می کند و سقار در سقار
صورت سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
استو سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
ایستو سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
ان موافقه سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
عولده سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار

محمد

عولده سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
عولده سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار

مذخره صورتات ارسال برین

عنامه نظامی پاشا حضرت ۸ صراحتاً تا بحال در اولاد
تصفیه کلمه مالولیه سابقه و فریه هر دو در اولاد اعظم
ایستاد و در سقار در امضا لایحه
هنگام تصفیه سقار در برین طرفه قول حاکم تصفیه مذکور دیگر در طرفه در سقار
احتمال در
قول اولادیه برین سقار تعین ایستاد در سقار برین سقار
۱۰ هک داد قاضیه و سقار در سقار تأیید می کند و سقار در سقار
صورت سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
استو سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
ایستو سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
ان موافقه سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار
عولده سقار در سقار سقار در سقار سقار در سقار

LONDRA ANTLAŞMASI'NI TAMAMLAYICI PROTOKOLDE UZLAŞMAZLIK

İmzalanmış olan Londra Barış Antlaşması'nı tamamlayıcı bir ek olarak hazırlanacak protokol maddelerinin görüşülmesinde, Balkan Devletleri arasında ortaya çıkan tartışma ve soğukluktan dolayı sonuç alınamayarak toplantıya son verildiğini bildiren Osmanlı delegesi Osman Nizami Paşa'nın telgrafı

DISAGREEMENT ON THE COMPLEMENTARY PROTOCOL OF THE TREATY OF LONDON

The telegram sent by the Ottoman delegate Osman Nizami Pasha notifying that the negotiations for the additional protocol to the Peace Treaty of London ended without a solution because of the debates among the Balkan states

11 Haziran / June 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Hariciye
Kalem-i Mahsus

*Osman Nizami Paşa hazretlerinden 8 Haziran [1]913 tarihiyle vârid olan
18 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir*

33 numaralı telgrafnâme-i nezâret-penâhîleri cevabıdır. İmza edilen muâhedenin mütemmimi ve zeyli olarak bir protokol teşkil etmek üzere müte'addid maddeler ihzâr eylemiş idik. Müttefikler beyninde hüküm-fermâ olan münâkaşât ve münâferet her türlü müzâkerâtı akîm bırakmaktadır. Herhangi bir teklifin müttefiklerden biri tarafından kabulü halinde teklif-i mezkûr diğer murahhaslar tarafından bizce şâyân-ı kabul olamayacak bir suretde behe-mehâl ta'dîl edilmektedir. Müttefikler birer protokol metni üzerinde itilaf hâsıl eylemeğe çalışıldılar ise de ahali ve evkâf-ı İslâmiyye ve sairenin hukukunu te'min eylemediğinden metn-i mezkûru suret-i kat'iyede reddeyledik. Hususî mülâkâtlarda Hükûmât-ı Müttefika delegele-rinin kâffesi mesâil-i mezkûrenin bizimle ayrıca müzâkeresi kolaylıkla bir neticeye müncer olacağını itiraf etmekde iseler de işbu tarz-ı hareket beyinlerindeki ittifaka hâtime verecek gibi göründüğünden bu ciheti kabul veya teklif etmek mes'uliyetini deruhde etmeğe kimse cesaret edememektedir. İşbu vaziyetden kurtulmak için konferansa hâtime vererek mesâil-i mu'allakayı aid olduğu hükûmetlerle hâlleyilemeği en muvâfık bir çare olarak telakki eylemekdeyiz. Zira Düvel-i Müttefika'nın dördü bir arada bulundukları zaman ehemmiyetden sâkıt olan bir takım avâmilden istifade edebiliriz. Ahvâli kendisine beyân etmiş olduğum Sir Edwar Grey'in dahi nokta-i nazarımı tamamıyla kabul eylediğini ilâveten arz eylerim.

Müsta'cel

Bizim taraftan sebebiyet verilmemek şartıyla konferansa ihtilâfât-ı vâkı'adan dolayı tabiatıyla hâtime verilmek münasibdir.

29 Mayıs [1]329

Muahharan bir suretinin irsâl buyurulması

Osman Nizami Paşa hazretlerinden vârid olan 9 Haziran [1]913 tarihli ve 19 numaralı telgrafnâmede Balkan delegeleri tarafından konferansa hâtime verildiği bildirilmiş ve işbu telgrafnâmenin bir sureti sadrıazam paşa hazretlerine takdim edilmiş olmağla hıfz.

29 Mayıs [1]329

HR. SYS, 1991/5_64

* Balkan Savaşı hatırasına düzenlenen ancak imal edilmeyen Balkan madalyasının çizimi. DÜİT, 38/53
Madalyanın ön yüzünün etrafında; Hürriyet, Muavenet, İnsaniyet, Balkan Muharebesi yazıları; ortasında Sultan Reşad'ın tuğrası ve h. 1331 (1913) tarihi, Madalyanın arka yüzünde ise Osmanlı Arması bulunmaktadır.

خلاصه سیاست

جديد عهد صلح مصلحت افغانند بر رو حرب - بلغاريا اقصاى قوتها را بر سر افغانند و در جنگ عاقبت
مبارك بونيه اولاد دولت عثمانيه و علاء الدوله بولساند او ستر با و حق حريه ايدك يك ياره عدو دار بولند انا دوله
مستحق حقنه بيلك نادر و جوق زيانده بولنده ، عموما و نحوها حرب - بلغاريا دولتيه استغفار ايلكده در -
- "تاسي" لك "سقيونده" كي بيانان اخيره رسيد و "جايرو" معوقه معامه س اوزر نه حوكم ديه
نايك و جرم بر دوره كيرسه اولاد طرفه اقصاى سواد بيسه كونه طرفه حضون تحلفه كيرسه و نهايت رسيد
حارليك مداخله و اقصاى اوزر نه تنقيه بخت بر جريك احوال و قوتى خيلى ايل اولمده بيه ده بلغاريا نده "دانيال
اسكندر" كه "فرديناند" لك روسيه جاريك تفرقاته در ديكى جوابده بونه سولتي حربه جلوه نمائيد
ايند حكومت بوزده بغايت سوتائيد و عدم خودى ظهور كيرميد -
جربلور ، جربا خطا ايمده و اقصاى ايدنه بزيارسه بر بيلك ترك ايمده و طبر بولند قوتنه روسيه جاريك تفرقاته
كلاى رود و ملقى ايليه و حق روسيه طرفه حكم و قوت و بر سر حق جربه حارليك بولند معاهده بونيه سولتيه ايليه
ادعا ايليك بونيه اولمده و دعوى واقعى صورت معلومانده فاصله سولتي بولساند "تاسي" قانده غايت قتل بر
موقعه فاشد - جربلور فوجده سولتيه و قوتى ده بعيد ايليك كورميد -
بولندي قوتده مملكت بر اقصاى و قوتى ده بعيد ايليك كورميد -
الحاصل تنقيه مناسبى حاكميك ركب و نايك بر دوره ده بولنده اولوب نه صورتى و فعل ايد بيليك غير معلوم و
دولتلك بوجوه اجرائيه جملدى نايك ايد جايده و قايده بوليك كورميد در -
- "ساموئل" جريده س بارس ملك قوتلاندند باحت بارسه مقامنده : دولتلك ، باقائه
حارنه تنقيه مصلحتك حكم و مصلحتى قوت و جدي ايدك استلزامه لاهوتى بيلك سولتيه بولند غير جربلور
و ريليك قوتده حاكمه تنقيه لك فكتور قوتلاند و ديك ريليك كير و جيل ايليك و نيليه جريده در مكرم
ايدك طرى حاكمه باقائه و بولند عموما عثمانيه در ذره قدر بر عمل انا لوى از قوتى توصيه ايلكده در -
- محمود سولتيه بارسه حاكم و قوت فوجده سولتيه و قوت ايليك و نيليه جريده در بولند در -
دريج و سولتيه استغفار ايدك لاهوتى بولند ايليك و نيليه جريده در بولند در سولتيه حاكم و قوت
- دوند بر "تاسي" قانده سولتيه استغفار ايليك و نيليه جريده در بولند در سولتيه حاكم و قوت
و سولتيه عموما و سولتيه بولند ايليك و نيليه جريده در بولند در سولتيه حاكم و قوت
بلغاريا ۱۶ ماس ۱۹۱۲
"تاسي" استغفار سولتيه و رسيد بيه ده و نايك احوال اوزر نه استغفار سولتيه ، حرب - بلغاريا اقصاى بيلك بر
صفحه نايك كيرميد - احوال بيلك ياره هيجانده و غلبانده در -

SIRBİSTAN İLE BULGARİSTAN ARASINDAKİ SAVAŞ İHTİMALİ

Balkan Savaşı'nı bitiren Londra Antlaşması'nın imzalanmasının ardından Sırbistan ile Bulgaristan arasındaki toprak anlaşmazlığının arttığı, savaş ihtimalinin belirdiğine dair Belgrad Sefareti'nden alınan rapor

POSSIBILITY OF A WAR BETWEEN SERBIA AND BULGARIA

The report received from the Embassy of Belgrade informing that the land conflict between Serbia and Bulgaria increased after the Treaty of London which ended the Balkan War and a possibility of war appeared

16 Haziran / June 1913

Hulâsa-i Siyasiye

Harbin hitâmıyla mukaddemât-ı sulhiyenin imzasından beri Sırb-Bulgar ihtilâfı bir kat daha gerginleşmiş olduğundan Sırb matbûâtı muharib bulunmuş olan Devlet-i Osmaniyye ve hâl-i ihtilâfta bulunan Avurturya ve hatta Sırbistan'ın pek ziyade alâkadar bulunduğu Arnavudluk meselesi hakkında bile pek nâdir ve cüz'î neşriyâtda bulunmakda, umumen ve münhasıran Sırb-Bulgar davasıyla iştigâl edilmektedir.

"Pasic"ın "Skupçina"daki beyânât-ı ahîre-i resmiyesi ve "Caribrod" mülâkât-ı malumesi üzerine son derece nazik ve vahim bir devreye girmiş olan tarafeyn ihtilâfı şu on beş gün zarfında safahât-ı muhtelifi geçirmiş ve nihayet Rusya çarının müdahale-i vâkı'ası üzerine müttefikîn beyninde bir harbin ihtimal-i vuku'u hayli zâil olmuş ise de "Bulgaristan"da "Danef"ın re's-i kâra gelmesi ve Kral "Ferdinand"ın Rusya çarının telgrafnâmesine verdiği cevabda bütün mes'uliyeti Sırbîye Hükûmeti'ne tahmil etmeğe çalışması burada be-gayet sû-i te'sir ve adem-i hoşnudî husûle getirmiştir.

Sırblılar, harben zabtetmiş oldukları araziden bir karış yeri bile terk etmemekde muşır bulunduklarından Rusya çarının telgrafnâmesi kemâl-i burûdetle telakki edilmiş ve hatta Rusya tarafından hüküm ve karar verilse dahi Sırbîye Hükûmeti'nin bir gûne müsaadâtda bulunması adîmü'l-imkân olduğu iddia edilmekde bulunmuş olduğundan dava-yı vâkı'i sureti-i muslihânedeki fazla sâ'i bulunan "Pasic" Kabinesi gayet müşkil bir mevkide kalmıştır. Sırbler fevkalâde müteheyyic ve galeyanda bulunup Sırbistan tarafından terk-i arazi suretiyle Bulgaristan'a müsaadâtda bulunulduğu takdirde memleketde bir ihtilâl vuku'u da ba'îdü'l-ihtimal görünmüyor.

El-hâsıl müttefikîn münasebâtı hâlâ pek gergin ve nazik bir devrede bulunmakda olup ne suretle hâl ü fasl edileceği gayr-ı malum ve devletlerin bu hususda icra edecekleri te'sirât ile cereyân-ı vekâyî'e tâbi gibi görünmektedir.

Nim resmî Savma ve Prada cerîdesi Paris Maliye Konferansı'ndan bâhis bir başmakalesinde: devletlerin, Balkan Hükûmât-ı Müttefikası murahhaslarının hükm ve selâhiyetlerini kasr ve tahdid etmek istemelerinden dolayı beyân-ı şikâyetle böyle gayr-ı muhik bir karar verildiği takdirde Hükûmât-ı Müttefika'nın mezkûr konferansdaki delegelerini geri celb etmeleri ve tazminât-ı harbiyeden mahrum edildikleri hâlde bi'l-mukabele düyûn-ı umumiye-i Osmaniyye'den zerre kadar bir şeye tahammül etmemeleri lüzumunu tavsiye eylemekdedir. Mahmud Şevket Paşa merhumun vak'a-i fecî'a-i şehâdeti buraca bir nev' garâbet ve lâkaydî ile telakki edilmiş, matbûât buna müte'allik telgrafnâmeleri derc ve neşr ile iktifa ederek hemen bir gûne mütâlaât ve tefsirât-ı ciddiye bulunmamışlardır.

Dünden beri "Pasic" Kabinesi'nin istifası ihtimalinden de bahsedildiği ve bundan başka şu aralık câlib-i dikkat ve şâyân-ı arz u iş'âr hemen bir şey mevcut olmadığı ma'rûzdur fermân.

Belgrad 3/16 Mayıs 1913*

Bende

Münib

"Pasic" istifanâmesini vermiş ise de kralın ısrarı üzerine istifasını geri almış, Sırb-Bulgar ihtilâfi yeni bir safha-i nâzikeye girmiştir. Ahali pek ziyade heyecan ve galeyandadır.

HR. SYS, 2082/1_14

* Ay yanlışlıkla Mayıs olarak yazılmış olup kronolojik olaylar sırasında Haziran olmalıdır.

وَلَا يَنْتَفِيزُ فِي شَيْءٍ

٢٢٨ ٢٩١٧٢

خارجة نظام جليله

احوال جليله در امور سلطنت
حیات

دولت اقصیٰ حقیر

چند کوه اوله واقع اولاده ملاقات کرده قوت برضول جتا کرده کی اردو درک هفت ترهین ایداس سینی سوا الایم باب
بوندده صده زجر روح ایلیده زیاده قفقاسیه برشته قورقو لجه لازم کلم کلن وادله علفه وقله اتخا تدارده اهل
ایداسنی افکار ایتمک « واقعا مقدمات صلح اضا ایددی بفارسانک زه قارش کورنکده اولدین عیالات حه وده
شهر ایتمک قتل تفکرک هیچ بری اردو لری قسا اولسه ترهینه باشلا بقمده احتیاج وئی اید حرکت ایتمک فروریدر
ترهینک ترهینه مانع اولده برسیه ده ایشک برشته ماله سیدر سلکدیه اعاده ایدیلجت اولاد اوج یوزیکم وهرنک
نوش یوز فافه صاب ایدیلکی تقدیرده ترهین صافک یولی اوتور بیلجوه فافه قیدر باب عای بویاره نک ندریک
شغلده صایم « زینده جواب ویرکده ویرکده مشارالیم حه نق اولدین آکلور قنده صده « قفقاسیه
برشته اتخا ایتمک قورقونک قریب الوقوع اولوب اولدین استیقا ایتم « یک قریب الوقوع در دیم ترهین
« ویا تاجدی اکثره در ولایات شرقیه ده بام فکرا اصلاحات حدیه و سرعت و اصلاح و اداره ملکه ارازا بده فکرا
« کفایه تابعدر « دیدک تقاضا اصلاحات انواع ودرجاتی وصور تطبیقه سید استقام ایدیلجت ایدیلک صفت
وصلاحیتین صور وبقده باب عالی قارشر بلامه اصلاحات نقشه لایمک کلن وکلام الیم ترهینه ایدیلکده بولن
و تقیلا هور سما واقعه اولماسه ایه ده خصوص خوره نظرات حکومت کافر سده احتیاجات زمانه وایات
مدینه و قانون اساسیک وضع ایتمک توسیع مادیته قاعده سید قابل توجیه اولجه تشکیل و تقیلا ماعدا صرف
اهالیات سعادت خالی و ولایت محوری ترید ایدیه جلت اصلاحات اقفا دیه دض بالی صاهین ویریلکلن وادریای
ارباب اصقاصی طوعیدیه طوعیدیه خدیخه قبول ایل وای معاونک « زاندر فرماندهی و عدلیه و نافه و مالیه و
پولیس نقشکلن کن وفاقده استقام ایدیه کلری اداره الیم مشارالیه جوامعت صول قوه سی کمال اعتماد ایدیه
استقام ایدیلکده صده تقویه و سلکتر حقده خیر خواهلر دولت ایدر بر وضع ایل « مکله ایه اصلاحات دها
زیاده ملک اولکده وقت و اجنبی تحفظ وده حیثیه ملی ایدیه اخلاقیاتیه جلت صورتده استفاده ایدیکر «
و حایا سده بولندی کر بوسور لیل نقشه عمر بیلکدره ایدیلک استقام اوله فقیریه وائر اور ویا طبع عاقله انشاء
ایدیه فدرک اتاج ایدیه کلن نفی افراجم ایتمک ایتمک
افنی نقشه عمری استفاده حاصل اولجه سور ساینه و نفی صدر شریک رصوم محمود وکلنه یا شایه

٢٩ ماسی ١٢٩٤ تاریخ و غایت موانه اشارتک تقاضا استقامتیه ایدیه اولیاده ار واره هفت مده الارکدر

و بام فکری
خج

خج
١٦

AVUSTURYA'NIN, OSMANLI DEVLETİ'Nİ UYARMASI

Avusturya Dışişleri Bakanı'nın Çatalca'daki Osmanlı ordusunun terhis edilmemesi sebebini sorduğu ve artık Rumeli'den çok Kafkasya yönünden korkulması gerektiğine dair uyarıda bulunarak, doğu vilayetlerinde Osmanlı Hükümeti tarafından yapılacağı vaat edilen reformu beklediklerine dair Viyana Sefareti'nden alınan rapor

WARNING TO THE OTTOMAN STATE BY AUSTRIA

The report received from the Embassy of Vienna notifying that Austrian Minister of Foreign Affairs asked why the Ottoman Army in Çatalca was not demobilized and warning that the Caucasian direction was more dangerous than the Rumelian one anymore, he added that they were waiting for the promised reforms to be carried out in the eastern cities

16 Haziran / June 1913

Viyana Sefaret-i Seniyyesi
39172/338

Mahremâne, ahvâl-i harbiyeye dair malumât

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Çend gün evvel vâki olan mülâkâtımızda Kont Berchtold Çatalca'daki ordumuzun henüz terhis edilmemesi sebebini sual ile beraber bundan sonra bizce Rumeli'den ziyade Kafkasya cihetinden korkulmak lâzım geleceğini ve o taraflara atf-ı dikkatle ittihâz-ı tedâbîr de ihmal edilmemesini ihtar etmekle “*Vâkı’a mukaddemât-ı sulhiye imza edildi. Bulgaristan’ın bize karşı göstermekde olduğu temâyülât-ı haseneden de şübhe etmeyiz. Fakat müttefiklerin hiçbirisi ordularını kısmen olsun terhise başlamadığından ihtiyat ve teennî ile hareket etmeliğimiz zarurîdir. Terhisin tesrî’ine mâni olan bir sebep de işin cihet-i maliyesidir. Memleketlerine iade edilecek efrâd üç yüz bine ve beher neferin masrafı yüz Frank hesab edildiği takdirde terhis masârîfinin yekûnu otuz milyon franka karîbdir. Bâbiâli bu paranın tedari kiyle de meşguldür sanırım.*” zemininde cevap verdikten ve bu cevapların müşârunileyhce hüsn-i telakki olunduğunu anladıkdan sonra Kafkasya cihetinden ihtirâz ettiği korkunun karîbü’l-vuku olup olmadığını istîzâh etdim. “*Pek karîbü’l-vuku’dur diyemem. Tesrî’i veya te’hiri elinizdedir. Vilâyât-ı Şarkiye’de yapacağınız ıslâhâtın ciddiyet ve süratine ve ıslah ve idare-i mülkde ibrâz edeceğiniz kifâyete tâbi’dir.*” dedi. Müteâkiben ıslâhâtın envâ’ ve de-recâtını ve suver-i tatbikiyesiyle istihdâm edilecek ecnebilerin sıfat ve selâhiyetlerini sordugundan Bâbiâlice kararlaştırılan ıslâhâtı mutazammın lâyhaların Meclis-i Vükelâca el-yevm

tedkik edilmekde bulunduğunu ve tafsilâtına henüz resmen vâkıf olamamış isem de hususî haberlere nazaran şu‘abât-ı hükûmetin kâffesinde ihtiyacât-ı zaman ve ilcaât-ı medeniyetle ve Kanun-ı Esasî’nin vaz‘ etdiği tevsi‘-i me’zûniyet kaidesiyle kâbil-i tevfiik olacak teşkilât ve tensikâtdan mâadâ sunuf-ı ahalinin saâdet-hâlini ve vilâyetlerin ma‘muriyetini tezyid edecek ıslâhât-ı iktisâdiyeye dahi bilhassa ehemmiyet verileceğini ve Avrupalı erbab-ı ihtisâsı doğrudan doğruya hizmetimize kabul ile vali muavinliği, jandarma kumandanlığı ve adliye ve nafia ve maliye ve polis müfettişliği gibi vezâifde istihdâm edeceğimizi ifade eyledim. Müşârunileyh cevabımın son fıkrasını kemâl-i itina ve ehemmiyetle istimâ‘ etdikden sonra tasvîbe ve memleketimiz hakkında hayırhâhlığa delâlet eder bir vaz‘ ile “*Mümkün ise ıslâhâtın daha ziyade millî olmasına dikkat ve ecnebi mütehassıslardan haysiyet-i milliyeyi ihlâl etmeyecek surette istifade ediniz*” vesâyâsında bulundu ki bu sözleriyle müfettiş-i umumîliklerde ecnebilerin istihdam olunacaklarına dair Avrupa matbûâtında intişâr eden haberlerin intâc edeceği mazarratı ifhâm etmek istemiştir.

Ecnebi müfettiş-i umumî istihdamından hâsıl olacak sû-i sirâyet ve mazarratı sadr-ı şehid-i merhum Mahmud Şevket Paşa'ya 24 Mayıs 1913 tarihli ve gayet mahremâne işaretli telgrafla iş‘âr etmiş idim. Ol bâbda emr u irâde hazret-i men lehü'l- emrindir.

16 Haziran 1913

Viyana Sefir-i Kebîri
Hüseyin Hilmi

HR.SYS, 1967/3_126

شماره ۱

دائرة صدارت تحریرات قلمی

لاجل التبیض قلمه ورودی	مقابلہ اید تلر	میشی	مردی	اوراق نومروسی
		تاریخ میشی	تاریخ مردی	۴۰۰
۱	۹	۱۸	۱۷	۹

جریہ نقد زنجیرہ

ایک سالہ دور میں حدود و جوبہ سے متعلقہ امور و تدبیر ہم مقصود بنوے
انصاف و ایج نوس قوندرہ بکریہ غارہ سہ سہ ارکال بیکہ بولتہ عزیزت منبرج
برو قوندرہ منبرج سنا کند رایت منفرہ جابجہ نقد زنجیرہ کلمہ ۸۰۰
۴۰۰ نوڈلر نقد مقصود معاً صوبہ علیہ زنجیرہ ادرا قلم
مطلوبہ اہل وادارہ

برجیانہ زنجیرہ نقد سنا

ROMANYA İLE BULGARİSTAN ARASINDA SINIR ANLAŞMAZLIĞI

Romanya ile Bulgaristan arasında Dobruca'nın güneyinde ortaya çıkan sınır anlaşmazlığını çözmek ve arabuluculuk yapmak üzere Petersburg'da kongre düzenlendiği hakkında Bükreş Sefareti'nden alınan habere dair

THE BORDER CONFLICT BETWEEN ROMANIA AND BULGARIA

The news received from the Embassy of Bucharest about the congress which was held in Petersburg in order to mediate between Romania and Bulgaria and to solve the boundary conflict in the south of Dobruca

22 Haziran / June 1913

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne

Romanya ile Bulgaristan'ın Dobruca hudud-ı cenûbîyesine müte'allik ihtilâflarının halli maksadıyla Petersburg'da in'ikad eden tavassut kongresinin Bükreş Sefâret-i Seniyyesi'nden irsâl edilen Politik gazetesinde münderic protokolün suret-i mütercemesinin gönderildiğini mutazammın Hariciye Nezâret-i Celîlesi'nden gelen 8 Haziran [1]329 tarihli ve 400 numaralı tezkire malumât olmak üzere melfûfuyla ma'an savb-ı âlîlerine tisyâr olundu efendim.

17 Receb [1]331 / 9 Haziran [1]329

BEO, 4185/313849

[illegible]

حسب خبر حاصل بنده ایسه ده حالت من اینهاست که از بعضی طرف و حکمت قصیده و سونایا ایله بلغاریستانه اتریم
ایتمده اولدوقده بوراج کمال نفوذ قاعده حلال اولد اوستریا بنده ظاهر ایسه اختلاف و برودتک و بره کجی
نیجیه بلک مراده و جبر سرقه استغف - اولمقده در .
— دوتیمو حربانه - بلغاریستانه حدود اصدیدنده و زاجار - جاترندنه بلغاریستانه رخاوزه وقوع
ایسه حرب کترینک بلغاری کیرد بوسکورتی طرفی ، و حرب کترینک کوسنیل جاترندنه بلغاریستانه اتریم
اصلیه نه داخل اولدوقده ده بدیلک در .
بلغاریستانه سفینیک بکونه بلغادونه مضائقه مامول اولدوقده ده مرید .
لهمه بکفنه ده بر محایات مهر و جدیه وقوع طمعه اولدوقده حالده دول مقطر فرغنده لغوی برکب و حکمت
مهرده بولنماسی دخی موجب مراده اولمقده در .
— غیر مدنی و غدار بر طرفی آسیایه سورملک بحومه بلغاریستانه معاونه ایتمک اوزره ادرنه ایلمک
عقد ایله برنجی طور سوزنیمه ، ادرنه نلک خلیج و سکر نلک اسارت کندی سابع لرندنه مسر اولدوقده حالده
دولر لر اعلاوه و اقتضا ایلمه اولد و حرب دوستلر شمدی دولت عثمانیه نلک محافظه لوقیه و سطرخی
ایتمده طومار اطلار ناسفله بر طرفی بلغاری آردنده اوروب ادرنه ای استر اولمده لر و نمنده دم اولمقده در
— اصل بورالده غایت مهم احوال ظهوره طمعه اولوب باغضلرک لکالیله عظیم وقایع و حادثه نلک خطاه
اولر مامول .
معد و ضاهه واقع جکانه ملک نفوذ بر جدید و لکالیله اول معلوم بولنمق در لکالیله ده موقور وظیفه لکالیله
اقتصادی اولر نه نه غرضه جلات قندیق معروضه - زمانه .
بلغاد سفارت بنده اورامه مامور
نه

— جریتمده بولنامه اسرا - مجروحیه و خطا نموده تک توك بعضی - مراجعات و بنایه خلوه
اوزینه - سربت بر اقامتده و طبع و قطعیه معدوم فرقیده دیعاده سوزا یلمده اولدوقده ده برای معصومیت
عصه لکالیله .
بلغاد قطعنده معهود اولوب قسم اغظم اینی بولنامه اسرا حریف سهر اخذ سربت بر اقدیده فایز لر
حوال ساره ده کندی صاحب بنده عدالت اید استغفار ایتمده اولدوقده دخی معروضه .

SİRBİSTAN İLE BULGARİSTAN ARASINDA SAVAŞ

Osmanlı Devleti'nden ele geçirilen arazi üzerindeki anlaşmazlığın Sırbistan ile Bulgaristan arasında savaşa sebep olduğu, Sırbistan'ın Osmanlı Devleti'nin de Bulgarlara karşı savaşa girmesini istediği, Sırbistan'da bulunan Osmanlı esirlerinin İstanbul'a sevkedilmekte olduklarına dair Belgrad Sefareti'nden alınan rapor

THE WAR BETWEEN SERBIA AND BULGARIA

The report received from the Embassy of Belgrade informing that the land conflict between Serbia and Bulgaria resulted in a war, that Serbia wanted the Ottoman state to engage in the war against Bulgaria and that the Ottoman captives in Serbia were being transported to İstanbul

5 Temmuz / July 1913

Belgrad / 5 Temmuz 1913

Zuhura gelen buhrân-ı vükelâ ve Skupçına müzâkerâtı ile Sırbistan ile Bulgaristan bey-ninde başlayan muharebe hakkında 1 Haziran 1913 Semlin'den takdim olunan müsta'cel arî-za-i câkerânemle bazı malumâtın arzına müsâra'ât kılınmışıdır.

Bizi pek de alâkadar etmemekle beraber sırf malumât kabîlinden olarak şimdi dahi ber-vech-i âtî arz-ı malumâta cür'et olunur:

Bulgarlar ile Sırbılar arasında bağteten vuku'a gelen muharebât-ı mühimme üzerine buhrân-ı vükelâyâ derhal nihayet verilerek "Pasiç" Kabinesi mevkiinde kalmış, Skupçına dahi hükûmet ve orduya beyân-ı itimad ederek muvakkaten tatil-i müzâkerât eylemiştir.

Sırbların iddiasınca şehir-i hâl-i Rumî'nin on yedinci gecesi Bulgarların hücum-ı nâ-gehânîsi ile başlayan muharebenin bidâyetinde Sırbîlular gafil avlanmış olduklarından zâ-yiât-ı mühimmeye uğramışlarsa da Sırb asâkiri kendini toplayarak kuvâ-yı kâfiye ile muharebeye girişmiş ve İştib civarında devam eden gayet şiddetli ve hûnrîzâne müsâdemât neticesinde Bulgarlar perişan olmuştur. Sırbîlular İştib'i hâk ile yeksân etdikden sonra zabtetmişlerdir. Mûteâkiben muharebe kesb-i vüs'at ve şiddet ederek Koçana civarında vuku bulan son derece müdhiş ve hûnharâne bir muharebede Harbiye Nâzırı General "Kovaçef" in taht-ı kumandasında ve 32 tabur asker ile sekseni mütecâviz topdan müteşekkil Bulgar ordusu da mağlub ve münhezim olmuştur. Tarafeynin zâyîâtı pek azîm olduğu anlaşılmaktadır. Muharebât sâika-i kin ve intikam ile gayr-ı kâbil-i tarif bir şiddet ve dehşetle vuku bulmuştur. Tarafeyn alaylarından bazıları ve ez-cümle 13 ncü Bulgar ve Altıncı Sırb Alayları tamamıyla mahv olmuşlardır denilebilir. Tarafeynden binlerce maktûl, mecrûh ve esir düşmüştür. 13 ncü Bulgar Alayı Kumandanı Kaymakam "Manof" dahi maiyyeti zâbitânıyla esir olmuştur. Koçana muharebesinde Sırbîluların birçok esir, top, tüfek ve mühimmât-ı harbiye ele geçirmiş oldukları beyân olunuyor. Yalnız İştib muharebesinden Sırbistan'a binlerce mecrûh naklo-lunmuştur. Henüz lâ-yıkıyla boşanmamış olan hastahâneler yeni mecrûhlarla ve kışlalar ile kaleler dahi dost, müttefik ve kardaş(!) esirlerle dolmaktadır.

Muzafferiyât-ı vâkı'adan dolayı Sırbıllar beyninde nâ-kâbil-i tasvir bir meserret hü-küm-fermâdır. Bulgarlar tarafından Sırb asâkir ve mecrûhîni hakkında irtikâb olunan zulm ve vahşetler ise müthiş bir galeyan ve infi'âl husûle getirerek kin ve adâvet-i mevcudeyi bir kat daha tezyid etmiştir. Muharebât el-yevm olanca şiddetiyle devam etmektedir. Külle-yevmin Belgrad'a birkaç tren mecrûhîn götürmektedir. İştib muharebesinde ele geçen esirlerden ilk kafil olarak yirmisi zâbit olmak üzere bin üç yüzü mütecâviz Bulgar dün Belgrad Kalesi'ne sevk olunmuştur. Bu vesile ile dün Belgrad'da muharebe-i hâzırânın bidâyetinden beri misli gayr-ı mesbûk bir manzara görülmüştür. Bütün Belgrad halkı şimendifer mevkîfiyle kale beynindeki güzergâha toplanmıştır. Havanın yağmurlu olmasına rağmen halk öğleden akşam geç vakte kadar caddelerde kalmıştır. Üserâ-yı harbiyemizin vürûdunda hiçbir tedbir-i inzi-bât-kârîye tevessül olunmadığı, hiçbir fevkalâdelik meşhûd olmadığı hâlde bu defa bütün güzergâh asker, jandarma ve zâbit tarafından işgal edilmiştir. Bulgar esirleri kuvvetli asker ve jandarma müfrezelerinin taht-ı muhafazasında olarak istasyondan kaleye sevk olunmuşlardır. Başta 13 ncü Bulgar Alayı Kumandanı Kaymakam "Manof" ile maiyyetini ve alayın evrak-ı resmiyesini (Bu evrakdan Bulgarların emr-i resmî üzerine muharebeye girdikleri tahakkuk ettiğinden Sırbıllarca buna be-gayet ehemmiyet verilmektedir) altı nefer refikiyle yed-i esâ-ret ve zabtına geçiren 6 ncı Sırb Alayı çavuşlarından biri hafif mecrûh olduğu hâlde merkûm Manof tarafından şecâ'ati takdirenden kendisine verildiği beyân olunan ata râkib ve mûmâiley-hin kılıcını kuşanıp dürbününü de ta'lik etmiş olarak üserâ önünde yürümekte, halk tarafın-dan şiddetle alkışlanmakta idi. Ahali beyninde hüküm-fermâ olan hiddet ve galeyana rağmen sükûn ihlâl olunmamış ise de yine "*kahrolsun Mongol, Tatar mel'ûn Bulgarlar!*" sesleri de işidilmiş idi. Daha bazı hakaretler de vuku bulduğu söyleniyor. Bir müddet evvel uyuşup kucaklaşan müttefik kardeşlerin bugün yekdiğerini boğazlamağa çalışdıklarını görmek pek garip bir hâldir. Bazı gazeteler ile ahali Bulgar esirlerin Osmanlı üserâ-yı harbiyesinin taht-ı kumanda ve muhafazasına verilmeleri münasib olacağını müteheyyizâne bir surette beyân ediyorlar!..

Bu münasebetle Türkiye, Türkler ve asâkir-i Osmaniyye hakkında sitâyîşkârâne sözler de işidilmekde, Türklerin necâbet ve insâniyetinden, Bulgarların redâet ve vahşetinden bah-sedilmektedir! Sırb dostlarımız, Türk ve Türkiye'nin kıymetini şimdi anlıyorlar!..

Muharebât-ı vâkı'ada, Sırbılların istila etdikleri memâlik ahali-i İslâmiyyesi'nin akın akın gönüllü sıfatıyla Sırb ordusuna iltihak ile Bulgarlara karşı gayet şeci'âne harb etdikleri kemâl-i memnuniyetle beyân olunmakta ve hatta Eyüb Bey isminde bir Osmanlı binbaşısının Koçana muharebesinde fevkalâde yararlığı görülmekle Sırbılar tarafından kendisine kayma-kamlık rütbesi verildiği de rivayet olunmaktadır!..

Muharebe devam etmekle beraber tarafeyn beyninde münasebât-ı siyasiye henüz mün-katı' olmamıştır. Bulgar Sefiri "Toşef" hâlâ burada bu ahvâle seyirci ise de Sırbistan'ın Sofya Sefiri "Palaykoviç" Belgrad'da bulunuyor. Şimdiye kadar resmen ilân-ı harb edilmemesi ba-zılarınca mûcib-i merak oluyor. Fakat bu keyfiyet, muharebât-ı asl tarafeyn arazisinde vuku'a gelmeyip henüz münâza'u'n-fih arazi-i cedîde ve meftuhada vuku bulmakta olduğundan res-

محاربده بدینده بلغارلر بعضه ربه موفقه ولسلر ده نراییه بوزار بوزارده وقوعه طبعه فانی برحانه بخشنده
کبرو بوسلور بولمکدر . حدود قدیمه واصلیه ده راجعه و قیانه وای حلازنده دخی بلغارلر تجاوز ایتمه
اولد قزنده اولمقدورده دخی مصداقانه سیده وقوعه طبعه ده . بلغارلر قیانه وای قسما اطراف بولمکدر .
دوندیه برویه ایستیه جازنده بر طرفه حرب دینونه و دیگر طرفه بلغارلر دوسی آره سنده محاربانه موقوعه
طالعده و صیقللر یزنانلورک غلبه طبعه اولمقدور استیجا اولنور . بوزار قدره طالع بلغارلر غیره
کیمی بولمکدر .

ایستیلده کوره محاربان اولر بر بعضه وعدوت وادرج برسدت و غنیه وقوعه طبعه درکه سیده حرب عادی
ساختیه و غنیه ایسه . بولمقدور حرب مجرمنی بکیمی بکیمی تجاوز ایتمکدر . بزمه دولم ایده توبه محارب ایتمکدر
بیلد اولمقدور و جمل بکیمیل غنیه خایه لرله ، قتل و غنیه کیمی بکیمی مجرمنه ایله غنیه خایه لوشمکدر . اول
توقطه و بوسه اولر کیمی بکیمی غنیه خایه دخی غنیه خایه لره اولمقدور . قایرولر ، قیانه و سائر کیم
لوزمک دخی نقصاننی بکیم یاره حیر اولنور . الهانیک معاوضت و اعانه راجعه اولنور . بدو و قطعات
سائر ده دیکه مجرمنه و عثمانلر ایله مجرمنه صیرت بلغارلر ایله لکوبه بکیمیل طبعه اولمقدور اولمقدور
بکیم غنیه ایله دولم بر بنفرا عرصه ایتمکدر . دویجه دخی ۴۰۰۰ ی تجاوز مجرمنه کیمیل . مجرمنه
آره سنده بعضه قوللر و قوعای ده اولمقدور .

کنج افغان الی سلاطه طوبه بکیمیل قیام ایتمکدر و حال حدوده سوله و نفعده ده . بلغارلر ده بکیمیل آغوشلر ایتمکدر
بوخللر قیام بکیمیل کورلر . بوندیه صکره و قوعای مجرمنه و طبعه بکیمیل درجه بدت و غنیه سیده
استدلال و نفعده ده .

— کرک مکله و کرک بکیمیل تدارک ایتمک خصوصیه کی مصلحتیه لکوبه حیرتونی بوزارده اسرای حربیه بر اول
ترخیصی ایلنده ده . آلمانا سفیری بولمقدور دیسارنده بالطراف طبعه بکیمی تعاییه استیقا ایلمکدر .
— دیسارنده سوله و نفعه اوزره نفعه و راجعه بعضه ماموریه و بعضه کرک — غلوص و رهنایا لکوبه قیام
بکیمیل حیلله — موقیاتی دخی سکره و دیسارندلر کیمیل . بولمقدور بولمقدور قسته باسه شخص بکیمیل آری و کیمیل
استیقا ایتمکدر .

سحر بکیمیل مصلحتیه لکوبه بوندیه عبارت بولمقدور مصلحتیه لکوبه امرو زمانه خفته مصلحتیه لکوبه .
بلغارلر سفارت نیکی اوزاره ماموری
نه

بلغارلر ۹ تموز ۱۹۱۲

مصلحتیه

خارجیه نظارت
شعبه قسطنطنیه

4

بالتقدیر ۵۹

و بان سحر حلی باشا حضرت وزیر در ۱۱ محرم ۱۲۹۷ قمری و ۱۹۷۱

موردی نفذت نامه حلیه

روسیه دولت تحت عسکر ده بولندیه مقوله شرایت تکذیب ایدلکه ایدره اوشیا بحارناج
بوکا اعتبار اوتوردن تیار اخیاطیم توسل اولدیجی دیان محافل عسکر سید مساجات مخصوصه بونله برانته
مسعوده . رومانیانک بلغارستانده اولد طوره فانه - بالچیجه ایدر سده کی ارضانک ترکی
ثانیاً بالقاءه مؤزنه سی اخلان ایدر جک دیرده توسع دعوانده بولغانی طلب و جواب انتظا -
ایندی و جواب مؤلفه المازده حرب مدخلیم مجبور اولور اول وقت روچه دیر خطه قدر توسع
مصعب ایدر بلکی رومانیانک افاده انجی اوزرینه بلغارستانه ایستیکلر برای ترک ایدر
عدم توسع مسئله نده یه ایدر ایدر جکیکد ؟ و ۱۹۱۴ مقادله سید بلغارستانه احداث
ایتنک لازم کلام ارضی مؤزنه یه اخلان ایدر جک ماهیتده بر توسع عه ایستیکلر کیمید ؟ ریه
عوردم . جواباً بر یکد ارضی الحود ایچوره مدخله ایچوره اصل مقصد مؤزنه ناک
ماتلمه سید . دوله علیه ثانی مؤزنه یه تأصیه ایدر جک ایدر . شمدی انک برینه بلغارستانه ناک
بالتمام قائم اولس بالقاءه طومارینک آتیشی نهدیه ایدر . دوام ایدر ایدر ۱۹۱۴ مقادله
کیمده اسقاط ایچوره . دولت عثمانیه یه بالکد بلغارستانه دکل عموم متفقده مجتعا متفقده
ایستلا اولانه ارضی ده متفقده ترک اولدک . ارضی متفقده یا متفقده روسیه ناک و یا مجتعا
دون مظهر ناک رأ و قرار بیه و مؤزنه یه اخلان ایدر جک عورتله متفقده بیته تقسیم اولد
و عربانه ایدر یونانسانه یکدیگری ایدر هم حدود بولونه اقضا ایدر . بوکا ایدر ایدر جک
ریه .

SIRBİSTAN İLE BULGARİSTAN ARASINDA ŞİDDETLİ SAVAŞ

Sırbistan ile Bulgaristan arasındaki savaşın çok çetin ve kanlı geçtiği / Romanya'nın, Balkanlarda dengeyi bozacak derecede toprak kazanmasına razı olmadığı Bulgaristan'dan arazi istediğine dair

THE SEVERE WAR BETWEEN SERBIA AND BULGARIA

The war between Serbia and Bulgaria was very tough and bloody. Romania objected that Bulgaria gained too much land on the grounds that this would unbalance the Balkan region and demanded land from Bulgaria

11 Temmuz / July 1913

Belgrad Sefaret-i Seniyyesi

Malum olduğu üzere Sırbistan ile Bulgaristan beyninde münasebât-ı siyasiye münkatı' olmuşdur. Bulgar Hey'et-i Sefâreti evvelki gün Belgrad'dan müfârakat etmiştir. Dün ba'de'z-zuhr ısdâr olunan gayet müessir bir beyânnâme-i kralî ile Bulgaristan'a ilân-ı harb olunmuşdur. Evvelce de bi'd-defaât arzına cür'et edilmiş olduğu vechile daha Sırb-Bulgar ihtilâfının bidâyetlerinden beri Romanya ile Sırbiye beyninde günden güne âsâr-ı samimiyyet ve mukârenet meşhûd olmakda idi. El-yevm Romanya'nın Bulgaristan'a karşı sevkîyât-ı askeriye ve tedâbîr-i harbiyeye başlaması, şimdiye kadar Belgrad'da Romanya ataşemiliteri mevcut olmadığı hâlde bu kere alelacele Belgrad'a kaymakam rütbesinde bir ataşemiliter i'zâm olunduktan başka Romanya ümerâ-yı askeriyesinden bir miralayın dahi memuren buraya gönderilmesi tarafeyn beyninde bir mukâvele-i ittifakiye olmasa bile bir itilaf-ı askerî mevcut bulunduğuna şübhe bırakmıyor. Sırbistan'ın Bükreş sefiri dahi âcilen Belgrad'a gelmiştir. Romanya'nın harekâtına buraca kemâl-i ehemmiyet ve memnuniyetle atf-ı enzâr olunmaktadır.

El-ân Bulgarların taht-ı işgalinde bulunan İnöz-Midye'nin şarkındaki memleketimizin derhal tahliye edilmesi ve tazminât-ı harbiye talebinden ferâğat edilmesi ve saire talebini hâvî olarak cânib-i Bâbîâlî'den Bulgaristan'a bir nota gönderildiği ve Hükûmet-i Seniyye ile Romanya beyninde bazı mertebe mukârenet ve itilaf âsârı meşhûd olduğu hakkındaki havâdis-i telgrafîye burada amîk bir hüsn-i te'sir ve mahzûziyeti mûcib olmuşdur. Sırbîlâr meveddet ve dostluğumuzu te'min etmek için umumen ve kavlen ve fi'len pek alenî tezâhürâtda bulunmaktadırlar. Hatta Sırbiye'nin tazminât-ı harbiyeden ma'l-memnuniye sarf-ı nazar etmesi lâzım geldiği ve elbirliğiyle Bulgaristan'ın bir daha kolayca baş kaldıramayacak surette tepelenmesi icab ettiği beyân olunmaktadır.

Nim resmî Savma ve Prada cerîdesi Romanya'nın ehemmiyet ve kıymet-i hâzırası hakkında gayet samimî ve meveddetkârâne bir makale neşretmiştir.

Sırlarla Bulgarlar arasında bir hafta devam eden gayet hûnrîzâne muharebâta iki günden beri fâsıla verilmiştir. Tarafeyn biraz nefes, yorgunluk almakda, kuvvetlerini toplayarak muharebât-ı cedîdeye hazırlanmaktadırlar. Bugünlerde pek müdhiş muharebât-ı azîme ve kat'îyye vuku'una kemâl-i heyecân ve endişe ile intizâr olunuyor. Şimdiye kadar vuku bulan muharebeler Sırlılara müsaid bulunmuş olduğundan muharebe-i kat'îyyede dahi ihrâz-ı galibiyet ve muzafferiyet edileceği buraca kaviyyen ümid olunmakda ise de vuku'a gelen zâyîât-ı fevkalâde hasebiyle ziyadesiyle ye's ve endişe dahi gösterilmektedir. Memâlik-i maktû'adan Krivolak'da vuku bulan muharebede bidâyetde Bulgarlar bazı mertebe muvaffak olmuşlarsa da nihayet boğaz boğaza vuku'a gelen kanlı bir muharebe neticesinde geri püskürtülmüşlerdir. Hudud-ı kadime ve asliyeden Zaychar ve Kaynajevaç cihetlerinde dahi Bulgarlar tecavüz etmiş olduklarından o taraflarda dahi müsâdemât-ı şedide vuku bulmaktadır. Bulgarlar Kaynajevaç'ı kısmen ihrâk eylemişlerdir. Dünden beri yine İştib cihetlerinde bir taraftan Sırb ve Yunan ve diğer taraftan Bulgar ordusu arasında muharebât-ı mühimme vuku'a gelmekte olduğu ve Sırlılarla Yunanlıların galebe çalmakta oldukları istihbâr olunuyor. Bu ana kadar tâli' Bulgarlara gayr-ı müsaid gibi görünmektedir.

İşidildiğine göre muharebât öyle bir gayz ve adâvet ve o derece bir şiddet ve vahşetle vuku bulmaktadır ki meydan-ı harb adeta selhâneye dönmüş imiş. Bugüne kadar Sırb mecrûhîni yirmi bini tecavüz etmektedir. Bizimle devam eden bütün muharebe esnasında bile asla görülmediği vechile tek mil hastahânelerle, kışla ve mekteb gibi mebânî-i resmiye mecrûhîn ile hınca-hınc dolmuştur. Otel, lokanta ve boş evler gibi mebânî-i hususiyenin dahi hastahâne haline ifrâğına çalışılmaktadır. Karyola, yatak ve saire gibi levâzımın dahi noksanıyeti pek ziyade hiss olunuyor. Ahalinin muâvenet ve iânesine müracaat olunuyor. Bilâd ve kasabât-ı saireden başka mecrûhîn ve Osmanlı üserâ-yı harbiyesine zamimeten Bulgar üserâ-sıyla her gün bir kat daha dolmakda olan Belgrad pek hüzn-engiz ve müellim bir manzara arz etmektedir. Dün gece dahi 2000'i mütecâviz mecrûh getirilmiştir. Mecrûhîn arasında bazı kolera vukuâtı da zuhur etmiştir.

Genç ihtiyar eli silah tutabilenler teslîh edilerek derhal hududa sevk olunmaktadır. Belgrad'da tek mil eğlenceler men' edilmiştir. Bu haller geçen muharebede görülmemiş idi. Bundan sonra vuku bulacak muharebât-ı azîme ve kat'îyyenin derece-i şiddet ve vahşeti şimdiden istidlâl olunmaktadır.

Gerek mesken ve gerek yiyecek tedarik etmek hususundaki müşkilâtdan dolayı Sırbiye Hükûmeti buradaki üserâ-yı harbiyemizin bir an evvel terhisi emelindedir. Almanya sefiri bu hususda Dersaâdet'den bâ telgraf taleb ettiği talimâta intizâr eylemektedir.

Dersaâdet'e sevk olunmak üzere münferiden müracaat eden bazı memurîn ve tebaamının -Galas [Kalas] ve Romanya tarîkının kapalı bulunması hasebiyle- sevkıyatı dahi şimdi dûçar-ı müşkilât olmuştur. Bugün bu bâbda Peşte Başşehbenderliğimizin re'y ve mütâlaası da istifsâr olunmuştur.

Şimdilik ma'rûzât-ı kemterânem bundan ibaret bulunduğ u ma'rûz olmağ la emr u fer-
mân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Belgrad / 9 Temmuz 1913

Belgrad Sefâret-i Seniyyesi Evrak Memuru

Bende

Münib

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Şifre Kalemi
2004

*Viyana Sefiri Hilmi Paşa hazretlerinden vârid olan 11 Temmuz [1]913 tarihli ve
397 numaralı telgrafnâme hallidir*

Rusya Devleti'nin tahşidât-ı askeriyede bulunduğ una müte'allik neşriyât tekzib edil-
mekde ise de Avusturya-Macaristanca buna itimad olunmayarak tedâbîr-i ittihâdiyeye teves-
sül olunduğ u Viyana mehâfil-i askeriyesiyle münasebât-ı mahsusada bulunan bir zâtdan mes-
mû'dur. Romanya'nın Bulgaristan'dan evvelâ, Tutrakan-Balçık arasındaki arazinin terkini
sâniyen Balkan muvâzenesini ihlâl edecek derecede tevessü' davasında bulunmamasını talep
ve cevaba intizâr etdiğ i ve cevap muvâfık olmaz da harbe müdahaleye mecbur olursa ol vakit
Ruşuk-Varna hattına kadar tevsi'-i metâlib edeceğ ini Romanya sefiri ifade etmesi üzerine
"Bulgaristan istediğ iniz yerleri terk eder ise adem-i tevessü' meselesinde yine ısrar edecek
misiniz? Ve 1912 mukâvelesiyle Bulgaristan'a isabet etmek lâzım gelen arazi muvâzeneyi
ihlâl edecek mahiyetde bir tevessü' add edilecek midir?" diye sordum. Cevaben, "Biz yalnız
arazi almak için müdahale etmiyoruz. Asıl maksadımız muvâzenenin muhafazasıdır. Devlet-i
Aliyye-i Osmaniyye muvâzeneyi te'min ediyor idi. Şimdi onun yerine Bulgaristan'ın bi't-ta-
mam kâim olması Balkan Hükûmetlerinin âtisini tehdid eder. Devam etmekde olan harb,
1912 mukâvelenâmesini hükûmden iskat etmişdir. Devlet-i Osmaniyye'yi yalnız Bulgaristan
değ il umum müttefikler müctemi'an mağlub etdikleri gibi istila olunan arazi de müttefiklere
terk olundu. Arazi-i metrûke ya münferiden Rusya'nın veya müctemi'an Düvel-i Muazza-
ma'nın re'y ve kararıyla ve muvâzeneyi ihlâl etmeyecek suretle müttefikler beyninde taksim
olunmak ve Sırbistan ile Yunanistan yekdiğ eri ile hem-hudud bulunmak iktizâ eder. Buna
ısrar edeceğ iz." dedi.

HR. SYS, 2082/11_12,16

خاتمه
قلم مخصوص

نومرو	تاریخ	نوع مسوده	ملفوظات	کاتب	مبیز	مدیر
						الک
<p>این بوی وقت با اینا ملاقات کرده وارد اولاد و عورت تاریخ ۱۸۸۴ میلادی تقویم قمری ۱۲۹۵</p> <p>لغا- اسبه و کلینک و سعادت بر مرفق کوند- مکده مقصد بر هاتم موعید کا زب این بوی عکانه سوه ایگه معطوف بوی الدامنه زانا اولد یغی اعتقاد دندیم وکیل مور الیهان عادی- مدر قاهانه نم شور- بر افانه وقت اردو فری تراکاده با انده کی ایریم وکت اندر بلین- ایگه سقده برنگ یا بلغا- اردو میری ای اردوزن تقوی اوزرین کریه خلیفه و بو حالده ارکانه قدر اولاد ارضی استراد استراد واورده احواله منتظر اولوزر یاخوده بلغا- اردو مقاربت کدر- وای کریه خلیفه مکده راننده بوفانه کدیج کلیم و وقت ارتقا بو حالده این سب جوب حله بدنه اوزرین که بدنه زب تقویم اولاد اولاد</p>						

تجربه ایلی- ملاکات

مد ایره عدم فعلیتده عهاله و فاعله
 عدم فعلیتده
 عهاله مکرر علی ایسکه کتبی و لفظی
 کند غیری مجبور که کور و کور عهاله
 عهاله ان قنار حکم ایست که کورینه عدم فعلیتده
 قسم حکمت سینه رضعت شکر زله غیری فاعل تالیف به عهاله
 ایست که کور فاعل مکرر و عهاله تالیف
 انکارینی توهیه ایست که کور و عهاله تالیف
 به عهاله مکرر حکمت سینه بر کور حکمت سینه
 در عهاله ایست که عهاله تالیف فقط بر تالیف کور عهاله
 احوال بعد ایست که مکرر و عهاله تالیف
 فوت انما مکرر عهاله تالیف بقا عهاله تالیف اوله
 بوخی و فاعل ده عهاله اور و لای عهاله تالیف ایست که عهاله
 فقط سینه کی کور عهاله تالیف عهاله تالیف ایست که عهاله
 شکر عهاله امر واقع ان کور و لای و عهاله تالیف ان عهاله تالیف

MERİÇ'E KADAR OLAN ARAZİNİN GERİ ALINMASI

Balkan devletleri arasında çıkan savaştan istifade edilerek vakit geçirilmeksizin Meriç'e kadar olan arazinin geri alınmasını tavsiye eden Paris sefirinin telgrafı

THE RECAPTURE OF THE LANDS EXTENDING OVER THE MARITSA RIVER

The telegram of the Ambassador of France advising that taking advantage of the war among the Balkan states, the land extending to Maritsa River needed to be regained as soon as possible

12 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Kalem-i Mahsus

*Paris Sefiri Rifat Paşa hazretlerinden vârid olan 12 Temmuz [1]913 tarihli ve
483 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir*

Bulgar başvekilinin Dersââdet'e bir murahhas göndermekden maksadının bir takım mevâ'id-i kâzibe ile bizi atâlete sevk etmeğe ma'tûf olduğu itikadındayım. Bizi aldatmak zaten vekil-i mûmâileyhin âdetidir. Fikr-i kâsırânem şudur: Bilâ-ifâte-i vakt ordumuzu Trakya'da ileriye hareket ettirmeliyiz. Zira âtfideki iki şıkdan biri muvâcehesinde bulunabiliriz: Ya Bulgar ordusu ordumuzun takarrübü üzerine geriye çekilir ve bu hâlde Meriç ile Ergene'ye kadar olan araziye istirdâd eder ve orada ahvâle muntazır oluruz yahud da Bulgar ordusu mukâvemet gösterir veya geriye çekilirken mıntika dahilinde bulunan köylerde zulüm ve vahşet irtikâb eder. Bu hâlde ise bir sebep-i harb meydana getirmiş olur ki bu suretle bizce mümkün olduğu takdirde daha ileri gitmemizi teshîl etmiş olur.

Her hâlde en fenası kendimizi adem-i fa'âlete mahkûm addederek atâletde kalmaktır. Maksadım Hükûmet-i Seniyye'ye vaziyet-i müşkilemizle gayr-ı kâbil-i te'lif bir tavr-ı hasmâne ittihâzını tavsiye etmek değil, fakat revîş-i hâle nazaran devletlerden hiçbirinin tahtie etmeyeceği bir hareketi Hükûmet-i Seniyye'ye der-hâtır ettirmek cesaretinde bulunmaktır. Fakat birkaç gün sonra ahvâl tamamıyla tebeddül edebilir. Meriç ve Ergene sahillerini işgal fırsatını fevt etmemekliliğimiz lâzımdır. Balkanlarda cereyân edecek olan bunca vekâyî'den sonra Avrupa bizi mârru'z-zikr hatt ile Midye-İnöz hattı beynindeki küçük bir kıt'a-i araziye tahliye etmeğe mecbur etmeyecektir. Şimdiki hâlde emr-i vâki' en güzel delil ve en sağlam bir hak halini almıştır.

HR.SYS, 1974/1_7

Edirne'yi ele geçiren Bulgar ordusunun Saraçlar Caddesinden şehre girişi

9

**MİDYE-ENEZ HATTININ DOĞUSUNUN OSMANLI
ORDUSU TARAFINDAN İŞGALİ**

Bulgaristan'a yapılan tebligat üzerine Midye-Enez hattının doğusunda bulunan arazinin Bulgar Hükümetince tahliye edileceği bildirildiğinden, bu arazinin Osmanlı ordusu tarafından işgal edilmesinin kararlaştırıldığına dair

**INVASION OF THE LANDS IN THE EAST OF THE
MIDYE-ENEZ LINE BY THE OTTOMAN ARMY**

Upon the written notice given to Bulgaria, they declared that the land in the east of Midye-Enez line would be evacuated and the Ottoman Army decided to invade the region

12 Temmuz / July 1913

**Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi**

Harbiye ve Hariciye Nezâret-i Celîlelerine

Bugünkü tarihli tezkireye zeyldir. Bulgaristan'ın taht-ı işgalinde bulunan arazimizin tahliyesi hakkında Sofya Hükûmeti'ne murahas Mösyö Naçeviç vasıtasıyla vaki' olan tebligâta Cumartesi günü akşamına kadar cevap gelmediği takdirde arazi-i mezkûrenin işgali lede'l-arz önümüzdeki Pazartesi günü harekât-ı askeriye icrasına irâde-i seniyye şeref-müte'allik buyurulmuş idi. Bugün vasatî saat beş raddelerinde Bâbîâli'ye gelen Rusya sefiri Midye-İnöz hattının şarkındaki araziye tahliye için işgal ordusu kumandanlığına Bulgaristan Hükûmeti tarafından emir verildiğini resmen beyân etmiş ve şu hale nazaran Bulgarların yarınki Pazar gününden itibaren arazimizi tahliyeye ibtidâr etmeleri muktezî bulunmuş olduğundan bu suretle tahliye edilecek araziye yarından itibaren işgal etmek üzere Başkumandan Vekili paşa hazretlerine yeniden icra-yı tebligât edilmesi hususuna Meclis-i Vükelâ kararıyla bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurularak vekil-i müşârunileyhe ve Harbiye/Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne tebligât-ı lâzıme icra kılınmış olmağla* ona göre ifa-yı muktezâsına himmet.

* Hariciye'ye ol bâbda

29 Haziran [1]329

BEO, 4194/314540

داخلیه نظارتی				میشی	مسودی	اوراق نویسی
ایطالانک قلمه ورودی	تاریخی	مقابله ایذاتلر	مخبره خبرنامه	تاریخ تیش	تاریخ تسوید	قلم نومروسی
	۵. ۱۰. ۱۲۰۶		۲۴	۷۰		۱۴۴
<p>مکتوبه مخانییه طاعت ایشیغی اسفلی ایشیغی اولورده اردو و کیمونیک بوج</p> <p>ایدری حیاتیه بایرجه - بدو مقامت ایدوله مکده اولدین ایشیغی بایر اولور</p> <p>تاریخی ۱۲۰۶</p> <p>تعمیم</p>						

صفحه چهارم: یادداشت‌های اضافی آورده
 بوجه ایدیه حلانه اجاره ایدیه
 اولیای برای مصوبات بایه اولیو-
 با وای مسته
 تقیم
 با

[illegible]

OSMANLI ORDUSUNUN ÇORLU, EREĞLİ VE TEKİRDAĞ'I ELE GEÇİRMESİ

Osmanlı Devleti'ne ait araziye geri almak üzere ileri harekâta başlayan Osmanlı ordusunun, Çatalca ve Bolayır taraflarından karşı konulmaksızın ilerleyerek Çorlu, Ereğli ve Tekirdağ'ı ele geçirdiği, Bulgar kuvvetlerinin geri çekildiğine dair

THE CAPTURE OF ÇORLU, EREĞLİ AND TEKİRDAĞ BY THE OTTOMAN ARMY

Ottoman Army started a military expedition in order to regain the land which belonged to the Ottoman state. Gaining ground in Catalca and Bolayır without any resistance, they invaded Corlu, Ereğli and Tekirdag and the Bulgarian forces retreated

15 Temmuz / July 1913

Dahiliye Nezâreti

Mısır Fevkalâde Komiserliği'ne

Şifre

Hükûmet-i Osmaniyye'ye aid araziye işgal etmek üzere Ordu-yı Hümâyûn'un bu sabah ileri harekâta bi'l-ibtidâr bilâ-mukâvemet ilerlemekde olduğu berây-ı malumât beyân olunur.

30 Haziran [1]329

Dahiliye Nezâreti Muhaberât-ı Umumiye Dairesi Umum Müsveddesi

Telgraf

İstanbul, Erzurum, Adana, Ankara, Aydın, Bitlis, Basra, Bağdad, Beyrut, Hicaz, Haleb, Hüdavendigar, Diyarbekir, Suriye, Sivas, Trabzon, Kastamonu, Konya, Mamuretü'l-aziz, Musul, Van, Yemen Vilâyetlerine, Urfa, İzmit, Bolu, Canik, Zor, Asir, Karesi, Kudüs-i Şerif, Kale-i Sultaniye Mutasarrıflıklarına, Medine-i Münevvere Muhafızlığı'na

Hükûmet-i Osmaniyye'ye aid araziye işgal etmek üzere bu sabah ileri harekâta ibtidâr eden Ordu-yı Hümâyûn'un bilâ-mukâvemet ilerlemekde olduğu berây-ı malumât beyân olunur.

30 Haziran [1]329

Dahiliye Nezâreti
Muhaberât-ı Umumiye Dairesi
Umum Müsveddesi

Telgrafnâme

*İstanbul, Erzurum, Adana, Ankara, Aydın, Bitlis, Basra, Bağdad, Beyrut, Haleb,
Hüdavendigâr, Diyarbekir, Suriye, Sivas, Trabzon, Kastamonu, Konya, Mamuretü'l-aziz,
Musul, Van Vilâyetlerine, Urfa, İzmit, Bolu, Canik, Çatalca, Zor, Karesi, Kudüs-i Şerif,
Kale-i Sultaniye Mutasarrıflıklarına, Medine-i Münevvere Muhafızlığı'na*

Çatalca ve Bolayır cihetlerinden ilerleyen asâkir-i şahane dün dahi harekâtına devam
ile Çorlu, Ereğli, Tekirdağ'ı işgal olunduğu ve Bulgar kollarının geri çekilmekte olduğu
Harbiye Nezâreti'nden bildirilmiştir.

*Yemen, Hicaz Vilâyetleriyle Asir Mutasarrıflığı'na ve
Mısır Fevkalâde Komiserliği'ne kablodan*

Çatalca ve Bolayır'dan ilerleyen ordularımız Ereğli, Çorlu, Tekirdağ'ını işgal etdi.
Bulgar kolları geri çekilmektedir.

2 Temmuz [1]329

DH.SYS, 112-24/61-4_1-3

جانبہ کی طرف

باغیال

رائه خارجیه
قلم مخصوص

برایه سفیری محترم خان شاهی حضرتیه در رادوتو، مورخه ۱۴ ذی القعدة ۱۲۸۵
و ۲۵ ذی القعدة ۱۲۸۵

دو خارجیه استاری بر دافع اولی ملازم شاهانه عیال عثمانیه است - اینها فقط منوط اید و دردی
قصده که فکر می شود روح صلیب در بکده تردد اینی ابره هرگز که مایه نویسنده وضعیت
شاهانه بر این اعتراف می داند و در این بر این ماضی است و اولی در یوم الماده نه یقینی
بیشتر می شود و این است و این است و این است و این است و این است و این است و این است و این است
تکلیف باقی می ماند این است و این است و این است و این است و این است و این است و این است و این است
بر روی شطه است و این است و این است و این است و این است و این است و این است و این است

صورتی که مایه بر نودین
۱۴۸۵
۱۴۸۵

MİDYE-ENEZ HATTININ İŞGALİNİN AVRUPA'DA YAPACAĞI ETKİ

Osmanlı ordusunun Midye-Enez hattını işgal etmek üzere ileri hareket etmesinin Paris'te toplanan Maliye Konferansı'nda iyi bir tesir yaratacağına dair Berlin Sefareti'nden alınan telgraf

THE IMPACT OF THE INVASION OF THE MIDYE-ENEZ LINE BY THE OTTOMAN ARMY ON EUROPE

The telegram received from the Embassy of Berlin stating that the advance of the Ottoman Army for the purpose of invading the Midye-Enez line would have a good impact on the negotiations in the Paris Finance Conference

15 Temmuz / July 1913

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Mahremâne

Asâkir-i Osmaniyye'nin Midye-İnöz hattına ilerlemesinin Maliye Konferansı'nda hüsn-i te'sir hâsıl edeceğine ve Paris'den Berlin'e muvâsalat eden Alman Sendikası Reisi Mösyö Schwabach tarafından Hükûmet-i Osmaniyye'ye verilecek bir milyon liralık avans hakkında vâki olan ifadeye dair Berlin Sefir-i Kebîri Mahmud Muhtar Paşa hazretlerinden Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne vârid olan telgrafnâmenin suret-i mütercemesi malumât olmak üzere leffen savb-ı âlîlerine irsâl kılındı efendim.

11 Şaban [1]331 / 2 Temmuz [1]329

Bâb-ı Âfî
Daire-i Hariciye
Kalem-i Mahsus

Berlin Sefir-i Kebîri Mahmud Muhtar Paşa hazretlerinden vârid olan 13 Temmuz [1]913 tarihli ve 335 numaralı telgrafnâme tercümesidir

Dün hariciye müsteşarı ile vâki olan mülâkâtım esnasında asâkir-i Osmaniyye'nin Midye-İnöz hattına müteveccihen ilerlemesi hakkındaki fikrini sordum. Cevab vermekde tereddüd etdi ise de hareketimizin Maliye Komisyonu'nda vaziyetimize hüsn-i te'sir edebileceğini itiraf eyledi. Dün Paris'den buraya muvâsalat etmiş olan Düyûn-ı Umumiye Alman Sendikası Reisi Mösyö Schwabach Hükûmet-i Osmaniyye'ye bir milyon liralık bir avans i'tâsına karar verdiğini ve fakat Bâbîâlî'nin teklifi Balkan hükûmetlerinin istifade edebilecekleri bir sû-i misal teşkil etmek mahzurunu câmi' olduğundan işbu avansın bir diğer şekilde i'tâ olunacağını müsteşar-ı mûmâileyh beyân eylemiştir.

BEO, 4195/314618

OSMANLI ORDUSUNUN EDİRNE'YE İLERLEMESİNİN FRANSA'DAKİ TESİRİ

Osmanlı ordusunun Edirne üzerine yürümesi Fransa tarafından iyi karşılanmamış ise de tek başına herhangi bir harekete girişmeyeceği, Osmanlı Devleti'nin Edirne'ye giriş sebebinin oradaki Müslüman ve Rumları Bulgar mezaliminden kurtarmak olduğu gerekçesine dayandırılması gerektiğine dair Paris Sefareti'nden alınan telgraf

THE IMPACT OF THE ADVANCE OF THE OTTOMAN ARMY TOWARDS EDİRNE ON FRANCE

The telegram received from the Embassy of France notifying that although the advance of the Ottoman Army against Edirne annoyed France, it would not do anything on its own and the Ottoman state needed to base its advance towards Edirne on the necessity of rescuing the Muslim and the Greek from the Bulgarian atrocity

19 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Nezâret-i Hariciye

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Tercüme Şubesi

*Hariciye Nezâreti'ne 19 Temmuz [1]913 tarihiyle Paris Sefâret-i Seniyyesi'nden vârid olan
503 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir*

Mesela nümâyiş-i bahrî gibi bir hareketin Fransa'nın ancak bunun bilâ-istisna bi'l-cümle devletlerin hey'et-i mecmû'ası tarafından icra edilmesi takdirinde iştirak edeceğini selâhiyetdâr bir menba'dan haber aldım. Bu ittihâd-ı ârânın diplomasi tarîkıyla ber-tavsiye hududunu tecavüz etmeyecek gibi görüldüğü ve Rusya tarafından münferiden bir hareket ihtimali rû-nüma olmamakda bulunduğu dahi bendenize söylendi. Bize yalnız Edirne'nin zabtından sonra ileri gitmemekliğimiz ve Meriç'i geçmemekliğimiz tavsiye olunuyor ki bunu kat'iyen haklı görüyorum. Hususıyla bizce mu'tâd olduğu vechile âlâyişden fâriğ olmamalıyız. Bulgarların mezâliminden pek çok şikâyet etmeli ve ale'l-husus ecânib tarafından da meşhûd delâil-i kat'ie îrâd edip hareket-i askeriyemizi Trakya İslâm ve Rumlarını himaye etmek vazife-i meşrû'asına istinâd etdirmeliyiz. Bugünkü intibâ'âtım epeydir Edirne'de yerleşdikden sonra Avrupa'nın bizi oradan çıkarmak için uzlaşması güçtür. Lisan-ı matbûât umumiyetle bize müsaiddir.

HR. SYS, 1974/1_32

عبدالله

خارجية نظارتی

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ

سید شمس الدین

جواب ہے

[illegible]

دیگر طرفه بالخریه ثابت عهد و پیمان کرده بفرمانده ایله ایلان ایلان اولما
بالجمله مذکران اخیرالزمانه سوختن قاطعاً قیامده شواحدله بنام
حکومت عثمانیه نراکیان حاله دوجو ایشی دیلدره حقیقتاً نیمی ایشی نیمی
موجوده عهده دوری شکره اشغال ایله مجبورین حسن ایشی بولمده دوله مملکت مقدره
توانی در عداوة ایان مایه عهده ایله لجهی در دایم مناسبه ایشی
یعنی ایله دیگر طرفه بفرمانده ایله لجهی و طبعی بر خطه حدود
ایله حقیقتاً از روی بنام مالک کله کاهی و طبعی بر خطه حدود
عذر لایق اید و بوجه دیگر بر لایق اید بخانه ایان نیمی ایشی در میان
بالفاه حکومته اید نیمی کله کاهی ایشی ایشی و بدیده نراکیان ایشی در میان
ایستاده صورته نیمی کله کاهی ایشی ایشی و بدیده نراکیان ایشی در میان
برای اوله حقه نیمی ایشی ایشی ایشی و بدیده نراکیان ایشی در میان
دولت مالیه نراکیان حاله دوجو ایشی ایشی و بدیده نراکیان ایشی در میان
صورته مشرطه دایره نیمی ایشی ایشی ایشی و بدیده نراکیان ایشی در میان
بفرمانده ایله لایق اید بخانه ایان نیمی ایشی در میان
نیمه نیمی ایشی ایشی ایشی و بدیده نراکیان ایشی در میان
نیمه نیمی ایشی ایشی ایشی و بدیده نراکیان ایشی در میان

MİDYE-ENEZ HUDUDUNUN MERİÇ'E KADAR UZATILMASI KARARI

Osmanlı Hükümeti'nin, Bulgarların idaresi altındaki Müslüman ahalinin mezalimden kurtarılması ve İstanbul'un güvenliği açısından Bulgaristan'la olan Midye-Enez sınırını Meriç'e kadar uzatma kararı aldığı, bu sınırın kesin bir hat olup, hiçbir bahane ile aşılmayacağını taahhüt ettiğine dair Büyük Devletlere verdiği nota

THE DECISION ON EXTENSION OF THE MIDYE-ENEZ BORDER TO THE MARITSA RIVER

The note given to the great powers declaring that the Ottoman Government decided to save the Muslims from the atrocities under the Bulgarian rule and to extend the Midye-Enez border to Maritsa River for the security of Istanbul. Additionally, it was assured that this was the exact line between two countries and could not be violated for any reason

19 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Tercüme Şubesi

Hariciye Nezâreti'den 19 Temmuz [1]913 tarihiyle Düvel-i Muazzama nezdindeki Süferâ-yı Saltanat-ı Seniyye'ye irsâl kılınan 264 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir

Hususât-ı âtiyeyi bilâ-ifâte-i vakt tahriren Hariciye nâzırına tebliğ etmelerini zât-ı sefirânelerinden rica eylerim.

Bulgaristan Hükûmeti mukaddemât-ı sulhiyeyi imza hususunda göstermiş olduğu müsâra'âta rağmen Devlet-i Aliyye'ye rücû' etmesi lâzım gelen araziye tahliyeden istinkâf etmişlerdir. Hükûmet-i mezkûrenin bu suretle hareket etmesi kendisine (Midye-İnöz) hatt-ı mevsûmuna vermek istediği yanlış tefsire göre bir hatt-ı hudud te'min etmek maksad-ı bâhi-rinden münba'is bulunduğu âzâde-i iştibâhdır. Bulgaristan Hükûmeti ancak Hükûmet-i Osmaniyye'nin intizârdan usanarak ordusuna kendi arazisini tekrar işgal etmesi emrini verdiği zaman askerini çekmeğe karar vermiştir. Diğer taraftan Hükûmet-i Osmaniyye pâyitaht ile Kale-i Sultaniye Boğazı'nın müdafaasına imkân husûlü endişesi ile mebd'e'i İnöz olacak ye-gâne hududun Meriç nehrini takib ederek şimâle doğru çıkan bir hat ile çizilmesi lüzumu-nu öteden beri tebyîn etmiş ve bunda ısrar eylemiştir. İşbu güzergâhın muâhede-i sulhiye metninde icabı vechile tayin edilmemiş olması keyfiyeti hiç şübhesiz devletlerin ol vakit Bulgaristan tarafından gösterilen müşkilâtı bertaraf etmek ve bu sâyede delegelerin Lond-

ra'da sür'at-i mümkin ile ictimâ'larını te'min eylemek hakkındaki arzularından ileri gelmiştir. Mülâhazât-ı ânifeye ve bilhassa her gûne teşvîşâtın vuku'unu bertaraf etmek maksadına binâen Hükûmet-i Osmaniyye doğrudan doğruya Bulgar Hükûmeti'ne müracaat ederek Meriç'i Edirne'ye kadar takib edici bir hudud güzergâhı hakkında ne gibi esbâba mebnî ısrar etmek mecburiyetinde bulunduğunu tebliğ eylemiştir. Bu meseleyi Bulgaristan ile diplomasi tarîkıyla fasl ü tesviye etmek Hükûmet-i Osmaniyyece şübhesiz müreccah idi. Maa't-teessüf Bulgarların taht-ı işgallerinde bulunan arazide nâ-kâbil-i tavsif bir suret-i vahşiyâne ve tahribâne ile i'kâ' etdikleri ve kendi müttefik-i sâbıklarının bile asâkir-i Osmaniyye derecesinde bir nefret ve istikrâhla müşahade edebildikleri mezâlim ve i'tisâfât Hükûmet-i Osmaniyye'nin işin diplomasi tarîkıyla fasl ve tesviyesine intizâr etmesine mânidir.

Diğer taraftan bi't-tecrübe sâbit olduğuna göre Bulgaristan ile icrasına ibtidâr olunan bi'l-cümle müzâkerât ilâ gayri'n-nihâye sürüncemede kalmağa mahkûmdur. Şu ahvâle binâen Hükûmet-i Osmaniyye Trakya'nın hâl ve mevki'-i âtîsini devletlerle müttefikân tayin etmeği taahhüdle beraber mebhûsün anı hududu şimdiden işgal etmek mecburiyetini hissetmektedir. Hükûmet-i Osmaniyye şurasını da ilâveten ityâna müsâra'ât eder ki bir taraftan Düvel-i Muazzama'nın mukarrerâtına riâyet etmek ve diğer taraftan Bulgaristan ile tabîî ve devamlı münasebât te'sis eylemek hakkındaki arzusuna binâen mârru'z-zikr güzergâhı kat'î bir hatt-ı hudud add ve telakki eder ve bunu hiçbir bahane ile tecavüz etmemeye taahhüd eder. Hükûmet-i Osmaniyye, Balkan Hükûmetleri arasındaki muharebe-i hâzırânın ve bir de Trakya için dermiyân edilen suver-i tesviyenin kendisini pâyitahtın emniyet ve selâmetini kâfil bir hududu bir an evvel taht-ı te'mine almak mecburiyetinde bulundurduğunun Düvel-i Muazzamaca teslim edileceği ve düvel-i müşârunileyhimin Trakya'nın hâl ve mevki'-i mahsusunu nazar-ı itibara alarak meselenin suret-i meşrûha dairesinde serî'an ve muslihâne fasl ve tesviyesini te'min için Bulgaristan'a vesâyâ-yı lâzıme ifa eyleyecekleri ümidindedir. Hükûmet-i Osmaniyye şâyed muhâsamâta tekrar ibtidâr olunacak olursa bunun bütün mes'uliyetini şimdiden Bulgaristan'a atf ve tahmîl etmeği lâzımeden addeyleyler.

HR. SYS, 1974/1_36

14

TRAKYA'DAKİ HRİSTİYANLARIN BULGARİSTAN'A KAÇMASI

Ordunun Edirne'ye doğru ileri hareketi üzerine Hristiyan halkın Bulgaristan'a kaçtıklarına dair çıkan haberlerin doğru olmadığı, aksine bölgedeki Hristiyanların Bulgarların baskı ve zulmünden şikâyetçi oldukları

ESCAPE OF THE CHRISTIANS IN THRACE TO BULGARIA

The news that the Christians had escaped to Bulgaria upon the advance of the Ottoman army against Edirne was not true; on the contrary, the Christian people in the region complained about the Bulgarian atrocities and oppression

19 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
540

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Ordu-yı Hümâyûn'un ileri hareketi hasebiyle ahali-i Hristiyanıyye'nin Bulgaristan dahiline firar eylemekte olduklarına dair Sofya'dan çekilen ve evrak-ı havâdisde görülen telgrafnâmenin aslı olmayıp ordunun işgal eylediği mevâki'deki ahali-i Hristiyanıyye yerlerinde ve Bulgar mezâlim ve ta'addiyâtından şikâyet etmekde oldukları ve yalnız Keşan cihetlerinde Bulgarların eser-i teşvik ve tahriki olarak birkaç Bulgar karyesi ahalisinin hicret etmiş bulundukları Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nden bâ-telgrafnâme bildirilmiş ve keyfiyetin matbûâtla neşri Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne yazılmış olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

15 Şaban [1]331 / 6 Temmuz [1]329

Sadrıazam
Mehmed Said

HR. SYS, 1974/1_54

و یانه سفیدی صنیع علمی با ساقه شاد و زدن و ارد و اولاد [۱۲۰] تا ۱۲۱ و ۱۲۲ نور و

تجفہ فی تلافی حضرت علیہ

خارجیہ نظارتی

[illegible]

OSMANLI ORDUSUNUN EDİRNE'YE İLERLEMESİNE AVUSTURYA'NIN TAVRI

Osmanlı ordusunun Edirne önüne kadar ilerlemesinin Avusturya Hükümetince hoş karşılanmadığı, alınan istihbarata göre Büyük Devletlerin birlikte hareket ederek Osmanlı Devleti'ni baskı altına alacaklarına dair Viyana Sefareti'nden alınan telgraf

AUSTRIAN REACTION TO THE ADVANCE OF THE OTTOMAN ARMY TO EDİRNE

The telegram received from the Embassy of Vienna informing that the advance of the Ottoman Army against Edirne annoyed the Austrian Government and according to the latest intelligence, the great powers, acting in concert, would put pressure on the Ottoman Empire

20 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Şifre Kalemî
2124

Viyana Sefiri Hüseyin Hilmi Paşa hazretlerinden vârid olan 20 Temmuz [1]913 tarihli ve 416 numaralı şifreli telgrafsâmenin hallidir

Osmanlı süvarilerinin Edirne pîşgâhına dahil olduğu ve Rusya sefirinin hududdan ileri hareketimiz sebab-i harb addolunacağını Bâbîâli'ye tebliğ ettiği ve devletlerce aleyhimizde ittihâd olunacak tedâbir-i tazyikiyenin tatbikâtı Fransa ile İtalya'ya havale edildiği ajans telgraflarında görüldüğünden derece-i sıhhati ile Avusturya'nın tavır ve hareketini anlamak için Kont Berchtold'u ziyaret etdim. Müşârunileyh Romanya menâfi'inin muhafazası Avusturyaca mültezem olduğu gibi Bulgaristan'ın dahi daha çok dûçâr-ı zillet ve zarar olması tecviz edilmeyeceğini bi'l-münâsebe ifadeden sonra; "*hududun tecavüz edilmemesi devletlerce Bâbâli'ye ihtar ve tecavüz edilmeyeceği tarafınızdan sefirimize te'min olunduğu hâlde askerinizin Edirne'ye kadar ilerletildiğini işidiyoruz. Bu tehlikeli bir oyundur. Rusya'nın tehdidine dûçâr olacaksınız*" demesine mukabil, "*askerimizin hududa kadar gitdiği muhakkak ve hiçbir vec-hile ma'kûl olmayan bu hududu biraz tecavüz etmiş olması da mümkündür. Fakat Edirne'ye kadar gittiğinden haberdâr değilim*" zemininde idare-i lisan ile beraber ifadâtının bazı cihetlerini istîzâh ve münakaşa eyledim. Bâbîâli nezdindeki teşebbüsâtın devletlerce müştereken

değil münferiden vuku bulduğunu ve tatbikat için Fransa ile İtalya'ya tevdi'-i vekâlet edilmediğini izah eylemiş ve Rusya'nın münferiden tazyike tasaddî edeceğini te'kîd etmeyerek bu noktada sükût eylemiştir. Trakya'da ne kadar Müslüman bulunduğunu sordu. Cevaben *“Müslümanlar sülüsân ve Rumlar ile Bulgarlar ancak sülüs derecesindedir. Bulgaristan'ın orada tarihî ve neslî bir alâkası yok iken bu hakiki Müslüman vilâyetini Bulgarlara terk etdirdiniz. İcra etdikleri mezâlimi işidiyorsunuz. Hükûmet-i metbû 'amin niyyâtına henüz vâkıf değil isem de muhalefet-i şedîde karşısında bulunmayacağımızdan emin olsam biz oralarını işgal etmeliyiz fikrinde bulunuyorum”* dedim. Mükâlemenin tarzından netâyic-i âtiyeyi istih-sâl eyledim.

Evvelâ: Romanya ile Bulgaristan'ın te'lifine Avusturya hâlen pek ziyade uğraşüyor. Fakat Romanya'nın, Sırbistan ile yolu yarı yolda bırakıp yalnız akd-i musâlahaya muvâfakati mütâlâa-i mahsusama göre muntazır değildir.

Sâniyen: Hatt-ı müstakîmden ileri hareketimiz Avusturyaca mûcib-i infi'âl olmakda ise de münferiden aleyhimizde bir hareketde bulunamayacağı gibi devletlerin tazyikât-ı müsterekede bulunacaklarına delâlet eder âsâr da henüz mevcut değildir.

HR. SYS, 1974/1_49

سید تقی محمد ۹

و در زمانیت تریسودتم قونق انرا قرار داده بودیم که در زمان
استو بیاضه / قتالیه ~~مستطوره~~ ~~اصلا~~ امتیاز ای بابا اندکمان
زنان را

[illegible]

RUSYA'NIN TEHDİDİ

Rusya'nın, Edirne'nin geri alınmasında ısrar edilmesinin Osmanlı Devleti için felaket olacağını ihtar ederek savaş tehdidinde bulunduğuna dair Petersburg Sefareti'nden alınan telgraf

RUSSIAN THREAT

The telegram received from the Embassy of Petersburg informing that Russia, threatening with war, warned that Ottomans' insistence on the recapture of Edirne would be disastrous

21 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Kalem-i Mahsus

Petersburg Sefiri Turhan Paşa hazretlerinden vârid olan 21 Temmuz [1]913 tarihli ve 412 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir

Mösyö Sazanof dünkü Pazar günü ba'de'z-zevâl saat beşde acizlerine bugün kab-le'z-zevâl saat on birde kendisini görmemi telefonla söyledi. Nâzır-ı müşârunileyhin işbu davetinden bir saat sonra zât-ı fahîmânelerinin 264 numaralı telgrafnâmelerini aldım.

Mösyö Sazanof'u şimdi gördüm. Kendisini pek telaşlı buldum. Lüleburgaz'ı işgal ettiğimizi ve asâkir-i Osmaniyye'nin Edirne'ye doğru yürümekde olduklarını söyledikten sonra hemen harfiyen beyânât-ı âtiyede bulundu: "Türkiye ileri hareketinde devam ettiği takdirde Rusya Hükûmeti bu gibi ahvâl muvâcehesinde tedâbîr-i fevkalâdeye müracaat mecburiyetinde bulunup bulunmadığını cây-ı sual görmekdedir."

Müşârunileyh bu meselenin bugün yarın hallolunacağını ifade ettikten sonra Rusya'nın ictinâb etmek istediği böyle bir mevki'e ilkâ edilmemesini rica etdi.

Mösyö Sazanof Düvel-i Muazzama'dan birinin işe karıştığı hâlde diğerlerinin de başka taraflardan icra-yı hareket edeceğini ve bunun neticesi ise Devlet-i Osmaniyye için mûcib-i nekbet olacağını ilâve etdi ve sonra dedi ki: "Midye-İnöz hattı (.....) dır. Artık bu husus mev-zû '-ı bahsolamaz. Olsa olsa hatt-ı mezkûrun bir-iki noktasında ufak bazı ta'dîlât yapılabilir. Sizce istihsâli muhtemel olan şey bundan ibaretdir. Dersââdet'de takib edilmek istenen siya-set Danef'in takib ettiği politikanın aynıdır. Mûmâileyhin memleketine ne kadar felâketler davet ettiği ise sizce malumdur".

Nâzır pek telaşlı olmakla beraber suret-i hareketimizi müdafaa etdim ve kendisine Romanya-Bulgaristan işinin de Petersburg Konferansı'nda kararlaştırılmış ve takarrur etmiş olduğu hâlde Romanya'nın buna muhalif suretde hareket ederek Bulgaristan'ın bir kısmını işgal ettiğini ve Düvel-i Muazzama'nın Tutrakan-Balçık hattını kabul ettiklerini söyledim.

İşbu beyânâtıma cevaben müşârunileyh sû-i emsale iktizâ' etmemek icab ettiğini ve zaten Romanya'nın Petersburg Konferansı mukarrerâtına karşı memnuniyet göstermemiş olduğunu, Edirne'nin Türkiye'ye rücû'u kâbil olmadığını söyledi. Telgrafnâme-i fahîmânelelerinde münderic tebligâtı Mösyö Sazanof'a tahrîren tevdî' etdim. Müşârûnileyh işbu vesikayı gözden geçirdikten sonra Edirne'nin mevzû'-ı bahsolduğu ve bunun da kâbil olmadığı fikrinde bulunduğunu ve diğer devletlerin de bu yolda düşündüklerine kâni' olduğunu söyledi ve acizlerine cevap vereceğini ve evvelce reis-i nuzzâr ile Harbiye ve Bahriye nâzırlarıyla görüşeceğini ilâve etdi.

Nâzır-ı müşârunileyhden işbu beyânâtını zât-ı fahîmânelerine arz etmekliğim icab edip etmediğini sordum. Cevaben mükâlememiz bidâyetinde acizlerine vâki olan ve mu'teriza içinde bulunan beyânâtının aynen zât-ı sâmilere arzını istediğini söyledi.

Nâzırın beyânâtının bir tehdid olup olmadığını bilemem. Ancak Rusya'nın Londra Süferâ Konferansı'nda takarrur eden Midye-İnöz hattının ta'dîline mümâna'at için bizim ile harb etmek derecesine kadar varacağını zannetmem. Zira hükûmet-i mezbûrenin nokta-i nazar-ı ağleb-i ihtimal diğer beş devlet-i muazzama cânibinden te'kîd edilecektir.

HR. SYS, 1974/1_51

بالقائه عری
الدولة العثمانية

دیان حیات نینده ۴۴ قتل و ایله مورد
۴۱ مورد ۹۱۲ تا بحالی تلفات و ملک عید

کرمه

خارجیه نظاره
شعبه قسطن

اوتريايده نظارنده لام بموقع اشکای ایدنه برضابطه معتمد اچاننده بر دانه صورت کرمه ده معلوم
آته بی اعطا ایلمیسه دیان دنه بیلگی رهننده اوتريايی برضابطه احرار عکایه بی تدقیقه ایتمیسه
خرمیت و بورقم عورت ایتمه تحقیقاته نظاره عثمانی اردوی حاله عکایه ایدون فوقده کسب جمیع ایدوب
ضابطانه ایدر آزاد کند و احمده صورتده و کتبه بها و خط در خط عکایه مکمله ذریعین کبی اردونک اعلاسه
مسئوده تأیید و نموده

مدرکات

AVUSTURYA'YA GÖRE OSMANLI ORDUSU

Avusturya'nın yaptığı tahkikata göre, Osmanlı ordusunun durumunun son derece iyi, askeri disiplinin yerinde ve harekete hazır olduğunun anlaşıldığına dair Viyana Sefareti'nden alınan telgraf

THE OTTOMAN ARMY ACCORDING TO AUSTRIA

The telegram received from the Embassy of Vienna notifying that as it was understood from the investigations of Austria, the Ottoman Army was in very good condition, militarily disciplined and ready to start operation

21 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Şifre Kalemi

Mahremâne

*Viyana Sefâret-i Seniyyesi'nden 422 numara ile mevrûd 21 Temmuz [1]913
tarihli telgrafnâmenin hallidir*

Avusturya Harbiye Nezâreti'nde mühim bir mevki işgal eden bir zâbit-i mu'temed ecâ-nibden bir zâta suret-i mahremânede malumât-ı âtiyeyi i'tâ eylemiştir. Viyana'dan binba-şı rütbesinde Avusturyalı bir zâbit ahvâl-i askeriyemizi tedkik için azîmet ve bu defa avdet etmiş. Tahkikâtına nazaran Osmanlı ordusu hâl-i hâzırî ümidin fevkinde kesb-i salâh edip zâbitân ile efrâd kitle-i vâhîde suretinde harekete müheyya ve zabt u rabt-ı askerî mükemmel olduğu gibi ordunun iâşesi meselesi de te'min olunmuştur.

HR. SYS, 1974/1_59

عاشقانه نمودن ایمنه کوی مدبر - اینور خطه داخل اولدره مدبر ساری
فایده یارانه پندردن رادلی مصلحه کشان و اینور نفاطه اشغال ایدوبه
نوقفه انچه کوی حیرت فیه ننده بدیدرشد

بسم الله الرحمن الرحیم

داخلیه نظارتی

ایراداتی نومروسی	موردی	میشی	بالموم و دولت والوئے غیرمحمیه	بطالانک قلمه و رودی تاریخی
قلم نومروسی	تاریخ تسوید	تاریخ تظلم	تظلمات	مقابلله ایدتیلر
		۱۳۰۲		

عفا - تنه مکلفن لوندزه معااهده صایه سه عفا - تدبیه قدر حدوده قلمه تنه
 واردونک اید درکات اناخه بالموم قرا دفعتا ایدینک عفا - لطفه
 صورت دقتانده تنه دیرمیه تفویق قن و اما ایدینک کویله و اما
 یا تنه عفا - اید بوعا - دکه نامیه عدمن تنه به حدوده تنه بوعا - اید
 و قه کلبا دق داخل ایدینک ملک مریه قدر اودنه افاضله اشاک هیئت و کلام
 تنه قاره افره بابوشینانه اردونک اید درکات ایدیه سه عفا - ایدینک شفق
 بولسه و تالیا نظم تنه آتیه ایدیه اروپا دول معظم یلم مداره به آماده بولون
 دق تنه عفا - به بلدیسه اولفند تنه کتیب اولفند اید
 ایدینک قلمه / ایدینک قلمه / ایدینک قلمه

we see to

دودنه افتم خلاص
دودی عثمان فرشته بزرگه بول بول خان
دودنه کبری افعال ایرایی باب دیا افتم واکنه افعال فرشته افعال علیا فرشته
دودنه کبری افعال ایرایی باب دیا افتم واکنه افعال فرشته افعال علیا فرشته
دودی عثمان فرشته بزرگه بول بول خان
دودنه کبری افعال ایرایی باب دیا افتم واکنه افعال فرشته افعال علیا فرشته

۵۰

بیان نامه هودو

- ماده ۸ - موافق ۸ ماده ایست که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
بدیه طرفه مذکور موافق مابین دولت -
۹ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
مرکز خوارق است و در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۰ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۱ - قند، چنانکه، صبر و دیانت محله ایست که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۲ - کجری، آرد و در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۳ - با این اعتبار که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۴ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۵ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۶ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۷ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۸ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۱۹ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
۲۰ - هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی

دین

بیان نامه صفتی که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
حکومت مابین دولت و در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
بیان نامه احاطه هر یک از طرفین که در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی

تجارت و در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی
تجارت و در این معاهده قیام است و در اولیه طرفین صفتی

OSMANLI ORDUSUNUN KIRKLARELİ VE EDİRNE'YE ULAŞMASI

Osmanlı ordusunun Midye–Enez hattını işgal ettikten sonra, İstanbul ve Boğazların güvenliği açısından sınırı Meriç'e kadar ilerletme kararı alarak ilerlediği ve Kırklareli'nin geri alındığının genelge ile vilayetlere bildirildiği

ACCESS OF THE OTTOMAN ARMY TO KIRKLARELI AND EDİRNE

The notice sent to the cities informing that after the invasion of Midye-Enez line, the Ottoman Army advanced towards the Maritsa in order to extend its border to the river for the security of Istanbul and the Straits and that Kırklareli was regained

21/22 Temmuz / July 1913

Dahiliye Nezâreti
Muhabberât-ı Umumiye Dairesi
Umum Müsveddesi

Telgraf

İstanbul, Erzurum, Adana, Ankara, Aydın, Bitlis, Basra, Bağdad, Beyrut, Hicaz, Haleb, Hüdavendigar, Diyarbekir, Suriye, Sivas, Trabzon, Kastamonu, Konya, Mamuretü'l-aziz, Musul, Van, Yemen Vilâyetlerine, Urfa, İzmit, Bolu, Canik, Zor, Asir, Karesi, Kudüs-i Şerif, Kale-i Sultaniye Mutasarrıflıklarına, Medine-i Münevvere Muhafızlığı'na, Mısır Fevkalâde Komiserliği'ne

Asâkir-i Şahâne Temmuz'un ikinci günü Midye-İnöz hattına dahil olarak Midye, Saray, Karışdıran, Seyidler, Muradlı, Malkara, Keşan ve İnöz nukâtını işgal edip tevakkuf etdikleri Harbiye Nezâreti'nden bildirilmiştir.

4 Temmuz [1]329

Dahiliye Nezâreti
7 Temmuz [1]329

Telgraf

Bilumum Vilâyât ve Elviye-i Gayr-ı Mülhakaya

Bulgaristan Hükûmeti Londra Muâhede-i Sulhiyesi'ne rağmen şimdiye kadar hududumuzu tahliye etmemesine ve ordunun ileri harekâtı esnasında bilumum kurâ ve kasabât-ı İslâmiyye'nin Bulgarlar tarafından suret-i vahşiyânede tahrib ve birçok nüfusun katl ve imha

edildiği görülmesine ve esasen pâyitaht-ı Osmanî ile boğazların te'min-i selâmeti metin bir hududa muhtac bulunmasına binâen Edirne ve Kırkkilise dahi dahil olduğu hâlde Meriç'e kadar olan arazinin işgali Hey'et-i Vükelâca taht-ı karara alınarak bi'l-istîzân ordunun ileri hareketine irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî şeref-müte'allik buyurulmuş ve Trakya Kıt'ası'nın âtîsi için Avrupa Düvel-i Muazzaması'yla müzâkereye âmâde bulunulduğu dahi süferâ-yı Osmaniyye'ye bildirilmiş olmağla tebliğ-i keyfiyet olunur efendim.

Harbiye Nezâreti
Karargâh
557

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Ordu-yı Osmanî tarafından bugün Lüleburgaz, Uzunköprü işgal edildiği Başkumandanlık Vekâleti'nden iş'âr kılınmış olmağla arz-ı malumât olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

17-18 Şaban [1]331 ve 8-9 Temmuz [1]329

Harbiye Nâzırı Vekili
Nâmına
Müsteşar Muavini
[İmza]

Beyânnâme Sureti

Madde 1- 8 Temmuz [1]329 tarihinden itibaren Kırkkilise kasabası bi-avnihi Teâlâ Hükûmet-i Osmaniyyece istirdâd olunarak mutasarrıf vekili sıfatıyla müfti-i belde tarafından tedvîr-i umûr-ı hükûmete mübâşeret olunmuştur.

2- Her kimde ale'l-umum esliha ve cephâne ve beylik eşya var ise bugünden itibaren yirmi dört saat zarfında daire-i belediyede merkez kumandanlığına teslim etmesi ve aksi takdirde mücâzât-ı azîmeye dûçâr edilecektir.

3- Her kimin zâiyatı var ise daire-i hükûmete müracaat eylemesi lâzımdır.

4- Kışla, cephânelik, tabyalar ve yangın mahallerinde ahalinin dolaşması kat'iyen memnû'dur.

5- Geceleri alaturka saat bir buçukdan sonra sokağa çıkmak memnû'dur.

6- Yarından itibaren herkes dükkânlarını açıp alışverişlerine baksın. Bilâ-tefrîk-i cins ve mezheb herkesin ırz ve can ve malı muhafaza olunacaktır.

8 Temmuz [1]329

Sağ Cenah Müstakil Süvari Kumandanı
Erkân-ı Harb Binbaşısı
Fahreddin

Zeyl

Bi-inâyeti Teâlâ kasabamız asâkir-i nusret-me'ser-i Osmaniyye tarafından istirdâd olunarak mutasarrıf vekili sıfatıyla bi-tevfîkihi Teâlâ tedvir-i umûr-ı hükûmete mübâşeret olunmuş olduğundan sureti bâlâda muharrer Müstakil Süvari Kumandanlığı cânib-i âlîsinden resmen ilân olunan işbu beyânnâme ahkâmına harfiyen riâyete herkes davet olunur.

8 Temmuz [1]329

Mutasarrıf Vekili Müftü-i Belde
Mehmed Bahaeddin

DH. SYS, 112-24/61-4_16,18,21,45

دائرة صدارت تحریرات قلمی				شعبه	
اوراق نومروسی	مسودی	میشی	رقع	قلمه ورودی	لاجل التبدیل
۱۷۶	مکتوبه		خاتبه	قلمه ورودی	مقاله ایدنلر
قلمه ورودی تاریخ	تاریخ تسویه	تاریخ میبش	خاتبه	قلمه ورودی	مقاله ایدنلر
۱۸	۱۸	۱۸	خاتبه	قلمه ورودی	مقاله ایدنلر
۵	۵	۵	خاتبه	قلمه ورودی	مقاله ایدنلر

بلفه
چونکه در روز دوشنبه کلبانک ضبط اوقافه دار به قومانده کلبه اوقافه
کله و مکتوبه تاریخ تحوالتند من صدارت قلمه صعب علی خجانه ریه
نبار اولی اربعه
بسیار خاره قلمه قلمه ستای

[illegible]

EDİRNE VE KIRKLARELİ'NİN GERİ ALINMASI

Edirne ve Kırklareli'nin Osmanlı ordusu tarafından geri alındığını Sadaret'e müjdeleyen Başkumandanlık'tan gönderilen telgraf

RECAPTURE OF EDİRNE AND KIRKLARELİ

The telegram from the Supreme Military Command to the Prime Ministry declaring that Edirne and Kırklareli were regained by the Ottoman Army

22 Temmuz / July 1913

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemî
18 Şaban [1]331/
9 Temmuz [1]329

Elden

Hariciye, Dahiliye ve Harbiye Nezâret-i Celilelerine

Bi-lutfihi'l-Kerîm Edirne ve Kırkkilise'nin zabtolunduğuna dair Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nden gelen 9 Temmuz [1]329 tarihli telgrafnâmenin sureti leffen sayb-ı âlî-i fahîmânelerine tisyâr olundu ol bâbda.

Telgrafnâme
Mahreci: Karargâh-ı Umumî, Babaeski
Numara: 120
Tarih: 9 Temmuz [1]329

Makam-ı Sâmi-i Sadâret-penâhî'ye

Edirne ve Kırkkilise bi-lutfihi'l-kerîm zabtolundu. Enver Bey'in de refakat ettiği İbrahim Bey süvari livasının tayy-i mekân edercesine sür'at-i savletkârânesi pek çok mesâibin ve tahribâtın önünü almıştır. Bu süvariye kuvvetü'z-zahr olarak gönderilen ve numaraları derdest-i arz olan piyade alayları bir günde seksen kilometre kat' etmişlerdir. Kırkkilise'ye tahrik edilen piyade ve süvari kolları dahi aynı derecede sürat ve besâlet ibrâz etmişlerdir. Bunlara karşı Bulgar piyadesi gayet cüz'î mukâvemet göstermiş ve yalnız aşiret süvarisinden bir hayvan telef olmuştur. Edirne'den alınacak tafsilât derdest-i arzıdır, fermân.

Başkumandan Vekili

Ahmed İzzet

BEO, 4198/314824_1,2

باب عالی

موسسه فکری و فنی خفیه در دادلا، کورج ۹۱۴
نایب محمد ۹۶۸، فکری و فنی خفیه در دادلا، کورج ۹۱۴

[illegible]

EDİRNE'NİN GERİ ALIŞINA İNGİLTERE'NİN TEPKİSİ

Osmanlı ordusunun Edirne'yi geri alışı Londra Antlaşması'nın yok sayılması olarak gören İngiliz Hükümeti'nin, bunu hoş karşılamadığına dair Londra Sefareti'nden alınan telgraf

ENGLISH REACTION TO THE RECAPTURE OF EDIRNE

The telegram received from the Embassy of London stating that the English Government did not welcome the recapture of Edirne by the Ottoman Army and considered this as the disregard of the Treaty of London

22 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Daire-i Hariciye

Kalem-i Mahsus

Londra Sefir-i Kebîri Teyfik Paşa hazretlerinden vârid olan 22 Temmuz [1]913 tarihli ve 348 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir

Süferâ Konferansı dünkü ictimâ'ında Devlet-i Aliyye'nin Avrupa'nın himâyet ve sahâbeti altında imza edilmiş olan muâhedeye mugayir olan hareketine karşı Düvel-i Muazzama'nın hâl-i atâletde kalamayacaklarını tebyîn etmiş ise de talimât-ı sarîha mevcut olmadığından hiçbir karar ittihâz edememiş ve vaziyet-i hâzıra karşısında ittihâz edilecek tedâbir hakkında itilaf peydâ etmek daha ziyade kabinelere aid bulunduğu mülâhazasını dermiyân eylemiştir.

Dün akşam başvekil Birmingham'da irâd eylediği bir nutk-ı siyasîde “Hükûmet-i Osmaniyye bir muâhede ahkâmını istihfâf etmek gibi bir hareket-i gayr-ı musîbede bulunmuş ise el-yevm tezekkürü menâfi'ine tevâfuk etmeyen bir takım mesâilin yeniden mevzû'ı bahsedilmesini görmeğe hazır olmalıdır” demiştir.

Yine dün Avam Kamarası'nda Bergstone devletlerce musaddak bir muâhedenâmenin Devlet-i Osmaniyye tarafından ihlâl edilmesi muvâcehesinde Düvel-i Muazzamaca ne gibi bir hatt-ı hareket ittihâz olunacağını istîzâh etmesiyle parlamento müsteşarı hükûmet nâmına cevap vererek bu keyfiyet-i ihlâlîn vuku'u Hükûmet-i Osmaniyye tarafından ahîren i'tâ kılınan te'minâta rağmen fi'l-hakika sahîh olduğunu ve meselenin el-yevm Düvel-i Muazzama ile Süferâ Konferansınca tedkik edilmekde bulunduğunu ifade etmiştir. Hususât-ı meşrûhayı nazar-ı dikkate alarak Hariciye Nezâreti'ne ziyaretimi daha münasib bir zamana ta'likini tercih etdim.

HR. SYS, 1974/1_63

خاتمه
قلم مخصوص

نومرو	تاریخ	نوع مسوده	ملفوظات	کاتب	ممیز	مدیر	تصویب
۵۷	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۵۸	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۵۹	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۰	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۱	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۲	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۳	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۴	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۵	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۶	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۷	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۸	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۶۹	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۰	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۱	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۲	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۳	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۴	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۵	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۶	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۷	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۸	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۷۹	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵
۸۰	۱۲۸۵	تصویر	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۱۲۸۵

و ادله با ملاحظه قطعاً احوال من هیچ بر طرفه احوال این حد ادب نیست
نخ بر طرفه حد بر کجای که بودی و ...
عوض موقوف اولی ...
قرقر لغز ...
لازمه ...
بودن با ...
بنا بر ...
بعینه ...
داره ...
عین ...
تاکید ...
نسبت ...
و ...

FRANSA HÜKÜMETİ'NİN, EDİRNE'Yİ GERİ ALINIŞINA TAVRI

Fransa Hükümeti'nin, Osmanlı ordusunun imzalanmış antlaşma hükümlerini bozarak Edirne'yi işgal edişini kabul edilemez bulduğu, bilhassa Rusya'nın buna asla müsaade etmeyeceği fikrinde olduğuna dair Paris Sefareti'nden alınan telgraf

REACTION OF THE FRENCH GOVERNMENT TO THE RECAPTURE OF EDIRNE

The telegram received from the Embassy of Paris informing that the French Government considered the invasion of Edirne by the Ottoman Army as the disregard of the Treaty of London and unacceptable and also thought that especially Russia would never allow it

22 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Kalem-i Mahsus

*Paris Sefir-i Kebîri Rifat Paşa hazretlerinden vârid olan 22 Temmuz [1]913 tarihli
ve 507 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir*

264 numaralı telgrafnâme-i fahîmâneleri ahz olundu. Mezkûr telgrafnâmenin bir suretini dün Hariciye nâzırına irsâl etmişidim. Bu gün de müşârunileyhle uzun bir mülâkâtta bulundum. Bize cevap vermek için diğer devletlerle tevhid-i efkâr edecektir. Maamâfih Düvel-i Muazzama tarafından tayin edilen hatt-ı hududu tanımayarak Edirne'yi muhafaza etmek hususundaki âmâlimizi şimdiden pek vehâmetli buluyor. Nâzır-ı müşârunileyhim Düvel-i Muazzama'nın bize bu hududu tanıtdırmak hususunda müttehidü'l-fikr olduklarını ve bizi tazyike vesâit-i kâfiyeleri olduğunu söyledi. Nâzır Rusya'nın bizi asla Edirne'ye yerleşdirmeye razı olmayacağına ve bunda ısrar etmekle kendimizi teşevvüşât-ı vahîmeye ilkâ edeceğimize kâni'dir. Bu cevap nâzırla aramızda medîd münâkaşayı mûcib oldu. Fikrimizi müdafaa edecek kâffe-i delâili dermiyân eyledim. Müşârunileyh nihayetü'l-emr bana beyânât-ı âtiyede bulundu. Bir nâzır sıfatıyla değil tamamen dostâne ve kat'ıyyen mahremâne olarak vuku'unu söylediği bu beyânâtı pek mühim görmekdeyim. Müşârunileyh bize devletlere bir tahrirât-ı umumiye göndererek tazminât-ı harbiye i'tâsından vâreste kalmak ve akdemce tayin edilen hududdan daha elverişli ve Dersââdet'in müdafaasını daha ziyade te'min edebilecek bir hatt-ı hudud istihsâl etmek şartıyla tahdid-i hudud keyfiyetini devletlere havale etdiğimizi beyân etmemizi tavsiye ediyor ve Edirne'yi muhafaza etmek hususundaki ısrarımızın hiçbir muvaffakiyet ihtimali olmadığı hâlde öyle bir teşebbüsün müntic-i muvaffakiyet olabileceği fikrinde bulunuyoruz. Sair devletlerin temâyülâtı hakkında şübhesiz zât-ı sâmi-i fahîmânelerine

arz-ı malumât olunmuşdur. Bu temâyülât bendelerince meşhûd olduğu ve böyle olmasından korkduğum merkezde ise daha ileri gitmeksizin vaziyet-i hâzıra-i askeriyemizden istifadeye çalışmamız lâzımdır. Vâkı‘a Edirne’yi elimizde bırakmak için birçok esbâb ve delâilimiz mevcut ise de bu beldeyi muhafaza etmek için memleketi pek vahim hâdisât önüne atmak gayr-ı kâbil-i afv ve vatanperverliğe mugayir bir hareket olur. Devletlerden kat‘iyyen li'n-nazar şunu da teemmül etmelidir ki Bulgaristan devleti düşmanlarıyla serî‘an akd-i sulh ederek bize karşı iki-üç yüz bin raddesinde tahmin olunan ordusunu sevk edebilir. Yeni bir muharebeyi göze aldirabilecek bir hâlde miyiz? İtidâl-i demle düşününce Mösyö Pişon'un [Pichon] teklifâtı () görünüyor. Trakya'daki hareket-i âhire-i askeriyemiz boşuna gitmiş olmaz. Son muharebeden münba‘is bi'l-cümle metâlib-i nakdiyeyi bertaraf ve daha muvâfık bir hudud-ı tabiyye ve Bulgar idaresi altında kalacak Müslümanlar lehinde te‘minât istihsâl etmiş oluruz..

HR. SYS, 1974/1_42

قلم مخصوص

26A (100) 100

و فتح بابل اھیتہ
بو حالہ موسیو بیٹون سوزارہ ہاتھ لایا لایا لایا لایا
عطف ارفضہ ذاتہ فحیازہ اندہ اسرارہ اسرارہ

FRANSA'NIN, EDİRNE'NİN TAHLİYESİNİ İSTEDİĞİ

Fransa'nın, Edirne'nin tahliye edilmesini istediği, bunu sağlamak için Osmanlı Hükümeti'ni Rusya ile korkuttuğu, Rusya'nın harekete geçmesi halinde Büyük Devletlerden bazılarının fiili yardımda bulunacaklarının beklendiğine dair Paris Sefareti'nden alınan telgraf

FRANCE'S DEMAND ON THE EVACUATION OF EDİRNE

The telegram received from the Embassy of Paris notifying that France wanted Edirne to be evacuated and in order to carry it out, they threatened the Ottomans with Russia and that it was expected that great powers would actually support Russia in the case that it started an operation

23 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Kalem-i Mahsus

Paris Sefiri Rifat Paşa hazretlerinden vârid olan 23 Temmuz [1]913 tarihli ve 512 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir

Mösyö Pichon'u şimdi gördüm. Müşârunileyh Edirne'den vazgeçmemizi ve buna mukabil her türlü tazminâtıdan teberri ile hududun tashihi ve Müslümanlar hakkında te'minat istihsâli gibi menâfi' elde etmemizi tavsiyede ısrar etmektedir. Nâzır-ı müşârunileyh, Rusya'nın Edirne meselesinde hiçbir suretle itilafa yanaşmayacağından ve doğrudan doğruya bir hareket-i münferide icrasına bile gideceğinden emin olduğunu söyledi ve sözüne devam ile: "Zannetmeyiniz ki bir veya birkaç devlet Rusya Hükümeti'nin böyle bir hareket-i münferide sine muhalefet edecektir. Hükümet-i mezkûre böyle bir hareket-i münferideyi pek âlâ icra edebilir. Sözlerimin sıhhatini tahkik ediniz ve Berlin'den de istihsâr-ı keyfiyet ediniz. Göreceksiniz ki size hakikati söylüyorum. Askerlerinizi geri çekmeniz memleketinizde dahi tenkidâta uğramayacaktır. Zira bu hâl mukabeleten size menâfi'-i ciddiye te'min edecektir. Halbuki Edirne'yi muhafaza etmek istemekle memleketinizi pek vahim tehlikelere ma'rûz bırakacaksınız" dedi.

Beyânâtını te'yiden Mösyö Sazanof'un Turhan Paşa'ya tehditkârâne bir surette vâki olan bir beyânâmesi ile Kafkasya'da bir Rus kolordusunun hâl-i seferberîye vaz'ı ihtimalinden bâhis bir telgrafnâmesini okudu. İtiraf etmeliyim ki Mösyö Pichon'un pek dostâne ve fakat pek isti'câlkârâne olan işbu beyânâtı üzerimde büyük te'sir hâsıl etdi. Nokta-i nazarımızdan vazgeçmeğe bizi sevk etmek niyetiyle nâzır-ı müşârunileyh vâkı'a mübalağa ediyor denilebilir. Fakat bu sathî muhâkeme tehlikeli bir yola itilmemiz için kâfi değildir. Rusya Hükümeti tarafından vâki olacak hareket-i münferideye karşı Düvel-i Muazzama'dan bazılarının muâvenet-i fi'liyesini te'min ettik mi? Muhtelif süferânın kullandıkları lisan ile Mösyö Pichon'un bu kere acizlerine vâki olan beyânâtı böyle bir muâvenetin mevcudiyetine maa't-teessüf ihtimal vermemektedir. Bu hâlde Mösyö Pichon'un sözlerine lâyıky vechile ehemmiyet atfolunmasını zât-ı fahîmânelerinden istirhâm ederim.

HR. SYS, 1974/1_96

قلم مخصوص

مسند احمد (جلد ۱)

BULGARİSTAN'IN PROTESTOSU

Bulgar Hükümeti'nin, Trakya'nın Osmanlı ordusunca yeniden işgal edilmesini antlaşma hükümlerine aykırı sayarak protesto ettiği ve arazinin derhal tahliyesini talep ettiğine dair

PROTEST OF BULGARIA

The Bulgarian Government protested the recapture of Thracian by the Ottoman Army considering that it was against the London agreement and wanted the region to be evacuated

23 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Kalem-i Mahsus
10 Temmuz [1]329

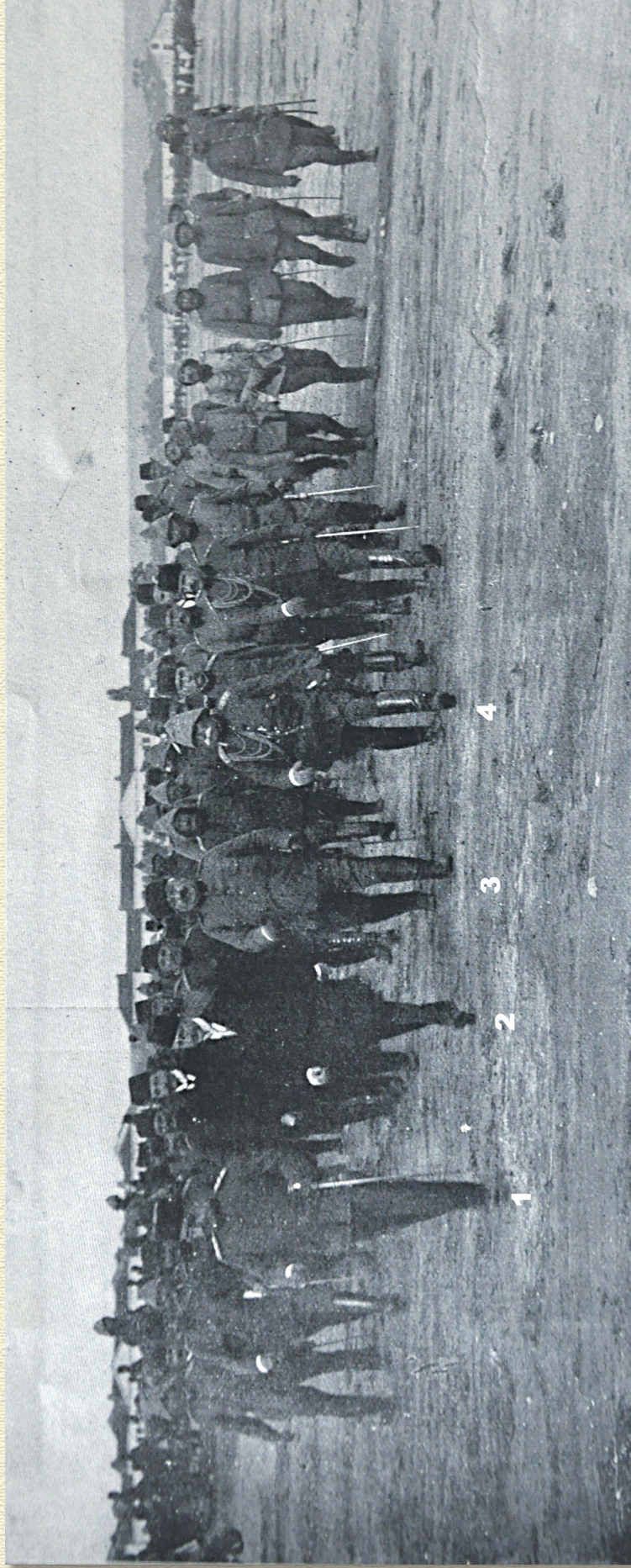
Bulgaristan Hariciye ve Mezâhib Nâzırı Doktor Kenadiyef [Genadief] tarafından zât-ı sâmi-i Sadâret-penâhî'ye keşide edilen telgrafnâmenin tercümesi

Fehâmet-meâb

Memurîn-i askeriye ve mülkiyemiz Ordu-yı Hümâyûn'un Londra Muâhedeşi'yle tayin edilen hattı geçerek Trakya'daki Bulgar arazisini istila ve her gûne ta'addiyât ve tecavüzâtta bulunduklarını ihbar ediyorlar. Bulgaristan tarafından hiçbir gûne harekât-ı hasmâne vuku'undan münba'is olmayıp hatta Hükûmet-i Kraliye ile münasebât-ı dostâne te'sisi arzusunda bulunduğunu izhâr için Bâbîâli tarafından i'zâmı talep edilmiş olan Bulgar delegesinin İstanbul'a vürûdunu müteâkib vuku bulan istila haksız olduğu merteye gayr-ı muntazardır. Acı bir buhrandan sonra revâbıt-ı tabîîyelerini takviye eylemeleri hükûmeteyn için lâzım olduğunu müdrik bulunan Hükûmet-i Kraliye asâkir-i Osmaniyye tarafından tamamîyet-i mülkiyemizin ihlâl edilmesinden dolayı suret-i kat'iyede protesto ve istila-gerlerin derhal geri çekilmesini talep etmek mecburiyetinde bulunuyor.

Hükûmet-i Kraliye Bâbîâli'nin harekât-ı âkilânesi ihtirasâta tefevvuk ederek () her iki taraf ahalisini yeni mesâibden masûn kılacağını ümid eyler.

HR. SYS, 1974/1_101

Veliaht Şehzade Yusuf İzzeddin (1) Şehzade Ziyaeddin Efendi (2) Başkomutan Vekili İzzet Paşa (3) 10. Kolordu Komutanı Hurşit Paşa (4)
Edirne'nin düşmandan geri alınışından sonra şehre giren devlet ricalı

۴۱۲۹۷، ۴۱۲۹۷ ندر دای بران ملغزیه

۴

باکو شهید رکن ابرسورغ سفارت به سنه وارد اولان ۱۳۸۸ شمسی
خبر راجع صورت

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین

مخاطب بانی این امر ازین قرار می باشد که بعد از آنکه باکو و جوارهای اهل اسلام سده جمیع کتیر یکی شوق و سرور و در جمیع قابل توصیف
و قدر اخیراً و اعتماد به صد موقوفه و تقسیم بر ذرات بیانات آن به خوب است و آن در آن و اعتماد به شوق و اهل فو العاده کارهای آنها را در آن
یک مرتبه بنویسند و یاد شاه اسلام آنجی بای تخت اولوب بر جوق جوامع مقدس بی حادی اولان است شهر مبارک حاج برده های کفار
قیاسی مخصوصه ایجا باید رس فی نزدیک حولی که سده قدر و دینی عهد عتیقه اوله قرن اوکره نموده
روید مکتوبی طرفین اوله آنکه ترافعا رستای راهی مخصوصه احرار و با بر حرکتی و کارزار به نسبت ایسی عموم قضایه اهل
اسلام سده حولی در جمیع ابرای موجب اوله جی حاج استقامت بر صورت کوشیده و بعضی وقایع مهمه به سبب دیر به بدی
آهسته آهسته در اوله آنکه ترکیب اوله طرفین ترافعتی طرفین بر یکجا عادی اوله رفته بودند و اعتماد نموده اوله علم ارض
و رضا ستمو بران همی به سینه به صحت ایجا به جنگ جوینان را به موجب اوله یقین برای معلوم به عرصه و استعاده بحاسه به برام
اوله به ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

سرتیپ
عماد

اصد به قدر
سخت

**EDİRNE'NİN GERİ ALINIŞININ AZERBAYCAN VE
DAĞISTAN'TAKİ YANSIMASI**

Edirne'nin Türk ordusu tarafından geri alınışı haberinin Azerbaycan ve Dağıstan'ta sevinçle karşılandığına dair Bakü Şehbenderliği'nden gelen yazı

**REFLECTIONS OF THE RECAPTURE OF EDİRNE IN
AZERBAIJAN AND DAGESTAN**

The letter from the Consulate of Baku stating that the news about the recapture of Edirne by the Ottoman Army was welcomed with pleasure in Azerbaijan and Dagestan

24 Temmuz / July 1913

31497/436 numaralı tahrirât melfûfudur

Bakü Şehbenderliği'nden Petersburg Sefâret-i Seniyyesi'ne vârid olan

3132/1288 numaralı tahrirâtın suretidir

İnâyet-i Rabbâniye ile Edirne'nin tekrar asâkir-i Osmaniyye yedine geçmesi haberinin Bakü ve civarı ahali-i İslâmiyyesi'nde husûle getirdiği şevk ve sürûrun derecesi kâbil-i tavsîf değildir. Ahîren Dağıstan'dan gelen mevsûkü'l-kelim bir zâtın beyânâtından işbu haber-i beşâret-âverin Dağıstan'da şüyû'unda ahali fevkalâde şâd-mânî izhâr ederek yekdiğerini tebrik etmişler ve Padişah-ı İslâm'ın ikinci pâyitahtı olup birçok cevâmi'-i mukaddeseyi hâvî olan işbu şehir-i mübârekin bir daha yed-i küffâra geçmemesi hususunda icab ederse kanlarımızın son damlasına kadar dökmeği ahd etmiş oldukları öğrenilmiştir.

Rusya Hükûmeti tarafından Edirne'nin tekrar Bulgaristan'a iadesi hususunda ısrar veya bir hareket-i tecavüz-kârâneye teşebbüs edilmesi umum Kafkasya ahali-i İslâmiyyesi'nin son derece iğbirârını mûcib olacağı pek âşikâr bir suretde görülmekte ve bazı vekâyî'-i mühimmeye de sebebiyet verilebileceği anlaşılmaktadır. Edirne'nin Türkiye ordusu tarafından tekrar fethinden dolayı tebrikâtı hâvî olarak postadan ahz etmekde olduğum imzalı ve imzasız mektubların hemen hepsinde bu ciheti îma edecek birçok ifadât mevcut olduğunun berây-ı malumât arz u iş'ârına mücaseret eylerim ol bâbda.

11/24 Temmuz [1]329

Şehbender

Ali Kemâl

HR. SYS, 1974/1_152

— جہانک یاسین کی مملکت کی اوقاف و معارف اسلامیہ امور پر استغاثہ کے ذریعہ معارف نظارت نے فرمایا ہے
تکلیف — مذکور قومیونہ بلغارو و سربوئی امین بنیادی دہ لہ محمد زری افندی دہ داخلہ — قومیونہ استوبہ
براستہ علمہ تاسیس دہ موضوع بحث اولیٰ مقدمہ ایروکی مجموعہ ہزار نم اولیٰ — ضابطہ مقدمہ اسلامہ و زوایہ مقویہ
عمانہ نقطہ نظر دہ اہمیت علمیہ و دگر — خصوصیت مملکت مذکورہ اہالی اسلامہ سنک/ضابطہ و امور دیگر ملک مذکور
سوسلہ نک و فی حکمہ نیز دہا بدایت و اسانہ ایکہ سمیدہ صورت جدیدہ و نظریہ وقت و اعتبارہ انوارہ علمہ
مذہبہ جدیدہ جرات الیم .
— ”تاسیہ“ غیہ سندہ مذہبہ و بولندنی بلادہ معروفہ و قومیہ ہادی مقلوعہ ایلہ خضیا تجرہ و خولفا
تقدیم قلمند .
بلغارو ۱۵/۲۸ تموز ۱۹۱۲

SİRBİSTAN'IN, EDİRNE'NİN GERİ ALINMASINA TAVRI

Sırbistan'ın Edirne'nin Osmanlı ordusu tarafından geri alınmasını memnuniyetle karşıladığına ve Sırbistan'daki Osmanlı esirlerinin nakli meselesine dair Belgrad sefaret memurunun raporu

SERBIAN REACTION TO THE RECAPTURE OF EDIRNE

The report from an official of the Embassy of Belgrade informing that Serbia welcomed the recapture of Edirne by the Ottoman Army with pleasure and also mentioning the matter of the transportation of the Ottoman captives in Serbia

28 Temmuz / July 1913

İcmâl-i Ahvâl

Müttefikîn arasında zuhura gelen muharebe münasebetiyle burada cereyân eden ahvâl ve vekâyi‘ hakkında muharrerât-ı sâbika-i çâkerânemle bazı malumât-ı mücmelenin arzına cür’et olunmuş idi. Ol vakitden beri vâki hâdisât zaten nezâret-i celîlece umûr-ı malumeden olup suret-i mahsusada arza şâyân bir şey görülmemiştir.

Bize doğrudan doğruya ta‘alluk edecek bir şey var ise o da Sırbîlârin pek ziyade lehimizde izhâr-ı âmâl ve efkâr etmekde ve asâkirimizin ilerleyerek Edirne ve mahâll-i saireyi tekrar işgal etmelerinden dolayı umumiyetle beyân-ı memnuniyet eylemekde olmalarıdır. Efkâr-ı umumîye bu merkezde olup resmî ve gayr-ı resmî Sırb cerâidi Hükûmet-i Seniyye'nin tavır ve hareket-i hâzırası hakkında neşriyât ve mütâlaâta girişmekden tevakkî etmekdedirler. Yalnız Stampa gazetesi tarafından derc ve neşrolunup Sırbistan Hükûmeti tarafından telkin edilmiş gibi görünen bir fıkra-i mahsusada Devlet-i Osmaniyye İnöz–Midye hattının beri tarafındaki araziye Balkan Hükûmâtı'nın umumuna birden terk etmiş olduğundan Hükûmât-ı Müttefika aralarında muharib bulunmağla beraber Hükûmet-i Osmaniyye'nin tagyîr-i hâl ve mevki etmesine yine müttefikten muhâlefet edecekleri beyân olunmaktadır. Maamâfih fıkra-ı mebhûse gayet zayıf ve mübhem bir lisanla yazılmış, efkâr-ı umumîyece gayet lâkaydâne ve bâridâne telakki olanarak bir gûne te'sir husûle getirmemiştir.

Sadırazam paşa hazretleri tarafından Bulgaristan Hariciye nâzırının telgrafnâmesine cevaben keşîde buyurulan telgrafnâmenin metni Belgrad mehâfilinde hüsn-i te'sir hâsıl etmiştir.

Malum olduğu üzere Bulgaristan'ın niyazı ve Düvel-i Muazzama'dan bazısının iltiması üzerine mukaddemât-ı sulhiyenin imzasından evvel akd-i mütâreke ile tatil-i muhâsamat olunması hakkında Romanya Hükûmeti cânibinden vuku bulan teklif ile müzâkerât-ı sulhiyenin Bükreş'de icrası hakkındaki karar buraca bazı mertebe infî‘âlî mûcib olmağla beraber Sırb-Yunan murahhas-ı siyasîleri Bükreş'e azîmet etmiş oldukları gibi bazı mukarrerât-ı askeriye

ittihâzı zımnında askerî delegeleri de Niş'de müzâkerâtda bulunacaklardır. Maa-hâzâ muharebâta da devam olunuyor. Sırbıların muharebe-i hâzıradaki zâyîâtı pek azîmdir. Şu müddet-i kasîre zarfında verdikleri telefât ve mecrûhîn mikdarı bizimle vuku bulan bütün muharebelerdeki zâyîâtlarının hemen üç misline karîbdir. Her taraf mecrûhînle mâl a-mâldir.

Buradaki üserâmıza gelince: Ber-vech-i malum Sırbistan Hükûmeti bunların terhis ve iadelerine âmâde olup haklarında hüsn-i muamele olunmakda ve ekserîsi serbest bulundurulmaktadır. Fakat muharebe-i hâzıra hasebiyle Romanya ve Selanik yolları henüz kapalı olduğundan ve Fiume veya Triyeste tarîkıyla sevk ve i'zâmlarına, Sırbistan'da kolera bulunmasından dolayı, Avusturya Hükûmetince müsaade edilmediğinden iadeleri mümkün olamamaktadır. Fakat Selanik hattının bugünlerde açılması me'mûl olduğundan o tarîkle sevk ve iade olunmaları melhûzdur.

Sırbistan'ın yed-i istilasına geçen mahallerdeki evkâf ve maârif-i İslâmiyye umûruyla iştigâl etmek üzere Sırbiye Maârif Nezâreti'nde bir komisyon-ı mahsus teşkil -mezkûr komisyona Belgrad Cami-i Şerifi İmamı Bosnalı Deliç Mehmed Remzi Efendi de dahildir- kılındığı gibi Üsküb'de bir riyâset-i ilmiye te'sisi de mevzu'-ı bahsolmakda idüğü mesmû'-ı çâkerânem olmuştur. Menâfi'-i mukaddese-i İslâmiyye ve revâbıt-ı ma'neviye-i Osmaniyye nokta-i nazarından ehemmiyet-i azîmesi derkâr ve hususıyla memâlik-i mezkûre ahali-i İslâmiyyesi'nin bekâsıyla menâfi' ve umûrlarınca pek mühim olan şu meselenin dahi Hükûmet-i Seniyyece daha bidâyet ve esasında iken şimdiden suret-i ciddiyede nazar-ı dikkat ve itinaya alınmak lâzım geleceğini min gayr-ı haddin arzına cür'et eylerim.

Ştampa gazetesinde münderic bulunduğu bâlâda ma'rûz fıkrayı hâvî maktû'a ile harfiyen tercümesi dahi leffen takdim kılınmıştır.

Belgrad 15/28 Temmuz 1913

Bende
Münib

HR. SYS, 2010/3_26

سبحان

احمد رضا خان

EDİRNE'DE YAPILAN KUTLAMA

Edirne'de Abacılar Meydanı'ndaki mitingte toplanan binlerce kişinin, Edirne'nin geri alınışından dolayı padişaha ve orduya şükranlarını sunduğu ve ebediyen Osmanlı kalmak için canlarını feda etmeye ahdettiklerine dair karar aldıkları

CELEBRATION IN EDİRNE

At the meeting in Abacılar Square in Edirne, thousands of people gathered in order to thank the Sultan and the Army for having regained Edirne and took an oath to sacrifice their lives to be loyal to the Empire forever

29 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemi

Temmuz 'un on altıncı Salı günü Abacılarbaşı Meydanı'nda kırk bin kişinin ictimâ'ıyla akdolunan mitingde ittihâz edilen mukarrerât suretidir

1- Bi-lutfihi Teâlâ Edirne'nin istirdâdına muvaffakiyet husûlünden ve Ordu-yı Hümâyûnları tarafından gösterilen sûrat ve besâlet sayesinde Bulgar mezâliminin temâdî ve tevâlîsine imkân kalmadan bütün Edirnelilerin tahlîs edilmiş olmasından dolayı zât-ı akdes-i hazret-i Hilâfet-penâhî'ye arz-ı şükran ve ubûdiyet

2- Hükûmet-i hâzıraya müzâheret ile muvaffakiyet-i hâzıranın esbâb ve evveliyâtını ihzar ve bu bâbda fedâkârlıklar ibrâz etmiş olan umum Osmanlılara arz-ı teşekkür

3- Esna ve müddet-i işgalde ve hîn-i tahliyede Bulgarlar tarafından îkâ' edilen zulüm ve vahşetle bilumum mukaddesâta revâ görülen tecavüzâtı âlem-i medeniyete duyurmak ve Bulgar idare-i hunhârânesinin tekrar Edirne'ye taslîf olunmamasını talep etmek üzere Avrupa efkâr-ı umumiyesine müracaat

4- Edirne vilâyetinin müebbeden hâkimiyet-i Osmaniyye altında kalmasını ve bu hususda bütün milletin müzâheret-i fi'liyesini te'min maksadıyla İstanbul'da teşekkül eden Edirne Müdafaa Komitesi'yle teşrîk-i mesâi etmek üzere salâhiyet-i kâmileyi haiz bir Edirne Merkez Komitesi teşkili

5- Edirne'nin daima hâkimiyet-i Osmaniyye altında kalması için Osmanlı doğmuş ve Osmanlı ölmeğe azmetmiş olan bütün Edirnelilerin hayatlarını, mallarını neleri var ise cümlesini îsâr ederek son dereceye kadar fedakârlık etmeği Allah ile ahd etdikleri.

Sadâret Tahrirât Dairesi Müdüriyeti

HR. SYS, 1974/1_182

خارجی نظارت
۲۷۶
۱۳۰۵

خارجی نظارت ۱۳۰۵
۲۷۶
۱۳۰۵

دور علم قماره سده نوزده معاهده نك میانه قطعی برقه حدودار حكومتك
تصدیقك من مقلان صیحه عاری اولی و معاهدك كوك. هك حكومت عثمانیه
ایوب ایلدی و معاهدك تصدیقك فضا حانده معاهدك بریا طرفه عیال و نسبی
دون مظهرك حقوقه دول قضا برقی حقاری اولوب اوله حقاره اولان بریوایا
عده معاهده سحر قطعی معاهدك صیحه ده حدودار حكومتك تصدیقك
برقی هكای حكومتك تصدیقك برقی و هكای حكومتك ده تصدیقك تصدیقك
دو ندرم خف عاید قاری اتحاد اولوب و حركت كچ حقوقه دول قماره
صیحه بری برسدی قاری و صیحه و بعد باقاه اتفاقك بری و بریایا
تصدیقك نفقه و امداد ایدی و معاهدك عاریك زكوره انان ارضیه
و رومایا حكومتك مدفوعه بری و زكوره حكومتك عاریك
اعدایه و عیال و عیال و عیال و عیال و عیال و عیال و عیال و عیال
فقط حكومتك عاریك اید شرقی ترایا اوز زكوره كی حاکمی اعاده
نویسینه مانع اولوب بر حقوقه دول قاعده سحر بری و اولوب
عده بر خصوصه مانع اولوب بر حقوقه دول قاعده سحر بری
و مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع
حكومتك دیر و دیر و دیر و دیر و دیر و دیر و دیر و دیر و دیر
ایوب ایلدی و بریایا عاریك اید شرقی ترایا اوز زكوره كی حاکمی
تصدیقك نفقه و امداد ایدی و معاهدك عاریك زكوره انان ارضیه
و رومایا حكومتك مدفوعه بری و زكوره حكومتك عاریك
اعدایه و عیال و عیال و عیال و عیال و عیال و عیال و عیال
فقط حكومتك عاریك اید شرقی ترایا اوز زكوره كی حاکمی اعاده
نویسینه مانع اولوب بر حقوقه دول قاعده سحر بری و اولوب
عده بر خصوصه مانع اولوب بر حقوقه دول قاعده سحر بری
و مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع مانع

İNGİLTERE'NİN, EDİRNE HAKKINDAKİ KARARI

Edirne'nin Osmanlı Devleti tarafından geri alınması üzerine, İngiltere'nin Osmanlı Devleti'ne karşı zor kullanarak Edirne'nin tahliye ettirilmesi hakkında kesin bir kararı olmadığına dair Londra Sefareti'nden alınan telgraf

DECISION OF ENGLAND ABOUT EDİRNE

The telegram received from the Embassy of London declaring that England did not make a decision to evacuate Edirne by force, upon the recapture of Edirne by the Ottomans

1 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Tercüme Şubesi

Hariciye Nezâreti'ne 1 Ağustos [1]913 tarihiyle Londra Sefâret-i Seniyyesi'nden vârid olan 374 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir

Dün Avam Kamarası'nda Londra Muâhede'si'nin muâhede-i kat'ıyye mi yoksa alâkadar hükûmetlerin tasdiklerine muhavvel mukaddemât-ı sulhiyeden mi ibaret olduğu ve muâhede-i mezkûrenin Hükûmet-i Osmaniyyece tasdik edilip edilmediği ve muamele-i tasdikiyenin fıkdanı halinde muâhedenâmeye Türkiye tarafından riâyet olunmasını talep etmeğe Düvel-i Muazzama'nın hukuk-ı düvel ahkâmı mücebince hakları olup olmadığı hakkında irâd olunan bir suale cevaben Sir Edwar Grey "muahade-i mebhûse kat'î bir muâhede-i sulhiye ise de alâkadar hükûmetlerce tasdik edilmeğe muhtacdır. Bunu hangi hükûmetlerin tasdik etdiklerine ve hangi hükûmetlerin de şimdiye kadar tasdik etmediklerine henüz vâkıf değilim. Devletlerce muhtelif muhariblere karşı ittihâz olunacak tavır ve harekete gelince hukuk-ı düvel kavâ'id-i esasiyesinden hiçbirisi bu meseleye temas etmez." demiş ve ba'dehû Balkan ittifakının bozulması ve Sırbistan ile Bulgaristan'ın ahden vuku bulan taahhüdlerini nakz ve ihlâl etmeleri ve Bulgar asâkirinin Türklerden alınan arazide mezâlim ve i'tisâfâtta bulunmaları ve Romanya'nın müsellehan müdahalede bulunması üzerine Hükûmet-i Osmaniyye'nin Londra Muâhedenâmesi'nin mefsûhiyetini ilân etmesine ve ale'l-husus Bulgaristan'ın Edirne ile Şarkî Trakya havalisinde işgal-i fi'liyesini idâmeye muktedir olamamasına nazaran hükûmet-i müşârunileyhânın Edirne ile Şarkî Trakya üzerindeki hâkimiyetini iadeten te'sis için tedâbîr-i lâzimeye tevessül eylemesine mâni olacak bir hukuk-ı düvel kaidesi mevcut olup olmadığına dair irâd olunan suale Sir Edwar Grey "bu hususda mâ-bihi't-tasdik olacak

bir hukuk-ı düvel kaidesi bilmiyorum. Mesele bence icabât-ı siyasiye ve menâfi'-i zâtiyeye aid manevi bir mesele hükmündedir." cevabını vermiş ve Balkan Muharebesi bidâyetinde İngiltere Hükûmeti ile diğer Avrupa Devletlerinin muharebeden evvelki istatükodan inhirâf edemeyeceklerini muhariblere beyân edip etmedikleri ve Sırbistan ile Bulgaristan'ın devletlerin beyânâtından inhirâf etmeleri ihrâz etdikleri muvaffakiyâtdan başka esbâba müstenid olup olmadığı ve bir de müttefiklerin zabtettikleri arazide fi'len takrîr-i hükm ve nüfûzdan aciz bulunmalarından nâşi İngiltere Hükûmeti'nin Türkiye'yi zâyîât-ı vâkı'asını silah kuvvetiyle tekrar telâfi etmekden men' için devlet-i müşârunileyhâya karşı bir hareket-i zecriye icrasına iştirakden veyahud bu maksadla devletlerden biri veya birkaçı tarafından kuvve-i cebriye isti'mâline muvâfakatdan imtinâ' edeceğine dair Sir Edwar Grey tarafından te'minât i'tâ olunup olunamayacağı sualine dahi Sir Edwar Grey "*muharebeden evvelki istatükoya gelince, devletler kendilerinin ilk fikir ve nazarlarına riâyet olunmasını te'min için kuvve-i cebriye isti'mâliyle işe müdahale etmeği münasib görmemişlerdir. Maamâfih şurasını ilâve etmeliyim ki devletler Cezâir-i Bahr-i Sefid ile Arnavudluk hakkındaki kararlarını muhafazada devam ediyorlar. Arnavudluk hakkındaki kararlarına riâyet olunmasını te'min için kuvve-i cebriye de isti'mâl etmişlerdir. Gerçi diğerlerine mikyas olacak bir hâl mevcut değilse de ahvâl-i sairede hiçbir hareket icrasına teşebbüs olunmayacağına da hükm olunamaz. Sualin kısm-ı âhirî hakkında te'minât i'tâ edemem. Çünkü bu keyfiyet İngiltere Hükûmeti'nin henüz mevcut olmayan ve binâenaleyh şimdiden kesdirilemeyecek olan bir takım ahvâlde düvel-i saireden ayrılmasını istilzâm edecektir."* cevabıyla mukabelede bulunmuş ve nihayet müttefiklerin zabt-ı memâlik için bir muharebeye girişmelerine devletlerce müsaade edilmiş olmasına karşı Sir Edwar Grey evvelce istinâd etmiş olduğu kavmiyet ve milliyet esasına tevfikân sâbika Osmanlı arazisinin tekrar işgal edilmesine itiraz için bir sebep mevcut olup olmadığı sualine cevaben Sir Edwar Grey "*bütün bu sualler devletlerin hareketi akıl ve mantıka ve hukuk-ı düvel ahkâm ve kavâ'idine göre tertib ve tanzim olunmuş olduğu faraziyesine müsteniddir. Halbuki devletlerin hareketi benim fikrimce onlardan her biri için evvel be-evvel kendi menâfi'-i mahsusası itibarıyla ihtiyar olunmuş ve hey'et-i mecmû'a-i düvel itibarıyla Avrupa'da sulh ve müsâlemetin idamesi arzu-yı müşterekine mübtenî bulunmuştur. Onların hareketleri yine bu mülâhazalar dairesinde devam edeceği zannındayım."* meâlinde idare-i kelam eylemiştir.

HR. SYS, 1974/1_175

تاریخ عثمانی
سنة ۱۲۷۰

نومبر ۱۲۷۰

۱۲۷۰

۵۰

اسماء دهن

۴۴ - نو - ۱۲۷۰

باسمہ تعالیٰ ذلک وہ حکمت جلیلہ علیہا

۱۔ کو بیچ نایع و ۱۲۷۰ نو فو لو ارشاد فی ما یدبر جوید ۔
۲۔ دوی عیالک ابری حکم آما سده متقی سولی لو ۱۲۷۰ حاله مصافق ابدوب بفا روفندہ کلبا تحب وضا
ایدرہ کوی دفعہ رن اسکی لقا نفعم کمره ۔ آما ایلهده مصافق ایدرہ روم کویرده بفا روفندہ
تجرب ایلمسہ اولمکه لهجی فر ایضای ایدر کلبی که لولکے فایدر برده مدافندہ جواره مصافق حقیقت
کوی ۔ شکر ۔ محمد بن کی ۔ روم کویری دویبر جفا یدرہ محمد ایدر لیسہ دولر یحی ، بابا آک ، صحر
فهر بن روم محمد بن لهجی دفعه مده دیلمه ۔
طوب ۔ برنج ارشد کی منطقه ده مصافق رن آما ایلهده رجوید و تحب اده بولونکی دفعه یاف
روم ایلهده اولونکی کولمکه ده لولک بو منطقه و صوبه بار و خانق عدره ده مده اقصوت محمد بن
دوریه قد ۔ محققه امده واسطه ده عرف و غیره ایلمه دیوہ مثال باله دی اولمکه دره لولک اقص
ایدر ک آما ۔ باب کویرده ۔ روم کویر ۔ لهجی برز دفعه کیز محمد کی نیما یی روم کویر عذر اقرار ایلمه دیوہ
روم کویر ده دویبر کولمکه برن لهجی کولمکه نیما یی ۔
بکیر مانه بو منطقه ده مده بولمکه بفا کویر بن ده [در دیبره ، نعله ، فاکولوی ، بابی ای ، در یی ،
الافان] دویبر و مده عذر برر حسیه محافظه ای نیما یی اولمکه ۔ بو منطقه ده دفعه کمره
اولمکه بفا کولمکه ایبر عذر و مده ایلمه اولمکه بوقایه مده اولمکه دره هلیو لیسہ کی بفا عذر ی
فرقنده ایضای اولمکه نظام دفعه نه عذر ده ۔ فتن ده بو منطقه متعاضا ۔ روم ، عفا ، و اسلام کویرده
ارشد متعاضا جیلده حسی عذرده ایضای اقصا اقصا در کر که بوقایه اولمکه دره لولک آما عذر
سوی طافیه ده قبولیت عیالک اقصا اقصا اولمکه عذر اقصا دویبر کولمکه دره عیالک ایلمه
عیالک ۔ در فرقنده باقلمکه باله اعرف و جهن عذر ده دفعه بولمکه معاضه کمره ای ایلمه
بو مده حق بلاده جهن مده جبر عیالک عیالک عیالک باله عیالک فرقنده اقصا ایلمه
نیما ایلمه ایلمه ۔
بفا رن آما فکرمی مانه اولمکه اندر دره مصافق اولمکه کولمکه آکیر ده بولمکه بفا عذر

مجلس شورای ملی
مجلس

۱۰۰

برخیزم بآفاق

44

کے ساتھ عسکر و کس حالت میں طرقتہ عدالت دہشت گردی
آئندہ وہ جہد میں حکومت عثمانیہ تدارک . امانت

در رسیدہ قریب بابک

قریب بابک

مختار اول

بروچووی آرمہ

Adama. Hudaat

دیکھو

اعضا

دیکھو

دیکھو

اعضا

دیکھو

دیکھو

اعضا

دیکھو

دیکھو

اعضا

دیکھو

دیکھو

Spasno Petko Mento

س

مجلسه ناهیه مربوطه قائم گویند عسکر عثمانیه نیت متعلقه بوان قدر کاحصه و صوابا نقره اموزندنی
که عسکر طغچه دانیال سیدیت و لطفه ایله معاکر لویکده اولدی بیه مضطرب در مور ۱۹۰۹

فخما
K. Dumnpole
یا. دیمیتروف

اعضا
K. Mafposu
ک. مافورودیهف

اعضا
D. Stemkole
ص. ستیفوف

۵۰

بغیر عمارت بدولتیه حکم عثمانی عتدیه عثمانی - بغیر حدود اقصیٰ اقصای اقصیٰ
استاد ، بانامه ، مناجی دوم کوپری اهلینجه امین و فاضول تریبیه موجب اولد
عمره مال رجسٹرک و قایم خطوط عثمانی عتدیه طوقده ایدایریدیه معارنه و کرک حکومت عثمانی
معه شفق و عدلته صیدت قدر رشک اولدوقده بودرت ایدر بیایدیروز
۱۱۱۱۱۱

استاد خدیو روحانی باغی

دولتیه فاضول

بانامه یوزلی

دولتیه فاضول

مناجی خدیو

معارنه

صوتیه

دولتیه

دولتیه

ناقص

دولتیه

دولتیه

طوبی

مناجی خدیو

دولتیه

(فوتودری) دولتیه

بانامه خدیو

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

دولتیه

ع

کون عثماني عسکره وکون عسکره حمله وکون عسکره
تت اعينه بولنديش وکون عسکره وکون عسکره
١٨٩٨

قادره حمله اعينه وکون عسکره
нахмаре. Те. Дунавпота.
مقتا. پ. ديجيتوف

مقتا

مقتا

اعنه
Teopm. K. Makrygiorgis.
ك. ماوروديسيف
يوركى

OSMANLI ORDUSUNUN RUM VE BULGARLARA MUAMELESİ

Osmanlı ordusunun ileri harekâtı esnasında Süvari Tugayı'nın yolu üzerinde bulunan Rum ve Bulgar köylerinde tahribat yapılmadığı, Osmanlı asker ve hükümeti tarafından din, millet ayrımı yapılmaksızın herkese iyi muamelede bulunulduğuna dair süvari tugay kumandanı ve civar köy heyetlerinin verdikleri senetler

TREATMENT OF THE OTTOMAN ARMY TO THE GREEKS AND BULGARIANS

The documents submitted by the Commander of the Cavalry Brigade and the councils of nearby villages notifying that while operating forward, the Army did not destruct the Greek and Bulgarian villages on the road and everybody was treated with respect by the Ottoman Army and Government, regardless of their religion or nationality

4 Ağustos / August 1913

Müstakil Süvari Livası Kumandânîsi

Aded

223

Üsküdar'dan/22 Temmuz [1]329

Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

20 Temmuz [1]329 tarih ve 3411 numaralı emirname-i kumandânîleri cevabıdır.

Ordu-yı Osmanî'nin ileri hareketi esnasında Müstakil Süvari Livası'nın güzergâhına tesadüf edip Bulgarlar tarafından külliye tahrib ve ifnâ edilen köy ve kasabaların esâmîsi leffen takdim kılınmıştır. Esna-yı râhda tesadüf edilen Rum köylerinde Bulgarlar tarafından tahrib edilmemiş olanlara hiçbir zarar îkâ' etdirilmediği gibi livanın Karışdırın'da müddet-i ikametinde civara müsâdif Çiftlikköy, Meşinli, Ahmedbey gibi Rum köyleri devriyeler çıkarılarak muhafaza etdirilmiş ve Lülebergos, Babaeski, Havsa gibi kasabaların Rum mahallâtında hiçbir vukuâta meydan verilmemiştir.

Tunca-Meriç arasındaki mıntıkada Bulgarların esna-yı ric'atde birçok mezâlim ve tahribâtta bulunduğu ve bakiye-i tahribâtın devam etmekte olduğu görülmüş ise de livanın bu mıntıkaya vusûlüyle beraber vezâif-i askeriyeden mâadâ hükûmet-i mahalliye'nin vürûduna kadar muhafaza-i emn ü asayişe de sarf ve gayret edilmiş ve bunun bir misal-i bâhiri olmak üzere livanın ikamet ettiği Üsküdar ve Paşa köylerinde "Rum köyüdür" hiçbir zarar vuku'a getirilmediği gibi Mihalic Rum köyüne asker ikame edilmiş ve Dimitri Rum köyüne de devriyeler gönderilerek her türlü tahribât men' edilmiştir.

Aynı zamanda bu mıntıkada mevcut bulunan Bulgar köylerinin de (Derviştepe, Lefke, Faikköy, Yenibağ, Dirici, Aladağ ilah.) devriye ve müfreze-i askeriyelerle hüsn-i muhafazaları te'min olunmuştur. Bu mıntıkada vuku'a gelmiş olan bazı gûnâ tahribât ise asker tarafından

yapılmış olmayıp yukarıda arz olunduğu üzere çekilirken kısmen Bulgar askeri tarafından îkâ' olunan mezâlim ve ta'addiyâtın neticesidir. Kısmen de bu mezâlimi müteâkiben Rum, Bulgar ve İslâm köyleri arasında mütekâbilen cereyân eden hiss-i adâvetden inbi'âs etmiş olsa gerekdir ki buna delil olmak üzere livanın Üsküdar'a muvâsalatında Mositrakli'deki Katolik kilisesinin ihrâk edilmekde olduğu haber alınarak devriyeler gönderilmesi üzerine kilise papasının kilisenin Rumlar tarafından yakıldığını bizzat itiraf ve cihet-i askeriyeden vuku bulan muâvenete teşekkür etmesi irâe olunabilir. Bu mesele hakkında bilâhare cihet-i mülkiyece arız [ve] amîk tahkikât yapılarak kilisenin bizzat Bulgarlar tarafından ihrâk edildiğinin tebeyyün ettiği işidilmiştir.

Bulgarların âsâr-ı zulmü miyânında Edirne'nin istirdâdına müsâdif olan günlerde Eskizağra'da bulunan binlerce Osmanlı üserâ-yı harbiyesinin Bulgar asâkiri tarafından eser-i intikam olarak kurşuna dizilmeğe başlandığı üserâ-yı merkûme miyânından firar edip Edirne'ye gönderilen bazıları ifade etmiştir.

Asâkir-i Osmaniyye tarafından hâl-i sükûnda bulunan ahaliye bilâ-tefrîk-i cins ve mezheb hiçbir gûnâ zulm ve tahribât yapılmadığına ve bilakis hüsn-i muhafazalarına çalışıldığına dair bu civardaki bazı köyler hey'eti tarafından ahz edilen vesâikin dahi leffen takdim-i huzur-ı âlî-i kumandânîleri kılındığı ma'rûzdur.

Müstakil Süvari Livası

Kumandanı

Miralay

[İmza]

Gerek Osmanlı askeri ve gerek hükûmet-i mahalliye tarafından adalet ve şefkat gördük. Cümlemizin mal ve can ve ırzımız muhafaza ve emniyet altındadır. Cümlemiz Hükûmet-i Osmaniyye'ye minnetdârız.

21 Temmuz [1]329

Derviştepe karyesi papası Karyede papasın bulunmadığı	Muhtar-ı evvel Bendolcuoğlu Adam	Muhtar-ı sani Gosyodin	Aza Dimitri	Aza Hristo	Aza Petko	Aza Celo
--	---	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	----------------------	---------------------

Üsküdar nahiyesine merbût Faikköyü'nün asâkir-i Osmaniyye'nin işgalinden bu âna kadar mal, ırz ve hayvanâtımıza dokunulmadığı gibi asâkir tarafından daima teshîlât ve lutf ile muamele görmekte olduğumuzu mübeyyin mazbatadır.

21 Temmuz [1]329

Muhtar P. Dimitrof	Aza K. Mavrodif	Aza G. Petkof
-------------------------------------	----------------------------------	--------------------------------

Bulgar askerinin bu havaliden çekilmesi ve Osmanlı askerinin Osmanlı-Bulgar hudud-ı asliyesini işgal eylemesi biz Üsküdar, Paşamahalle, Mihalic Rum köyleri ahalisince emniyet ve refahımızın tezâyüdünü mûcib olmuştur. Irz ve mal ve canımızın vikâyesi hususunda Osmanlı askeri tarafından icra edilen muâvenete ve gerek Hükûmet-i Osmaniyye'nin muamele-i şefkat ve adaletine cümleten minnetdâr ve müteşekkir olduğumuzu bu varaka ile beyân eyleriz.

21 Temmuz [1]329

Üsküdar Karyesi Rum Papası Papa Foti	Papas Yorgi	Muhtar-ı Mahalle-i Üsküdar-ı Hisar	Aza	Aza	
Mihaliç Hey'et-i İhtiyariyesi'nden Kostodi	Mihaliç muhtarı Katandi	Mihaliç mu'teberânından Soteri	Bu dahi Nakos	Aza Tom	Bu dahi
Paşamahalle Karyesi Ahali-i İslâmiyyesi nâmına Muhtar Vasil	Aza Vasil	Aza Zafiri	Mu'teberândan Mihal	Bu dahi Yanaki	

Gerek Osmanlı askeri ve gerek hükûmeti tarafından hüsn-i muamele ve adalet ve şefkat gördüğümüzü ve cümlemizin mal ve can ve ırzımız taht-ı emniyetde bulunduğunu ve bundan dolayı minnetdâr ve müteşekkir olduğumuzu Kaeli köyü Bulgar ahalisi nâmına beyân eyleriz.

21 Temmuz [1329

Kaeli Karyesi Bulgar ahalisi nâmına Muhtar Petri	Aza Yorgi	Aza K. Mavrodif
Muhtar P. Dimitrof	Mu'teberândan	Mu'teberândan

BEO, 4206/315396_3-7

خارجی نظارتی
امونہ سائنس و ٹیکنالوجی
پیشہ ورانہ شعبہ

خارجی دفترہ ۸ اکتوبر ۱۹۴۷ء مایچل برلیہ سفارت ہندوستان دارالافتاء
ملفوظ غزوة مقطوعہ از ترجمہ

[illegible]

OSMANLI DEVLETİ'NE EKONOMİK AMBARGO

Büyük Devletlerin, Edirne'yi tahliye mecbur bırakmak için Osmanlı Devleti'ne ekonomik ambargo uygulayıp mali yönden zor durumda bırakma düşüncesinin, düyûn-ı umumiyyeden dolayı Osmanlı'dan alacağı olan Avrupalı sermayedarlara zarar vereceğinden uygulanamaz olduğuna dair Berlin Sefareti'nden gönderilen gazete haberi

IMPOSING AN ECONOMIC EMBARGO ON THE OTTOMAN STATE

The newspaper account sent from the Embassy of Berlin stating that the idea of imposing an economic embargo on the Ottomans and of weakening the empire financially in order to force it to evacuate Edirne was impracticable because the European businessmen who had money owed to the Ottoman state would meet a loss

8 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

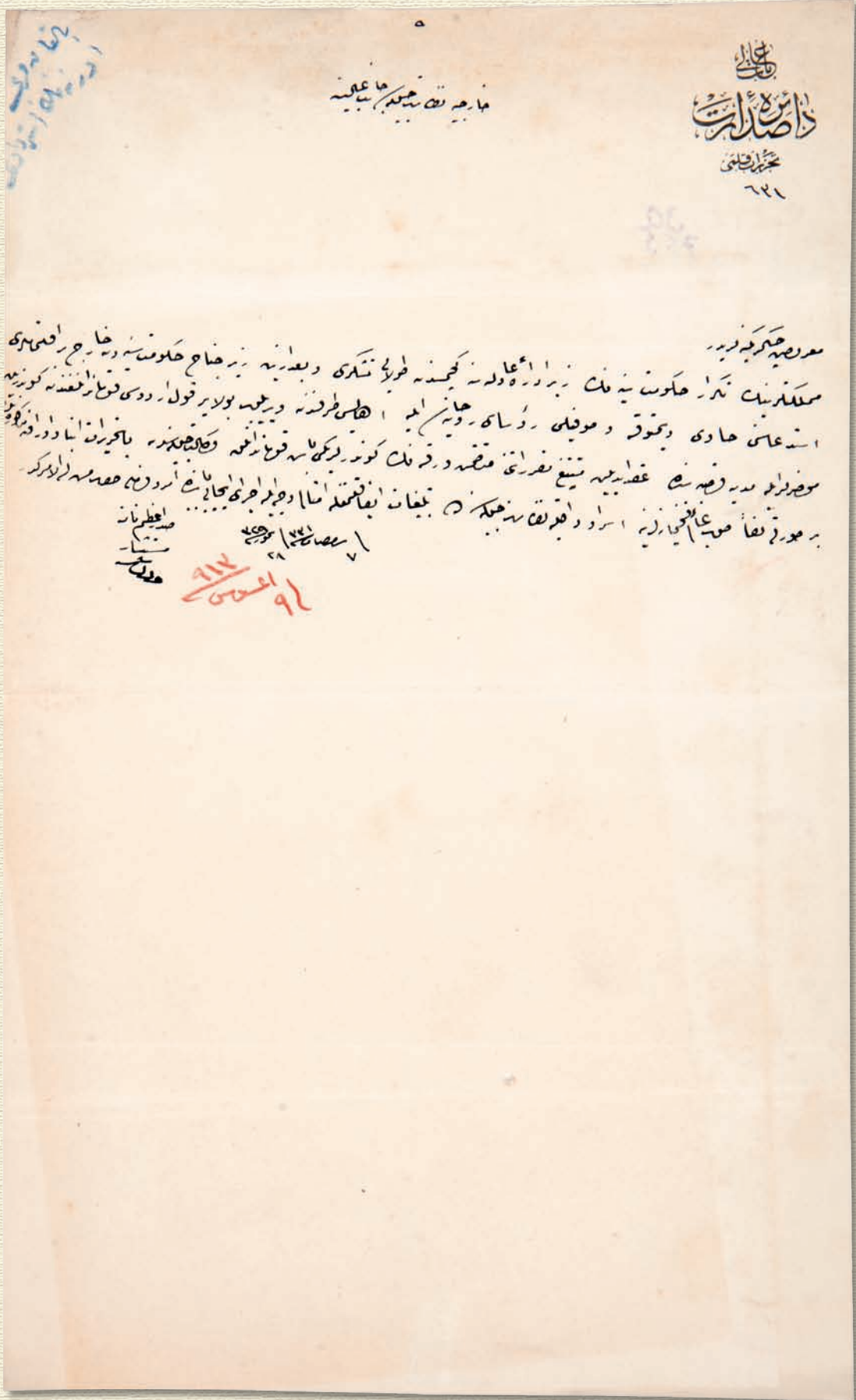
Tercüme Şubesi

Hariciye Nezâreti'ne 8 Ağustos [1]913 tarihiyle Berlin Sefâret-i Seniyyesi'nden vârid olan 374 numaralı tahrirâta melfûf gazete maktû'asının tercümesidir

Devlet-i Osmaniyye'yi Edirne meselesinden dolayı parasızlıktan aç bırakmak, taahhüdâtını ifa etmesi için muhtac bulunduğu hayat damarını çıkarmak fikri yalnız saha-i nazariyâtda mevcut olup fakat fi'len ne mutasavver ve ne de kâbil-i icradır. Zaten böyle bir tedbir en evvel müteşebbislerini ızzar edeceğinden kat'ı nazar ne gibi netâyic hâsıl edebileceği kesdirilemeyeceği için esas itibarıyla pek garâbet-nümâdır. Fransa'da bir Maliye Komisyonu Türkiye'nin umûr-ı maliyesini tanzim etmek ve Türkiye'den zabt-ı arazi etmiş olan Balkan Hükûmetlerine düyûn-ı umumiye-i Osmaniyye'den terettüb edecek hisseleri tayin eylemek hususlarıyla iştigâl eylemekdedir. Hükûmet-i Osmaniyye istikrâzâtının kısm-ı a'zamını Fransa'da akdetmiş ve orada en hâhiş-ker tâlibler bulmuş olduğu cihetle en ziyade Fransız dâyinleri taht-ı tehditde görünüyorlar. Öyle iken Dersââdet ile en mühim idhalât limanlarının abluka altına alınması akıl ve hayale sığmaz bir şey olacaktı! Balkan Şibh-i Ceziresi'nin Osmanlı kalan aksamının erzak-ı idhalâtı münkati' olacak olur ise Hükûmet-i Osmaniyye bu derece mecnûnâne bir abluka neticesi olarak bir kat daha kesb-i za'af edeceği cihetle hükûmet-i müşârunileyha düyûn-ı umumiye faizlerini ödemek için lâzım gelen nükûdu tedarik edemeyecektir. Tatil-i te'diyâta ve akdemce bir defa vâki olduğu misillü ilân-ı

iflasa mecburiyet hissetmesi mümkünâtıdır. Demek ki Türkiye'nin parasız bırakılması Osmanlı istikrazları kuponlarının adem-i te'diyesini ve Düyûn-ı Umumiye İdaresi'nin tatil-i faaliyetini mûcib olur. Türkiye'de mahsur kalan milyarlarını himaye etmek için tedâbîr-i maliyeye tevessül etmek Avrupa'nın yed-i iktidarında değildir. Hele Rusya'nın bu hususda ileri atılmasına hiçbir sebep yoktur. Hususa ki Rusya bu vechile Fransa'nın sırf kendine mahsus menâfi'ine îrâs-ı hâlel etmiş olur. Avrupa diplomasisi bu meselede bir taraftan Balkan umûr-ı maliyesini sâlim bir esasa istinâd ettirmek ve diğer taraftan da Türkiye'nin tesviye-i düyûndan aciz kalmasına mâni olmak şöyle dursun bilakis Hükûmet-i Osmaniyye'yi taahhüdâtını ifaya ikdâr etmek gibi vezâif-i müşkile muvâcehesinde bulunuyor. Altın ihrac eden hükûmâtdan hiç birisi Doktor Ayzen Bart'ın tarz-ı tedavisine benzeyen bu fikri tatbik ve himaye etmeği hatır ve hayalden bile geçirmeyecektir. Malumdur ki Türkiye Düyûn-ı Umumiye İdaresi'ne te'minatsız hazine tahvilâtı tevdi' eylemiştir ki bunlar yüzde on altı-on beş nisbetinde bir faize lüzum göstermekdedir. Binâenaleyh tazyik-i malî bu suretle birçok müessesât-ı hususiyenin dahi zarar ve ziyanını bâdî olacak bu da ahvâl ve vaziyet-i siyasiyenin be-tekrar kesb-i teşevvüş ve vehâmet eylesmesine sebebiyet verecektir. Bundan dolayı bu fikir bilumum hükûmât hey'ât-ı diplomatikiyyesi tarafından birçok defalar tedkik ve müzâkere olunmalıdır. Hey'ât-ı mezkûrenin de teşkil ettikleri milletlerin üstünde oturmakda oldukları dalı kesecekleri ve bu dalın kesilmesine her hâlde müsaade etmeyecekleri derkârdır.

HR. SYS, 1974/1_223

بسم الله الرحمن الرحيم
 كتاب الصلاة
 محمد بن الفضل

[illegible][illegible]

اصول مع بقا
مد

دائرة
خارجية

صورت

بالقائه محاربة سنك ايجاباق اولاره وطنك بلغادوسنك ياي تجوزي آتق قالمس برى ماده و معنا محو ايدنه بر حال ايلم اولدريقني
عصا ايدنه دنيا در مية نه نصيب دار اولد قدى ماليزه و جازمه و عصفرة بلوقه و احتراز بقصره و تسلط ايجاد قمايت اولدو بلغارن
هكسان ضايقا رايك تاريسنه سة حكة عتاقى اردوسنك ملكورة قدوس بزه بكيه حيات نجسه الله
شدن بلغارن ظلم و تعدي سيدك آي طوقه بر جوفه فلكه دويار اولد قوزن سكة بى كوتى شهر نه بورويده ايدنه بلغارنك
و قوينه س طوقه مشهود اولدنه نهك و ضايقه بولار قه اردوسنك ملكورة دغويله خلاص دلايقه حضور عاليدنه بيايه موصوفه
وا هاليد مال جامه و عرضك تايه مافطه سكة رؤساي عاكر طوقه ايدال بويده سة و غيرة ارز دايده نتيجه كاطر
موصوفه دعا و بلو آمال قطع نزل ياد سة تعبير و سر شاه و انكسرة اخذن هفتدنه و صله ايدنه و سكة هكسان
اخذنه بيلنه ذات سكة رينه الى الالب فندار بولنه بغريه و لالت عي قوما ايدنه بيه رين بيلنه استه علم ايدن (تاريخ)

ديتوقه روم نه بولنه و كلى ارضيانه ريت

بطريقه
نيقولايترو ي. تودورس قواص افتاعوس بودك ن. اوستولو

نيقولايترو ي. تودورس والقاريس اوديرس آره لونقوس نيقولايترو

هكسان نظرين و اسيل تودورس بوليز و كيه هكسان بولو ياي خريتو قه خطبه ديترو لفتا الهاسه
صوتيه ديترو امانوئل يانايو طيس و اسيل رو كينيس و. الياسه و اسيل هكسان بوليز يانايو طيس امانوئل
اوانكلا يانايو طيس ن. ياسه ب. روتيس يانايو طيس بودك يانايو بولوس ذ. آنا ناسيس

نيقولايترو عكسان روسه ن. غاربوالتيه قلاتيه

اصدق بقدر

DİMETOKA VE SOFULU HALKININ MEMNUNİYETİ

Dimetoka ve Sofulu kazalarında yaşayan Müslüman ve Hıristiyan ahalinin, memleketlerinin tekrar Osmanlı idaresine geçmesinden dolayı duydukları memnuniyeti ve teşekkürlerini bildiren beldenin ileri gelenleri tarafından imzalanmış telgrafları

PLEASURE OF RESIDENTS OF DIMETOKA AND SOFULU

The telegrams which bore the signature of the Muslim and Christian notables of Dimetoka and Sofulu expressing their pleasure with being under the Ottoman rule again

10 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
631

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Memleketlerinin tekrar Hükûmet-i Seniyye'nin zîr-i idare-i âdilânesine geçmesinden dolayı teşekkürü ve ba'd-ezîn zîr-i cenâh-ı Hükûmet-i Seniyye'den hâric bırakılmamaları istid'âsını hâvî Dimetoka ve Sofulu rüesâ-yı rûhâniyesi ile ahalisi tarafından verilip Bolayır Kolorusu Kumandanlığı'ndan gönderilen mahzarlar ile Midye kasabasında akdedilen miting mukarrerâtını mutazammın varakanın gönderildiği Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nden bâ-tahrirât inbâ ve evrak-ı mezkûrenin bir sureti leffen savb-ı âlî-i fahîmânelerine isrâ ve Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne de tebligât ifa kılınmağla emsali vechile icra-yı icabı bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

7 Ramazan [1]331/ 28 Temmuz [1]329

Sadriazam Nâmına

Müsteşar

[İmza]

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Suret

Dimetoka'da Bolayır Kolordusu Kumandanlığı Huzur-ı Sâmi'si'ne

Balkan Muharebesi'nin icabâtı olarak vatanımızın Bulgar ordusunun pâ-yı tecavüzü altında kalması bizi maddeten ve manen mahv eden bir hâl-i elîm olduğunu arz ederiz. Dünyada meziyetden nasîb-dâr olmadıkları malımıza, canımıza, ırzımıza bilâ-kayd ü ihtirâz taarruz ve tasallut eylemeleriyle sâbit olan Bulgarların harekâtı-ı vâkı'a-i cinâyetkârânelerinin temâdîsine sed çeken Osmanlı ordusunun memleketimize kudûmu bize yeniden hayat-bahş olmuştur. Ma'rûz bulunduğumuz mezâlimin âsârı henüz meşhûddur. Bolayır Kolordusu'nun memleketimize kemâl-i sükûnetle duhûlüyle beraber emniyet ve asayiş-i umumiye tahassül eylemiş ve hâl-i tahammül-fersâmızı âlem-i medeniyete dahi arz ve izah edecek hiçbir vasıta ve serbestiye mâlik olamamağla giryân olan kalblerimiz itimad ve sevinçle dolmuştur.

Osmanlı ordusu ve Osmanlı Hükûmeti'nin bizim için mahzâ saadet ve hayat olduğunu ve Bulgarların zulm ü ta'addîsiyle yedi-sekiz ay bekledikten sonra daha ciddî ve daha samimî surette takdir eylediğimizi itirâf eyleriz.

Ale'l-ıtlak insanların kâfil-i saadeti olmağla mübâhî bulunan Avrupa milel-i mütemeddinesinin bizi medeniyet ve insaniyetle teması olmayan harekât ve muamelâtı zulm ve i'tisâf-dan ibaret bulunan Bulgarların taht-ı gadrinde bırakarak meslek-i insaniyet-kârânelerini şâibe-dâr eylemeyeceklerine mutmainiz. Bilakis bizim altı yüz seneden beri ulüvv-i insaniyet ve sıyâneleriyle mahzar-ı refah ve saadet olduğumuz Osmanlıların cenâh-ı uhuvvet-kârâne ve samimiyetinde idâme-i saadet eylemekliğimizi taht-ı te'mine alacaklarından kâni'yiz ve bunu niyaz ederiz. Bu âmâl-ı kat'ıyyemizin Padişah-ı tebaa-perver ve Şehinşâh-ı merâhim-güster efendimiz hazretlerinden arz ve zât-ı şahanelerinden başka bizim için makam-ı mukaddes-i ubûdiyet olamayacağından bütün mevcudiyetimizle yalnız ve ancak Osmanlı nâmını muhafaza etmeğle yaşayabileceğimizin ve aksi takdirde terk-i dâr ü diyâr ile ebediyen sefil olacağımızın ve fakat bir daha Bulgarın zencir-i mezâlimine geçmemize ihtimal olmadığından bütün âlemce kat'î olarak bilinmesine delâlet-i aliyye-i kumandânîlerinin bî-dirîğ buyurulmasını istihâm eyleriz.

Sofulu Belde Reisi Manad oğlu Paskal	Şükrü Ağazade Veli	Haci Hristo	İstelyo Depara	Çakır oğlu Todori	Eşrafdan İstimataki Papadopulo
Bank-ı Osmani müdürü	Eşrafdan Hayim Danot	Şeyh Mahallesi Muhtarı Mavridi	Azası Dimogilisstere?	Hancıgazlı Hacı Emrullah	Adaçarhlılı Hacı Hüseyn
Sofulu Tüccarândan Apostol Kalmiya	Eşrafdan Lambo Papasoglu	Dava Vekillerinden Balcı Dimitraki	Adaçarhlılı'dan Mehmed Halil	Sofulu'da mukim Mehmed ibn-i Selim	Adaçarhlılı Halil oğlu Nebi
Apostol Mahallesi Muhtarı Yorgi Apostol	Mafalu oğlu Tanaş	Sofulu Düyûn-ı Umumiye müdür vekili	Reji Müdürü Efrayidis	Sofulu papası Yani	

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Suret

Balkan Muharebesi'nin icabâtı olarak vatanımızın Bulgar ordusunun pâ-yı tecavüzü altında kalması bizi maddeten ve manen mahv eden bir hâl-ı elîm olduğunu arz eder dünyada meziyetden nasîb-dâr olmadıkları malımıza ve canımıza ve ırzımıza bilâ-kayd ü ihtirâz taar-ruz ve tasallut eylemeleriyle sâbit olan Bulgarların harekât-ı cinâyet-kârânelerinin temâdisine sed çeken Osmanlı ordusunun memleketimize kudûmu bize yeniden hayat-bahş olmuştur.

Şehrimizin Bulgarların zulm ü ta'addîsiyle sekiz ay zarfında birçok felâkete dûçar olup Temmuz'un sekizinci günü şehrimize yürüyüş eden Bulgar askeri ve komitesi tarafından meşhûd olan tehlike ve harâbiyetden Bolayır Kolordusu'nun memleketimize duhûlüyle halâs olduğundan huzur-ı âlîlerine beyân-ı memnuniyet ve ahalinin mal ve can ve ırzının te'min-i muhafazası zımnında rüesâ-yı asâkir tarafından ibzâl buyurulan sa'y ü gayretin arzu edilen netice-i kâmileye muvaffakiyetini dua ve bu âmâl-i kat'îyemizin Padişah-ı tebaa-perver ve Şehinşâh-ı adâlet-güster efendimiz hazretlerine arz ile ömr ve şân ve şevket-i hümayûnlarının eفزûn buyurulmasını zât-ı şahanelerine ilelebed minnetdâr bulunduğumuzu delâlet-i aliyye-i kumandânîlerinin bî-dirîğ buyurulmasını istirhâm eyleriz.

20 Temmuz [1]329

N. Apostoli	Yorgi	Kavas Afestagos	Y. Teodoros	Nikolaytro	Dimetoka Rum Metropolit Vekili Arhimanderit Batrikyos
Nikola Kapnas	Adelonkos	Odisekis	Valkarnis	Papa Yanopolos	Mihail Pizislis
Lefter Atnaş	Kostantin Dimitriyo	Yani Hristo	Poliz Reisi Haci Polyo	Vasil Teodos	Haci Anronis
Panayotis Emanuel	Vasil Haci Yorgiyo	K. İlyanas	Vasil Rokindis	Emanuel Panayotis	Sotiri Dimitriyo
Z. Ananasyos	Yorgi Papanopulos	Panayotis	B. Dotis	T. Pasaras	Avangel Parashindis
Kavantos	K. Garbevelindis	Nikolato Aleksandros			

HR. SYS, 1974/1_230-232

با عیال

در اثره خارجیه قرار ماه عیدیه نفع می رسد از این جهت که در آن ماه عیدیه
قلم می خورص

اسمیه راضی اولیده که مستاره صوبت سرشته بوناه توبه لطف ارضیت جوق برتیا زاید تر باند تر
صایه سه قالیه قطعاً بنابر نه ترک ایلان و ترایانده ده کند که ترکیا صایه سه قالیه تران فطین
از دایمده اولین دتو ترایا قطع می بوناه شد بدین بونظه نظر در فکری تویه جلد قدری دیل رفو از قوی
در وقتا تحت اعلیه که محمد اهلین بنابر نه صایه سه در ترکیا صایه سه قالیه تران فطین
راضی عویله در بقیه دایمده ترایا حقه هوز برشتی اولیوه بوناه صایه سه قالیه تران فطین
زه بیله صوبه که اهلین بیله دولتک نسیدید دره افواج فونلین دایمده صایه سه قالیه تران فطین
ایه بقیه و موق مکرر شانه نکه اهلین دره از دایمده ترایا حقه دایمده صایه سه قالیه تران فطین
داهما طوق ویریه صایه سه قالیه تران فطین دایمده صایه سه قالیه تران فطین
قالمه بجه عیله خاریه صایه سه قالیه تران فطین دایمده صایه سه قالیه تران فطین
دیره بقیه در آن ایله بقیه بر آن دایمده صایه سه قالیه تران فطین
صایه سه قالیه تران فطین دایمده صایه سه قالیه تران فطین
بحریم قالیه تران فطین دایمده صایه سه قالیه تران فطین
صوبه صایه سه قالیه تران فطین دایمده صایه سه قالیه تران فطین
دایمده صایه سه قالیه تران فطین دایمده صایه سه قالیه تران فطین
قالیه تران فطین دایمده صایه سه قالیه تران فطین

YUNANİSTAN'IN, TÜRK-BULGAR SINIRI HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜ

Yunanistan Hükümeti'nin, İskeçe dahil olmak üzere Mesta-Karasu nehrinin doğusundaki arazinin Osmanlı Devleti'nde kalması gerektiği görüşünde olduğuna dair Başkumandanlık'tan Sadaret'e gönderilen telgraf

POSITION OF GREECE TOWARDS THE TURKISH-BULGARIAN BORDER

The telegram sent to the Prime Ministry from the Supreme Military Command declaring that the Greek Government had the opinion that the land in the east of the Mesta-Karasu River including Iskece was needed to belong to the Ottoman State

11 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî

Daire-i Hariciye

Kalem-i Mahsus

*Karargâh-ı Umumi'den Makam-ı Sâmi-i Sadâret-penâhî'ye
gelen telgrafnâmenin halli suretidir*

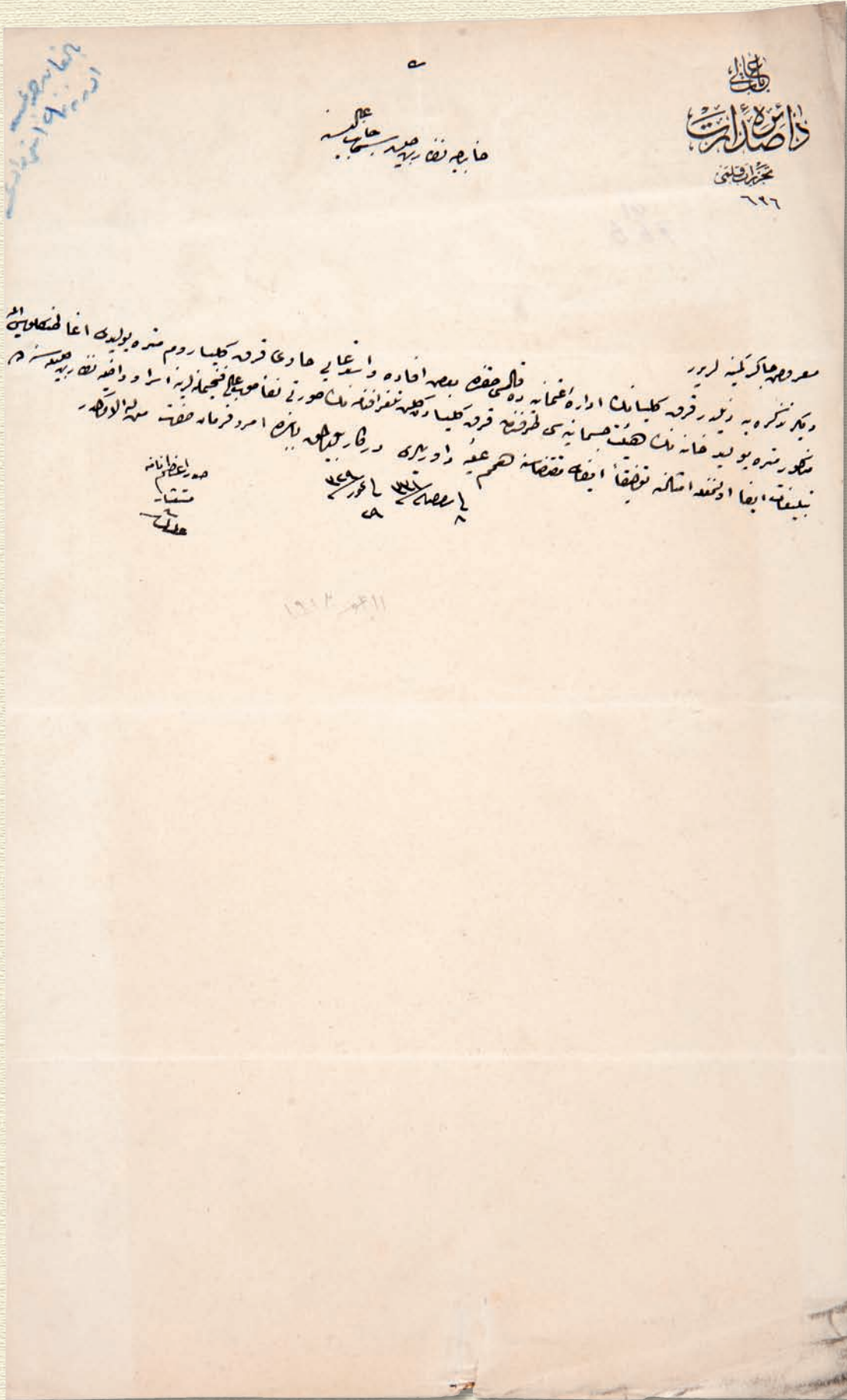
İskeçe dahil olduğu hâlde Mesta-Karasu'nun şarkında bulunan bütün kıt'a-i arazinin cüz'î bir imtiyâz ile Türkiye'nin zîr-i himayesinde kalıp kat'ıyyen Bulgarlara terk edilmemesini ve Trakya'nın dahi kezâlik Türkiye himayesinde kalmasını Kral Kostantin'in arzu etmekte olduğunu ve bütün Trakya kıt'asında bulunan milletdaşlarının bu nokta-i nazardan fikirlerini tenvîre çalışdıklarını ve buna muvaffak olduklarını ve muvakkaten taht-ı işgallerindeki mahaller ahalisine Bulgarların himayesini red ve Türkiye himayesini talep etdiklerine dair büyük mitingler yaparak müracaat-ı umumiyede bulunacaklarını ve Avrupa'nın Trakya hakkında henüz bir teşebbüsü olmadığından bunun mühim te'siri olacağı ve Derbend-i Karapınar cenûbundaki ahalinin Yunan Devleti'nin teshîlâtıyla Dedeâğaç Konsolosluğu vasıtasıyla Hariciye Nezâretlerine ve sefâretlere müracaat edeceklerini ve mevki'-i mezkûrun şimâlinde kalan ahalinin de Edirne Vilâyet Konsolosluğu vasıtasıyla aynı suretle müracaat etdirilmesi ve ahali tarafından verilecek mazbataların muhteviyâtının gayet ciddi olacağı ve icab ederse müttehiden ve müsellahan Türkiye himayesinde kalmak için umuma karşı koyacaklarını te'min etmek suretinde olmasını ve Derbend-i Karapınar'dan çekildikleri vakit iki saat evvel haber vereceklerini ve terk edecekleri arazinin bir an evvel işgal edilmesini ve terk edilecek mahallerin behemehâl Osmanlı ordusu himayesine alınarak Bulgar mezâlimine meydan verilmemesini ve bu hususda verilecek cevabın bir an evvel i'tâsını ve alacağı cevabı Bahriye Umum Kumandanlığı'na bildirmek üzere Umum Kumandan Kral Kostantin vekili umum bahriye kumandanından talimât alındığı bugün Sofulu Hükûmet Konağı'na gelen Yunan Bahriye Miralayı Kostantin Paldo tarafından Sofulu Müfreze Kumandanlığı'na beyân ve ifade olunduğu ve bil-mukabele beyân-ı teşekkür edildiği beyânıyla mükâleme-i kat'îye için emir i'tâsı Dimetoka'da bulunan müretteb Dokuzuncu Kolordu Kumandanlığı'ndan iş'âr kılınmağla icabı hakkında emr-i cevabî-i fahîmânelerine muntazar olduğum ma'rûzdur.

29 Temmuz [1]329

Başkumandan Vekili

Ahmed İzzet

HR. SYS, 1975/2_8

هـ

صورت

دائم الوجود
مختار

ترایا قطعه سن تحبکه و قلمه عثمانیه نان مدیه انوز قطعه ندر حکم قفق دول معظمه
در بره نوله منده مان اواده مواده مظهره اوج مختلفه قوق ه دیو منده عاری و حاج
در قده عغه سده تحفه ولا عفا لرا عام اولور و سو صوره استقبال نا اید و محول انیز
شهره و شه جره قرقه کلبا قضا کلبه عظمه سغ عبا و لا روم اهلان هجا
دنا ران عظمه سده اوج و نه ما بد عفا کلبه سغ هج رجه قول ع مامان عثم قطعه
بولد قمره اهلان عظمه نان عی روماسه و کل شرعده صفیه سو قلمه طاهران مختلفه
عدم اعاکه و نیم احمز صفیه و عادل دلا قلمه عثمانیه نان نقاشه قفق اصولا اوج ایل
نشان مکتبه نان عی عیله طار و ندر نامیه نظام حیدر لیه انجا اید و مان
فرقه کلبه یوزده سده
فرقه کلبه ندره یولی
هفت صباه

KIRKLARELİ RUM HALKININ TERCİHİ

Kırklareli'nin Bulgarlara geri verilmesini kabul etmeyeceklerine ve Osmanlı idaresinde kalmayı arzu ettiklerine dair şehrin Rum halkı adına Kırklareli Metropolitihanesi'nden gönderilen telgraf

PREFERENCE OF THE GREEK PEOPLE IN KIRKLARELI

The telegram sent by the Kırklareli Patriarchate on behalf of the Greek people in Kırklareli declaring that they would not accept the return of their city to the Bulgarian and that they wanted to be under the Ottoman rule

11 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
636

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Diğer tezkireye zeyldir. Kırkkilise'nin idare-i Osmaniyye'de kalması hakkında bazı ifade ve istid'âyı hâvî Kırkkilise Rum Metropolitidi Ağa Tangelos ile mezkûr metropolitihânenin hey'et-i cismâniyesi tarafından Kırkkilise'den gelen telgrafnâmenin sureti leffen savb-ı âlî-i fahîmânelerine isrâ ve Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne de tebligât ifa olunmağla emsaline tevfiikan ifa-yı muktezâsına himem-i aliyye-i dâverîleri derkâr buyurulmak bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

8 Ramazan [1]331 / 29 Temmuz [1]329

Sadriazam Nâmına

Müsteşar

[İmza]

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Suret

Trakya kıt'asının tahliyesi ve Hükûmet-i Osmaniyye'nin Midye-İnöz hattına kadar çekilmesi hakkında Düvel-i Muazzama cânibinden verilen nota mündericâtı evrak-ı havâdisde manzûrumuz olunca memleketimize duhûlû her türlü medeniyetden ârî ve haric oldukları an'anesiyle mütahakkık olan Bulgarlara iade olunur ve şu cihetle istikbâlimiz nâ-ümid ve muzmahill bırakılıyor şübhesine düşen bütün Kırkkilise kazasının ekseriyet-i azîmesinden ibaret olan Rum ahalinin heyecan ve teessürât-ı azîmesini mûcib olduğundan ve fîmâ-ba'd Bulgar Hükûmeti'ni hiçbir vechile kabul edememek azm-i kat'îsinde bulunduğumuzdan ahali-i merkûmenin reis-i rûhânîsi ve vekil-i meşrû'ları sıfatıyla şu hükûmet-i zâlimenin memleketimize adem-i iadesi ve bizim için müşfik ve âdil olan Hükûmet-i Osmaniyye'nin ibkası hakkında usûlen icab eden teşebbüsât-ı mümkünenin bî-dirîğ buyurulmasını rica ve istirhâm ile makam-ı celîlelerine iltica eyleriz fermân.

Kırkkilise Metropolitidi Ağa Tangelos	Kırkkilise Metropolitdhânesi'nin Hey'et-i cismâniyesi
--	--

HR. SYS, 1975/1_1,2

اتحادیه عثمانیه

۵

مردم اعظم و خارجیه داخلی دولتی و املاک و اراضی و غیره

عمومی
خصوصی ۵۹

مردم اعظم و خارجیه داخلی دولتی و املاک و اراضی و غیره

بکشد به عودتی متعاقب موسی و وزیره لوس ایله واقع اولاده ملاقات انا سده ادره مسلم سده دخی کجه اولدی
سایه بقار لک تحلیک حالده یکی بر حسب منحل اولد قدری و موصفا باطل کجه دول مقصود واقع بقیات جوابیه
رعایه ماییم نکه بری طرفه کیمی مدافع حزم و منفعت اولد جینی و هر حالده کرک اولالده کی رولک کرک یان نکه
ادره نکه حالت تحایه الله کیمی ترجیح الیک کیمی بایه ایتدیر . آنا ایضاً کالانده بقار و لکری ادره ای استداد ایچیه سایه
منفقیه نکه معادستری طبایه کیمی حالده بقار اداره سده کیمیه اراضیه سکونه رولک محافظه قومیته حقه
یوانتانه طرفه نه طبایه اولانده ضما و تأمین ایچیه و اشکاف ایچیه موسی و وزیره لوس بوند بهی استفاده
ایچیه ادره مسلم سده یوانتانه بقار لره یار دیم ایچیه حقه بیانات سیم ده بولمقی غلده ایتدیر .
استخباراته مدونه جارانه نه نظاً بوراده بیلنر واقع اولاده بیاجانده روسیه سفیرنه ماعدا جمعی ادره نکه
آشیه دولت علیه ده قلمی لایحه کیمیه سولیده بولمقدور .

لایحه قونقانی مقررات اسرای حربیه و نه کجه ایچیه مواد نیک میرینده بالاسفاده نقره عائد مصارف طرف دولت
علیه و نه سدی المیزین حقه عثمانی دکلری طرفه نه یار کیمیه قونقانی و واقع اولاده بیانات و مدعیان قونقانی ده
بله یاده سونایه حال ایچیه قلم قونقانی صانع لایحه یار کیمیه بایه ایتدیر . حکمیه سینه نکه بربابه کیمیه فکر
و قونقانی نه نه عبارت بولمقی یار کیمیه مجرول ایچیه ده سولایه یار کیمیه قونقانی حقه یان لایحه
عدایه کیمیه بالمناصب معدومند اولایه امر و فرمان حقه قونقانی لایحه
انته ده دولت عثمانیه طرفه
حکیم
۱۱۱۰

YUNANİSTAN'IN, EDİRNE HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜ

Yunanistan Hükümeti'nin Edirne'nin Osmanlı hakimiyetinde kalmasını tercih ettiği, Bulgarların Edirne'nin geri alınması için eski müttefikleri olan Balkan Devletlerinden yardım istemelerine Yunanistan'ın sıcak bakmadığına dair Atina Sefareti'nden gelen yazı

POSITION OF GREECE ABOUT EDIRNE

The letter from the Embassy of Athens stating that the Greek government preferred Edirne to be under the Ottoman rule and did not lean towards the Bulgarian's request for help from the Balkan states which were their old allies in order to regain Edirne

23 Ağustos / August 1913

Atina
Sefâret-i Seniyye-i Osmaniyyesi
Hususî: 59

*Sadriazam ve Hariciye Nâzırı Devletlû, Fehâmetlû
Prens Said Halim Paşa Hazretleri'ne*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Bükreş'den avdetini müteâkib Mösyö Venizelos ile vâki olan mülâkât esnasında Edirne meselesinden dahi bahsolundu. Müşârunileyh Bulgarların şimdiki hâlde yeni bir harbe mütehammil olmadıklarını ve maa-hâzâ Bâbîâli'nin Düvel-i Muazzama'ya vâki tebligât-ı cevâbîsine ri'âyeten Mariçe'nin beri tarafına geçmemesi muvâfık-ı hazm ve menfaat olacağı ve her hâlde gerek oralardaki Rumların gerekse Yunanistan'ın Edirne'nin hâkimiyet-i Osmaniyye altında kalmasını tercih eylediklerini beyân etmiştir. Esna-yı müzâkerâtda Bulgar delegeleri Edirne'yi istirdâd için sâbık müttefiklerinin tekrar muâvenetlerini talep eyledikleri hâlde Bulgar idaresinde kalacak arazide meskûn Rumların muhafaza-i kavmiyetleri hakkında Yunanistan tarafından talep olunan zımân ve te'minâtı i'tâdan istinkâf eylemeleriyle Mösyö Venizelos bundan bi'l-istifade o hâlde Edirne meselesinde Yunanistan'ın Bulgarlara yardım edemeyeceği hakkında beyânât-ı resmîyede bulunduğunu ilâve eylemiştir. İstihbarât-ı mev-sûka-i çâkerâneme nazaran burada beyne's-süferâ vâki olan mübâhesâtda Rusya sefirinden mâadâ cümlesi Edirne'nin artık Devlet-i Aliyye'de kalması lâzım geleceğini söylemekte bulunmuşlardır.

Lahey Konferansı mukarrerâtının üserâ-yı harbiyeden bahseden mevâdının mübhemiyyetinden bi'l-istifade neferâta aid masârının taraf-ı Devlet-i Aliyye'den tesviye olunmayacağı hakkında Osmanlı delegeleri tarafından Paris Maliye Konferansı'nda vâki olan beyânât ve müdde'ayâtın Fransa'da pek ziyade sû-i te'sir hâsıl eylediğini geçen akşam Fransız maslahatgüzârı çâkerlerine beyân etmiştir. Hükûmet-i Seniyye'nin bu bâbdaki fikr ve karar-ı kat'îsi neden ibâret bulunduğu çâkerlerince meçhûl ise de Selanik Protokolü mücebince Tahsin Paşa Ordusu'nun esir-i harb addedilemeyeceği bi'l-münâsebe ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

23 Ağustos 1913

Atina
Devlet-i Osmaniyye Murahhası
Galip Kemâlî

HR. SYS, 1975/1_47

و بانه شخصی من علمیات حفظ نمیدن و در اولاد این اعیان نماند
۴۸۰ عددی تقدیم نموده شد.

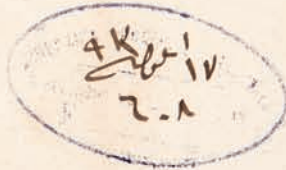
خارجیه نظارتی

شیخه قسطن

۷۵۵۷

بفارسه
از دست انداز

قوت بر خورداستان بولون کلمه خبر لرون شافعه اولدق و مرجع صانع جفته تجار اینجه کلیمی
مکرراً تأمین ایدیکیم و نجا قریب عی نکه عا کر عانیه طرفه اشغالی مهرانه ادعا ایدیکیم و بو
حالت حقن ده و خامی موجب اوله عینی بعد الحاکمه بکون اوده سادون آلتان تغاضده نظر اروب
دوختا سند هوز اکلایمیدان بر سخته طوفی حرکت ایدک اوزره نهاده بولند قیفاوه و بو نهاده
علیهن توجه اتیم اتمان ایا ایدک . قریب عی نکه اشغالی کیفیتی و کبر طرفه دن و خا تأیید ایدک و
حقیقه حال دن خوردا اولدق ایچون من اربه جواب اعصنه دوچار مشکلات اولدم . مع مافه اشادات
بقیه نجا نلینه استناد ارجحیت و کبر جملیه تجار ایدکیم و قریب عی حقن ده کی دانیدک
بعنا لرون قضیعتان دن بقیه باکا اولدق بیان ایدم . باب عای ایه ناچوریج ارسنه جریان ایدک
اولدق مودی بولنان مذاکره نقل کلام ایه لرون اعتدال دایره حرکت ایه بر نتیجه استناد و قطعیه
واحد اولدق نجا نلینه .

OSMANLI ORDUSUNUN MERİÇ'İ AŞMASININ HOŞ GÖRÜLMEDİĞİ

Osmanlı Hükümeti'nin Meriç Nehri'ni geçmeyeceğini taahhüt etmesine rağmen, ordunun Kırcaali tarafına yürümesinin Avusturya Hükümetince hoş karşılanmadığı ve Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne karşı askerî müdahaleye hazırlandığının ima edildiği hakkında Osmanlı Viyana Sefirinin telgrafı

AUSTRIAN UNREST BECAUSE OF THE OTTOMAN ARMY'S CROSSING THE MARITSA RIVER

The telegram from the Ottoman Ambassador of Vienna notifying that although the Ottoman Government assured that they would not cross the Maritsa River, the advance of the army towards Kırcaali annoyed the Austrian Government and it was implied that Russia was getting ready for a military intervention to the Ottoman state

27 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Şifre Kalemî
2553

*Viyana Sefiri Hüseyin Hilmi Paşa hazretlerinden vârid olan 27 Ağustos [1]913
tarihli ve 480 numaralı telgrafnâmenin hallidir*

Kont Berchtold İstanbul'dan gelen haberlerin mütenâkıs olduğunu ve Meriç'in sağ ci-
hetine tecavüz etmeyeceğimizi mükerreren te'min eylediğimize rağmen Kırcaali'nin asâkir-i
Osmaniyye tarafından işgali musırrâne iddia edildiğini ve bu hâlin hakkımızda vehâmeti mû-
cib olacağını ba'de'l-hikâye bugün Odesa'dan alınan telgraflara nazaran Rusya donanmasının
henüz anlaşılmayan bir semte doğru hareket etmek üzere te'hiyyâtda bulunduğunu ifade ve
bu te'hiyyâtın aleyhimize teveccüh etmesi ihtimalini imâ eylemiştir. Kırcaali'nin işgali key-
fiyetini diğer taraflardan dahi te'yid edilmektedir. Hakikat-i hâlden haberdâr olmadığım için
müşârunileyhe cevab i'tâsında dûçâr-ı müşkilât oldum. Maamâfih iş'ârât-ı sâbika-i fahîmâne-
lerine istinâden Meriç'in diğer cihetlerine tecavüz etmediğimiz ve Kırcaali hakkındaki riva-
yetlerin Bulgarlar'ın tasnî'âtından başka bir şey olmadığını beyân eyledim. Bâbîâlî ile Naçe-
viç arasında cereyân etmekde olduğu mervî bulunan müzâkerâta nakl-i kelâm ederek i'tidâl
dairesinde hareket ile bir netice-i itilâfiye ve kat'iyeye vâsıl olmalarını temennî etmiştir.

HR. SYS, 1975/1_71

TELEGRAMME

تلغرافنامه

دولت علیہ عثمانیہ تلغراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلگرافى معاملاتىدىن دولابى مەسئۇلىيەت قېۋل ايمۇز
[۱۹۷۹]

Retransmission ou Expédition		تکرار کشیده ویا سوق		RECEPTION		اخذ	
سوق نومبروسی No d'expédit.	کشیده اولتان مرکز transmis à	Date	مأمور امضایی Signature de l'employé	شماره امضایی Signature de l'employé	Date	واسطه مرکزی Reçu de	سرد نومبروسی N° d'ordr
77	11/11/13	11/11/13	[Signature]	[Signature]	11/11/13	—	—

De Pour موردی مغربی البحر

N° Mots Date H. ساعت تاريخ كتابات نومرو طروب

Voie Indic. Eventuelle اشارت بمقتضاه ٢٤٨١ ٢٠٤ طريق

مسجد - احمد ناسری طبعه بک افغ

[illegible]

مطبعة احمد احسان وشركاهي
Cairo, Egypt. ANTINOPLE

داخلیه نظارتی مخبریات محومیه دائره سی				شعبه	
اوراق نومروسی	مسودی	میشی	لاجل التیض قلمه ورودی		
قلمه ورودی تاریخ	تاریخ تسوید	تاریخ تیض	مقابله ایدنار		
اورن ماریت					
<p>که دیوی و ساره ویرنک و براتقاده ساهه سی عقدا حیدر لیسده دردرک اورن سارنده بخارام ساروت تکلیف ایلک و بخار لرفنده روادلرله حقده ایلکده در بخاری قفده قفیه ایلک باخرای روس قفایقه ایلک اولمقده بخار اورن سارانه دران سارانه انداکه ایلک اورن طوغورده طوغورده اورن طریقه ایلک و لکدنک استایله کلنه ساعده ایلک سارانه ایلک بخار تکلیف سارانه و طوغورده سارانه ایلک بخار حدودی و قفیه اورن کرک و صوفیو اولمقده قفیه ایلک و کمالی ایلک مستایله واره واره سارانه ایلک و دردرک ایلک طوغورده طوغورده بخار ایلک سارانه ایلک بخار و دردرک و سارانه سارانه ایلک و قفیه بخار ایلک ایلک اولمقده و قفیه ایلک و سارانه ایلک قفیه ایلک و سارانه ایلک ایلک سارانه ایلک ایلک</p>					

سارانه ایلک

ENVER BEY'İN İLERİ YÜRÜNMESİ TEKLİFİ

Edirne'de bulunan Enver Bey'in fırsattan istifade edilerek ileri yürünmesi teklifinin hükümetce kabul görmeyerek, işin siyasî görüşmeler yoluyla çözüme kavuşturulacağına bildirildiğine dair Edirne Valiliği'ne gönderilen telgraf

ENVER BEY'S PROPOSAL OF CONTINUATION

The telegram sent from the Governorate of Edirne informing that the proposal of Enver Bey that the army needed to move forward taking advantage of the opportunity was not accepted by the Government and it was stated that the problems would be solved through political negotiations

31 Ağustos / August 1913

Telgrafnâme

Mahreci: Edirne

Tarih: 17 Ağustos [1]329

Dahiliye Nâzırı Talat Beyefendi'ye

Müsta'cel

Numara 143. Enver Bey'in harfiyyen ifadesidir. Ordunun bu hâliyle uzun müddet daha beklemek pek ahmakcadır. İlk dediğim gibi, eğer Bulgaristan'a girmiş olsa idik mesele müttefiklerle olduğu gibi iki gün içerisinde bitmiş idi. Rusların, Avrupa'nın müsellehan müdahalesinden korkmağa mahal yok. Hükûmet Kırcaali, Koşukavak, Sofulu kazaların[ın] bizde kalmak ve bu suretle sahilde büyük dahil-i araziye Bulgarlara terk etmek üzere son bir teklif yapılsın ve uzun uzadıya pazarlığa girmeden bu kadar fedakarlığa mukabil teklifi kabul etmez ise orduya Bulgaristan'a dahil olmak emrini versin. Eğer Kırcaali'den vazgeçecek olurlarsa Ortaköy Kazası ve Koşukavak bizde olmak üzere Buzgad çayı ve Kocayayla hududuyla Sofulu aşağısında Meriç'e inilsin. Fakat bu hâlde bütün mütebâkî Trakya İslâm olduğundan onlara muhtâriyet-i idare bahş edilsin. Eğer bir hükûmet Avrupa'nın bu müsaid ve bizim bu kuvvetli zamanımızda bundan istifade etmezse pek fena hareket etmiş olur. Ben bile bu hususda bu mütereddid hükûmetle âtî için nasıl iş görüleceğini düşünürüm. Eğer kabinede ıttirâd yok da bundan oluyorsa bu hâlde kabine sağlam bir şekle girip azimli iş görmelidir.

17 Ağustos [1]329

Edirne Valisi

Adil

Dahiliye Nezâreti
Muhaberât-ı Umumiye
Dairesi

Edirne Vilâyeti'ne

Kömür deposu ve saire vermek ve bir ittifak muâhedeşi akdetmek şartıyla Rusların Edirne meselesinde Bulgarlara muâvenet teklif etdikleri ve Bulgarlar tarafından reddolunduğu tahakkuk etmektedir. Bulgarları fazla tazyik etmek bi'n-nihâye Rus kucağına atmak olacaktır. Bulgarlar Edirne meselesini ve mesâil-i saireyi müzâkere etmek üzere Edirne tarîkıyla iki delegenin İstanbul'a gelmesine müsaade istediler. Muvâfakat edildi. Bizler teklifimiz şimâlden Mustafapaşa'ya kadar eski Bulgaristan hududu ve cenûbdan Ortaköy ve Sofulu olacaktır. Kırcaali ve Gümülcine için müstesnâ bir idare ve her hâlde serbestî-i edyân talep edilecektir. Devletlerin ekserisi doğrudan doğruya Bulgarlarla anlaşmağı tavsiye ediyorlar. Bunların vürûduna ve müzâkere neticesine intizâr etmeyerek vaziyet-i tecavüz-kârâne iyi bir hareket olmayacaktır. Şu tafsilâta göre dermiyân edilen fikir bu gün kâbil-i tatbik değildir. Müzâkerenin alacağı şekilden sizi haberdar ederim.

18 Ağustos [1]329

DH. KMS, 63/13_1-4

سلامتیک مقصودہ سے

الشيخ ولي

عمر

عدد

١٥
٤٨٩

معه من جناب صا

صا

معه من جناب صا
ولايتك مريد ندى غريده فلان قسطن
فذلك ضبطنا ٦ مورخه تاريخ وادون ابي نورولو تحريرات قداغه معه من جناب صا
كولجندون برقيت خصوصه بك درلوموان ومطلاق اقحام ايدرك الهائى صا
حالين وقيم عاقبتى عهده عثمانى اردوسك برانه اول ملكى استيد ايدرك كندرين برطوبه انجا
اتيك اوزره شهرهالك اوندن مقام كدى راجعت ايتيدى رافليه ناطرى لطفت بك افدى
دكلكرى لطيف نكوره افادته مستند لوتيدون دكولجندون راجعت ايتيدى رافليه ناطرى لطفت بك
دركيه قدر مستند اود قسطن بشارك ايقاع ايدركى فضل وشارت ايه خلعتك الهى صا
في الحجه كوستره فذلك ايتيدى ضبطنا لفا معه من جناب صا
بتكره خصوصه عهده ايدركى وچيد عثمانى اردوسى صا
بولميدان بولميدان بشارك بكى مظانه تحمل ايدركى طاعنه بكيابوب مدافعه
وشارلور بولميدان بشارك بولميدان بشارك بولميدان بشارك بولميدان بشارك
هائى قالميدان بولميدان بشارك بولميدان بشارك بولميدان بشارك بولميدان بشارك
عنه ايتيدى اولبابه وشارك بولميدان بشارك بولميدان بشارك بولميدان بشارك

GÜMÜLCİNE MÜSLÜMAN HALKININ KURTARILMAYI BEKLEDİĞİ

Gümülcine Müslüman ahalisinin, Bulgar zulmünden kurtarılmaları için Osmanlı ordusunu bekledikleri, bu olamadığı takdirde haklarının korunması ve Bulgarların uyguladıkları baskıyı ortadan kaldırmak için siyasî çareler bulunmasını talep ettiklerine dair Edirne Valiliği'nden gönderilen yazı

THE EXPECTATION OF THE MUSLIMS IN GÜMÜLCINE (KOMOTINI) TO BE RESCUED

The letter sent from the Governorate of Edirne declaring that the Muslims in Gumulcine expected that the Ottoman Army would come and save them from the Bulgarian's cruelty; if not, they sought to be relieved from the Bulgarian atrocities and to protection of their rights by means of political intervention

1 Eylül / September 1913

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
29 Ramazan [1]331/
19 Ağustos [1]329

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne ve Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

3 Ağustos [1]329 tarihli tezkire zeylidir.

Ahali-i Müslime'nin ma'rûz kaldığı ve kalacağı şâyân-ı merhamet hâllerine ve vahim âkıbetlerine ve Osmanlı ordusunun bir an evvel memleketi istila ederek kendilerine bir tarîk-i iltica açmasını istihâm etmek üzere bin türlü mevânî' ve müşkilâtı bi'l-iktihâm Gümülcine'den gelen hey'etin ifadâtına müsteniden tutulan fezlekeli zabıtnâmenin gönderildiğinden bahisle şâyân-ı dikkat ve ehemmiyet bazı ifadeyi hâvî Edirne Vilâyeti'nden gelen 14 Ağustos [1]329 tarihli ve 15 numaralı tahrirât ile melfûfunun suretleri matviyyen savb-ı devletlerine* tahrirâtın sureti mezkûr zabıtnâme ile beraber matviyyen savb-ı âlî-i fahîmânelerine isrâ ve Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne emsali vechile malumât kılınmış olmağla ifa-yı muktezâsı bâbında.

*Dahiliye'ye tisyâr kılınmış ve Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne de iş'âr-ı keyfiyet edilmiş olmağla beyân-ı hâl siyâkında.

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi
Aded
Hususî: 15
Umumî: 989

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Mahsusdur

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Vilâyetin Meriç nehri garbında kalan kısmından Arda havzasında Bulgarların ikâ' eyledikleri mezâlim ve hasarâtı hâvî tutulan fezlekeli zabıtnâme 26 Temmuz [1]329 tarih ve on iki numaralı tahrirât-ı kemterânemle huzur-ı sâmilere arz ve iblâğ edilmişidi.

Gümülcine'den bir hey'et-i mahsusa bin türlü mevânî' ve müşkilâtı iktihâm ederek ahali-i Müslime'nin ma'rûz kaldığı ve kalacağı şâyân-ı merhamet hâllerini vahim âkibetlerini arz ve Osmanlı ordusunun bir an evvel memleketi istila ederek kendilerine bir tarîk-i iltica açmasını istirhâm etmek üzere şehir-i hâlin onunda makam-ı kemterîye müracaat etmişidi. Dahiliye Nâzırı Talat Beyefendi Hazretleri'nin de bizzat dinledikleri hey'et-i mezkûre ifadâtına müsteniden tutulan ve Gümülcine'nin Rodop silsile-i cibâlinin hatt-ı taksim-i miyâhından Adalar Denizi'ne kadar mümted ova kısmında Bulgarların ikâ' eyledikleri mezâlim ve hasarât ile halkın hâl-i hâzırdaki vaziyet-i müşkilesini fi'l-cümle gösteren fezlekeli ikinci zabıtnâme leffen huzur-ı sâmi-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine takdim kılındı. Dahiliye Nâzırı Talat Beyefendi bir tezkire-i mahsusa ile arz eylediği vechile Osmanlı ordusu havali-i mezkûreye kat'iiyen istila edemeyeceğine muhâcerete yol ve vakit bulamayan bu havali Müslümanları Bulgarların yeni mezâlimine tahammül edemeyerek dağlara çekilip müdafaaya hazırlanacaklardır ve hazırlanıyorlar. Bu da Bulgarlara o kitle-i cesîme-i İslâmiyye'yi mahva iyi bir fırsat teşkil edeceğinden Hükûmet-i Seniyye'den başka hâmilere kalmayan bu biçareler hakkında Hükûmet-i Osmaniyyece siyasî çareler ihzâr edilmezse cümlesinin imha edileceği şimdiden arz olunur. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

24 Ramazan [1]331 ve 14 Ağustos [1]329

Edirne Valisi
Adil

BEO, 4209/315648

ساقی
وزارت
نمبر

خارجہ نفع رسہ جلد سی جانب ساسہ

۱۷۸۱
موس
نمبر

خبر:

ادرنہ ہفت روزہ رواج مواصلتہ دائر

ص

معوضہ جا کر کبدر بد

۴۔ پہلے تاریخ و ۶۹۸ نورولی تلغرافاً عاجزیہ ذیدر۔ ادرنہ ناک حاکم عثمانیہ قالی
ایچوہ آوریہ باجیخندہ اعزام اولوب اخبار روما به جنی مواصلت ایتمہ اولد ادرنہ ہفت روزہ سی
بواجہ صورتہ قورقارہ قبول ایلمہ و کرک انبالا خارجہ نفع رسہ قالی و کرک قسم اعظم معوضہ اولد
نفسہ طبعات طرفندہ قلمندہ یک زیادہ آنا صیبت ابراہ اولند۔ طبعات مجلہ بوسیدہ
اونورہ قلمندہ رشایدت ادرنہ اونورہ کی حقورہ مکتبہ نری و بوشهرک عثمانیہ اولد
ابطہ دینقلنی الہ و اثبات البسدر۔ ہفت روزہ ناک شرفہ اولورہ سفارہ سبہ دہ ترتیب اولد
سم قبولہ شتابانہ اولوب انبالا محافل بابہ سبہ عالم طبعاتندہ حائر موقع اولد ذوانک عبدی
نفاہرت محاربات اخبار دہ یکناہ و معصوم اہالیہ و اسرای عثمانیہ قاری بر صورتہ خوخوانہ دہجرا
ایککری کونا کونہ نظام و منتظانی تلعبہ و تفریح ایککری کی دوستیہ عثمانیہ ناک۔ ہر فصلہ
عدم موفیقہ نتیجہ اونورہ و مختلف سا بر حسبہ صوکرہ و مادہ و منہ وقوعہ کلاض باطلہ رغما۔
بودہ یک آنہ یا دہچندہ قوی و اسبہ نظراً نسبت قبول انجہ یک درجہ دہ نظم برادر و اضافہ

حدوده سوله ایدیه ایسی ملت عثمانیه ملک حیات جاودا بنده دین و بقوم نجیب ال شکل زماندره بلان بول
فداکارا ابرازینه مقصد اولدیغنه برههانه بعدین اولدیغنی کلان تقدیر ایلر بانه و بوی شراط نخسته بولم
بر اثر حیات اظلامینه باقانه دولتمند نه هیچ برینک موفور اولی احتمالی اولدیغنی در برابر بدیدیر . ^{ناظری} خاجیه نازی
ماکی ری سانه جولیا نو خضرینه نشانات عاجزی اوزینه هیئت رخصتی صورته لانه هر ایدان قبول
ایدان کندیرینه « ادرنه ملک عثمانیده قالدیغنی و عثمانیلرک مزایای حقیقیرینه وقوف اولدیغنی » سولسی
بول محافل سیاسیجه مسد صورته نفی اولنوب ناظرشالریک دیگر دول مظفر نظار خاجیه سنده زیاده
هیئت رخصتی بوضوئیه طیب و طیبیه ایسی دولت علیه ایدانیا ملکوتی بنده ناسبات حسنات شوصول
لحقونه اوده آئی طرفنده بکیده ناس و انساب صیبت ایدیکه ولایتا ایشیک ^{بوعالی} چنک آئی اچونده موجب احسانه
اولدیغنه محافل مذکورده خافت حصول کاشدر . و تحقیقه دولتیه بنده ناسبات دوستانه حصوله
سفارته سینه صول رحیم غیرت و فعالیت ابرازنده خانی قانامقده اولدیغنی کی اشور وابط حسنات
اعاده و توثیقی خصوصده ایدانیا خاجیه نفی طرفنده اظلام اولنا نه حسنه نیت و هیئت حنی غیظ اظلامه
جملسی تایانده اعتماد ذواته مرکب اولد ادرنه هیئت رخصتی بولاج هر طرفده نظیر تقدیر اولسه وانه
ریاستنده بولنا نه رشید صفوت بکل دایت و فضائنه نظم اولد سلاست بانه و مزین خطیبانه سی
هرکسک بک زیاده تقدیر تحسینی موجب اولددر . حقیقاً بدیوئی ایدان غایت نازک اولد و طیفنی فطرتکا
و دایتنه دین اولجه بر صورتده حسنه ایفا ایسه اولدیغنی معروضدر اولاج امر و مواظیره و انلا کدر

روما خجیر

س. ل. ل. ل.

م. م. م.

EDİRNE İÇİN AVRUPA'DA SİYASÎ DESTEK ARANMASI

Edirne'nin Osmanlı idaresinde kalması için siyasî destek sağlamak amacıyla Avrupa başkentlerini dolaşan Edirne heyetinin Roma'da iyi karşılandığı, İtalya Hükümeti'nin Edirne'nin Osmanlı'da kalmasından yana olduğunu bildirdiğine dair Roma Sefareti'nden gönderilen yazı

SEEKING FOR POLITICAL SUPPORT FOR EDİRNE IN EUROPE

The letter sent from the Embassy of Rome notifying that the committee which was visiting the European capitals in order to gain political support for Edirne to be left under the Ottoman rule was welcomed in Rome and that the Italian Government was in favor of the Ottomans' recapture of the city

6 Eylül / September 1913

Roma

Sefâret-i Seniyyesi

Umumî: 1791

Hususî: 701

*Hulâsa: Edirne Hey'et-i Murahhasası'nın
Roma'ya muvâsalatına dair:*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Sâmîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

4 Eylül 1913 tarihli ve 698 numaralı telgrafnâme-i acîziye zeyldir.

Edirne'nin hâkimiyet-i Osmaniyye'de kalması için Avrupa pâyitahtlarına i'zâm olunup ahîren Roma'ya dahi muvâsalat etmiş olan Edirne Hey'et-i Murahhasası buraca suret-i fevkalâdede kabul edilmiş ve gerek İtalya Hariciye Nezâreti erkânı ve gerek kısım-ı a'zamı meb'ûs olan müntesibîn-i matbûât taraflarından haklarında pek ziyade âsâr-ı samimiyet ibrâz olunmuşdur. Matbûât-ı mahalliye bu vesile ile uzun makaleler neşrederek Edirne üzerindeki hukûk-ı müktesebemizi ve bu şehrin Osmanlılıkla olan rabıta-i lâ-yenfekkini irâe ve isbât eylemiştir. Hey'et-i murahhasanın şerefine olarak sefâret-i seniyyede tertib edilen resm-i kabule şitâbân olup İtalya mehâfil-i siyasiyesiyle âlem matbûâtında hâ'iz-i mevki olan zevâtın cümlesi Bulgarların muharebât-ı ahîrede bî-günah ve masum ahaliye ve üserâ-yı Osmaniyye'ye karşı bir suret-i hunhârânede icra eyledikleri gûnâ-gûn mezâlim ve vahşet-kârâneyle tel'în ve takbîh eyledikleri gibi Devlet-i Osmaniyye'nin –her nasılsa adem-i muvaffakiyetle neticelenen uzun ve tahammül-fersâ bir harbden sonra ve maddeten ve ma'nen vuku'a gelen zâyîât-ı külliyye rağmen- böyle pek az zaman içinde kuvvetli ve eskisine nazaran nisbet kabul etmeyecek derecede muntazam bir ordu ihzâr ederek hududa sevk edebilmesi millet-i Osmaniyye'nin hayat-ı câvidânîsine delil ve bu kavm-i necîbin en müşkil zamanlarında bile

en büyük fedakarlıklar ibrâzına muktedir olduğuna bir bürhan-ı bî-adîl olduğunu kemâl-i takdir ile beyân ve bu gibi şerâ'it tahtında böyle bir eser-i hayat izhârına Balkan Devletlerinden hiçbirinin muvaffak olması ihtimali olmadığını dermiyân eylediler. Hariciye Nâzırı Marki di Sancolyano hazretlerinin teşebbüsât-ı acizî üzerine hey'et-i murahhasayı suret-i nâzikâ-nede bizzat kabul ederek kendilerine *"Edirne'nin Osmanlılara kalacağını ve Osmanlıların mezâyâ-yı hakikiyelerine vukûfu olduğunu"* söylemesi bura mehâfil-i siyasiyesince hüsn-i suretle telakki olunup nâzır-ı müşârunileyhin diğer Düvel-i Muazzama nuzzâr-ı hariciyesinden ziyade hey'et-i murahhasayı bu suretle tatyîb ve tatmin eylemesi Devlet-i Aliyye ile İtalya Hükûmeti beyninde münasebât-ı hasenenin şu son dokuz-on ay zarfında yeniden teessüs ve iktisâb-ı samimiyet eylediğine delâlet ettiği cihetle bu halin âtî içinde müceb-i itminân olduğuna mehâfil-i mezkûrece kanaat husûle gelmiştir. Fi'l-hakika devleteyn beyninde münasebât-ı dostâne husûlüne sefâret-i seniyyece son derece gayret ve faaliyet ibrâzından hâli kalmamakda olduğu gibi işbu revâbıt-ı hasenenin iade ve tevsîki hususunda İtalya Hariciye Nezâreti tarafından izhâr olunan hüsn-i niyet ve samimiyet dahi gayr-ı kâbil-i inkârdır. Cümlesi şâyân-ı itimad zevâtdan mürekkebe olan Edirne Hey'et-i Murahhasası buraca her tarafda mazhar-ı takdir olmuş ve ez-cümle riyâsetinde bulunan Reşid Safvet Bey'in dirayet ve fetânetine munzam olan selâset-i beyân ve meziyet-i hatibânesi herkesin pek ziyade takdir ve tahsinini mûcib olmuştur. Hakikaten mîr-i mûmâileyh gayet nazik olan vazifesini fart-ı zekâ ve dirayetine delil olacak bir suretde hüsn-i ifa eylemiş olduğu ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

6 Eylül 1913

Roma Sefir-i Kebîri
Mehmed Nabi

HR. SYS, 1975/1_102

خالد بن عبد الله

BARIŞ ANTLAŞMASININ OSMANLI DELEGELERİ

Bulgaristan'la yapılacak barış antlaşmasına Osmanlı Devleti adına Dahiliye Nazırı Talat Bey, Bahriye Nazırı Mahmud Paşa, Şûrâ-yı Devlet Reisi (Danıştay Başkanı) Halil Bey'in delege olarak tayin edildiklerine dair alınan Meclis-i Vükela kararının Padişah tarafından onaylandığı

THE OTTOMAN DELEGATES OF THE PEACE AGREEMENT

The Sultan approved the Cabinet's decision declaring that Minister of Domestic Affairs Talat Pasha, the Minister of Navy Mahmud Pasha and the head of the State Council (Şura-yı Devlet) Halil Bey were appointed as the Ottoman delegates for the negotiations of the peace treaty with Bulgaria

7 Eylül / September 1913

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemi

5 Şevvâl [1]331 / 25 Ağustos [13]29

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Bulgaristan Hükûmeti murahhaslarıyla Dersaâdet'de musâlaha şerâitini müzâkere ve imzâ etmek üzere Hükûmet-i Seniyye cânibinden Dahiliye Nâzırı Talat Beyefendi ile Bahriye Nâzırı ve Harbiye Nâzırı Vekili Mahmud Paşa ve Şûrâ-yı Devlet Reîsi Halil Beyefendi hazerâtının murahhas tayini hususuna Meclis-i Vükelâ kararıyla bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî şeref-sâdır olarak suret-i musaddakası matviyen savb-ı âlî-i fahîmânelerine tisyâr olunmağla icra-yı muktezâsı bâbında.

BEO, 4210/315685

عمر پرانی قلمی

عَدَد

عمومی ۱۹۷۷
عمومی ۱۹۷۷

mes

[illegible]

الکثر والای

خبر پاشی

عقد

۱۹۷۰

۱۹۸۰

دفعه نهم به خط

۱۷ محرم ۱۲۹۰ تا بحال و بوز قمری که نوردلو حیران عجزی زکدر فرجه علی اهلینک بقدر عکس و قوتی زینک
معه لحدن تخیلی محومه فرجه علی قوه عکس اهلایه نوزیح اچونده سیه یک نقد تیه یسه از فرجه علی قوتی قوتی
بیس اخصری سرلریه بکره آناه ۱۸ محرم تا بحال مضطرب غیا و نقا تقدم قندی اهلینک و سح اوله صدای
صوت اتمم مخطبه به کنه یلری بقدر لک مخطبه صیات اعدی غیر قابل اولیعی کی بوجب هیجابه ادریه بواحوالک
ولایت ارضی و حال تحسده بونانه برارد و بجلده شماریا جوابی سوده و امنتک و سیه و نقدان تاسنه مانع
اوله مخطبه معرفت سنجه و جهم بیلایه برید عرجلی آغاز و اجاسی تکرار معوضه اتمم
۱۸ محرم ۱۲۹۰ تا بحال

ادرم قریبی

عادل

الکبریا ولایت

خبرنامه

عقد

۹۹۹

۱۴۵۷

رضیه ندره

بنام وخت و مصلحت ندره معروضه فالهغه غم انجمنه و خوار کوره مقدساتی بالذات مدفعه محو به صاید
کدی بهادریه جلوسه توفه شکیل ایلمه بولنامه کومجه اهالی عمییدین معبر بروکانه ایه بویه جلوسه توفه بیه
خلفه صالح اندی راقص مد ریح جه مطفه نف و سرفه جه سالم اغایه لوا روم جمعی نامه الهسته اندیه
مرکب بریقت مرخصه کوزه شد و لقا بقیم حضور عالیذری قنانه مقراتی ابدیخ ابلهادر در مقرات زکوره ناک بخیر
قونبولون ان قد ملیس اولو اغایه فراف دولک اوزنه قونبولونه نایم ایلمه و هیف مرخصه کوزه
بورده بولنامه عرناجی بکله برکده یارینکی نوله سعاده غریب ایلک بالذات نصیحتان و ندره لری حضور لری جناب
مد ریح ایله ندره حیدر لریه و دول معلومه شجاعه سفینه عرصه و بدیخ صومعه سردا و نامه مععلقه عفریه ندره
دقوسیفوق هولینده کی اهالی اسلامیه ناک مصلحتی عرصه و بدیخ صومعه سردا و نامه مععلقه عفریه ندره
تکدر وقت عالیذری حبیب ایدم اندم اه سرالیه و اه سرالیه

ارزیه ولیسی

عادل

TELEGRAMME

تلفرافنامه

دولت علیه عثمانیه تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلفراف معاملاتین دولتی مسئولیت قبول ایتز
[نمونه ۱۸۹۵]

Retransmission ou Expédition		تکرار کشیده و یا سوق		RECEPTION		اخذ	
No d'expédit.	کشیده اولتان مرکز	Date	تاریخ	Signature de l'employé	تاریخ	Reçu de	N° d'ordre
		۲۵	۸				
		H. M.					

De Pour موردی
N° Mots Date H. M. ساعت دقیقه
Voie Indic. Eventuelles اشارت محتمله

لغو
۱۷۵

راخبر نفاست

افندم منب الی فوق الذکر کلامه تلفراف شده منبر الی قره صو ارشد که افاض
بولنده درم اخراج کومانبه دینقره صوفیلو اودن کوی قضا لیس تابع اولامه اونوز سیه قدر فیه نه
بنفاه اولی مکتوب اولامه بعضه ستره نه دم اخراج المانه و اوسنیا فوشلوسین کوندر یلامه
البنامهم صوفیلو ده سکیه جوالسین قدر استبد فرام با ستره بوز فیلرک حیه تشکیل الی
وجبت عکری نه ما مشبه خرسینا ندی قتل عام کولرینا احواله اموال و جهونانی رهب و غرات
الیکیده و بالعموم خرسینا ندی الی کوندری ح غلرم بیتامع مجید اولر قدر نه نه کندر لریه
صاحب ودم اخراج رضات الیلرین مع الیلرین رجا استکلری بیلر بریلور اوالر اداره حکومت
عثمانی الزم بولنولیا ایچ من انقباط برض موجود الیه حکومت عثمانی الیه لکیر بر خلافی بوز
بوز ح معلوم اولامه برتر واریه اوم اهلایله و ظلمتی موقوف ایچ حیات با ستره جار سیه قدر
بوزم دفاتر نه رفات جلد لری یازلری اگر یونانیه دیاغدر بنفاه اولرکرم ناسیه اسیه
و انقباط مفسد دکلر الیه اهلای عثمانی ساسیه و انقباطی موقوفه فادر بولنولیه لریه
قدر مفسد لری سفید اولرکرم موقوفه اولرکرم ناسیه اسیه و انقباطی ایچ بده فوئانه لریه
امراکصا ایجاب الیه فوئانه لریه و صفی بکه فوشلوسیه بوز لریه جواب وری یازلری انشع

والا عاقل

داخليه نظارتی		میشی	مسودی	اوراق عمومی نومروسی
بطانیه قلمه ورودی تاریخی				۱۷۶
مقابله ابدنلر		تاریخ تبیض	تاریخ تسوید	قلم نومروسی
		۱۷۶۸	۱۷۶۸	۱۷۶۸

دره اغیج و جویای نیم آغداغیمز باطلع طغری
اولین برنج قصه واره سی استغفار الله اولیای اجماع احوال دافعه
حاجی برنج با سیه چینی بودنه نه رسولی و نه زبانی و نه فکره
در برنج جویای بد موضعه افتم
تقدیم

سلانیک مطبعه سی

سلائیہک مطلبہ سی

KIRCAALİ VE GÜMÜLCİNE'DE KURULAN GEÇİCİ HÜKÜMETLER

Bulgarların baskı ve zülmü altına bir daha girmemek için Kırcaali ve Gümülcine bölgelerindeki Müslüman ahalinin geçici hükümetler kurdukları, kendilerini korumak için silah talep ettikleri, geçici hükümet adına Müslüman ve Rum üyelerden oluşan bir heyet, Edirne'deki bütün konsolosluklar namına Fransa Konsolosluğu'na müracaat ederek Bulgar idaresinde kalmayacaklarına dair aldıkları kararı tebliğ ettikleri

THE PROVISIONAL GOVERNMENTS ESTABLISHED IN KIRCAALI AND GÜMÜLCINE (KOMOTINI)

The Muslims living in Kırcaali and Gumulcine established provisional governments in order to be safe from Bulgarian pressure and atrocities and they demanded weapons to defend themselves. A committee that consisted of Muslim and Greek members on the behalf of provisional government appealed to the French Consulate, as a representative of all consulates in Edirne and declared that they would not come under the rule of Bulgaria

16 Eylül / September 1913

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi
Hususî: 142
Umumî: 1064

Mahsusdur

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Zât-ı âlî-i nezâret-penâhîlerinin Edirne'ye teşriflerinde Gümülcine sancağı ile Kırcaali havasisindeki cesîm Müslüman kitlesini bekleyen vahim âkîbetlerle bu avâkıbı hissetmekden mütevellid derin endişelerini bir tezkire-i mahsusa ile arz etmiş ve halkın taraf taraf dağlara çekilerek Bulgarların yeniden istilasına karşı mukâvemetle hazırlanmakta olduklarını ve hükûmet-i seniyyece askerî ve siyasî bir tedbir-i âcîl ittihâz edilmezse bu kitle-i muvahhidînin mahvı için Bulgarlara büyük bir vesile ve fırsat verilmiş olacağını ilâveten beyân eylemiş idim. Sol Cenah Ordusu Kumandanlığı'ndan vârid olan 15 Ağustos [1]329 tarih ve 3598 numaralı tezkire de ma'rûzât-ı acizânemi te'yid eylemekde olduğundan sureti leffen takdim kılındı. Bir hayli zamandan beri toprak altlarında ötede beride sakladıkları silah ve cephâne-leriyle silahlanıp fevc fevc ayaklanan Müslüman Türkler ve aylardan beri envâ'-ı mezâlim ve işkence altında cebren tenassur beliiyesiyle inleyip Osmanlı ordusunun gelmesinden bi'l-istifade cebren başlarına geçirilen şabkaları ayakları altında çiğneyerek, minarelerine takılan çanları yerlere devirerek kükremiş bulunan Ahriyânlar [115000 mikdarında] belki bu dakikada bütün Gümülcine ve Kırcaali havasisini Bulgarlardan tathîr etmiş bulunuyorlar. Ancak bu havaliye Osmanlı askeri istila etmez veya Hükûmet-i Seniyyece siyasî bir çare bulunmaz ise hâl-i galeyanda bulunan halkın bu hareketlerini asla unutup afvetmeyecek olan ve zaten

binlerce masum Müslümanı yeniden –bilâ-vesile- envâ'-ı fecâyi' ile katle, dikili taş kakılı çivi bırakmamak üzere ihrâk ve tahribe, iğneden ipliğe kadar her şeyi yağma ve târâca alışkın bulunan Bulgarların bu biçare Müslümanları muntazam kuvvetleri ile taraf taraf ifnâ ve mâ-meleklerini yağma ve imha edeceklerini tekrâren arz eylerim efendim.

27 Ramazan [1]331 ve 17 Ağustos [1]329

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi
Hususî: 147
Umumî: 1084

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

17 Ağustos [1]329 [30 Ağustos 1913] tarihli ve 142 numaralı tahrirât-ı aciziye zeyldir.

Kırcaali ahalisinin Bulgar asker ve komitelerinin mezâliminden tahlîsi için Kırcaali'ye kuvve-i askeriye ve ahaliye tevzî' için de beş bin tüfek yetiştirilmesine dair Kırcaali Hükûmet-i Muvakkate reis ve azâları mühürleri ile bu kere alınan 13 Ağustos [1]329 tarihli mazbata aynen ve leffen takdim kılındı. Ahalinin vâsi' olan hududları suret-i dâimede muhafaza ile kendilerini Bulgarların mezâliminden sıyânet etmeleri gayr-ı kâbil olduğu gibi mûcib-i heyecan olan bu ahvâlin vilâyet dahilinde ve hâl-i tahaşşüde bulunan bir ordu muhitinde mütemâdiyen cereyânı sükûn ve emniyetin ve asayiş ve intizamın teessüsüne mâni olacağından ma'rûzât-ı sâbika vechile bu bâbda bir tedbir-i âcil ittihâz ve icrası tekrar ma'rûzdur efendim.

28 Ramazan [1]331 ve 18 Ağustos [1]329

Edirne Valisi
Adil

Bidâyet-i harbdan beri yed-i istilasında bulunduğumuz Bulgarların tekrar tekrar arzına hâcet görülmeyen ve şimdiye değin iki kıt'a istirhâmnâmemizle 1 Ağustos [1]329 tarihli Sabah gazetesiyle neşrolunan mezâliminden vatanımızı Sami Bey kumandasında bulunan dilaverân tarafından tahlîs-i giribân edildiğine hadd-i hezârân teşekkürâtda bulunmakda ve bir mikdar daha kuvve-i cünûdiyenin yetiştirilmesini cihâr-ı çeşm ile intizâr eylemekde iken 9 Ağustos [1]329 tarihinden beri kuvve-i ma'rûza yetiştirilmediği gibi bu hâl-i hisseden ve hudud-ı hakanî boyunda tahşîd eyleyen Bulgar askerleri gece ve gündüz kazamız dahiline geçerek hudud boyu kurâsından elde edebildiği mevâşîyi iğtinâm suretiyle götürüb ahalimizi ızrâr ve silah endahıyla ihâfe ve tehdîd eyledikten başka askerimizin derece-i kuvvet ve mâ-

hiyetini anlamak için bazı ahalimize türlü işkenceler dahi icrasından geri kalmamaktadırlar ve bir taraftan da kazamıza hem-civâr olan Paşmaklı kazası dahilinde ve kezâlik kazamıza sekiz saat mesafede bulunan Söğütçük karyesiyle kurâ-yı sairede teşekkül eden yerli Bulgar komitelerine bi'l-iltihak mezkûr Söğütçük karyesiyle diğer karyeleri kâmilan ihrâk bi'n-nâr ve firara muvaffak olamayan ahali-i İslâmiyye-i umumîyeyi de katliâm eyledikleri ve bu hareketlerinde musırr ve Eğridere cihetine doğru ilerlemekde oldukları kat'îyyen anlaşılmıştır. Düşmanın bu gibi taarruz ve tazallümünden sıyânetimiz ise evvel ve âhir arz ve istirahat olduğu vechile tensîb buyurulacak kuvve-i muntazamanın sür'at-i sevk ve i'zâmına mütevakıftır. Gerçi ahalimiz de elden geldiği kadar müdafaa-i vatandan çekinmemekde ise de ne çareki kifâyet edecek eslihanın bulunmaması hasebiyle her türlü tasavvurât ve teşebbüsâtımız akîm kalmaktadır. Binâenaleyh ahvâl-i ma'rûzamız nazar-ı dikkat ve merhamete alınarak inâyet-i Bârî ile burada bulunan dilâverânın kurtarmış olduğu şu vatan-ı mukaddesimiz bir daha yed-i a'dâya geçirilmemek ve ahali-i umumiyemiz tîğ-i a'dâdan sıyânet edilmek üzere bir dakika bile fevt etmeyip icra eden kuvve-i cünûdiyenin sür'at-i mümkinine ile yetiştirilmesi ve maa-hâzâ mümkün olduğu takdirde ahaliye tevzî' edilmek üzere lâ-ekal beş bin kadar tüfek gönderilmesi gayret ve faaliyeti müsellemler olan zât-ı âli-i vatanperverîlerinin re'y-i âlilerine mütevakıf bulunmuş olmağla her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

13 Ağustos [1]329

Kırcaali Hükûmet-i Muvakkate Re'îsi Ahmed Fevzi	Kırcaali Belediye Re'îsi İdris bin Mehmed Hamdi
Kırcaali Hükûmet-i Muvakkate azâlarının mühürleri	

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemî
Hususî: 169
Umumî: 1257

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Bulgar vahşet ve mezâlimine tekrar ma'rûz kalmamağa azmetmiş ve hakaret gören mukaddesâtını bizzat müdafaa için silaha sarılarak kendi başlarına bir hükûmet-i muvakkate teşkil eylemiş bulunan Gümölcine ahali-i umumiyesi mu'teber bir vekâletnâme ile buraya Hükûmet-i Muvakkate Reisi Hafız Salih Efendi refakatinde müderrisinden Hacı Mustafa Efendi ve eşrafdan Hacı Salim Ağa ile liva Rum cemaati nâmına Atnaş Efendi'den mürekkebi bir hey'et-i Murahhasa göndermişler ve leffen takdim-i huzur-ı âlileri kılınan mukarrerâtı iblâğ eylemişlerdir. Mukarrerât-ı mezkûrenin bir nüshası da konsolosların en kıdemlisi olmak

itibarıyla Fransa Devleti'nin Edirne konsolatosuna tebliğ edilmiş ve hey'et-i Murahhasa-i mezkûrenin burada bulunan Ömer Naci Bey'le birlikde yarınki trenle Dersaadet'e azîmet ederek bizzat tasnimât-ı vâkı'alarını huzur-ı sâmi-i cenâb-ı Sadâret-penâhî ile nezâret-i celîlelerine ve Düvel-i Muazzama-i mütehâbbe süferâsına arz ve teşrîh edecekleri de anlaşılmıştır. Kırcaali ve Koşukavak havalisindeki ahali-i İslâmiyye'nin metâlibini arz ve iblâğ sırasında serd olunan mütâlaât-ı acizîye tekrar nazar-ı dikkat-i âlîlerini celb eylerim efendim.

5 Şevvâl [1]331 ve 25 Ağustos [1]329

Edirne Valisi

Adil

Telgrafnâme

Mahreci: Edirne

Numara: 175

Tarih: 25 Ağustos [1]329

Dahiliye Nezâreti'ne

İnöz'de Müretteb Alay Kumandanlığı'ndan gelen telgrafnâmede Meriç ile Karasu arasındaki arazide bulunan ve Dedeğaç, Gümölcine, Dimetoka, Sofulu, Ortaköy kazalarına tâbi' olan otuz beş kadar karyenin Bulgar olması melhûz olan bazı sekenesi nâmına Dedeğaç Alman ve Avusturya konsoloslarına gönderilen ilticanâmede Sofulu'dan İskeçe havalisine kadar işbu kurâda başıbozukların çete teşkil ile ve cihet-i askeriyyenin muâvenetiyle Hıristiyanları katliâm, köylerini ihrâk, emvâl ve hayvanâtını nehb ü gâret eylemekde ve bilumum Hıristiyanların elli günden beri dağlarda yaşamağa mecbur olduklarından nâşi kendilerinin himaye ve Dedeğaç'a dehâlet eylemelerine müsaade eylemelerini rica etdikleri bildiriliyor. Oralar idare-i Hükûmet-i Osmaniyye altında bulunmadığı için muhill-i inzibat bir hâl mevcut ise Hükûmet-i Osmaniyye ile hiçbir alâkası yoktur. Buraca malum olan bir şey var ise o da ahalinin vatanlarını muhafaza için hayat bahasına çarpışdıklarıdır. Bu da defaatle nezâret-i celîlelerine yazıldı. Eğer Yunanîler veyahud Bulgarlar oralarda te'min-i asâyiş ve inzibata muktedir değiller ise ordu-yı Osmanî asâyiş ve inzibatı muhafazaya kâdir bulunduğundan lüzumu kadar müfrezeler sevkiyle oralarda muvakkaten olsun te'min-i asâyiş ve inzibat için başkumandanlığa emir i'tâsı icra eder. Kumandan Vasfî Bey'e de konsoloslara bu dairede cevap verilmesi yazıldı efendim.

Vali

Adil

Dahiliye Nezâreti
Evrak-ı Umumî Numarası: 175
Kalem Numarası: 3238
26 Ağustos [1]329

Edirne Vilâyeti'ne telgraf

C. 25 Ağustos [1]329 Dedeâğaç ve civarını bizim işgal etmemiz bittab' doğru olamaz. Meriç-Karasu arası işgalimiz altında olmadığı için ahvâl-i vâkı'aya karşı bir şey yapılamayacağı gibi bundan bize bir mes'uliyet de terettüb etmez. Vasfı Bey'e verilen cevap pek muvâfıktır efendim.

Dahiliye Nezâreti
Evrak-ı Umumî Numarası:169
Kalem Numarası: 3279
28 Ağustos [1]329

*Hulâsa: Gümülcine Hey'et-i Murahhası'nın Edirne Vilâyeti'ne
ve oradaki konsolosların en kıdemlisine tebliğ etdikleri
mukkarerâtı hâvî mazbatanın takdimine dair*

Huzur-ı Âlî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

26 Ağustos [1]329 tarihli ve 1063 rakamlı tezkire-i acizîye zeyldir.

Bulgar vahşet ve mezâlimine tekrar ma'rûz kalmamağa azmetmiş ve hakaret gören mukaddesâtını bizzat müdafaa için silaha sarılarak kendi başlarına bir hükûmet-i muvakkate teşkil eylemiş bulunan Gümülcine ahali-i umumiyesi mu'teber bir vekâletnâme ile Hükûmet-i Muvakkate Reisi Hafız Salih Efendi refakatinde müderrisinden Hacı Mustafa Efendi ve eşrafdan Hacı Salim Ağa ile liva Rum cemaati nâmına Atnaş Efendi'den mürekkeb bir hey'et-i murahhasa göndererek ol bâbdaki kararlarını leffen takdim edilen mazbata ile vilâyete iblâğ ve bir nüshasını da konsolosların en kıdemlisi olmak itibarıyla Fransa Devleti'nin Edirne konsolatosuna tebliğ eyledikleri Edirne Vilâyeti'nden alınan tahrirâtda bildirilmekle arz-ı keyfiyete ibtidâr kılındı. Ol bâbda.

DH. SYS, 112-24/61-6_5,6,9-13

سلامتک مطهره می

باپالی
دائرة خارجیه
قلم مخصوص

یاری سفیری رنسانسیا مقرر شده دارد در ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۱ شهریور ماه
نود و پنج خرداد ماه صورت گیرد

معلومی دستور امروزی جولانی و جبهه مایه نبره سوار شده بودند و الویج عثمانی که خاندان او را از اینک ادره
در قریب شهره و دخی را از اینک ادره نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
ایچنه لایحه نبره سوار شده و از اینک ادره نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
اداره و دخی را از اینک ادره نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
استقامت خارج ادره نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
بنایه طریقه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
شرایط مصالحه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
سایه قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
اداره و دخی را از اینک ادره نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
بر دیگر باقیه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
خود قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
سجود ادره و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
صه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
فاطر و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
ایچنه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
هجوایه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
باز بنایه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
ار جویس و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
نویسان و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و
آلوه ایچنه و یا خود دوله نبرداده و دره قلمی میری کینه کینه قلمی کرده و

EDİRNE VE KIRKLARELİ'DEKİ İSTİHKÂMLARIN MUHAFAZASI

Meriç Nehri'nin sol kıyısının elde tutulabilmesi için Edirne ve Kırklareli istihkâmlarının korunması ve Bulgaristan'a kaçan Bulgarların geri dönüşüne meydan verilmemesine dair Paris Sefareti'nden gönderilen yazı

THE PROTECTION OF THE FORTIFICATIONS IN EDİRNE AND KIRKLARELI

The letter sent from the Embassy of Paris stating that the fortifications in Edirne and Kırklareli needed to be protected in order to retain the left side of the Maritsa River and the Bulgarians who fled to Bulgaria were needed to be prevented from coming back

16 Eylül / September 1913

Dahiliye Nezâreti
Kalem Numarası: 3362
3 Eylül [1]329

Paris Sefir-i Kebîri Devletlü Rifat Paşa Hazretleri'ne

Meriç nehrinin sâhil-i yesârındaki kıt'anın ileride dahi hâkimiyet-i Osmaniyye'de bekâsına hâdim tedâbîr cümlesinden olmak üzere Edirne ve Kırkkilise'nin istihkâmâtıdan tecrîd edilmemesi ve oralardan Bulgaristan'a firar etmiş olan Bulgar ahalisinin tekrar duhûllerine meydan verilmemesi elzem bulunduğu dair mütâlaâtı hâvî Sadırazam ve Hariciye nâzırı paşa hazretlerine takdim buyurulan 28 Ağustos [1]913 tarihli ve 591 numaralı tahrirât-ı aliyeye-i âsafânelerinin bir sureti manzûr-ı acizânem oldu. Edirne ve Kırkkilise'nin istihkâmâtıdan tecrîd edilmemesi keyfiyeti hükûmetce bittab' kemâl-i ehemmiyetle nazar-ı dikkate alınmış ve Edirne ve Kırkkilise sancaklarından Bulgar ordusuyla birlikde Bulgaristan'a firar etmiş olan ahalinin yerlerine düşman istilasası sırasında köylerinden eser bırakılmayan ahali-i İslâmiyye iskân edilerek merkûmların mesken ve me'vâlarına avdetleri ihtimaline fi'len imkân kalmamış olmağla berây-ı malumât beyân-ı keyfiyete ibtidâr eyledim. Ol bâbda.

Bâb-ı Âfî
Daire-i Hariciye
Kalem-i Mahsus

Paris Sefir-i Kebîri Rifat Paşa hazretlerinden vârid olan 28 Ağustos [1]913 tarihli ve 591 numaralı tahrirâtın suretidir

Malum-ı sâmi-i düstûr-ı ekremîleri buyurulduğu vechile Meriç nehrinin sahil-i yesârında bulunan ve el-yevm asâkir-i Osmaniyye'nin taht-ı işgalinde olan arazinin Edirne ve Kırkkilise şehirleri dahi dahil olduğu hâlde zîr-i idaremiizde kalması ümidleri gitdikce kesb-i

kuvvet eylemekdedir. Bi-mennihi'l-Kerîm bu emniyenin hayr-husûle îsâli için lâzım gelen tedâbîr-i siyasiyenin ittihâzından Hükûmet-i Seniyyece bir an hâlî kalınmayacağı ve ileride dahi ehemmiyet-i fevkalâdeyi haiz olan bu kıt'a üzerinde hâkimiyet-i Osmaniyye'nin idâme-sine ve Bulgaristan Hükûmeti ile müstakbelde mûcib-i harb ve nizâ' olacak ahvâlîn alâ kâdrî'l-îmkân izâlesine her vechile sarf-ı gayret buyurulacağı umûr-ı tabîîyeden ise de bu maksadın istihsâline hâdim olmak üzere lâ-yih-i hâtır-ı acizânem bazı mütâlaâtı arz etmeği vecîbe-i zimmet addeyledim. Şöyle ki: musâlaha-i kat'îye müzâkerâtına girişildiği esnada Bulgaristan tarafından veyahud Düvel-i Muazzama'dan bazıları cânibinden Edirne ve Kırkkilise şehirlerinin istihkâmâtı kal' olunmak ve oraları ileride dahi tahkim edilmemek gibi bazı şerâitin musâlahanâmeye derci teklîf olunmak ihtimali mevcuddur. Halbuki Hükûmet-i Seniyye'nin âmâl-i müsâlemet-kârânesi malum ve Bulgaristan'a karşı ileride dahi tecavüz-kârâne bir siyaset ittihâzından külliyyen tevakkî ile vatanın terakkiyât-ı iktisâdiyesine hasr-ı evkat eylemek azminde bulunduğu ve esasen böyle bir siyaset-i tecavüz-kârâne ittihâzında hiçbir menfaati dahi olamayacağı ale'l-umum erbab-ı insaf nezdinde müsellemler olduğu hâlde musâlahaya bu yolda kuyûd ve şurûd derci Bulgarların herkesce malum olan hırs ve tama'ını tahrik ve ileride bir diğer Balkan Harbi esaslarını istihzâr eyleyeceği bedihî idüğünden Düvel-i Muazzamaca bu bâbda pek ziyade ısrar edilmeyeceği meczumdur. Binâenaleyh bu yolda vuku'u muhtemel olan bir teklifi hilâf-ı me'mûl olarak Rusya tarafından ciddî ve esaslı bir tehdid vâki olmadıkca kabul etmemek elzemdir mütâlaasındayım. Saniyen Edirne vilâyeti dahilinde ve bilhassa Kırkkilise civarında mevcut olan Bulgar ahali asâkir-i Osmaniyye'nin o tarafları be-tekrar istilasî üzerine bittab' ekseriyetle Bulgaristan'a hicret eylemişlerdir. Şu kadar ki asâkirimiz tarafından emniyet ve asayişin hüsn-i muhafazasına gayret olunduğu meşhûd ve mesmû' olması üzerine bu ahalinin –Bulgar Hükûmeti'nin dahi teşvikiyle- şimdiden mesken ve me'vâlarına avdet etmeğe kıyâm eylemeleri vârid-i hâtırdır. Bu ise ilerisi için tehlikeyi dâ'î olacağı şübheden vârestedir. Oralarda bulunan Bulgar köyleri hırs-ı intikam gözlerini bürümüş olan Bulgar komitecileri için birer merkez-i fesad olacağı ve bu hâlin ise Hükûmet-i Seniyye ile Bulgaristan arasında hüsn-i münasebâtın teessüsüne mâni-i kavî teşkil edeceği ve ileride Bulgaristan tarafından münasebât-ı hem-civarînin ihlâline bir bahane ve vesile olacağı tabîîdir. Binâenaleyh şimdiden bu hususdan bahsetmek kat'îyyen muvâfık-ı siyaset olmamakla beraber bu cihetleri nazar-ı dikkate alarak yalnız Bulgaristan'dan avdet etmek isteyen bu kabîl kesânın iş'âr-ı ahîre değin memâlik-i Şahane'ye duhûllerine meydan verilmemesi hususunun hudud kumandanlarına suret-i mahremânede emir buyurulması muvâfıkdır zannındayım. Ba'de'l-musâlaha işbu Bulgar mültecilerinin mesken ve me'vâlarına avdetleri mevzû'-ı bahsolunca Hükûmet-i Seniyyece bunlara hâne ve arazilerine mukabil ta'vîzât-ı lâzıme verilmek şartıyla tekrar memâlik-i Osmaniyye'de yerleşmelerine mâni olmak ve bu bâbda nakden ne kadar fedakârlık ihtiyar edilse tehlike-i melhûza-i azîmenin önünü almak için caiz ve vâcib idüğü itikadındayım. Ol bâbda.

DH. SYS, 112-24/61-6_23,24

دولت عثمانیه

۵۰۶ " ۷۹۵۷۷

خارجیه نظارت جلیله

معروضه چاکر مکمل لیدر

۱۸ ایلول ۱۹۱۷ تاریخلو ۵۰۵ نور و لو تقاضا جوای یه ذیلدر فرانسه سفیری موسیو دوسه بلغار عکبره دول نظم
آناش سلیتر لریک رفاقت ایلدی تقدیر ایندیکنده بوندر بر ایلماهای اسلامیه نیک تأسیه معونیتدی مکلمه اولمازمی سوانی ایراد ایتمی
و لطفه عاجزیده وض سبباً جواب دیلمی اوزرینه مسلمان قومیسرک یقینی کلرین دریا نه ایتمسه ایلی مشار ایلک بدطالعیری
کمال اخلاص ایلما یانه ایلمسه اولدیقه فافع ایسه مده مسلمان قومیسر قیستی تقویده استعمال و بوی بزجه چاره یکنه صدرنده تلفر ایتمک
اهائی اسلامیه نیک تحریکات و تعلیمات قیام ایندیکلرینه منفعله کسوی تقوییه و بناء علیه فائده یه بدل حصول فرره سیه اولدیجهکی
احتمالین ووشوندیکم و مشار ایلک حکمری و جهلم مسلمان قومیسر یقینی و ولکدر بلغارستان قبول ایندیرلسه بیلد باز دقته مرور ایندیکده
و بلغارستانه کندی آرزوچه کویلا و قدسه حکمره قومیسرک موجودیت و ناموریتی اهیمنده اسقاط ایدیه جلت شکلائی ایقاعده احراز
ایتمه جلی شللو آئیده قومیسر طقدنه دیا حکومت سیه جانغنده دریا نه ایدیه جلت شکایاتی اور و یانک نظر اعتباره آلمی و بلغارستان
تقییه ایتمی کیفیتینی ده اید ایدیه بدیکم و اور و یای قومیسرک سوزی و ولکدر اور و یای افکار عمومی سیه اوزرنده دهانا قد اولدیقه
قائل اولدیقم ایچونه قومیسرک مسلمان اولمنده اصرار ایتمک « و ولکدر متجب اور و یای داعی قومیسرک یله یقینی مناسبه »
اولدیقن مشار ایلک بیانه ایتمسه ایدیم خدا عاجزانم الا به یورکرده در قومیسرک سنده رسن و غیر رسن نشانه دوام
ایده جلت ایسه ل اور و یای اولسن ترجیح ایتمی اولیاده اور و یانه حققت مه ل اولکدر ایتمک

ویانه سفیری
ص

شَیْفَرَه وَتَکَمی:

۸۷۴۵

4

۵.۶ فوری تلفات مرگ و زخم

[illegible]

BATI TRAKYA MÜSLÜMAN HALKININ HAKLARI

Batı Trakya'da bulunan Müslüman nüfusun haklarının korunması için Avrupalı komiser tayin edilmesinin Bulgarlar tarafından kabul görmeyeceği, bunun yerine Avrupa devletlerinin bölgede çok sayıda konsolosluk kurarak, konsoloslar vasıtasıyla gözetimde bulunulmasının düşünüldüğüne dair Viyana Sefareti'nden gönderilen telgraf

THE RIGHTS OF THE MUSLIMS IN WESTERN THRACE

The telegram from the Embassy of Vienna informing that because appointment of a European commissioner for protecting the rights of Muslim people in Western Thracian would not be accepted by the Bulgarian, the necessary observation was thought to be carried out through the agency of the consulates which were planned to be established by European countries

24 Eylül / September 1913

Viyana Sefâret-i Seniyyesi
39537/506

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

18 Eylül 1913 tarihli ve 505 numaralı telgrafnâme-i cevabîye zeyldir.

Fransa Sefiri Mösyö Dumaine, "Bulgar askerine Düvel-i Muazzama ataşemiliterlerinin refakat etmeleri takarrür etdiğinden bu tedbir ile ahali-i İslâmiyye'nin te'min-i masûniyetleri mümkün olamaz mı?" sualini îrâd etmesi ve taraf-ı acizîden dahi selben cevap verilmesi üzerine Müslüman bir komiserin tayini fikrini dermiyân etmiş idi. Müşârunileyhin bu mütâlaayı kemâl-i ihlâs ile beyân eylemiş olduğuna kâni' isem de Müslüman komiser tayinini tasvîbde isti'câl ve bunu bizce çare-i yegâne suretinde telakki etmek ahali-i İslâmiyye'nin tahrikât ve talimâtımızla kıyâm etdiklerine müte'allik zunûnu takviyeye ve binâenaleyh fâideye bedel husûl-i zarara sebep olabileceği ihtimalini düşündüğüm ve müşârunileyhin fikri vechile Müslüman komiser tayini devletlerce Bulgaristan'a kabul etdirilse bile biraz vakit mürûr etdikden ve Bulgaristan kendini az çok topladıktan sonra komiserin mevcudiyet ve memuriyetini ehemmiyetden ıskât edecek teşekkülâtı îkâ'dan ihtirâz etmeyeceği misillü âtîde komiser tarafından veya Hükûmet-i Seniyye cânibinden dermiyân edilecek şikâyatı Avrupa'nın nazar-ı itibara alması ve Bulgaristan'ı tazyik etmesi keyfiyetlerini de ümid edemediğim ve Avrupalı bir komiserin sözü devletlerle Avrupa efkâr-ı umumiyesi üzerinde daha nâfiz olacağına kâil olduğum için komiserin Müslüman olmasında ısrar etmeyip "devletlerce müntehab Avrupalı daimî bir komiserin bile tayini münasib" olacağını müşârunileyhe beyân etmiş idim. Fikr-i

acizânem el-ân bu merkezdedir. Komiser meselesinde resmî ve gayr-ı resmî teşebbüsâta devam edecek isek Avrupalı olmasını tercih etmeliyiz. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

20 Eylül 1913

Viyana Sefir-i Kebîri

Hüseyin Hilmi

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Şifre Kalemi

2734

Viyana Sefiri Hilmi Paşa hazretlerinden vârid olan 24 Eylül [1]913 tarihli ve 517 numaralı telgrafnâmenin hallidir

506 numaralı telgrafnâmeyle zeyldir.

Fransa sefiri Garbî Trakya'da komiser istihdâmı fikrinden Avusturya Hariciye Nezâreti'nin Birinci Şube müdürüne bahsettiğini ve fakat Bulgaristan'ın bu fikre imâlesi me'mûl olmadığı zemininde cevap alması üzerine oralarda Düvel-i Muazzama tarafından müte'addid konsoloslukların ihdâsı ve onların ma'rifetiyle murâkabe icrası suretini düşündüğünü ve Paris'e yazdığını hikâye ve Bâbîâlîce devletler nezdinde icra edilen teşebbüsâta alınan cevapları sual ile beraber komiser meselesi güya bendeniz tarafından kendisine telkin edilmiş gibi göründü.

Mösyö Dumaine ya söylediğini unutmuş yahud fikrin esasen kendisinden sudûr ettiğini saklamağa muahharan bir mecburiyet hissetmiş olduğundan [Bu fikir sizin idi. Maamâfih bana atfedilmesinde beis yokdur] dedi. İfadât-ı sâbıkası üzerinde ısrar etmedim. Ba'dehû konsoloslukların teksîri ahali-i İslâmiyye'yi iskât ve te'mine medâr olamayacağı misillü konsolosların murâkabesi umûr-ı dahiliyeye bir nev' müdahale olduğundan Bulgaristan'ın da buna muvâfakat eylemesi asla me'mûl olmadığını ve Bâbîâlîce henüz devletler nezdinde teşebbüsâtda bulunulmadığını ve fikir esas itibarıyla devletlerin tasvîbine iktirân edeceğini hissederek teşebbüsâtda bulunacağımızı ve Garbî Trakya'da sâkin üç yüz doksan bin nüfusun iki yüz doksan bini Müslüman, kırk altı bini Rum ve yalnız kırk bini Bulgar olup bir komiser tayini ile Müslüman ve Rum ahali te'min olunmazsa icra edeceğimiz mesâlihe rağmen Bulgaristan'a itaatleri kâbil olamayacağını delâil-i mukni'anın ilâvesiyle tekrar etdim. Mösyö Dumaine konsoloslukların teksîrinden sarf-ı nazarla komiser fikrinin lüzum-ı tercihinin Paris'e iş'âr ve alacağı cevabı tebliğ edeceğini va'd eylemiştir.

HR. SYS, 1996/1_36,37

لا اله الا الله
محمد رسول الله
شيفره قلی

۴۰۷۷

4

بابا اسلیمه وارادلا شیفه تفرقه حیدر

ترخیص اراده سنک جمع ایرتی کوننده مقدم اتوصال و بیع بولرس مرهمدر

۱۶۸۹
بیمه قوتانده وکیل
احمد غزن

سلامتک عطیمه سی

ORDUNUN TERHİS EDİLMESİ

Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında barış antlaşması imzalandığından ordunun terhis edilmesi hakkında alınan kararın padişah tarafından onaylanarak yürürlüğe girdiğine dair

THE DEMOBILIZATION OF THE ARMY

The decision of the demobilization of the army as a result of the peace agreement signed between the Ottoman state and Bulgaria was approved by the Sultan and came into force

30 Eylül / September 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Şifre Kalemi:
2077

Babaeski'den vârid olan şifre telgrafnâme hallidir

Terhis irâdesinin Cumartesi gününden mukaddem istihsâl ve tebliğ buyurulmaması müsterhamdır.

16 Eylül [1]329

Başkumandan Vekili
Ahmed İzzed

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
17 Eylül [1]329 / 28 Şevvâl [1]331

Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne

17 Eylül [1]329 tarihli ve 956 numaralı tezkire-i aliyyelerine cevabdır.

Devlet-i Aliyye ile Bulgaristan Hükûmeti arasında sulhün in'ikâdına binâen Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nin tensîb ve tertibi vechile Ordu-yı Hümâyûn'un terhisine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurularak suret-i musaddakası leffen savb-ı âlîlerine tisyâr kılınmağla ifa-yı muktezâsı siyâkında tezkire

BEO, 4218/316298

Rodoplarda Müslümanlar tarafından kurulan Geçici Hükümet'in üyeleri ile Kırcaali ileri gelenleri

۴۵

خارجی تفریق و جلدی جانب سینه

عد
۷۵۷

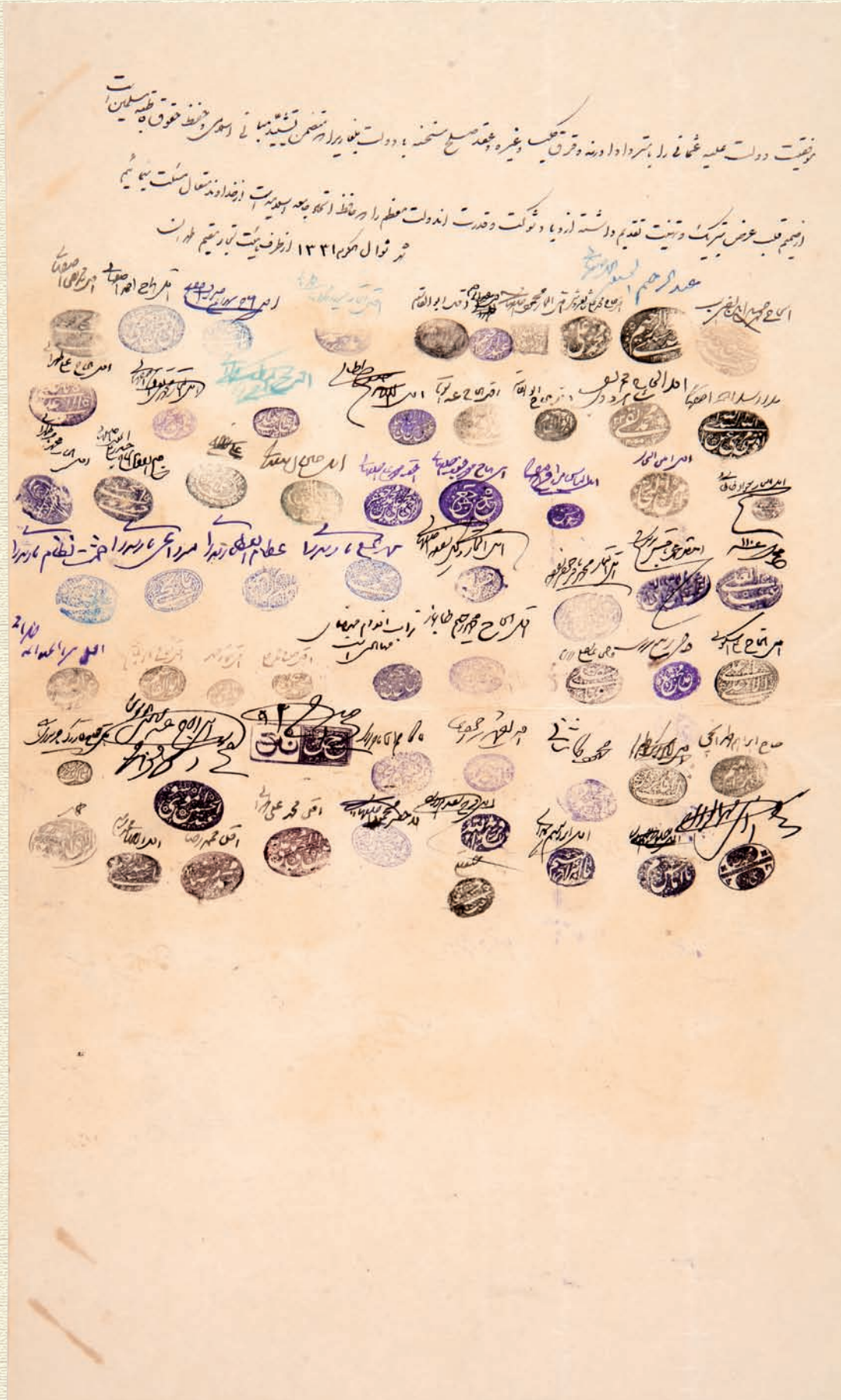
اورشادیه
مکتوب

مردم و حاکمین

اورشادیه و سینه بدنه تحقیقی مناسبت برهمنی بهر کسوم حصول کتو سرور و جوار ساقه سیم بهر کسوم تحقیقی
عبد خان لرزه عثمانی سنجانی کز اید اعتدال دانا ایلمدی از اردو ایلمدی ابراه عثمانی سنجانی علم بهر کسوم
خان لرزه ایلمدی نادر ابراه یزدا اسود آردن بر تائیر عظیم حصولی و نظریاتی جیب نادره نقطه سیم را کسوم
مجد طرقتی مناسبت لغزاف ایلمدی ایلمدی لکولاند حکومت سیم طرقتی نظریاتی ایلمدی لغزاف
کسوم ایلمدی سادو و جت ایلمدی بکند عید مع و عید قطره راضی مله ایلمدی بار کاد عثمانی بهر کسوم
ایلمدی سنجانی کسوم مملکت تره کاد معاد اید و کسوم عید ایلمدی مذکور ده دوست بر حکومت مملکتی
بعد از طرقتی سنجانی کسوم سادو و جت ایلمدی و کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی و کسوم ایلمدی
ورود ایلمدی کسوم جیب نادره نقطه صورتی تره جیب نادره نقطه سیم طرقتی نظریاتی ایلمدی
معظمی جانب تحقیقی بهر کسوم و کسوم سنجانی کسوم سادو و جت ایلمدی و کسوم ایلمدی ایلمدی
و کسوم ایلمدی کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی
طرف جاکس بهر کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی
عثمانی سنجانی کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی
صعود عید قطره سنجانی ایلمدی طرقتی نام نانی حقیقی حقیقی ایلمدی قرائه ایلمدی خطبه ایلمدی عید قطره
سنجانی و کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی
و کسوم سنجانی کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی
و کسوم سنجانی کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی
و کسوم سنجانی کسوم ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی ایلمدی

(۱) در صفحہ ۱۰۱ (۲) در صفحہ ۱۰۲

بنوین بنوین بنوین
و
نفت

سَلَامٌ عَلَى رَسُولِ الْكَرِيمِ
اِسْلَامُؤُل

لهذا انما يصح عموم تجارة وبيع ايرانية كونه
در سعادت ايرانه خفي كيري حضرتي
راطة سيد بايعا له جانب سینه فایر الصباره
اوله و كونه مدونه خلف افك ترجمه سید

بتاریخ ماه سنه ۱۳

نمرة ع
خ

در تعظیم عثمانیه ملک کرک اردن به و کرک سائر محلاى استراده موفور
و مظهر اولند لطولای عموم ایرانیه نه باره سید مسرور و ساکرا و لوب
صمیم القلب بریطانی عرصه و تقیدیم اهل دولت مظهر ملک اردن
هولت و قدرتی خداوند عالمه تصدیق ایدر ساله اوقویر ۱۹۱۱

اصفا
معین التجار

دولت اعلیٰ عثمانیه
حکومت اعلیٰ عثمانیه
وزارت

حضرت امیر خدیو نفع عثمانی

جماعت اسلامی و عثمانیه
بریتانی هفت

عمومی ۴۶۱
محرری ۶۴

مردود چاکر کینه لیدر

ولادت هی یوم هفت یادشاهی مصادف یوم تیسار عیالیدر حبشانه منکره بالجمعه لمانه
و عثمانی لیدر ایچون - عبدملیک اولدین کین - مضاعف برتوی ادرلی . عندیکه لمانه روتر
نفرانمانه لری ادرنه و والیک و حق و چک غریبه کانه نقاط سه سو لیدر لیدر ادره
عثمانیه آتشی محافظه ایچون جانب باغ لیدر کله شانه و ریمان بویور لانه طالع کله لیدر لیدر
بغا - شاه حکومت سرفرو اندیکه تیسار لیدر . حبشانه لانه و مقام سرفرو
کیریه بوننه بویور کیریه مربوط اهل اسلامک شوشی عیالیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
فارسیلار لیدر کله لیرک قوشن لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
سولیه صدیقیه ده خطیب یاکر ادر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
اسلامیه و عثمانیه ده مرکب برهینت موضوعه حیان قبیله و نیر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
مقام لیدر صدرت عظمای عرصه و بلاغه نوکیل ایدر کله لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
ما قبیله سونده خانه ده ایدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
لیدر اولاد بوم حیات مصادف لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
طبع اندیلر . چاکر لیدر ده کرک بو هوز لیدر یاکر دی خیره برهینت لیدر لیدر لیدر لیدر
طنیه منیه اهتزاز لیدر جماعت سید بوننه عثمانی لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
مضاعف مودانه و عثمانیه رائه خار صانه کرک سده لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر
سایه نفع اینا لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر لیدر

۱۴۷۱ لیل اولدو

حبشانه لیدر
چاکر کینه لیدر

نفع

EDİRNE'NİN GERİ ALINIŞININ İSLÂM DÜNYASINDA SEVİNÇLE KARŞILANDIĞI

Edirne'nin geri alınışının Tahran, Bombay, Batavya ve Habeşistan Müslümanları tarafından sevinçle karşılandığı, padişahın ve hükümetin sefaretler vasıtasıyla tebrik edildiğine dair gelen tebrik mesajları

WELCOMING OF THE RECAPTURE OF EDIRNE BY THE ISLAMIC WORLD

The congratulation messages to the Sultan and the Government via the embassies declaring that the recapture of Edirne was welcomed with pleasure by the Muslims in Tahran, Bombay, Databya and Ethiopia

18 Ekim / October 1913

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye
Bombay Başşehbenderliği
Numara: 186/69

*Hulâsa: Hind Müslümanları tarafından miting
ve şenliklere dair:*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Ma'rûz-ı çâkerleridir

Zât-ı sâmi-i nezâret-penâhîlerine telgrafla arzylediğim vechile Edirne'nin istirdâdı haber-i meserret-âveri vürûd edince Hind Müslümanları son derece sürûr ve heyecana gelerek her tarafda büyük ictimâ'lar akdi, fevkalâde şenlikler icrası ve şehbenderhâneye tebrik telgrafları keşîdesi suretiyle Hilâfet-i Muazzama-i İslâmiyye ve Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye'ye olan meyl ve muhabbetlerini izhâr eylemişlerdir. Teşvik-i acizî ile Bombay'da akdolunup diğer bilâd-ı İslâmiyye-i Hind'de tekerrür eden mitinglerde de hükûmet-i metbû'aları olan İngiltere'nin Devlet-i Osmaniyye lehinde hareket etmesi ve hiç olmazsa bî-taraf kalması taleb edilmiş ve bu hâlin aksi bir siyaset takib edildiği takdirde Müslümanların son derecede müteessif olacakları beyân olunmuştur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

7/25 Ağustos [1]913

Başşehbender Vekili

Kançılar

Bende

Basri

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye
Batavya Başşehbenderliği
Aded: 257

Umûr-ı Şehbenderî Şubesi, melfûf 1

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Sâmi'si'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Edirne'nin düşman yedinden tahlîsi münasebetiyle bu havalice beyne'l-İslâm husûle gelen sürûr u hubur sâikasıyla İslâmlar ve be-tahsis Araplar hânelerine Osmanlı Sancağını rekz ile ilân-ı şâdmânî eylemelerini arzu eylemişler ise de Osmanlı Sancağı'nın âlem-i İslâmiyetce haiz olduğu ehemmiyete binâen buraca yerli İslâmlar arasında bir te'sir-i azîm husûlünü va nazar-ı dikkati celb etmemek maksadıyla memurîn-i mahalliye tarafından mûmâna'ata tesadûf eylemekde idiler. Hollanda Hükûmeti'nin bî-taraflılığını nazar-ı dikkate alıp fütûhât günleriyle eyyâm-ı saireden bahsetmeyerek yalnız ıyd-ı millî ve ıyd-ı fitr ve adhâ misillü eyyâm-ı mübâreke de Osmanlılarca ilân-ı meserret için sancağımızın rekzi memâlik-i Şahane'de mu'tâd idüğünden bahisle eyyâm-ı mezkûrede dost bir hükûmet memleketinde mukim tebaamız tarafından sancağımızın rekzine müsaade i'tâ buyurulmasını asâletlü vali hazretlerinden istirhâm eylemiş idim. Vali-i müşârunileyhden vürûd eden tahrirât-ı cevabiyenin bir kıt'a sureti tercümesiyle ma'an bu kere leffen takdim-i pişgâh-ı sâmilîleri kılınmış ve mütâlaasından keyfiyet malum-ı âli-i cenâb-ı efhamîleri buyurulacağı vechile sancağımızın rekzine müsaade olunmuş ve şu kadar ki Hollanda bandırasının dahi aynı vakitte rekz edilmesi kayıd ve işâret olunmuşdur. İşbu keyfiyet müsaade-i daire-i vilâyetden mülhakâta tebliğ olunduğu misillü taraf-ı çâkeriden dahi etrafa ilân ve işâ'a edilmiş ve işbu ıyd-i fitr münasebetiyle birçok Araplar hânelerine ve kıraâthânelerine Osmanlı Sancağı'nı rekz ile iki bayramı birlikde eylemişlerdir. Batavya'da Perhucan nâm cami-i kebîrinde salât-ı ıyd-ı fitrî müteâkib imam efendi tarafından nâm-ı nâmi-i hazret-i Hilâfet-penâhî'ye kırâet olunan hutbede ed'îye-i hayriye-i cenâb-ı Şehinşâhî ve asâkir-i Osmaniyye'nin galibiyet ve muzafferiyeti duası bir cemaat-i kübrâ tarafından âminhân olarak miskiyyü'l-hitâm bulmuş ve bunu müteâkib birçok zevât-ı mu'tebere şehbenderhâneye gelerek Hilâfet-i muazzama ve hânedân-ı âl-i Osman'a olan sadâkat ve ubûdiyetlerini ilân ve çâkerleri dahi tatyîb-i hâtır için bir çoklarının hânelerine giderek tebrikât ve teşekkürâtda bulunduğum ma'rûzdur. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

5 Şevvâl 1331 ve 24 Ağustos 1329

Batavya Başşehbenderi

Bende

Refet

Muvaffakiyet-i Devlet-i Aliyye-i Osmanî râ be-istirdâd-ı Edirne ve Kırkkilise ve gay-rihi ve akd-i sulh-i müstahsene bâ-devlet-i Bulgarî râ de mutazammın-ı teşyîd-i mebânî-i İslâmî ve hıfz-ı hukûk-ı vataniye-i Müslimîn est. Ez-samîm-i kalb arz-ı tebrîk ve tehniyet takdim dâşte izdiyâd-ı şevket u kudret-i an-Devlet-i Muazzam râ de hâfız-ı ittihâd-ı câmi‘a-i İslâmiyye est. Ez-hüdâvend-i müte‘âl mes‘elet-i nimâim.

5 Şehr-i Şevvâli'l-Mükerrem 1331

Ez-taraf-ı

Hey'et-i Tüccâr Mukim-i Tahran

[İmza ve mühürler]

**Süferâ-yı Devlet-i
Aliyye-i İran
İslâmbol**

Tahran'da mukim umum tüccar ve tebaa-i İraniyye tarafından Dersaâdet İran sefir-i kebîri hazretleri vasıtasıyla Bâbîâli cânib-i sâmisine Farisiyyü'l-ibâre olarak gönderilen telg-rafın tercümesidir.

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye'nin gerek Edirne'yi ve gerek sair mahalleri istirdâda muvaffak ve muzaffer olmasından dolayı umum İranîler ziyadesiyle mesrûr ve şâkir olup an-samîmü'l-kalb tebrikâtını arz u takdim ile ol Devlet-i Muazzama'nın izdiyâd-ı şevket ve kudretini hüdâvend-i âlemden tazarru' ederler.

18 October [Ekim] 1913

[İmza]

Mu'inü't-tüccar

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye
Habeşistan Başşehbenderliği
Harare
Umumî: 461
Hususî: 64

Cemaat-i İslâmiyye ve Osmaniyye'nin tebrikâtı hakkında

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Nezâret-penâhi'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Vilâdet-i hümayûn-ı hazret-i Padişahî'ye müsâdif yevm-i bahtiyâr acizleriyle Habeşistan'da mütemekkin bi'l-cümle Müslümanlar ve Osmanlılar için -ıyd-i millîde olduğu gibimuzâ'af bir sûr-ı mesarr oldu. Aden'den alınan Reuter telgrafnâmeleri Edirne ve havalisinin ve hatt-ı Meriç'in garbında kâin nukât-ı mühime-i sevkü'l-ceyşiyenin idare-i Osmaniyye altında muhafazası için cânib-i Bâbîâlî'den kemâl-i metânnetle dermiyân buyurulan metâlib-i muhakkaka muvâcehesinde Bulgaristan Hükûmeti'nin serfûrû etdiğini tebşîr eyledi. Habeşistan'da sâkin ve makam-ı mu'allâ-yı Hilâfet-i kübrâya bütün yürekleriyle merbût ehl-i İslâm'ın şu tebşîr-i acizîyi nasıl bir heyecan-ı hamd-i sürûr ile karşıladıklarını kelimelerin kuvvetsiz tebliği ifade edemez. Buradaki cemaat-i İslâmiyye ve Osmaniyye başlarında Sülâle-i Sıddıkîye'den hatîb pak-zâd-ı memleket Ahmed Şeyh Hacı Efendi bulunduğu hâlde mu'teberân-ı ahali ve tüccar-ı İslâmiyye ve Osmaniyye'den mürekkeb bir hey'et-i mahsusâ-yı hissiyât-ı kalbiye ve tebrikât-ı samimiyelerinin telgrafla makam-ı sâmi-i Sadâret-i uzmâya arz ve iblâğına tevki'l eyledikleri gibi yevm-i mes'ûd-ı vilâdet-i hazret-i Hilâfet-penâhi münasebetiyle şehbenderhânede icra kılınan resm-i kabul esnasında dahi kalblerinin en derin a'mâkından tâlî olan bu hissiyât-ı musâdakat-kârânelerinin atabe-i hümayûn-ı cenâb-ı Padişahî'ye arzına delâlet-i acizânemi taleb etdiler. Çâkerleri de gerek bu her sözlerinde pâk ve bî-garaz bir hiss-i ihlâs ve irtibâtın taftûn-i te'mini ihtizâz eden cemâ'at-i Müslime ile bütün Osmanlılar nâmına ve gerek nâm-ı ahkarâneme tebrikât-ı muzâ'afa-i murâne ve temenniyât-ı dâime-i hâlisânemizin südde-i seniyye-i cenâb-ı zıllullâhiye ref' ve i'lâsına vesâtat-i sâmiye-i nezâret-penâhîlerini istirhâma ictisâr eylerim. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

14-27 Eylül 1913

Habeşistan Başşehbenderi

Çâker-i Kemîneleri

[İmza]

HR. SYS, 1975/1_57, 133, 135, 140, 143

II. BÖLÜM
BALKAN SAVAŞLARININ ORTAYA
ÇIKARDIĞI SORUNLAR

CHAPTER II
PROBLEMS RESULTING FROM
THE BALKAN WARS

MUHACERET

IMMIGRATION

۱۱۱ فاس
۱۰۵۰۲

عقود و فایده های دیگر

[illegible]

وہی لامعہ - اے مخلصانے

وفاقیہ و قادیانہ

عید الفطر
۱۱

**MARMARA EREĞLİSİ'NE GELMEKTE OLAN
MUHACİRLERE YARDIM**

Babaeski civarından Marmara Ereğlisi'ne gelmekte olan muhacirlerin açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmamaları için yeterli ekmek tedarik olunup nakledilmesi için ilgili makamlara verilen emir

**ASSISTANCE FOR THE IMMIGRANTS ON THE
WAY TO EREGLI IN MARMARA REGION**

The notice given to the concerned authorities ordering the provision and transportation of bread for preventing the immigrants who were coming to Ereğli in the Marmara region from Babaeski from facing the risk of hunger

2 Kasım / November 1912

Nezâret-i Umûr-ı Bahriye
Tahrirât Kalemi
Hususî: 111
Umumî: 10956

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Babaeski civarından arabalarla yüzü mütecâviz muhacir geldiği ve Ordu-yı Hümâyûn'a gönderilmek üzere teknil fırınların işgal-i askerî altında olmasından dolayı ahalinin ekmek bulamadığı ve bir taraftan da daha muhacir gelmekte olduğu ve işbu muhacirler Dersaadet'e gelmek istiyorlarsa da men'ine çalış[ıl]dığı ve ekmek fikdânı cihetiyle ileride bu yüzden bir münasebetsizlik vuku'u melhûz olduğundan bunların Dersaadet'e gönderilip gönderilmeyeceği Marmara Ereğlisi Liman reisinden alınan 19 Teşrîn-i Evvel [1]328 tarihli ve şifreli telgrafnâmede iş'âr ve istifsâr olunmuş ve muhacirîn-i merkûmenin mahallince iâşeleri kat'ıyyen mümkün olamayacağı anlaşıp açlıktan melhûz olan fenalığa mahal bırakılmamak ve ihtiyacları tehvin edilmek üzere mikdar-ı kâfi dakîk ve ekmeğin bi't-tedarik hemen mahall-i mezkûra sevki zımnında iktizâ-yı hâlin ifası Bahriye Birinci Daire ifadesiyle Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne iş'âr kılınmış olmağla arz u beyân-ı keyfiyete ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

22 Zilkade [1]330 ve 20 Teşrîn-i Evvel [1]328

Bahriye Nâzırı Vekili
Nâmına
Müşteşar
Bende
[İmza]

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
22 Zilkade [1]330 /
20 Teşrîn-i Evvel [1]328

Elden

*Dahiliye ve Maliye ve Nâfia Nezâret-i Celîleleriyle
Harbiye Nezâreti Vekâlet-i Aliyyesi'ne*

Babaeski civarından Marmara Ereğlisi'ne arabalarla yüzü mütecâviz muhacir geldiği ve Ordu-yı Hümâyûn'a gönderilmek üzere teknil fırınların işgal-i askerî altında olmasından dolayı ahalinin ekmek bulamadığı ve bir taraftan da daha muhacir gelmekde bulunduğu ve bunların Dersaadet'e azîmetlerinin men'ine çalışılmakda ise de mahallince iâşeleri mümkün olamayacağı cihetle ihtiyacları tehvin edilmek üzere mikdar-ı kâfi dakîk ve ekmeğin bi't-tedarik mahalline irsâli lüzumuna dair Bahriye Nezâret-i Vekâlet-i Aliyyesi'nin tezkiresi Meclis-i Vükelâ'da lede'l-mütâlâa muhacirîn-i merkûmenin tehvin-i ihtiyacı lâzımeden bulunduğundan münasib mikdar ekmeğin bi't-tedarik bedelinin hazinece tesviyesiyle yetiştirilmesi için nezâret-i celîleleriyle Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne ve bu ekmeklerin şimendiferle mahallerine serî'an îsâli zımında Nâfia Nezâret-i Celîlesi'ne tebligât icrası ve Harbiye Nezâreti Vekâlet-i Aliyyesi'ne malumât i'tâsı tezekkür ve icabı ifa* olunmağla nezâret-i celîlelerince de ber-vech-i tezekkür icabının âcilen icrasına himmet.

*Harbiye'ye: olunmuşdur.

BEO, 4107/308009

دائرة صدارت تحریرات قلمی				شعبه	م	لاجل التیسی قلمه ورودی
اوراق نومروسی	موردی	میشی	تاریخ نویسی	تاریخ نویسی	تاریخ نویسی	مقابله ایدنلر
۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰
<p>سواءه لویه کفره غنی ایل مطفا نندن و سائر موافق مجاوره ده ارباب و حیواناتی برحقه و لاجریه ورود ایدیب بوندی سدری ارباب و لایم سرکجه اسکندریه سوه ایله کده ایدیم و لاجریه موقوفه ایل حیواناتی ارباب و لایم دفعه نفی ممکنه اولمکده طوبی بوندی قانقده طاسد اورینج بیوتت ایلده و کندی و حیوانات ای قانقده اولمکده و بوی ایلده علی ایضی قولا حکم فرما اولمیش بر صره ده دوانده کی محذوفت اخضر ده مستفی بولمکده ارباب و لایم یومی نه مقدار و لاجریه ارباب و حیوانات و ایستایم برابر اسکندریه ایلده قابلیه شهره اوقصدلر دوقی قایمه ایله جک صورتیه برتدیر ضابطه قانقده و لاجریه ن قانقده ایضیه قانقده و کک و لاجریه کک اهلان جلدنک حقیق اخلایه ده اهوال تحکیم میانه و طمس و سرکجه اسکندریه بر ایکی فعال ماکور بوندی برده و لاجریه و لایم لره ارکانه ارازه قریب ایلدی برده و لاجریه موقوفه و لایم قانقده بعضی کسانک نول نایل بر مجید ایلده ایستجار اولمکده بویا بیکر اولانلرک یا تحقیق ال کیکیلرک حقیق معمل لازم نه ایضی و اسکندریه جقه کیکرکده صکره دخی بوندلر هانک طرف سوقدی مقدر ایس اویار موقوفه غایتدی ایچونه کندی بینه اخضر ات لازم اجراسی ضررین شهادتیه سریقاً ایضیه</p>						

İSTANBUL'A GELEN MUHACİRLERİN ÜSKÜDAR'A GEÇİRİLMESİ

İstanbul'a gelen muhacirler vapurla Üsküdar'a geçirilmekteyse de yeterli vapur olmadığından çok sayıda muhacir sokaklarda aç ve açıkta kalmakta olup bu durum sağlık açısından mahzurlu olduğundan, vapurların günlük nakledebileceği sayıda muhacirin İstanbul'a girmesini sağlayacak tedbirler alınmasına dair

THE TRANSPORTATION OF THE IMMIGRANTS ARRIVING IN İSTANBUL TO ÜSKÜDAR

Although the immigrants coming to Istanbul were transported to Uskudar by ship, a lot of immigrants faced hunger and homelessness because there were not enough ships. Because this was bad in terms of the health conditions, necessary measures were needed to be taken in order to provide that the number of immigrants who would enter Istanbul per day to be limited to the capacity of the available ships

11 Kasım / November 1912

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemi

1 Zilhicce [1]330 /

29 Teşrîn-i Evvel [1]328

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Şu aralık Tekfurdağı ile mülhakâtından ve sair mevâki'-i mücâvireden araba ve hayvanâtıyla birçok muhacirîn vürûd edip bunlar peyderpey araba vapuruyla Sirkeci iskelesinden Üsküdar cihetine sevk edilmekte ise de muhacirîn-i merkûme ile hayvanâtının araba vapuruyla def'aten nakli mümkün olamamasından dolayı bunlar sokaklarda taşlar üzerinde beytûtet etmekde ve kendileri ve hayvanâtı aç kalmakta olduğundan ve bu gibi ahvâlin ale'l-husus kolera hüküm-fermâ olduğu bir sırada devamındaki mahzurât ihtardan müstağnî bulunduğu araba vapuruyla yevmî ne mikdar muhacirînin araba ve hayvanât ve eşyasıyla beraber Üsküdar cihetine imrârı kâbil ise şehre o mikdarın duhûlünü te'min edecek surette bir tedbir-i münasib ittihâzıyla muhacirînin sokaklarda açıkda kalmalarına ve gerek muhacirînin gerek ahali-i mahalliyenin sıhhatini ihlâl edecek ahvâl tahaddüsüne meydan verilmemesi ve Sirkeci iskelesinde bir iki faal memur bulundurularak muhacirînin vapurlara irkâbında irâe-i teshîlât edilmesi bir de muhacirîn-i merkûmenin vapura nakillerinde bazı kesânın navul nâmıyla birer mecidiye aldıkları istihbâr olduğundan buna mütecâsir olanların bi't-tahkik ele geçirilerek haklarında muamele-i lâzîminin ifası ve Üsküdar cihetine geçtikten sonra dahi bunların hangi tarafa sevkleri mukarrer ise oraya müteveccihen azîmetleri için kendilerine ihtarât-ı lâzîme icrası hususunun Şehremaneti'ne serî'an inbâsına himmet.

BEO, 4111/308307_1

خارجیه نفقه رسیدگی

دولت اقدم حضرتی

محاسبه میسیر، مرستاده برلین و با محل آفریده طلب مکلفند که توسط طبری طبایفه ملک محاسبه بعد عثمانیه که قوصه
قد صافی الهیای تمهید ملک آفریده - انقطاع مناسبات نامانده - بلغا و سربند لکنی طرفه آلمانیا قونلو عثمانیه
... زمانه توریخ اولمنه و بویلفنده شمری قد رسم نظمی حرف اولند . فقط بقدر خدا قوصه و بویلفنده ملک
ساره ملک مریدلر طرفه استقلال آفرینه بگویند و او فرود ایچینده ماموریه و شوله و صباه دخی بولنده
بر صقم ملاحیه و بیلیر و روایت با شوم و بفرود دخی اعانه استاده و در عاده سوره و غلام اولند
طبایفه بولند . بر حال انقطاع تمامی نماید و بویلفنده روسیه و سربند لکنی اولند بولنده و بویلفنده سربند لکن
بورده انقطاع است و اعانه از لوب سوزی ایسه جائز اولمید بولنده بویلفنده نه بولنده حرکت ای ملک و ملک
الهالیده اولد و ملک مامورینده بولند بولنده نه و جمل محال اولمید بولنده بولنده ، و بویلفنده بویلفنده بولنده
اعانه سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن
میانده موقع ماموریت و معتری اولد بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند
طبایفه احار ایچینده اولد بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند
نهرینده و بولند لکن بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند
بویلفنده لکن بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند بولند
یا طرفه حاکمانه و یا آلمانیا سفارت امرای سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن
بلغا و سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن سربند لکن

تقریباً ۱۷۷۸
۱۹۱۷

عاشیه — بو شخص عصفه آلمانیا قونلو عثمانیه طرفه دخی دولت مایه ارا خارجیه نفقه و واسطه

مرجعته و قوعله جعی ده معروضه .

برده بنه کجند غایر قواضک معایند سهرند کورخه خارنده تخت تدویده بولونده وفات ایدیه
بروجیه اسلامیه نیک معارف تقیه و تدقیق ایمیوه بنه نقیسه اعصی لوزمکله مبالغه تسویه ایلانیا
سفارته درسته ایل بولونقی بدیر بریه - سفارته ایلنجی کاجی خیابک فرزند - ... فرزند دخی اولوه
ورود ایتیمه اولدیفنده بوند دخی تریو ایلان لوزم طهین عیضه جرات ایدم فرمان

م

SİRBİSTAN'IN İŞGAL ETTİĞİ ARAZİDEN İSTANBUL'A HİCRET

Balkan Savaşı sebebiyle Sırbistan'ın işgal ettiği vilayetlerden göç etmek isteyen muhacirlerin İstanbul'a nakil masrafı ile bunların talep ettikleri yardım için gerekli olan paranın Almanya Sefareti vasıtasıyla gönderilmesinin talep edildiğine dair Belgrad Sefareti'nden alınan rapor

IMMIGRATION FROM THE LANDS INVADED BY SERBIA TO ISTANBUL

The report from the Embassy of Belgrade declaring that money which was necessary for the transportation of the immigrants from the cities invaded by the Serbian during the Balkan War to Istanbul and for helping them was demanded from the Embassy of Germany

5 Aralık / December 1912

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Muharebe münasebetiyle Sırbistan'da bulunup veya mahâll-i âhardan gelip memleketlerine gönderilmelerini talep edecek muhtacîn-i tebaa-i Osmaniyye'nin Kalas'a kadar masâ-rıf-ı râhiyeleri tesviye edilmek üzere –inkita'ı- münasebât esnasında- Belgrad Şehbenderliği tarafından Almanya Konsoloshânesi'ne 500 Frank tevdi' olunmuş ve bu meblağdan şimdiye kadar kısm-ı a'zamı sarf olunmuştur. Fakat be-takdir-i Hüdâ Kosova Vilâyeti'yle memâlik-i sairemizin Sırbîlâr tarafından işgali üzerine bugünlerde o taraflardan içlerinde memurîn ve nisvân ve sıbyân dahi bulunan bir takım muhacirîn ve mülteciler vürûd etmeğe başlamış ve bunlardan birçoğu iâne istemekde ve Dersââdet'e sevk ve i'zâm olunmalarını talep etmekde bulunmuşlardır. Bu hâl-i esef-iştîmâlin temâdî edeceği de revîş-i hâlden istidlâl olunduğundan ve bu makûle biçâregânın burada enzâr-ı istihkâr-ı a'dâ altında ezilip sürünmeleri ise caiz olamayacağından bu bâbda ne yolda hareket edilmek ve gerek ahaliden olan ve gerek memurînden bulunanlar hakkında ne vechile muamele olunmak lâzım geldiğinin ve bu maksad için tahsisât-ı kâfiye i'tâsı tensîb buyurulursa serî'an Almanya Sefâreti'ne irsâli zımnında lâzım gelenlere evâmîr-i mukteziye i'tâsının ve bir de eşhâs-ı mezkûre miyânında mevki'-i memuriyet ve maaşları oldukça yüksek bulunan bazı memurîn dahi birer suretle tehîdest kaldıklarından bahs ile muâvenet talebinde ısrar etmekde olduklarından bu gibiler hakkında da ne vechile hareket olunacağının ve bundan mâadâ mevsim-i şîtâ hasebiyle Tuna nehrinde vapurlar ekseriya muntazaman işlememekde olduklarından bu takdirde veya bütün tatil-i seyr ü sefer etdikleri hâlde muhacirîn-i mebhûsenin hangi tarîkle ve hangi şehbenderliğe kadar i'zâm olunmaları icab edeceğinin lutfen bir an evvel sarâhaten ve tafsilen ya taraf-ı çâkerâ-neme veya Almanya Sefâreti'ne emr u iş'âr buyurulmasını istîrhâma mücâseret eylerim. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

22 Teşrîn-i Sânî 1328 / 5 Kânûn-ı Evvel 1912

Belgrad Sefaret-i Seniyyesi Evrak Memuru
Bende
Münib

Hâşiye- Bu husus hakkında Almanya Konsoloshânesi tarafından dahi devlet-i müşâru-nileyhâ Hariciye Nezâreti vasıtasıyla müracaat vuku bulacağı da ma'rûzdur.

Bir de Niş Şehbenderhânesi kavasının maaşâtıyla şehir-i mezkûr hastahânesinde taht-ı tedavide bulunup da vefat eden mecrûhîn-i İslâmiyye'nin masârıf-ı tekfiniye ve tedfiniyesi için Niş müftüsüne i'tâsı lâzım gelen mebâliğin tesviyesi için Almanya Sefâreti'ne derdest-i irsâl bulunduğu bildirilen –Sefâret-i Seniyye İkinci Kâtibi Ziya Bey tarafından- 500 Frank dahi el-ân vürûd etmemiş olduğundan bunun dahi tesrî'-i irsâli lâzım geldiğini arza cür'et eylerim, fermân.

HR. SYS, 2027/1_96

مکملہ

5

نتیجہ

2
2008

باسمه شهنشاهانه بر معصومه و دما صفت اولیور . کیمه شهنشاهانک تغراف مصافی بیله نادره اید جهل یاره
یوندر . در ارج ضاقت ابدیانه دروم اینک سترجه نهره لاجت و قدح طافنده فراد ایل تربیه طریقه یشت
کلیوب در سعادت اعاده ایدیلرلی طلب اینجه لکونه باسه شهنشاهانه اتجا اید نه مأمور ضابطه نفره اذاتیه
تبعه عثمانیه اینجه شمه در فر اجرت تدارک انجمل محالدر . بوندک زقافه اورتاشده فالخالمربیه بالطلع جواز ویریلر
برشدر متعجب اید کیمچه نرایه ایدیلر و اکثری عائد ویرجوقندله سیاحت ایدیلر . اهالی در ارج ویرنچده
دکتر طریقی انجمنه انجمنه ایدیلرده مأموریه و ضابطانه بونانه اید وگندده اهتزاز اوستیا ورومانیا فره یونی
ترجیمده نایار قابیلر . بویکی نقرای مأمورینک بالآرض منوب اولدقدی نظارتدر بر محمد نصیب زینیه ایدیلر
باسمه شهنشاهانه طافنده کیمبرغه آلوجب نفقده جهیدیه کوندیلر جهل مقبوضد موجبیه ایدوره آنقدرنده
محوی ایدیلر ادرده ویرجوجت اعاناته قلاشولرله یک قوروده قدر بر منیفک لکانه تغراف اید
باسمه شهنشاهانه فامنه ایلی سیرهای کای مسجیت و الهیتله استراعام اولور . بکونه کلمه خوشکامه نایلی واند
در ارج ویک یازار در رقصه مأمور وانداده لرنده ایدیلر کیشیک (تورنو سوهریه) ه قدر اعاده لری
مصاف بر محمدنه استقراضه اولورده بر ذالک و توخی نرایه توبه اولندر . سکندک الهیتی در کاه اولقلر
استراعام بدم جهلنک انانفعیه نه بر ایکی کونه قدر انظافه ایلرلی مصرفده . اولبارع ایدیلرله عفره میلر

کابوہ ۱۹۹۷

پیشہ با سہ شہری

**RUMELİ'DEN GÖÇ EDEN OSMANLI MEMURLARININ
İSTANBUL'A NAKLİ**

Draç, Manastır, İlbasan ve Rumeli'nin diğer bölgelerinden göç ederek Peşte'ye gelen Osmanlı vatandaşı memur, subay ve askerlerin İstanbul'a nakledilmeleri için para gönderilmesine dair Peşte Başşehbenderliği'nden gönderilen yazı

**TRANSPORTATION OF THE OTTOMAN OFFICIALS
IMMIGRATING FROM RUMELIA TO İSTANBUL**

The letter sent from the Consulate of Peste informing that some money was need to be sent for the transportation of the Ottoman officials, officers and soldiers, who had migrated to Peste from Drach, Monastir, Ilbasan and other Rumelian regions, to İstanbul

27 Aralık / December 1912

**Peşte Başşehbenderliği
Aded
213-8617**

*Müsta'celdir
Mültecilerin Dersaâdet'e iadesi zımnında
bin kronluk tahsisâtın i'tâsı*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Başşehbenderhânede bir müddetden beri hâsılât olmuyor. Geçen şühûr-ı selâsenin telgraf masârafını bile te'diye edecek para yokdur. Draç, Manastır, İlbasan ve Rumeli'nin sair cihetlerinden hicret ve Karadağ'dan firar ile Triyeste tarîkıyla Peşte'ye gelip Dersaâdet'e iade edilmelerini taleb için her gün başşehbenderhâneye iltica eden memur, zâbit, nefer, jandarma tebaa-i Osmaniyye için şimendifer ücreti tedarik etmek muhâldir. Bunların sokak ortasında kalmalarına bittab' cevaz verilemez. Bu misillü mülteciler ise gitdikce tezâyüd eyliyor ve ekserîsi aile ve çocuklarıyla seyahat ediyorlar. Ahali Draç ve Brindizi'den deniz tarîkını ihtiyar etmekde iseler de memurîn ve zâbitân Yunan'a esir düşmekden ihtirâren Avusturya ve Romanya karayolunu tercihte nâçâr kalıyorlar. Bu gibi fukara-yı memurînin bilâhare mensub oldukları nezâretlerce birer mahalle nasb ve tayin edildiklerinde başşehbenderhâne tarafından kendilerinden alınıp nezâret-i celîleye gönderilecek makbuzlar mücebince ileride aylıklarından mahsûbu icra edilmek üzere verilecek iânâta karşılık bin kron kadar bir meblağın hemen telgraf ile başşehbenderhâne nâmına irsâl buyurulması kemâl-i müsta'celiyet ve ehemmiyetle istirhâm olunur. Bugün gelen Avrethisar nâibi ve ailesi ve Draç ve Yenipazar ve Rakalar memur ve jandarmalarından on yedi kişinin (Torno Severin)e kadar iadeleri masârıfı bir mahalden istikrâz olunarak bir rezâletin vuku'unu men' için tesviye olunmuşdur. Meselenin ehemmiyeti derkâr olmağla istirhâm-ı mübrem-i acizînin âsâr-ı fi'liyesine bir-iki güne kadar intizâr olunduğu ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

27 Kânûn-ı Evvel [1]912

**Peşte Başşehbenderi
Bende
[İmza]**

HR. SYS, 2027/1_149

۱۰ لایحه و ماسخبر افکاره کندی در تقسیم قضا
مذکور مدارک غلطیه
و بقیه نکات تحریریه

[illegible]

ساه قهر اولو دقایق اوزیه نه کزه لایق اولمشه ملاجه بک شه مذکوره حبه درودلری
 بر جمعیه معادله اهالی مقومدی بای ابریه برنده ملک وهریه بری اوچوز دهم ملک تریه
 ایدک صورتی ابقای معادله ساعته تیری فقط سنان فانیو معادله انجمن سون دوم ابر
 انده حده بریجا ره ویت وایت کی قریب اولمشه اولورده ایدکی حادیه ترک اولمشه
 قانقدور برنورده بقیه دی دوجا یاس و نومیه اولورده سونیکه عودن انکله بای تحریه باشمشه
 دیگر بقیه دی ده مأموریه جمیه مرجع اید کندنه مأموریه سون ابریم طرفندنه ازیر مأموریه
 وازیر مأموری طرفندنه ده معادله قومیته سون ایدمشه مذکور قومیته اید اطلاق اولمشه
 بیجا یاشمشه تو حال ملاجه بک ازیرده سون ایدکی سونیکه کماله و موقعندنه
 به کماله و موقعندنه قومیته سون ایدمشه و حال بوک برجه تعقیب اولناه غایه اندک برنده قری
 حال و موقعندنه قومیته سون ایدمشه و حال بوک برجه تعقیب اولناه غایه اندک برنده قری
 ترتیب اید و طبعی افعالیته و کنیز معادله جمیه کدر عاجزه بجه یا ندریجا ره ملاجه بک
 اخیاجات عاجدی تدرکده عبارت قلیله به انتقاد ایدوره صورت حبه ده انتقاد ایدی حقی
 شمولی برنده ساه عیسی تنظیم و ترویج ایدک مقصد ازیرک اشرف و معتبرانه رکب
 اجتماع عقاید کدر برنورده بریاده کی فضای دلی کمال ایدیه و ازیرجا ره ملاجه بک آدم
 و طعنه بانه سون ویرک و ندره تدریک عجمیه سون ابریم اولورده معده ایدیه قبول ایدیم
 خدمت جمیه کدر حقی اخیال ایدیم عودت ده مایه ایدیم دلی شایه انکار و معادله عاجز ایدک
 حبه و صورتی مقایله بانه سون ایدمشه اشرف و معتبرانی حبه و عودن ایدرک کنیزیه باج
 عود اولناه مانده اولورده ساه ایددی و در حال و ایدک قری بانه حقیب انتخاب و تکیه
 اید جمیه کدر کیمی برلناه حال یا شایه معادله بک و ندره بر حقیقی بک زیاده ایشلم اید
 و در قری و معادله سون سون ایدمشه اویجه حک اولورده بانه عجمیه سون ابریم سون
 بونایه ی عجمیه سون ایدمشه بونایه سون ایدمشه جمیه کدر تکیه ایدیم اولورده ملاجه بک حبه و حال
 برعکس جمیه ایدی تکلیف ایدیم فقط سنان فانی حافوره ملاجه بک اعانه نقیه ده برنورده حقی
 تکلیف حبه برری اشع عده در حقی حقیله و ندره دیریه حقیله یی دانا اعانه سون ایدمشه
 برنورده قطعاً و تدریک و کندی طرفندنه ایدک ایدیم بریه به حال جا ده ساه اولورده حکومته عجمیه
 برنورده عودت ده مایه ایدیم برنورده ایدک و ندره کینه ده معادله تقاضه معادله اعانه
 و ایدیم به مایه ایدیم برنورده یاجدی فقط برکا قاری حکومت اوچوز لری عثمانیه عبارت غایت

[illegible]

تایا محمد (قاری در میر عقلم در برتریانہ راضیہ -)

تین : راع

[illegible]

[illegible]

MISIR HİLAL-İ AHMER HEYETİ REİSİNİN BALKAN SAVAŞI'YLA İLGİLİ RAPORU

Balkan Savaşı sırasında Mısır Hilal-i Ahmer heyeti reisi olarak Rumeli vilayetlerini dolaşan Kâmil Timur'un, savaşın getirdiği en büyük ve çözülmesi en güç meselenin muhaceret konusu olduğuna, Rumeli vilayetlerinde çetelerin yaptıkları katliamdan kaçıp şehirlere sığınan muhacirlerin açlık ve soğuk sebebiyle sefalet içinde bulunduklarına, Sırp ve Yunan hükümetlerinin yaralı, hasta Osmanlı esirlerine son derece kötü muamelede bulunduğuna dair ayrıntılı raporu

THE REPORT BY THE HEAD OF THE EGYPTIAN HILAL-I AHMER ABOUT THE BALKAN WAR

The detailed report of Kamil Timur who visited Rumelian cities as the Head of Egyptian Hilal-i Ahmer committee concerning that the major problem resulted from the war was the matter of immigration, that the immigrants escaping from the massacres of the gangs in Rumelian cities suffered from hunger and cold weather and that Serbian and Greek governments mistreated the sick and injured Ottoman captives

12 Şubat / February 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i

Umumiyesi Tercüme Şubesi

*Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 12 Şubat [1]913 tarih ve Kâmil Timur imzasıyla
İskenderiye'den takdim kılınan arzının tercümesidir*

Hususât-ı âtiyeyi zât-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine arz etmekle tebaa-i sâdika-i hazret-i Padişahî'den bir ferd ve bir vatanperver sıfatıyla uhdeme terettüb eden vazifeyi ifa etmiş oluyorum. Hilâl-i Ahmer dördüncü kaflesinin sevk ve idaresine hidiv hazretleri tarafından memur edilmiş olduğum cihetle Selanik'de Yunan Ordusu erkân-ı harbiyesine mensub bir takım ümerâ-yı askeriye ile bi'l-münasebe musâhabâtda bulundum. Mûmâileyhim ile vuku bulan ve Rumcaya vukûfum hasebiyle daha samimî bir suretde cereyân eden musâhabâtımızda ümerâ-yı mûmâileyhimin Bulgarlara karşı açıktan açığa efkâr ve hissiyât-ı hasmâne ile mütehassis olduklarını anladım. Anlayabildiğime göre Yunanîler Bulgarlardan muhteriz ve müteneffirdirler. Ricâl-i memurîn-i mülkiyenin ve ale'l-husus mebûsânın iştirak eylemekde oldukları işbu hâlet-i ruhiyeden âkil ve müdebbir bir mutavassıt ma'rifetiyle suret-i mahirâ-nede istifade olunması mümkündür. Bu zât için bir mukârenet esasının vaz'ı kolay olacak ve bu mukârenet Yunanîlerce âtî için bir zaman olmuş olacağından onlarca hüsn-i telakki edilecektir. Zât-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerince bu bâbda istihsâline lüzum görülebilecek bi'l-cüm-

le malumâtı doğrudan doğruya veyahud Mısır fevkalâde komiseri vasıtasıyla i'tâyâ hâzırım. Hidiv hazretlerine i'tâ etmiş olduğum raporun bir suretini işe yarayabileceği mülâhazasına mebnî leffen zât-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine takdim etmeği de vazifeden addeylerim. Emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

*Hidiv hazretlerine takdim olunmak üzere Hidiviyet-i Mısriye Reis-i Nuzzârı
Mehmed Said Paşa hazretlerine i'tâ olunan melfûf rapor suretinin tercümesidir*

Muhacirîn meselesiyle muhacirînin istikballeri hakkında ma'rûzâtta bulunacağımı bundan evvelki arızamda va'd etmişdim. Fikr-i acizânemce bu mesele muharebe-i hâzıranın Avrupa-i Osmanî'de tevli'd etmiş olduğu hâl-i cedîdden münba'is bi'l-cümle mesâil miyâ-nında fasl u tesviyesi en müşkil olan mesâilden birini teşkil eder. İşte buna binâen bu meseleye dair ileride suret-i mahsusada ma'rûzâtta bulunacağımı bildirmişdim. Zât-ı âlilerine evvelce arz u iş'âr etmiş olduğum vechile bu meselenin fasl u tesviyesi hususunda efkâr pek mütehâlifdir. Ez-cümle bazıları Avrupa-i Osmanî'nin unsur-ı İslâm'dan asla tecrîd edilme-mesi muvâfık olduğu fikr ve mütâlaasını dermiyân etmekde oldukları hâlde diğer bazıları da bilakis unsur-ı İslâm'ın Anadolu-i Şahane'ye hicret etdirilmesi ve Rum unsurunun unsur-ı İslâm'a fâik bulunduğu mahallere imkân müsaid olduğu mertebeye dağıdılmasına dikkat ve itina olunması fikrindedirler. Zann-ı acizânemce şu ikinci suret-i tesviye dahi ma'kûl ise de bunun için yalnız muhacirîne bir müddet-i muvakkate için muâvenet ifası suretiyle değil belki onların yeni bir vatan te'sis etmelerini ve bir takım müessesât-ı iktisadiye teşkiliyle nâil-i refah ve saadet-hâl olmalarını te'min suretiyle muhâceretin teshîl edilmesi kat'îyyen meş-rûtdur. Böyle olmazsa ahali-i merkûmenin mesken ve me'vâlarından asla cüdâ edilmemesi müreccahdır. İşbu efkâr ve mülâhazât İzmir'de, ser-zede-i saha-i zuhur olan vekâyi' üzerine bendenize lâyh olmuşdur. Muhacirînin şehir-i mezkûra hîn-i vürûdlarında bir cemiyet-i muâ-vene ahali-i merkûmeyi mebânî-i emiriyeye yerleştirmek ve herbirine yevmî üç yüz dirhem ekmek tevzî' eylemek suretiyle ifa-yı muâvenete müsâra'at etmişidi. Fakat maa't-teessûf işbu muâvenet ancak beş gün devam ederek ondan sonra bu biçareler vilâyet dahilindeki kurâyâ sevk edilmişler ve oralarda ise kendi hâllerine terk olunarak kalmışlardır. Bunlardan bazıları dûçâr-ı ye's ve nevmidî olarak Selanik'e avdet etmek esbâbını taharrîye başlamışlar ve diğer bazıları da memurîn-i mahalliyeye müracaat etdiklerinden memurîn-i mûmâileyhim taraflarından İzmir memurînine ve İzmir memurları tarafından da muâvenet komitesine sevk edilmişlerdir. Mezkûr komite ise izhâr-ı aczden başka bir şey yapamamışdır. Şu hâl muhacirînin İzmir'e sevk edilmesi onları Selanik'deki hâl ve mevkilerinden bed-ter bir hâl ve mevkî'e ilkâ

etdiğini nazarımda isbat ettiğinden ve halbuki bizce takib olunan gâye onların bulundukları hâl ve mevkiden kurtarılması merkezinde bulunduğundan Rumeli ahalisinden bulunan kardeşlerine karşı uhdelerine terettüb eden vazifeyi ihzâr etmek ve kendilerinde muâvenet-i cemiyetin fikr-i acizânemce yalnız biçare muhacirînin ihtiyacât-ı âcilesini tedarikden ibaret kalmayıp belki istikballeri ile de suret-i ciddiyede iştigâl edilmesi cihetini şâmil olması lâzım gelen saha-i mesâîsini tanzim ve tevsî' eylemek maksadıyla İzmir'in eşraf ve mu'teberânından mürekkeb bir ictimâ akdetmek fikrinde bulundum. Bu bâbdaki efkârımı Vali Kemâl Bey'e beyân ve eğer biçare muhacirînin âlâm ve ızdırabâtına nihayet verilmek üzere tedâbîr-i âcileye tevessül olunmayacak olur ise Mısır'da iken kabul etmiş olduğum hizmetden çekilmek cihetini ihtiyar edeceğimi ilâveten dermiyân eyledim. Vali-i müşârunileyh efkâr ve mütâlaât-ı acizânemin hak ve savâba mukârenetini bi't-tasdik ferdâsı günü eşraf ve mu'teberânı celb ve davet ederek kendilerine bâlâda arz olunan meâlde idare-i lisan eyledi ve derhal valinin taht-ı riyâsetinde bir cemiyet intihâb ve teşkil olundu. Eski cemiyetin reis vekil bulunan Cemal Paşa'ya muâvenet etmek üzere bu hususu pek ziyade iltizâm eden ve vukûf ve malumât-ı mahsusası mûcib-i istifade olabilecek olan Bank-ı Osmanî Şubesi Müdürü Mösyö Lafayefî aynı sıfatla tayin etdirmeye muvaffak oldum. Cemiyetin kalemi teşkil edilir edilmez muhacirîn için derhal bir iâne cem' edilmesini teklif etdim. Fakat maa't-teessüf hâzırûn muhacirîne iâne-i nakdiyede bulunmaları hakkındaki teklifi her birerleri istitâ'atları derecesinde hadd-i a'zamî olarak verebilecekleri şeyi zaten i'tâ etmiş oldukları bahanesiyle kat'iyen reddetmişler ve kendisi tarafından ihdâs edilen böyle bir hâle çaresâz olmak hükûmete aid bir vazife bulunduğunu ilâveten dermiyân eylemişlerdir. Bunun üzerine bendeniz keyfiyetden Dersaadet'e telgrafla malumât i'tâ eylemesini validen rica eyledim. Bu da yapıldı. Fakat buna karşı hükûmet üç yüz lira-yı Osmanî'den ibaret gayet cüz'î bir para göndermekle iktifa etmiş ve bu meblağ en âcil ihtiyacâta sarf edilmek üzere derhal mülhakâta gönderilmişdir. Bu suretle her gün vesâitden mahrum kaldığımdan ve maamâfih vesâtat-i acizânemle evvelce nakledilen yedi yüz muhacir ile ikinci kafilâ olarak gelecek olan muhacirînin ihtiyacâtını tesviye etmek mecburiyetinde bulunduğumdan keyfiyeti telgrafla Prens Ömer Tosun Paşa hazretlerine iş'â-ra karar verdim. Bu telgrafnâme üzerine müşârunileyh hazretleri bendenize beş yüz aded lira gönderdiler ki gerek bu para ve gerek her bir ihtimale karşı ihtiyâten saklamış olduğum birkaç yüz çuval erzak sayesinde biçare muhacirînin müzâyakalarını muvakkaten tehvîne muvaffak oldum. Ahvâl-i mezkûreye binâen muhacirînin Selanik'de bırakılması daha ziyade muvâfık-ı hazm ve ihtiyât olup olmayacağına karar verilmesi mesele-i mühimme ve nâzikesi vârid oluyor. Çünkü muhacirîn-i merkûme Selanik'de kalırlar ise hiç değilse siyah ve bazen küflenmiş olsa bile bir parça ekmek bularak bu sayede açlıktan telef olmakdan kurtulurlar. Bu mesele

İzmir'deki iştigâlâtımın başlıcalarından birini teşkil etmiş ve Bank-ı Osmanî Şubesi Müdürü Mösyö Lafayef de hâzır bulunduğu hâlde vali ile defaâtle vuku bulan mülâkâtlarda tarafımızdan bu mesele hakkında bir suret-i tesviye aranılmışdır. Biz muhacirînin yekdiğerinden ayrı üç sınıfa münkasım olduğunu nazar-ı dikkatden dûr tutmadık:

Evvelâ: Esnaf

Sâniyen: Amele (kadınlarla çocuklar dahi bunlar miyânına dahildir)

Sâlisen: Zürrâ‘

İlk iki sınıfa mensub muhacirîne iş bulmak pek de müşkil olmayacaktır. Bunlar teşebbüsât ve sanâyi‘-i mahalliyede istihdam olunabilir. Hatta müracaat etmiş olduğum iki üç şirket tarafından bu yolda teşvikâta da mazhar oldum. En ziyade haiz-i ehemmiyet olan zürrâ‘ sınıfı kalıyor ki bunlar için de zer‘ olunacak arazi mefkûd değildir. Hatta vali bunların cümlesine arazi tahsisini deruhde etmiştir. Fakat her bir ailenin kendisine bir kulûbe inşa edecek bir çift öküz ile âlât-ı zirâiye ve tohum tedarik eyleyecek esbâb ve vesâite mâlik olması dahi icab eder. İşte görüldüğü üzere mesele karışık ve müşevveş ise de nezd-i âlilerinde rehin-i tasvîb olacağından mutmain bulunduğum bir suret-i tesviye bulmuş olduğumu zannediyorum. Bâlâdaki izahât-ı mücmele üzerine zât-ı âlilerince şübhesiz kanaat hâsıl olmuş olacağı vechile Rumeli-i Şahane muhacirînine kendilerinin yalnız birkaç gün açlıktan telef olmalarına mâni olacak suretde bir muâvenet ifası kâfi olmayıp onların âtiyen mevcudiyetleri suret-i kat‘iyede te‘min olunmak lâzımedendir. Binâenaleyh muhacirîn-i merkûme Anadolu'ya nakledildiği takdirde kendilerine orada yerleşmek ve idâme-i hayat etmek için iktizâ eden vesâitin i‘tâ olunması iktizâ eder. Bunun için bâlâda arz olunduğu vechile onlara yalnız arazi verilmek kâfi olmayıp âlât-ı zirâiye ile hayvanât ve ilk tohumun iştirâsı hususunda kendilerine ifa-yı muâvenet edilmek suretiyle arazi-i mezkûreyi işletmeğe ikdâr edilmeleri de lâ-büd hükmündedir. Mısır'da ve sair bilâd-ı İslâmiyye'de cem‘ edilen mebâliğ ile bu maksada mebnî bir ziraat idâne müessesesi vücuda getirilebilir. Bittab‘ bu bâbda Hükûmet-i Osmaniyye'nin nakden muâveneti talep edilecek ve bu muâvenet şübhesiz istihsâl olunacaktır. Bu suretle teşkil edilecek olan sermayeden muhacirîne terk edilen arazinin işledilmesi için iktizâ eden mebâliğ-i cüz‘iye avans olarak onlara verilecek ve mebâliğ-i mezkûre uzun vadelerden sonra muhacirîn tarafından tesviye olunacaktır. Bu suretle muhacirîne muâvenet-i âcilede bulunulmuş olmakla beraber onlara vatanları için mûcib-i fâide olabilecek mesud bir istikbal ihzâr edilmiş olacaktır. Yine muhacirînin menfaatleri için [işbu müessesenin haiz-i vukûf olan ve bâ-husus Devlet-i Aliyye'nin bâdî-i felâketi olmuş olan hatîât ve muamelât-ı idareye bîgâne

bulunan zevât tarafından idare olunması iktizâ eder.] hususa ki Avrupa-i Osmanî ahali-i İslâmiyyesi'nin hükûmât-ı müstevliyenin taht-ı hâkimiyet ve idaresinde yaşamağa devam etmeleri gayr-ı mümkün olmasına binâen işbu suret-i tesviyenin kabulü bir kat daha derece-i vücûddadır. Bendenizce tahakkuk eden işbu hakikat-i elîmenin âti'z-zikr vekâyî'e kesb-i ittılâ' buyurulduktan sonra zât-ı âlîlerince de teslim buyurulacağı derkârdır:

Hükûmet-i Yunaniyye tarafından tâbi tutulmuş olduğum karantina müddetini Klazomen Tahaffuzhânesi'nde ikmâl etmek üzere bulunduğum sırada muhacirîn-i saireyi nakl için Avlonya'ya kadar bir seyahat icrasına kâfi derecede yanımda kömür mevcut olup olmadığı istifsârını mutazammın olarak Prens Mehmed Ali Paşa hazretlerinden bir telgrafnâme ahz ederek buna cevaben evâmîr-i âlîlerini infazen evvel be-evvel Avlonya'ya kadar serbestî-i mürûr için memurîn-i Yunaniyye'den ruhsat tezkiresi istihsâl etmek üzere Selanik'e kadar gitmekliğim lâzım geleceğini ve Selanik'deki ikametinden bi'l-istifade İzmir'e nakletmek üzere şehir-i mezkûrda bulunan mütebâkî mecrûhîni dahi vapura ırkâb edeceğimi ve oradan da Avlonya'ya kadar seyahata devam eyleyeceğimi prens-i müşârunileyh hazretlerine bildirdim. Aynı zamanda Selanik'deki mecrûhînden mâadâ Sırbîlârin da Manastır'da dört yüz mecrûh alıkoyduklarını ve bu mecrûhlar hakkında en ibtidâî müdâvâtın bile tamamen mefkûd olduğunu istihbâr eyledim. Binâenaleyh Selanik'e hîn-i muvâsalatımda mecrûhînin teslimini istihsâl için Yunan ve Sırb memurları ile müzâkereye giriştim. Yunan memurîni tarafından bu hususda bir gûne müşkilâta tesadûf etmemiş isem de Sırbîlârin Yunanîler kadar müsâid davranmadılar. Manastır'da mecrûhînden başka sefalet-i azîme içinde birçok muhacir dahi bulunduğunu akşam üzeri istihbâr etdim. Fakat Sırb memurînin emriyle Manastır'la olan posta ve telgraf muhaberâtı kat' edilmiş olduğundan mecrûhînin i'zâmını tesrî' etmek ve bu biçârelerin hâlini re'yü'l-ayn müşahede eylemek üzere bilâ-ifâte-i vakt bizzat Manastır'a azîmete karar vermeğe mecbur oldum. Ba'dehû Prens Mehmed Ali Paşa hazretlerinin kararıyla bana vermiş olduğu evâmîri infaz için derhal İzmir ve Avlonya'ya azîmet eylemek niyetinde bulunuyordum. Her ne kadar ehibbâmdan bazıları tecdîd-i muhâsamât olduğu takdirde tesadûf edeceğim müşkilâtı der-pîş ederek bu seyahati icradan beni ferâğat ettirmeğe çalışdılar ise de bendeniz ferdâsı günü Manastır'a müteveccihen hareket ederek on saatlik bir mesafe kat' ettikten sonra şehir-i mezkûra vâsıl oldum. Derhal Osmanlı Askerî Hastahânesi'ne gitdim ve orada Selanik'de tarafımızdan icra edilen teşebbüsât ile bir dereceye kadar Hükûmet-i Seniyye'yi temsil eden Manastır'daki Avusturya konsolosu tarafından vuku bulan teşebbüsât üzerine Harb Karargâh-ı Umumîsi'nin Rumeli veyahud Anadolu ahalisinden diğer yüz kadar mecrûhun gayr-ı kâbil-i nakl bir hâlde bulunmalarına mebnî yalnız Anadolu ahalisinden üç

yüz mecrûhun teslimine ve bunların Selanik'e i'zâmına müsaade etmiş olduğunu haber aldım. Mecrûhlarımız arasında en ziyade hüküm-fermâ olan emrâzın mahiyetini anlamak için tahkikât icrasına ibtidâr eyledim ve ol vakit gayet elîm bazı tafsilâta muttali' oldum.

Sertabib Yüzbaşı Hasan Hüsnü Bey'den istihsâl eylediğim malumâtдан mecrûhînin hemmen kâffesinin dizanteri illetine mübtelâ oldukları ve bidâyet-i emrde bunların mikdarı dokuz yüze bâliğ olduğu hâlde şimdi dört yüze kadar tenezzül eylemiş bulunduğunu ve mütebâkîsinin tâbi tutuldukları usul-i tagaddî neticesinde telef olmuş olduğu müstebân olmuştur. Zaten Sırbistan Hükûmeti'nin mecrûhîni merkûmeye fasulye ve ekmekden ibaret bir tayinden başka bir şey vermemiş olduğunu zikretmek kâfidir. İşte bu usul-i tagaddî onların mevtini tesrî' ve te'min eylemiştir. Bundan başka Sırb Hükûmeti Osmanlı hastahânesinde bulunan edviyenin kısm-ı küllîsini kendi ihtiyacâtı için alıp götürmüştür. Bu hâle rağmen bu dört yüz mecrûhun ber-hayat kalmış olması şâyân-ı memnuniyettir. Daha elîm bir şey var ise o da hastahânenin kâffe-i nükûd-ı mevcudesini maaş olarak yedlerine geçirdikten sonra tehlike esnasında mevkilerini terk ederek Dersaadet'e firar etmiş olan hastahâne erkân-ı memurînin suret-i hareketleridir.

Akşam saat dokuz râddelerinde teşebbüsât-ı vâkı'asından dolayı beyân-ı teşekkür etmek üzere Avusturya Konsolosu Mösyö Şarl Halla'nın nezdine gitdim. Mûmâileyh bana karşı pek ziyade mültefitâne ve nezaket-kârâne davrandı. Muhacirînin hâl-i esef-iştimâllerini de kendisinden öğrendim. Konsolos bendenize en hissiz olanları bile müteessir eyleyecek bazı tafsilât i'tâ eyledi. Bu tafsilât ferdâsı günü Mösyö Halla ile birlikte nezdine gitmiş olduğum İngiliz Konsolosu Mösyö Grey tarafından dahi bendenize te'yid edildi. Taraf-ı acizânemden istihsâl olunabilen ve müftü tarafından bendenize te'yid olunan malumâta nazaran Manastır'da maişetden mahrum on beş bin kadar muhacir bulunmakta olup bunlardan yalnız beş bin altı yüzüne:

Evvelâ: Londra'daki Salîb-i Ahmer Hey'eti ile Macedonian Relief Fund Cemiyeti'nden sekiz yüz kişiyi infâk ve iâşe edecek kadar bir meblağ ahz etmekde olan İngiliz konsolosunun,

Sâniyen: Doğrudan doğruya Bils Mc Ken'in vesâtatıyla bin kişiyi infâk ve iâşe eden Macedonian Relief Fund Cemiyeti'nin,

Sâlisen: Sekiz yüz kişiyi infâk ve iâşe eden Amerika Misyonerler Cemiyeti'nin,

Râbi'an: Bin kişiyi infâk ve iâşe eyleyen Sir De Şarite'lerin,

Hâmisen: Sekiz yüz kişiyi infâk ve iâşe eden Avusturya konsolosunun vesâtatlarıyla yevmî yarım kıyye ekmek verilmektedir.

Bundan mâadâ belediye tarafından iki bin kişiye her gün ekmek tevzî‘ olunmakta idi ise de belediyenin vâridâtı bu muâvenetde ancak iki gün kadar devam eylemesine müsaade etmiştir.

Diğer on bin muhacir ise soğukdan ve açlıktan telef olup gitmekdedirler. Bu biçarelerin birbirleri üzerine istif edilmiş bir hâlde bulundukları birçok cevâmî‘-i şerife ile hâneleri dolaşdım. Bu feci bir manzara teşkil etmekte idi. Mahrumiyet neticesi olarak bunlardan her gün birçokları telef oluyorlar. Tafsîlât-ı âtiye daha ziyade mûcib-i te‘ellümdür:

Manastır ile havalisinden gelen muhacir aileleri içinde kendi reislerini ve yegâne zahîr ve istinâdgâhlarını gâib eylemiş bin beş yüz aile bulunuyor. Bu bin beş yüz aileden dört yüzü asker ailesidir. Bu ailelerin halka avuç açmaları ne derece müşkil ve hatta mümkünsüz olduğu bi's-suhule anlaşılır. Manastır'da görmüş olduğum ahvâl-i esef-iştîmâl Selanik ve İzmir'deki sefaletleri bana kâmilan unutturmuştur. Bunlar arasında hiçbir nisbetle bir mukayese yürüdülemez. Manastır'da adem-i nezâfet ve tahâret pek ziyade olup Manastır şehrinin tasarruf ve temellükü ise Yunanistan ile kendisi beyninde münâza‘un-fih olmak hasebiyle Sırb Hükûmeti şehir-i mezkûrda yerleşeceğinden henüz suret-i kat‘iyede emin olmadığından her şeyi olurluna bırakarak bir gûne ıslâhât ve imarâtda bulunmamaktadır. Emrâz-ı müstevliyenin şimdiye kadar zuhur etmemesi mücerred şehrin âb u havasından ve ikliminin bürûdetinden münba‘isidir. Çetelerin mezâlim ve i‘tisâfâtından vâreste kalabilen ve yekdiğerleri üzerine istif edilmiş bir hâlde oturan muhacirîne melce’ olmuş olan birkaç karyenin ahvâl-i elem-nâkini tarif ve tavsîf eylemek bence gayr-ı kâbildir. Katliâmlardan yakayı kurtarmış ve fakat dûçâr-ı nehb ü gâret olmuş olan felaketzedelerin bana anlatmış oldukları ahvâl ve vekâyi‘in tarihde emsali gayr-ı mesbûkdur. Cereyân eden ahvâl hakkında bir fikir hâsıl edilmesi için İngiltere ve Avusturya konsolosları arasında benim muvâcehemde vâki olan bir mülâkâtı burada mücmelen nakledeceğim:

Bu konsolosların hesaplarına göre Manastır şehri ahalisinden olup el-yevm Manastır ve havalisi ile Selanik'e dağılmış olan nüfus takrîben altmış bin kadar tahmin edilmektedir. Halbuki muharebeden evvel Manastır şehrinin mikdar-ı nüfusu yüz elli bine bâliğ olmakda idi. Bu ahalinin mikdar ve mütebâkîsinin ne olduğu bilinmiyor...

Zât-ı âlîleri şurasına dikkat buyurmalıdırlar ki; Selanik ve Edirne vilâyetlerine kıyasen Manastır vilâyeti daha az dûçâr-ı âlâm ve mezâhim olmuşdur. Bundan başka konsoloslardan bazılarının hükûmet-i metbû‘alarına göndermiş oldukları raporlardan istihsâl edebildiğim malûmâtıdan Manastır, Kırçova, Filorina, Serfice, Kayalar, Koçana, Alasonya, Grebene, Nasliç

ve Kesriye Kazaları dahilindeki kurâ-yı İslâmiyye ile kurâ-yı muhtelifeden hemen kâffesinin nehb ve tahrib edilmiş olduğu müstebân olmakda idi. Görice ile Debre'den Manastır'a kadar mümted olan havalide bir sefalet-i şedîde hüküm-fermâ olduğu ve birçok kimselerin açlıktan helâk olmamak için şilte ve yorganlarına varıncaya kadar eşyalarını dûn fiyatla satmakda oldukları İngiltere konsolosu tarafından hükûmet-i metbû'asına gönderilen raporda beyân olunuyor. Hatta Manastır şehri ahalisi bile bu ahvâl-i müdhişe içinde bulunuyor. Mezâlim ve tahribâtıdan kurtulmuş olan karyeler muhacirîn ile lebâ-leb dolu bulunuyor.

Tarafımdan vuku bulan taleb üzerine İngiltere konsolosu bendenize kendi eliyle imzalamış olduğu bir notayı i'tâ etmiştir ki işbu nota emr-i âlî-i âsafânelerine hâzır bulunuyor.

Edirne, Selanik, Manastır ve Üsküb vilâyetlerinde irtikâb olunan nehb ü gârâtın mikdarı bir milyar Frank kadar tahmin olunuyor. İhrâk edilmiş olan Müslüman karyelerini dolaşırken her adımda birkaç uzvu koparılmış ve yanıp kömür haline gelmiş bir takım cesedlere tesadüf ediyordum. Acaba kırk santimetre irtifâ'ındaki kar tabakası altında gömülmüş ve tahte's-sıfır 8 derece bürûdetin te'siriyle tefessüh etmemiş daha ne kadar cesedler vardır. Şu ahvâl bendenize seyahâtime nihayet vermeğe ve bütün tafsilât ve teferruâtıyla beraber hâlin ve mevkiin derece-i vehâmetini ve buna suret-i müessirede çare-sâz olmağa salih vesâiti zât-ı âlîlerine arz eylemek üzere Mısır'a avdet etmeğe sevk ve imâle eyledi. Bu keyfiyet bendenizi *"Manastır'a vâsıl oldum. Asker aileleriyle muhacirînin ahvâli pek müellimdir. Daha ziyade izahât vermek için Mısır'a avdet ediyorum. Acizleriyle mülâkât buyurulmazdan evvel Dersâadet'e iâne için mebâliğ-i külliye irsâl edilmemesini rica eylerim"* meâlindeki telgrafnâmeyi zât-ı âlîlerine keşîdeye sevk etdi. Ahvâl-i meşrûha telgrafnâmemin takdimindeki sebep ve hikmeti tebyîn etmekde ve bir takım tedâbîr-i sathiye ile tahaffûf edemeyecek olan hâl ve mevki'e kat'î ve esaslı bir suretde çare-sâz olmak lüzumunu dahi hakka tevfiik eylemekdedir. Hatm-i kelâm etmezden evvel lüzum görülebilecek kâffe-i malumât-ı mütemmimemeyi zât-ı âlîlerine arz ve i'tâ etmeğe ve uhde-i acizâneme tevdî' buyurulmuş olan vazifeyi inde'l-icab tekrar deruhde eylemeğe hâzır u âmâde olduğumu arz eylerim.

12 Şubat [1]913

BEO, 4152/311337

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

[illegible]

مذکورہ وراثہ مولودہ متنازعہ ورقہ کے توثیق ختمہ مالی باجی علی اورانہ اولہ سہ اولادہ نور موسیٰ و مجلس مولائی سہی و معنوفانی و قیام خلد اولہ سہی

عبد مظهر خان
اورادہ و طہ سی نور مدنی
تاریخ حوالہ
عرب
روحی

غلامه مالى

داخلہ نقد ۱۱ روپے ۱۰/۰۰ ۲۸ مارچ ۱۹۸۱ء تا بحال تک کی وصولی

قَرَارِیُّ

مذکور مذکور حدائق حریه افغانیه رود بنامیده سیمیه قدر خلیع ملاجر درود دایمی کی حریه خاصه متعاقباده
بر حریه مملکات هائیک که هجرت اید هجری در کار اولیه و قضا بودند بر حریه در سعادته و قضا دیکر حاکم مناسب بود
ایده رک او را در اسلام و حکومت اسباب انسان و اعصاب لینه قوس ایلمیه در بعد از این درود دایم هجری در رک
اسباب معیت در فاعله ایچیه تیار حریه و اسباب افغانی تحت وجوده کور بنمونه و اسباب و حریه خصوصاً در رک
مرد سارویه بیجا در عاقل نظر اعتبار نفس از موده بنمونه مملکت هائیک در طرفه ذاتا زراعت با فاعله هجری
موجود ادایض و بود در فاعله ایده رک حریه ملاجه در ملاجه معیته اعتبار قوس ایده هجری زراعت و فاعله
خصوصاً در طول و دیگر زراعت که با فاعله رک معالجه بودند هجری و بنا بر این بنزد با فاعله را در سیمیه متعاقب
اساسه شد بر این طبع و مناسب فاعله بود فیض حریه قوسیه و اسباب معالجه و فاعله در عاقل در موده مذکور با فاعله رک
دولت و معاد موده استفاده جهت تأمین مناسب کورید رک بودند ایچیه در یوز بیل برادره عاقله و فاعله ملاجه

RUMELİ MUHACİRLERİNİN İAŞE, NAKİL VE İSKÂNLARI

Rumeli'den gelen ve gelecek olan muhacirlerin iaşe, nakil ve iskanları için bütçedeki muhacirin tahsisatına iki kat zam yapılması, muhacirlerin iskan edileceği yerlerin belirlenerek ziraat yapımları için gerekli imkanın sağlanması işlerine bakmak üzere bir Muhacirîn Komisyonu teşkil edilmesine dair çıkarılan Meclis-i Vükelâ (Bakanlar Kurulu) kararı

FOOD, TRANSPORTATION AND SETTLEMENT SERVICES FOR THE RUMELIAN IMMIGRANTS

The decision of the Cabinet (Meclis-i Vükelâ) issued about doubling the subsidy for the food, transportation and housing of the immigrants who came from Rumelia and the establishment of an immigration commission in order to determine the places for the settlement of immigrants and to provide required opportunity for them to do agriculture

20 Mart / March 1913

Meclis-i Vükelâ Müzâkerâtına Mahsûs Zabıt Varakasıdır

Hulâsa-i Meâli

Dahiliye Nezâreti'nin 11 Rebûlevvel [1]331 ve 7 Mart [1]328* tarihli tezkiresi okundu.

Kararı

Mezkûr tezkirede hâdisât-ı harbiye ilcââtıyla Rumeli'den şimdiye kadar hayli muhacir vürûd ettiği gibi harbin hitâmını müte'âkiben de birçok mahaller ahalisinin hicret edecekleri derkâr olup vâkı'a bunların bir kısmı Dersaadet'de ve kısm-ı diğeri mahâll-i münâsibeye sevk edilerek oralarda iskân ve hükûmetce esbâb-ı infâk ve iâşelerine tevessül edilmiş ise de ba'd-ezîn vürûd eyleyeceklerin tedarik-i esbâb-ı maişet ve refahları için tedâbîr-i ciddiye ve esasiye ittihâzı taht-ı vücûbda görüldüğünden ve iskân-ı muhacirîn hususâtının devletce mevâdd-ı sâireye tercihen ve âcilen nazar-ı itibara alınması lüzumundan bahis ile memâlik-i Şahane'nin her tarafında zaten Ziraat Bank şu'abâtı mevcut olduğu ve bu defa iskân edilecek muhacirînin medâr-ı maişetleri itibarıyla tevaggul edecekleri ziraat ve felâhat hususâtından dolayı diğeri zürre gibi bankalarla muamelâtta bulunacakları ve binâberîn bunlarla bankalar arasında menâfi-i mütekâbile esasına müstenid bir râbıta-i tabiiyye ve münasebet-i kâmile bulunduğu cihetle tavn ve iskân muamelâtında dahi alâkadar bulunan mezkûr bankaların delâlet ve muâvenetlerinden istifade cihetinin te'mîni münasib görülerek bunun için de yüz bin liradan ibaret bulunan muhacirîn tahsisâtına Hazine-i Celîle'den iki yüz bin liranın ilâveten

* Rumi tarih bir sene hatalıdır. 1329 yılı olmalıdır.

tahsisiyle bunun Ziraat Bankası'na terki ve bankaca bu meblağ karşılık gösterilip şerâit-i nâfia ile iki-iki buçuk milyon liralık bir istikrâz akd ve mebâliğ-i müstahsalanın suret-i tefrîk ve tahsisi ve sarfına ve muamelât-ı iskâniyenin suver-i icraiye ve muamelât-ı müteferri'asına bakmak ve münhasıran bu işle tevaggul etmek üzere Dersaâdetce Maliye ve Ticaret ve Ziraat ve Nâfia Nezâretleriyle Sıhhiye Müdüriyet-i Umumiye ve memurîn-i mülkiyesinden ve diğer bazı zevâtdan mürekkeben bir komisyon teşkil olunarak herhangi vilâyet [ve]ya livânın neresinde muhacir iskânına sâlih arazi olduğu teşekkül edecek heyetlerin netice-i taharriyât ve tedkikâtından tebeyyün etdikce her birinde bir mekteb ile bir cami-i şerif inşa ve her birine bir harman makinesi ve damızlık i'tâ edilmek ve hâne başına mikdar-ı münasib arazi ve âlât ve edevât-ı zirâ'îye ve tohumluk verilmek ve oralarda lâ-ekal yüzer hanelik birer köy te'sisi suretiyle muamelât-ı iskâniyenin nâfi' bir sûrete ifrâğı esbâbı istikmâl kılınmak üzere esas-ı keyfiyetin bir karara rabtı lüzumu dermiyân edilmiştir.

Suret-i iş'âra esasen icab-ı hâl ve maslahata muvâfık görüldüğünden muamelât-ı iskâniyenin ber-minvâl-i muharrer icrasına tevessül edilmek üzere tahsis ve istikrâzı icab eden mebâliğ hakkında Ziraat Nezâreti ve Bankası ile bi'l-muhabere bir suret-i tesviye bulunarak neticesinin inbâsı hususunun Maliye Nezâreti'ne tebliği ve keyfiyetin ve mezkûr komisyonun teşkili maddesinin Dahiliye Nezâreti'ne havalesi ve Ticaret ve Ziraat ve Nafia Nezâretlerine malumât i'tâsı tezekkür kılındı.

[Meclis-i Vükelâ Azâları İmzaları]

MV, 175/56

مجلس و کلام از این مختص ضبط و قلم شده

<p>نمبر</p>		<p>حاضر بر نامه زوان قمارك اسبى</p>	<p>نمبر</p>	
<p>تجارت كسادى</p>			<p>تاريخ</p>	
<p>روز</p>	<p>وقت</p>		<p>روز</p>	<p>وقت</p>

مذکورہ موادہ مستفادہ ورقہ نمائے نوعید خلاصہ منافی بابلی اور اردو نسخہ اور اردو نسخہ و مجلس مولانا سید نجی و مسطوراتی و فی قیام فلعہ اولیٰ

تاریخ ہوالہی اور اہل وطنی نومردی تاریخ ہوالہی

فصلنامه علمی

داخله بقعه شد « مع الاصله » تاریخ ۶۰۴ « موردنو تذکره س فائز اولی

قَرَارِیُّ

مذکور مذکور در روم ایلیده استیلا کورده محدود به طرفه هجرت ایدنر سائنح حقیقت عالمده کتاب رسوخ ایلیم
اصحاب اراضی و املاک موجود اولوب بونلر قایم مجرب لرده استقامت حقیقت تأسیس لایحه ده واکرمه ملاجهت نقصان
موضوعه نقصان قریطه و تقصیریه مراد اولوبده ده در حقیقت جبروت اعتدالیک ایلیمه مرید ایلیم ملاجهت سازه به مقبول اولوب
برستورده برلاک سرابط ساینه ایلیم نقصان استقامت ایلیم اوزره اطاولیک مزایع مختلفه جوش عکریه ده یا خافانه
قریه طبعیه درود باخورد قریطه قریطه نقصان برلانه اراضی و حقیقت درود حد اعظم اولوبده برحقه به بدین دومی تجاوز
اجتماعت سربله املاک و اراضی احادیس تقضای حال و محضه اولوبده و مزایه غالبه فانلر یکدیگر برکنی مادی
قریه عرصه سربله کوبگی برلرک برلاک ساینه ایلیم زراعت و اهالیای تقویض باخورد اجابیه ساعد برلرینده جمله هانک محدود
ارضی و حقیقت درود نه قدرینک نه مقدار برل ایلیم دینی سربله تقصیه و احادیس مزایع قریطه مواضع اراضی محدود به باخورد
قاریت برلرقدمه صکره تعمیریه جلیت صحره کوره اجابانه اجاقنه اوزره اسس ماده فلز برقاره ربطی فزونی

۱۱
صورت اسفار اسان سبب و ايجاب و محققه موافقه كورنچ اولدغينه برينوال كورنچ كلمه مبدلده مخابره و ترققات قطعه
اوله زنه تقيسك انبي وضعت ماله نقره تقي و داخله نقره معبران اعن س ترك قش

سجده
عادل
ارشد باری

RUMELİ'DEN GELEN MUHACİRLERİN ANADOLU'DA İSKÂN LARI

Rumeli'den gelen ve aralarında çiftçilikte uzmanlaşmış olanların bulunduğu muhacirlerin tecrübe ve kabiliyetlerinden faydalanmak için, bunlara Anadolu'nun çeşitli yerlerinde en fazla beş bin dönüm ve bedeli uygun şartlarda taksitlendirilerek tahsil edilmek üzere devlete ait araziden verilmesine dair çıkarılan Meclis-i Vükela kararı

SETTLEMENT OF THE RUMELIAN IMMIGRANTS IN ANATOLIA

The decision of the Cabinet (Meclis-i Vükela) concerning that the Rumelian immigrants who were professional farmers were needed to be given public lands in various parts of Anatolia, being at the most 500 (five hundred) hectares square in order to profit by their experiences and abilities and an easy installment plan was needed to be made for the repayment of the cost of the lands

26 Mart / March 1913

Meclis-i Vükelâ Müzakerâtına Mahsûs Zabıt Varakasıdır

Mahremdir

Hülâsa-i Meâli

Dahiliye Nezâreti'nin 23 Rebûlevvel [1]331 tarihli ve 3404 numaralı tezkiresi kırâet olundu.

Kararı

Mezkûr tezkirede Rumeli'de istila gören mahallerden bu taraflara hicret edenler miyânında çiftçilik aleminde iktisâb-ı rûsûh etmiş ashâb-ı arazi ve emlâk mevcut olup bunların kabiliyet-i mücerrebelerinden istifade cihetinin te'mini lâzımeden ve eğerki Muhacirîn Nizâmname-i Mahsûsu'na tevfikân tavattun ve ta'ayyüşlerine medâr olacak derecede yer ve çift-çubuk i'tâ edilmekde ise de mûmâileyhim muhacirîn-i saireye makîs olmadığı cihetle bu misillülere bedelâtı şerâit-i münasibe ile mukassatan istîfâ edilmek üzere Anadolu'nun mevâki'-i muhtelifesinde cihet-i askeriyeden ya hakan-ı sâbıkdan Hazine-i Celîle'ye müdevver yahud kadîmen hazinenin tasarrufunda bulunan arazi ve çiftliklerden hadd-i a'zamî olarak bir şahsa beş bin dönümü tecavüz etmemek şartıyla emlâk ve arazi ihalesi muktezâ-yı hâl ve maslahatdan olduğundan ve Muvâzene-i Maliye Kanunu'nun yirmi birinci maddesi hazine uhdesindeki bu gibi yerlerin bedelât-ı münasibe ile zür râ' ve ahaliye tefvîz yahud icârına müsaid bulunduğundan bahisle hangi mahallerdeki arazi ve çiftliklerden

ne kadarının ne mikdar bedel ile ve ne gibi şerâitle tefrîk ve ihalesi menâfi‘-i hazineye muvâfık olacağı mahalleriyle bi'l-muhabere kararlaştırıldıktan sonra ta‘ayyün edecek surete göre icabâtı icra kılınmak üzere esas-ı maddenin bir karara rabtı lüzumu beyân olunmuştur.

Suret-i iş‘âr esasen münasib ve icab-ı maslahata muvâfık görünmüş olduğundan ber-minvâl-i muharrer lâzım gelen mahallerle muhabere ve tedkikât-ı mukteziye ifa olunarak neticesinin inbâsı hususunun Maliye Nezâreti'ne tebliği ve Dahiliye Nezâreti'ne malumât i‘tâsı tezekkür kılındı.

17 R [1]331 / 13 Mart [1]329

[Meclis-i Vükelâ Azâları İmzaları]

MV, 175/79

ملک
۲۹۸۱۱-۲

کتاب

خَارِجِي زَائِرِي

سی

دولت
خارجی
۴۷

خارجی

دولت افخم حقاری
مالیه فقیر حیدر شمس و ملا ده معتمدانان تکریمه محرار اولدی و جابو جند و در ائمه اولدی محتاجیه شمس عیالیه معاوضه بولم بولم اوزره
برناسانکی المانیا قونولوسدریه در بیک فرانک اساطیردی المانیا سفارتک استعاریه عطفاً فقیر حیدر لندیه بیدرینه و اعلیه بودم سنده
برکی محتاجیه بویه ترتیب مخصوص اولوب بونده حکومتی معاوضه اجماع معتمدیه بولمیه بنای نکور دره بیک فرانک برل بولنامه اولدی سدر بیک خرویش
برناسانکی المانیا قونولوسدریه دوجوالدهال در سعاده المانیا سفارتیه اساطیر حق شمس حالیه بودم سنی مصادیق غیر منکر ترتیب نوبی فیوض
جواباً فقیر سارایام تبعی و فقیر حیدر لندیه معاوضه اعطای کتبه و ایجاب اولدی افخم اساطیر مارشال
عبدالعظمی
منشی
عزل

قائم مقام

مخبر

برگزیده

عمومی

مخصوص

خدمه

بوسه سالار و محرمه سالار
آلایا سفارته بوسه سالار و محرمه سالار

خارج

۱۱ مارچ ۱۹۱۲ سوزن نوزده عید الفتح رجبی جوابیه . بوسه سالار و محرمه سالار و بوسه سالار و محرمه سالار
آلایا سفارته بوسه سالار و محرمه سالار سفارته اعظمی ۱۱ مارچ ۱۹۱۲ سوزن نوزده عید الفتح رجبی جوابیه
افراد بوسه سالار و محرمه سالار بوسه سالار و محرمه سالار بوسه سالار و محرمه سالار
بوسه سالار و محرمه سالار
بوسه سالار و محرمه سالار

۱۹۱۲ سوزن نوزده عید الفتح

YUNANİSTAN'DA BULUNAN MUHACİRLERE YARDIM

Yunanistan'a gelmekte olan ve sayıları her geçen gün artan muhtaç durumdaki Osmanlı muhacirlerine yardımcı olabilmek için Almanya'nın Atina Sefareti'ne yeterli paranın gönderilmesine dair yapılan talep üzerine Osmanlı Bankası aracılığıyla Almanya sefaretine para gönderildiği

ASSISTANCE FOR THE IMMIGRANTS IN GREECE

The money that was demanded to be sent to the German Embassy of Athens for the Ottoman immigrants in need, who came to Greece and increased in number from day to day, was transferred to the Embassy through the Ottoman Bank

5 Nisan / April 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâret-i Celîlesi

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

12 Mart [1]329

Hulâsa: Yunanistan'a vürûd eden muhtacîn için akçe irsâli hakkında

Maliye'ye

2 Mart [1]329 tarih ve 4 hususî numaralı tezkire-i acizîye zeyldir.

Yunanistan'a külliyyetle vürûd eden muhtacîn-i Osmaniyye'ye muâvenetde bulunabilmek üzere Almanya'nın Atina Sefâreti'ne irsâli taleb olunan dört bin frankın sene-i hâliye büdcesindeki masârıf-ı gayr-ı melhûze tertibinden tesviyesi hususunun Meclis-i Vükelâca taht-ı karara alındığı makam-ı sâmi-i Sadâret-penâhî'den şeref-vârid olan 10 Mart [1]329 tarih ve 47 numaralı tezkire-i sâmiye ile bildirilmiş olmağla icabı icra edilmek üzere meblağ-ı mezbûrun bir an evvel irsâli esbâbının istikmâli menûr-ı himem-i aliyye-i nezâret-penâhîleridir.

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
47

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Maliye Nezâret-i Celîlesi'nin Meclis-i Vükelâ'da mütâlaa olunan tezkiresinde muharrer olduğu vechile külliyetle vürûd etmekde olan muhtacîn-i tebaa-i Osmaniyye'ye muâvenetde bulunabilmek üzere Yunanistan'daki Almanya konsoloslarına dört bin frankın irsâli lüzumu Almanya Sefâreti'nin iş'ârına atfen nezâret-i celîlelerinden bildirilmesine ve Dahiliye büdcesinde bu gibi muhtacîn için tertib-i mahsus olmayıp bunlara hükûmetce muâvenet icab-ı ma'deletden bulunmasına binâen mezkûr dört bin frankın bedeli bulunan on sekiz bin kuruşun Yunanistan'daki Almanya konsoloslarına li-ecli'l-îsâl Dersaâdet Almanya Sefâreti'ne irsâli zımnında sene-i hâliye büdcesindeki masârıf-ı gayr-ı melhûze tertibinden tesviyesi hususunun cevaben nezâret-i müşârunileyhâya tebliği ve nezâret-i celîlelerine malumât i'tâsı tezekkür ve icabı icra olunmuşdur efendim.

14 Rebûlâhîr [1]331 / 10 Mart [1]329

Sadrâzam Nâmına
Müsteşar
[İmza]

Maliye Nezâreti
Muhasebe-i Maliye
Müdüriyeti
Merkez Masraf Kalemi
Umumî: 363
Hususî: 3

*Hulâsa: Yunanistan'daki muhtacîn-i Osmaniyye için
dört bin frankın Almanya Sefâreti'ne li-ecli't- tesviye
Bank-ı Osmanî'ye verildiğine dair*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

14 Mart [1]329 tarih ve 30335/38 numaralı tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhîleri cevabıdır. Yunanistan'a külliyyetle vürûd eden muhtacîn-i Osmaniyye'ye muâvenetde bulunabilmek üzere Almanya'nın Atina Sefâreti'ne li-ecli'l-irsâl Dersaâdet Almanya Sefâreti'ne i'tâsı 2 Mart [1]329 tarihli tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhîleriyle iş'âr olunan dört bin Frank emr-i i'tâyâ iktirân etdirilerek sefâret-i müşârunileyhâya li-ecli't-tesviye 13 Mart [1]329 tarihinde Bank-ı Osmanî'ye verilmiş olduğu beyânıyla arz-ı ihtirâm olunur efendim.

25/27 Rebûlâhîr [1]331 ve 23 Mart [1]329

Maliye Nâzırı Nâmına

Müşteşar

[İmza]

HR. SYS, 2021/1_15-17

مبلغ ۲۷۱ ۱۶ شویای دولته مخصوص مسوده ورقه سی

نومرو	مسودی	تاریخ تسوید	تاریخ تبیض
۱۶	مجلس	۲۷۱	۲۷
<p>ملاحظه نظامی بوداجیه و معده لاجریه اسودیه اسکا نه دایره عامه لاجریه برکره اصله لاجریه ضروریست درم ایجه کفک دای لاجریه عجب نظامی نه دایره اسکا نه نوبت دایره اسکا نه دایره لاجریه خانات دایره لاجریه دایره لاجریه میدان و تحفه ذخیره اعطایه دایره لاجریه دایره لاجریه دایره لاجریه استاد نه دایره لاجریه دایره لاجریه دایره لاجریه دایره لاجریه معافیه معافیه استادی معافیه لاجریه نظامی معافیه لاجریه تطبیق لاجریه دایره دایره دایره دایره دایره دایره تاریخ دایره لاجریه دایره دایره دایره دایره دایره</p> <p>ایجابی لاجریه دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره مصرفه دایره تطبیق دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره بعد المصالحه بالافاقه حکومتیه دایره دایره دایره دایره دایره دایره سبا به من اسکا نه دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره اول بالافاقه دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره نقل و حرکتیه دایره توقیف دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره اول لاجریه دایره تطبیق دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره دایره</p>			

BALKANLARDAKİ MÜSLÜMANLARIN GÖÇE TEŞVİK EDİLMEMESİ

Rumeli'den gelen muhacirlere gerekli yardım ve kolaylığın gösterilmesi ancak barıştan sonra Balkan devletleriyle oluşacak siyasi ilişkiler netleşmeden Balkanlarda bulunan Müslüman nüfusun göç etmesini özendirici konular içeren nizamname ve kanun maddelerinin ilan edilmemesi gerektiğine dair Şura-yı Devlet (Danıştay) kararı

DISCOURAGEMENT OF THE MUSLIM POPULATION IN THE BALKANS TO MIGRATE

The decision of the Council of State (Şura-yı Devlet) about the necessary aid to be provided to the Rumelian immigrants but any regulations and codes encouraging the Muslim people in the Balkans to immigrate not to be made before the political relations with the Balkan countries became clear following the peace agreement

16 Nisan / April 1913

Şûrâ-yı Devlet'e Mahsus Müsvedde Varakası

Mazbata

Muhacirîn Nizâmnâmesi bilâd-ı ecnebiyeden gelen muhacirîn-i İslâmiyye'nin iskân ve îvâlarına aid olup bu kere ahvâl-i harbiye dolayısıyla Rumeli'den gelenlerin dahi muhacirîn-den addiyle nizâmnâme-i mezkûr ahkâmına tevfiikan vilâyâtta iskânları ve kendilerine hâne inşa ve âlât-ı ziraiye ve çift hayvanâtı ve tohumluk zahire i'tâsıyla terfih-i hâllerine kadar iki sene müddetle tekâlif-i emiriyeden istisnâları taht-ı lüzumda olmağla yalnız muhacirîn-i sairenin mazhar olduğu altı sene muâfiyet-i askeriyeden istisnâlarıyla haklarında Muhacirîn Nizâmnâmesi mevâdd-ı sairesinin tatbiki lüzumuna dair Dahiliye Nezâreti'nden bi't-takdim Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 6 Mart [1]329 tarihli ve otuz numaralı tezkire Tanzimât Dairesi'nde kırâet olundu.

İcabı lede'l-mütâlaa ahvâl-i hâzıra arasında Rumeli'den gelen muhacirîn haklarında muâvenât-ı lâzımenin ifası ve icab ederse derecât-ı muâvenetin nezâretin kararı şeklinde ilânı münasib ise de bade'l-müsâlaha Balkan Hükûmetleriyle münasebât-ı siyasiyemizin işkâli tamamıyla takarrür etmezden evvel Balkanlar'daki anâsır-ı İslâmiyye'nin nakl ve hicretlerine müsaid olacak mevâdd-ı nizâmiye veya kanuniyenin şimdiden neşri menâfi-i devlete tevâfuk edip etmeyeceği şâyân-ı nazar bir mesele olduğundan Meclis-i Vükelâca tedkik ve temyiziyle verilecek karara göre icabı icra olunmak üzere nezâretin tezkiresi leffen iade ve takdim kılındı. Ol bâbda.

3 Nisan 1329

ŞD, 38/10

الحمد لله الذي
خلقنا من طين

مَمَّا خَرَجْنَا إِلَى مَدْيَنَ

عمومی

فَصْرٌ

[illegible]

نقدیده بویکه نفوس محمدیه ملک ملکین رفیع ظلم و تعدی آخر قاصدیده حکومت عثمانیه نیک سابعاد و رفیع
النجیه سود و امارت ایلچی لایحه در . اهل محبت اسلام اقلید دوستیدجهت برکیت همه اولوب قضا
جهت سبب و انصافیه لایحه رفیع و فایده ایلک و نفع حکومت از طرفه کوردلور اوقاف و در لایحه .
ترجیح محبت جهتی بر صحت و اتمام اولدوقی خطه محبتدن آب و صواب امتیاز ایدیه بیدجهت و برده امر از ایدیه
دهانیده نکات مناجیه اولدیه تقاضا بجهت رفیع لایحه و لایحه دهانیده دهانیده ایدیه استخاره اولدیه بیدجهت
محدوده سود و امارت ایلچی رفیع و فایده اولدیه لازم مددجهت مدددهنده لایحه

دائرة صدارت تحریرات قلمی		شعبه		میشی		مسودی		اوراق نومروسی	
لاجل التبیض قلمه	درودی	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹
مقابله ایذانی	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷
<p>حکومت سیمه مؤقتاً در بعضی حاله سلاطیند اوج بیله ملاجریل قوسه طرسه نقلیه ایجنیه یونانیله طرفه مجانی اوج دیور تحفیه یونانیله المانیاه خاخره افادینه عطفاً طرف عالمیله سیمه سیمه اوج روم ایلیده که اهلای اسلام نکل اناطولییه هجرتی ایجنیه حکومت سیمه سیمه سیمه سیمه سیمه سیمه اور اردو عظمه اسلامک تدبیریه موجباً اهلای اهلای اهلای اهلای اهلای اهلای اهلای اهلای اهلای اهلای اهلای مصلحت معروضه قلمه و نه نقراصلدی مؤدی اولی صحنه عظمه یونانیله برقرار اتحادی لزوم دارا اولدی نقراصلدی سیمه وار داوله سیمه مصلحتیه مجلس وکلده لایحه لایحه روم ایلیده که اهلای اسلام نکل اناطولییه ملاجریل ترغیب و تشویق کیفیتی معااهده صلحیه شرطیه تقرری ضمانت نقلیه و نه اوزره ایسم سلاطینده یونانیله اوج بیله ملاجریل محاکم سائره عثمانیه هجرتی آرزو کوسه و کلری تقدیرده برودیا سیمه یونانیله و دیور لرله قوسه طرسه نقلیه ایلیله وزرمانه موصله نکل اولدی محلیله بالمخابره تقسیمه و نه مصلحتیه ایدیه ولایتیه تبلیغیه ایدیه نقراصلدی خاخره ایلیله تبلیغیه ایدیه قلمه ایدیه</p>									

RUMELİ MÜSLÜMAN AHALİSİNİN GÖÇE ÖZENDİRİLMEMESİ

Rumeli'deki Müslüman nüfusun mezalim ve katliam gibi sebeplerden dolayı yurtlarını terk ederek göç etmek istediği; ancak siyasî yönden son derece önemli bir konuda gerekli incelemeler yapıncaya ve barış antlaşması imzalanıncaya kadar Müslüman ahalinin göç etmesini kolaylaştırıcı ve teşvik edici tedbirler alınmaması gerektiğine dair

DISCOURAGEMENT OF THE RUMELIAN MUSLIMS TO MIGRATE

The Rumelian Muslims wanted to emigrate from their countries for such reasons as massacres and atrocities; the measures which would ease and encourage migration needed to be taken only after this important political issue was examined and a peace agreement was signed

20 Nisan / April 1913

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

Muhacirîn İdaresi

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'nin 30 Mart [1]329 tarihli ve 309070/93 numaralı tezkiresi suretidir

27 Mart [1]329 tarihli ve 30831/88 numaralı tezkire-i acizâneye zeyldir.

Üç bin muhacirin Kuşadası'na ihrac edilmesine Hükûmet-i Seniyyece muvâfakat buyrulduğu takdirde muhacirîn-i merkûmenin nakli için Selanik'de memurîn-i Yunaniyye'nin meccânen üç vapur tahsis edecekleri Almanya konsolosu tarafından telgrafla iş'âr ve Bâbîâ-lice bu bâbda ittihâz buyurulacak kararın telgrafla izbârı rica olduğu bu kere Almanya Sefâreti'nden bildirilmiştir.

Gerek Virjini Vapuru ile hareket eden ve gerek bu defa nakilleri mutasavver olan muhacirîn hakkında bir karar ittihâzı nezâret-i celîle-i âsafânelerine mahmûl umûrdan olup şu kadarki eyâdî-i a'dâya geçen arazideki ahali-i İslâmiyye hakkında vârid-i hâtır-ı acizânem olan bazı mülâhazâtın da bu vesile ile arz ve izahı münasib görülmüştür:

Düşman ordularının işgal eyledikleri arazide ve hatta birçok ecânibi ihtivâ eden Selanik'de ehl-i İslâm haklarında revâ görülen mezâlim ve i'tisâfât malum olmasına göre Selanik'deki memurîn-i Yunaniyye'nin üç bin muhaciri Kuşadası'na meccânen nakletmek üzere üç vapur tahsis etmeleri bittab' bir eser-i insaniyet olarak telakki edilemez. Memurîn-i merkûmenin bu müsâra'atı tabîîdir ki bir maksad-ı mahsusa ma'tûf ve bu maksad ise unsur-ı İslâm'ın teshîl-i muhâceret tarîkıyla taklîlinden ibaretdir. Romanya, Sırbistan ve nihayetü'l-emr

Bulgaristan'daki ahali-i İslâmiyye dahi birer suretle ihtiyar-ı hicrete imâle veya icbâr edilerek oralarda gitdikce azalmışdır. Muhacirînin gitdikce tezâyüdü gerçi terk etdikleri memâlikin ahvâl-ı iktisadiyesi üzerinde icra-yı te'sirden hâlî kalmamakda ve bu te'sir vatan-ı sâni ittihâz eyledikleri mahallerde ma'kûsen hâsıl olmakda bulunduğu cihetle ihtimal ki Hükûmet-i Seniyyece tergîb olunacak mevâddandır. Fakat meselenin cihet-i siyasiyesi dahi nazar-ı dikkatden dûr tutulmamağa şâyestedir.

İsimleri zikredilen memâlikde ve siyyemâ Bulgaristan'da bulunan İslâmların adedi mürûr-ı sinîn ile tenâkus etmemiş olsaydı velevki menâfi'-i zâtiyelerini bile düşünemeyecek derecelerde gafil ve saf-derûn bulunsunlar acaba o memâlik hükûmâtının siyasetleri üzerinde bir te'sir icra edemezler miydi?! Zann-ı acizâneme kalırsa Bulgaristan'da nihayetü'l-emr beş yüz bin nüfusdan ibaret kalan ahali-i İslâmiyye sekene-i mütebâkîyeye karşı nisbet-i evveliyelerini muhafaza etmiş olaydı Bulgarların Makedonya politikasına o derece germî ve revac vermesi şüphesiz pek ziyade usret peydâ etmiş ve nüfuz-ı siyasî-i Osmanî Bulgaristanca daha ziyade hissedilmiş olurdu. Maamâfih bu nüfuz-ı siyasînin idâmesi maksadı bir suret-i sâlime ve muhakkakada takib olunamadığı takdirde bunca nüfus-ı Muhammediye'nin milel-i hâki-
menin ribka-i zulm ve ta'addîsi altında kalacak yerde Hükûmet-i Osmanîyye'nin saye-i adl ve re'fetine ilticaya sevk ve imâle edilmesi lâ-büddür. El-hâsıl muhâceret-i İslâmiyye etrafıyla düşünülecek bir keyfiyet-i mühimme olup kaziyyenin cihât-ı siyasiye ve iktisadiyesi lâıkiyla tedkik ve mukayese edilmeli ve nef'-i hükûmet ne tarafda görülürse ona karar verilmelidir. Tergîb-i muhâceret ciheti tercih ve iltizâm olunduğu hâlde muhacirînin âb u havasıyla imtizâc edebilecek ve bir de umûr-ı ziraiyede daha ziyade tekâmül etmiş olmalarına nazaran tecrübelerinden hem arazice hem de civardaki ahalice istifade olunabilecek mahallere sevk ve i'zâmlarına dahi dikkat ve itina olunmak lâzım geleceği mülâhazasındayım. Ol bâbda.

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
Şube 2

13 Cemâziyelevvel [1]331 / 7 Nisan [1]329

Elden

Hariciye ve Dahiliye Nezâret-i Celîlelerine

Hükûmet-i Seniyyece muvâfakat olunduğu hâlde Selanik'den üç bin muhacirin Kuşadası'na nakli için Yunanîler tarafından meccânen üç vapur tahsis edildiği Almanya Sefâreti'nin ifadesine atfen taraf-ı âlîlerinden bildirilmiş ise de Rumeli'deki ahali-i İslâmiyye'nin Anadolu'ya hicretleri için Hükûmet-i Seniyyece teshîlât ve teşvikât icrası oralarda unsur-ı İslâm'ın tedennîsini mûcib olacağı gibi ahali-i merkûmenin oralarda bırakılmaları da kendilerinin mezâlîme ma'rûz kalarak inkırâzlarını mü'eddî olacağı cihetle bu bâbda bir karar ittihâzı lüzumuna dair* Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nden vârid olan tezkire melfûfuyla** Meclis-i Vükelâ'da lede'l-mütâlaa Rumeli'deki ahali-i İslâmiyye'nin Anadolu'ya muhâceretlerinin tergîb ve teşviki keyfiyeti muâhede-i sulhiye şerâitinin takarruru zamanına ta'lîk olunmak üzere el-yevm Selanik'de bulunan üç bin muhacirin memâlik-i saire-i Osmaniyye'ye hicrete arzu gösterdikleri takdirde ber-vech-i iş'âr Yunan vapurlarıyla Kuşadası'na nakledilmeleri ve zaman-ı muvâsalatlarının evvelce mahalliyle bi'l-muhabere tayin olunması hususunun Aydın Vilâyeti'ne serî'an tebliği bi't-tezekkür*** nezâret-i müşârunileyhâya tebligât icra kılınmıştır, efendim.

*Dahiliye: vârid olan 4 Nisan [1]329 tarihli ve 205 numaralı tezkire-i aliyyeleri melfûfuyla**

***Dahiliye: Nezâret-i müşârunileyhâya malumât i'tâ kılınmış olmağla ber-vech-i tezekkür iktizâsının sür'at-i ifasına himmet.

BEO, 4165/312314

$$\frac{259}{207} \approx 1.25$$
[illegible]

RUMELİ'DEN GÖÇ EDEN MUHACİRLERİN ASKERLİK VE VERGİ MUAFİYETLERİ

Bulundukları memleketle ilişkisini kesip Osmanlı topraklarına göç edenlerin muhacir sıfatıyla kayıtları yapıp kendilerine altı yıl askerlikten, iki yıl vergiden muafiyet tanınmış ve arazi verilmesi kararlaştırılmış ise de mülteci olarak sığınanların hepsine bu haklar verilemeyeceğinden bunlardan yalnızca muhacir olmak üzere müracaat edenlere muhacirlere verilen muafiyetlerin tanınması gerektiğine dair Şura-yı Devlet (Danıştay) kararı

TAX AND MILITARY EXEMPTION OF THE RUMELIAN IMMIGRANTS

The decision of the State Council (Şura-yı Devlet) regarding the tax and military exemptions, for two years and six years respectively, and the lands given to those immigrants who severed ties with their countries; because such rights were impossible to be provided for all the refugees, only those refugees who applied in order to become immigrants could get the same exemptions

12 Haziran / June 1913

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Muhacirîn İdaresi
Hususî: 491

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Ahîren mevki'-i mer'iyete vaz' buyurulan İskân-ı Muhacirîn Nizâmnâmesi mücebince muhacirler ikiye münkasım olup birincisi zaten muhâceret için istihsâl-i me'zûniyetle memleketlerinden alâkalarını kat' ederek gelenlerdir ki bunların vürûdlarını müteâkib tescil ve iskânları tabîi ise de ikinci kısmı teşkil eden mülteciler umumen muhacir addolunmaması lâzım gelip çünkü esasen nizâmnâme-i mezkûrede mültecilerden yalnız muhacir sıfatıyla kabulleri istid'âsında bulunanların muhacir suretiyle kayıd ve tescilleri musarrah olduğu gibi muhacirîn tarih-i hicretlerinden itibaren altı sene tekâlîf-i askeriye ve iki sene de tekâlîf-i maliyeden mu'âfiyâta ve arazi ve saire i'tâsı misillü ayrıca bazı muâvenâta mazhar olduklarından bilumum tâbiyyet-i Osmaniyye'ye iltica edenlerin muhacir addolunup işbu mu'âfiyât ve müsaadâta mazhariyetleri caiz olamayacağından memleketlerinden kat'-ı alâka etmedikleri ale'l-usul tahkikât-ı ahîre ile tebeyyün edenlerin ve münferiden gelip de burada evvelce iskân olunmuş akraba ve ta'allukâtı olmayanların ve alîl ve müsinn ve gayr-ı muktedir ve devletce iskânları takdirinde kendilerinden istifade edilmeyeceklerin muhacir tanıtmayarak Tâbiyyet İdaresince kabulleri halinde doğrudan doğruya nüfusca kayıtlarının icrasıyla iktifa olunması

ve yalnız nizâmnâme mücebince muhacir sıfatıyla kabul ve iskânları istid'âsında bulunup da memleketlerinden alâkalarını kat' etdikleri ve aile sahibi ve ziraate ve icra-yı san'ata muktedir olup âtiyen devletce kendilerinden istifade me'mûl bulunduğu Muhacirîn İdaresince bi't-tedkik anlaşılp muhacir sıfatıyla kabullerine karar verilenlerin ol suretle kayıd ve tescilleriyle mu'âfiyât ve müsaadât-ı nizâmiyeye mazhariyetleri ve muamelât-ı askeriye ve sairede bilâhare müşkülâtı mûcib olmamak üzere bu gibilere verilecek nüfus tezâkiri bâlâsına mezkûr idareden verilecek müzekkireler mücebince tarih-i hicretleriyle muhacir olduklarının şerh ve temhir kılınması lâzım geleceği münasib mütâlâa kılınmakda ise de bu cihet Şûrâ-yı Devletce de bir kere tedkik olunarak tasvîbi hâlinde tâbiyet ve muhacirîn ve nüfus idarelerince de badema bu yolda muamele icrası mutevakkıf-ı müsaade-i sâmiye-i fahîmâneleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

29 Cemâziyelâhir [1]331 ve 23 Mayıs [1]329

Dahiliye Nâzırı Nâmına
Müsteşar
Bende
[İmza]

Şûrâ-yı Devlet'e Mahsus Müsvedde Varakası

Reis-i Sâni Salim Beyefendi, Azâ Reşad Bey, Safer Efendi, Baha Bey, Yahya Bey

Mazbata

Dahiliye Nezâreti'nden bi't-takdim Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 23 Mayıs [1]329 tarih ve dört yüz doksan bir numaralı tezkire Mülkiye ve Maârif Dairesi'nde mütâlâa olundu.

Meâlinde ahîren mevki'-i mer'iyete vaz' buyurulan İskân-ı Muhacirîn Nizâmnâmesi mücebince muhacirler ikiye münkasım olup bir kısmı zaten muhâceret için istihsâl-i me'zûniyetle memleketlerinden alâkalarını kat' ederek gelenler olduğundan bunların vürûdlarını müteâkib tescil ve iskânları tabîi ise de ikinci kısmı teşkil eden mülteciler umumen muhacir addolunmaması lâzım gelip çünkü esasen mezkûr nizâmnâmede mültecilerden yalnız muhacir sıfatıyla kabulleri istid'âsında bulunanların muhacir sıfatıyla kayıd ve tescilleri musarrahar olduğu gibi muhacirîn tarih-i hicretlerinden itibaren altı sene tekâlif-i askeriye ve iki sene de tekâlif-i maliyeden ma'fuvviyete ve arazi ve saire i'tâsı misillü ayrıca bazı muâvenâta mazhar olduklarından bilumum tâbiyet-i Osmaniyye'ye iltica edenlerin muhacir addolunup işbu ma'fuvviyât ve müsaadâta mazhariyetleri caiz olamayacağından memleketlerinden kat'-ı

alâka etmedikleri ale'l-usul tahkikât-ı ahîre ile tebeyyün edenlerin ve me'zûnen gelip de burada evvelce iskân olunmuş akraba ve ta'allukâtı olmayanların ve alîl ve müsinn ve gayr-ı muktedir ve devletce iskânları takdirinde kendilerinden istifade edilmeyeceklerin muhacir tanınmayarak Tâbiyet İdaresince kabulleri halinde doğrudan doğruya nüfusca kayıtlarının icrasıyla iktifa olunması veya gene nizâmnâme mücebince muhacir sıfatıyla kabul ve iskânları istid'âsında bulunup da memleketlerinden alâkalarını kat' etdikleri ve aile sahibi ve ziraate ve icra-yı san'ata muktedir olup âtiyen devletce kendilerinden istifade me'mûl bulunduğu Muhacirîn İdaresince bi't-tedkik anlaşıp muhacir sıfatıyla kabullerine karar verilenlerin o suretle kayıd ve tescilleriyle ma'fuvviyât ve müsaadât-ı nizâmiyeye mazhariyetleri ve muamelât-ı askeriye ve sairede bilâhare müşkilâtı mûcib olmamak üzere bu gibilere verilecek nüfus tezkiresi bâlâsına mezkûr idareden verilecek müzekkereler mücebince tarih-i hicretleriyle muhacir olduklarının şerh ve tahtîm kılınması lâzım geleceği beyânıyla keyfiyetin Şûrâ-yı Devletce tedkiki lüzumu dermiyân kılınmıştır.

İcabı lede'l-müzâkere mültecilerden muhacir sıfatıyla kabulleri istid'âsında bulunanlar Muhacirîn İdaresince muvakkaten kabul ve münasib mahallere sevk olunarak lede'l-hâce haklarında hükûmetce icra olunacak tahkikât neticesine göre kabule şâyân görülür ise bi't-tescil tâbiyet-i Osmaniyye'ye idhal ile iskân edilecekleri İskân-ı Muhacirîn Nizâmnâmesi'nin dördüncü maddesinde muharrer olmasına nazaran mültecilerden muhacir sıfatıyla kabul ve iskânları istid'âsında bulunanların memleketlerinden alâkalarını kat' edip etmediklerinin ve aile sahibi ve ziraata ve icra-yı san'ata muktedir olup olmadıklarının tahkik ve tedkikinden sonra muhacir sıfatıyla kabullerine karar verilmesi hükm-i nizâma muvâfık olduğu gibi nüfus tezkirelerinin bâlâsına da tarih-i hicretleriyle muhacir olduklarının şerh verilmesi de mûcib-i intizam olacağına mebnî Dahiliye Nezâreti'nin sâlifü'z-zıkr mütâlaası becâ görülmüş olmağ- la tâbiyet ve muhacirîn ve nüfus idarelerince bâdemâ o yolda muamele olunması hususunun Hariciye ve Dahiliye Nezâretlerine havalesi tezekkür kılındı.

30 Mayıs [1]329

[İmzalar]

ŞD, 38/36_1-3

تقریر

۲۰ محرم ۱۲۸۵

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي

السلامة والهدى

آمین خدوونگار آنره قونیه قسطنطولی آطنه سوریه حلب سوس ورتیدیه
قلعه الحلبه ایست قریه کی بولی جانبی فخرقلعه

عوی
خوسری

مراجعه به نجاشه و ضایع اربانه اوریزیت قصبه اسکانه و ریدریند همایه محل اسکانه سوتیه اراخندیه تقسیم اولیده
زاعنه بائلاولای و اراخندیه جور فرا اوریند بوسنه ده سافره بوقریه یارنده ریدیه یقینات قریه اولیانره سینه مکان
هوقه انشاس و فرسمر اراخندیه موجود قریه عدوه نوزیع و تقسیم اراخندیه تقسیم قریه ایدیه تبلیغ کیفیت ایستاده
بویاده کی اجرائه در رهنورد جواب اندامیه در وظیفه مقدس و وطنیه اولاده اسبورا حربه امورنده تکامل کوسه نه نامورنده
اندون نفوس سینه و ریدیه اعتباریه سینه تجزیه و غیرت و فعالیت کوریندده ده تقدر و تطبیق نظارت مقرر یوکمه وراثت
مملکتی میده استوار خط حدودنه حریت سرقرینده بولنا نیک سوتیه ده اخبار تبلیغ امانت سوجالده یقینه رانده قصبه
طریق مدرج قالماسی لایم کلمه اولغده بالذات نظایت و تعقیب معامه ببویده قشائن اندرله ترجیح اجرا و تقیید معروضه
اعوان شکر الهی عالمی قضا در

TİCARET VE SANAYİ İLE UĞRAŞAN MUHACİRLERİN KASABALARA YERLEŞTİRİLMESİ

Muhacir olarak gelenlerden ticaret ve sanayi erbabından olanların kasabalara yerleştirilmeleri, diğerlerinin iskân yerlerine sevk olunarak arazilerinin taksimiyle ziraata başlatılmalarının vilayetlere tebliğ edildiği

SETTLEMENT OF THE IMMIGRANTS ENGAGED IN TRADE AND INDUSTRY IN TOWNS

The cities were notified that the immigrants who dealt with trade and industry needed to be settled in towns and the others be sent to the places where they would be settled and be encouraged to start farming following the land allocation among them

15 Temmuz / June 1913

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

İskân-ı Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyeti

2 Temmuz [1]329

Telgrafnâme

*Aydın, Hüdavendigâr, Ankara, Konya, Kastamonu, Adana, Suriye, Haleb, Sivas
Vilâyetleriyle Kal'a-i Sultaniye, İzmit, Karesi, Bolu, Canik Mutasarrıflıklarına*

Muhacirînden ticaret ve sanâyi' erbabından olanlarının kasabâtta iskânları ve diğerlerinin hemen mahall-i iskânlarına sevkleriyle arazileri taksim olunarak ziraate başladılmaları ve arazilerine civar kurâ olanlar bu senelik misâfireten bu karyelerde barındırılarak yakınlarında karye olmayanlara serî'an mesâkin-i muvakkate inşası ve bir kısım muhacirînin mevcut kurâyâ ilâveten tevzî' ve taksimi ile arazilerinin teslimi takarrür ederek tebliğ-i keyfiyet edilmiş idi. Bu bâbdaki icraâta dair henüz cevap alınamamış ve bir vazife-i mukaddese ve vataniye olan işbu muhacirîn umûrunda tekâsül gösteren memurînin itlâf-ı nüfusa sebebiyet vermek itibarıyla şedîden tecziyeleri ve gayret ve faaliyetleri görülenlerin de takdir ve taltifleri nezâretce mukarrer bulunmuş ve zaten memleketleri Midye-İnöz hatt-ı hududunun cihet-i şarkiyesinde bulunanların sevkleri de ahîren tebliğ olup şu hâlde yakın zamanda kasabâtta toplu muhacir kalmaması lâzım gelmiş olmağla bizzat nezâret ve takib-i muamele buyurularak tebligât-ı sâlifü'z-zikr tesrî'-i icra ve neticesinden malumât i'tâsına himem-i âlîleri mütemennâdır.

DH. HMŞ, 27/29

ملايك مطهره

۵

عمری ۱۰ هفت مدنی

خالدی

مهاجرین لاجوردی

عمومی

۸۴۰ خمری

مردم هاکر که فرید

۱۴ مور ۱۱۹۹ تاریخ و سده بود: فرقه لندوی تذکره به مدنی تهاجیدی عصر جوابید. اسطان که خبر به نوبه نام کوفی
موجی و پیاذه که خبر به قوسیه و داره و لی شکل ایدلی کی اورنه بودند اسطان که خبر به نامور بده نقیه و اعلم قدی
مرکز ده دخی کند ریش ی خاکنده منکون قوسیه و که خبر به اورنه که خبر به اسطان و از اصری امرنده هولک دیم
هشتمده اولدی و اورنه که خبر به اسطان کیون ده لازم که نشانه نسل قدی معرفه اولیج اور فرقه
هفت و لی مورکد

دافه خطی
ستش

۱۴۱
۱۴۰
۱۴۰
۱۴۰

EDİRNE MUHACİRLERİNİN İSKÂNLARI

Edirne muhacirlerinin iskânı için bir komisyon kurularak bir an evvel yerleştirilmelerinin sağlanmasına dair Dahiliye Nezareti'ne gönderilen emir

SETTLEMENT OF IMMIGRANTS IN EDİRNE

The order sent from the Ministry of Domestic Affairs stating that a committee needed to be established for the immigrants to be settled down without delay

28 Temmuz / July 1913

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
22 Şaban [1]331 /
13 Temmuz [1]329

Elden

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Edirne muhacirlerinin iskânları için bir komisyon teşkil olunarak bunların bir gün evvel yerleşdirilmeleri esbâbının istikmâline himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm ve hükûmetin bu bâbdaki mesâisine iştirak ve muâvenet olunması Mûzâheret-i Milliye Cemiyeti Riyâseti'ne iş'âr olundu efendim.

Mûzâheret-i Milliye Cemiyeti Riyâseti Behiyyesi'ne

Edirne muhacirlerinin tesrî'-i iskânları için bir komisyon teşkil olunarak bunların bir gün evvel yerleşdirilmeleri esbâbının istikmâli zımında Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne tebligât icra edilmiş olduğundan cemiyetce de bir komisyon teşkil edilerek hükûmetin bu bâbdaki mesâisine iştirak ve muâvenet olunması hususuna himmet.

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Muhacirîn İdaresi
Hususî: 830

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

13 Temmuz [1]329 tarihli ve sekiz yüz kırk numaralı tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri arz-ı cevabîsidir. İskân-ı muhacirîn için talimâtnâme-i mahsusu mûcebince vilâyâtda muhacirîn komisyon ve idareleri teşkil edildiği gibi Edirne'ye bu defa iskân-ı muhacirîn memuru da tayin ve i'zâm kılındığı merkezde dahi taht-ı riyâset-i acizânemde müteşekkil komisyonca ve Muhacirîn İdaresince de muhacirînin iskân ve irâheleri emrinde son derece çalışılmakta olduğu ve Edirne muhacirlerinin iskânları için de lâzım gelen teşebbüsâta tevessül kılındığı ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

24 Şaban [1]331 / 15 Temmuz [1]329

Dahiliye Nâzırı Nâmına
Müsteşar
[İmza]

BEO, 4199/314918_1,2

بنامه
مجلس

دافیه
۲۷۴۷
۲۷

خاتمه
خاتمه

امور سیاسی مرتبیت عمومی

سای

عمومی	خصوصی	قارطون	قید نومروسی	مسود	میز	امور سیاسی شعبی مدیری	مدیر عمومی	ملفوظات
تاریخ	خلاصه	۴	۲۷۴۷ ۲۷۸۰	طرح	طرح	۴		
<p>کوستنقین شهرت رکنه مطابق ستانده در مانیا ملکوتیستک زیر اداره نه کیه محله خوار ایدرم و محله عثمانیه به لکجه آماره بولنده راه جریند در سارنه سوتقین قدر بوندره فقیر الحای بولنده انفا و اسلاری صادر فی ارکعه اوزره بشیور ایلان را جریه قومیسونی اعانه تر بنده اسالی فتنه داران ۱۴ الموعده ۸۱۴ ۱۶ بنی و ۱۱۱ فسلو نوروزو تحیرات واللاری مک له قلندی راه جریه قومیسونی اعانه تر بنده شعبه بلغ مزبور فوج و مرغه قومیسونی سعی عالی مساعد ارکد فتنه و راه جریند در سارنه سونه ایدیه ملک واپور ایدیه نقلی ایچونه لوزم کلله نشان ایضا ایدیه بولنده فتنه شعبه رفوهر تر فیه احوالیه نقلی نشان اوزره بر ما مور سکولی اسانله اوزره بلیغ غدره قدر یاره مرغه خوار و بر لکجه</p>								

۱۷۷۸ - ۱۷۸۷

۱۸۱۷

۱۸۱۷

بقعه تهنه مودک
بلیغ

قربیبیوہ مذکور طرفہ سے اخذ کردہ ایکسہ ارمندہ موسیٰ الہ لاکمدرہ
دورہ ورنہ لازم حکمہ شہادت و معاونتہ والا رہنہ ابرازی سبقتہ

روئے علیہما السلام

کوستینجہ

之

604/111

امیر سید محمد محمدی

دوستو! قسم! حضرت غری

برای هر سه یوز دانه ، او بیک قریب مرابجه سله دینه یوزده طعانی و قویلا تبت و مرجهن اوز دانه رو یا طعوتت بقسم معا دانه
معا و دانه زیاد فقیر طالع یوز دانه ده ، سله ده دانه و مصارفه طعیری دانی و طعیر فاکه ، بکوز لیرا ده ده بر سلفه دانه و ده
اغایله موفد طعیریه ده ، بکره رو یا طعوتت زیاده سله ده دانه طعیر سله ده فرا یه دانه دانه آحاده هجرت اتی بی یله
نفس مرابجه سله دینه صیور بونفین و شیمیت قور اما سیه غیبتیه حاده بطوبه سیه او موفد ده سربست برافیه جقدی ، رو یا
طعوتت عکبر حافیه بکونه سیه یله و بوزک الکاحه اقبو کرم و ابو یوسفه ، اغای طعین بولیم جقدی ، اول بول یوز ده کانه
فقیر طالع و بکار لرت انواع مغالنه کرتار و طعیر بیجا کانه بونفینده و حاصلات شریزه یله بوز کانه آقبو صرفه ده اعطایله
سیه مرقوات الطعام دانه نری مصارفه ده اوطیه و حایاتی بلا فح ، ادرانه تجریم یله معاف قعیم و اسرافیه اوز ده فقره یوز دانه
بکوز لیرا نک مرابجه قوی سلفه اغایله ده کونه نری طعوتت لوز مظهره امر و اول بول یوز یاق امر و ده ده طعوتت علیه ادرانه
که بشا و سیه شری

۱۹۱۲

کوشا با سہ شہزادی

وَقَدْ

کوستینجہ

400-1-64

امور اسلام و عرب و عجم

مرکز مریضه

[illegible]

ROMANYA'DAKİ MÜSLÜMAN MUHACİRLER İÇİN PARA GÖNDERİLMESİ

Bulgaristan'dan kaçarak Romanya'ya sığınan Müslüman muhacirlerin iaşe, barınma ve İstanbul'a nakil masraflarına karşılık olmak üzere para gönderilmesi talebi üzerine Köstence Şehbenderliği'ne para gönderildiğine dair

SENDING MONEY TO THE MUSLIM IMMIGRANTS IN ROMANIA

Money which was demanded for the food, transportation to Istanbul and housing of the Muslim immigrants escaping from Bulgaria to Romania was transferred to the Consulate of Kostence (Constanza)

21 Eylül / September 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

4 Eylül [1]329

Hulâsa: Dersaâdet'e nakledilecek muhacirîn hakkında, müsta'cel

Köstence Şehbenderliği'ne

Bulgaristan'dan Romanya Hükûmeti'nin zîr-i idaresine geçen mahallere firar eden ve memâlik-i Osmaniyye'ye hicrete âmâde bulunan muhacirînin Dersaâdet'e sevklerine kadar bunlardan fakirü'l-hâl bulunanların infâk ve iskânları masârıfı olmak üzere beş yüz liranın Muhacirîn Komisyonu iâne tertibinden irsâli hakkında vârid olan 14 Eylül [1]913 tarihli ve 121 hususî numaralı tahrirât-ı vâlâları mütâlaa kılındı. Muhacirîn Komisyonu iâne tertibinden şimdilik meblağ-ı mezbûrun tesviye ve sarfına komisyonun si'a-i hâli müsaid olmadığından ve muhacirînin Dersaâdet'den sevk edilecek vapur ile nakilleri için lâzım gelen teşebbüsât ifa edilmekde bulunduğundan merkûmların terfih-i ahvâllerine nezâret etmek üzere bir memur-ı mahsus irsâliyle on bin kuruş kadar para sarfına karar verilmiş olduğu komisyon-ı mezkûr tarafından ifade edilmiş olmağla mûmâileyh memurun vürûdunda lâzım gelen teshîlât ve muâvenet-i vâlâlarının ibrâzı siyâkında.

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye Başşehbenderliği
Köstence
Aded
2584/121

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Bidâyet-i harbden bu âna değin on bine karîb muhacirîn-i İslâmiyye'nin yüzde doksanını vuku bulan teşebbüs ve müracaatım üzerine Romanya Hükûmeti'nin inzimâm-ı muâvenetiyle meccânen ve pek fakirü'l-hâl bulunanlarını da iskân ve iâşe ve masârıf-ı râhiyeleri dahil olduğu hâlde iki yüz lira raddesinde bir meblağla Dersaâdet'e sevk ve i'zâmlarına muvaffak olmuş isem de bu kere Romanya Hükûmeti'nin zîr-i idaresine geçmiş olan mahallere Bulgaristan'dan firar eden Dersaâdet'e âmâde-i hicret altı-yedi bin nüfus muhacirîn-i İslâmiyye'nin mevcut bulunduğu ve şimdilik kolera münasebetiyle azîmetlerine müsaade edilmeyip beş-on güne kadar serbest bırakılacakları Romanya Hükûmet-i askeriyesi cânibinden bugün bildirilmiş ve bunların ırkâbı için gerçi vapur-ı mahsus i'zâmı talebinde bulunulacaksa da evvel be-evvel yüzde sekseni fakirü'l-hâl ve sefil ve Bulgarların envâ'-ı mezâlimine giriftâr olmuş biçaregândan bulunmaları ve hâsılât-ı şehbenderîden bu kadar kesâna akçe sarfına da imkân olmaması hasebiyle merkûmânın it'âm ve iskânları masârıfına medâr olmak ve hesâbatı bilâhare evrak-ı subûtiyesiyle ma'an takdim ve isrâ kılınmak üzere telgraf poliçesiyle beş yüz liranın Muhacirîn Komisyonu iânesinden gönderilmesi hususunda lâzım gelenlere emr ve havale buyurulması bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

14 Eylûl 1913

Köstence Başşehbenderi

[İmza]

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye Başşehbenderliği
Köstence
Aded
3590/123

Muhacirîn hakkında

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

17 Eylül [1]913 tarihli ve 36804/1372 numara ile 18 Eylül [1]913 tarihli ve 36817/1378 numaralı emirnâme-i sâmi-i nezâret-penâhîleri cevabıdır. Romanya Hükûmeti'nin zîr-i idaresine geçmiş olan mahallere firar edip Dersaâdet'e âmâde-i hicret bulunan ve fakat kolera münasebetiyle azîmetlerine müsaade edilmemiş ve beş-on güne kadar ceste ceste yirmişer-otuzar serbest bırakılacakları Romanya Hükûmeti-i askeriyesi cânibinden bildirilmiş olan muhacirîn-i İslâmiyye ile diğer gelecekler için istenilen beş yüz lira merkûmânın buraya muvâsalatla sevkleri gününe kadar yolda ve hanlarda geçirecekleri müddet zarfında iskân ve iâşelerine medâr olmak üzere taleb edilmiş ve icabı takdirinde vapur-ı mahsus i'zâmı hususunun arz ve iş'ârı dahi tabiî bulunmuş olup bu bâbda arz u takdim kılınan 14 Eylül [1]913 tarih ve 2584 numaralı tahrirât-ı acizî mefâdı her nasılsa sû-i tefehhüme uğrayarak muhacirîn-i mezkûrenin kısm-ı küllîsi burada zannıyla kendilerinin terfîh-i ahvâliyle iskân ve sevklerine nezâret etmek üzere memuren Muhacirîn İdaresi İstatistik Memuru Mehmed Yaşar Bey i'zâm buyurulmuş ise de bâlâda arz olunduğu vechile muhacirîn-i merkûmenin bir vapuru işgal edecek mertebede burada toplanabilmeleri günlerce intizâra mutavakkıf bulunduğu ve mevcud üç yüz elli muhacirin de ileride Muhacirîn Komisyonu'ndan gönderilecek para ile kapadılmak üzere şehbenderhâne hâsılâtından iâşe ve ikamet masrafları tesviye kılınarak üserâ-yı Osmaniyye'yi almak için gelmiş olan Hilâl vapuruyla yarın sabah sevkleri icra kılınacak olduğundan mûmâileyhin burada elinde bunlara sarf edecek parası bulunmadığından tehdest temdîd-i ikametinde bir fâide melhûz olmadığı gibi fuzulî masârıfı da mûcib olacağı cihetle mûmâileyh Mehmed Yaşar Bey'in bugünkü vapur ile Dersaâdet'e müteveccihen hareket eylemiş olduğunun ve hususât-ı ânîfeye nezâret eylemek üzere bir memur-ı mahsus i'zâmı mutasavver ise tahfîf-i meşâgil-i kemterîyi müstevcib olacağının ayrıca arzına müsâra'ât kılınmağın ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

21 Eylül 1913

Köstence Başşehbenderi
[İmza]

HR. SYS, 2029/14_4,5,7

Kağnıların peşinden İstanbul'a doğru sürüklenen bir muhacir kadın

۵۰

صوفی
شکرت‌آباد
علا
۱۹۸۹
۱۹

خارجی نفقت جلیله جانب سایه

یکس فالدیه فالدیه راز
امور شریفی شریفی

مردم هر یک که لریه
کاره افیره ده ماکدونا و تراکیاده یکس و که سر قلمه اولاده اسلام فالدیه و فر و جو جقه و بلغاریه
کوتله و بلغاریه عائله لری نزدیج بولند لری استنباط ایله در بوندک ماکدونا قلمه لری قلمه لری
ضمتی الانا سفارته بلغاریه لریه اجرا ایله ایله عصاره نامه ماکدونا به بولندک اعاده لری
را برید و قوله مربوط بولندیج جریه لریه کوتله اولدینقده تقیبه ماکدونا ایمل ایزره ماهده لریه
و ماکدونا لری فالدیه اصیل لریه بولندک طایفه جاکریه سرقه ایلی خوض اوامر علیه جناب
نصف قنایه لریه بولندک بانی امرو فوانه خوضه ماکدونا لریه
۱۹۸۹

صوفی شریفی

**KİMSESİZ MÜSLÜMAN KADIN, KIZ VE
ÇOCUKLARIN MÜFTÜLÜKLERE TESLİMİ**

Makedonya ve Trakya'da kimsesiz kalmış Müslüman kadın, kız ve çocukların Bulgaristan'a götürülerek Bulgar aileleri yanına verilmiş olduğu haber alındığından bunların mahalli müftülüklerle teslim edilmesi için gereken muamelenin yapılmasına dair Sofya Şehbenderliği'nden gönderilen yazı

**SURRENDER OF THE DESTITUTE MUSLIM WOMEN, GIRLS
AND CHILDREN TO THE OFFICES OF THE MUFTIS**

The letter from the Consulate of Sofia regarding that since the destitute Muslim women, girls and children in Macedonia and Thracian was heard to be taken away to Bulgaria and given to Bulgarian families; the utmost was needed to be done in order to send them to the offices of the local muftis

11 Ekim / October 1913

Sofya Şehbenderliği

Aded: 1484/19

Bî-kes kalan kadınlara dair

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Sâmîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Muharebe-i ahîrede Makedonya ve Trakya'da bî-kes ve kimsesiz kalmış olan İslâm kadın ve kız ve çocukları Bulgaristan'a götürülmüş ve Bulgar aileleri nezdinde bulundukları istihbâr edilmiştir. Bunların mahalli müftülüklerle teslim etdirilmesi zımnında Almanya Sefâreti'ne tebligât-ı lâzıme icra eylemiş isem de akdolunan musâlahanâmeye bu gibilerin iadelerine dair bir protokol merbût bulunduğu cerîdelerde görülmüş olduğundan takib-i maslahat etmek üzere muâhede-i mezkûre ve melfûfâtının Fransızca asıllarından bir nüshasının taraf-ı çâkerîye sür'at-i irsâli hususuna evâmîr-i aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerinin şâyân buyurulması bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

11 Teşrîn-i Evvel [1]913

Sofya Şehbenderi

Bende

Onnik Mineciyan

HR. SYS, 1963/1_93

TELEGRAMME

تلفرافنامه

دولت علیه عثمانیه تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلفراف معاملاتدن دولایه مسئولیت قبول ایتمیز
[نمونه ۱]

Retransmission ou Expédition				RECEPTION			
تکرار کشته و یا سوق				اخذ			
سوق نومروس No d'expédit.	کشته اولان مرکز transmis à	Date	تاریخ Signature de l'employé	سوق نومروس No d'expédit.	کشته اولان مرکز transmis à	Date	تاریخ Signature de l'employé
		H. M.				H. M.	

De _____ Pour _____ موردی _____ مخبر
N° _____ Mots _____ Date _____ H. _____ ساعت _____ کات _____
M. _____ دقیقه _____ تاریخ _____ خوب
Voie _____ Indic. Eventuelles _____ اشارت محمله _____ طریق

ساعده ایچینده بستمده قریب علی دستاند جودنه بونوم برقاقدنه صده نویفیه لایم وبلاندانه
سود تفهده انال ایچیم

فیلغ لایمده
۱۹

TELEGRAMME

تلفرافنامه

دولت علیه عثمانیه تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'Etat n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلفراف معاملاتند دولای مسئولیت قبول نایند

[نمونه ۱]

Retransmission ou Expédition				RECEPTION			
تکرار کشیده و یا سوق		Date		Date		Date	
سوق نومروسی No d'expédition	کشیده اولان transmis à	تاریخ	مأمور امضای Signature de l'employé	تاریخ	مأمور امضای Signature de l'employé	واسطه مرکزی Reçu de	مردم نومروسی N° d'ordre
		ساعت H. M.	دقیقه	ساعت H. M.	دقیقه		

De Pour موردي استانبول
No Mots Date H. M. ساعت دقیقه
Voie Indic. Eventuelles اشارت محتمله

کوماندو سیلما نه نیه العابدیه

جزاله صورتیه باریغیم تلفرافمک جوتی نیه نقد ایسورم
کوماندو یه کله ایده کله بیدر مشقه شایه اولر ایه کله ایسورم تلفرافمک جوتی نیه نقد ایسورم
جزاله صا و و فو بولالرک جوتی بول اولرین بفا حاکمیه یاندر حاکم ایده کله شایه ایسورم
استانبول محکم بولر
صورتیه
حمد حمد

أخبریه تنه استاذ جوتی اوله مسیله غیبه ترالیا اخذ ایتلر بینه معلومه دار تفصیل
حاکم باریغیم تلفرافمک بولرک سبب اولر ایه کله ایسورم سوره کوماندو سیلما نه نیه العابدیه
تلفرافمک بولرک سبب بولرک سبب اولر ایه کله ایسورم سوره کوماندو سیلما نه نیه العابدیه
استاذ حاکم عیبه ایتلرک مسلمان هالیک سولرین طوبیوم مقصد کله کله بولرک سبب اولر ایه کله ایسورم
و بولرک سبب اولر ایه کله ایسورم سوره کوماندو سیلما نه نیه العابدیه
مقصد تقیه ایده کله بولرک سبب اولر ایه کله ایسورم سوره کوماندو سیلما نه نیه العابدیه
و بولرک سبب اولر ایه کله ایسورم سوره کوماندو سیلما نه نیه العابدیه
سیلما نه نیه کله بولرک سبب اولر ایه کله ایسورم سوره کوماندو سیلما نه نیه العابدیه

TELEGRAMME

تلفرافنامه

دولت علیه عثمانیه تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلفراف معاملاتین دولتی مسئولیت قبول نایز

[نمونه ۱]

Retransmission ou Expédition			RECEPTION		
تکرار کشیده و یا سوق	کشیده اولتان	تاریخ	مأمور امضایی	مأمور امضایی	تاریخ
No d'expédit.	مرکز	Date	Signature de l'employé	Signature de l'employé	Date
		دقیقه: ساعت: H. M.			دقیقه: ساعت: H. M.

De: Pour: موردی:
 No: Mots: Date: H. : ساعت:
 M. : دقیقه: تاریخ:
 Voie: Indic. Eventuelles: اشارت محتله: طریق:

سوزده تبارنه ایدیه جبه ستر ایدیه معینه ده که ضابطه ده خطه حاکمیه و هد نصراولوبده
 کوندر لیدی اخصیه بیایه بغار توفیق یله ضابطه بر تاینر بیایه ناهوسه معارضه قطعاً الجوزیجه ویرمیکند
 جزاله کیر فوفله یله زیاده معینه منویه اولاج معینه نازنامه سنک بنور ضابطه فند فند
 اتحاد ایلین و علی الخصوص یغنی مقرر اولاج مسلمانه صرفه کالجیه قدر بغار توفیق ایسه
 کور ویرمه لک حکمتیه امونیه جزاله کیر فوف تودین وایمانده سنک ساجلییه قطعاً ایستادن
 مناسب کور فله هم عذر حالک و جوده لیره جبه قتالده راعی و خاصه عظیم اول جبه اعتقادده بولایین
 بیایه ابر کسبه شرف ایلیم

تبلغ قلمده
 ۱۸

BATI TRAKYA'DA BULGAR İDARECİLERİN MÜSLÜMANLARA BASKISI

Osmanlı ve Bulgar Hükümetleri arasında Batı Trakya'nın idaresi hakkında anlaşmaya varılmasına rağmen, Bulgar idarecilerinin Müslümanlara baskı yaparak göçe zorlamaları üzerine bu durumun engellenmesi için Bulgar Hükümeti'ne uyarıda bulunulduğuna dair

OPPRESSION OF THE BULGARIAN AUTHORITIES TO THE MUSLIMS IN THE WESTERN THRACE

Bulgarian Government was warned to prevent the Bulgarian officials from forcing the Muslims to immigrate out of the Western Thracian in defiance of the agreement between the Bulgarians and the Ottomans on how to administrate the region

30 Ekim / October 1913

Telgrafnâme

Mahreci: Dersaâdet

Numara: 35106

Gümülcine'de Zeynelabidin Bey'e

Şikâyetiniz üzerine General Toşef'e vuku bulan iş'ârâta cevaben vürûd eden telgrafnâme aynen zîrde muharrerdir. Cereyân eden ahvâle dair peyderpey malumât veriniz.

15 Teşrîn-i Evvel [1]329

İstanbul Muhafızı

Ahmed Cemal

Suret

Telgrafnâmenizi aldım. Ben evleri aramaksızın yalnız hükûmet konağındaki mebâliğin dercini emretmişdim. Bu hususda mücrimler varsa kemâl-i ciddiyetle tecziye olunacaktır. Askerlerimizin hatt-ı hareketleri yüzünden Müslüman ahalinin Dimetoka ve Gümülcine'ye hicret ettiklerini bildirmeniz beni mütehayyir etdi. Ortaköy üzerine hareket eden kol kumandanının raporuna nazaran işgal olunan havalideki Müslümanlar evvelce hicret etmişler ve General Kirkof kıta'âtının işgal ettiği arazideki Müslümanlardan yalnız hâl-i hâzırda milis askeri olanlardan başkası yerlerinde kalmıştır. Karyelerini terk edenler de mümkün mertebe süratle avdet etmelidirler. Eğer Sofular cihetlerinde muhacir varsa bittab' bilemem. Çünkü kıta'âtımız henüz o havaliye muvâsalat etmemişlerdir. Ben muhâceretin askerlerimizin sû-i harekâtı yüzünden vuku bulmadığına kâni'im. Gümülcine mutasarrıfı tarafından Zeynelabidin Bey hakkında dediğiniz gibi kaba muameleye dair malumât vermesini General Kirkof'a ve Gümülcine valisi meselesini halletmesini hükûmete yazdım. Sizi te'min ederim ki ben ve bi'l-cümle zâbitlerim vaktimizin dörtde üçünü Müslüman ahalinin hukukunun himayesine hasr ediyor ve hiçbir tecavûze müsaade etmiyoruz. Ben şimdi Kırcaali ve Mestanlı civarında bulunuyorum. Birkaç gün sonra Gümülcine'ye gideceğim ve bizzat sû-i tefehhümleri izâle edeceğim.

Telgrafnâme

Mahreci: İstanbul

Numara: 34846

17 Teşrîn-i Evvel [1]329

Gümülcine'de Süleyman Zeynelabidin Bey'e

General Toşef'e yazdığım telgrafnâmenin bir suretini zîre naklediyorum. Mûmâileyh general bana yazdığı telgrafnâmede kendisinin Gümülcine'ye hareket edeceğini bildirmişdi. Şâyed oraya gelmiş ise telgrafnâmenin bir suretinin tarafınızdan kendisine tevdi'i rica olunur. General Savof bu hâllerin çıkmaz yol olduğunu Bulgar Hükûmeti'ne yazmıştır. Hâsıl edeceği te'sirin hemen iş'ârı.

İstanbul Muhafızı

Miralay

Ahmed Cemal

Suret

Tarafeyn beyninde itilaf husûlünden evvel milislerin Garbî Trakya dahilinde icra ettikleri bazı muamelâta dair tafsilâtı hâvî birkaç telgrafnâmenizi aldım. Bunun sebebini evvelce anlayamıyordum. Şimdi Gümülcine'den milis kumandanlarından aldığım telgrafnâme bunun sebeplerini bana anlattı. Bana haber verildiğine göre Garbî Trakya'yı istila eden kumandanlarınız itilafnâme ahkâmına riâyet etmeyerek Müslüman ahalinin silahlarını toplamak maksadıyla kendilerine zulmetmeye başlamışlar ve bu biçareler Gümülcine ve Dimetoka'ya doğru hicrete başlamışlardır. Bundan başka hükûmetinizin Gümülcine'ye bir Müslüman mutasarrıf tayin edeceği kabul edilmiş iken şimdi Gümülcine'ye Türkçe bile konuşmasını bilmeyen bir Bulgar, mutasarrıf olarak gönderilmiş ve mûmâileyh Milis Kuvvetleri Umum Kumandanı Süleyman Zeynelabidin Bey'e itilafnâmeden ve saireden hiç malumâtı olmadığını beyân ederek kendisine pek kaba ve fena muamelelerde bulunmuşdur. Bulgar Hükûmeti'nin Hükûmet-i Osmaniyye'ye verdiği sözde sebat edeceği şübhesiz ise de maiyyetinizdeki zâbitlerin zâlimâne hareketleri ve hele nasıl olup da gönderildiği anlaşılamayan Bulgar mutasarrıfının pek fena bir te'sir-i beyân-ı nâhoş muamelesi kat'iyen iyi bir netice veremeyeceğinden General Kirkof'un pek ziyade mûcib-i memnuniyet olan muamelât-ı nâzikânesinin bütün zâbitler tarafından numune ittihâz edilmesini ve ale'l-husus tayini mukarrer olan Müslüman mutasarrıf gelinceye kadar Bulgar mutasarrıfa iş gördürülmeyerek hükûmet umûrunun General Kirkof'a tevdi'i ve Müslümanların silahlarına kat'iyen ilişilmemesini münasib görmekteyim. Aksi hâlin vücuda getireceği fenalıklar dâ'i-i vehâmet-i azîme olacağı itikadında bulunduğumu beyân ile kesb-i şeref eylerim.

DH. KMS, 1/35_82-85

الحمد لله
الخليفة ناظمي

السلطان محمد رشاد

٦٦٢ عموم

محاربات اخيره اوزرينه روم ايلي ولاياتندن ممالك غنمايه مجبور هجرت اولانلرك برآن اول اسكان واپوالرى امرامنى
تسپل ايدمك تدابير دأتر تقرر ايدن اساسلى محتوى اولهرق تنظيم اولتان پروژمك بر صورتى لفا صوب ارسال
قلندى مقصد اصلى مهاجرينك سرعت ممكنه ايله و حسن صورته اسكانلريه دوجاز اولدقلى سغالت المنهدين تخلصلى
وبر طرفندن ده بونلرك طول مدت اعشهلى يوزندن خزينة مالبهك اختيار ايلديكى مصارف عظيمهك عاجلاً اوكونك المنسندن
عبارت بولنديغندن بوخصوصك حائر اولدينى اهميت فوق العادهسى نسبتده كمال جديتله نظر اعتنايه النهرق برآن اول حسن
انتاجه وتقرر ايدن اساسل دائره سنده ايشه باشلانيلهرق اجراء واقعيه دأتر بيدرنى معلومات اعطاسنه بذل همت بيورلى
بالخاصه تمى اولتور اولابده سا ربيع اول سه ٣٣٢ سا شباط سه ٣٣٩ داخله ناظرى نامنه
مستشار

بى سرتبه نعيم نعيم ١٩
نمذنه نعيم نعيم

صالح

١٩٠٥
١٩٠٥

حکایت
خلیفه

اسکاترینا و مہاجرین

موی
خسوم

- مالك عثمانیه هجرت ایدن مهاجرينك اسكان واستخداملری حقته اتخاذاي مقتضى تدابير ومعاملاته دائر ترتيب ايديلان پروژه محتوياتى بوجه آنى بيان اولونور .
- ۱ — بالعموم مهاجرين زراع ، ارباب صنعت ، صنعتسز فقط ايشه صالح اولانلر ، ذات الزوج قادينلر ، طول ويكس قادينلر ، اطفال وايتام ، غير قابل تدواي درجهده خسته ومعلول اولانلر نامرليه بدى قسمه آيرلشدر .
- ۲ — بونلردن زراع صنفي ده ايكيه تقسيم ايدلشدر . (۱) چاليشه بيلنلره چاليشه ميانلر (۲) بونلردن وطن اصليريه عودت ايديجكلردر بونلردن اسكان ايديله جك مهاجرينك هرخانهده قاجر نفوسدن عبارت اولديي تعين ايدلشدر . [مقدار اراضى هرخانهده بولان ارلك نفوسك عددينه نسبته تقسيم اولنه جقدر .]
- ۳ — اسكان اولنه جق مهاجرينك مملكت اصليلرى ده معلوم اولميدركه بوجهله اسكان ايديله جكلرى اراضينك بونلرك وطن اصليلرينك تاثيرات اقليمه سته نظراً تفريقى قابل اولسون .
- ۴ — مهاجريندن ارباب صنعت اولانلر چالشمغه مقتدر اولانلره چاليشه ميانلره آيرلشدر . صنعتكارلرك اولجه مشغول اولدقلى صنعتك اليوم بوندقلى محللرده قابل اجرا اولوب اولديي وقابل اولديي تقديرده نه بولده موقع تطبيقه وضع اولنه جنى وبوصايعك اتواي بيان ايدلشدر . صنعتلى قابل اجرا اوله ميانلر حقته نه كى تدابير اتخاذاي اولنه جنى مثلاً : طوغريدن طوغرييه حكومت ويابدييه طرفندن تأسيس ايديلن صنايع محليهده وباخود او محلهده بولان اصحاب صنعتهمالرجه انلر طرفندن استخداملرى مقتضيدر . [اليوم دوائر حكومه قاش وامنه سائر اعطا اتمكده اولان متعهدلرك كندى صنعتكارلنده مهاجر استخدام ايتدكلرنده كوندك وسائر خصوصاته دائر جانب حكومندن وضع اولنه جق شرائطه توفيقاً بالمناقصه اجرا وقبول ايديله جك مقاوله ناملرك ترجيحى نظر دفته آلتور .]
- ۵ — صنعتسز و فقط ايشه صالح اولانلرك عدديله بونلرك صورت استخداملرى تعين ايتدريلميدر . استخدام اولنه جق ارلك وقادينلره كندولرينه مناسب بر ايتن بولمق ايچون مهاجرين قوميسونلرى بولان هر يرده ايكي دفتر طوتلوب بريسنه ايتن آرايان مهاجرينك اسملى وديكرينه اوموقعهده بولان ارباب صنعتك اسميسى قيد ايدلشدر كه ارباب صنعت محتاج اولديي ايشجلىرى سهولته الله ايدمبيلسون .
- ۶ — ذات الزوج قادينلركده چالشمغه مقتدر وباغير مقتدر اولانلرينك ده تفريق وتعين مقداريله برابر بونلردن زوجلرينك زرينه اعاده لرى وباخود زوجلرينك بونلرك بوندقلى محللره جلبلى وزوجلرينك ورودينه قدر بونلرك اعاشه لرينه باخود استخداملرينه دائر بر قرار اتخاذاي مقتضيدر . ارلكلر حقته بالاده درميان اولان تدابيرك اتخاذاي تقديرنده قادينلر ايچون دخى عيني وجهله حركت ايديله جك اولورسه حكومت اليوم اعاشه مصارفندن قورتيه رق هم مهاجرينك اصلاح اخلاقى همده بونلرك صورت دائمهده اسباب تعيشلرينك استكمالنى وصنايع محليه نكده ترقيسى تايمين ايدم جكى مستغنى ايضاحدر .
- ۷ — طول ويكس قادينلردن چالشمغه مقتدر وغير مقتدر اولانلر تفريق اولنه رق چاليشه بيلنلرك مواد آنفدهده كوسترلديكى وجهله مناسب خدمتلرده استخداملرى وچاليشه ميه جق اولانلر ايچون بر طولخانه تأسيسى خصوصى نظر دفته اتخاذاي .
- ۸ — اطفال وايتامه كلنجه بونلرك تحصيل وتربيه لريله برابر اسكانلرينك تايمين نظر دفته آلنه رق ولايات عثمانيهده طول خانه وايتاخانه تأسيسيله بونلردن قنر چوچكلرك قادينلر قسمنده بولنديرمى واركك ايتامك آيريجم بردائرمده محافظه وتربيه لرينه اعتنا ايدلى واركك چوچكلرك مربى ومعلمك ايدم جك ذواتك التده ايكي سته اوقوبوب يازمه اوكرندكدن صكره صنايعه وسائر مؤسسات عاليه به ايجابى حالده توزيى وباچفتلكانه ورمىلى دوشونلشدر .
- ۹ — غير قابل تدواي اولان خسته لره حكومت خسته خانه لرنده باقيه جقدر .

اسكانه صالح اولان اراضى حقنده مطالعات

۱۰ — اسكانه مساعد اولان اراضىك دوئم اعتباريله مقدار عمومىسى ومساحة مجموعهنك قاجخانه استيعاب ايده بيله جي
تعيين ايدلمليد . [بونك تعيينده بالاده زراع حقنده بيان اولنان صوك ايكي ماده نظر دقتة الهه قدير .]
مأمورين محليه دائره مأموريتلى داخلنده كي اراضيده مهاجرين اسكانه اعتراض ايتدكلرى تقدريده اعتراضات واقعه نك
شايدان قبول اولوب اولديني تدقيق ايديله جكد . منتخب اراضىك موافق صحت اولوب اولديني بويابده اطبا ومهندسلر
طرفندن ويريله جك راپورلر نظر مطالعه الهه قدير تدقيق ايدلمليد .
وسائط نقليله نك موجوديت وعدم موجوديتده تحقيق ايديله رك محصولاتي دهاقولاي مخرج بولق ايچون مؤسسات صناعيه
بولنان يرلر ترجيح اولمليد .

صرف زراع اوليوب وسائط ساثره ايله تأمين معيشت ايدن صنف بعض يرلرده وبالخاصه آيدن ولايتنده اولديني كي
توتون وميان كوكي ايشلرنده تجار طرفندن استخدام ايديله بيلور . آيدن ولايتنده كي تجار مهاجريني استخدام ايتكدن بشقه
بونلري اسكان ايتدirmekده آماده اولدقلىنى حكومت محليه به بيان ايتشد . بوكي مراجعات وتشبثاتك تدقيق ومذاكره سيله
برقرار مناسبه ربطى صورتيه ده اومقوله صرف زراع اوليان مهاجرين ايچون مناسب برواسطه تعيش واسكان تداركي قابلد .

RUMELİ MUHACİRLERİN ÜRETİME KATILMALARI

Rumeli vilayetlerinden göç eden muhacirlerin bir an önce sefaletten kurtararak üretime katılmalarını sağlamak amacıyla bu muhacirlerin iskân ve istihdamları hakkında alınması gereken önlemler ve yapılacak işlemlerle alakalı bir proje hazırlandığına dair

THE PARTICIPATION OF THE RUMELIAN IMMIGRANTS TO THE PRODUCTION

Preparation of a project about the measures to be taken in order to settle and employ the Rumelian immigrants for the purpose of pulling them through poverty and making them begin to work immediately

Mart / March 1914

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

İskân-ı Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyeti

Umum 663

Muharebât-ı ahîre üzerine Rumeli vilâyâtından memâlik-i Osmaniyye'ye mecbûr-ı hicret olanların bir an evvel iskân ve îvâları emr-i ehemmini teshîl edecek tedâbîre dair takarrür eden esasları muhtevî olarak tanzim olunan projenin bir sureti leffen sayb-ı () irsâl kılındı. Maksud-ı aslî muhacirînin sür'at-i mümkinе ile ve hüsn suretle iskânlarıyla dûçâr oldukları sefalet-i elîmeden tahlîsleri ve bir taraftan da bunların tûl müddet iâşeleri yüzünden Hazine-i Maliye'nin ihtiyar eylediği masârif-i azîmenin âcilen önünün alınmasından ibaret bulunduğundan bu hususun haiz olduğu ehemmiyet-i fevkalâdesi nisbetinde kemâl-i ciddiyetle nazar-ı itinaya alınarak bir an evvel hüsn-i intâcına ve takarrür eden esaslar dairesinde işe başlanılarak icraât-ı vâkı'aya dair peyderpey malumât i'tâsına bezl-i himmet buyurulması bilhassa temennî olunur. Ol bâbda.

Rebîülevvel [1]332 / Şubat [1]329

Dahiliye Nâzırı Nâmına

Müsteşar

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

İskân ve Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyeti

Memâlik-i Osmaniyye'ye hicret eden muhacirînin iskân ve istihdamları hakkında ittihâzı muktezî tedâbîr ve muamelâta dair tertib edilen proje muhteviyâtı ber-vech-i âtî beyân olunur.

1- Bilumum muhacirîn zürâ', erbâb-ı san'at, san'atsız fakat işe sâlih olanlar, zâtü'z-zevc kadınlar, dul ve bî-kes kadınlar, etfâl ve eytâm, gayr-ı kâbil-i tedavi derecede hasta ve ma'lûl olanlar nâmlarıyla yedi kısma ayrılmıştır.

2- Bunlardan zürâ' sınıfı da ikiye taksim edilmiştir. (1) çalışabilenlerle çalışamayanlar, (2) bunlardan vatan-ı aslîlerine avdet edeceklerdir. Bunlardan iskân edilecek muhacirînin her hânede kaçır nüfusdan ibaret olduğu tayin edilmelidir. (Mikdar-ı arazi her hânede bulunan erkek nüfusun adedine nisbeten taksim olunacaktır.)

3- İskân olunacak muhacirînin memleket-i aslîleri de malum olmalıdır ki bu vechile iskân edilecekleri arazinin bunların vatan-ı aslîlerinin te'sirât-ı iklimesine nazaran tefrîki kâbil olsun.

4- Muhacirînden erbâb-ı san'at olanlar çalışmağa muktedir olanlarla çalışmayanlara ayrılmıştır. San'atkârların evvelce meşgûl oldukları san'atın el-yevm bulundukları mahallerde kâbil-i icra olup olmadığı ve kâbil olduğu takdirde ne yolda mevki'-i tatbiki vaz' olunacağı ve bu sanâyi'in envâ'ı beyân edilmelidir. San'atları kâbil-i icra olamayanlar hakkında ne gibi tedâbîr ittihâz olunacağı mesela: doğrudan doğruya hükûmet veya belediye tarafından te'sis edilen sanâyi'-i mahalliyede veyahud o mahalde bulunan ashâb-ı san'ata bi'l-mürâcaa onlar tarafından istihdâmları muktezîdir. (El-yevm devâir-i hükûmete kumaş veya emti'a-i saireyi i'tâ etmekde olan müteahhidlerin kendi san'atgâhlarında muhacir istihdâm etdiklerinde gündelik ve sair hususâta dair cânib-i hükûmetden vaz' olunacak şerâite tevfi'kan bi'l-münâkasa icra ve kabul edilecek mukâvelenâmelerin tercihi nazar-ı dikkate alınır.)

5- San'atsız ve fakat işe sâlih olanların adediyle bunların suret-i istihdâmları tayin etdirilmelidir. İstihdâm olunacak erkek ve kadınlara kendilerine münasib bir iş bulmak için muhacirîn komisyonları bulunan her yerde iki defter tutulup birisine iş arayan muhacirînin isimleri ve diğerine o mevkide bulunan erbâb-ı san'atın esâmîsi kaydedilmelidir ki erbâb-ı san'at muhtac olduğu işçileri suhûletle elde edebilsin.

6- Zâtü'z-zevc kadınların da çalışmağa muktedir veya gayr-ı muktedir olanlarının da tefrîk ve tayin-i mikdarıyla beraber bunlardan zevcelerinin nezdine iadeleri veyahud zevcelerinin bunların bulundukları mahallere celbleri ve zevcelerinin vürûduna kadar bunların iâşelerine yahud istihdâmlarına dair bir karar ittihâzı muktezîdir. Erkekler hakkında bâlâda

dermiyân olunan tedâbîrin ittihâzı takdirinde kadınlar için dahi aynı vechile hareket edilecek olursa hükûmet el-yevm iâşe masârıfından kurtularak hem muhacirînin ıslâh-ı ahlâkını hem de bunların suret-i dâimede esbâb-ı ta'ayyüşlerinin istikmâlini ve sanâyi'-i mahalliye'nin de terakkîsini te'min edeceği müstagni-i izâhdır.

7- Dul ve bî-kes kadınlardan çalışmağa muktedir ve gayr-ı muktedir olanlar tefrîk olunarak çalışabilenlerin mevâdd-ı ânifede gösterildiği vechile münasib hizmetlerde istihdâmları ve çalışamayacak olanlar için bir dulhâne te'sis hususu nazar-ı dikkate alınmalıdır.

8- Etfâl ve eytâma gelince bunların tahsil ve terbiyeleriyle beraber iskânlarının te'mini nazar-ı dikkate alınarak vilâyât-ı Osmaniyye'de dulhâne ve eytâmhâne te'sisiyle bunlardan kız çocukların kadınlar kısmında bulundurulması ve erkek eytâmın ayrıca bir dâirede muhafaza ve terbiyelerine itina edilmeli ve erkek çocukların mürebbî ve muallimlik edecek zevâtın elinde iki sene okuyup yazma öğrendikten sonra sanâyi'e ve sair müessesât-ı âlîyeye icabı hâlinde tevzî'i veya çiftlikâna verilmesi düşünülmelidir.

9- Gayr-ı kâbil-i tedavi olan hastalara hükûmet hastahânelerinde bakılacaktır.

İskâna Sâlih Olan Arazi Hakkında Mütâlaa

10- İskâna müsaid olan arazinin dönüm itibarıyla mikdar-ı umumîsi ve mesâha-i mec-mû'asının kaç hâne isti'âb edebileceği tayin edilmelidir. (Bunun tayininde bâlâda zürre' hakkında beyân olunan son iki madde nazar-ı dikkate alınacaktır.)

Memurîn-i mahalliye dâire-i memuriyetleri dahilindeki arazide muhacirîn iskânına itiraz ettikleri takdirde itirazât-ı vâkî'anın şâyân-ı kabul olup olmadığı tedkik edilecektir. Muntehib arazinin muvâfık-ı sıhhat olup olmadığı bu bâbda etibbâ ve mühendisler tarafından verilecek raporlar nazar-ı mütâlaaya alınarak tedkik edilmelidir.

Vesâit-i nakliyenin mevcudiyet ve adem-i mevcudiyeti de tahkik edilerek mahsulâtı daha kolay mahrec bulmak için müessesât-ı sanâyi'i bulunan yerler tercih olunmalıdır.

Sırf zürre' olmayıp vesâit-i saire ile te'min-i maişet eden sınıf bazı yerlerde ve bilhas-sa Aydın vilâyetinde olduğu gibi tütün ve meyan kökü işlerinde tüccar tarafından istihdâm edilebilir. Aydın vilâyetindeki tüccar muhacirîni istihdâm etmekden başka bunları iskân et-dirmeğe de âmâde olduklarını hükûmet-i mahalliyyeye beyân etmiştir. Bu gibi müracaât ve teşebbüsâtın tedkik ve müzâkeresiyle bir karar-ı münasibe rabtı suretiyle de o makûle sırf zürre' olmayan muhacirîn için münasib bir vasıta-i ta'ayyüş ve iskân tedariki kâbidir.

DH. EUM. MH, 77/58

نومرد	مبعض وتاریخ	مسود و تاریخ	مبعض (تاریخ)	امور شهنشاهی مدیری	مدیر عمومی	نوع مسوده	ملفوظات
						خدمت بنظره یونس سعید علی پاشا صوفیه { سفارت سیرلر آینه	ملفوظات
						بلقار (سفارت سیرلر) حجاز علی	
<p>خلاصه: ماکدونیا اهل اسلحه ترکاک ادرنه هجرته لیک شوقه داره</p> <p>۱۵۴-۷۹۷۵</p> <p>مرکز</p> <p>SECTION OF HISTORICAL DOCUMENTS</p> <p>۶۰</p> <p>بالتازکاره سی آنا سنده خودکاره شکوت چکده ماکدونیا ترک اهل اسلحه سنده برهوت لیک ادرنه ولایت هجرته خصوص تردد کوسرکده وارنا و ودرلک البس جوانی مذکور به هجرت ایلک نین برورده ایلک اولد لیک سونیک هجرته سیر رئیس مقل و لیک اسفارت عطفاً سونیک ماسه شهنشاهی لکده بیلدیرلر اوزرین داخله نفعه سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر روم ایلدیرلر خداوند کار و لایلری و جوارلرین اسکا فی غیر مکه اولد قسده بولرلر برهم حال جلب ویا خون و انقاره ولایلرین مقام ایلدیرلر جملگی انقارم و ترات اهل اسلحه سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر اسکا نه ایلدیرلر جملگی سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر و نین سده جنس بقیه خودلرین دوچار اولد ایلدیرلر ادرنه ولایتلر جهالیه سجانه سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر اولدیرلر جملگی سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر سیرلر</p>							

مردم جماعت ساریسین و کبی طرفین ۱۸۸۱
وارد اولان « ۶۷ » نمره و لوخر برانک صورتیه

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
عدد
مجموعه
خمس

بالفكر محاربه تاسنده فو و اعداد و شهادت جمله که و بنا القاضی مسکون من بر حقولی عدد اولون طوبیسیه ادره و ولایتی هجرن خفیف
نزد کوسنرکه و ارنادود ملاجرری به حوالی مذکور به ملاجرری تیک بقی برورده انکده اولفادن طرفه ایدن کیفتک حکومت
سینه ایتعاری عجبیه عرجه ایتام اولور اقم

اصلنه مصدق
مح

ARNAVUT MUHACİRLERİN HALEP, KONYA VE ANKARA'DA İSKÂNI

Balkan Savaşı'ndan sonra Makedonya'da yaşayan Müslüman Arnavutlardan Türkiye'ye göç etmeye istekli olanların Halep, Konya ve Ankara vilayetlerinde iskânı, göç etmekte tereddüt gösteren Makedonya Türk ahalisinin ise Edirne-Çatalca bölgesinde uygun yerlere göç etmelerinin teşvik edilmesine dair

SETTLEMENT OF THE ALBANIAN IMMIGRANTS IN ALEPPO, KONYA AND ANKARA

The Muslim Albanians of Macedonia who wanted to immigrate to Turkey following the Balkan war needed to be settled in Halep, Konya and Ankara; on the other hand, Turkish people in Macedonia who hesitated to immigrate needed to be encouraged to immigrate to the suitable places in the Edirne-Catalca region

26 Mayıs / March 1914

Hariciye Nezâreti
26 Mayıs [1]914

*Hulâsa: Makedonya ahalisinden Türklerin Edirne'ye
hicretlerinin teşvikine dair*

*Hariciye Nâzırı Prens Said Halim Paşa Hazretleri'nden Sofya, Atina Sefâret-i Seniyyelerine
Belgrad Sefaret-i Seniyyesi Maslahatgüzârlığı'na tahrirât-ı aliye*

Balkanlar Muharebesi esnasında fevkalâde müşkilât çeken Makedonya Türk ahali-i Müslimesi'nden birçoklarının Edirne vilâyetine hicret hususunda tereddüd göstermekde ve Arnavudların ise havali-i mezkûreye muhâceret etmek niyetini perverde etmekde olduklarının Selanik cemaat-i İslâmiyye reisi müftü vekilinin iş'ârına atfen Selanik Başşehbenderliği'nden bildirilmesi üzerine Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne iş'âr-ı keyfiyet edilmiş idi. Arnavudların Rumeli ile Hüdavendigâr vilâyetleri ve civarlarına iskânı gayr-ı mümkün olduğundan bunların behemehâl Halep veya Konya ve Ankara vilâyetlerine i'zâm edilecekleri hususunun kendilerine tefehhüm edilmesi ve Türk ahali-i Müslime'ye Çatalca Dersaâdet'e karîb yerlerle Marmara sahilinde münasib araziye iskân edileceklerinin beyânıyla emr-i iskânı işkâl etmemek ve Anadolu'da izdihâm ve neticesinde ziyk-ı maişet mahzurlarına dûçâr olmamak için Edirne vilâyetiyle Çatalca sancağına tergîb edilmeleri Muhacirîn ve Aşâyir Müdüriyeti'nden bâ-derkenâr lüzum gösterilmiş olduğundan ol suretle icra-yı icabının maiyyet-i sefirânelerinde bulunan şehbenderliklere ta'mîmen tebliği siyâkında.

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye
Selanik Başşehbenderliği

*Selanik cemaat-i İslâmiyye müftü vekili tarafından 18 Nisan [1]330
tarihinde vârid olan 67 numaralı tahrirâtın suretidir*

Balkanlar Muharebesi esnasında fevkalâde müşkilât çeken Makedonya ahali-i Müslimesi'nden birçokları hudud olmak dolayısıyla Edirne vilâyetine hicret hususunda tereddüd göstermekde ve Arnavud muhacirleri ise havalı-i mezkûreye muhâceret etmek niyetini perverde etmekde olduklarından taraf-ı âlîlerinden keyfiyetin Hükûmet-i Seniyye'ye iş'ârı temennisiyle arz-ı ihtirâm olunur efendim.

[İmza]

HR.SYS, 2030/12_14,15

22

غالبه کما بکده آتیه و در آنجا تاریخ جوی تفرقه ده بوند حاجه ناطقین
و کلا بوان تفرقه
ابوینده به صورت و کلا و زلف او و دره و ایند برنگ
و کلا بوان تفرقه و کلا بوان تفرقه
قد افایده من رجاییدیک و ضایعه متارینک ناطق ایل مذکره
نیجس بیدیه کلا و کلا و کلا و کلا

آتشقازان سلطانیه

۶۸۸ ع
۶۶۵ ق

۴ ۵
صدر اعظم حاجیه ناطری قاتر دولتی سید جمعی

دوم و معلومه اقامت
دولت بادرلی

خالد

از مین ولایتی و ولایتی مالک دنیا اسلاری بادر سید

ملکت

امور حاکمیه مدبریت عمومی

قائم مقام

معرضه حاکم کینه لرید

از مین ولایتی قریب سیزه مسکونه روملایه مالک دنیا اسلاری سید جمعی حتمه با سید وکیل ایله جریانه ایدیه مخاریات بر جوتی دولتی
تاریخ ۶۶۵ و ۶۶۶ قریب سیزه لی لغرام حاکمیه و زایل لغام حضور عالی نظامیه سید جمعی ایبرم موسیوه نیه لوسد اشو صورت
نویس لی بعضه قیوم قایم طومور ایستسی بر کونلرم ترالیا اهلی حقنه بولای بی اندی لی حوار لکس ایستسی اوزرین افکار
عمومی و ده حجاز ایستیزه نسا ایلده در زیر خلیف واقعی ایدریکیم زمانه « آماده یازده جعفر مکتوبه حقایق
طریقده بولای بر خلیف و قی اولدی اطلال مسوره صد مخالفیند و افکار عمومی نیک و عجب سنده قور تولیم « و سیه ای
ترالیا واقعی مالک دنیا و قایم سبب کی کونسترتک ایستیزه سیده نیه عیب و علقه و خارج و داخل قاریو محافظه شرف و امنیت
از و سینه مستور کند و سینه بولای اجوبه لازم و یلسه اولغله شرفقی ایله جیم اوامر جلیل لرین امثال لاهرای غفر
جایستی سنده حلقه حاکمیه جیم معرضدر اولایج اور و یازده حقیق اولی (اولی) ۶۶۵ ق

۱۰/۱۰

RUMLARIN, MÜSLÜMANLARLA MÜBADELESİ

Anadolu ve Trakya'da bulunan Rumların Makedonya'daki Müslümanlarla değiştirilmesi için görüşmelere başlanmak üzere belirlenecek delegelerin İzmir ve Selanik'e gönderilmesine dair

THE POPULATION EXCHANGE BETWEEN THE GREEKS AND THE MUSLIMS

Sending the appointed delegates to İzmir and Salonika in order to start the negotiations about the exchange of the Greek in Anatolia and in Thracian for the Muslim population in Macedonia

5 Haziran / June 1914

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Mühimme Kalemî

23 Mayıs [1]330

*Hulâsa: Anadolu ve Trakya'da bulunan Rumların
Makedonya'daki Müslümanlarla mübâdelesi*

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Anadolu ve Trakya'da bulunan Rumların Makedonya'daki İslâmlarla mübâdelesi için bilâ-te'hir müzâkerâta girişilmesine Mösyö Venizelos'un muvâfakat eylediği Atina Sefiri Galib Kemâlî Bey tarafından bildirilmesi üzerine Mülkiye Müfettişi Şükrü Bey'in delege tayin olduğu ve Mösyö Naum'un İzmir'e gitdiğinden haberdâr olur olmaz mûmâileyh Şükrü Bey'in Selanik'e gideceği ve İzmir'de Mösyö Naum'la temasda bulunacak olan delegenin derhal tayin edileceği sefir-i müşârunileyhe cevaben iş'âr ve Yunan delegelerinin İzmir ve Selanik'e tesrî-i azîmetleri ile keyfiyetin tarafımıza bildirilmesi lüzumu ilâveten tavsiye olunmuş idi. Galib Kemâlî Bey'den alınan 1 Haziran [1]914 tarihli cevabî telgrafnâmede Yunan Hariciye nâzırının delegelere bilâ-ifâte-i vakt müttehidü'l-meâl talimât i'tâ edilebilmesi için bu işde ne suretle hareket olunacağı evvel emirde kararlaştırılarak delegelerin ba'dehû tayin olunmasını beyân ve meselenin o vakte kadar ifşâ edilmemesini rica eylediği ve sefâret-i seniyye müsteşarının nâzır-ı müşârunileyhle müzâkeresi neticesini bildireceği iş'âr olunmaktadır efendim.

Atina Sefâret-i Seniyye-i Osmaniyyesi

Umumî: 688

Hususî: 345

*Hulâsa: İzmir vilâyeti Rumlarıyla
Makedonya İslâmları mübâdelesine dair, melfûf 2*

*Sadrazam ve Hariciye Nâzırı Fehâmetlü Devletlü
Prens Said Halim Paşa Hazretleri 'ne*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

İzmir vilâyeti kurâsında meskûn Rumlar ile Makedonya İslâmlarının becâyîşi zımnında başvekil ile cereyân eden muhaberâtın birer suretini dünkü tarih ve 335 numaralı şifreli telegram-ı çâkerâneme zeylen [ve] leffen huzur-ı âlî-i nezâret-penâhîlerine takdim ediyorum. Mösyö Venizelos'un işbu suret-i tesviyeyi bazı kuyûda tâbî' tutmak istemesi bugünlerde Trakya ahvâli hakkında buraya pek endişeli havâdisler aks etmesi üzerine efkâr-ı umumiyyeden ihtirâz etmesinden neş'et etmektedir. Zira teklif-i vâkî'i icra eylediğim zaman "*Aman yazacağınız mektubda sakın benim tarafımdan böyle bir teklif vâkî olduğu anlaşılmasın. Sonra muhâlifînin ve efkâr-ı umumiyyenin muhâcemesinden kurtulamam.*" demiş idi. Trakya vekâyî'ini Makedonya vekâyî'ine sebep gibi göstermek istemesi de yine aynı mütâlaaya ve haric ve dahile karşı muhafaza-i şeref ve emniyet arzusuna müsteniddir. Kendisine bu bâbda ecvibe-i lâzıme verilmiş olmağla şeref-telakki eyleyeceğim evâmir-i celîlelerine imtisâlen her iki unsurun becâyîşi meselesinin halline çalışacağım ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

23 Mayıs [1]914

Atina Sefiri

[İmza]

HR.SYS, 2035/1_7, 21

Rumeli'den göç ederek İstanbul'a gelen muhacirler Anadolu'ya geçirilmek üzere vapura bindirilirken

2

الحمد لله الذي

[illegible]

اقشام
دس
صبح
دس
۹/۱۰
۸/۱۰
کشیده می
قلعه ورودی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحضراتی

از میرده آنکه سفینه قضا فانه می

شفره قلمی

سجده محمد

تعیانه دولتیه امتیاز از میرده وصوله کراک معنیه جانبیه کراک قومیونک عثمانی اعظمیه قاسمه
بولنه می کشیده معدودات آتیه ده بولنه بیلیم ابتدا اجانبیه سیاحتیه بجایه حکم فرائض معنیه
جانبیه کراک سله معلومک حال حاضرند و کراک خصوصیه والی بک اوقه عفرینیه فضاقت مسدودیت
وضعیت قوه المعادیه بیا به معنویت و اتحاد اولیویر کندیرنج آسایک عهده قریب تمامیه اعاده ایدیه
قضاقتی حاصل اوله انچه بگونه قدر ابقاع اولنن جنایاتک مجازاتی کورطامیه اولنن و سالیجه اولنن
اعتماد بقاءها آرنه بعضی بر قید احتیازی اوله ادره بیا به یویرر دیگر طرفه در مسائل حاضرده در
طواری مسام و وضعیم تاج اقتصادیه حاصل اوله بیکجه قویویرر استوار ده صورتی فخریه ده آسایه عهده
و بیا به کراک فرائض لطفه بیا به اولنن بیکجه بیا به مهم رولر طرفه بیا به استراخ اولیویرر مثلا ایدیه
صورتی دانه دره بولنه ایدیه بیا به عهده بولنه دره بیا به اسس صورتیه قیوکتیه انی وظیفه سالیجه بیا به روم
ساکزنی تشخیص البیا به عهده و کجنا و غنی نامنده برزات واردر برزات شکریه عهده صمیم بیکجه و لایق و مؤلف قومیونک
یونانی اعظمیه دخی بیکجه اوله با سلا ریفی بنده کزه بیا به ایدی سقده کراک ارض جنایاتک فرائض اوله
اوله استو بیکجه سیاحتیه زیاده سله توسع ایدیه بکتنی تأسیه بکتنی انقضای کراک سیاحتی روم ایدیه برضیافت
دعوتی بولنه بیا به فکانه قونلوس و کلینک بیا ناطقه محاکمه ایدیه بیا به عهده سیاحتیه فکانه اقامت ایدیه بیا به بولنه بیا به

اقشام
صبح
دس
دس

کشیده سی
قلمه ورودی

۵۱

بسم الله الرحمن الرحيم

خاتمی

شفره قلمی

۷

کودکین حرف روم اولاده هالیندن افارانت نایتری قنده بولندین آسار در بونقله برابر موسالیه کراچ کلیمه
کراچ والی بک افق عفتلر عتاید کراچ نراکتره کراچ حسیه نیت و قعالیندن غایت صمیم برساندیلر نقده براندی
و درجه حسیه تماسک برالی اولور و دره دیرانتری اید و آغیر بر صورتده راجتس بولندین قند والی بک افق عفتلر لایحه
بر ضیافت ویره مدیکه اولوچمه رفاقت علیریه شرفیاب اولمده یقه باید تأسف ایلدی مع مافیه والی بک مدیح و سنا سنده
بولنقله برابر ماردوننده بولنلر نجه فائوریلر احوالی یکه شایانه تقدیر اولادین کتم ایدی و منکلا فوجیه قاقم ساقف
کندی تامل و عدم شجاعتنه یک آغیر بر شولیت ترتیب ایلدی بکنی باید انقله برابر عطفه صحنه مأمور لری مجسمه
بر صورتده اشکچ اتیس اید اسلام ایدی قومیسیونر ایدنه کلمه و صولم عقینده عثمانی و یونانلی اعضاس بنیده غایت
مناسبت مهور اولدین ویر و وفات ترتیبه کای همته جاسق اولقدن کوردم نه کیم مختار بک روبرلری مندر جاتنه
ذات دولتن و فکورمه اولمیکر نحاس لازم تسلیم ایتد ایمنه رمی بک افق عفتلر بر ضیافت ویره مده و بونقله
استفاده اید کراچ حکم نالک و طیفه و صلاصتی کراچ ایه عومیت اعتبارید مختلط قومیسیونر اقتدای قیسه ایه بیک
بر حکمیه نه لزوم نظمین حق استعاجاته بولنم بران تردود صواح اساس اعتبارید بونقله شایانه قبول و آتم دره
کلمه تعلیماتک روحنه موفوبیلر اولدین بنایه نیدر ایه استیو حکمیه نال انجلیکی ای طرفه نولیم اولنه بیک
فکرین کای حیرتک کندیرن دیکلرم تعالی ایلیمه اولاده بونقله دره مختلط قومیسیونر تأسینه بقیه بیک و اخیر
بر صورتده بنایه ایلیمه اولمده و بولر محامل مختلط قومیسیونر طرز مذکره سایی بوی قومیسیونر امثال سابقه
نظر اکان سرولت و سرحله تقیمه اولنه بلقبی آزاده عده و بنایه بولندیننه باطبع بر مقصد فف اولنده قوی بر سیر حاصل
اولی بونقله ازالین خنده و سایی مقصد مذکر مسئلای تعویبه ایه استیو بلاندری میدانه عطفه جیقار مده

اقشام
دس

کشیده سی
قلمه ورودی

۵۶

بسم الله الرحمن الرحيم

الخليفة العثماني

شفره قلمی

اوزره بنده کز بر حکیمانه عھوم بی در حال قلم آله رده مختار بک افندی لہر فخر تکلیف ابتد بر مدک فکرندہ ہم کہ
استو حکیمانہ نک متنی یا قبولی بند یا مقابلہ نہ دیگر بر حکیمانہ نک متنی تکلیف ابتد مجبور تہندہ بولستونہ
والی بل افہ عھد نریہ بعد الاستارہ استو تصور عھف تمامہ متفق مختار بک افندی لہر فخر تکلیف ابتد مجبور تہندہ بولستونہ
استو عھلہ و تصور ذات دونکتر جہ رضی شایانہ قبولی لب لطفاً ابدانہ دار بندہ لریہ تفادہ معلومات اعط
و حکیمانہ نک ترتیبی عھدہ مذاکرہ نک نتیجہ نہ قدرانجہ بندہ عھدہ اولہ رده حرکت ابتد اوزره مختار بک اولہ لازم
ارسال ہو پس منتظر در ۷ محرم ۱۲۸۵

اوستور و روغ

۵ و ۶

مذقہ ہم قوتہ عھدہ
صح محتار بک تفادہ
امید عھدہ ۸

2

باب الحائض

الحمد لله الذي

1

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

الحضرة السلطانية

شرفه قلمی

۵۱

اقشام
دس

صبح
دس

کشیده سی
قلمه ورودی

اولیجده راجه فینک هراکلی طرفه دفعی توقیف وضع اونی لوزن ارجا ایتیلر حالیکه راجه فینک عدد نفوس قطعاً
نقطه اختیاره آغیرنه یاکنه مبارزه امدان و افقاسانه استناد ایندی یکن ایجاب ایدیه یکن بدایت نکرانده برو
لوزن خردنه اسر ایلیمه و آندره بونقطه نظران قبلمه تقابل کور و کور دی و طریقیانه نک اینه نقصانی ایلدین نقطه اولیجده
بودر ای موافق قبولی حالنده رودر ان اختیار زانیدیه صلبه کجه اولقدی تحققة ایتیه دفعی مقابلنده ساکد وینا
و ایدیه سمالح عثمانیه عینی مقدرده کجه ایدیه صلبه اهلای اسویه برقرار قی بودر کی رودر ان کجه تهنه حکومت عثمانیه
ساحه ایدیه طاس آقضا ایدیه جکدر که راجه فینک به یکن بر سر ملک قبول و وجودی مقصد حکومت عثمانیه کله نماندیه
بنای علی سله راجه فینک عدد نفوس قطعاً نقطه اختیاره آغیرنه یاکنه امدان و افقاسانه استناد ایندی یکن ایجاب ایدیه یکن بدایت نکرانده برو
اساسی بخاری لابدر بودر اسلکده قبول ایدیه نقصانیه اساسانک نفوس راجه فینک تفاوتی حالنده
نکرده ی نقطه نظر مزه امله آغیر مبارزه اسلکده قبول ایدیه نقصانیه اساسانک نفوس راجه فینک تفاوتی حالنده
طبقین جابیز اوله بیلیر بو ای نقطه مرهم مقصد اولر و تقابله دفعیانه نقطه نظر مزه
احمد مختار

YUNANİSTAN'LA YAPILACAK NÜFUS MÜBADELESİ GÖRÜŞMELERİ

Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında karşılıklı nüfus değişikliği görüşmelerine İzmir'de başlandığı, bu görüşmelerde Yunanlıların istediği gibi muhaceret edecek nüfus sayısının eşitliği değil, emlak ve arazi hususunda eşitlik prensibinin kabul ettirilmesi gerektiğine dair Osmanlı delegelerinden alınan telgraflar

THE NEGOTIATIONS TO BE HELD WITH GREECE ABOUT THE POPULATION EXCHANGE

The telegrams from the Ottoman delegates informing that the negotiations about the population exchange between the Ottoman state and Greece started in İzmir and that the principle of equality needed to be pursued in terms of land and real estate, not of the number of immigrant population as the Greek wanted to be

20 Temmuz / July 1914

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

Şifre Kalemi

2

28 Haziran 3,45 keşidesi

İzmir'den alınan şifre

24 Haziran [1]330 tarihli rapora zeyldir.

İlk ictimâ'-ı resmînin yarın hükûmet konağında muvakkaten tahsis olunan salonda akdi mukarrerdir. Mekteb-i Sultanî'de tefrîk ve teftiş edilecek bir daire-i münasibe, Temmuz'un beşinden sonra mahall-i ictimâ'-ı daimî olacaktır. Memâlik-i Osmaniyye'de ve Makedonya'da metrûk çiftliklerin müddet-i medîde mu'attal bırakılmaması hususunun mübâdele suretiyle te'minine gayret edilecekse de bu makûle çiftliklerden Makedonya'da ve Edirne Vilâyetiyle Biga ve Karesi Sancaklarında kâin olanlarının mevkiileriyle nev' ve mikdar-ı ebniyesine ve dönüm ve kıymetlerine dair mahallerinden taleb ve istihsâl edilecek malumâtın () ile komisyona tebliğinde büyük fâide vardır. Hükûmet-i merkeziyenin her türlü () rağmen fıkı-i hicretde ısrar edecek Rum köylülerin azîmetlerine kuvve-i cebriye ile mütemâdiyen mümanaâtın imkâna mukârin ve mahzurdan gayr-ı sâlim olamayacağı hususu ânîfü'z-zıkr raporda arz edilmiş olduğu vechile ilk mülâkât-ı gayr-ı resmîyede bulunan delegelerine esas itibarıyla teslim ve tasdik etdirilmiş olduğundan Edirne'deki Nâib ve Biga'daki Yenişar kar-yeleri ahalisinin hemen müfâratlarına müsaade i'tâsı ile bir emr-i vâkî' ihdâsı münasib olur mütâlaasındayız.

27 Haziran [1]330

Ahmed Muhtar

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Şifre Kalemi

7 Temmuz /9,15 keşidesi

Şahsî ve mahremdir

İzmir'den alınan şifre telgrafnâme halli

Talimât-ı devletlerine imtisâlen İzmir'e vusûlümde gerek mu'teberân-ı ecânible gerek komisyonun Osmanlı azâsıyla temasda bulunarak şimdiden ma'rûzât-ı âtiyede bulunabilirim. İbtidâ ecânibin hissiyâtından bahsedeceğim. Fransız mu'teberânı cânibinden gerek mesele-i malumenin hâl-i hâzırından ve gerek hususıyla vali beyefendi hazretlerinin fetânet-i hüsn-i niyet ve faaliyet-i fevkalâdesinden beyân-ı memnuniyet ve itimad olunuyor. Kendilerince asayişin an-karîb tamamıyla iade edileceği kanaati hâsıl olmuştur. Ancak bugüne kadar îkâ' olunan cinayâtın mücâzâtı görülmemiş olduğunu ve şâyed icra olunursa itimadın bir kat daha artacağını bir kayd-ı ihtirâzî olmak üzere beyân ediyorlar. Diğer taraftan da mesâil-i hâzırardan dolayı mühim ve vahim netâyic-i iktisâdiye hâsıl olabileceğinden korkuyorlar. Şurası da suret-i mahsusada şâyân-ı arz u beyândır ki Fransızlar tarafından beyân olunmakta olan nikbinliğe bazı mühim Rumlar tarafından bile iştirak olunuyor. Mesela İzmir'de suret-i dâimede metropolid efendilerle de temasda bulunarak benim resmî suretde kapı kethüdalığı vazifesini icra eden Rum merâkizini teşhis eyleyen Çürükçüoğlu nâmında bir zât vardır. Bu zât şimdiki hâlde an-samim nikbin olduğunu ve muhtelit komisyonun Yunanlı azâsının dahi nikbin olmağa başladığını bendenize beyân etdi. Şu kadar ki o dahi cinayâtın cezası icra olunacak olursa işbu nikbinlik hissiyâtının ziyadesiyle tevessü' edeceğini te'min etmiştir. İngilizlerin hissiyâtını dün evine bir ziyafete davetli bulunduğum İngiltere konsolosu vekilinin beyânâtından muhâkeme ediyorum. Hissiyât-ı mezkûre ikamet eyledikleri Birunâbâd ve Buca köylerinin sırf Rum olan ahalisinin ifadâtının te'siri tahtında bulunduğu âşikârdır. Bununla beraber mûmâileyh gerek hükûmetden gerek vali beyefendi hazretlerinden bahsederek gerek nezâketlerini gerek hüsn-i niyet ve faaliyetlerini gayet sahih bir lisan ile takdir etdi ve derece-i hüsn-i temasın bir misali olmak üzere dizanteri ile ve ağır bir suretde rahatsız bulunduğu cihetle vali beyefendi hazretlerine lâıyk bir ziyafet veremediğine ve ol vechile refakat-i aliyyeleriyle şeref-yâb olamadığına beyân-ı teessüf eyledi. Maamâfih vali beyin medh ü senâsında bulunmağla beraber mâ-dûnunda bulunan bazı memurînin ahvâli pek de şâyân-ı takdir olmadığını ketm etdi ve mesela Foçateyn kaymakam-ı sâbıkına kendi tekâsül ve adem-i şecâatinden pek ağır bir mes'uliyet terettüb eylediğini beyân etmekle beraber bazı hapishâne memurlarını mahbusları () bir suretde işkence etmesi ile itham etdi. Komisyon işlerine gelince vusûlüm akabinde Osmanlı ve Yunanlı azâsı beyninde gayet () münasebet mevcud olduğunu ve bir programın tertibine kemâl-i himmetle çalışmakta olduklarını gördüm. Nitekim Muhtar Bey'in raporları mündericâtından zât-ı devletiniz dahi görmüş olmalısınız. Temas-ı lâzımı teshîl etmek için Rahmi Beyefendi hazretleri bir ziyafet vermiş ve bundan istifade ederek

gerek hükm-i sâlisin vazife ve selâhiyeti gerek ise umumiyet itibarıyla muhtelit komisyonun iktidarını tayin edebilecek bir tahkimnâmenin lüzum-ı tanzimi hakkında istimzâcâtda bulunduğum. Biraz tereddüden sonra esas itibarıyla bu fikrin şâyân-ı kabul ve Atina'dan gelen talimâtın ruhuna muvâfık bile olduğunu beyân etdiler ise de işbu tahkimnâmenin ancak iki ay zarfında tanzim olunabileceği fikrini kemâl-i hayretle kendilerinden dinledim. Teâtî edilmiş olan notalarda muhtelit komisyonun te'sisinden maksad pek vâzıh bir surette beyân edilmiş olduğuna ve buna mümâsil muhtelit komisyonların tarz-ı müzâkeresi ise bu gibi komisyonların emsal-i sâbıkasına nazaran kemâl-i suhûlet ve sûratle tayin olunabileceği âzâde-i arz u beyân bulunduğundan bittab' bir maksad-ı hafî olmasında kavî bir şübhe hâsıl oldu. Bunun izâlesi zımnında ve şâyed maksad-ı mezkûr meseleyi ta'vîk ise işbu planlarını meydan-ı aleliyyete çıkarmak üzere bendeniz bir tahkimnâme-yi umumîyi derhal kaleme alarak Muhtar Beyefendi tarafından teklif etdirilmek fikrindeyim ki işbu tahkimnâmenin metnini ya kabul etmek ya mukabilinde diğer bir tahkimnâmenin metnini teklif etmek mecburiyetinde bulunsunlar. Vali beyefendi hazretleriyle ba'de'l-istişare işbu tasavvur hakkında tamamıyla müteffikim. Muhtar Beyefendi'nin re'yine dahi muvâfıktır. Maamâfih şu mütâlaa ve tasavvur zât-ı devletinizce dahi şâyân-ı kabul ise lutfen icrasına dair bendelerine telgrafla malumât i'tâ ve tahkimnâmenin tertibi hakkında müzâkerenin neticesine kadar ancak benimle mutâbık olarak hareket etmek üzere Muhtar Bey'e evâmîr-i lâzime ırsâl buyurulması mütemennâdır.

7 Temmuz [1]330

Ostrorog

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Şifre Kalemi

7 Temmuz /9,5 keşidesi

İzmir'den alınan şifre telgrafnâme halli

Bazı kuyûd-ı ihtirâziye serdiyle itilaf edilen nukât hakkındaki müzâkerât hulâsasını hâvî protokolün mukarrer olduğu vechile bugünkü ictimâ'da imzasına mübâşeret edileceği sırada Yunan delegeleri intizâr etdikleri talimâtı henüz tamamıyla ahz etmediklerini ve fakat protokolü kuyûd-ı ihtirâziyeyi ifa suretiyle imzaya hâzır bulunduklarını söyledikten sonra ilk ictimâlarda gösterdikleri meyl-i itilaf hilâfında olarak bazı müdde'ayât-ı cedîde dermiyân etdiler. Uzun münakaşâtı dâ'î olan müdde'ayât-ı mezkûre şunlardır:

Evvelâ; şimdiye kadar Yunanistan'a hicret etmiş olan Osmanlı Rumların başka mua-

melât ifasına hâcet kalmaksızın tâbiyet-i Yunaniyye'yi iktisâb etmiş addolunmaları esas kabul edilmekle beraber bunlara veya hiç olmazsa Bergama ve Foça gibi şehirlerden gitmiş olanlara yine tâbiyet-i sâbıkalarına rücû' zımında bir sene müddetle hakk-ı hıyâr verilmesi talebidir. Kâffe-i nukât-ı nazardan gayr-ı kâbil-i telakki ve kabul olup komisyonun hikmet-i teşkiline külliyyen münâfi' bulunan teklif-i mezbûrun münâkaşaya bile şâyân görülemediği ve Hükûmet-i Osmaniyye'nin bu meseledeki nokta-i nazarının kat'î ve lâ-yetegayyer olduğu ve zaten teatî edilen notalardan da Hükûmet-i Yunaniyye'nin adem-i avdet esasını kabul eylediğinin anlaşılacakda bulunduğu tafsilen ifhâm edildi. Yunan murahhasları bu bâbda hükûmetlerinden talimât isteyeceklerini beyân ve taleplerinin te'hir-i müzâkeresini teklif ile beraber kat'î müdâfaât ve kavî delâilimiz karşısında daha mü'telifâne harekete mecbur oldular. Muhacirîn meselesinde siyaset-i Osmaniyye'yi akîm bırakacak mahiyette olan böyle bir teklifin tarafımızdan kat'îyyen reddi inkıtâ'-ı müzâkerât tehlikesini mü'eddî olamayacağından bu noktada Bâbîâlice de sebat ve ısrar edilmesi muvâfıktır.

Sâniyen; fîmâ-ba'd tarafeyn memleketlerinden vuku bulacak muhâceretde adet-i nüfusca tekâbül-i tâm bulunmasının esas ittihâz edilmesidir. Yani Yunan murahhasları mübâdelede yalnız emlak-ı muhacirînin değil aded-i nüfuslarının da nazar-ı itibara alınmasını ve binâenaleyh tarafeyn memleketlerinden gelecek muhacirînin adedi beyinde müsâvât hâsıl olunca muhâceretin her iki taraftan dahi tevkîf ve men' olunması lüzumunu iddia etdiler. Halbuki muhâceretin aded-i nüfusu kat'îyyen nazar-ı itibara alınmayarak yalnız mübâdele-i emlak ve arazi esasına istinâd etdirilmesi icab edeceği bidâyet-i müzâkerâtdan beri tarafımızdan serd edilmiş ve onlar da bu nokta-i nazarın kabulüne mütemâyil görünmüşlerdi. Patrikhâne'nin eser-i telkinâtı olduğu zannolunan bu iddia-yı muahharın kabulü halinde Rumların ihtiyar-ı zâtîleriyle talib-i hicret oldukları tahakkuk etse dahi mukabilinde Makedonya ve Epir'den memâlik-i Osmaniyye'ye aynı mikdarda hicret edecek ahali-i İslâmiyye bulunmadıkca buradaki Rumların hicretine Hükûmet-i Osmaniyyece müsaade edilmemesi iktizâ edecektir ki muhâceretde böyle bir şartın kabul ve vücûdu maksad-ı Hükûmet-i Osmaniyye'ye külliyyen münâfidir. Binâenaleyh mesele-i muhâceretde aded-i nüfusun kat'îyyen nazar-ı itibara alınmayarak yalnız emlak ve arazinin bi't-takvim mübâdelesinin esas ittihâzı lâ-büddür. Bu esasın hükûmet-i Yunaniyye'ye kabul etdirilmesi müsâdif-i müşkilât olduğu takdirde hükûmet-i mezkûreyi nokta-i nazarımıza imâle için mübâdele-i emlakda kabul edilen tazminât esasının nüfus-ı muhacirînin tefâvütü halinde de tatbiki caiz olabilir. Bu iki nokta-i mühimme hakkında evâmîr ve talimât-ı devletlerine muntazırız fermân.

7 Temmuz [1]330

Ahmed Muhtar

DH. EUM. VRK, 27/40_1-6

الحمد لله
خليفة اناظرى

الملك عثمان بن عبد الله

٤٢٨ محرم

طرف حكومتدن اراضى و يريهرك ممالك عثمانيه ده اسكان ايديلان مهاجرينه اسكان مهاجرين نظامنامه سنك يكرى سكرنجي
ماده سنده بخش اولنان معفويات عسكريه و ماليه نك حكومتدن معاونت اسكانيه طلب واستحصل ايتماش اولان كرك على العاده
كرك ملتجى مهاجرينه شامل بولنديقي تفصيلاتنه دائر شوراي دولت ملكيه و معارف دائره سندين تنظيم و با بيورلدى سامى
نوديع بيوريلان مضبطه نك بر صورتى لقا بسيار قلعش و كيفيت تعميماً تبليغ ايديش اولغله اوراجه ده موجبجه معامله
بيورلمسى بابنده ١٩ رمضان سنه ١٣٣٢ و ٢٩ تموز سنه ١٣٣٠
داخليه ناظرى نامه
مستشار

ابن عجمه بيلى

منازلت و رور و رسا و سنك

سید محمد قاسم

تبلغ اوفته

خاتون
خاتون
خاتون

شورای دولت ملکیه دأرہ سنک ۳۵۷ نومرولو مضبطه سی صورتیدر

خارجیه نظارتک شورای دوله حواله بیوریلان ۳ مارت سنه ۳۳۰ تاریخلی و ۱۰ نومرولو تذکره سی ملکیه و معارف دأرہ سنده قرائت اولوندی . مملکتلریدن مع عائله فرار آکلان اشخاصدن بعضیلری حکومتجه سوق واسکانلری و اراضی اعطاسی مثللو معاونات طلبنده بولونمیه دق ممالک عثمانیه ده آرزو ایتدیکلری محله اسکان و توطین ایلک اوزره مع عائله مهاجر صفتیه قید و تسجیللری استرحامنده بولونمیه دق واسکان مهاجرین نظامنامه سنک آلتنجی ماده سنک حکمی یوکما ساعد کورلمکده اولدینی حالده داخلیه نظارتندن ولایاته یازیلان ۱۶ جزیران سنه ۳۲۹ تاریخلی تخریرات عمومیه ده حکومتک ارأه ایدمکچی محله عنایتله اسکان ایدیلان مهاجرین - قنده یالکنز تابعت - معامله سی اجرا قلمق اوزره اوراقک طوغریدن طوغریه خارجیه نظارتنه کوزرلمی تصریح قلمش اولسنه من مملکتلریدن فرار آکلرک ممالک عثمانیه به هجرت ایتدیکندن بختله تابعت عثمانیه به دخالت ایدنلردن فی الحقیقه هجرت قصدیه مملکتلریدن هر کونه نسبت و علاقہ سی قطع ایتدیکلری و مانع تسلیق احوالی کوزمادیکی سین ایدنلردن اراضی و سائر اعطاسی مثللو - حکومتک معاونته مراجعت ایتیب آرزو ایتدیکلری محله توطین ایتک ایستابانلرک مهاجر صفتیه قید و قبولنده و بونلردن اولاد صفازی بولونانلرک مهاجرین عائله سی مللو ابویقله برلکده قید و تسجیللرندہ تردد حاصل اولدیندن بالیحت کیفیتک شورای دولته بالتدقیق برقراره ربطی لزومی درمیان قلمش واستفسار مطالعه سی حاوی سبق ایدن اشعاره جواباً داخلیه نظارتندن آلتان ۱۷ نیسان ۳۳۰ تاریخلی تذکره ده دخی حکومتدن معاونت طلبنده بولونمیه دق ایستدکاری برده توطین ایتک آرزو سنده بولونان بوقیل اشخاصک قبول مهاجرتلریله مهاجرینه مخصوص معفوایات عسکریه و مالیه دن مستفید ایدنلری موجب محنت اوله جتی بیان اولومشدور .

ایجاب کیفیت لدی المذاکره اسکان مهاجرین نظامنامه سنک ایکنجی ماده سنجه مهاجرینک برقیسی ده ملتجی اوله رق تابعت عثمانیه به داخل اولق استدعا سنده بولونانلردن حکومتجه مهاجرین صفتیه قبوله قرار ویزیلان کسه لر اولوب مذکور نظامنامه نک دردنجی ماده سی موجبجه بویه ملجی اوله رق کلویده تابعت عثمانیه به قبوللری استدعا ایدرک حکومتجه اجرا ایدیلان تحقیقات نتیجه سنده قبوله شایان کوریلانلر بالتسجیل تابعت عثمانیه به ادخال اولوب جفته وینه موضوع بحث نظامنامه نک بشنجی ماده سنده مهاجر اوله رق قبول ایدیلرک اولانلرک کندیلریله برابر زوجهلرینک و اولاد صفارینک دخی تابعت عثمانیه به قبول ایدلرکینه و بردها تابعت سابقهلرینه رجوع ایتیه جکلرینه دأر تمهد سدی اعطا ایلرک بکلری کوسترلسنه نظراً علی العاده مهاجرین کی ملتجی مهاجرینک دخی زوجهلرینک و اولاد صفارینک ده شرائط محرده دأرہ سنده تسجیل و تابعت عثمانیه به ادخاللری لازمکله جنک و قبول ایدیلان مهاجرین میاننده حکومتجه کوستریلان محله کتمیوبده کدی یازهلریله اراضی مباحه ایدرک دیگر محله توطین ایتک ای قیائلردن اسعاف استدعا لرنده حکومتجه محذور اولمدینی تقدیرده بر کونه معاونت اسکانیه طلبنده بولونمیه جکلرینه دأر آروجه سند اخذندن صکره آرزو ایتدیکلری محله عزیمتلرینه مساعده اولونمیه جتی نظامنامه نک آلتنجی ماده سنده مسطور اولمسیله طرف حکومتدن اراضی و تریلرک اسکان ایدیلان مهاجرینه ذکر اولونان نظامنامه نک یکرمی سکزننجی ماده سنده بخش اولونان معفوایات عسکریه و مالیه دن حکومتدن معاونت اسکانیه طلب واستحصا ایتامش اولان کرک علی العاده کرک ملتجی مهاجرینک ده استفاده ایتلری طبیی بولوندیغک خارجیه و داخلیه نظارتلرینه تبلیغی تذکر قلندی اولیابده

۱۰ شعبان سنه ۳۳۲ و ۲۱ جزیران سنه ۳۳۰

MUHACİRLERİN OSMANLI VATANDAŞLIĞINA GİRMESİ

Rumeli'deki yurtlarını terk edip Osmanlı topraklarına göç edenlerin muhacir sıfatıyla kayıtları yapılarak Osmanlı vatandaşlığına gireceği, bu gibilere tanınan askerlik ve vergi muafiyetinin, devletten yardım istemeksizin arazi satın alıp yerleşen muhacirleri de kapsadığına dair Şura-yı Devlet (Danıştay) kararının tebliğ edildiği

NATURALIZATION OF THE IMMIGRANTS TO THE OTTOMAN CITIZENSHIP

Announcement of the decision of the Council of State (Şura-yı Devlet) declaring that those who severed ties with their countries and immigrated to the Ottoman lands would be registered as immigrants and acquire Ottoman citizenship and that the military and tax exemptions given to them also included the immigrants who bought land and settled there without demanding any help from the government

11 Ağustos / August 1914

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

İskân-ı Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyeti

Umum: 428

Taraf-ı hükûmetden arazi verilerek memâlik-i Osmaniyye'de iskân edilen muhacirîne İskân-ı Muhacirîn Nizâmnâmesi'nin yirmi sekizinci maddesinde bahş olunan ma'fuvviyât-ı askeriye ve maliyenin hükûmetden muâvenet-i iskâniye taleb ve istihsâl etmemiş olan gerek alelâde gerek mülteci muhacirîne şâmil bulunduğu tafsîlâtına dair Şûrâ-yı Devlet Mülkiye ve Maârif Dairesi'nden tanzim ve bâ-buyruldu-i sâmi tevdi' buyurulan mazbatanın bir sureti lef-fen tisyâr kılınmış ve keyfiyet ta'mimen tebliğ edilmiş olmağla oraca da mûcebince muamele buyurulması bâbında.

19 Ramazan 1332 ve 29 Temmuz 1330

Dahiliye Nâzırı Nâmına

Müsteşar

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

İskân-ı Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyeti

Şûrâ-yı Devlet Mülkiye Dairesi'nin 357 numaralı mazbatası suretidir

Hariciye Nezâreti'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 3 Mart [1]330 tarihli ve 10 numaralı tezkiresi Mülkiye ve Maârif Dairesi'nde kırâet olundu. Memleketlerinden maa-aile firaren gelen eşhasdan bazıları hükûmetce sevk ve iskânları ve arazi i'tâsı misillü muâvenât talebinde bulunmayarak memâlik-i Osmaniyye'de arzu etdikleri mahalde iskân ve tavgîn

eylemek üzere maa-aile muhacir sıfatıyla kayıd ve tescilleri istirhâmında bulunmakda ve İskân-ı Muhacirîn Nizâmnâmesi'nin altıncı maddesinin hükmü buna müsaid görülmekde olduğu hâlde Dahiliye Nezâreti'nden vilâyâta yazılan 16 Haziran [1]329 tarihli tahrirât-ı umumiyyede hükûmetin irâe edeceği mahalle azîmetle iskân edilmeyen muhacirîn hakkında yalnız tâbiyet muamelesi icra kılınmak üzere evrakın doğrudan doğruya Hariciye Nezâreti'ne gönderilmesi tasrîh kılınmış olmasına mebnî memleketlerinden firaren gelerek memâlik-i Osmaniyye'ye hicret ettiğiinden bahisle tâbiyet-i Osmaniyye'ye dehâlet edenlerden fi'l-hakika hicret kasdıyla memleketlerinden her gûne nisbet ve alâkasını kat' etdikleri ve mâni-i telsîk ahvâli görünmediği tebeyyün edenlerden arazi ve saire i'tâsı misillü hükûmetin muâvenetine müracaat etmeyip arzu etdikleri mahalde tavattun etmek isteyenlerin muhacir sıfatıyla kayıd ve kabulünde ve bunlardan evlâd-ı sigârı bulunanların muhacirîn ailesi misillü ebeveyniyle birlikde kayıd ve tescillerinde tereddüd hâsıl olduğundan bi'l-bahs keyfiyetin Şûrâ-yı Devletce bi't-tedkik bir karara rabtı lüzumu dermiyân kılınmış ve istifsâr-ı mütâlaayı hâvî sebk eden iş'âra cevaben Dahiliye Nezâreti'nden alınan 17 Nisan [1]330 tarihli tezkirede dahi hükûmetden muâvenet talebinde bulunmayarak istedikleri yerde tavattun etmek arzusunda bulunan bu kabîl eşhâsın kabul-i muhâceretleriyle muhacirîne mahsus ma'fuvviyât-ı askeriye ve maliyeden müstefid edilmeleri mûcib-i muhassenât olacağı beyân olunmuşdur.

İcâb-ı keyfiyet lede'l-müzâkere İskân-ı Muhacirîn Nizâmnâmesi'nin ikinci maddesince muhacirîn bir kısmı da mülteci olarak tâbiyet-i Osmaniyye'ye dahil olmak istid'âsında bulunanlardan hükûmetce muhacirîn sıfatıyla kabulüne karar verilen kimseler olup mezkûr nizâmnâmenin dördüncü maddesi mücebince böyle mülteci olarak gelip de tâbiyet-i Osmaniyye'ye kabullerini istid'â ederek hükûmetce icra edilen tahkikât neticesinde kabûle şâyân görülenler bi't-tescil tâbiyet-i Osmaniyye'ye idhal olunacağına ve yine mevzû'-ı bahs nizâmnâmenin beşinci maddesinde muhacir olarak kabul edilecek olanların kendileriyle beraber zevcelerinin ve evlâd-ı sigârının dahi tâbiyet-i Osmaniyye'yi kabul eylediklerine ve bir daha tâbiyet-i sâbıkalarına rücû' etmeyeceklerine dair taahhüd senedi i'tâ eyleyecekleri gösterilmesine nazaran alelâde muhacirîn gibi mülteci muhacirîn dahi zevcelerinin ve evlâd-ı sigârının da şerâit-i muharrere dairesinde tescil ve tâbiyet-i Osmaniyye'ye idhalleri lâzım geleceğinin ve kabul edilen muhacirîn miyânında hükûmetce gösterilen mahalle gitmeyip de kendi paralarıyla arazi mübayaa ederek diğer mahalle tavattun etmek isteyenlerden is'âf-ı istid'âlarında hükûmetce mahzur olmadığı takdirde bir gûne muâvenet-i iskâniye talebinde bulunmayacaklarına dair ayrıca sened ahzından sonra arzu etdikleri mahalle azîmetlerine müsaade olunacağı nizâmnâmenin altıncı maddesinde mastûr olmasıyla taraf-ı hükûmetden arazi verilerek iskân edilen muhacirîne zikr olunan nizâmnâmenin yirmi sekizinci maddesinde bahş olunan ma'fuvviyât-ı askeriye ve maliyeden hükûmetden muâvenet-i iskâniye talep ve istihsâl etmemiş olan gerek alelâde gerek mülteci muhacirîn de istifade etmeleri tabîi bulunduğunun Hariciye ve Dahiliye Nezâretlerine tebliği tezekkür kılındı. Ol bâbda.

10 Şaban [1]332 ve 21 Haziran [1]330

DH. EUM. MTK, 47/24_1,2

65

[illegible][illegible]

الحمد لله الذي
عزى اليه

قوی
خصوصی ۲۶۶

[illegible]

[Signature]

72

4

مکتوبی نامی
عدد:

七

حکایت
مکتوبه
عدد

خ

خ

بلاء سید ازاد فغان بدین بون و کوی بوزر و بوزر الی سر لیا باره
طریق دین بیا به و نه بیا لوا جبهه قیامتیه محله فخریه بون
صرا با واد اولی بختیه ابیه بیه کورانه اکادمیه اجنه ارجیه
احمد بون بون -

خ

SIRP BASKISI YÜZÜNDEN GÖÇ EDEN MÜSLÜMAN NÜFUS

Balkan Savaşı ile Sırbistan'a terk edilen topraklarda yaşayan Müslümanlardan Sırp memurların baskısına dayanamayarak göç edenlerin sayısı 50-60 bine ulaştığından, Sırbistan Hükümeti nezdinde gerekli girişimlerde bulunularak Müslümanların göç etmesine sebep olacak muamelelere engel olunması ve Müslümanların hak ve hukukunun korunmasına dair

IMMIGRATION OF THE MUSLIM POPULATION BECAUSE OF THE SERBIAN OPPRESSION

Since the number of immigrants who came to the Ottoman lands being unable to bear the Serbian pressure in the areas left to Serbia as a result of the Balkan War, reached up to fifty or sixty thousands, necessary attempts needed to be made with the Serbian Government in order to prevent the activities which led the Muslims to immigrate and to protect their legal rights

24 Ekim / October 1914

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyeti-i Umumiyesi

Mühimme Kalemî

30 Nisan [1]330

Hulâsa: Sırbistan'a terk edilen arazi Müslümanlarının hicretleri

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Sırbistan'a terk edilen araziye gönderilen Sırp memurlarının tecrübesiz olmaları ve Sırp Hükümeti'nin ahali-i İslâmiyye hakkındaki niyyât ve makâsıdını lâıykıyla takdir edememele-ri hasebiyle kendilerini hükümet-i merkeziyeye işgörür göstermek için icra eyledikleri muamelât-ı müfriteden bîzâr olan ahali-i mezkûre memleketlerini terke mecbur olup muhacirînin adedi şimdiye kadar elli-altmış bine bâliğ olduğu ve idare-i Osmaniyye'den çıkan herhangi mahaldeki ahali-i İslâmiyye'nin hicret etmekde oldukları iddiası makrûn-ı hakikat olmayıp Bosna ve Hersek'de olduğu gibi Müslüman hukuk-ı medeniye ve siyasiyelerine riâyet edildiği takdirde memleketlerini terke kıyâm etmeyerek huzur ve sükûn dairesinde iş ve güçleriyle meşgul bulundukları cihetle Sırbistan'a terk edilen araziye tecrübe-dîde ve namuslu memurlar i'zâm edilerek oralarda mukim ahali-i İslâmiyye'nin tatmini ile hicretlerine meydan veril-memesi levâzım-ı insaniye ve medeniye muktezâsından olduğu Sırp maslahatgüzârına ifa-de edildikde mûmâileyh beyânât-ı ânifenin muhik olduğunu bi't-teslim arazi-yi metrûkeye evsâf-ı matlûbeyi haiz memurlar tayin ve i'zâmı hükümet-i metbû'asına yazacağını va'd ve ahali-i İslâmiyye hukuk ve menâfi'inin her türlü taarruz ve tecavüzden masûn olması Sırp Hükümetince mültezem olduğundan Müslümanlar hakkında muamelât-ı gayr-ı marziye îkâ' eden memurlar malum olduğu takdirde kanunen mes'ul tutulacakları cihetle muhacirîn-i İs-

İslâmiyye'nin nerelerde hangi Sırb memurlarından ne vechile muamele-i gayr-ı lâıykaya dũçâr olduklarının kendilerinden sual ve zarar ve ziyanları delâil ile isbât ve zabtolunmuş emvâl-i menkûleleri var ise sened-i resmîleri ibrâz olunduğı suretde Sırb Hükûmetince aynen iadesi yahud bedellerinin tazmini kâbil olacağından buralarının da tahkik edilerek istihsâl olunacak malumâtın hükûmet-i merkeziyeye bildirilmek üzere sefârete iş'ârını taleb eylemiştir.

Sırbistan'a ilhâk olunan araziden gelen muhacirîn-i İslâmiyye'nin kâffesinin isticvâbı kâbil olmasa bile bazılarında sebep-i hicretleri sual edilerek Sırb maslahatgüzârının istediğı malumâtın istihsâli hâlinde i'tisâf-kârâne muamelât îkâ' eden Sırb memurlarının hiç olmazsa bazılarının tebdil ve Müslümanların zarar ve ziyanlarının bir dereceye kadar tazmin edilmesi ahali-i İslâmiyye'nin âtiyen muhafaza-i hukuk ve menâfi'î nokta-i nazarından fâideyi müstelzem olacağı cihetle memurîn-i mûte'allikasınca o yolda tahkikât ifa etdirilerek elde edilecek malumâtın nezâret-i senâverîye tebliğ buyurulmasını temennî eylerim.

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
İskân-ı Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyeti
934

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlisi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

3 Haziran [1]330 tarihli ve 48791/588 numaralı tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhîlerine cevabdır. Sırbistan'a terk olunan arazideki ahali-i İslâmiyye'nin Sırb memurlarından şikâyetleri var ise keyfiyetin müdellelen ve vâzıhan iş'ârı hakkında sebk eden tebligâta cevaben Haleb Vilâyet-i Aliyyesi'nden alınan tahrirâtla melfûfâtı aynen takdim kılınmıştır. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l- emrindir.

4 Zilhicce [1]332 ve 11 Teşrîn-i Evvel [1]330

Dahiliye Nâzırı Nâmına

Müsteşar

[İmza]

Haleb Vilâyeti
Mektubî Kalemi

Ayıntab Mutasarrıflığı'ndan alınan 18 Eylül [1]330 [1 Ekim 1914] tarih ve 454 numaralı tahrirât suretidir

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nin 16 Haziran [1]330 tarihli ve 282 umum numaralı tahrirât-ı aliyyesine tezyîlen şeref-vârid olan 9 Temmuz [1]330 ve 20 Ağustos [1]330 tarihli 398 ve 440 umum numaralı iki kıt'a tahrirât-ı aliyye-i vilâyet-penâhîleri arıza-i cevabiyesidir. Merkez-i liva ile Rumkale kazasında mevcut muhacirlerin umumiyetle Kolaşin cihetleri ahalisinden olup Boşnak bulunmaları hasebiyle ekserîsinin Karadağlılardan müştekî oldukları ve Sırbılardan malumâtları olmadığı ve Kilis kazasındaki muhacirinin ifadelerine atfen tanzim olunup mahalli kaymakamlığından bâ-tahrirât irsâl olunan zabıt varakası mündericâtına nazaran kaza-yı mezkûrdaki muhacirinin kısm-ı küllîsi Priştine Sancağı'nın Gilan kazası ahalisinden seksen hâne kadar bulunduklarını ve karyeleri Sırb istilasına uğradıktan sonra bini mütecâviz nüfuslarının katl edildikleri ve yedlerinde bulunan arazinin tapu senedleri olmadığı ve civar müsâdif ahalisinden olan Sırbılar üzerlerine hücum ederek mevâşî ve nükûd-ları yağma edildiği ve muhacirler içerisinde ileri gelenlerden Tine karyesinden Piro Sinoviç ve Petrako Sinoviç ve Aso, Şubika, İstaniko, Sumoviç ve Berposta karyesinden Kavsıpayiç, Piro, Rakincaviç, ve Kulakurt karyesinden Yuvan İstefankoviç ve Mukula karyesinden İstefanko Bovayiç, İstayko Simo, nâm kesânı tanıdıkları ve avanelerinin isimlerini tahattur edemediklerini ve hatta kurâ-yı mezkûreye İstoyan ve Maraviç isminde bir nahiye müdürü tayin edilip merkûm dahi karyelerine gelerek “Sizde esliha vardır.” bahanesiyle eza ve cefada bulunduğu ve her köyden yüzer ve yüz ellişer lira para topladığı beyân olunduğu liva muhacirîn komisyonuyla mahalleri kaymakamlıklarından cevaben vârid olup telhîs edilen tahrirâtdan anlaşılmış olmağla ol bâbda.

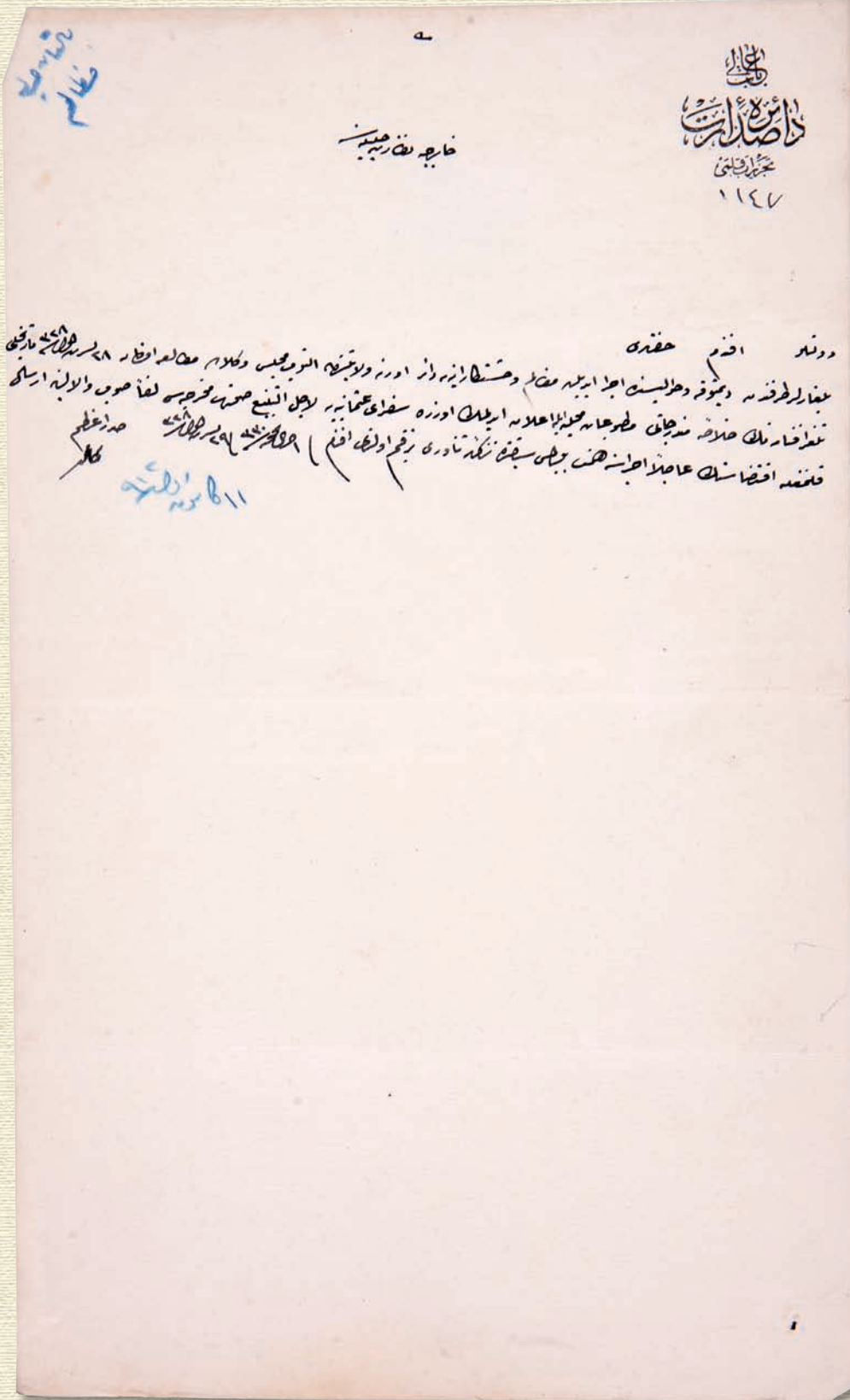
HR. SYS, 2043/3_1,12,13,15

MEZALİM

ATROCITY

دعای مصداق
محمد بن ابی

[illegible]

مغایلیکین سیم دیباغوی نام شبر فاصفام ویکه روم نده برلیدیم اهالی ختیاینه ده دیر نیام کتی مجید ادا ده عفت
نیمه ایلمه و بونی متعاقبه ادا ده حنفی اعلان و غایه لریه اضفایدوب فاحسه اولانه مماندی یلیم و ادره
بالکیم اسم و هویتیه دنده خید و کندی یلیمه خیدیه ایا اید کده صکره خانه لریه دیباغوی
وروم بلغا - قونی لریه افاد معلومه شد اشد اکیم قتل اید یلیمه سالف العیسه یوز قدر اسلام
کوند چه ز فاد و سلا اچیم فاحسه اولانه خید لریه دفته رفته ویتیه ده تغاف
نمای کیمیه و طر مومله اشیا ط فندنه سایلیمه و لمندنه دولای و لایم لک لک اشیا -
اید یلیمه شونجایو در حال ادره موفی مستحکم قومانده اشیا - و تاید نطفه عکینه
آخازیم نطفه ایلمه اید فله دافعه کی قوی مدفعه ده خا - جوق سوقی قلمه نفه فامه
کیمیه خید جان و خند وری داعی اولنه مین دینونه ادره ده عکر سولمه لک دکنه سولایم
و کت یوزده الحاحه اید نه روم و بلغا - اشیا ش کلیمه ادا نه اولدنی فامه ایدیمه و یاسنه
قومانده ویکه یا شافتریه و کاهه خادیم کوی مولا - نه نفه ایدیمه اشیا - ایدیمه و تغاف
نمایم نه نطفه یلیمه و کت خا به موجود اولم یلیمه ش فامه ده دینونه و یاسار
جوق اچیمه قوت تقایمه و فانی و میده عیدیه اید غیمکه کوییمه بی احوال و وقایع یلیمه
شالیه خقیقته خید ایدیمه شد - یی دری آلفقه اولانه معلومات کوم اسدی بالا عیسه
اولانه فصار دافعه روم و بلغا - اشیا ش کلیمه ادا نه اولدنی فامه ایدیمه و یاسنه
نولی ایدیمه - نه قوتی غایه فامه اولدنی کی سندوق و تغاف خطه خطه فامه نه مامور اولانه
منحط افازیله یک کیمیه اولانه اشیا ی فامه و نطفه اصلیه یلیمه ایا فامه ده آخاج آسده کی سندوق
مخفانه ولایله اقامه تغاف اشیا و یکیمه تبت بولیمه لک اهالی اسلامیه نه مخاطمه لریه
کلیمه کوییمه نه نفه یلیمه نه اشیا ده اکلای کلیمه نفه بولیمه ده - هولی ندوره اهالی
افاد منحنه نه سادنه نه اشیا ده اکلای کلیمه نفه بولیمه ده - هولی ندوره اهالی
اسلامیه کوییمه یلیمه بولانه دیکه رک کاش کلیمه نفه دافعه نفه تریه ده بالافده اهالی فامه ایدیمه
ادره شریه انجا انجل اینه دیکه رک کاش کلیمه نفه دافعه نفه تریه ده بالافده اهالی فامه ایدیمه
فامه موجوده عکینه نه آج قالمییم و دشته فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه
موجب اولدنی اچیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه
فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه فامه ایدیمه

[illegible]

قلمی به خودی آن
 شواهد عطفه قاصداً مفسدانه آنرا به تلفظ دشته عکس فیه بولی فیه سی انتقال
 انجیمی داد که اهانیه او به بهیم لکون اندکری و عطفه فیه بولی فیه به اولی حیل
 یوفضا اهانیه توسعه و تریج ایده - لکون حافظه لاف و کفره فیه بولونه افراغمانه
 ایلم رسته عکس آینه مصادره نه شد درام انجیمه اولدنی بلید رسته -
 اهانیه زکیمه ای و نظیمه انکار ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه
 انقیای و صایاده حالی قاصداً مفسدانه ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه
 و تریج و صایاده حالی قاصداً مفسدانه ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه
 عکس اولی - مفسدانه ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه
 اولدنی و تریج و صایاده حالی قاصداً مفسدانه ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه
 بلیدنی و تریج و صایاده حالی قاصداً مفسدانه ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه
 اخذی و تریج و صایاده حالی قاصداً مفسدانه ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه
 به اولی حیل و تریج و صایاده حالی قاصداً مفسدانه ایجوبه معطفان ولانیه تلفظ افراغمانی موجود اولاده و لایحه

[illegible]

مانی محافظه اندیم بورا ده بر خایه کوله اول نایم اولمجه ایچی بر فکر بیاله نیشکر و کندیلیم
سویله مشکزه سلامدی نایم ایدم جملکته بنه کلدن بورا یشت بنه فایستی بولندیکز فقط سه قومانده
اور قیلیم بیکونه شی عفواید یوریم صاوه یورکله نابو اولمکن هلی قنده مجسده بولنورکن قتلیم
اور نه شدری بلفا عکری لی قنده قنده محاصره یه آلمشت - بلفا عکری آتده استاجوله روغی هجوم
ایچی یور - هجوم ماکدونیان ره د - . یوزلا ایچی یور نه بولم خلی لی قند رده فانه دو کولس یوریم
بر شید - . یوسیم نیاجه نیک سلاخیلک موافقه قندن الابر - . باقی عرصه خدام کیم ساعت
دینونه چ آسان بلفا عکری قومانده ای اور قیلیم

MÜSLÜMAN HALKIN YAPILAN MEZALİMDEN DOLAYI GÖÇ ETTİĞİ

Dimetoka ve civarındaki köylerin Bulgarlar tarafından işgal edildikten sonra Müslüman halka yapılan mezalimden dolayı halkın korkuya kapılarak göç etmekte olduğuna dair Edirne Valiliği'nden alınan telgraf

IMMIGRATION OF THE MUSLIM PEOPLE BECAUSE OF ATROCITIES

The telegram received from the Governorate of Edirne declaring that the people migrated because of the fear stemmed from the ongoing atrocities against Muslims after the occupation of Dimetoka and nearby villages by the Bulgarian

11 Kasım / November 1912

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
1147

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Bulgarlar tarafından Dimetoka ve havalisinde icra edilen mezâlim-i vahşet-kârâneyle dair Edirne Vilâyeti'nden alınıp Meclis-i Vükelâ'da mütâlâa olunan 28 Teşrîn-i Evvel [1]328 tarihli telgrafnâmenin hulâsa-i mündericâtı matbûât-ı mahalliye ile ilân edilmek üzere süferâ-yı Osmaniyye'ye li-ecli't-tebliğ suret-i muhricesi leffen savb-ı vâlâlarına irsâl kılınmağla iktizâsının âcilen icrasına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

1 Zilhicce [1]330 / 29 Teşrîn-i Evvel [1]328

Sadrîazam

Kâmil

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Edirne Vilâyeti'nden gelen şifre telgrafnâmenin halli suretidir.

Bidâyet-i harbde Dimetoka mevkiinde Mirliva İbrahim Paşa'nın kumandasındaki on birinci nizâmiye fırkası bulunmakda idi. İşbu firkanın orada bulunduğu müddetce kaza-yı mezkûr havalisiyle Ortaköy, Sofulu, Cisir-i Ergene ve hatta Edirne merkez kazasının Dimeto-

ka kazasına hem-civar olan ekser kurâsı taht-ı emniyetde bulunmakda ve oralara Bulgar askeri giremediği gibi düşmana fi'len muâvenet ve hizmeti sebk etmiş olan Rum ve Bulgar komiteleri de icra-yı faaliyete cür'etyâb olamamakda idi. Teşrîn-i Evvel evâsıtında Edirne muhit-i müdafaası dahilinde bulunan kuvâ-yı askeriyeden müretteb bir kolordunun teşkiliyle Şark Ordumuza muâvenet için Arnavudköy cihetinden sevk ve ihracına lüzum görüldüğü sırada Dimetoka'da bulunan sâlifü'l-arz On Birinci Nizâmiye Fırkası dahi hasbe'l-icab işbu müretteb kolorduya ilhâk edilmiş olmasıyla fırkanın Dimetoka'dan infikâkını müteâkib düşmanın yirmişer-otuzar kişilik küçük müfrezeleri Ortaköy, Dimetoka kazalarıyla Edirne merkez kazasının oralara civar olan karyeleri dahilinde geşt ü güzâr etmeğe ve havali-i mezkûrede Edirne'den biri Rum ve Bulgar komitelerine mensub bulunan eşirrâyı ve hatta evvelden komite ile münasebeti olmayan Hristiyanlardan ekserîsini tav'an [ve] kerhen ahali-i İslâmiyye aleyhine sevk ve tahrik ile katl-i nüfus ve ihrâk-ı büyü ve gasb-ı emvâl ve hetk-i ırz gibi cinâyât-ı cesîme ikâ' etdirmeğe başlamış ve şu fecâyî' merâkizce istihbâr edilememek için bir taraftan telgraf telleri dahi kat' edilmiştir. Düşmanın ve onlara peyrev veya peşrev olan Rum ve Bulgar eşirrâsının her nasılsa ellerinden kurtulup sâlimen veya mecrûhen Edirne'ye gelebilmiş olan birkaç kişinin verdikleri malumâta ve bilhassa dünkü gün Edirne'ye girmeye muvaffak olan Dimetoka eşrâfından Cemil Bey'in istimâ' edilen ifadâtına nazaran Teşrîn-i Evvel'in on beşinci günü on altı Bulgar süvarisi Dimetoka'ya yarım saat mesafede vâki ve ahalisi Rum unsuruna mensûb bulunan Bulgarköy nâm karyeye gelerek ahali-i karye ile birleştikten sonra Dimetoka kasabasına hücum etmiş ve Dimetoka'daki Rum eşirrâsından ekseri dahi bunlara iltihak ederek İslâm mahallâtı[na] ateş etdirilmeğe başlamışlardır. Orada bulunan otuz kadar jandarma ve kırk-elli kadar gönüllü efrâdı taraflarından muhâcimlere karşı ibraz-ı mukâvemet çalşılmış ise de bunların adedi yedi-sekiz yüz kişi raddesine bâliğ olduğundan ve orada yeni zengin Panayot nâmında bir Rum'un taht-ı tasarrufundaki dakîk değirmeni önüne düşman tarafından getirilmiş bir mitralyöz dahi vaz' olunarak İslâmlara karşı şiddetle isti'mâl edildiği gibi bütün İslâm hâneleri bi't-taharrî mevcut olan silahlar dahi zabtedildiğinden bu müdhiş hâle karşı seksen neferden ibaret olan jandarma ve gönüllü efrâdının daha ziyade mukâvemet muktedir olamayıp Edirne'ye beriye firara başlamaları üzerine eşirrâ-yı merkûme meydanı bütün bütün boş bularak ahali-i İslâmiyye'den zükûr ve inas yüz kadar biçareyi katl ettikten sonra hükûmet dairesine giderek orasını da tahrib ve eşya-yı emîriyeyi yağma ve İslâm ahaliye aid emvâl ve eşyayı dahi nehbe devam etmişlerdir. Mütebâkî ahali-i İslâmiyye dört gün kadar hânelerinden dışarı çıkamayıp tavan aralarında aç ve bî-ilac ihtifâ eylemişlerdir. Bulgar süvari müfrezesi eşkıyanın ittifak ve kararıyla orada hükûmet teşkil edilip Dimetoka Bulgar Mektebi Muallimi Dragopi nâm şerîr kaymakam vekili Rum metropolidiyle ahali-i Hristiyanıyye'den diğer birkaç kişi meclis-i idare azâsı tayin edilmiş ve bunu müteâkib idare-i örfiye ilân ve hânelerinde ihtifâ edip kalmış olan Müslümanları belediye dairesine bi'l-celb isim ve hüviyetleri deftere kayıd ve kendilerine bazı tenbihât icra edildikten sonra hânelerine salıvermişler ve Rum, Bulgar komiteleri efrâd-ı mel'ûnesinin iştirakiyle katl edi-

len sâlifü'l-arz yüz kadar İslâm'ın günlerce sokaklarda ve tarla içinde kalmış olan cesedlerinin defnine ruhsat vermişlerdir. Telgraf telleri kesilmiş ve turuk-ı muvâsala eşkıya tarafından seddedilmiş olmasından dolayı vilâyetce pek geç istihbâr edilebilen şu fecâyî' derhal Edirne Mevâki'-i Müstahkemesi Kumandanlığı'na iş'âr ve tedâbîr-i mukteziye-i askeriye'nin ittihâzı teklif edilmiş ise de kale dahilindeki kuvâ-yı müdafaadan harice kuvvet sevki Kale Nizâmnamesi hükmünce gayr-ı caiz ve mahzuru dâ'î olmasına mebnî Dimetoka'ya Edirne'den asker sevkiyle gerek düşman süvarilerinin ve gerek bunlara iltihak eden Rum ve Bulgar eşkıyasının tenkiline imkân olmadığı ifade edilmiş ve Başkumandan vekili paşa hazretlerinin karargâhı Hadımköy civarına nakledildiği istihbâr edilmesine ve telgraf tellerinin de münkâtı' bulunmasına ve vasıta-i muhabere mevcut olsa bile Şark Ordumuzdan Dimetoka veya sair cihetler için kuvvet tefrîk ve ifrâzı vücûh-ı adîde ile gayr-ı mümkün görünmesine mebnî ahvâl ve vekâyî'-i câriyeden müşârunileyh hazretleri haberdâr edilememiştir. Peyderpey alınmakta olan malumâta göre isimleri bâlâda arz olunan kazalar dahilinde Rum ve Bulgar eşkıyasının ahali-i İslâmiyye aleyhindeki tecavüzât-ı gaddarâne ve hûnrîzânesi tevâlî ediyor. Jandarma kuvveti gayet cüz'î olduğu gibi şimendifer ve telgraf hutûtunun muhafazasına memur olan mustahfız efrâdının pek külliyesi olan eşkıyaya karşı vazife-i asliyelerini bile ifaya muktedir olmadıkları el-yevm mülhakât-ı vilâyetin aksâmında telgraf muhaberâtı münkâtı' bulunması ve Dimetoka ile Dedeâğaç arasındaki şimendifer hattıyla köprülerden bazılarının tahrib edilmiş olmasıyla müsbit bulunduğu nazaran ahali-i İslâmiyye'nin muhafazası emrinde efrâd-ı müstahfızanın muâvenetlerinden istifade imkânı da külliye mefkûd bulunmaktadır. Havali-i mezkûre ahali-i İslâmiyyesi çırıl-çıplak yollara dökülerek Keşan, Gelibolu taraflarına hicret etmekde ve yirmi bine karîb nüfusun da Edirne şehrine iltica etmek istedikleri hâlde kale dahilinde nüfusun tezâyüdü bilâhare ahali-i kadîme ile kuvâ-yı mevcude-i askeriye'nin de aç kalmalarını ve düşmana karşı emr-i müdafaanın dûcâr-ı müşkilât olmasını mûcib olacağı için kumandan paşa tarafından bi'z-zarure kabul edilmediklerinden bunlar da Edirne kalesi haricinde kısmen arabalar içinde kısmen açıkda ve bir hâl-i sefaletde imrâr-ı vakt eylemektedirler. Vilâyetce jandarma efrâdından her ne mevcut varsa onların muhafazasına memur edilmiş ve iâşelerine de hasbe'l-imkân gayret edilmekde bulun[ul]muştur. Bu gece Mustahfız Alay Kumandanlığı'ndan vilâyete verilen malumât-ı resmîyeye nazaran düşmanın şimdiye kadar Dimetoka'daki kuvveti süvari müfreze-i askeriyesinden ibaret olarak Rum ve Bulgar eşkıyasıyla müttehiden icra-yı mezâlim edilmekde iken bu kere bir alay piyadesi ile bir hayli süvarisi oraya dahil olmuş ve Dimetoka ile Kulelibergos arasındaki köprülerin muhafazasına memur efrâd-ı mustahfıza üzerine bi'l-hücum bunlardan otuz neferi şehid etdikden sonra Bulgar askeri kumandanı tarafından Kulelibergos'daki efrâd-ı müstahfizamız kumandanına zîrde sureti munderic mektub gönderilmiştir.

Şu saatde Malkara Kaymakamlığı'ndan alınan bir telgrafîde düşman askerinin Hayrabolu kasabasını işgal etmediği ve oradaki ahalinin öteye beriye hicret ettikleri ve Malka-

ra'nın Hayrabolu'ya karîb olması hasebiyle bu kaza ahalisinin de tevahhuş ve teheyyüc ederek hicrete hazırlanmakda ve Tekfurdağı'nda bugün efrâd-ı Osmaniyye ile düşman askerinin arasında müsâdemenin şiddetle devam etmekte olduğu bildirilmiştir.

Ahalinin teskin-i heyecanı ve tatmin-i efkârı için mülhakât-ı vilâyetden telgraf muhaberâtı mevcut olan mahallere vilâyetce ifa-yı vesâyâdan hâlî kalınmamakda ise de memurîn ve ahalinin yegâne medâr-ı istinâdı olan askerın fıkdanından ve jandarma kuvvetinin de cüz'iyetinden dolayı kasabât ve kurâda dolaşmakda olan yirmişer-otuzar kişilik Bulgar süvari müfrezeleri Rum Bulgar eşirrâsının da iltihakıyla girdikleri mahalleri târ u mâr etmekde muktedir ve muvaffak olmakda ve şu hâl ahali-i İslâmiyye'yi perişan etmekde olduğuna ve buna çare bulunmaz ise bu vilâyet ahalişi otuz senede bellerini doğrultamayacaklarına mebnî keyfiyet nazar-ı dikkat ve merhamet-i fahîmânelerine arz ve mümkün ise o havalinin taht-ı emniyete ahzı ve ahali-i İslâmiyye'nin perişanîden vikâyesi hususlarına medâr olacak tedâbîr-i askeriyenin Harbiye Nezâreti Celîlesi'nce bir an evvel ittihâz ve icra etdirilmesi istirhâm olunur.

28 Teşrîn-i Evvel [1]328

Edirne Valisi
Halil

Mektub suretidir

Şimdi Dimetoka'dan Bulgar Alay Kumandanı tarafından Dimetoka hâkimi ve iki eşraf-ı İslâmiyye'den bir Yahudi azâsıyla beraber olarak bir mektub gönderilmiş, meâlî şudur: Kula karyesinde bulunan Osmanlı kumandanına "*Dimetoka'yı kendi kanımızla kazandık. Türklerin refah-ı hâl ile yaşamaları ehass-ı âmâlimdir. Onların canını malını muhafaza etdim. Burada birkaç gün evvel teslim olmak için iyi bir fikir beyân etmişsiniz ve kendilerine söylemişsiniz ki silahları teslim edeceksiniz. Biz geldik buraya siz bize karşı bulundunuz. Fakat ben kumandan örfüyle bugün sizi afv ediyorum. Sadık yürekle tâbi olasınız. Her taraftan mahbesde bulunuyorsunuz. Nasıl ki Edirne şehri Bulgar askeri tarafından taht-ı muhâsaraya alınmıştır. Bulgar askeri artık İstanbul'a doğru hücum ediyor. Umum Makedonya elimizdedir. Bunun için bundan böyle sizin tarafınızdan kan dökülmesi boş bir şeydir. Bu sebebe binâen terk-i silah etmek muvâfık-ı nefsü'l-emrdir. Bâkî arz-ı ihtiram.*"

Gece saat 2
Dimetoka'da ârâmsâz Bulgar Askeri
Kumandanı
Orfile

HR. SYS, 2012/1_105, 106

Bulgar askerleri ele geçirdikleri Edirne tabyalarından birinde. Verde şehit edilmiş Türk köylüleri

قلمر مخصوص

تعداد
۱۹۱۰
۶۶

خلاصہ

ماتری

دای الحوتی | رسته الحوتی

1891

مَالِیَّاتِ اَزْمَانِیَّهِ

قلمی تصویف
عبدل

۵۰

خلاصه

سند ملک مقتضای امریه و ملکیه
ایوریکه صورت

وقوع کلمه محایات نجیبه در سلسله دولت محمدیله خدیو قزاقانده اموریه حکومتی کبری میطیگی و لغا- رونی- استیاضه
الحاجه انعام اندری کلمه عرصه و سوسه کی انواع و غنیه و مقام نجیبه مذکور قزاقان برابری حدود و ده بعضی نوره قوی ملک
نیز ایضا اسلامیه ده اقبیه اقبیه سلسله کجین استیاضه و قزاقان کویلیو- سیدالک اندالری ندی نجیبه عرصه به باطیج طوغوغه
عاصه اولسه وقوع کلمه محایات نجیبه سلسله ایضا و قزاقان اولسه اولسه اسلامیه کویلیو- سیدالک اندالری ندی نجیبه عرصه به باطیج طوغوغه
خط و با حاضره اولسه و سوسه کی انواع و غنیه و مقام نجیبه مذکور قزاقان برابری حدود و ده بعضی نوره قوی ملک
حالی ده و کلمه ده سلسله ایضا و قزاقان اولسه اولسه اسلامیه کویلیو- سیدالک اندالری ندی نجیبه عرصه به باطیج طوغوغه
اولیه ایضا و قزاقان اولسه و سوسه کی انواع و غنیه و مقام نجیبه مذکور قزاقان برابری حدود و ده بعضی نوره قوی ملک
فلسفه عرصه و سوسه کی انواع و غنیه و مقام نجیبه مذکور قزاقان برابری حدود و ده بعضی نوره قوی ملک

MEZALİMİNDEN KAÇAN MÜSLÜMANLARIN SELANİK'E SİĞİNİŞİ

Bulgarların işgal ettikleri Cuma-i Bâlâ, Karaferiye, Nevrekob, Menlik, Petriç ve Katrin kazalarında uyguladıkları vahşet ve mezalim sebebiyle Müslüman ahalinin korku içinde Selanik'e doğru göç ettiği, her şeyini terk ederek kaçan bu insanların açlık tehlikesine maruz bulunduklarına dair Selanik Valiliği Maliye Müfettişliği'nden alınan rapor

ASYLUM OF THE MUSLIM PEOPLE ESCAPING FROM ATROCITIES TO SALONIKA

The report from the financial inspectorate of the Governorate of Salonika informing that the Muslim people immigrated towards Salonika in the fear of the Bulgarian atrocities committed in Cuma-I Bala, Kareferiye, Nevrekob, Menlik, Petric and Katrin and these immigrants who left all they had behind were at the risk of hunger

17 Kasım / November 1912

Maliye Nezâreti
Kalem-i Mahsus
Aded
1410/44
Leffi 1

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Selanik'e karîb ve mücâvir mahallerde dûcâr-ı istila-yı a'dâ olan ve ma'rûz-ı tecavüz bulunan kasabalar ahalisinin merkez-i vilâyete hicret eylediklerine ve Bulgar ve Yunan eşkıyasının her tarafda ahali-i İslâmiyye'ye karşı îkâ'-ı ta'addiyât ve mezâlîm etdiklerine ve sair bazı ifadâta dair Selanik Vilâyeti Maliye Müfettişliği'nden alınan raporun sureti leffen takdim kılınmış olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

7 Zilhicce 1330 / 4 Teşrîn-i Sânî 1328

Maliye Nâzırı
Abdurrahman [Vefik]

Maliye Nezâreti
Kalem-i Mahsus

Selanik Maliye müfettişinin 19 Teşrîn-i Evvel [1]328 tarihli raporunun suretidir

Vuku‘a gelen muharebât neticesinde sırasıyla Dölen, Cuma-i Bâlâ, Karaferye, Katrin kazalarından memurîn-i hükûmetin geri çekildiği ve Bulgar ve Yunan eşkıyasının İslâm ahaliye ikâ‘ etdikleri hetk-i ırz ve suikasd gibi envâ‘-ı vahşet ve mezâlim neticesinde mezkûr kazalarla beraber hududlarda bulunan Nevrekob, Menlik, Petriç ahali-i İslâmiyyesi'nin de akın akın Selanik'e hicret etmekde oldukları görülüyor. Şehr-i hâlin ibtidâlarından beri tahsilât-ı umumiyeye bittab‘ durgunluk ârız olmuş, vuku‘a gelen muhâceret neticesinde ise anbarlara iddihar edilmiş olan İslâm köylüleri zehâiri Bulgar, Sırb ve Yunanlılar tarafından zabt veya ihrâk olunmakda ve şu mevsim-i zirâatden dahi hâl-i harb ve hicret dolayısıyla istifade edilemeyeceğinden ahali-i İslâmiyye'nin hem sene-i hâliyede ve hem de sene-i âtiyede pek ziyade zaruret ve sefaletle dûçâr olacakları ve varidât-ı hazinenin de ahvâl-i ma‘rûzadan müteessir olacağı istidlâl olunmaktadır. Dahil-i vilâyetde cereyân eden vukuât-ı harbiyenin cihet-i maliyeye ta‘alluk edenleri merbûten takdim-i pîşgâh-ı âsafâneleri kılınan cedvele derc edilmeğle ol bâbda.

HR. SYS, 2012/1_31,32

68

SELANİK'TE MÜSLÜMANLARA UYGULANAN MEZALİM

Selanik ve civarında bulunan Müslüman muhacirlerle askerlere uygulanmakta olan mezalimin tahammül edilemez hale geldiği, asker ve muhacirlerin açlık ve hastalıkla mücadele ettiği, yerli Müslüman ahalinin de çeşitli bahanelerle evlerinin soyulduğuna dair

ATROCITIES ON THE MUSLIMS IN SALONIKA

The atrocities to the Muslim immigrants and soldiers in Salonika and around it became unbearable; the soldiers and immigrants were struggling with hunger and diseases and the houses of local Muslims were robbed for various pretexts

5 Aralık / December 1912

Dâire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Elden

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

21 Teşrîn-i Sâni [1]328 tarihli tezkireye zeyldir.

Selanik ve mülhakâtında bulunan ahali ve muhacirîn-i İslâmiyye ile asâkir-i Osmaniyye haklarında irtikâb edilmekde olan mezâlîm tahammül-fersâ bir dereceye varıp camilere ve şuraya buraya sığınmış olan felâketzedegânın defaâtle soyuldukları ve hükûmet-i işgaliye tarafından askerimize ve muhacirîne iki günde bir defa tevzî' edilen ekmekler küflü ve yeşil bir renkde ve bozuk olduğu için bunları bi'z-zarûre yemek mecburiyetinde bulunan biçarelerin dizanteriye tutulmakda ve bu ekmeklerin ecânib tarafından teşhîr edilmekde olduğu ve silah taharrîsi hakkında ahîren ittihâz olunan ve ırz ve namus ve can ve mala tecavüz ve taarruza fırsat ittihâzı me'mûl bulunan karar bazı konsolosların delâlet ve muâvenetiyle yirmi bir gün kadar te'hir etdirilmiş ise de tahribâtın yalnız İslâm hânelerine münhasır olduğuna nazaran te'cilden de fâide istihsâli gayr-ı mümkün bulunduğu binâenaleyh gerek karar-ı mezkûrun kuvveden fi'le çıkmaması gerek devam ve tevâlî etmekde olan mezâlîm ve tecavüzâtın nihayet bulması için ciddi suretde teşebbüsât icrası ehem ve elzem olduğu Selanik'den alınan bir mektubda kemâl-i sûzişle izbâr kılındığından tebligât-ı sâbika mücebince te'kid ve tesrî'-i teşebbüsât olunarak neticesinin inbâsına himmet.

25 Zilhicce [1]330 / 22 Teşrîn-i Sâni [1]328

BEO, 4120/308968_1

۹۰

صمد سامی صابو

فخامعاب

مسلک دولتینده قتال انجیح و دشمنان بر صورتیه دوام انجکده در . تقدیم ایتیم ایکی وثیقہ بونک ضبط اولنجه ال
محمد دو برتنی صورتیه . اکثرنجی اسلام اوله عورتحصارنده دگر عورتیه لرمده . زدنیم و عورتیه بصره بزرک بالموم اکلکری قتل و افراسه بزرک
شدانی فرستیه کولریه قتل بزرکی ایچیه بودنده حکمت انجالییه بالاجه نقیبه ایچیه بزرکی کیشک قضای مذکوره کوندر بزرک کیمه سر
قادیلرک کتیرلیسی ایچیه مساعد و حمایتینده برلندی . یزنا نه مکتوبی بونده بر باسی کرمه ماسیه ایه ده عورتحصار هولسی بلغار اردی
اداره سنه بولندلیقدن اردی مذکور فرمانده لغنده صورتیه لرلینده قادیلرک اداره تحتانیه آله لغنده بجا یلرک آدم کوندرلیسی منع
ایله و بوجبار قادیلرک شمدلیک هلی مکتبه اوله مامدر .

عورتحصارنه کیمه نلک خارجده کیمه مساعد بیلدیش اولده اکتاب ایلیه نجایله آقاری ستر و لغای ایچیه اوله کرکدر . اینه تحقیق
قرسیوقی ایچیه اوله رآخر یاز دکر بزرک نظر دقته آله لغینه بودسیدله ایدوه تأصفا یتیم . هاکیکه بوده اشلر بشی و کدر نیرا
۱۸۷۶ لده هولسی انجاشی اسبابی تحقیق ایچیه بیه الدول بر قوسیویه اعزام ایلیکی خاطر نشانه کدر . فرمان

صمد سامی

۱۸۷۶

۵
نام سردار علی بیگ پاشا

یونس دن - علی غومرک افندی شری - مرادری مصطفی

شهرت به ما خلد کبر می در دخی باز آرتونی افندی کوی مختار به در به مراد به اسطرطری جامد
دعوت ایند بر انتم کشتی اورا ره طوپلانده دعوت اوتختی غفرله اسبابی ده فیودانه ایچو کویچند
در دینه انظار ده عبادت بولنده یعنی سوبید بر بزی جامو ایچرب خوبه بر جامعلی الطرافتی آهوش
ایده صاحب اشخاصی بوجیجی بی باباسی اوغلی مرستو، بزوری استوبیو، آخیه طرافتو، پویا -
وانکل، طونطور بطور، دوچ و انکل، قزاقای یوانه، بویاچی قول، خرامانیک لمانو، آراهچی
واشیل، بویا، یوننه، نرزی دیونیه، قه لمانو غوغی ما درامو اکناسه، لاطا استغو، قه چه
یوانه، قه چه یوننه عبادت ایچ بر جغه جامعلی ایچ کیره دل الهالی ده کبر می ادجینی
بر طرف قه بر سینی دیگر طرف ابر دیگر نفر بر معاد که با یاندر باباسی اوغلی مرستو، بزوری انچو
آخیه طرافتو، پویا - وانکل، طونطور بطور، دوچ و انکل، قزاقای یوانه، درامو اکناسه ابدی
دیگر لری فیوده سوکول اولورده دور دور دی علی غومرک ۹۱، کوسه حیه، بوسه حیه، فعالی
در علی حیه ایچ محمد اوغلی شکر دی باغلیوب کرمی ده بولناه فیو ازم از دینه سوچه ایچ ملک
اونده بول چنجا ربوب لازم اورمانی موقعه ایندر که و جوشنی قنله باشلار قدری جبه ده الیزنه
قاجوب سلاطینک کلهک مشق اولاه محمد اوغلی شکر نیک افاده سنده آکل شامش -
ایچین یوننه اولورده جبه حوزنه جا معده چنجا ربوبه کوسه مصطفی، وید مالک، قه حیه مصطفی،
عشقری علی، مصطفی علی غوغی کونجه به سوچه آیدر کرسه بر دیره بولی نیچ ایچ ده دل دارانده
دغدو کتور که باشلار نغینا اوچیه از ارج ماضه ایچر بنیجی ارنده نه دهامی بشامور اینور کشتی
کی القاطی ایچید دب بر موت مصطفی کینه کلرینی آکلایا به بوز والیزنه مصطفی علی غوغی بنده کی
چاقیل باغلی اولاه قوللری کسر اونده کی کیشی ایا فزنده کی با جویهرنی فزنده ده الیزنه
قاجومق موزو اولو - براز ایچر بنیجی بر جوقه فریادلر ایند بینه نظر دیگر لری بونغا زلسند یعنی
حی ایچنه ده کندی می ماضه با فرایه - نواینه عشقری قریب ش کیه دل بر بلجا، سلاطینک و کل
اولوسه و بیک مشکلات ایچ سلاطینک کلهک موزو اولاه بولناه محمد اوغلی مصطفی افاده سنده
آکل شامش -

BULGAR VE YUNANLILARIN MÜSLÜMAN HALKI KATLI

Ustrumca ve Selanik havalisinde Bulgar ve Yunanlıların Müslüman halkı katlettikleri, mallarını yağmaladıklarına dair bölgeden gelen raporlar

THE BULGARIAN AND THE GREEK MASSACRE OF THE MUSLIM PEOPLE

The reports coming from Ustrumca and Salonika informing that the Greeks and the Bulgarians massacred the Muslim people in the region

15 Aralık / December 1912

Ustrumca Müdde-i Umumîsi Midhat Efendi tarafından tanzim edilen

27 Teşrîn-i Sâni [1]328 tarihli yevmî rapor hulâsası

Teşrîn-i Sâni'nin yirmi üçüncü günü Sırb ve Bulgar askerlerinden mürekkeb on bin kişilik bir ordu Bulgar Miralayı Mitof kumandasında şehre dahil olarak müstakilliyet-i Osmaniyye'nin fesleri yırtılmış yerli Bulgarlarla beraber asâkir ve komiteler silah taharrîsi bahanesiyle İslâm hânelerine girerek eslihâ ve hayvanâtı gasb ve yağma edilmiş ve Bulgar ikinci batarya efrâdı tarafından Hacı Hasan'ın mahdûmu ile ahaliden Mehmed ve Hüseyin'in ve fırıncı Hüseyin ile dört şahsın ve Osmaniye'li iki kişinin Vasilevo karyesinden Ustamit nâmında Bulgar şakîsi tarafından katl edildikleri seksen yaşında Raşid Ağa ile bir çocuk katl edildiği İslâm ve Musevî dükkanları yağma edildiği ve Fazıl Bey katl ve bazı kimseler darb edilerek Osmaniye, Radovişte kasabalarından hicret eden muhacirînin erkekleri hapsedilmiş ve asâkir-i Osmaniyye tarafından terk edilen malzeme-i harbiye Bulgar ahalisi tarafından yağma edilmiş ve yirmi bir İslâm maktûlen sokakda bulunmuş yirmi kişi komitelere teslim edilerek kurşuna dizilmiş, Ustrumca Redif Taburu Tabibi Abidin Efendi katl ve nakd-i mevcudu yağma edilmiş ve muhacirîne eza ve cefa edilmiş, hey'et-i udûl tarafından tefrîk edilen yirmi kişi katl edilmiş kasaba kenarında bin iki yüz İslâm ecsâdı görülmüş, yirmi kişi katl edilmiş beş kişi kasatura ile katl edilmiş ve seksen kişi katl edilmiş ve muhacirînin tenassuru için kumandan tarafından metropolide tezkire yazılmış iki yüz Boşnak aile vaftiz edilerek kiliseye sevk edilmiş Tahsin ve Cavid Beyler katl ve bazı kızların bikri izâle edilmiş Ustrumca'da 1200 [ü] mütecâviz maktûl olduğu görülmüş bunlar Gostron karyesi ahali-i Hıristiyanıyyesi tarafından katl edilmişler diğer kasabalarda aynı hâl vuku bulmuştur.

28 Teşrîn-i Sâni [1]328 yevm-i Çarşamba Boymitsa'dan-Ali Ago Mehmed'in oğlu Şükrü biraderi Mustafa şehr-i Teşrîn-i Sâni'nin yirmi dördüncü Pazar günü akşamı köy muhtarına verilen emir üzerine İslâmları camiye davet etdiler. Altmış kişi orada toplandık. Davet olunmaklığımızın esbâbı da Kaptan İçukupço'nun vürûduna intizârdan ibaret bulunduğunu söylediler. Bizi cami içerisine koydular. Camiin etrafını abluka eden müsellağ eşhas Boy-miçeli Papas oğlu Hristo, İzorlu İstoyko, Alçin Trayko, Popar Vankel, Tontor Mito, Domçe Vankel, Kazanlı Yuvan, Boyacı Kula, Gramatik Tano, Arabacı Vaşil, Poparpon, Terzi Diboniş Kara Tanogonçe, Dramo Atnaş, Lata İstefto, Karaca Yuvan, Karaca Pino'dan ibaret idi. Bir buçukda caminin içine girerek ahaliden yirmi üçünü bir tarafa kırk yedisini diğer tarafa ayırdılar. Tefrîk muamelesini yapanlar Papas oğlu Hristo, İzorlu İstoyko, Alçin Trayko, Popar Vankel, Tontor Mito, Domçe Vankel, Kazanlı Yuvan, Dramo Atnaş idi. Diğerleri kapıda süngülü olarak duruyordu. Ali Ago, Abdullah, Köse Hüseyin, Yusuf Hüseyin, Sakallı Hasan, Demir Ali Hüseyin ile Mehmed oğlu Şükrü'yü bağlayıp Komitçe'de bulunan kaptanın nezdine sevk edilmek üzere yola çıkarılıp Lazlar Ormanı mevkiine getirdikde cümlesini katle başladıkları sırada ellerinden kaçıp Selanik'e gelmeğe muvaffak olan Mehmed oğlu Şükrü'nün ifadesinden anlaşılmıştır.

İkinci posta olarak aynı suretle camiden çıkarılan Köse Mustafa, Veysel Malik, Kara Hüseyin Mustafa, Aşıklarlı Ali, Mustafa Ali Ago'yu Komitçe'ye sevk ederlerken birdenbire yolu tebdil ederek Vardar nehrine doğru götürmeğe başladılar. Tahminen üç yüz adım mesafe ilerleyince "*Artık siz daha mı yaşamak istiyorsunuz ?*" gibi elfâzı işidip bir mevt-i muhakkaka gitdiklerini anlayan bu zavallılardan Mustafa Ali Ago belindeki çakısıyla bağlı olan kollarını keser üzerindeki kebesini ayaklarındaki papuçlarını fırlatarak ellerinden kaçmağa muvaffak olur. Biraz ilerleyince birçok feryadlar işitdiğine nazaran diğerlerinin boğazlandığını hissetmişse de kendisi mütemâdiyen firar eder. Nihayet Aşıklar karyesine giderek bir melce-i selâmete vâsıl olmuş ve bin müşkilât ile de Selanik'e gelmeğe muvaffak olmuş bulunan Mehmed oğlu Mustafa'nın ifadesinden anlaşılmıştır.

Sadr-ı Sâmi-i Sadâret-penâhî'ye

Fehâmet-meâb,

Selanik havalisinde kıtâl en feci ve vahşiyâne bir suretde devam etmektedir. Takdim ettiğim iki vesika bunun zabtolunabilen en mahdûd bir kısmını musavverdir. Ekseriyeti İslâm olan Avrethisarı'nda diğer arızalarımda yazdığım vechile bazı yerlerin bilumum erkekleri katl ve ihrâk edilerek nisvânı Hıristiyan köylerine nakledildiği için bu defa hükûmet-i işgaliyeye bi'l-mürâcaa tayin edeceğimiz bir -iki kişinin kaza-yı mezkûra gönderilerek kimsesiz kadınların getirilmesi için müsaade ve himaye talebinde bulunuldu. Yunan Hükûmeti bunda bir beis görmemiş ise de Avrethisarı havalisi Bulgar ordusu idaresinde bulunduğu ordu-yı mezkûr kumandanlığından sordurulduğunda kadınların orada taht-ı emniyete alındığından bahsedilerek adam gönderilmesi men' edilmiş ve bu biçare kadınların şimdilik celbi mümkün olamamıştır.

Avrethisarı'na kimsenin haricden gitmesine müsaade edilmemesi oralarda irtikâb edilen fecâyî'in âsârını setr ve ihfâ için olsa gerekdir. İşte tahkik komisyonu için evvel ve âhir yazdıklarımızın nazar-ı dikkate alınmayışına bu vesile ile teessûf ettim. Halbuki bu da emsalsiz bir şey değildir. Zira 1876 Tuna havalisi iğtişâş esbâbını tahkik için beyne'd-düvel bir komisyon i'zâm edildiği hâtır-ı nişân-ı âlemdir. Fermân.

2 Kânûn-ı Evvel [13]28

[İmza]

Osman Askerî

HR. SYS, 2015/1_64, 65, 69

۴

خارجی نظارت

پیشانی اولی

۱۲۶۶

توبه ده چایندی حضرتنه مقامی صانعه ایسی التوبه حواله بویچ ۱۸۰۰ لایحه ایله نایب و موصوفه توبه ایلاما موصوفه سیدوز بولوبکی توبه
مستعد اولنده .
بلفارسا در عکری به ریدور و ریلید و تفاوت قویوسه بفا اولاد عادیسی اولور و نایب و موصوفه ای صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک
در دین کرب و استیاء غصب و بر صوبه خدمت و اهلای اعلیایه نفعه ایله نایب و موصوفه ای صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک
انفال نبیره کدایت نایب و موصوفه ای صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک
فرمانده سیدوز « عکری نایب و موصوفه ای صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک
خط و موصوفه ای صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک
اولاد عادیسی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک
براب مقام و توبه ده کدایت نایب و موصوفه ای صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک معایده و سیدوز بولوبکی صلیک

۵

صنوعه معایین خور جنبه جد رتبه

مردود و دایم درین راه
بروز مودعین نه آیدیم بر قطعه سنجید
مبارک هر نوع توفیق و صواب و عذرین صابانه سواد بر روز مودعین است
بجای نقاهت و جلد و دلم بیدار و فتح ریه در کاه و هر چه برابر اول و آخر این صبح
عطف نظر محبت و عاید به پیشه کمال عزت و سوزش عصب و تله عاید رم اجطاب و قاطب امول و فرما حضرت مه ارمود
الدعای صدم
[مهر]

هـ

حضرت عالی جناب سارنجه

مردود و اعیان -

جناب صوبہ بلجھہ بدو عثمانیہ بی لہور لو آفامہ و عوارضہ معون و محفوظ بیروہ
حالت دشتہ اشغال و اسارتہ بونا نری دخی برآن اول خدمت بیرون آبیہ
مسلحہ سنی سادین لہوری بیرون اوزرہ صوبہ اواسطہ حرب اعدوت ایلہ اوزرہ
افدیہ داماد فقیری ارکان حرب قاتلہ نزم عدلیہ بک اشقودہ جرتہ بونفہ
ایہی . صوبہ اواخترہ شہید لہوری طرہ بانفاد بیرون لہوریہ
ادارہ کیمسز فالان کریم جابہ لہری المودہ اوزرہ ندریہ اولک برنجی کونی عاقلہ
سیروزن حرکتہ سادینہ سز طرہ بیدہ اوزرہ کونہ مردوزم اشقودہ
بالواحد کریم ایہ ملافہ اولہ رورہ بر فاج کون مدرہ عودتہ ایضہ مواہف
و صوبہ طرہ اویسی اشغال ایلہ لہوریہ اوزرہ سز کون ارام اسیر لہورہ
وقت کیمسہ مدرہ عادیہ کی بونہ و دراجہ و اودان و اویرون سیروزن
حکمتک نمہ سنی کون سونیکہ عودتہ اولہ بیلندہ . سونیکہ

یونان و سربوزی بفرار طرقتی اشغال ایلدی و سربوزی کیمیک نرهدکی قتلین معلوم
النه و اواده قلمه اولان عاظمه نفادنه بالمخاره برهفته مرد و شخص
کنیری سوزنه جلب ایدیه بیه و حال سوزنیم اسطان ایلکده بولمشد .
انسانه معلومانه نظاً نثریه اولک بکرم اوچین کون سبوز بفرار طرقتی اشغال ایلدی
اواده بونان نر زیام سبوز زحمت جلد کدی کبی برلی اهلایده اواده قد و اطراف
دجوار دنده بیلدی نفوس تسلیمده صکره قتل اولمسه و سربوز قفا و زاسنده
قالا غروره زکوره و انات بر جوفری تنقده اجبا ایلدی کبی مضطرب او غامسه جوفری
دبعه قیلر دخی الزمه بفرار بکوره قتلین و سربوزده بجمه اسلام خانه لری
اشیا و کذا اسلام دکانی زخائر و آثره بفرار ایلشد . بویانده دلاکند
دخی اشغال ایلدی کبی درگاه و خانه عافیه بجمه ایدن عذر و برلی الی التمه قد
بفرار طرقتی سمخانه و زبر و زبر در غراب ایلدی کک دلاک و کک خانه
فقیریه بولانه بجمه اواده و اشیا و عاظمه اداره کیمیک برافتمه اولانه
بر قایع غروره دخی بفرار و غصب ایلدی و کنیری اواده بر شفق و خانه اسنه
فرا و النجا و بیج بر اشیا قاطع بفرار امانت ایلکاسی صوزیه عودیه فقیرانه
دکمه زمانه کیمشد . کوهله و کوهله اولان احوالک غامه غمده انجده
ن لاسم و نه هم قلم مفتد . لهه جناب همه دار نرک
خبر احاطه بویمن نم و بنا اید و محتاجه بولیم نوبانه و اعظمیه

کمالان همه را عیان مده دوام و بقای استرحم ابرم او بجا به اردو نهاده خفته
الکامین علی
بروز مولوی یحیی
الداعی
احمد آگاه
مردم ضایع افکند.

سویتم در سعادت عریفتم بر یوگی واسطه کم کوز ریدرک ادرادن یوستم
نسبم ایلمه لیدرک برای صلوات عطفه فخر اقم

BULGARLARIN SİROZ'DA YAPTIĞI KATLİÂM VE MEZALİM

Siroz'u işgal eden Bulgarların binlerce kişiyi katlettikleri, Müslümanları zorla Hıristiyan yapmaya çalıştıkları, Müslümanlara ait ev ve dükkanları yağmaladıklarının Siroz Mevlevi Şeyhi tarafından haber verildiği

THE BULGARIAN MASSACRE AND ATROCITIES IN SIROZ

The dervish leader (Mevlevi sheikh) of Siroz reported that the Bulgarians invaded Siroz and massacred thousands of people there; they forced Muslims to convert to Christianity and plundered the houses and workplaces belonging to the Muslims

16 Şubat / February 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

İstişare Odası

31264

Konya'da Çelebi Efendi hazretlerinden makam-ı sâmi-i Sadâret-penâhî'ye irsâl olunup havale buyurulan 19 Kânûn-ı Sâni [1]328 tarihli melfûf mektub ile ona melfûf Siroz Mevlevî şeyhi mektubu mütâlâa olundu.

Bulgaristan askerleri ile "yerliler" denilen ve şekavete koyulmuş Bulgar efrâd-ı âdiyesi olmak lâzım gelen eşhasın ma'âbide ve Siroz Mevlevihânesi'nin derûnuna girip eşyayı gasb ve birçok muhadderâta ve ahali-i İslâmiyye'ye taarruz etdikleri şeyh-i mûmâileyh tarafından iş'âr olunmaktadır.

Ef'âl-i mezbûre iş'âr-ı insaniyete ve kavâ'id-i harbiyeye mugayir olduğuna ve Lahey Konferansı'nın dördüncü mukâvelesine merbût muharebât-ı berriye kavânîn ve adâtına müte'allik nizâmnâmenin kırk altıncı maddesinde "*aile, namus ve hukukuna, halkın hayatına, emvâl-i hususiyeye, itikadât-ı mezhebiyeye ve icra-yı ayine riâyet olunacaktır. Emvâl-i hususiyeye zabt ve müsâdere olunamaz.*" denildiğine ve efrâd-ı askeriyenin şu kabîlden i'tisâfâtının mes'uliyeti doğrudan doğruya Bulgaristan Hükûmeti'ne aid olduğu gibi arazi-i meşgûlede efrâd-ı âdiyenin men'-i taarruzâtı da hükûmet-i mezkûreye müretteb vezâifden idüğüne meb-nî Almanya Sefâreti vasıtasıyla Bulgaristan Hükûmeti nezdinde teşebbüsât ifasıyla beraber mezâlîm-i vâkı'adan Düvel-i Muazzama'ya da şikâyet zemininde malumât verilmesi iktizâ edeceği ma'rûzdur.

3 Şubat [1]328

Bâbîali Hukuk Müşaviri

Ahmed Reşid

Huzur-ı me‘âlî-mevfûr-ı cenâb-ı Sadâret-penâhî’ye

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i dîrîneleridir

Siroz Mevlevî şeyhinden aldığım bir kıt‘a mektub bunca meşâgil-i mühimme-i devletleri miyânında tasdîa-i dâ‘îlerini mecbur etdiğinden leffen takdim ediyorum. Her milletin ma‘âbidi her nev‘ taarruzdan masûn iken Bulgar eşkıya ve askerinin ma‘âbid-i saire misillü Siroz Mevlevihânesi’yle eşyasına etdikleri münasebetsizlikler mündericâtından bi-tamamihâ tezâhür edeceğinden Rumeli’de vâki diğer dergâhlarımızla beraber evvel ve âhir aranılacak hukuk-ı vakfın iltizâm-ı muhafazasına şimdiden atf-ı nazar-ı himâyet ve inâyet buyurulmasını kemâl-i hüzn ve sûzişle arz ve istid‘â ederim. Ol bâbda ve kâtibe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i men lehü’l-emrindir.

19 Kânûn-ı Sâni [1]328

Ed-dâ‘î el-kadîm

Huzur-ı Âlî-i Cenâb-ı Reşâdet-penâhî’ye

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir

Cenâb-ı Hak bi’l-cümle bilâd-ı Osmaniyye’yi her türlü âfât ve avârizdan masûn ve mahfûz buyurup hâlen düşmanlar[ın] işgal ve esâretinde bulunanları dahi bir an evvel halâs buyursun, âmîn. Malum-ı sâmi-i reşâdet-penâhîleri buyurulduğu üzere Eylül evâsıtında harb ilân edilmesi üzerine akdemce damad-ı fakirî Erkân-ı Harb Kaymakamlarından Sadeddin Bey İşkodra cihetinde bulunmakda idi. Eylül evâhirinde şehid olduğu taburu tarafından bâ-telgraf bildirilmiş olduğundan orada kimsesiz kalan kerîmem câriyelerini almak üzere Teşrîn-i Evvel’in birinci günü âcilen Siroz’dan hareketle Selanik-Manastır tarîkıyla on dört gün mürûrun-da İşkodra’ya bi’l-muvâsala kerîmem ile mülâkât olunarak birkaç gün sonra avdetle İlbasan’a muvâsalat ve Sırb tarafından orası işgal edilmiş olduğundan otuz sekiz gün orada esir olarak vakit geçirilmiş ve sonra çaresi bulunarak Draç’a ve oradan vapur ile Siroz’dan hareketimin yetmiş beşinci günü Selanik’e avdet olunabilmiştir. Selanik’in Yunan ve Siroz’un Bulgar tarafından işgal edildiği ve Siroz’a gitmek tehlikeli olduğu malumât alınarak orada kalmış olan ailemle telgrafla bi’l-muhabere bir hafta mürûrun-da kendileri Selanik’e celb edilebilmiş ve hâlen Selanik’de iskân edilmekte bulunmuştur. Alınan malumâta nazaran Teşrîn-i Evvel’in yirmi üçüncü günü Siroz Bulgar tarafından işgal edilmiş ve orada bulunanlar ziyadesiyle zahmet çektikleri gibi yerli ahaliden on kadar ve etraf ve civardan da binlerce nüfus teslimden

sonra katl olunmuş ve Siroz kaza ve kurâsında kalanlardan zükûr ve inâs birçokları tenassura icbâr edilmek gibi mezâlîme uğramış oldukları ve bazı kızlar dahi alınarak Bulgarya'ya götürülmüş olduğu ve Siroz'da bi'l-cümle İslâm hâneleri eşya ve kezâ İslâm dükkânları zehâir ve sairesi yağma edilmiştir. Bu miyânda dergâhınız dahi işgal edildiği gibi dergâh ve hâne-i acizîye hücum eden asker ve yerli elli-altmış kadar Bulgar tarafından semâ'hâne ve türbeler ve kabirler harâb edilmiş gerek dergâhın ve gerekse hâne-i fakirîde bulunan bilumum evrak ve eşya ve ailemin idaresi için bırakılmış olan birkaç kuruş dahi yağma ve gasb edilmiş ve kendileri akrabadan bir şahsın hânesine firar ve iltica ve hiçbir eşya kalmadığından emanet el-bise iksâsı suretiyle avdet-i fakirâneme değin zaman geçirmişlerdir. Görülmüş ve görülmekte olan ahvâlin tamamını arz etmeğe ne lisanım ve ne de kalem muktedir. Hemen Cenâb-ı Hak ve erenlerin hayırlar ihsân buyurmasını temenni ve niyaz eder ve muhtac bulunduğum teveccühât-ı mürşid-i a'zamîlerinin kemâ-kân hakk-ı dâ'iyânemde devam ve ibkasını istirhâm eylerim. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

3 Kânûn-ı Sâni [1]328

Siroz Mevlevî Şeyhi
Ed-dâ'î
Ahmed Agâh
Mührüm zâyi olmuştur

Selanik'den Dersaâdet'e arzıam bir yolcu vasıtasıyla gönderilerek oradan postaya teslim edilmiş olduğu berây-ı malumât arz kılınır, efendim.

HR. SYS, 2013/1_92, 94, 98

خلاصه

طرف سامی حضرت صدر بنی تہ

تاریخ
۱۷

معرض داعی کتبہ لریکہ
بالغان متفقہ کتب اسکیمہ و حوالیہ سند ارسناب اید کلری مظالمی حاکمی محمودہ الغزلی حاجی سید یوسف طرفداری ویریلین ورتقہ کتب
صورت مخزنہ سی مطویا سوی سامی فوجانہ لریہ واصلی نشر و نائن جمعیتہ تیار قلمش اولمغله اولبابہ امر و ارادہ حضرت من لہ الامر کدر
محمد

4

دار الفکر
تحریرات علمی
عزاد

[illegible]

فانچه و نماز و روزه و فقه و طب و علم و
و سید محمد معصوم القزینی صاحب سید يوسف
ابو هاشم سید محمد دوی و علی

اصلہ مطابق اولیٰ فی قصہ بہ قصہ

BULGARLARIN İSKEÇE'DE MÜSLÜMANLARA UYGULADIĞI BASKI

Bulgarların işgal ettikleri İskeçe bölgesinde Müslümanların isimlerini Bulgar ismiyle değiştirip baskı ve tehditle Hristiyan yaptıkları, camileri kiliseye çevirdikleri haber alındığından Bulgar Hükümeti nezdinde gerekli teşebbüste bulunulmasına dair

THE BULGARIAN OPPRESSIONS ON THE MUSLIMS IN ISKECE

Since it was heard that the Bulgarians changed the Muslims' names with Bulgarian ones, forced the Muslims to convert to Christianity by threat and converted the mosques into church in Iskece, necessary attempts needed to be made with the Bulgarian Government

27 Nisan / April 1913

Bâb-ı Fetvâ

Daire-i Meşihat-i İslâmiyye

Tahrirât Kalemi

Aded

17

Taraf-ı sâmi-i hazret-i Sadâret-penâhi'ye

Ma'rûz-ı dâ'i-i kemîneleridir ki

Balkan müttefiklerinin İskeçe ve havalisinde irtikâb eyledikleri mezâlimi hâkî Mâmuratü'l-azizli Hacı Seyyid Yusuf tarafından verilen varakanın suret-i muhricesi matviyyen sûy-ı sâmi-i fahîmânelerine ve aslı Neşr-i Vesâik Cemiyeti'ne tisyâr kılınmış olmağla ol bâb-da emr u irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

21 Cemâziyelevvel 1331 ve 14 Nisan 1329

Şeyhülislâm

Esad

Bâb-ı Fetvâ

Daire-i Meşihat-i İslâmiyye

Tahrirât Kalemi

Huzur-ı Âli-i Fetvâ-penâhi'ye

Ma'rûz-ı dâ'ileridir

Dâ'ileri şuhûr-ı selâse münasebetiyle İskeçe'de Çarşı Cami-i Şerifi'nde bâ-emr-i Meşihat-penâhi vâiz bulunduğumdan beyne'l-ıyd li-ecli't-tahsil Dersaâdet'e gelmek üzere iken Balkan Harbi zuhur ediverince gönüllü asker olarak orduya ilhâk ve ahaliyi gönüllü asker ol-

mak üzere teşvik ve tergîb ederek Bulgar ile Kırcaali'de ve Palas'da İskeçe karyelerinde sarnıç ve korularda ve Okçular merkezinde muharebe ve müdafaa ederek Bulgarların mahall-i mezkûrları istilasına üzerine İskeçe ve havali-i İslâmiyye'nin kalblerinden kopan feryâd-ı mutazarı'âne'yi hasbe'l-İslâmiyye nazargâh-ı fetvâ-penâhîlerine arz ediyorum. Şöyle ki İskeçe ve havalisinde bulunan cevâmi' ve mesâcid-i şerife kiliseye tahvîl ve yüz yirmi bini mütecâviz erkek ve kadın Müslümanların isimleri tebdil ve nüfus defterine Bulgar olarak kaydedildi ve Müslüman kızları Bulgar gençlerine tezvîc etdirildi. Vefat eden Müslümanların techiz ve tekfîni merasim-i Hristiyanîyye üzere defnedildi. Berren ve bahren memâlik-i Osmaniyye ve diyâr-ı ecnebiyye gitmek isteyen Müslümanlar tutulup kurşuna dizildi ve bütün bu mezâlimi icra eden Bulgar askerleri papaslarıyla şehir be-şehir köy be-köy dolaşıp şâyed bir Müslüman vefat edip merasim-i İslâmiyye üzere defnolundu ise kabrinden çıkartıp merasim-i Hristiyanîyye üzere defn ve gördükleri İslâmları cebren Bulgar ediyor ve bir Müslüman'ın ferâizden birini ifa ederken gördükleri vakit darb ve tahkir ediliyor. Bu harekât-ı vahşiyânîyyeye nihayet verilip hiç olmazsa dinlerinin tebdilinden ferâğat olunması hükûmet-i mahalliye vasıtasıyla Bulgar kralından istid'â olundu. Kral tarafından Bulgar olmayan Müslümanlar öldürülüp mallarının müsâdere olunması cevabı geldi. Bulgar askerleri ahali-i İslâmiyye'ye "*Siz vaktiyle Bulgar iken Osmanlılar tarafından cebren ihtidâ etdirildiniz. Şimdi biz kılıç kuvvetiyle sizi Bulgar yapacağız.*" diyorlar ve bununla tarihin sahâif-i ismetine kirli leke urdular. Şeyhülislâm efendi hazretleri [!] Müslümanların uğradıkları mezâlimin binde birini vasf edip söylemiyorum. Yirminci asır ki medeniyet nâmı verilen şu kurûnda Bulgarların irtikâb ettikleri cinâyât nâsiye-i insanîde bir nokta-i hacâletdir dâ'îleri dine hizmet maksadıyla canını feda ederek İskeçe dahili ve etrafı bulunan Kırcaali, Darıdere, Eğridere, Terziviran, Mustafacu, Yassıviran, Şahincebel köyleri Horozlu, Kozlu, Sarnıç, Hüseyinköy, Mahmudlu, Okçular gibi mahalli geşt ü güzâr ederek cebren Bulgar edilen Müslümanlar hakikaten Bulgar olup olmadıklarını istiftâ etdiler. Dâ'îleri "*Kerhen ve lisânen Bulgar oldum demekle kalben tasdik etmedikçe Bulgar olmazsınız.*" diye cevap verdim. Lede't-tahkik ahvâl böylece anlaşılmış ve re'yü'l-ayn müşahade olunmuştur. Zavallı Müslümanların hukuk-ı hürriyet ve diyânetlerini te'min zımında Düvel-i Muazzama nezdinde teşebbüsât-ı şer'iyye ve siyasyede bulunmanız hususunu Müslümanlık nâmına rica ve istirhâm eylerim. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l- emrindir.

7 Nisan 1329

**Fatih'de Tabhâne Medresesi'nde Mukayyed
Talebe-i Ulûmdan Dersden Mucâz
Mamuratü'l-azizli Hacı Seyyid Yusuf ibn-i
Hacı Seyyid Ömer Mekkevî Dâ'îleri**

HR. SYS, 2013/1_129, 130

خلاصه

طرف سامی حضرت صدربنای بی

مستطاب
تحریرت
عزیز
۹۹

معروض انجی کینه لریدر که
بعد الاستیلا بفارار ک قرق کلیه ابرایلدکری مظالم تعدیدن مفصلاً بجهت صحت تقررندن صکه جوامع و مساجد شریفه ایله مکاتب
و اوقاف اسلامیة و حقوق اہالی مسلمة مخافہ سی اسبابک استکماله دار قرق کلیه مفتی محمد بہاء الدین افندی طرفندن
ورود ایدرنہ خبرات مربوطی مطبوع یا نمانمایدہ سوی سامی خجنانہ لرینہ تیار قلمش و مالی جالب نظروقت بولنش و لغتہ بوبابہ حکومت
برقرار عاجل اتخا ذیلہ حقوق اسلامیة تاہمینہ ہم جلدیہ صدربنای بیدریک مصروف یورلسی بندہ امر وارادہ حضرت مرید الامر کرد
بجہ صدربنای بیدریک حرارہ ۱۳۹۹

[illegible][illegible]

تأییدات قویہ رسدہ انسی و تیسب جو ریلین تقدیرده اھل اسلامیه حقہ و انکریہ کھہ مولیٰ تعہ یارانه و اوقاف و اھل ایلہ اولادہ
تختیات واقعہ نہ درجی برتیبہ معرفتہ تفسیر اینہ برہن اھل اسلامیت تأییدہ و نقطہ حقوق اسباب استقامی و احوال موجودہ
لمودی اورویا دول معظمہ نہ وھی اقتدار وقتہ مدنیہ کارائندہ ہای خصوصیہ دولت عدا صحت جناب ضیاعہ ہدی شایہ بولہ
اوزرہ و کلیہ و کلیہ اھل اسلامیه نامہ اولہ نہ احوال و حرات واقعہ نہ رقبہ انہ شیخ الاسلامیہ نہ عرضہ
مہارت قلمہ و بناؤ علیہ دولہ ابدست و بھان سلطنت و شہوت اسلامیه و غنائہ ایم امت مرحومہ محمدیہ و صلت علیہ نہ صلاح
و سعادت و سعادت عالی و علوت خیر بہ نہ نہ طاری خاتمہ معروضاتہ و اعیانہم اولہ نہ اولیاء امر و نہ نہ ہفتہ ولی امر نہ نہ
آپ صاحب و لایعنی
فصلیہ منتہی
از انہی

BULGARLARIN KIRKLARELİ'DEKİ MEZALİMİ

Bulgarların Kırklareli'yi işgal ettikten sonra Müslüman ahaliye yaptıkları saldırı ve mezalimden ayrıntılı olarak bahseden Kırklareli Müftüsü'nün mektubu üzerine oradaki Müslümanların can, mal ve hukukunun korunması adına gerekenin yapılması için girişimde bulunulmasına dair

THE BULGARIAN ATROCITIES IN KIRKLARELI

Upon the detailed letter of the Mufti of Kırklareli which reported the Bulgarian atrocities against the Muslim people following the invasion of Kırklareli, necessary attempts needed to be made for the protection of lives, properties and rights of the Muslims there

29 Haziran / June 1913

Bâb-ı Fetvâ

Daire-i Meşihat-i İslâmiyye

Tahrirât Kalemî

Aded

44

Taraf-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Ba'de'l-istila Bulgarların Kırkkilise'de icra eyledikleri mezâlim ve ta'addiyâtдан mufassalan bahisle sulhün takarrüründen sonra cevâmi' ve mesâcid-i şerife ile mekâtib ve evkâf-ı İslâmiyye'nin ve hukuk-ı ahali-i Müslime'nin muhafazası esbâbının istikmâline dair Kırkkilise Müftüsü Mehmed Bahaeddin Efendi tarafından vürûd eden tahrirât merbûtu matbû' beyânnâme sûy-ı sâmi-i fahîmânelerine tisyâr kılınmış ve meâli câlib-i nazar-ı dikkat bulunmuş olmağla bu bâbda Hükûmet-i Seniyyece bir karar-ı âcil ittihâzıyla hukuk-ı İslâmiyye'nin te'minine himem-i celîle-i Sadâret-penâhîlerinin masrûf buyurulması bâbında emr u irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

24 Receb 1331 ve 16 Haziran 1329

Şeyhülislâm

Esad

Müfti-i Liva-i Kırkkilise

Makam-ı Muallâ-yı Meşihat-i Celîle-i İslâmiyye'ye

Mâ'rûz-ı dâ'iyânemdir

Hasbe'l-istila Kırkkilise ve havalisinde Bulgar askeri ile kumandan ve zâbitânı ve hükûmet-i askeriye ve mülkiye memurîni tarafından kavâ'id-i medeniye ve insaniyeye muhalif ve hukuk-ı beyne'd-düvele mugayir olarak evvel ve âhir vuku'a getirilmiş olan ahvâl-i müteessife ve harekât-ı taarruz-kârâne ve vahşiyâne hakkında makamât-ı âliye-i Osmaniyye'ye ber-tafsil ma'rûzâta değil iki satırlık bir tahrirâtın takdimine bile Bulgar sansürlerinin takayyüdâtı mâni olmakda olduğundan ve burada Avrupa Düvel-i Muazzaması memurîn-i siyasiyesi de bulunmadığı gibi başka bir vasıta da olmadığından ahvâl-i vâkı'aya dair şimdiye kadar arz u takdim-i ma'rûzâta bir çare-i imkân bulunamamış idi. Bu kere Dersâdet'e azîmet eden bir vasıta-i mü'te'mene ile işbu arıza-i dâ'iyânemin takdimine cür'etyâb oldum: Ittlâ'-ı âlî-i cenâb-ı Meşihat-penâhîleri buyurulmuş olsa gerekdir ki üç yüz yirmi sekiz sene-i Rûmîsi şehri-i Teşrîn-i Evvelî'nin onuna müsâdif Çarşamba günü akşamı Kırkkilise'den asâkir-i Osmaniyye'nin münhezimen ric'at ve rüesâ-yı memurîn-i mülkiyenin dahi memleket ve ahali hakkında bir gûne tedbir ittihaz ve bir kimseyi ve hatta belde müftüsü bulunduğum hâlde dâ'îlerini bile haberdâr etmeksizin terk-i mevki ve hükûmetle geceleyin firaren İstanbul'a azîmet eylemelerine binâen ahalinin kısm-ı küllîsi de -hâlin vehâmetinden havf ve telaşa düşerek numune-nemâ-yı kıyamet denecek bir hâlde koca karısını, karı kocasını, evlâd anasını, ana-baba evlâdını göremeyip herkes nefis nefis başının çaresine bakmak suretiyle bir takımı trenle ve bir takımı da leylen ve mâşiyen yollara dökülerek hicret etmişler, bir takım ahali ki bunların bazıları yürümeğe gayr-ı muktedir aciz ve acize kimselerden ibaretdir. Ertesi Perşembe günü sabahı trenle hicret etmek üzere İmrü'l-Kays'ın "elâ eyyühe'l-leylü't-tavîlü'l-elâ tecellî bi-subhın ve me'l-asbâhu minke bi-emsel" beyt-i meşhuru lisan-ı hâl ve kâllerinde cârî olduğu hâlde tulû'-ı fecre intizâren gecelemişler idi. Vatkâ ki yevm-i mezkûr sabahı Kırkkilise şimendiferinin inkita'-ı âmed şüdü vesâit-i saire-i nakliyenin fikdânı hasebiyle artık bir tarafa savuşup gitmek imkânı kalmamak ve Bulgar askeri dahi o gün ani bir suretde memleketi işgal ve istila eylemiş olduğundan dâ'îinizle beraber bazı memur ve mütekâidîn ve eytâm ve erâmil ve muinsiz efrâd-ı askeriye aileleri ve'l-hâsıl yerli ve köylü kadın ve çoluk çocuk olarak bini mütecâviz ahali-i İslâmiyye hıfz-ı Sübhânî ve savn-ı Samedânîye istinâden kasabada kalmış- dır. İşte Kırkkilise'nin şu suretle vuku bulan ani sukûtunu buradan tâ İstanbul kapısına kadar yüzlerce kurâ ve kasabâtın ve belki bütün Rumeli vilâyât-ı şahanenin sukûtuna ve düşman ayakları altında harâb, türâb olmasına ve bu yüzden yüz binlerce halkın ahali-i İslâmiyye'nin

felâket-i azîme ve sefalet eylemesine sebep-i bîgâne olmuştur. O ân-ı felâket ki Bulgar askerinin “ hurra” sadâlarıyla Kırkkilise’ye duhûlû ve ahali-i Hıristiyanıyye tarafından şenlik silahlarının atılmakda olduğu ve memleketi bir dehşet ve zulmet kapladığı ve artık bir Müslümanın bulunduğu yerden başını çıkarmağa bile cesaret edemediği bir sırada melhûz olan her türlü tehlikeye karşı mücerred inâyet-i Bârî ve meded-i ruhâniyet-i peygamberîye istinâd ederek kisve-i ilmiye ve sıfat-ı memuriyetimin verdiği cesarete binâen mütevekkilen al-Allah tek başıma teşmîr-i sâk gayretiyle burada kalan ahali-i İslâmiyye'nin te'min-i muhafaza-i ırz ve canını vazife-i vicdaniye bilip esbâbına tevessül ve teşebbüsle sair istila olunan yerlerde işidilen fenalıklar gibi burada hamden sümme hamden öyle bir ahvâl-i müessife vuku'una meydan bırakılmamış ve bir gûne taarruzât-ı namus-şikenâneye uğramaksızın ırz ve namus-ı İslâm'ın muhafazasına avn-i Hakla muvaffakiyet hâsıl olmuş ise de Bulgar askerinin adeta bir haydut çetesi vâri kasabaya girmeleri ve burası da ilk istila etdikleri yerlerden bulunması hasebiyle tarih-i işgal ve istila olan 11 Teşrîn-i Evvel [1]328 tarihinden itibaren burada esna-yı ric'atde Ordu-yı Hümâyûn tarafından terk edilen ve kıymet ve bahâları milyonlara bâliğ olan melbubât ve mühimmât ve erzak ve malzeme-i saire-i askeriyemizi yed-i igtisâblarına geçirdiklerinden sarf-ı nazar hükûmet-i mahalliye ve devâir-i resmiye ile cevâmî'-i şerife ve mekâtib-i İslâmiyye'nin hisselerine varıncaya kadar bütün mefruşât ve tezyinâtını aşırıdıklarından başka evrak ve kuyûdât-ı resmiye ve binlerce mesâhif-i şerife ve kütüb-i İslâmiyye parça parça edilerek sokak ortalarına atıp ayaklar altında çiğnenmiş ve mahv ü nâ-bedîd edilmiş, bir taraftan da burada birkaç çamaşır almağa vakit bulamayarak hicret eden ahali-i İslâmiyye'nin eşya-yı beytiyesi dahi kısmen yağma edilmiş ve bunu müteâkiben boş kalan İslâm hânelerinin dahi tahribâtına devam olunmağla beraber diğer taraftan da Müslüman olmakdan başka bir kabahati olmayan ahali-i İslâmiyye'den bazıları dûçâr-ı tehdid ve tahkir olarak angarya suretiyle cebren başı açık yalın ayak sokak süpürmek ve hela tathîr etmek gibi hidemât-ı şâkka ve sefilede istihdam olunagelmış olduğundan ve hele bidâyet-i istilada buralarda her nasılsa perakende bir suretde kalıp ele geçirdikleri efrâd-ı asâkir-i Osmaniyye üserâsından Hıristiyan olanları bi't-tefrîk yalnız İslâm olanlar ile efrâd-ı ahali-i Müslime'den dahi bazılarını hatta yetmiş yaşında Uncu Hafız Mehmed Efendi nâmında bir pîr-i nâ-tuvânı bile cebren esir-i harb sıfatıyla alarak Bulgaristan'a sevk ederken esna-yı râhda açlıktan ve hastalıktan ve ihtiyarlıktan yürümeye iktidarı olamayanları katl ve itlâf ve ve mûmâileyh Hafız Efendi'yi dahi bu miyânda katl ve telef eyledikleri meşhûden sabit olduğu gibi etraf-ı havalide kalan ahali-i İslâmiyye hakkında rivayeten işidilen bir takım ahvâl-i fecî'adan sarf-ı nazar liva dahilinde Midye'de tutmuş oldukları üserâ-yı Osmaniyye'den yirmiyi mütecâviz efrâd-ı Müslime'nin Kırkkilise'ye sevk edilirken yolda bir dere kenarında kâffesinin itlâf edilerek cesedlerinin dere içine atıldığı ve kezâ İğnece karyesinde esir tutulan on beş-yirmi kadar

efrâd-ı asâkir-i Müslime'yi de bir hâne derûnunda kâmilten idam eylemiş olduklarını bizzat müşahede edenler te'minen beyân ve hikâye etmekde bulunduğundan gerek ahali-i Müslime ve üserâ-yı Osmaniyye ve gerek İslâm emlâk ve hâneleriyle bütün âsâr-ı İslâmiyye hakkında revâ görülen ta'addiyât ve yağma ve tahribât ve'l-hâsıl şu ahvâl-i vahşet-i iştimâlin men'î-i ikâ'ı için Bulgar general ve kumandanlarıyla memurîn-i lâzimesine mükerreren müracaatla edilen şikâyetlerin ismâ'ı kâbil olamamış ve binâenaleyh Bulgar Hükûmeti nezdinde bu bâb-daki teşebbüsât-ı dâ'iyânem maa't-teessüf akîm kalmıştır.

Kaldı ki buranın tarih-i işgal ve istilasından biraz müddet sonra yani üç yüz yirmi sekiz sene-i Rûmî'si şehir-i Sâni'si ibtidâlarında Bulgaristan Kralı haşmetlü Ferdinand cenâblarının buraya vuku bulan seyahatlerinde şimdi Edirne'de vali mevkiinde bulunan General Gubernatörü Vazof tarafından ol vakit emr u irâde-i kralî ile Türkçe, Rumca, Bulgarca neşr u ilân olunan ve bir nüshası merbûten takdim kılınan 10 Teşrîn-i Sâni [1]328 tarihli beyânnâme-i resmî burada kalan ahali-i İslâmiyye'ye bir dereceye kadar emniyet ve teslimiyet bahş olmuş idi. Maamâfih bunun üzerine yağma ve tahribâtın men'î ve hatta tevakkufu şöyle dursun bilakis irâde-i kralîyi mutazammın olan beyânnâme-i mezkûr ahkâmına rağmen tahribât-ı vâkı'a daha ziyade artmağla beraber dest-i tecavüz-i mekâbir-i İslâmiyye'ye kadar uzadılarak emvâtın sath-ı arzda mevcudiyetlerinin nişâne-i yegânesi olan kabir taşları bile şikest edilerek sokak ortalarına atılmışdır.

Yalnız hissiyât-ı İslâmiyye'yi değil bütün âlem-i medeniyet ve insaniyeti rencide eden ve bi'l-vücûh kavâ'id-i hukuk-ı beyne'l-milele mugayir bulunan şu hallere karşı sezâvâr-ı teessüfdür ki Kırkkilise'deki Bulgar hükûmet-i askeriyesince nazar-ı bî-kaydî ve musâlaha ile bakılmak ve elhâletü hâzihi bakılmakda ve adeta ahvâl ve harekât-ı vâkı'a-i tahribkârîye müsaadekârâne davranılmakda bulunulmuştur.

Daha garibi: Bir taraftan yağma ve tahribâtın şiddetle memnû'iyeti resmen ilân olunduğu hâlde diğer taraftan müşârunileyh Kral Ferdinand'ın Kırkkilise'de bulundukları esnada ikametine tahsis olunan hânenin tefrişât ve tezyinâtı İslâm hânelerinden yağma olunan kıymetli halı ve seccade gibi eşya-yı nefisiye ile ikmâl edildiği ve hatta sobasında ihrâk edilen odunların bile o sırada tahrib edimekte olan İslâm hânelerinin enkazından ibaret olduğu görülmüştür. Ahvâl-i mezkûre bilumum kasaba ahalisinin malumu bulunduğu gibi o sıralarda buraya gelmiş olan ecnebi ataşemiliterleriyle cerâid-i ecnebiye muhbir ve muhâbirleri Londra Balkan Komitesi Reisi Mösyö Leon Bogoston'un dahi meşhûdu olmuştur. Binâberîn şifahî ve tahrîrî vuku bulan müracaat-ı mütevâliye-i dâ'iyâneme rağmen buradaki Bulgar Hükûmetince ahvâl ve harekât-ı tahribkârâne-i vâkı'anın önü alınmak şöyle dursun oldukça hafî bir suretde ve kısmen devam edegelen tahribâtın üç yüz yirmi sekiz senesi Şubatı'nın on ikisin-

den itibaren yani buranın tarih-i işgali ve istilasından üç ay sonra alenen ve resmen icrasına başlanmıştır. Şöyle ki: kasaba çarşısı derûnunda vâki atik ve küçük cami denilen Serdar Ali Paşa Cami-i Şerifi vuku bulan müracaat-ı dâ'iyânem üzerine burada kalmış olan ahali-i İslâmiyye'nin edâ-yı salât etmeleri için Bulgar Hükûmeti tarafından tahsis olunmuş ve derûnunda edâ-yı salat olunmakda iken cami-i şerif-i mezkûr ile ittisâlindeki on üç bâb vakıf dükkânlarının bir gûne mazarrat ve tehlikesi melhûz olmadığı ve sıfat-ı memuriyetim hasebiyle taraf-ı dâ'iyâneme de bir tebligât-ı resmiye ifa edilmediği ve kasabada mevcud sair cevâmi'-i şerifeden diğer birisinde dahi edâ-yı salâta müsaade olunmadığı hâlde mezkûr 12 Şubat [1]328 tarihinde bir suret-i resmiye ve aleniyyede hedm ve tahribine mübâşeretle iki üç gün zarfında kâmilten hedm etdirilip arsa haline getirilmiş ve bunu müteâkib diğer bazı akârât-ı vakfiye ile Sultan Bayezid, Hatice Hatun, Osman Ağa, Helva Baba, nâm-ı diğer Pehlivan Ağa ve Karaca İbrahim Bey, nâm-ı diğer Kapan Cami-i Şerifleri dahi maa-minarât hedm ve tahrib edilmiş ve hatta bazı minarelerin hedm ve tahribinde dinamit bile isti'mâl edilmiştir. Bundan başka kasabada mevcud bini mütecâviz İslâm hânelerinden yüzde yetmiş beş nisbetinde bir mikdarı ve kezâ bu havalideki kurâ-yı İslâmiyye külliyyen hedm ve tahrib ve hâk ile yeksân edilmiş ve fakat işbu yıkılan ve yerleri yurd edilen İslâm minarelerin ara ve hizasına tesadûf eden Hıristiyan hâneleri bu hedm ve tahribden müstesna tutulmuştur. Gerek hedm ve tahrib olunan cevâmi'-i şerife ile akârât ve dekâkin-i vakfiye ve gerek İslâm hânelerinin enkazı ve kiremid ve taşları dahi Bulgar Hükûmeti tarafından satılarak bedelini burada mevcud ashâbına bile i'tâ etmeyip yed-i gasplarına geçirmişler ve henüz hedm ve tahrib etmedikleri bazı akârât vakfiyeye ve hatta bizzat burada bulunduğum hâlde müftülüğe meşrûta vakıf ve dükkanlarla cemaat-i İslâmiyye ve mekâtib-i ibtidâiyyeye aid akârâta dahi vaz'-ı yedle varidât ve ucurât-ı şehriyelerini ahz ve istifa etmekde bulunmuşlardır.

Gerçi hâl-i harbden mütevellid bu gibi felâket ve musibetlere kalben razı olmak mümkün değilse de mâdem ki ifade-i hâli istimâ'-ı meram gayr-ı kâbil ve elde de bir kuvve-i mâni'a ve dâfi'amız yokdur. Burada biz Müslümanlar için çâr-nâ-çâr sabr ile ülfet zarurî bulunmuş idi. Ancak sâlifü'l-arz hedm ve tahrib edilen İslâm hâneleriyle bazı akârât-ı vakfiye ve altı aded cevâmi'-i şerifeden mâadâ ma'mûr kalan Karacabey Vakfı nâm-ı diğer Emir Ali Bey Camileriyle Cami-i Kebîr denilen Hızır Bey Cami-i Şerifi'nin olsun hedm ve tahrib edilmemesi için buradaki Bulgar hükûmet-i hâzırasına mükerreren vuku bulan müracaat-ı dâ'iyânem üzerine cevâmi'-i mezkûrenin muhafazası va'd olunmuş iken pek ziyade teessüfe şâyân ve artık tahammül-fersâ ahvâldendir ki mezkûr üç cami-i şerifden birisinde bile icra-yı ibadet ve edâ-yı salâta müsaade olunmak şöyle dursun bilakis bu kere mukaddemât-ı sulhiyenin imzalandığı ve Hükûmet-i Seniyye-i Osmaniyye ile akd-i sulhün icra kılındığı burada 18 Mayıs [1]329 tarihine müsâdif Cumartesi günü resmen Bulgar hükûmet-i hâzırası tarafından

ilân edilmiş ve Bulgar gazeteleri de bu bâbda makaleler neşriyle Türkiye ve Bulgarya dostluğundan falan bahsetmiş, bu cihetle her kime emniyet-i kâmile hâsıl olmuş olduğu bir sırada ki 9 Mayıs 329 tarihinde men‘-i sulhün resmen ilânından beş gün sonra muhafazaları va‘d olunan mezkûr üç cami‘-i şerifden gayet metin ve rasîn olan kasaba cami-i kebîrinin minaresi dahi Bulgar askerleri tarafından Bugar memurlarının emr u ma‘rifeti tahtında bir suret-i resmiye ve aleniyyede bir-iki gün zarfında büsbütün hedm ve ve tahrib edilmiş olduğu gibi eski kasabada vâki Cedîd Ali Paşa nâm sâhibü’l-hayrın bina ve ihyâ-gerdesi olan Edirne’deki meşhur âlem-i Sultan Selim Cami-i Şerifi tarz-ı mimarisinde âsâr-ı nefise-i İslâmiyye’den ma‘dûd bulunan Büyük Cami-i Şerif’in dahi kezâlik minaresi sulhün ilânını müteâkib hedm edilerek haricden kubbesine “Haç” takılmış olduğunu bizzat kasaba-ı mezkûreye kadar gidilmiş görülmüş ve Babaeski ahali-i İslâmiyyesi’nin edâ-yı salât etmeleri için cami-i mezkûrdan başka ma‘mûr bir cami bulunmadığı ve kasaba-i mezkûrede Bulgar nâmıyla bir hâne bile mevcut olmadığı hâlde şu sırada etraftan ve Çatalca taraflarından naklettilirip iskân etdirilen beş-on hâne Bulgar ahalisine mahsus olmak üzere mevcut olan İslâm hânelerinden hedm ve tahrib edilmemiş ancak yetmiş İslâm hânesi bırakılmış ve onlara da ânifü’l-beyân haricden getirilen Bulgar ahalisi yerleştirilmiş olduğu ve kasaba-i mezkûreye tâbi‘ Pavli nâm karye ahali-i İslâmiyyesi Bulgar mezhebini kabul etmeleri için cebr ve tazyik edilmekde oldukları ve bidâyet-i işgal ve istilada kasaba-i mezkûrede kalan kasaba-i mezkûreden on dokuz kişiyi “Bu miyânda on dört-on beş yaşlarında iki mekteb talebesi de mevcuddur.” katl ve itlâf eyledikleri bi’t-tahkik anlaşılmış Lülebergos kasabasında vâki Şehid Mehmed Paşa Cami-i Şerifi’nin de minaresi hedm olunarak kiliseye tahvîl edildiği gibi İslâm hâneleri de hedm ve tahrib ve kezâ Vize ve Pınarhisar kasabalarındaki cevâmi‘-i şerife ile İslâm hânelerinin dahi yerlerini yurd etmiş oldukları maa’t-teessûf mevsûkan haber alınmıştır. Her ne kadar bu kere yani sulhün ilânını müteâkib minareleri hedm ve tahrib olunan ve kiliseye tahvîl edilmek istenilen mezkûr cevâmi‘-i şerife için dahi gerek Kırkkilise’de mutasarrıf makamında bulunan Naçarnik Kuzuharof ve gerek Edirne’de vali mevkiinde duran General Gubernatörü Vazof’a taraf-ı dâ‘iyânemden bâ-telgraf müracaat olunmuş ise de müsmir olmamıştır.

En ziyade teessüfe şâyân ciheti şudur ki: cevâmi‘-i şerife-i mezkûrenin ve âsâr-ı İslâmiyye’nin evvel ve âhir hedm ve tahribâtı göz önünde bir suret-i resmiye ve aleniyyede icra edilip dururken men‘i için müracaat vuku‘unda Bulgar rüesâ-yı memurîn-i askeriye ve mülkiyesi tecâhülünden gelerek tahribât-ı vâkı‘anın men‘ini değil tevakkufunu bile arzu etmemeleri ve bilakis müsaadekârâne davranmalarındır.

İşte sulhün ve güya dostluğun! resmen ilânını müteâkib bunun âsâr-ı fi‘liyesinden olmak üzere Bulgar Hükûmeti tarafından kavâ‘id-i hukuk-ı beyne’l-milele ve esasât-ı medeniye ve insaniyete mugayir an-kasdin revâ görülen ve yalnız hissiyât-ı İslâmiyye’yi değil bütün

âlem-i medeniyet ve insaniyeti rencide eden ve tarihlerde nazîri ve misli görülmeyen ahvâl-i müessife-i vâkı‘aya karşı oturup sabr ve tahammül etmek artık hiçbir Müslüman’ın kârı olmayıp şâyed buraları tahdid-i hududda müstakillen Bulgaristan idaresine terk edilecek olursa çünkü Müslüman olmakdan başka bir kabahati olmadığı hâlde angarya suretiyle hizmet-i şâkka ve sokak süpürtmek ve hela tathîr ettirmek gibi hidemât-ı sefîlede istihdam edilmeleri, diğer taraftan ma‘âbid-i İslâmiyye’nin göz önünde hedm ve tahribiyle dine taarruz misillü her gün bir suretle îkâ‘ edilen ta‘addiyâtı çekmekden ve böyle hâl-i felâket-iştîmâli görmekten ve maddî ve manevî düçâr-ı gadr ve kahr olmakdan ise burada kalan İslâmlar da elinde avucundaki mâ-melekini ve mal ve menâlini terk ederek yollar açıldığında hemen hicrete mecbur kalacağından bu havaliden ahali-i İslâmiyye’nin hicret etdirilmemesi matlûb ise ahvâl-i vâkı‘a-yı mezkûreye nisbet ve belki de noksan olan ma‘rûzât-ı dâ‘iyânem hükûmet-i merkeziyece nazar-ı dikkate alınarak hiç olmazsa fîmâ-ba‘d olsun taht-ı işgal ve istilada bulunan mahallerde henüz hedm ve tahrib edilmemiş olan cevâmi‘ ve mesâcid ve mekâtib ve evkâf-ı İslâmiyye’nin te’min ve muhafazasıyla beraber bir suret-i resmiye ve aleniyyede hedm ve tahrib edilen ahali-i İslâmiyye hâneleri için inşa ve Bulgar Hükûmeti tarafından vaz‘-ı yed olunan evkâf-ı İslâmiyye ile kiliseye tahvîl edilmek istenilen sâlifü’l-arz cevâmi‘-i şerifenin hâl-i sâbıklarına bi’l-ircâ‘ mahalleri cemaat-i İslâmiyyesi’ne iade ve teslim ve her vechile hukuk-ı ahali-i İslâmiyye’nin muhafaza etdirilmesi zımnında teşebbüsât-ı lâzime-i siyasiyede bulunularak bu bâbda Bulgar Hükûmeti’nden te’minât-ı kaviyye-i resmiye alınması tensîb buyurulduğu takdirde ahali-i İslâmiyye hakkında revâ görülen ahvâl-i ta‘addîkârâne ve evvel ve âhir icra edilmiş olan tahribât-ı vâkı‘anın derecesi bir komisyon ma‘rifetiyle tahkik etdirilerek ahali-i İslâmiyye’nin te’min ve muhafaza-i hukuku esbâbının istikmâli ve ahvâl-i ma‘rûzadan dolayı Avrupa Düvel-i Muazzaması’nın dahi enzâr-ı dikkat-i medeniyetkârânesinin celbi hususlarına delâlet-i âlî-i himmet-i cenâb-ı Meşihat-penâhîleri şâyân buyurulmak üzere Kırkkilise ve havalisi ahali-i İslâmiyyesi nâmına olarak ahvâl ve harekât-ı vâkı‘anın nazar-ı dekayık-ı eser-i şeyhülslâmîlerine arzına mücâseret kılınmış ve binâenaleyh devam-ı devlet-i ebed-müddet ve bekâ-yı satvet ve şevket-i İslâmiyye ve Osmaniyye ile ümmet-i merhûme-i Muhammediye ve millet-i Osmaniyye’nin salâh ve selâmet ve selâmet hâli da‘vât-ı hayriyesinin tizkârı hatme-i ma‘rûzât-ı dâ‘iyânem olmuştur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir.

6 Receb [1]331 / 29 Mayıs [1]329

Kırkkilise Müftüsü
Ed-dâ‘î
Mühür

HR. SYS, 2013/1_154, 156

ملايك مخلص

BULGARLARIN, TRAKYA'DAN ÇEKİLİRKEN YAPTIKLARI MEZALİM

Bulgarların, Edirne ve Kırklareli'den ricat ederken Müslüman ve Rum ahaliye karşı katl ve tecavüzde bulundukları, bu durumun gazetelerle ilan edilerek Avrupa kamuoyunda duyurulmasına dair

THE BULGARIAN ATROCITIES WHILE RETREATING FROM TRACE

The massacres and outrages on the Greek and Muslim people that the Bulgarians had carried out while retreating from Edirne and Kırklareli, needed to be released to the European public via the newspapers

24 Temmuz / July 1913

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemî

20 Şaban [1]331 /

11 Temmuz [1]329

Elden

Hariciye ve Dahiliye Nezâretlerine

Bulgarlar Uzunköprü'den hîn-i ric'atlerinde beraberlerinde götürdükleri ahali-i İslâmiyye'den kırk iki kişiyi köprü civarında katl eylemiş oldukları gibi Kırkkilise'den ric'atlerinde orada bulunan üserâ-yı Osmaniyye'den dokuz neferi ve Edirne'den dahi bu suretle mechûlû'l-mikdar efrâdı ve Edirne havalisindeki köyden yedi Müslüman'ı ve Karaağaç civarında otuz küsûr Rum'u katl ve cesedlerini nehre ilkâ eyledikleri ve Edirne'den ric'atlerinden bir gece evvel Karaağaç'da milel-i muhtelif kızlarına taarruz eyledikleri anlaşıldığı Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nden iş'âr* ve Bulgarların tekerrür ve tevâlî eden fezâhat ve şenâ'atlarının âlem-i insaniyetin enzâr-ı insafına irâesi için keyfiyetin evrak-ı havâdisle neşr u ilânı Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne izbâr kılınmış olmağla nezâret-i celîle-i fahîmânelerince de sefârât-ı Osmaniyye'ye tebligât-ı lâzıme ifasına himem-i aliyye.

***Dahiliye'ye:** kılınmış ve Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne de malumât verilmiş olmağla Bulgarların tekerrür ve tevâlî eden fezâhat ve şenâ'atlarının âlem-i insaniyet ve medeniyetin enzâr-ı insafına irâesi için evrak-ı havâdisle hususan elsine-i ecnebiye ile intişâr eden gazetelerle neşr u ilân-ı keyfiyete himmet.

BEO, 4199/314866

EDİRNE VE KIRKLARELİ'DE MÜSLÜMANLARLA RUMLARA YÖNELİK MEZALİM

Bulgar ordusu tarafından işgal edilen Edirne ve Kırklareli'ye bağlı kaza ve köylerde, Bulgarların Müslüman ahali ile Rumlara yönelik katil, ırza tecavüz, yağmacılık, Osmanlı esirlerinin öldürülmesi gibi mezalimde bulunduğu dair Edirne valisinin raporu

THE ATROCITIES ON THE MUSLIMS AND THE GREEKS IN KIRKLARELI

The report of the Governor of Edirne informing that the Bulgarian carried out massacres, outrages, plunder on the Muslim and the Greek people and they killed Ottoman captives in the town and villages of Kırklareli and Edirne which had been invaded by the Bulgarian Army

27 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemî

*Edirne Vilâyeti'nden makam-ı Sadâret-i Uzmâ'ya mürsel
3/24 numaralı tahrirâtın suretidir*

Bidâyet-i harbdan itibaren asâkir-i Osmaniyye'nin arazi-yi müstevliyeyi istirdâdları tarihine kadar geçen müddet zarfında Bulgar ordusu, Bulgar memurîni tarafından gerek ahali-i Müslime ve gerek Rum milletine revâ görülen mezâlim ve ta'addiyâtın ve bir gaye-i mahv ve inkırâzın husûlû için takib edip etdirdikleri meslek-i tahribin âsârına dair malumât-ı mufasssala i'tâsı epeyce devam edecek bir emr-i mühim olduğundan bu bâbda tahkikât ve tedkikât-ı lâzıme icrasına şürû' olunmağla beraber şimdilik gerek meşhûdât-ı acizânem ve gerekse kolorduların harekâtı esnasında zabt ve kaydedilen âsâr-ı vahşete dair tafsilât i'tâsı elzem görünmüştür.

Otuz saat devam eden seyahat-i acizânem esnasında şimendifer güzergâhına müsâdif yüzü mütecâviz İslâm köyü dikili bir taş kalmayacak surette mahv ve ihrâk edilmiş, ahali katl olunmuş veya türlü eza ve işkenceye dûçâr edilmiştir. Kurâ-yı mezbûre miyânında İlyas-köy, Türbedere, Pavli köyü gibi hep Müslümanlarla meskûn ve en aşağıdan üç yüz-dört yüz hânedan mürekkebe olan cesîm ve ma'mûr köyler vardır. Rum köyleri de Bulgar asâkirinin vahşetinden rehâ-yâb olamamış ve Zalof, Tırnova, Yeniköy, Eskiköy misillü ma'mûr köyler tamamıyla harâb edilmiştir. O kadar ki Çatalca hattından itibaren tâ Edirne civarına kadar imtidâd eden güzerrâhın sağı solu yığın yığın enkazdan başka bir manzara göstermemekte bulunmuştur. Düşman bir-iki İslâm köyünü suretâ bağışlamışsa da bu lûtf-ı zâhirî mezkûr köyler ahalisinin tenassur etdirilmesine ma'tûf bir maksada mebnî yapılmıştır. Bu cümle-

den olmak üzere ahalisi kâmilten Müslim bulunan Pavli köyünde Bulgarlar cami yakmışlar ba‘dehû köylüden bir çoğunu civardan akan su başına sevkle Sofya’dan celb etdikleri rahip vasıtasıyla bunları vaftiz ve köyün meydanlığına büyük bir çan da asarak ahaliye cebren âyin-i Hristiyanî icra ettirmeğe başlamışlardır. Bu esnada mümâna‘at eden veya tavrıyla muhalefet gösterenler ise bittab‘ bilâ-rahm fecî‘âne bir suretde su başında koyun gibi boğazlanarak katl edilmiştir. Mezkûr köy ahalisinin tevâtür derecesine varan şehâdetlerine göre yine o civarda bulunan diğer bir-iki İslâm köy ahalisi bir ferd kalmayınca kadar kılıcdan geçirilmiştir. Irza tecavüz ve yağmagîrlık fi‘lleri ise Bulgarların pek âdi ve tabîi saydıkları umûr-ı âdiye â‘dâdına geçmiştir. Köylerdeki ebkârdan hemen sağlam kalmamış olduğu bilâ-mübâlağa iddia edilebilir. Bulgarlar bu son safha-yı vahşetlerini tarihin hiçbir devresinde meşhûd olmayan bir suretle îkâ‘ ile kimsesiz kalan köylerden toplatılan kadınlar [ve] kızları kasabalarda küşâd etdikleri fuhuşhânelere doldurarak bu biçareleri hevesât-ı sefâhatını tatmin için oralara koşuşan askerlerin arzû-yı behîmânelerine râm eylemişlerdir. Gelibolu Kolordusu güzergâhında bulunan Doğanarslan, Kuruçiftlik, Kavak, Yülüce, Çokalı, Cindere, Balabancık, Çavuş, Taşgın, Güneşli, Umurbeyli, Lofacı, Fevayköyü, Umurcu, Sofuköyü gibi seknesi Müslim olan köyler kâmilten ihrâk edilmiştir. Ahalisi muhtelit olan Malkara’da ise tekmi İslâm hâneleri harâb edilmiştir. Böylece kâmilten veya kısmen tahrib edilen ve daha, sair köylerden firar edemeyenler ise erkek, kadın, çoluk, çocuk kâmilten katl olunmuş ve cesedler füyûz-ı temeddünden en az nasibedâr vahşileri hayretde bırakacak suretde parça parça edilerek kuyulara atılmışdır. Malkara’da bir cami duvarında el-ân kan emâreleri mevcut olduğu işidilmesi üzerine cihet-i askeriyece tahkikât icra kılınarak mezkûr kan lekelerinin duvarlara çakılan kesik başlardan akdığı ve duvarlara birçok kadın saçlarının yapışmış olduğu ve ecsâdın o civardaki kuyuya doldurulduğu ve husûle gelen ta‘affünden oralara yaklaşılamaz olduğu anlaşılmıştır. Bütün ahali-i İslâmiyye’nin emvâli yağma edilmiş ve hayvanât sürülerle götürülmüştür. Maraş köyü civarında hat güzergâhının muhtelif mahallerinde bıçak veya kurşunla altı kadar Osmanlı esiri feci bir suretde katl edilmişlerdir. Bunlardan başka, yine Maraş’la Mustafapaşa beynindeki dere boyunca bu suretle telef edilmiş birçok mazlumîn daha görülmüştür.

Asâkir-i Osmaniyye’nin Edirne’ye duhûlünden bir gün akdem Bulgar askeri ellerinde bulunan kırk kadar Osmanlı üserâsını kâmilten keserek cesedlerini nehre atmışlardır. Bununla da kalmayarak Edirne’nin Karaağac Rum seknesinden kırk üç kadarını dörder bağlayarak hepsini Meric’e atmışlar ve ba‘dehû şimendifer mevkiğine ateş verdikleri sıra diğer üç Rum’u da bodruma atarak onları da diri diri yakmışlardır. Nefs-i Edirne şehrindeki kîtâl ve yağma ve sair tahribât ve taadiyât ise yekûnu hayliye varan bir fihrist-i fecâyî‘ teşkil eylemiş ve bunun da ayrıca arz u takdimi mukarrer bulunmuştur. Tafsîlât-ı sâlife Bulgarlar tarafından îkâ‘ edilen mezâlim vesâikinin pek mülâhhas ve noksan bir dibâcesi olduğu ve kitab-ı hûnîn-i fecâyî‘in fusûl-i sairesini tanzim için gerek bizzat ve gerek bi’l-vasıta icra-yı tahkikâtla neti-

cesinin ıttılâ'-gâh-ı sâmilere vaz' kılınacağı arz olunur. Ta'addiyât ve tecavüzât yüzünden harâb olan kasaba ve köyleri de imar ve Bulgarların mezâliminden son derece muztarib kalan ahalinin teskin-i ıztırab ve âlâmıyla vatan-ı muazzezini şu cüz'-i kıymet-dârını yine eski hâl-i refâh ve âsûde-gîsine ircâ' hükûmetemize mevdû' vezâifin şimdilik en mühimmini teşkil edecektir. Bu nokta derpîş edilerek Kırkkilise, Gelibolu, Tekfurdağı Mutasarrıflıklarına çekilen telgrafnâmelerde hemen mülhakâta çıkılarak tahribât ve mezâlimin tahkik-i derecesiyle imar ve teskin hakkında âcilen yapılacak şeyler mahallerince kâbil olanlarının derhal icrası vilâyet vasıtasıyla istikmâl edileceklerinin iş'ârı emr ve tenbih edilmiş ve merkezde teşkilât-ı esasiye-i idareyi ikmâl ve hâl-i hâzır sebebiyle zuhur eden bazı umûr-ı mühimmenin tesviyesini müteâkib derhal ve bizzat devr ve teftişe çıkılarak ve bunca mesâibden zebun kalan bilâd ve tebaa-i Osmaniyye'nin tamir ve terfihine inâyet-i Sübhaniye'ye müsteniden kemâl-i ciddiyeyle şürû' olunacaktır. Hükûmet-i Seniyye'nin şu mesâilde mûcib-i şükran olacak suretde gösterdiği âsâr-ı kiyâset ve faaliyet-i mütemmimâtından olmak üzere ibrâz buyuracağından emin bulunduğum muâvenet ise emr-i kavî-i imar ve terfihin az bir zamanda reşk-endâz-ı cihan olacak suretde hayr-ârâ-yı husûl olmasına hizmet edecektir. Ordu-yı Osmaniyye'nin muvâsalat-ı acizîden bir gün evvelki işgalde göstermiş olduğu âsâr-ı vakar ve intizam ile ale'l-acele tevessül olunan tedâbîr-i inzibâtiye sayesinde memleketde asayiş ve emniyet derhal teessüs ve İstanbul'dan jandarma ve polis kuvvetlerinin çâkerleriyle beraber yetişerek ibrâz-ı mevcudiyet eylemesi ahali ve ecânibi büsbütün teskin ve tatmin etmiştir. Hatta bugün suret-i resmîyede çâkerlerini ziyaret eden konsoloslar hey'eti ve bilhassa Rusya ve bütün muhâsara zamanında dahi burada bulunan Fransa konsolosları şu hâl-i kudret ve intizamı bir lisan-ı şükran ve takdir ile tasvir eylemişler ve keyfiyetden hükûmet-i metbû'alarını haberdâr eylediklerini söylemişlerdir. Emniyet ve asayiş-i te'min maddesi en esaslı işlerden olmasıyla çâkerlerince hâlen ve cihet-i askeriye ile müştereken buna çalışılmaktadır. Bu husus için buraya vürûd eden nâzır beyefendi hazretlerine te'kîden bazı ma'rûzâtta bulundum. El-yevm vilâyetin kısm-ı a'zamında asayiş kat'î suretde teessüs eylemiştir. Hükûmet-i Osmaniyye'nin şu an vazifede uhde-i himâyet ve ciddiyetine mevdû' umûrdan acizlerince ifa kılınacak aksâmı hakkında bir fikr-i umumî verilmiştir. Keyfiyet-i te'sîs ve imarın hurde nukâtı ve sair hususâtın peyderpey ifa ve ikmâl olunacağı arz-ı huzur-ı sâmilere kılınır. Ol bâbda ve her hâlde.

22 Şaban [1]331 /14 Temmuz [1]329

Edirne Valisi

Adil

HR. SYS, 2013/2_49

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
٦٧

بغیر عذر و بعد از آنکه طرفین اهل اسلام و غیر مسلم هر دو در این مقام و تقاضای
و عثمانی در این طرفین محلیت بر اعدایه استوار و این طرفین حقیقتاً نشان و شکرگزارانی حادی
جماعت اسلامی نام و در این مقبوس روح جمیع نام و روم تره یولیدی از این جمیع نام و در این مرحضه و مسجود
جماعت نام و در این خاهاص باین طرفین و در این یکبارگی تفرقه نام و در این سوره و در این عهده و تقسیم
و در این تفرقه نام و در این بر صورتی باز کرده خاجیه و در این تفرقه تدریه ارسای هر طرفین
اسماء اسماء
صدر اعظم

TELEGRAMME

تلغرافنامه

دولت علیہ عثمانیہ تلغراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت للفراف معاملاتدن دولای مسئولیت قبول ائوز
[۱۴۰۰]

Retransmission ou Expédition			RECEPTION			اخذ	
تکراز کشیده و یا سوف							
سوق نومروسی No d'expédit.	کشیده اولتان مرکز transmis à	Date تاریخ	مأمور امضایی Signature de l'employé	مأمور امضایی Signature de l'employé	Date تاریخ	واضعه مرکزی Reçu de	بره نومروسی N° d'ordr
	 II..... M.....		 II..... M.....		

De Pour موردی

N° Mots Date 11. 5 ساعت ۲۵. تاریخ ۲۹۶۷ کتاب ۲۵. تاریخ ۲۹۶۷ غروب ۲۵. تاریخ ۲۹۶۷

Voie *Indic. Eventuelles* اشارات محتمله طریق

بیتکاه سرعی خراب و خرابی

مملکتی در نیمه سیلان اوغرا یعنی در سه آندیزی بغا دزدی و بغا دزدی طرفین الهائی مسلم
و غیر مسلم را و کویون نظام و تعلیمه در آنجا به تدریج و تدریج بطور عاریت الهائی رفو
صیانتند فرغت درجه کاهری بغا در دو سه بغا دزدی بتون قواعد الهائی انجمنه
آرد و صرف از روی خودخواه از برای تعلیمه چون بصدور مفا دزدی صوکی گردید فادیدند که نایب
توصیه بنیدر ابطراف امانتدی چندیدر که در دو سه مصلحت مصلحتی لازم مصلحتی غایب از روی
گیره ک مال دزدی بغا ایدیدر کوی دزدی با قید در سه یوز سه دزدی معمر و آبادیه اولی مملکتی در سه ای
طرفه خرابه دزدیدر عثمانی اردو شک جمل دزدی بویج نظامه در قلمه ای مملکتی بد نظامه لرزه
برهائی قویا به جقدی اقلاد دزدی کوه صوکی در خله خونیه بر احمی و زده نفس اندنه اهل اسکن قوه کز
روی فولدزدن در در باغلابه و مریجه آندیدر شمس و فر استایونه آندیدر دیر دزدی وقت کذا اوج
در سه دانه روی بود و در طیفه چه برابر با قید بغا دزدی و بغا دزدی برادره منتظمه دزدی
قاند تکلانی کوسر شد در بکوته عثمانی اردو شک مملکتی بد اعداده استزدی اندنه شهر بد خطبه لرزه که
صمانی عدالت ربابه نک تجلیا به باله دزدن فرسه ایدیدر اشکری مسعوده دیور در سه یوز سه دزدی
تشفقت و مرشد مصلحتی بغا ایدیدر عثمانی کلو شک جمله وک و عظمی به بابیه شفقت آرد و فرادله
مملکتی آباد و بویج جریح لرزه قانایان قلم دزدی کسار ایدیدر به سر بقی کی کمال فاد و کونده وقت کجور

TELEGRAMME

تلفرافنامه

دولت علیه عثمانیه تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلفراف معاملاتدن دولتی مسئولیت قبول انکر
[نمونه ۱۸۹۲]

Retransmission ou Expédition				RECEPTION			
تکرار کشیده و یا سون				اخذ			
سوق نومروسی No d'expédit.	کشیده اولتان مرکز transmis à	Date	تاریخ Signature de l'employé	مأمور امضایی Signature de l'employé	Date	تاریخ Reçu de	ممره نومروسی N° d'ordre
		دقیقه: ساعت: II. M.			دقیقه: ساعت: II. M.		

De..... Pour..... موردی.....
نومرو..... کات..... تاریخ..... ساعت.....
Voie..... Indic. Eventuelles..... اشوات محلله.....

اسبابی استمال ایدر جلدن ایند بوجهدن درک قلمزدن قویجکدر حسیله فضا بول غنیه علیای
خلفه بادشاهی تبلیغی بفرموده که بیانا به وجهیاترک بالجملة عثمانی واجبی غرضه لیدر اعلائی اهرام
ایدر اولیاده و قوعلی ارفوزاده خلفه و اولادک - ۱۹۱۱ میلادی ۱۱ فوریه ۱۲۹۰

از من جمعی نامد اردن روم جمعی نامد اردن روم جماعت اسلامیه نامد اردن نفیسی
مدرسه نامد اردن متد بولی بولی بولی بولی احمد نورک

موسی جمعی نامد خانام نبیسی
خایم برک

İŞGAL ALTINDAKİ EDİRNE'DE BULGAR MEZALİMİ

Edirne'nin işgal altında kaldığı süre içinde Bulgar asker ve memurları tarafından, başta Müslümanlar ve Rumlar olmak üzere yerli halkın can ve malına kastederek yaptıkları mezalimi haber veren Müslüman, Rum, Ermeni ve Musevi din adamlarının ortak telgrafi

THE BULGARIAN ATROCITIES DURING THE OCCUPATION OF EDIRNE

The common telegram of the Muslim, Greek, Armenian and Jewish clerics notifying that during the occupation of Edirne, the Bulgarian soldiers and officials committed atrocities and plunders against the local people, especially against the Muslims and the Greeks

28 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Meclis-i Vükelâ
Ma'rûzât Kalemi
67

Bulgar askeri ve Bulgar memurları tarafından ahali-i Müslime ve gayr-ı Müslime haklarında revâ görülen mezâlim ve ta'addiyâtдан bahs ve şikâyeti ve Osmanlı ordusu tarafından memleketin yed-i a'dâdan istirdâd olunmasından dolayı hissiyât-ı minnetdârâne ve şükr-güzârâneyi hâvî cemaat-i İslâmiyye nâmına Edirne müftüsü, Rum cemaati nâmına Rum metropolidi, Ermeni cemaati nâmına Edirne Murahhasası ve Musevî cemaati nâmına Edirne hahambaşısı taraflarından Edirne'den çekilen telgrafnâme manzûr-ı âlî buyurulmak üzere arz u takdim kılınmış ve mezkûr telgrafnâmenin birer sureti bâ-tezkire Hariciye ve Dahiliye Nezâretlerine irsâl olunmuşdur efendim.

23 Şaban [1]331/14 Temmuz [1]329

Sadrîazam
Said Halim

Telgrafnâme
Edirne
Numara 2967

Pîşgâh-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhi'ye

Memleketimiz düşman istilasına uğradığı dört aydan beri Bulgar askeri ve Bulgar Hükûmeti tarafından ahali-i Müslime ve gayr-ı Müslime'ye revâ görülen mezâlim ve ta'ad-

diyât-ı bî-nihâye tarif olunmaz bir dereceyi bulmuş ve adeta ahali-i merkûme hayatlarından ferâğat derecesine gelmişlerdi. Bulgar ordusuyla Bulgar memurları bütün kavâ'id-i insaniyeti ayaklar altına alarak sırf arzu-yı hûn-hârânelerini tatmin için binlerce milletdaşlarımızı su gibi kesdiler. Kadınlarımızın namusuna taarruz etdiler. Ebkârımızın emanetlerini çiğnediler. Her türlü taarruzdan masûn olması lâzım gelen hânelerimize zorla girerek mallarımızı yağma etdiler. Köylerimizi yakdılar. Dört yüz seneden beri ma'mûr ve âbâdân olan memleketimizi dört ay zarfında harâbe-zâra döndürdüler. Osmanlı ordusunun cümlemizi bunca mezâlimden tahlîs ile memleketimizi yed-i zâlimânelerinden behemehâl kurtaracaklarını anladıkları gün son bir hatıra-i hûnîn bırakmak üzere nefs-i Edirne ahalisinden kırk sekiz Rum'u kollarından dörder bağlayarak Meriç'e atdılar. Şimendifer istasyonuna ateş verdikleri vakit kezâ üç-dört tane Rum'u bodruma tıkarak beraber yakdılar. Bulgar ordusu ve Bulgar memurîni bir idare-i muntazama değil bir hey'et-i kâtile şeklini göstermişlerdir. Bugün Osmanlı ordusunun memleketimizi yed-i a'dâdan istirdâdı Edirne şehrinin tahlîsi emrindeki himemâtını adalet-i Rabbâniye'nin tecelliyât-ı bâhiresinden farz ederek eşkrîz-i mes'adet oluyoruz. Dört yüz seneden beri şefkat ve merhametle muameleyi şi'âr eden Osmanlı Hükûmeti'nin can ve mal ve ırzımızı yine bâlîn-i şefkate alarak harâb olan memleketimizi âbâd ve bunca cerîhalarla kanayan kalblerimizi dil-şâd ederek yine sâbıkı gibi kemâl-i refâh ve sükûnla vakit geçirmemiz esbâbını istikmâl edeceğinden eminiz. Bu cihetdendir ki kalbimizden kopup gelen hissiyât-ı minnetdârîmizin atebe-i ulyâ-yı hazret-i Padişahî'ye tebliğini yukarıdaki beyânât ve hissiyâtımızın bi'l-cümle Osmanlı ve ecnebi gazeteleriyle ilânını istirhâm ederiz. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

19 Şaban [1]331 ve 11 Temmuz [1]329

Cemaat-i İslâmiye nâmına Edirne Müftüsü Ahmed Nuri	Rum Cemaati Nâmına Edirne Rum Metropolidi Polikaryos	Ermeni Cemaati Nâmına Edirne Murahhasahâne-i millet-i Ermeniyân-ı Edirne	Musevî Cemaati Nâmına Hamambası Haim Bahar
---	---	---	---

MB, 904/9_1-3

حاجی محمد علی

سید

76

عمومی ۱۷۷۷
فصلی ۶۹۲

4v

مسکری

BULGAR MEZALİMİNİN AVRUPA KAMUOYUNDA DUYURULMASI

Bulgarların Edirne'de yaptıkları mezalime dair fotoğrafların Avrupa basınında yayınlatılmak üzere sefaretlere gönderildiği; bu fotoğrafların İtalya'da iki gazetede yayınlandığının Roma Sefareti'nden bildirildiğine dair

THE ANNOUNCEMENT OF THE BULGARIAN ATROCITIES TO THE EUROPEAN PUBLIC

The photographs showing the Bulgarian atrocities in Edirne were sent to the embassies in order to be published in the European press and the Embassy of Rome informed that the photographs had been published in two Italian newspapers

1 Eylül / September 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
14 Ağustos [1]913

*Hulâsa: Bulgar mezâlimi fotoğraflarının irsâline dair
müsta'cel*

[Roma] Sefâret-i Seniyyesi'ne

Bulgarlar tarafından Rumeli'nde irtikâb olunan fecâyî' ve cinayâtdan bazılarını musavver Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nden Dahiliye Nezâreti'ne tisyâr kılınan fotoğrafların teksîr olunan kît'alarından birkaç takımı leffen savb-ı âlî-i sefirânelerine gönderilmiş olmağla matbûât-ı ecnebiye vasıtasıyla neşr u ilân etdirilmesi vâbeste-i himem-i aliyye-i âsafâneleridir.

Roma
Sefâret-i Seniyyesi
Umumî: 1777
Hususî: 694

*Hulâsa: Bulgarların mezâlimini musavver fotoğrafların
neşrettiliğine dair, melfûf 2*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Sâmi'si'ne

Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir

14 Ağustos 1913 tarihli ve 35763-294 numaralı tahrirât-ı sâmilere cevabıdır. Bulgarların irtikâb eyledikleri mezâlim-i vahşiyâneyi irâe eden fotoğraflar ehemmiyeti derkâr olan

"Tribüna" gazetesi ve "İllustracyune Militare" risalesiyle neşretilerek maktû'ları manzûr-ı fahîmâneleri buyurulmak üzere leffen takdim edilmiş olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

1 Eylül 1913

Roma Sefir-i Kebîri
Mehmed Nabi

Bulgarlar tarafından Edirne şehri civarında şehid edilmiş bir Osmanlı esirinin cesedidir*

* Bu bölümdeki fotoğraf alt yazıları, fotoğrafların orjinalinin ön ve arka yüzündeki Osmanlıca yazıların transkribesidir.

Bulgar ordusu mezâliminden / Edirne
Karaağaç'da dörder dörder kollarından bağlanıp Meriç'e atılmış olan
Rum ahali-i mazlume cesedleridir

Edirne'den dört kilometre mesâfede kâin Yürümiş köyde katl edilen
üserâ-yı Osmaniyye cesedleridir

Bulgar ordusu mezâliminden / Edirne
Karaağaç'da dörder dörder kollarından bağlanıp Meriç'e atılmış olan
Rum ahali-i mazlume cesedleridir

Karaağaç tabyasında üserâ-yı Osmaniyye'den bir haylisini resimde görülen telle sırığa bağlayarak feci bir surette şehid etdikden sonra cesedlerini kuyuya doldurmuşlar üserâdan bir kısmını da nehre atmışlardır. Resimde görülenler cesedleri sudan çıkarılan mazlumlardır

Yürüyiş köyünde Bulgarlar üserâ-yı Osmaniyye'den üçünü parça parça ederek kuyuya atmışlar ve resimde görülen mazlumu da gözlerini çıkararak, parmaklarını keserek birçok işkence ile şehid etmişler ve balta ile başını da ikiye ayırmışlardır

Uzunköprü'nün istirdâdı günü Bulgarların firar ederken katl etdikleri
asker ve ahaliden bazıları

HR. SYS, 2013/2_65, 76, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91

آسای محاربہ (۱) بنفاری طرفہ جہاز انداز
ایڈریس: آیت اللہ مہماندہ

77

میرزا علی قلی بیگ
مفتی

تمام معصوم و ایمن

و لعلو فاسلوا فم

[illegible]

قضاة دینیه لری و اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری

کرچه عارانه بدید رحمتی دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
تقدیریه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
تقدیریه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
تقدیریه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
تقدیریه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
تقدیریه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
تقدیریه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری
تقدیریه لری اعلیٰ دینیه لری اعلیٰ دینیه لری

BULGARLARIN MÜSLÜMANLARI, DİN DEĞİŞTİRMEYE ZORLAMASI

Bulgarların işgal ettikleri arazide bulunan Müslümanları, baskı ve zulüm ile din değiştirmeye, Hristiyan kıyafeti giymeye zorladıklarına dair alınan haberler üzerine, Müslüman halkın dinî ve millî kimliklerini serbestçe korumalarına müsaade edilmesi hakkında Bulgar Hükümeti nezdinde gerekli teşebbüste bulunulmasına dair

THE BULGARIAN OPPRESSION ON THE MUSLIMS TO CHANGE THEIR RELIGION

Because the Bulgarian, in the lands they had invaded, forced the Muslims to change their religion and to wear Christian costumes by pressure and threat, necessary attempts needed to be made with the Bulgarian Government in order to provide the Muslims with the liberty to preserve their religious and national identities

6 Kasım / November 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
932

Esna-yı muharebede Bulgarlar tarafından cebren irtidâd etdirilmek istenilen Müslümanlar hakkında

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Esna-yı muharebede Bulgarlar tarafından cebren irtidâd etdirilen Müslümanların din-i aslîlerine rücû'da serbest bulunacakları ve mukaddesât-ı diniyelerinin muhafaza edileceği ahkâm-ı muâhede iktizâsından olduğu hâlde bu hususda Bulgar Hükûmetince hiçbir emir ve karar neşr u ilân edilmeyerek Filibe Sancağı muzafâtından Robçoz ve İstanımka kazaları dahilinde yüzlerce karye ahalisi ile yine Filibe mülhakâtından Peştere kazasına tâbi Çinpe havzasında sekiz-on pâre köy ahalisinin ve Razlık, Menlik, Babyak ve havalisi sükkânının elhâletü hâzihi Hristiyan kisvesini taşımağa icbâr ve ferâiz-i diniyelerini ifadan men' edilmekde olduklarından bahisle bu hâle nihayet verilmesi zımnında hükûmet-i mezkûre nezdinde teşebbüsât-ı mukteziyede bulunulması lüzumuna dair şâyân-ı dikkat bazı ifadâtı hâvî Rumeli Muhacirîn-i İslâmiyye Cemiyeti Merkez-i Umumîsi tarafından i'tâ kılınan muhtıra leffen savb-ı âlî-i fahîmânelerine irsâl kılınmış olmağla meâline nazaran ahali-i İslâmiyye'nin hukuk ve mukaddesât-ı diniyyelerinin emr-i muhafazası hakkında iktizâ-yı hâlin ifa ve neticesinin inbâsı menût-ı himem-i aliyye-i fahîmâneleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

6 Zilhicce [1]331 / 24 Teşrîn-i Evvel [1]329

Sadriazam Nâmına
Müsteşar
Emin

Rumeli Muhacirîn-i İslâmiyyesi Cemiyeti
Merkez-i Umumîsi
Numara: 62

Makam-ı Muallâ-yı Sadâret-i Uzmâ'ya

Devletlü, fehâmetlü efendim hazretleri

Balkanlar harb-i meş'ûmu esnasında Bulgarların vahşiyâne ve cânîyâne bir savletle müsâdifî oldukları zavallı din kardeşlerimizi masume valide ve hemşirelerimizi henüz lezzet-i hayatı idrâk etmeyen biçare Türk yavrularını canavarca itlâf etdikleri gibi tehdidât-ı gûnâ-gûn ile gerek istilaya ma'rûz kalan ve gerek Eski Bulgaristan'da kâin bilâdda mütemekkin kardeşlerimizi mecburen tenassur ettirdikleri bütün âlem ve cihan-ı medeniyetce sâbit ve mütehakkıktır. Harbin devam ettiği müddetce analarımız, babalarımız, akraba-yı ta'allukatımız kisve-i Hıristiyanîyye'yi ve alâmet-i küfr olan şapkaları kanlı gözyaşları dökerek aylarca iktisâda muztar kaldılar. Süngü, kılıç darbeleri altında ayin ve merasim-i Hıristiyanîyye'yi icraya sevk edildiler. Hayatları ifnâ, namusları hetk, mukaddesât-ı diniyeleri tahkir edilen ve cebren tenassur ettirilen zavallı Müslümanlar bu vicdan-hırâş müellim ahvâlden ne zaman halâs bulacak[?].

İstanbul Musâlahası imzalanalı bir mâhî tecavüz ettiği hâlde esna-yı harbde cebren tenassur ettirilmiş olan eski Rumeli-i Şarkî dahilinde Filibe Sancağı muzâfâtından Robçoz ve İstanımka kazaları dahilinde yüzlerce karye ahalisi kezâ Filibe Sancağı muzâfâtından Peştere kazasına tâbi Çinpe havzasında sekiz-on pâre köy ahalisi ile yeni ilhâk olunan yerlerden Razlık, Menlik, Babyak ve o havalide vâki Kiblelik nâm mahallât ahali-i İslâmiyyesi elhâletü hâzihi Hıristiyan kisvesini taşımakda olduğu gibi Gümülcine Sancağı muzâfâtından Ahıçelebi ve Paşmaklı havalisindeki İslâmların da fesleri yırtılıyor ve alenen edâ-yı farizâ-ı salât edemiyorlar. Silah kuvvet ve şiddetiyle Hıristiyan elbise ve kalpaklarını atıp, din-i celîl-i İslâm'ın ahkâm ve âdâtını ifadan hâlâ men' ediliyorlar. Asr-ı medeniyet denilen yirminci asırda memâlik-i mütemeddinenin kâffesinde serbesti-i edyân ve hürriyet-i vicdan kaidesi tatbik edilmekte hukuk-ı beyne'l-milelin lâ-yetezelzel, taarruzdan masûn bir rûkn-i rasîni olarak telakki olunmakta ve o suretle müdafaa ve muhafazasına fart-ı gayret gösterilmekde iken Bulgaristan Hükûmeti ile münasebât-ı resmîyemiz teessüs etmiş olmasına rağmen hâlâ bu zavallılar sâlik oldukları din-i mübînin ahkâm-ı ilahîyesine iktifadan alâmet-i Hıristiyanîyyeti üzerlerinden atmakdan Bulgar komiteleri tarafından men' ediliyorlar. Hatta metn-i muâhede cebren irtidâd ettirilen Müslümanların din-i aslîlerine rücû'da serbest bulunacakları mukaddesât-ı diniyeleri muhafaza edileceği musarrah olduğu hâlde bu hususda ne Bulgar

kralının bir emirnâme-i kralîsi ve ne de Bulgar Hükûmeti'nin emirnâme-i resmîsi sâdır olarak Bulgar memurlarına tebliğ ve matbûâtla neşr u ilân edilmemiştir. Bundan cür'et alan Bulgar ahali tenassur etdirilen İslâmları kemâl-i şiddetle Hıristiyan kisvesini taşımağa icbardan vazgeçmiyorlar. Elhâletü hâzihi binlerce din kardeşlerimiz kanaat-i vicdanîleri ve ahkâm-ı diniyeleri dahilinde harekete habîb-i kibriyâ ve nebî-i müctebâ [s.a.] efendimiz hazretlerinin evâmîr ve sünnet-i şerifelerini ehl-i salîbin bu eli kanlı ahfâdı şerrinden ictinâben ifaya kudret-yâb olamadıkları cihetle ye's ve kedûretle ve hayatları mukabilinde iksâ etdirilen şer'-i şerife ve diyânet-i İslâmiyye'ye mugayir kisvenin verdiği hiss-i ar ve hacâletden ağlamakla Hilafet-i Celîle-i İslâmiyye'nin himâyet ve sahâbetine muntazırdılar.

Gerçi âdât-ı milliyeye ve hukuk-ı diniyeye riâyet edileceği hakkında Bulgar Hükûmeti tarafından mevâ'idde bulunulmakda ise de esna-yı harbde cebren tenassur etdirilen İslâmların serbesti-i tâmma mazhar olup kemâ fi's-sâbık millî kisve ve serpuşlarını iksâda ve alenen ibâdet ve tâ'atda ve cemaatle edâ-yı farîza-i salâtta muhtar olduklarını ve mahalli hükûmetinin bu serbestiyi te'mine mecbur bulunduğunu mübeyyin bir gûne tebligât vâki olmadığından be-tahsis bunlar hakkında da bir emirnâme-i resmînin ıstârı zımnında Bulgar Hükûmeti nezdinde teşebbüsât-ı lâzımede bulunulmasını icab edenlere emr ve havaleye inâyet buyurularak bu hâl-i esef-nâke giriftâr olan zavallılarla Bulgaristanla alâkası olup uzaktan yakından bu müellim vekâyî'den haberdar bulunan yüz binlerce Müslümanı aylardan beri bîzâr eden ve şân-ı Hilâfete, kavâ'id-i medeniyeye nakîsa îrâs eyleyen bu hâle nihayet verdirilmesini lutf-ı celîl-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri'nden kemâl-i ehemmiyetle temenni ve istirhâma mücâseret eyleriz. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

21 Teşrîn-i Evvel [1]329

Rumeli Muhacirîn-i İslâmiyyesi Cemiyeti
Merkez-i Umumîsi Reisi Nâmına Kâtib-i Umumî
H. Hüsameddin

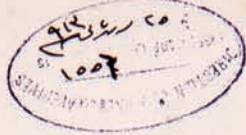
HR. SYS, 2018/1_3, 4

صوبه

۱۰۸۱

هذه غلام خايم تلي دوله قوتو نرس سيلم باس حقه نرس

مومار

عمر : ۱۰۸
خمس : ۲۶

معه وجه جاکر تریه
بفاد کلیمه استانیله معاهده نیک بینه طمانی نطیمه واجه امرنده سجدیه قد ارضان کوندره
وقوعه قنات عفریه قریه آناه جوبله مواعید ایله مالی ایدره مواعید نکره ملک بقیده زیسه قطیه
بولجیه امیدی بینه آناه خللا ائنده در
تفاضا عفریه ایله عفر اولناه کونله و اوسروجه و ملحقان مقدری مندره باقیه فیدجانه تابع
بماه قیر اهلایه انده خدایه ونیده ابدی آیه اجمیع جید و قضا کونکر و بقیده بالیه نواصی
انتخاباته اسلم سالیله ای بیدر قیل اولوب خدایه ایسی کلب اولمقده در جید اهلایه
اعاده ایلامه کلب حاکم و بایا سارک زیر اواره نه خاند
مع اهلایه کلبه جاکر تریه و بایا سارک بایا سارک کلبه اولم اسلم خاندایه نه هیچ بری لغو
انجامه
فی الواقع کلیمه بواله اتحادات اوسر به ندره شغل اولمقده
نشان تجر نه استانیله معاهده نیک نطیمه اجمیع سنا کلیمه صحتی ثابت اولمقده بقدره استانیله
مآزره ایلامه اولمقده معاهده ایجمیع رخصتیه نکره املوره ملک و لور و حکمت اخاریه دان سنا
نقشه بیدیه عفر ایجمیع حضوران نکره حقده موو طوفان وضو نکره ملک جیب اولمقده و ابته رای
مخ فخرای اولمقده اوسرین اروزایه حقه و اولمقده
صوبه

MÜSLÜMAN HALKIN DİNİNİN VE İSİMLERİNİN ZORLA DEĞİŞTİRİLMESİ

Bulgaristan'ın antlaşma hükümlerine aykırı olarak Müslüman ahalinin dinini ve isimlerini zorla değiştirmeye çalıştığı ve camileri kiliseye çevirdiğine dair Sofya Sefareti'nden gönderilen rapor

THE CHANGE IN THE NAMES AND IN THE RELIGION OF THE MUSLIM PEOPLE BY FORCE

The report from the Embassy of Sofia declaring that the Bulgarians forced Muslims to change their names and religions and converted mosques to churches in defiance of the peace agreement

7 Kasım / November 1913

Sofya

Sefâret-i Seniyyesi

Umumî: 108

Hususî: 34

Mahremânedir

*Sadriazam ve Hariciye Nâzırı Devletlü Fehâmetlü
Prens Said Halim Paşa Hazretleri'ne*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Bulgar Hükûmeti İstanbul Muâhedesi'nin bazı ahkâmını tatbik ve icra emrinde şimdiye kadar eser-i faaliyet göstermemişdir. Vuku bulan teşebbüsât-ı acizîye karşı alınan cevablar mevâ'id ile malî ise de mevâ'id-i mezkûrenin yakında zemin-i tatbik bulacağı ümidini bazı iş'ârât haleldâr etmektedir. Fi'l-vâki 5 Teşrîn-i Sâni [1]913 tarih ve 91/31 numaralı telgrafnâme-i acizî ile arz olunan Gümölcine ve Ustrumca ve mülhakâtı müftüleri meselesinden başka Filibe sancağına tâbi Pomak karyeler ahalisi el-ân Hristiyan dininde icra-yı âyin için cebr ve tazyik görmekte ve yakında yapılacak nevâhî intihâbâtında İslâm esâmî ile re'y pusulaları kabul olunmayıp Hristiyan esâmîsi taleb olunmaktadır. Camiler ahaliye iade edilmemiş ve kilise halinde ve papasların zîr-i idaresinde kalmıştır.

Rumeli ahalisinden iken cebren tenassur ve tezvîc edilerek Bulgaristan'a getirilmiş olan İslâm kadınlarından hiç biri henüz bırakılmamıştır.

Fi'l-vâki hükûmetin bu aralık intihâbât umûruyla pek ziyade meşgul olduğu muhakkaktır. Maamâfih edilen ve edilecek olan teşebbüsât neticesinde İstanbul Muâhedesi'nin tatbiki için Bulgar Hükûmeti'nin samimiyet ve hüsn-i niyeti sâbit olmadığı takdirde İstanbul'da müzâkere edilmekte olan Ticaret Muâhedesi için murahhaslarımız tarafından ona göre meslek ve tavr u hareket ittihâzını zât-ı sâmi-i nezâret-penâhîlerine arz edeceğim. Hususât-ı mezkûre hakkında Mösyö Toşef'in dahi dikkatinin celb olunması vâbeste-i re'y-i sâmi-i fahîmâneleri olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

7 Teşrîn-i Sâni [1]913

Sofya Sefiri
Ali Fethi

HR. SYS, 1996/1_95

مستم بیک اصفی حضرتی ،
بلذنه عرصه شکره و علقه شرفه نائله بیک ایچو بر قیام دفعه زیارته
شباب اینم ابرده او شرفه تقدیر مسمی . شووقیه جلد بود طیفی ایضیه
شباب اید و طیف مسمی عیدیه انظارا مثل آینه اوزیه تقدیر آصفیه لرسمیه
و طیفه مسمی .
بورده تنفیر معامه زجره یس دهشتد حکم فرماد . بویولده ارتقا بایسته مضطرب
تعلیم بایر در جره دمه . بالخاصه تنفیر . کلمه سنی استغفار انجوب تنفیر .
کلمه سنی قول انجوب . چونکه بفرارک ادعای تنفیر . بویایه آیاده با صهار
مقتد اندیک بیک با صهار طیف مسمی بیک تنفیر ای بیوم . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
با صهار با صهار مسمی جواب دیر بیک بیوم . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
و مسمی حدیثه ایچو اندیک مسمی . کذبین مسمی جبره اندیک مسمی ایچو . اذادیه
نظر بیک طیفه قدر . قلبه ایچنده بیک ازاده او قوفیه . جامه ایچو جباریه بویولده .
کوبیده مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
بویولده مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
کوفی بیک مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
اوستایا قونوسکی ده چوره مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
جزای حداد و فجنایه ایچو مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
حیه قایمه نیقاب انظارا . خلاصه : بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
والیک بالایردار و مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
مسلمه بیک ایچو بر قیام علقه اندیک مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
بیک بویولده استرحامه علقه اندیک مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
جستاد لطف تقدیرده مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس
بر موصوفه مسمی با صهار ایچو کیدینه بیک جبره اندیک مسمی . بویولده غلبه اندیک زیاده شمس

بوجا چارخان اولان ویا اولار ایله اهالی ههستی زلف ایدیه هجرت ایدیه صلاصت
 کورده رای صهریندن لطف بندگی ایشارین دف آیری نیلایم . قیتار دقتلار
 اعانه و سببا و توفیق طوبی متاسف : فقط عفو ایشار ایدیه
 خانیایدن شرف و وفات نال اولمده و خط حکمت صرف هیچ ایلی زار عسوه برای ارباب
 بیک یارده ارده ایدیه و بیه خصصه ن صرفه عله معلومان ایدیه ایندایم . فقط
 موفقه کاسم . بنارده و عیال عیالیه ایشار خیرا نصیبه مجبور اولوب
 خط و کن بلکیم ایچین یازده کسبه تعلقه ایدیه بیه معلومان اعانه مجبور اولوب
 چون بیه شید و اردر بوندی سکونه ایدیه کجسته بیک اولنده احسانه و جنبه
 ریک اولوب . چون ایشار کوردک . بیه ملاحظه ایدیه جو صحره حالده
 کوردیور . فقط ایدیه کجیه کافیه . ایشار اولور بیه بیکیم عله
 خارخوره . فقط خوره . شید خانه ایدیه ایشار اولور بیه بیکیم عله
 خد قشای اولنده ایشار ایدیه . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 هه اولوب ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 شید بیک . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 ایچین قانچیلار . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 حالده روجه و خدیه و قیدیه . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 بونجه اولور . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 خیر بیک . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 بنارده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 شایان قاضی ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 و جنبه بیلیم . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 ده ای زانه صهری طانور . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 سفیه . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 زواله مملکت . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 خضیف کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 بیک . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده
 ایدیه کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده . ایشار کورده

12/22

داخله نظارتی

سلاطینک مطہرہ سی

برای صلح و... احکام صلحیه نتیجه شده که این دولت برقی اریانه
ایستای مکتول برلین حاله... ~~تخصیص~~ ~~تخصیص~~
عیه شریکه تجدد و... بر دایم برلین و... ~~تخصیص~~ ~~تخصیص~~
اربع ایله... آتخابات برلین و... ~~تخصیص~~ ~~تخصیص~~
مصلحتنامه به وضع امضا و... ~~تخصیص~~ ~~تخصیص~~
صورتیه... ~~تخصیص~~ ~~تخصیص~~
حکومت و... ~~تخصیص~~ ~~تخصیص~~
نظامیه... ~~تخصیص~~ ~~تخصیص~~

تسلیم

برضا غایب

۱۳۰۰

BULGARİSTAN'DA MÜSLÜMAN POMAKLARA UYGULANAN BASKI VE ŞİDDET

Filibe ve civarındaki köylerde bulunan Müslüman Pomakların isimlerinin Bulgar ismiyle değiştirildiği, zorla Hristiyan yapıldığı, köylerde camilerin yıkıldığı, kiliseye gitmeyenlere eziyet edildiğine dair gelen şikâyetler üzerine Bulgar Hükümeti nezdinde siyasî yoldan teşebbüste bulunulduğu

OPPRESSION AND VIOLENCE ENFORCED ON THE MUSLIM POMAKS IN BULGARIA

Upon the complaints that in Plovdiv and nearby villages, the names of Pomak Muslims were changed with the Bulgarian names, they were forced to convert to Christianity, the mosques in villages were set on fire and those not going to church were oppressed, political attempts were made with the Bulgarian government

8 Kasım / November 1913

Başşehbender Nazmi Beyefendi'ye

İzzetlü efendim

Filibe Sancağı dahilinde Peştere kazasına mülhak Pomak İslâmlarıyla meskûn Çinebane, İlicna, Korova, Durkova, Ortaköy, Rakitova ve Filibe kazası dahilinde Çoryan ve İstanma-ka kazasında Birköprü, Dranova, Saftışta, Gündüzköy, Çepelli, Çukurköy, Bogot nâm kurâ-yı Müslime'den her birlerince civar Bulgar köy kimenlerle köylerin muhafazasına memur asâkir ve sair Bulgar ahaliden mürekkeb kırkar ve ellişer kişilik bir hey'et-i müsellaha teşkil ederek bin dokuz yüz on üç senesi Kanûn-ı Sâni'sinde kurâ-yı mezkûreden her birerlerine gönderilip mevcut camilerin minarelerini hedm ve camileri kiliseye tahvîl, küçük, büyük, erkek, kadın ahali-i Müslime'den her birerlerine birer Bulgar ismi vaz' ve Müslüman köyüne birer papas tayin edip papasın emrine inkıyâd etmeyenler ve yortu günleri kilisede isbat-ı vücud etmeyenler hulâsa âyin-i Hristiyanıyye'ye riâyetde kusur edenler ölüm derecelerinde darb ve türlü türlü işkencelere ma'rûz kalmakta olan ahali-i Müslime dûcâr oldukları mezâlim-i dinîyeyi ref' ve izâlesi hususunda Filibe ve Başmüftülükler vasıtasıyla harice ve Mezâhib Nezâreti'ne protestolar ve şikâyetnâmeler takdim ederek ve birçok defalar da Sofya'ya gidip ministerlere tazallüm-i hâlde bulunmuşlar ise de ne çare ki hiçbir yerde şikâyetleri nazar-ı itibara alınmadığından fevkalâde me'yûs bir hâlde kalıp yalnız nasb-ı ayn ve enzârları Devlet-i Osmaniyye ile Bulgarista[n] Hükümeti beyninde mün'akid olacak protokolde iken 16 Eylül [1]329 tarihli devleteyn beyninde akdolan protokolün ahali-i mezkûrenin serbesti-i mezâhibini te'min eylediğini matbûât sütunlarında gördükleri anda hemen matlûblarının is'âfı hususunda hükümet-i mahalliyeye müracaat ederek protokolün ahkâmına riâyetle kendilerinin dinen serbest bırakılmaları talebinde bulunmuşlar ise de müracaat-ı mezkûrelerinden bir semere

iktitâf edemediklerinden başka Yunan ve Sırb Muharebesi zamanında Pomaklardan esnâna dahil olanlar Müslüman isimleriyle askere davet olundukları hâlde şimdi intihâb kartlarında protokolün ahkâmına rağmen Hristiyan isimleriyle yazılmaları ve papasların el-hâletü hâzihi sırf İslâmıla meskûn Pomak köylerinde memuriyetlerinde devamları ve tazyikât-ı diniyenin sâbıkı vechile temâdîsi ve bu bâbda hükûmete vâki olan şikâyâtın sem‘-i itibara alınmaması hükûmetin şimdiye kadar bu hususda ne gibi icraâtta bulunduğunu zâhir bir surette göstermekde ve mesrûdât-ı sâbıkamı nazar-ı itibara alarak teşebbüsât-ı lâzımede bulunmanızı istirhâm eylerim.

20 Teşrîn-i Evvel [1]329

Müftü-i Filibe
Saadeddin

Muhterem Beyefendi Hazretleri

Bizzat arz-ı teşekkürât ve mülâkât şerefine nâil olabilmek için birkaç defa ziyarete şitâb etdim ise de o şerefe mazhar olamadım. Şu varak-pârecikle bu vazifeyi ifaya şitâb eyler ve lutfen müsaade-i aliyyelerine iğtirâren mesâil-i âtiye üzerine nazar-ı dikkat-i âsafânelerini celbi vazifeden addeylerim.

Burada tansîr muamele-i zecriyesi dehşetle hüküm-fermâdır. Bu yolda irtikâb edilen mezâlim tarif edilir derecede değildir. Bilhassa "tenassur" kelimesini isti‘mâl etmeyip "tansîr" kalimesini kullanıyorum. Çünkü Bulgarların iddiası "tenassur" fakat yaptıkları "tansîr"dir. Müftü efendinin bendenize yazmış olduğu mektubu leffen arz ediyorum. Buraya ayak basar basmaz başlayan müracaata ne cevap vereceğimi bilemiyorum. Bu gidişle galeyanın ziya-deleşmesinden ve mesele hudûsundan bi-hakkın endîş-nâkim. Kendilerini mümkün mertebe sabır ve tahammüle sevk etmekteyim.

İfadelerine nazaran bendeniz gelinceye kadar Filibe içinde bile ezân okumağa, camie gitmeğe cesaretleri yok imiş. Köylerde ne Müslüman bırakmışlar, ne cami. Ahali-i mahalli-yenin tazallümât ve teşebbüsâtı, müftülerin teşebbüsleri hiçbir semere vermiyor. Hatta bura müftüsünü ikinci gidişinde Prefe cenâbları kabul bile etmemiş. Zavallılar kendi başlarından da korkuyorlar. En aşağısı dayak, bıçak yiyenler pek çok. Hiçbir şeyden sıkılmayan memurîn-i mahalliyyenin bu yoldaki icraâtı ne kadar zulüm-kârâne ise o kadar da cür‘et-kârânedir. Avusturya konsolosu da çok çalışmış fakat muvaffak olamamış. Yalnız katliâmı men‘ edebilmiştir. General Savof cenâbları İstanbul'da iken bir kerecik olsun nazar-ı dikkatini ehemmiyetle

celbe lutuf buyurulur ise hüsn-i te'siri gayr-ı kâbil-i inkârdır. Hulâsa: Yüksekden gelen bir teşebbüsün en kısa ve en sâlim olduğu ve gerek pek bâlâ-pervâz ve mu'annid olan memurîn-i mahalliyyeye ve gerekse pek garib bir hâlet-i ruhiyede bulunan ahali-i Müslime'ye pek iyi bir te'sir bırakacağı ve ilerisi için dahi iyi olacağı ihtimaline binâen hâk-i pâyinize pek büyük istihâmât-ı acizânemle arza cür'et eyliyorum. Yalnız bu haberleri veren mevzû'-ı bahs olduğu takdirde müftüden bahis buyurulmamasını bilhassa rica ederim. Çünkü zavallıyı müşkil bir mevki'e komuş oluruz. Arzu buyurulur ise bendenize atıf buyurunuz, efendim.

Bu hâle çare-sâz olunamaz veya uzar ise ahali her şeyi terk edip hicret edecek imiş. Her hâlde re'y-i sâmilârinin lutfen bendenize iş'ârını dahi ayrıca niyaz eylerim. Kıymetdâr vakitlerinizin ifâtesine sebep olduğumdan dolayı müteessifim. Fakat affınıza iğtirâr ediyorum.

Hâk-i pâyinizle şeref-mülâkâta nâil olmak ve hatt-ı hareket hakkında hiç olmaz ise umumî bir re'y alabilmeyi pek ziyade arzu eder ve bazı hususât hakkında arz-ı malumât eylemek ister idim. Fakat muvaffak olamadım. Binâenaleyh müsaade-i aliyyelerine iğtirâren tahrîren takdime mecbur oluyorum. Hatt-ı hareketi bilmediğim için bendeniz de umumiyete ta'alluk eden bazı malumât i'tâsına mecbûr oluyorum. Çünkü bazı şeyler vardır ki bunları sükût ile geçiştirmek onlara iştirak ve cinayet demek oluyor. Çünkü emsalini gördük. Bazı mülâhazât ile susduk hâlâ da görüyoruz, fakat ilk tecrübe kâfidir. Artık susmayacağım.

Sefâretimizde, nezâretimizde, şehbenderhânemizde ne olur ise Bulgar Hükûmeti'nin alenen hizmetkârı olanlara ihbar edenler, evrak sirkatine alet olanlar, bu gibilerle alenen hem-ser olup ona göre tavırlar, meslekler gösterenler, cehli ve sû-i hulku hasebiyle evrak-ı şehbenderîyi hatta şifre miftahlarını hizmetçilerine, kafe-şantanlardan (cafe-chantan) zevk ü tarab için kançılaryaya topladığı pek adi fahişelerle evbâşâna gösterenler, hulâsa şu gibi hâlât-ı ruhiye ve fikriye ve kalbiyeden her ne me'mûl ise hepsini maa-fazla yapmış ve yapmakda bulunmuş olanlar cümle-i hey'et-i memurînimiz miyânında ve bittab' ekseriyet-i uzmâyı teşkil etmektedirler. Sefirimiz bey meslekde yeni olduğu gibi eşhâsı da tanıyamaz. Hatta zavallı nezâret bile (bilmez!). Binâenaleyh bu muhit ile sefir beyin safvet ve hüsn-i niyeti Cenâb-ı Hak'dan temenni ederim ki bazı şâyân-ı teessüf ahvâle meydan vermesin. Her hâlde bu sefer yine susmamağı kat'î bir vazife-i vicdaniye bildim. Sefir beyefendiye doğrudan doğruya arzı münasib görmedim. Bendenizi daha iyi zât-ı sâmilâri tanır. Ma'rûzâtımı muhik olduğu kadar ehemmiyetli görür iseniz sefir beye yazarsınız ve tafsîlât için bendenizin her an hâzır olduğumu dahi arz eylerim. Zavallı memleketimizin ahlâk-ı umumiye yüzünden dûçâr olduğu derdler arasında belki ma'rûzâtımı hafif addedersiniz. Fakat bu muhiti ayrıca nazar-ı itibara almanızı bilhassa rica ederim. Beyim, fazla söylemeye dilim varmıyor. Fakat bu hey'etle eski işleri tekrar edeceğimizden ve belki daha ziyade ileri veya geri gideceğimizden endiş-nâk olmakda kendimi pek haklı buluyorum.

Afv-ı sâmilere iğtirâren biraz daha ıtnâb-ı makale mecburum. Maiyyet-i acizîye bir kançılar verecekler. Devlet bunun için iki bin kuruş kadar bir tahsisât-ı şehriye sarf edecek. Mukabilinde hiçbir iş, istifade yokdur. Yalnız bizim işimiz böyle kançılara işinden ibaret kalır ise değil kançılar, kâtib bile istemem. Bendeniz tek başıma elhamdülillah kâfîyim.

Fakat işin esası öyle değil. Bizim nezâretde telakki olunduğu gibi filanca beyin oğlunu kayırmak iş görmek değildir.

Beyim, burası gayet mühim askerî bir mevki idi. Şimdi büsbütün kesb-i ehemmiyet etdi. Behemehâl burada bir asker gözü ister. Fakat bu askerın re'sen ve resmen burada bulunması hiç bulunmamasıyla pek müsâvîdir.

Bundan başka hemen hemen bütün devletler münasib gördükleri konsoloshânelerinde birer askerî memur bulundurlar. Ale'l-husus Balkanlarda Avusturya ve Balkan Hükûmât-ı Muazzaması behemehâl her konsoloshânelerinde bulundurmakta idiler. Fakat bunların asker olduğunu hiç kimse bilmez. Adi bir mülkiye memuru zannedilir. İşte o zât daha serbest olur. Daha ziyade sokulabilir, daha ziyade çalışabilir. Fakat bundan bizim nezârete bahsettiniz mi kimi askerler ekmeğimi elimden kapacak, kimi kayıracığım filanca beyi kayıramayacağım diye tir tir titreşiyor. Hatta bendeniz bile bakınız yerime asker gelmesin diye re'sen asker bulunmamalıdır, diye bir hüküm verdim. Fakat emin olunuz ki bu vicdanîdir. Münasib görülür ise ben mevkiimi her vakit terke âmâdeyim. Nezârete bu işden bahsetmek diğer bir cihetden daha muvâfık değildir. Çünkü iş olmadan burada Bulgar Hükûmeti hepsini duyar. Eğer münasib görülür ise zât-ı sâmilere intihâb buyuracağı bir zâtı sıfat-ı askeriyesini bildirmeye lüzum görmeksizin yalnız bir mülkiye gibi tayinini nezârete söyler, kendisine de tenbih edersiniz, olur biter. Erkân filân bendeniz için hepsi müsâvîdir. Bu gibi sırların tevdî'ini tecârib-i mütenevvi'a ile gördük. Hatta zâbitân içinde Hukuk'dan, Sultaniye'den filân şehâdetnâmeliler de var. Böyle olur ise Mekteb-i Harbiye hiç mevzû'-ı bahsolmağa hâcet bile kalmaz. Burada idaresini acizlerine havale buyurunuz. Yalnız askerî mesele kâfidir ya fakat mesâil-i sairede olacağında hiç şübhe yokdur. Bunları da sırasıyla arz ederim. Fazla tasdî' ediyorum. Afv-ı âlîlerini temenni ederim.

Pek ziyade istihâm ederim belki olanca ehemmiyetlerini kalem-i aciz arz edemedi. Fakat hâk-i pâyiniz takdir buyurursunuz. Vaktiniz müsaid değildir bilirim. Fakat kıymetdâr dakikalarınızdan birkaçını daha fedâ buyurunuz.

Varak-pâremin hâl-i perişanîsini dahi afv buyurunuz. şehbenderhânemizin hâl-i perişanîsine Allah acısın. Tasavvur ediniz beyim ki henüz daha mühr-i resmîler yok ve kıs aleyhi el-bevâkî...

İşte yine yirmi kadar zavallı Pomak tazallüme gelmiş...

Kusurumun lutfen afvını rica eder ve ihtirâmât-ı fâikamın lutfen kabul buyurulması niyazıyla tasdi‘âtıma hitâm veririm, beyim, efendim.

21 Teşrîn-i Evvel 1329

Filibi Şehbenderi

Hüseyin Nazmi

Mümkün olurda müftü hazretlerinin mektubu bendenize iade buyurulur ise kançılıyımız için ehemmiyetden ârî olamaz, efendim.

Huzur-ı Âlî-i Cenâb-ı Nezâret-penâhî'ye

İstanbul Konferansı mücebince oradaki Pomak İslâmların din-i aslîlerine ircâ'ını ümid ederken bilakis oraya giden Baforit ahalisinden Ali oğlu Mehmed'in on gün mukaddem cebren tenassur ve kiliselerine sevk edildiği gelen kartpostallarından anlaşıyor.

Nâzır beyimiz, bizler ki oradan hicret edip burada sefil bir hayat geçirmekte ve orada binlere bâliğ olan emvâl-i gayr-ı menkûlemizi nasıl idare edecek ve ne cesaretle oraya gidib de muâhede mücebince fûrûht veya icara vereceğiz. Böyle li-maslahatin gidib de tenassur etdirilenler olursa tabîi gidilmeyecek. Orada milyonlara bâliğ olan ahali-i İslâmiyye'nin emvâl-i gayr-ı menkûlesi vahşi Bulgar'a kalacaktır.

Oradaki Pomak İslâmların tehdidât ve taarruzâtından halâsını ve hicretlerine müsaade istihsâline, satvet-i Osmanî'nin vahşi Bulgarlara bir daha gösterilmesini milletin nûr-dîdesi siz nezâret-i efhamîlerinden rica eyler ve ilâ-nihâye bütün sevgili vüzerâmızla ilâ-nihâye pâyidâr olmanızı cenâb-ı Hak'dan dileriz.

Oradaki İslâmların şikâyetine, Bulgar ricâl ve komitacılarının tehdidâtı mâni olduğu nezâret-penâhîlerince de malum ve müsellemdir efendimiz.

23 Teşrîn-i Evvel [1]329

Selanik Vilâyeti'nin Siroz Sancağı'na tâbi Razlık Kazasının Yaybak Karyesi Muhacirîni Nâmına Hâfız Mehmed Ali	Razlık'ın Yana Karyesi Nâmına Bende Ali bin İsmail	Peştere Kazasının Çenpiyeyana Karyesi Nâmına Hasan bin Mehmed
Naforit Karyesi Nâmına Bende Mustafa bin Mehmed		Razlık'ın Peliçe Karyesi Nâmına Hakkı

Dahiliye Nezâreti
26 Teşrîn-i Evvel [1]329*Fransızcaya tercüme olunacaktır**Mösyö Toşef'e*

Filibe ile civar köylerde yaşayan ahali-i İslâmiyye'nin merasim-i dinîyelerini ifa hususunda muhafaza-i serbestî edemediklerine ve hatta ahali ve hükûmet-i mahalliye'nin cebir ve ikrâhı altında tenassura sevk edildiklerine dair kat'î ve mevsûk haberler alınmaktadır. Ez-cümle Filibe Sancağı dahilinde Beşere kazasına mülhak ve kâmilan İslâm Pomaklarla meskûn bulunan Çinebane, İlicna, Korova, Durkova, Ortaköy, Rakitova ve Filibe Sancağı dahilinde İstanmaka kazasına tâbi Birköprü, Darande, Saftışta, Gündüzköy, Çepelli, Çukurköy, Bogot karyelerine 1913 senesi Kânûn-ı Sâni'sinde mücâvir Bulgar köyleri kimenleriyle sıyânet-i halk ve asayişe memur asâkir ve ahali-i saireden mürekkeb muhtelif kuva-yı müsellağa bi't-taarruz mevcut ma'âbid-i İslâmiyye'nin minarelerini hedm ve tahrib zükûr ve inâs bütün efrâd-ı İslâmiyye'yi Bulgar adıyla tesmiye ve her köye bir papas ikame ve tayin etmişler, gerek bu ruhânînin münkâd-ı evâmiri olmayan ve gerek serbestî-i mezhebini muhafaza ile Hristiyanlık âyinini kabul etmeyenler hakkında döğmek, hapsetmek ve hatta öldürmek suretiyle mezâlim ve fecâyî' irtikâb eylemişlerdir. Hükûmet-i mahalliye'den başka bazı ricâl-i mühimme nezdinde icra olunan bütün teşebbüsât ve müracaat akâm kalmış, köylüler İstanbul Konferansı'nda bu hususa dair ihtivâ edecek itilafa kadar mecbur-ı intizâr bırakılmışlardır. Ahkâm-ı sulhiye neticesinde her iki devlet serbestî-i edyân esasını tekeffül bulunduğu hâlde, ahali-i mezkûre hakkında sâlifü'l-beyân tazyikâtın aynı şiddetle ber-devam bulunduğu ve ma'âbid ve merâsimin şekl-i aslîsine ircâ' edilmediği de istihbârât-ı mevsûka cümlesindendir.

Musâlahanâmeyi vaz'-ı imza ve hâvî olduğu mevâddın icrasını va'd ve tekeffül suretiyle malî ve dinî serbestiye riâyetkâr olduğunu isbat eden Bulgaristan Hükûmeti'nin vekâyi'-i ânifeyi bi't-tahkik İslâm tebaanın temâdî-i mazlumiyetine meydan vermeyeceğini ümid ve rica eyleriz.

DH. KMS, 4/2_1,2,5,6

حاجی
حاجی خیر نظامی
قلم مخصوص

24201-135
24201-135

2/5

YUNANİSTAN'IN MÜSLÜMANLARA BASKISI

Yunanistan'ın işgal ettiği arazideki Müslümanlara baskı uygulandığı, mal ve eşyalarının yağmalandığı, tehdit ve yıldırma yöntemi ile göç etmeye zorlandıkları haber alındığından, Müslüman ahaliye uygulanan bu mezalime son verilmesi için Yunan Hükümeti nezdinde girişimde bulunulmasına dair

THE GREEK OPPRESSION ON THE MUSLIMS

In the regions they had occupied, the Greeks carried out oppression on the Muslims, plundered their properties and forced them to immigrate by threat and intimidation; whereupon necessary attempts were made with the Greek government in order to put an end to these atrocities

12 Kasım / November 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nin 15 Teşrîn-i Evvel [1]329

tarihli tezkiresi suretidir

Esna-yı harbde Yunanlıların taht-ı idaresine geçen bilumum mahallerde sâkin ahali-i Müslime'nin meskenleri silah aramak bahanesiyle memurlar tarafından basılarak ele geçirilen nükûd ve zî-kıymet emvâl ve eşya ve mevâşînin gasb olunmakda ve ekser yerlerde mal ve mülklerini terk ederek memâlik-i Osmaniyye'ye hicret etmeleri için vuku bulan teklifât ve tazyikâtı ısgâ etmeyen İslâmların hapishânelere konularak haklarında darb ve işkence muamelesi yapılmakda olduğu ve bu sebeble mesken ve me'vâlarını terk ederek Selanik'e ve mahâll-i saireye kaçmağa mecbur kalan ve dağlara firar eden çoluk-çocuk binlerce nüfus-ı İslâmiyye'nin sokaklarda dağlarda bir hayat-ı sefilâne içinde kaldıkları ve kadınlara revâ görülen mezâlimin gayr-ı kâbil-i tahammül bir dereceye vardığı ve memurların icbârıyla firar ve hicret eden İslâmların hânelerine Yunan Hükûmetince suret-i mahsusada Kafkasya'dan ve sair memâlik-i ecnebiyeden celb edilen Rumların yerleştirilmekte bulunduğu ve Selanik'de bulunan İslâm ahalinin ikide birde katliâm tehdidine maruz kalarak havf ve helecan içinde evkât-güzâr oldukları suret-i mevsûkada haber alındı. Memleketimizde bulunan Yunanlıların ni'âm-ı adalet ve ticaretden müstefid bir emniyet-i tam ve hayat-ı mes'udâne içinde bulunmalarına müsaade edilmekde iken Yunanlıların taht-ı idarelerine geçen yerlerde meskûn ahali-i İslâmiyye'nin bir takım bahanelerle emvâl ve emlâkını zabt ve hapishânelerde darb ve işkenceye dâ'ir ve ale'l-husus mesken ve me'vâlarında kalmak ve emlâk ve arazisine sahip olmak isteyen bir kısım biçare köylülerin haklarında bin türlü ta'addiyât ve mezâlim yapılarak hicrete icbâr edilmesi ve bunların terk ettikleri hânelere ve köylere ecnebi Rumların yerleştirilmesi o havalideki anâsır-ı İslâm'ı tamamen imha etmek maksadının pek vâsi' bir mikyasda tatbik edildiğini müsbet delâil-i kaviyye ve sarîhadandır. Bunca mezâlime karşı mahalleri cemaat-i İslâmiyyesi cânibinden Yunan memurlarına vuku bulan müracaatların ve protestola-

rın tezyid-i i'tisâfâtından başka bir fâideyi intâc etmediğini ve bu tazyikâtın ale'l-umum Yunan memurîni tarafından yapıldığı tebeyyün etmesine nazaran o havalideki anâsır-ı İslâm hakkında revâ görülen muamelât-ı zâlimâne ve i'tisâf-kârâneye nihayet verilerek kendi arzularıyla memâlik-i Osmaniyye'ye hicret etmek isteyenlerin teshîl-i azîmetleri ve tazyikât-ı ma'rûza üzerine Selanik'e ve mahâll-i saireye gelen ve dağlara firar eden İslâmların meskenlerine ve köylerine sevk ve iadesiyle hayat ve emvâlinin ve ırz ve namuslarının her türlü tecavüzâtdan vikâyesi zımnında el-yevm İstanbul'da bulunan Yunan memur-ı siyasîsi Levidis'e tebligât-ı kat'îye ifası yahud Sulh Murahhası Galib Kemâlî Bey vasıtasıyla bu bâbda Yunan Hükûmeti nezdinde teşebbüsât-ı lâzîme ve müessire icrası ve bu tebligât ve teşebbüsât semeredâr olmadığı takdirde mukabele-i bi'l-misl olmak üzere memâlik-i Osmaniyye'de sâkin Yunanlıların hudud haricine tard ve teb'îdi ile beraber Yunan mürevvic-i efkâr ve âmâlî oldukları şekk ve şübheden âzade bulunan bir takım Rumlar hakkında da tazyikât ve teşebbüsât-ı mümâsilenin hemen tatbiki hususlarının taht-ı karara alınması ehemm ve elzem görüldüğünden iktizâ-yı hâlin ifa ve emr u inbâ buyurulması menû-ı müsaade-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda.

Sadâret
Tahrirât Dairesi
Müdürîyeti

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne 17 Teşrîn-i Evvel [1]329 tarihinde yazılan tezkirenin melfûfudur.

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Kalem-i Mahsus

Sadâret'e

Yunanistan'ın taht-ı işgalinde bulunan arazideki Müslümanlar hakkında revâ görülmekte olduğu suret-i mevsûkada haber alınan muamelât-ı zâlimâne ve i'tisâf-kârâneye hemen nihayet verilmesini âmir 17 Teşrîn-i Evvel [1]329 tarihli ve 906 numaralı tezkire-i fahîmâneleri üzerine Atina'da bulunan Galib Kemâlî Bey'e telgrafnâme keşîde etdirilmiş idi. Alınan cevabda Yunan Hariciye nâzırı nezdinde teşebbüsât-ı lâzîmede bulunulduğu ve müşârunileyhin anâsır-ı İslâm'ın hiçbir tazyik ve i'tisâfa ma'rûz bulunmamakda olduğunu ve maa-hâzâ hakikat-i hâlin tebyîni ve icabının icrası için tedkikât-ı ciddiyede bulunulması için evâmîr-i lâzîme i'tâ edeceğiniz beyân ve ancak işbu muamelât-ı tazyikiyeden kendisine birkaç vâkı'a rica etmekde ve makam-ı fahîmânelerine vârid olan veya ileride vürûd edecek bulunan heyecan-âmiz malumâtın sıhhatine pek kanaat buyurulmamasını tavsiye etmekde olduğu iş'âr olunmaktadır. Ol bâbda.

30 Teşrîn-i Evvel [1]329

HR. SYS, 2015/1_241, 242

9

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَعَالَى اللَّهُ رَبُّكَ فَاعْبُدْهُ

صد اعظم نامہ
مستند
۱۷۱۱

حضرت یحییٰ بن اسماعیل علیہ السلام

دولتو سامانو احمد حقیری

[illegible]

BULGARLARIN, MÜSLÜMANLARI DİN DEĞİŞTİRMEYE ZORLAMALARI

Bulgarların, işgal ettiği araziden olan Filibe'ye bağlı kaza ve köylerdeki Müslüman Pomakları din değiştirmeye zorladıkları ve isimlerinin Bulgar isimleriyle değiştirildiğinin Bulgaristan Başmüftülüğü'nden bildirildiğine dair

THE BULGARIAN OPPRESSION ON THE MUSLIMS TO CHANGE THEIR RELIGION

The Head Office of Mufti in Plovdiv informed that the Muslim Pomaks in the towns and villages of Plovdiv invaded by the Bulgarians were forced to change their religion and that their names were changed with Bulgarian ones

27 Kasım / November 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
Aded
993

*Peştere kazasındaki İslâm Pomakların Bulgarlar tarafından
tenassur etdirilmek istenildiğine dair; melfûf 1.*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

24 Teşrîn-i Evvel [1]329 ve 10 Teşrîn-i Sânî [1]329 tarihli ve 932 ve 978 numaralı iki kıt'a tezkireye zeyldir.

Bulgarların dûçâr-ı istila olan mahaller ahali-i İslâmiyyesi hakkında icra ettikleri tazyikât-ı mezhebiye cümlesinden olarak Filibe mülhakâtından Peştere kazasına tâbi kurâda mütemekkin İslâm Pomakların kiliseye devamları ve emvâtın papaslar tarafından defn ve nevzadların kezâlik papaslar tarafından tesmiye edilmesi ve nikâh merasiminin kilisede icrası için memurîn-i mahalliye tarafından tenbihât ifa ve mebûs intihâbâtının isimlerinin Bulgar ismiyle yazılması Peştere kaymakamı tarafından telgrafla emrolunduğu Filibe Müftülüğü'nden iş'âr olunduğundan bahisle bazı ifadeyi hâvî Bulgaristan Başmüftüsü efendi cânibinden taraf-ı hazret-i meşihat-penâhîye gönderilip irsâl olunan tahrirât leffen savb-ı âlî-i dâverânelerine tisyâr kılınmağla meâline ve iş'ârât-ı sâbıkaya nazaran iktizâsının ifa ve neticesinin inbâsına himem-i aliyye-i fahîmâneleri masrûf buyurulmak bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

27 Zilhicce [1]331 / 14 Teşrîn-i Sânî [1]329

Sadriazam Nâmına
Müsteşar
Emin

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Meşihat-penâhî'ye

Devletlü, semâhatlü efendim hazretleri

Muharebe-i zâilenin ilk safhası hitâma ererek akdolunan mütâreke esnasında galebe-i suveriye ile sermest-i gurur olan Bulgarlar öteden beri vesâil-i gûnâ gûn ile tebdil-i din etdirmeğe çabaladıkları Pomak unsur-ı İslâmiyyesi'ne cebren ve kahren Nasrâniyeti kabul etdirmek dâ'iyesine düşmüşler. Ta'dâd-ı envâ'î mûris-i melâl azab ve işkenceler icrasıyla te'min-i maksada uğraşmışlardı. Bu miyânda hükûmet kendisini gizlemeye çalışmış fakat müracaatın semeredâr olmaması âhâdın teşebbüsâtı bocaladıkça asker ve memurînin anlaşılacak suretde müteşebbisîne muâvenet etmesiyle keyfiyetin re'y-i hükûmet ile îkâ' edilmekde bulunduğu tezâhür etmiş ise de mütecâhilen adalet dilenmekde devam olunmuş mazlumîn-i mûmâileyhin sirişk-i mütazarrı'âneye terdîfen ref'-i kabulgâh-ı Samedâniye kıldıkları eyâdi-i münâcât sıfren iade olunmayacağına mutma'in olarak tecelliyât-ı Sübhâniye zuhuruna nasb-ı nigâh-ı ümid kılınmışdı. Vaktâ ki cereyân-ı vukuât Devlet-i Aliyye-i *edâme'llâhu Teâlâ ilâ vakti'l-kıyâme* muâhede akdine münce oldu. Mezâlim-i dil-hırâş-ı mezkûrun vâsıl-ı nihayet olduğunu istibşâr etdik. Gerçi muâhedenâme ve munzam protokollerde meselenin halline dair sarih bir madde manzûr olamamış ise de böyle tecdîd-i harbe vesile-i münferide ittihâz olunması lâ-büd bir keyfiyetin ihmal olunmayacağı muhakkak addolunmağla müsterih ve ahîren bazı evrak-ı havâdisde mesele-i mezkûre hakkında hafî protokol imza olunduğu haber-i meserret-âverini görmekle münşerih olmuş idik. Heyhât bu serbaz ve mutaassıb kavm takib etmekde bulunduğu siyasetde ber-vech-i mu'tâd ısrardan inhirâf etmeyeceği bu defa Filibe Müftülüğü'nden kabul ettiğim 28 Eylül [1]329 tarih 46 numaralı tahrirâtta medine-i mezbûreye mücâvir kezâlik Peştere'ye tâbi kurâdan fevc fevc müracaat eden Pomak mazlumlarının memurîn-i mahalliye tarafından kiliseye devamları ve cenazelerinin papaslar tarafından defnedilmesi nevzadların kezâlik papaslar tarafından tesmiye etdirilmeleri ve akd-i nikâh merasiminin kilisede icra edilmesi tenbih olunduğu ve icrası musammem olan mebûs intihâbâtında isti'mâl olunacak belediye kartalarında muntehab Pomakların esâmîsi Bulgar ismiyle yazılması Peştere kaymakamı tarafından bâ-telgraf emrolunduğu ber-vech-i şikâyet mutazallimâne ifadeleri cümlesinden bulunduğu iş'âr olunmasıyla mübeyyin olduğundan akdolunan mukâvelât ahkâmına riâyet etdirmek ve kontrol vazifesini ifa etmekle mükellef olacağı tabîi bulunan sefir beyin bir an evvel ib'ası ve bu hususda muktezâ tedâbîrin Hükûmet-i Seniyyece derhal ittihâz buyurulması bâbında vesâtat-i aliyye-i hazret-i fetvâ-penâhîlerine müracaata lüzum gördüğümünden tasdî'-i ser-me'âlî efser-i semuhîlerine cesaret-yâb oldum. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân veli-nimet-i bî-minnet efendimiz hazretlerindir.

Zilkade 1331/ 6 Teşrîn-i Evvel 1329

**Başmüftü
ed-Dâ'î
Mühür**

HR. SYS, 2018/1_17, 19

TABIİYYET

CITIZENSHIP

اشعار و بزرگ حقوق حکومتیه جم قول و نسب و بعضی تقدیریه بیه زهره کمان و لبه بیه حصانیک تعبه
و تفصیل ممالک عثمانیه به نقل و سوزنیک شایسته قوائیه و منجیدیک دکا و بعضی سوزمانده بک خوفه
مصلحت و غولیک باری اولیضی آبر و جم از اینکند بویکی حاله همان نرانی و برلی بحون حکومتیه
نزدیکه اجای و اهتایتمی بفارشان سفارتیه باز نموده ده بفارشانده نظرایند بر بیه
بواقدریه دوله رازیه و جمیع بالایی هجته میان و مجبور اهالی اسلامیه بک ممالک عثمانیه بپوشی
نقشه مملکتیه قاطری می مرجع کوه بعضی حفصه که کونا احتمالاته قار و شمدیدن دولتیه برقرار
اتخاری فایده رسانی کوه به جفدن بویکی اوامریه فحمانه لفظا اینی بنی امروزه حضرت ولی الامر

خارجی طریقه

منتها

مجلس

لا محرم علی و لا کابوده

صالح

دائرة عداوت قلمی				شعبه ۱۹۰		اوراق نومروسی		میسوی		میسوی	
لاجل التبیض قلمه ورودی				مقابلہ ابدن		تاریخ نیض		تاریخ تسوید		تاریخ نیض	
۹۸۸				۸		۸		۸		۸	
خارجہ مخارجہ حیات				۸		۸		۸		۸	
<p>ملاحظہ فرمائیے تاریخ ۹۸۸ نفوس مکملہ عیال و اولاد لے جا رہے ہیں۔ بغداد سے باقیہ ملکوں بغیر شہرستان بغداد کے سوا تمام علاقوں میں تفرقہ کار اور تفرقہ کار عہدہ صوبہ بیک و سیک حاضر و سب سے وجہ دہشت و ترس و آہ و بکا ہے۔ عینا اچھے صوفیہ سرسبز ملک اور صوفیہ و صوفیہ علاقہ رعب اور صوفیہ اساتذہ معارف و سائنس کو مادہ احاطہ اور نظر اور اردو کی اہل اسلام نے تفرقہ کار و تفرقہ کار داروئی/تعدیات و تحقیقات کو لے کر مابین بغداد و شہرستان بغداد و شہرستان بغداد احد بابو القضا اور تفرقہ کار و تفرقہ کار و تفرقہ کار و تفرقہ کار و تفرقہ کار نزدیک شہرستان کربہ اچھے صوفیہ اہل و عیال و تفرقہ کار و تفرقہ کار و تفرقہ کار حالہ کو لے کر اچھے صوفیہ اچھے صوفیہ اچھے صوفیہ اچھے صوفیہ اچھے صوفیہ</p>											
<p>باوجود عینا شہرستان</p>											

BULGAR VATANDAŞI OLAN MÜSLÜMANLARA YAPILAN BASKI

Bulgaristan ile yapılan ve Bulgar vatandaşı olan Müslümanların mülkî, siyasî haklarının korunmasını ve dinî serbestliklerinin sağlanmasını hükme bağlayan antlaşmaya aykırı olarak uygulanmakta olan zorla Hristiyan yapılmak, baskı ve eziyet yöntemiyle göç etmeye zorlanmak gibi uygulamaların durdurulması için teşebbüste bulunulmasına dair

THE OPPRESSION ON THE MUSLIMS WITH BULGARIAN CITIZENSHIP

In defiance of the agreement between the Ottoman and the Bulgarian states which decreed that the political rights and religious liberty of the Muslim people who were Bulgarian citizens to be protected, the Bulgarians forced these people to convert to Christianity and to immigrate by threat and intimidation. Thus, a set of attempts needed to be made with the Bulgarian government

21 Aralık / December 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Aded

40187-988

*Hulâsa: Bulgaristan'da tenassur etdirilen
ahali-i Müslime hakkında*

Huzur-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

10 ve 14 ve 19 ve 24 Teşrîn-i Sânî [1]329 tevârih ve 978, 993 ve 1006 ve 1025 numara ile şeref-vârid olan emirnâme-i sâmiye-i fahîmâneleri Sofya Sefâret-i Seniyyesi'ne tebliğ edilmişidi. Bulgaristan-ı Cenûbî ahali-i İslâmiyyesi tarafından sefâret-i seniyyeye vuku bulmakda olan mürâcaât-ı mütevâliyeden ve gerekse sefâret-i müşârunileyhâ cânibinden yapılan tahkikât ve dest-res olunan malumât-ı mevsûkadan Bulgarların hâlâ İslâmlara türlü türlü eza ve cefada bulundukları ve yalnız Filibe kazası civarında bulunan yirmi bine karîb Pomaklar değil hatta ahîren yed-i zabt ve işgale geçirdiği havalide kâin Dolen, Razlık ve Cuma-i Bâlâ kazalarındaki Türk kurâsı ahali-i İslâmiyyesi'ni dahi Bulgarların cebren tenassur etdirmekte oldukları ve bu hâlât-ı nâ-marziye ve ahd-şikenânenin men'î esbâbının istikmâli için hükûmet-i kraliye ile başvekil ve Hariciye nâzırı nezdinde edilen teşebbüsât-ı ekîde ve musırrâ-neye ve bu bâbdaki mevâ'id-i mütevâliyyeye rağmen hükûmet tarafından hiçbir tedbir ittihâz edilmeyerek –henüz akd ve imza edilmiş bulunan İstanbul Muâhedesi ahkâmı hilâfına- ha-

rekâtda ve İslâmlara icra-yı mezâlim ve tazyikâtta devam edildiği sefâret-i müşârunileyhâdan ahîren vârid olan tahrirâtta bildirilmiş ve husus-ı mezkûra dair Filibe Şehbenderliği'nden gelen 3 Kânûn-ı Evvel [1]913 tarih ve 55/17 numaralı tahrirâtta da mârru'l-arz kurâ-yı İslâmiyye ahalisine nâ-kâbil-i tarif ve tavsif eziyetlerde bulunulduğu gibi tansîr edilmiş addolunan ahali ve muhadderât-ı İslâmiyye'ye telkin-i din için resmen papaslar tayin kılındığı ve güya muhafız nâmıyla karyelere ikame edilen asâkirin de adeta zâbita-i kilisâ'ye vazifesini bi'l-ifa, irtikâb etmedikleri ta'addiyât ve tahkirât kalmadığı ve hatta bu zavallılara pasaport vermek değil köylerinden hârice çıkmağa bile müsaade edilmediği ve bu tahammülsüz hâlât ve mezâlime artık sabır ve tahammüle iktidarları kalmayan Müslümanların kâmilen memâlik-i Osmaniyye'ye hicret etmek azm ve niyetinde bulundukları –fakir hallerine rağmen büyük fedakârlık ve zahmetler ihtiyarıyla ve bekçilerini itmâ' suretiyle ferecyâb-ı firar olarak şehbenderhâneye iltica eden köylüler tarafından hemşehrileri nâmına beyânla bu bâbda Hükûmet-i Seniyye'nin muâvenet ve müzâhereti rica ve niyaz olunduğu uzun uzadıya beyân ve bu galeyan-ı hicretin vakt ü zamanıyla men'ine veya hiç olmazsa bir müddet-i muvakkate için te'hirine muvaffakiyet elvermediği hâlde Hükûmet-i Osmaniyye'nin bu biçare Müslümanların hicretini adeta bir emr-i vâki' gibi görmesi ba'idü'l-ihimal olmadığı iş'âr ve bunların hicreti Hükûmet-i Seniyyece kabul ve tensîb buyurulduğu takdirde bile nerelerde iskân olunabileceklerinin tayin ve tefrîkiyle memâlik-i Osmaniyye'ye nakl ve sevklerinin şedâid-i havâie ve mevsimiyyenin derkâr bulunduğu şu zamanda pek çok müşkilât ve avâili bâdî olacağı ayrıca izbâr kılınmıştır. Bu gibi hâlâta hemen nihayet verilmesi için hükûmet-i metbû'ası nezdine icra-yı vesâtat etmesi Bulgaristan Sefâreti'ne yazılmış ise de Bulgaristan'da tenassur etdirilen Pomaklar ile Dolen, Razlık ve Cuma-yı Bâlâ gibi hicrete meyyâl ve mecbur ahali-i İslâmiyye'nin memâlik-i Osmaniyye'ye hicretleri mi yoksa memleketlerinde kalmaları mı müreccah olacağı hakkında her gûnâ ihtimalâta karşı şimdiden devletce bir karar ittihâzı fâideden hâlî olamayacağından bu bâbdaki evâmir-i sâmiye-i fahîmânelerinin lutfen inbâsı bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

18 Muharrem [1]332 ve 5 Kânûn-ı Evvel [1]329

Hariciye Nâzırı Nâmına
Müsteşar

Daire-i Sadâret Kalemi

21 Muharrem [1]332/ 8 Kânûn-ı Evvel [13]29

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

5 Kânûn-ı Evvel [1]329 tarihli ve 988 numaralı tezkire-i aliyye-i dâverânelerine cevabdır.

Bulgaristan'ın bi'l-cümle memâlikinde Bulgar tebaasından bulunan Müslümanların an-asıl Bulgar olan tebaanın haiz oldukları aynı hukûk-ı mülkiye ve siyasiyeyi haiz ve serbesti-i vicdana ve hürriyet-i diniyeye ve âyin-i dinînin alenen icrası hususunda serbestiye mâlik olacakları ve Müslümanların a'dâtına riâyet olunacağı İstanbul Muâhedenâmesi'nin sekizinci maddesi ahkâmından olmasına nazaran oralardaki ahali-i İslâmiyye'nin tenassur etdirilmesi yolunda ma'rûz kaldığı bildirilen ta'addiyât ve tazyikâtdan dolayı gerek Sofya Sefâret-i Seniyyesi ve gerek Bulgaristan Sefâreti vesâtatıyla teşebbüsât-ı müessire icra olunarak ta'addiyât-ı mebhûsün anhânın kat'iiyyen men'î mutavakkıf-ı himem-i aliyye-i dâverîleri olmağla ol bâbda.

BEO, 4241/318036_1,2

هلال مطبوعه

9

خارجہ نظر آتی ہے

معائنہ قیامیہ کی طرف سے

[illegible]

حاجی محمدی فانی
منہ -

۱۴۵۶ و ۱۴۵۷

ORTODOKS RUMLARIN HAKLARININ KORUNMASI

Bulgaristan'la yapılan antlaşma gereği, Ortodoks Rumların haklarının korunması için Rum Patrikliği'nden Osmanlı Hükümeti'ne yapılan müracaat üzerine, Bulgar Hükümeti nezdinde gerekli teşebbüste bulunulmasına dair

THE PROTECTION OF THE RIGHTS OF THE ORTHODOX GREEKS

Upon the application of the Greek Patriarchate about the protection of the rights of the Greek Orthodox people in accordance with the agreement with Bulgaria, some attempts were decided to be made with the Bulgarian government

21 Aralık / December 1913

Daire-i Sadâret Kalemi

22 Muharrem [1]332 /

8 Kânûn-ı Evvel [1]329

Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'ne

Muâhade-i ahîre mücebince Bulgaristan'a kalan mahaller Rum Ortodoks ahalisinin muhafaza-i hukuku esbâbının istikmâli istid'âsına dair Rum Patrikliği'nden verilen takririn gönderildiğini mutazammın 21 Teşrîn-i Sânî [1]329 tarihli ve 469 numaralı tezkire-i aliyyeleri üzerine lede'l-muhabere muâhade-i mezkûre arazi-i metrûkede mütemekkin bilâ-tefrîk-i cins ve mezheb bütün eşhâsın te'min-i hukukunu kâfil bulunmak hasebiyle oradaki Rumların da muâhade-i mezkûre ahkâm-ı mûndericesinden te'min-i istifadeleri zımında Bulgaristan Hükümeti nezdinde teşebbüsât icrası Sofya Sefâret-i Seniyyesi'ne tavsiye edildiğine dair Hariciye Nezâret-i Celîlesi'nden alınan tezkirenin sureti leffen savb-ı âlîlerine tisyâr kılınmağla ifa-yı muktezâsı siyâkında.

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
Aded: 40256-992

Hulâsa: Bulgaristan'a kalan mahallerdeki Rumlar hakkında

Huzur-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Muâhede-i ahîre mûcebince Bulgaristan'a kalan mahaller Rum Ortodoks ahalisinin muhafaza-i hukuku esbâbının istikmâli istid'âsına dair Rum Patrikliği'nin Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'nden takdim olunan takrirî sureti irsâl buyurulduğu ve ifa-yı muktezâsı ifadesini hâvî şeref-vârid olan 24 Teşrîn-i Sâni [1]329 tarihli ve 1026 numaralı tezkire-i sâmiye-i fahîmâneleri ve melfûfu mütâlaa-güzâr-ı acizî oldu. Muâhede-i mezkûrenin hîn-i tanziminde gerçi ehl-i İslâm'ın hukuk-ı diniyesi hakkında bazı mevâdd-ı mahsusa dercine ihtimâm edilmiş ise de hey'et-i umumiyesi arazi-i metrûkede mütemekkin bilâ-tefrîk-i cins ve mezheb bütün eşhâsın te'min-i hukukunu kâfil bulunmak hasebiyle evvelki tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri mûcebince oralardaki Rumların da muâhede-i mezkûre ahkâm-ı mûndericesinden te'min-i istifadeleri zımnında Bulgaristan Hükûmeti nezdinde teşebbüsât icrası Sofya Sefâret-i Seniyyesi'ne tavsiye edilmiştir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

20 Muharrem 1332 ve 7 Kânûn-ı Evvel 1329

Hariciye Nâzırı Nâmına

Müsteşar

Bende

[İmza]

BEO, 4241/318040

خليفة نازي
قائم

٥٤ عموم

استانبولده عقد ايديلن دولت عليه - بلغارستان و آئنده منعقد دولت عليه - يونانستان صلح معاهده نامهلري احكامي
موجبجه تطبيق وتعقيت اولنه جق تابعيت مسئلهسنة دائر مأمورين داخلية به تبليغ اولمق اوزره خارجيه نظارت جليلهسنجه
بالتنظيم توديع اولنان تعليلات نامهدين عددی لفا صوب والالرينه ارسال قلتدی افندم

داخلية ناظري نامه
مستشار
١١ جمادی الاولى سنة ١٣٣٢ و ٢٥ مارت سنة ١٣٣٠

ماخذ اسيريه سید (چشمه)

خليفة نازي
قائم

۱۶
۲۹ ایلول سنه ۱۹۱۳ تاریخله درسعادتده عقد ایدیلن دولت
علیه - بلغارستان معاهده نامه سنک تابعیته متعلق متنک صورتطبیقه سنه
دائر تنظیم وشهبندرلرمزده ارسال اولنان تعلیماتنامهیه توفیقاً ایجاب
ایدن معامله نکه ایفاسندن صکره پی در پی ممالک عثمانیهیه کله جک اشخاص
ایله عن اصل بلغارستانه متروک اراضی اهاالیسندن اولوبده ممالک
عثمانیهده متمکن بولنان کسان حقنده مأمورین داخلیه مزجه اجرا
ایدیله جک معاملهیه دائر تعلیماتنامهدر

درسعادت

هلال مطبعه سی

۱۳۳۰

۱۲۹۰ ایلول سنه ۱۹۱۳ تاریخیه درسعادتده عقد ایدیلن دولت علیه بلغارستان معاهده نامه سنک تابعیته متعلق متک صورتطبیقه سنه دائر تنظیم و شهیندرلر مزه ارسال اولنان تعلیماتنامهیه توفیقاً ایجاب ایدن معامله نك ایفاسندن صکره پی درپی ممالک عثمانیهیه کله جک اشخاص ایله عن اصل بلغارستانه متروک اراضی اهالیسندن اولوبده ممالک عثمانیهده متمکن بولنان کسان حقنده مأمورین داخلیه مزجه اجرا ایدیله جک معاملهیه دائر تعلیمات نامه در :

دولت علیه ایله بلغارستان بینده درسعادتده عقد اولنان ۱۲۹۰ ایلول سنه ۱۹۱۳ تاریخلی معاهده نامه محاربه و ترک اراضی ایله عقد صلحدن متولد تابعیت مسائلنی بروجه آتی حل و تنظیم ایلشدر :
« جانب حکومت عثمانیه دن بلغارستانه ترک ایدیلن اراضینک اهالی اصلیه سندن اولوب اوراده اختیار اقامت ایش بولنان اشخاص بلغار تبعه سی اوله جقلردر . اهالی مرقومه دن بوصولده بلغار تابعیتیه کچمش اولانلر بلغار مأمورین محلیه سنه ساده جه بر بیاننامه اعطاسی و عثمانلی شهیندرخانه لرنده بر معامله قیدیه اجرایی صورتیه درت سنه ظرفنده بولندقلری یرلرده تابعیت عثمانیه پی اختیار ایلک صلاحیتنی حائر اوله جقلردر . اشبو بیاننامه ممالک اجنیهده بلغار

قونسلسخانه لری قنچلاریه لرینه تودیع ایدیله جک و عثمانلی شهسدر
خانه لری طرفدن قید وتسجیل اولنه جقدر .

اختیار تابعیت کیفیتی شخصی اولوب حکومت عثمانیه ایچون
مجبوری دکلدر . الیوم صغیر بولنانلر سن رشده وصوللرندن اعتباراً درت
سنه ظرفنده حق خیارلرینی استعمال ایده جکلدر . ترك
اولنان اراضیده ساکن اسلاملردن بلغار تابعیتنه کچنلر بومدت ظرفنده
خدمت عسکریه ایفاسنه وبرکونه بدل عسکری تأدیه سنه تابع
طوتلیه جقلدر . بومسلمانلر حق خیارلرینی استعمال ایلدکدن صکره
ترك ایدلمش اولان اراضیده بالاده مصرح درت سنه مدتک انقضاسنه
قدر مفارقت ایده جکلر و اموال منقوله لرینی اخراجات رسمندن
مفعو اوله رق امرار صلاحیتینی حائز اوله جقلدر . مع مافیه اهالی
مرقومه شهر وقصبات ایله قریه لرده بولنان هرکونه اموال غیر
منقوله لرینی محافظه ایده بیلیلر . وبونلری اشخاص ثالثه معرفتیه
اداره ایتدیره بیلیلر . »

« سالف الذکر ماده احکامندن آتی الذکر قواعد و اساسات
استنتاج اولونیور :

١ — ابونلری اراضی متروکده متولد و متمکن اولان و اراضی
مذکورده اختیار اقامت ایتمش عائله لک اولاد و احفادنندن
ایلول سنه ١٩١٣ تاریخنده اراضی مذکورده عائله لری ایله برابر
اختیار اقامت ایدن بالجمله کسان اراضی مذکورده نکرکنندن طولانی
بلغار تابعیتینی اکتساب ایدرلر .

٢ — بنابرین عن اصل ممالک عثمانیه اهالیسنندن اولوب اراضی

- ۵ -

مذ کوره داخلنده اقامت ایتمکده بولنان و برده عن اصل اراضی
مذ کوره اها لیسندن اولوب ده مارالذ کر ۱۱۹۱۳ ایلول سنه ۱۹۱۳
تاریخنده ممالک عثمانیه ده ، ممالک اجنیه ده و یا خود اسکی بلغارستان
داخلنده اقامت ایتمکده بولنان بالجه کسان عثمانی قاله جقلری کبی
عن اصل اراضی مذ کوره اها لیسندن اولوب اورالده اختیار اقامت
ایتمکده بولنان و سالف الیان ۱۱۹۱۳ ایلول سنه ۱۹۱۳ تاریخندن
مقدم ممالک عثمانیه و یا ممالک اجنیه و حتی اسکی بلغارستانه نقل
مکان ایش بولنان بالجه کسان ده کذلک عثمانی قالیرلر .

۳ - بلغار تابعیتک قبول واکتسابی ضروری و مجبوری اولیوب
علاقه داران درت سنه ظرفده یعنی ۱۱۹۱۳ ایلول سنه ۱۹۱۳
تاریخندن ۱۱۹۱۷ ایلول سنه ۱۹۱۷ تاریخنه قدر تابعیت عثمانیه
اختیار ایلک صلاحیتی حائزدرلر .

۴ - تابعیت عثمانیه اختیار ایتک ایستیانلرک اراضی متروکه ده
بولندقلری تقدیرده بلغار مأمورین محلیه سنه بر بیاننامه اعطا ایتلری
واک یقین بولنان عثمانی شهنشدر خانہ سی قنچلاریه سنده بر معامله قیدیہ
اجرا ایتدیرملری لازمدر .

۵ - ۱۱۹۱۳ ایلول سنه ۱۹۱۳ تاریخنده اراضی متروکه اہالی
اصلیه سندن اولوبده موقتاً ممالک اجنیه ده بولسانلر و یا خود تاریخ
مذ کوردن صکره اورایہ نقل مکان ایش اولانلر اراضی مذ کوره یہ
عودت ایتلرینه حاجت قالمقسزین سالف الذ کردرت سنه مدت ظرفده
تابعیت عثمانیه اختیار ایلک صلاحیتی حائز اوله جقلر و بیاننامه لرینی
بلغار قونسلسخانہ لری قنچلاریه لرینه تودیع ایدہ جکلر و معامله

قیدیله لرینی الیقین بولنان عثمانلی شهیندرخانه لرنده اجرا ایتدیره جکلردر .

۶ - اختیار تابعت کیفیت شخیصی اولدیغندن زوج و زجه و سن رسیده واصل اولمش اولادلرینک هر برینک بر بیان نامه اعطاسیله عثمانلی شهیندرخانه لری قچلاریه لر نجه قید ایدلمش بولمنسی مقتضیدر .

۷ - حق خیارینی استعمال ایدنلر اراضی مذکورده نی ترکه مجبور اولدقلری ایچون حق مزبوری استعمال ایتدکلرینی و بروجه بالاقیدلرینک اجرا ایدلدیکنی مین عثمانلی شهیندرلرندن معطی وثیقه نی حامله ایسترلر ایسه ممالک عثمانیه ه هجرت ایده جکلردر .

۸ - ممالک عثمانیه ه هجرت ایده جک اشخاص ساکن اوله جقلری محللر مأمورین عثمانیه سنه یدلرنده موجود مارالذکر وثیقه نک ربطیله بر عرض حال اعطا ایده جک و بونده مملکت اصلیه لری ایله نزه بلغار مأمورین محلیه سنه و یا قونسوسلرینه بیان نامه اعطا و هانکی عثمانلی شهیندرندن وثیقه اخذ ایلش اولدقلرندن بحث ایله نقل مکان ایتدکلری محللرده تذاکر عثمانیه اعطاسنی استدعا ایله جکلردر و بوضورتله کندولرینی توطن ایلدکلری محللر سجل نفوسنه قید ایتدیره جکلر و تذکره عثمانیه استحصال ایله جکلردر .

۹ - حق خیارینی استعمال ایتش اولان اشخاص مزبورهنک پساپورطلرینک ترکه قسمنده حق خیارلرینی استعمال ایلدکلرینه دائر عثمانلی شهیندرلرندن معطی برشهادت نامه نی حامل اولدقلری تصریح اولنه جغندن مأمورین محلیه علاقه دارلره کندولرینی نفوس سجلاتنه قید ایتدیره رک تذکره عثمانیه استحصال ایتلرینی اخطار ایله جکلردر .

۱۰ - بلغار مأمورین محلیه سنه و یا قونسوسلرینه بیان نامه اعطا ایتوب

کندوسنی عثمانلی شهنبدرخانهسی قنچلاریه سنه قیدایتدیرمه دن ممالک
متروکه دن وممالک اجنیه دن انفکاک ایله طوغریدن طوغری به ممالک
عثمانیه به کله جکلردخی بولمسی محتمل ایدوکندن اشخاص مزبور
مأمورین محلیه به اسم وشهرتلیله ابوینلرینک اسم وشهرتلیرینک سنی
ومذهبلیرینی وممالک متروکه ده کی مسقط رأسلرینی واقامت ایتمش
اولدقلری محملرک یعنی ولایت، قضا، قصبه ویاقریه نک، محله ویازقائغک
اسملرینی مین بر بیاننامه اعطا ایده جکلر ومأمورین محلیه بیاننامه مذکور
خارجیه نظارتیه ارسال ایله جکلر وحق خیارک استعمالی ایچون
مقتضی، معاملات بلغارستانده کی عثمانلی شهنبدرلری واسطه سیله اجرا ایتد
یرلمک اوزره ممالک شاهانه دن یکیدن اختیار اقامت ایلدکلری محل، زوج
ویازوجه لرینک اسملری صغیر اولاد ذکور واثانک اسامیسیله
هر برینک تاریخ ولادتلی حقنده کی تفصیلاتی ده اعطا ایله جکلردر.
التنجی فقره ده بیان اولندیغی وجهله حق خیار شخصی اولدیغندن
حق مزبور زوج، زوج و سن رشده واصل اولمش اولاد طرفندن
آیری آیری استعمال اولنه جقدر.

۱۱ - صغیر بولنانلره کلنجه بونلر انحق سن رشده وصوللرندن

اعتباراً درت سنه ظرفده حق خیارلرینی استعمال ایده بیله جکلردر.

مع مافیه بونلر ممالک عثمانیه ده اختیار اقامت ایدوبده سن رشده واصل
اولدقدن صکره محل اقامتلرنده کی مأمورین عثمانیه به تابعیت عثمانیه دن

استفاده ایتک ایستدکلرینه دائر هیچ بر بیاننامه اعطا ایتمکسزین بر

سنه ده اقامت ایده جک اولورلر ایسه مهاجر و بناء علیه عثمانلی

عدایدیله جکلرندن اول وقت محل اقامتلری سجل نفوسنه قیدلری

اجرا ایدلمک ایجاب ایدر.

۱۲- بونلردن شاید بلغار اولمق آرزوسنده بولنانلر ظهور ایدمک
اولورسه ابونلرینک مملکت اصلیه لرند بیا نامه اعطاسیه تابعیت
عثمانیه یی اختیار ایتدکلی زمان اراضی متروکه دن مفارقه مجبور
طوتدقلری مثللو بونلرکده ممالک عثمانیه یی هان ترک ایتملری اقتضایدر.
۱۳- عن اصل اراضی متروکه اهالیسندن اولوبده مارالذکر
۲۹ ایلول سنه ۱۹۱۳ تاریخندن اول ممالک عثمانیه داخلنده اقامت
ایتمکده اولان بالجه اشخاص عثمانلی قالد جقلرندن اشخاص مذکورهنک
مملکت اصلیه لرینه کیدرک مقیم بولندقلری محللرده کی بلغار مأمورینه
مراجعت ایدرک و یاخود دیگر برچاره بوله رق بلغار پسپورطلری
و یا شهادتنامه لری اخذ و تدارک ایدوب بالآخره بلغار تابعیتی ادعاسنده
بولنلرینه میدان بر اقلمش اولماق ایچون ممالک عثمانیه نک بالجه نقاطنده
بونلرک افراد عائله لرله برابر اسم و شهرتلرینی ومسقط رأسلرینی
وتاریخ ولادتلرینی وصنعتلرینه نه زماندن بری نرملرده مقیم بولندقلرینی
ارائه ایدر موضع برر دفترک خارجیه نظارتیه لاجل التودیع تنظیم
وارسالنه در سعادت و ولایات سائر جه اعتنا اولنسی ایجاب مصلحتدندر.
۱۴- حق خیارینی استعمالدن صکره ممالک عثمانیه یه کله رک
علی الاصول قید و تسجیل ایدیلن وتوطن وتمکن ایتمش اولان اشخاصه
ممالک اجنبیه ده متوطن وتمکن اشخاصک وفاتلری وقوعبولدینی تقدیرده
املاک و اراضیلرینک هنوز اثبات رشد ایتیان ورثه لرندن انتقالی لازم
کلن حصه لرک اثبات رشد ایله حق خیارینی استعمال ایدنجه یه قدر
تأجیلی و آندن صکره کیفیتک خارجیه نظارت جلیله سنه ازباریله
آلنه حق جوابه کوره معامله ایفاسی ایجاب ایدر.

۳ — تابعیت یونانیه نك قبولی اشخاص مذ کوره ایچون ضروری و مجبوری اولمادیغندن بونلر اوچ سنه ظرفده یعنی $\frac{1}{3}$ تشرین ثانی سنه ۱۹۱۳ تاریخندن $\frac{2}{3}$ تشرین اول سنه ۱۹۱۶ تاریخنه قدر تابعیت عثمانیه یی اختیار ایلک صلاحیتنی حائزدرلر .

۴ — تابعیت عثمانیه یی اختیار ایتک ایستیانلرک اراضی متروکه ده بولندقلری تقدیرده یونان مأمورینه بر بیاننامه اعطا ایللری و الیقین بولان عثمانلی شهیدرخانه سی قنچلاریه سنه بر معامله قیدیه اجرا ایتدیرملری لازمدر .

۵ — $\frac{1}{3}$ تشرین ثانی سنه ۱۹۱۳ تاریخندن اول اراضی متروکه سکنه سندن اولوبده موقتاً ممالک اجنبیه ده بولسانلر و یا خود تاریخ مذ کوردن صکره اورایه نقل مکان ایتمش اولانلر اراضی متروکه یه عودت ایتلمینه حاجت قالمق سزین سالف الذ کراوچ سنه مدت ظرفده تابعیت عثمانیه یی اختیار ایلک صلاحیتنی حائز اوله جقلر و بیاننامه لرینی یونان قونسلسوخانه لری قنچلاریه لرینه تودیع ایده جکلر و معامله قیدیه لرینی الیقین بولان عثمانلی شهیدرخانه لرینه اجرا ایتدیره جکلردر .

۶ — اختیار تابعیت شخصی اولدیغندن زوج و زوجه و سن رشده واصل اولمش اولادلرینک هر برینک برر بیاننامه اعطاسیله عثمانلی شهیدرخانه لری قنچلاریا لرجه قید ایدلمش اولسی مقتضیدر .

۷ — حق خیارینی استعمال ایدنلر اراضی متروکه یی ترکه مجبور اولدقلری ایچون بروجه بالا حق مزبوری استعمال ایتدکلرینی وقیدلرینک اجرا ایدلدیکنی مین عثمانلی شهیدرلرندن معطی وثیقه یی حامل ایستر ایسه ممالک عثمانیه یه هجرت ایده جکلردر .

۸ — ممالك عثمانیه یه هجرت ایدہ جک اشخاص سا کن اولہ جقلری محللر مأمورین عثمانیه سنہ یدلرندہ موجود مارالذ کر وثیقہ نک ربطیلہ بر عرفحال اعطا ایدہ جک وبوندہ مملکت اصلیلہ لری ایلہ نرہ یونان مأمورین محللیہ سی ویا قونسولوسلرینہ بیاننامہ اعطا وھانکی عثمانلی شہبندرندن وثیقہ اخذ ایلمش اولدیغندن بحث ایلہ نقل مکان ایتدکلی محللردہ تذا کر عثمانیه اعطاسنی استدعا ایلیہ جکلردر وبو صورتہ کندولرینی توطن ایلدکلی محللر سجل نفوسنہ قید ایتدیرہ جکلر وتذ کرہ عثمانیه استحصال ایدہ جکلردر .

۹ — حق خیارلرینی استعمال ایتمش اولان اشخاص مزبورہ نک پساپورطلرینک ترکجہ قسمندہ حق خیارلرینی استعمال ایلدکلیہ دائر عثمانلی شہبندرلرندن معطی بر شہادتنامہ یی حامل اولدقلری تصریح اولنہ جغندن مأمورین محللیہ علاقہ دارلرہ کندولرینی نفوس سجلاتنہ قید ایتدیرہ رک تذ کرہ عثمانیه استحصال ایتملرینی اخطار ایدہ جکلردر .

۱۰ — یونان مأمورین محللیہ سی ویا قونسولوسلرینہ بیاننامہ اعطا ایتموب کندوسنی عثمانلی شہبندرخانہ سی قنچلاریہ سنہ قید ایتدیرمہ دن ۴ نومرولو فقرہ دہ بیان اولندی یی اوزرہ ممالک متروکہ دن و ۵ نومرولو فقرہ دہ تصریح اولندی یی وجہلہ ممالک اجنبیہ دن انفکاک ایلہ طوغریدن طوغری یه ممالک عثمانیه یه کلہ جکلر دخی بولمنسی محتمل ایدو کندن اشخاص مزبورہ مأمورین محللیہ یه اسم وشہرتلریلہ ابویلرینک اسم وشہرتلرینی سن ومذہبلرینی وممالک متروکہ دہ اقامت ایتمش اولدقلری محلك یعنی تابع اولدی یی ولایت ، قضا ، قصبہ ویا قریہ نک محلہ وزقاغک اسملرینی مین بر بیاننامہ اعطا ایدہ جکلر ومأمورین محللیہ بیاننامہ

- ۱۴ -

مذ کوری خارجیہ نظارتہ ارسال ایلہ جککر وحق خیارلر استعمالی
ایچون مقتضی معاملات یونانستانده کی عثمانی شہندرلری واسطہ سیلہ
اجرا ایتدی بلمک اوزره اشخاص مذ کورہ نک ممالک شاہانہ ده یکیدن
اختیار اقامت ایلدکلری محل زوج ویا زوجہ لرینک اسملری صغیر واولاد
ذ کور واثانک اسامی سیلہ ہر برینک تاریخ ولادتلری حقندہ کی تفصیلاتی ده
اعطا ایدہ جککر در التنجی فقرہ ده بیان اولندیغی وجہلہ حق خیار
شخصی اولدیغدن حق مزبورہ زوج ووزوجہ وسن رشده واصل
اولمش اولاد طرفدن آری آری استعمال اولنہ جقدر .

۱۱ — دغیر بولنانلرہ کلنجه : بولنلر انحق سن رشده وصوللرندن
اعتباراً اوچ سنہ ظرفندہ حق خیارلری استعمال ایدہ بیلہ جککر در .
مع مافیہ بولنلر ممالک عثمانیہ ده اختیار اقامت ایدوبده سن رشده واصل ^{بولنلر}
ولدقدن صکرہ محل اقامتلرندہ کی مأمورین عثمانیہ یہ تابعیت ^{عثمانیہ} دن
استفادہ ایتک ایستدکلرینہ دائر هیچ بر بیاننامہ اعطا ایتکسزین بر
سنہ دہا اقامت ایدہ جک اولورلر ایسہ مهاجر وبناء علیہ عثمانی عد
ایدیلہ جکلرندن اول وقت محل اقامتلری سجل نفوسنہ قیدلری اجرا
ایدلمک اقتضا ایدر .

۱۲ — بولنلر دن شاید یونانی اولمق آرزوسندہ بولنانلر ظہور
ایدہ جک اولور ایسہ ابونلرینک مملکت اصلیلرندہ بیاننامہ اعطاسیلہ
تابعیت عثمانیہ ی اختیار ایتدکلری زمان اراضی متروکہ دن مفارقتہ
مجبور طوطلر قلی مثل بولنلرکدہ ممالک عثمانیہ ی ہان ترک ایللری متضیدر .
۱۳ — اراضی متروکہ اہالی اصلیلہ سندن اولوبدہ معاہدہ نامہ نک

حین عقدندہ ممالک اجنبیہ ده بولنانلر دن اتنہ معاہدہ نامہ سنک تاریخندن
عتباراً آلتی آی ظرفندہ یونان تابعیتنی اختیار ایدنلر ارتق بر دہا

ممالك عثمانیه به کله میه جکارندن بومثلولردن ممالك عثمانیه کلنلر اولور ایسه حقلرنده تحقیقات بالاجرا حق خیاری استعمال ایتدکلی ثابت اولدیغی تقدیرده تبعید ایدملری ومع مافیه بوخصوصده رفق وملایمتله حرکت ایدلمسی مناسب اولور .

۱۴- عن اصل اراضی متروکه اهاالیسندن اولوبده مارالذ کرپیشترین ثانی سنه ۱۹۱۳ تاریخندن اول ممالك عثمانیه داخلنده اقامت ایتکده اولان بالجمله اشخاص عثمانلی قاله جغندن اشخاص مذ کوره نك مملکت اصلیه لرینه کیدرک مقیم بولندقلری محملرده کی یونان قونسلسخانه لرینه مراجعت ایدوب ویاخود دیگر برچاره بولوب یونان پسپورطری ویا شهادتنامه لری اخذ وتدارکله بالاخره تابعیت یونانیه ادعاسنده بولملرینه میدان ویرمش اولماق ایچون ممالك عثمانیه نك بالجمله نقاطنده بونلرک افراد عالیه لرله برابر اسم وشهرتلری ومسقط رأسلری وتاریخ ولادتلری وصنعتلری ونه زماندن بری نرهلرده مقیم بولندقلرینی اراؤه ایدر موضح برر دفترک خارجیه نظارت جلیله سنه لاجل التودیع تنظیم وارسالنه درسعادت وولایات سائرجه اعتنا اولنمی ایجاب مصلحتدندر .

۱۵- حق خیارینی استعمالدن صکره ممالك عثمانیه به کله رک علی الاصول قید وتسجیل ایدیلن وتوطن وتمکن ایتمش اولانلر ایله ممالك اجنیه ده توطن وتمکن ایدن اشخاصک وفاتلری وقوعبولدیغی تقدیرده املاک واراضیلرینک هنوز اثبات رشد ایتمان ورته لرندن انتقالی لازم کلن حصه لرک اثبات رشد ایله حق خیارینی استعمال ایدنجه به قدر تأجیلی وآندن صکره کیفیتک خارجیه نظارت جلیله سنه ازباریله آله جق جوابه کوره معامله ایفاسی ایجاب ایدر .

YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN İLE İMZALANAN ANTLAŞMALARDA VATANDAŞLIK

Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında imzalanan İstanbul ve Yunanistan ile imzalanan Atina Antlaşmalarının, vatandaşlık tercihi, sahip olunan emlak ve araziye tasarruf etme, askerlik gibi hususları hükme bağlayan vatandaşlıkla ilgili maddeleri içeren talimatnamenin gönderildiği

THE CITIZENSHIP ON THE TREATIES SIGNED WITH GREECE AND BULGARIA

The regulation which was issued in accordance with the treaties of Istanbul and Athens, signed with Bulgaria and Greece respectively, and which was related to such subjects as the preference of the citizenship, the right of disposition on individual estates and the military service was sent to the cities and the governmental agencies

7 Nisan / April 1914

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

Kalem-i Mahsus

Umum 54

İstanbul'da akdedilen Devlet-i Aliyye-Bulgaristan ve Atina'da mün'akid Devlet-i Aliyye-Yunanistan Sulh Muâhedenâmeleri ahkâmı mücebince tatbik ve takib olunacak tâbiyet meselesine dair memurîn-i dahiliyeye tebliğ olunmak üzere Hariciye Nezâret-i Celîlesince bi't-tanzim tevdî' olunan talimât-nâmeden () adedi leffen savb-ı vâlâlarına irsâl kılındı efendim.

11 Cemâziyelevvel [1]332 ve 25 Mart [1]330

Dahiliye Nâzırı Nâmına

Müsteşar

16/29 Eylül 1913 tarihiyle Dersâdet'de akdedilen Devlet-i Aliyye-Bulgaristan Muâhedenâmesi'nin tâbiyete müte'allik metnin suver-i tatbikiyesine dair tanzim ve şebhenderle-rimize irsâl olunan talimât-nâmeye tevfi kan icab eden muamelenin ifasından sonra peyderpey memâlik-i Osmaniyye'ye gelecek eşhâs ile an-asl Bulgaristan'a metrûk arazi ahalisinden olup

da memâlik-i Osmaniyye’de mütemekkin bulunan kesân hakkında memurîn-i dahiliyemizce icra edilecek muameleye dair talimât-nâmedir.

Dersaâdet

Hilâl Matbaası

1330

16/29 Eylül 1913 tarihiyle Dersaâdet’de akdedilen Devlet-i Aliyye-Bulgaristan Muâhedenâmesi’nin tâbiyyete müte‘allik metnin suver-i tatbikiyesine dair tanzim ve şehbenderlerimize irsâl olunan talimât-nâmeye tevfikân icab eden muamelenin ifasından sonra peyderpey memâlik-i Osmaniyye’ye gelecek eşhâs ile an-asl Bulgaristan’a metrûk arazi ahalisinden olup da memâlik-i Osmaniyye’de mütemekkin bulunan kesân hakkında memurîn-i dahiliyemizce icra edilecek muameleye dair talimât-nâmedir:

Devlet-i Aliyye ile Bulgaristan beyninde Dersaâdet’de akdolunan 16/29 Eylül 1913 tarihli muâhedenâme muharebe ve terk-i arazi ile akd-i sulhdan mütevellid tâbiyyet mesâilini ber-vech-i âtî hâl ve tanzim eylemiştir:

“Cânib-i Hükûmet-i Osmaniyye’den Bulgaristan’a terk edilen arazinin ahali-i asliyesinden olup orada ihtiyar-ı ikamet etmiş bulunan eşhâs Bulgar tebaası olacaklardır. Ahali-i merkûmeden bu suretde Bulgar tâbiyyetine geçmiş olanlar Bulgar memurîn-i mahalliyesine sadece bir beyânnâme i’tâsı ve Osmanlı şehbenderhânelerinde bir muamele-i kaydiye icrası suretiyle dört sene zarfında bulundukları yerlerde tâbiyyet-i Osmaniyye’yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haiz olacaklardır. İşbu beyânnâme memâlik-i ecnebiyede Bulgar konsoloshâneleri kançılaryalarına tevdi‘ edilecek ve Osmanlı şehbenderhâneleri tarafından kayd ve tescil olunacaktır.

İhtiyar-ı tâbiyyet keyfiyeti şahsî olup Hükûmet-i Osmaniyye için mecburî değildir. El-yevm sagîr bulunanlar sinn-i rüşde vusûllerinden itibaren dört sene zarfında hakk-ı hıyârlarını isti‘mâl edeceklerdir. Terk olunan arazide sâkin İslâmlardan Bulgar tâbiyyetine geçenler bu müddet zarfında hizmet-i askeriye ifasına ve bir gûne bedel-i askerî te’diyesine tâbi‘ tutulmayacaklardır. Bu Müslümanlar hakk-ı hıyârlarını isti‘mâl eyledikten sonra terk edilmiş olan arazide bâlâda musarrah dört sene müddetin inkızasına kadar müfârakat edecekler ve emvâl-i menkûlelerini ihracât resminden ma‘füvv olarak imrâr selâhiyetini haiz olacaklardır. Maamâfih ahali-i merkûme şehir ve kasabât ile karyelerde bulunan her gûne emvâl-i gayr-ı menkûlelerini muhafaza edebilirler.” ve bunları eşhâs-ı sâlise ma‘rifetiyle idare etdirebilirler.”

“Sâlifü’z-zikr madde ahkâmından âti’z-zikr kavâ’id ve esasât istintâc olunuyor:

1- Ebeveynleri arazi-i metrûkede mütevellid ve mütemekkin olan ve arazi-i mezkûrede ihtiyar-ı ikamet etmiş ailelerin evlâd ve ahfâdından 16/29 Eylül 1913 tarihinde arazi-i mezkûrede aileleri ile beraber ihtiyar-ı ikamet eden bi’l-cümle kesân arazi-i mezkûrenin terkinden dolayı Bulgar tâbiyetini iktisâb ederler.

2- Binâberîn an-asl memâlik-i Osmaniyye ahalisinden olup arazi-i mezkûre dahilinde ikamet etmekde bulunan ve bir de an-asl arazi-i mezkûre ahalisinden olup da mârru’z-zikr 16/29 Eylül 1913 tarihinde memâlik-i Osmaniyye’de, memâlik-i ecnebiyede veyahud eski Bulgaristan dahilinde ikamet etmekde bulunan bi’l-cümle kesân Osmanlı kalacakları gibi an-asl arazi-i mezkûre ahalisinden olup oralarda ihtiyar-ı ikamet etmekde bulunan ve sâlifü’l-beyân 16/29 Eylül 1913 tarihinden mukaddem memâlik-i Osmaniyye’ye veya memâlik-i ecnebiyeye ve hatta eski Bulgaristan’a nakl-i mekân etmiş bulunan bi’l-cümle kesân da kezâlik Osmanlı kalırlar.

3- Bulgar tâbiyetinin kabul ve iktisâbı zarurî ve mecburî olmayıp alâkadarân dört sene zarfında yani 16/29 Eylül 1913 tarihinden 15/28 Eylül 1917 tarihine kadar tâbiyet-i Osmaniyye’yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haizdirler.

4- Tâbiyet-i Osmaniyye’yi ihtiyar etmek isteyenlerin arazi-i metrûkede bulundukları takdirde Bulgar memurîn-i mahalliyesine bir beyânnâme i’tâ etmeleri ve en yakın bulunan Osmanlı şehbenderhânesi kançılaryasında bir muamele-i kaydiye icra etdirtmeleri lâzımdır.

5- 16/29 Eylül 1913 tarihinde arazi-i metrûke ahali-i asliyesinden olup da muvakkaten memâlik-i ecnebiyede bulunanlar veyahud tarih-i mezkûrdan sonra oraya nakl-i mekân etmiş olanlar arazi-yi mezkûreye avdet etmelerine hacet kalmaksızın sâlifü’z-zikr dört sene müddet zarfında tâbiyet-i Osmaniyye’yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haiz olacaklar ve beyânnâmelelerini Bulgar konsoloshâneleri kançılaryalarına tevdi edecekler ve muamele-i kaydiyelerini en yakın bulunan Osmanlı şehbenderhânelerinde icra etdireceklerdir.

6- İhtiyar-ı tâbiyet keyfiyeti şahsî olduğundan zevce ve zevce ve sinn-i rüşde vâsıl olmuş olan evlâdlarının her birinin bir beyânnâme i’tâsıyla Osmanlı şehbenderhâneleri kançılaryalarınca kaydedilmiş bulunması muktezîdir.

7- Hakk-ı hıyârını isti’mâl edenler arazi-i mezkûreyi terke mecbur oldukları için hakk-ı mezbûru isti’mâl etdiklerini ve ber-vech-i bâlâ kayıtlarının icra edildiğini mübeyyin Osmanlı şehbenderlerinden mu’ta vesikayı hâmilan isterler ise memâlik-i Osmaniyye’ye hicret edeceklerdir.

8- Memâlik-i Osmaniyye’ye hicret edecek eşhâs sâkin olacakları mahaller memurîn-i Osmaniyyesi’ne yedlerinde mevcut mârru’z-zikr vesikanın rabtıyla bir arzuhal i’tâ edecek ve bunda memleket-i asliyeleri ile nere Bulgar memurîn-i mahalliyesine veya konsoloslarına

beyânnâme i'tâ ve hangi Osmanlı şebenderinden vesika ahz eylemiş olduklarından bahs ile nakl-i mekan etdikleri mahallerde tezâkir-i Osmaniyye i'tâsını istid'â eyleyeceklerdir ve bu suretle kendilerini tavattun eyledikleri mahaller sicill-i nüfusuna kaydetdirecekler ve tezkire-i Osmaniyye istihsâl eyleyeceklerdir.

9- Hakk-ı hıyârını isti'mâl etmiş olan eşhâs-ı mezbûrenin pasaportlarının Türkçe kısmında hakk-ı hıyârlarını isti'mâl eylediklerine dair Osmanlı şebenderlerinden mu'ta bir şehâdetnâme'yi hâmil oldukları tasrîh olunacağından memurîn-i mahalliye alâkadarlara kendilerini nüfus sicillâtına kaydetdirerek tezkire-i Osmaniyye istihsâl etmelerini ihtar eyleyeceklerdir.

10- Bulgar memurîn-i mahalliyesine veya konsoloslarına beyânnâme i'tâ etmeyip kendisini Osmanlı şebenderhânesi kaçırlaryasına kaydetdirmeden memâlik-i metrûkeden ve memâlik-i ecnebiyeden infikâk ile doğrudan doğruya memâlik-i Osmaniyye'ye gelecekler dahi bulunması muhtemel idüğünden eşhâs-ı mezbûre memurîn-i mahalliye isim ve şöhretleriyle ebeveynlerinin isim ve şöhretlerinin, sinni ve mezheblerini ve memâlik-i metrûkedeki maskat-ı re'slerini ve ikamet etmiş oldukları mahallerin yani vilâyet, kaza, kasaba veya karyenin, mahalle veya sokağın isimlerini mübeyyin bir beyânnâme i'tâ edecekler ve memurîn-i mahalliye beyânnâme-i mezkûru Hariciye Nezâreti'ne irsâl eyleyecekler ve hakk-ı hıyârın isti'mâli için muktezî muamelât Bulgaristan'daki Osmanlı şebenderleri vasıtasıyla icra ettirilmek üzere memâlik-i Şahane'den yeniden ihtiyar-ı ikamet eyledikleri mahal, zevc veya zevcelerinin isimleri sagîr, evlâd-ı zükûr ve inâsının esâmîsiyle her birinin tarih-i vilâdetleri hakkındaki tafsilâtı da i'tâ eyleyeceklerdir. Altıncı fıkrada beyân olunduğu vechile hakk-ı hıyâr şahsî olduğundan hakk-ı mezbûr zevc, zevce ve sinn-i rüşde vâsıl olmuş evlâd tarafından ayrı ayrı isti'mâl olunacaktır.

11- Sagîr bulunanlara gelince bunlar ancak sinn-i rüşde vusûllerinden itibaren dört sene zarfında hakk-ı hıyârlarını isti'mâl edebileceklerdir. Maamâfih bunlar memâlik-i Osmaniyye'de ihtiyar-ı ikamet edip de sinn-i rüşde vâsıl olduktan sonra mahall-i ikametlerindeki memurîn-i Osmaniyye'ye tâbiyet-i Bulgariyeden istifade etmek istediklerine dair hiçbir beyânnâme i'tâ etmeksizin bir daha ikamet edecek olurlar ise muhacir ve binâenaleyh Osmanlı addedileceklerinden ol vakit mahall-i ikametleri sicill-i nüfusuna kayıtları icra edilmek icab eder.

12- Bunlardan şâyed Bulgar olmak arzusunda bulunanlar zuhur edecek olursa ebeveynlerinin memleket-i asliyelerinde beyânnâme i'tâsıyla tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar etdikleri zaman arazi-i metrûkeden müfârakata mecbur tutuldukları misillü bunların da memâlik-i Osmaniyye'yi hemen terk etmeleri iktizâ eder.

13- An-asl arazi-i metrûke ahalisinden olub da mârru'z-zikr 16/29 Eylül 1913 tarihinden evvel memâlik-i Osmaniyye dahilinde ikamet etmekde olan bi'l-cümle eşhâs Osmanlı

kalacaklarından eşhâs-ı mezkûrenin memleket-i asliyelerine giderek mukim bulundukları mahallerdeki Bulgar memurînine müracaat ederek veyahud diğer bir çare bularak Bulgar pasaportları veya şehâdetnâmeleri ahz ve tedarik edip bilâhare Bulgar tâbiyeti iddiasında bulunmalarına meydan bırakılmış olmamak için memâlik-i Osmaniyye'nin bi'l-cümle nukâtında bunların efrâd-ı aileleriyle beraber isim ve şöhetlerini ve maskat-ı re'slerini ve tarih-i vilâdetlerini ve san'atlarıyla ne zamandan beri nerelerde mukim bulunduklarını irâe eder muvazzah birer defterin Hariciye Nezâreti'ne li-ecli't-tevdî' tanzim ve irsâline Dersâadet ve vilâyât-ı sairece itina olunması icab-ı maslahatdandır.

14- Hakk-ı hıyârını isti'mâlden sonra memâlik-i Osmaniyye'ye gelerek ale'l-usul kayd ve tescil edilen ve tavattun ve temekkün etmiş olan eşhâsla memâlik-i ecnebiyede mutavattın ve mütemekkin eşhâsın vefatları vuku bulduğu takdirde emlâk ve arazilerinin henüz isbât-ı rüşd etmeyen vereselerinden intikali lâzım gelen hisselerin isbât-ı rüşd ile hakk-ı hıyârını isti'mâl edinceye kadar te'cili ve ondan sonra keyfiyetin Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne izbârıyla alınacak cevaba göre muamele ifası icab eder.

14/1 Teşrîn-i Sâni [Kasım] 1913 tarihiyle Atina'da akdedilen Devlet-i Aliyye-Yunanistan Muâhedenâmesi'nin tâbiyete müte'allik ahkâmının suver-i tatbikiyesine dair tanzim ve şehbenderlerimize irsâl olunan talimât-nâmeye tevfi'kan icab eden muamelenin ifasından sonra peyderpey memâlik-i Osmaniyye'ye gelecek eşhâs hakkında memurîn-i dahiliyemizce icra edilecek muameleye dair talimât-nâmedir.

Tâbiyet meselesi Devlet-i Aliyye ile Yunanistan beyninde Atina'da akdolunun 14/1 Teşrîn-i Sâni [Kasım] 1913 tarihli mukâvelenâmenin dördüncü maddesiyle ber-vech-i âtî hâl ve tanzim olunmuştur:

“Yunanistan'ın zîr-i idaresine intikal eden arazi-i Osmaniyye'de mütemekkin kesân Yunan tebaası olacaklar ve Yunan memurîn-i aidesine bir beyânnâme i'tâsı ve Osmanlı şehbenderhânelerinde bir muamele-i kaydiye icrası suretiyle bugünden itibaren üç sene zarfında tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haiz olacaklardır. İşbu beyânnâme memâlik-i ecnebiyede Yunan konsoloshâneleri kaçırlaryalarına tevdi' edilecek ve Osmanlı şehbenderhâneleri tarafından kayd ve tescil olunacaktır. Maamâfih bu hakk-ı hıyârın isti'mâli alâkadarânın nakl-i mekan etmelerine ve Yunanistan haricinde ikamet eylemelerine tâbi bulunacaktır. Bu müddet zarfında memâlik-i Osmaniyye'ye veya memâlik-i ecnebiyeye hicret edecek veyahud oralarda ihtiyar-ı ikamet eyleyecek olan eşhâs Osmanlı kalacaklar ve emvâl-i menkûleleri için ihracât rûsûmunda ma'fuvviyeti haiz olacaklardır. İhtiyâr-ı tâbiyet

keyfiyeti şahsî olacaktır. Mezkûr üç sene müddet zarfında İslâmlar hizmet-i askeriye ifasına tâbi tutulmayacakları gibi bir güne bedel-i askerî de te'diye etmeyeceklerdir. Sagîr bulunanlar sinn-i rüşde vusûllerinden itibaren hakk-ı hıyârlarını isti'mâle başlayacaklardır.”

(1) numaralı protokolde dahi denilir ki: “Terk edilen arazinin ahali-i asliyesinden olup memâlik-i Osmaniyye haricinde mütemekkin bulunanlara tâbiyet-i Yunaniyye'yi ihtiyar etmek üzere altı aylık bir mehl verilecektir. Buna aid beyânnâme ile netâyici dördüncü madde de musarrah beyânnâme ile netâyicin aynı olacaktır.”

Sâlifü'z-zikr beyânnâme ile protokol ahkâmından âti'z-zikr kavâ'id ve esasât istintâc olunuyor:

1- Yunanistan'a terk edilen arazide 1/14 Teşrîn-i Sânî 1913 tarihinde aileleriyle beraber suret-i kat'îye ve dâimede ikamet etmekde olan bi'l-cümle eşhâs Yunan tâbiyetini iktisâb ederler.

2- Binâberîn an-asl arazi-i mezkûre ahalisinden olup da mârru'z-zikr 1/14 Teşrîn-i Sânî 1913 tarihinden evvel memâlik-i Osmaniyye'de, memâlik-i ecnebiyede veyahud eski Yunanistan dahilinde ikamet etmekde bulunan bi'l-cümle kesân Osmanlı kalacakları gibi yine bu arazide mütemekkin olup sâlifü'l-beyân 1/14 Teşrîn-i Sânî 1913 tarihinden mukaddem memâlik-i Osmaniyye'ye veya memâlik-i ecnebiyeye ve hatta eski Yunanistan'a nakl-i mekan etmiş bulunan bi'l-cümle kesân da Osmanlı kalırlar.

3- Tâbiyet-i Yunaniyye'nin kabulü eşhâs-ı mezkûre için zarurî ve mecburî olmadığından bunlar üç sene zarfında yani 1/14 Teşrîn-i Sânî 1913 tarihinden 21/12 Teşrîn-i Evvel 1916 tarihine kadar tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haizdirler.

4- Tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar etmek isteyenlerin arazi-i metrûkede bulundukları takdirde Yunan memurînine bir beyânnâme i'tâ eylemeleri ve en yakın bulunan Osmanlı şehbenderhânesi kançılıryasına bir muamele-i kaydiye icra ettirmeleri lâzımdır.

5- 1/14 Teşrîn-i Sânî 1913 tarihinden evvel arazi-i metrûke sekenesinden olup da muvakkaten memâlik-i ecnebiyede bulunanlar veyahud tarih-i mezkûrdan sonra oraya nakl-i mekan etmiş olanlar arazi-i metrûkeye avdet etmelerine hâcet kalmaksızın sâlifü'z-zikr üç sene müddet zarfında tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haiz olacaklar ve beyânnâmelerini Yunan konsoloshâneleri kançılıryalarına tevdi edecekler ve muamele-i kaydiyelerini en yakın bulunan Osmanlı şehbenderhânelerine icra ettireceklerdir.

6- İhtiyar-ı tâbiyet şahsî olduğundan zevc ve zevce ve sinn-i rüşde vâsıl olmuş evlâdlarının her birinin birer beyânnâme i'tâsıyla Osmanlı şehbenderhâneleri kançılıryalarınca kaydedilmiş olması muktezîdir.

7- Hakk-ı hıyârını isti'mâl edenler arazi-i metrûkeyi terke mecbur oldukları için ber

vech-i bâlâ hakk-ı mezbûru isti'mâl etdiklerini ve kayıdlarının icra edildiğini mübeyyin Osmanlı şehbenderlerinden mu'ta vesikayı hâmilan ister ise memâlik-i Osmaniyye'ye hicret edeceklerdir.

8- Memâlik-i Osmaniyye'ye hicret edecek eşhâs sâkin olacakları mahaller memurîn-i Osmaniyyesi'ne yedlerinde mevcut mârru'z-zikr vesikanın rabtıyla bir arzuhal i'tâ edecek ve bunda memleket-i asliyeleri ile nere Yunan memurîn-i mahalliyesi veya konsoloslarına beyânnâme i'tâ ve hangi Osmanlı şehbenderinden vesika ahz eylemiş olduğundan bahs ile nakl-i mekan etdikleri mahallerde tezâkir-i Osmaniyye i'tâsını istid'â eyleyeceklerdir ve bu suretle kendilerini tavattun eyledikleri mahaller sicill-i nüfusuna kaydetdirecekler ve tezkire-i Osmaniyye istihsâl edeceklerdir.

9- Hakk-ı hıyârlarını isti'mâl etmiş olan eşhâs-ı mezbûrenin pasaportlarının Türkçe kısmında hakk-ı hıyârlarını isti'mâl eylediklerine dair Osmanlı şehbenderlerinden mu'tî bir şehâdetnâme'yi hâmil oldukları tasrîh olunacağından memurîn-i mahalliye alâkadarlara kendilerini nüfus sicillâtına kaydetdirerek tezkire-i Osmaniyye istihsâl etmelerini ihtar edeceklerdir.

10- Yunan memurîn-i mahalliyesi veya konsoloslarına beyânnâme i'tâ etmeyip kendisini Osmanlı şehbenderhânesi kançılıyasına kaydetdirmeden 4 numaralı fıkra beyân olduğu üzere memâlik-i metrûkeden ve 5 numaralı fıkra tasrîh olduğu vechile memâlik-i ecnebiyeden infikâk ile doğrudan doğruya memâlik-i Osmaniyye'ye gelecekler dahi bulunması muhtemel idüğünden eşhâs-ı mezbûre memurîn-i mahalliye'ye isim ve şöretleriyle ebeveynlerinin isim ve şöretlerini, sinn ve mezheblerini ve memâlik-i metrûkede ikamet etmiş oldukları mahallin yani tâbi olduğu vilâyet, kaza, kasaba veya karyenin mahalle ve sokağın isimlerini mübeyyin bir beyânnâme i'tâ edecekler ve memurîn-i mahalliye beyânnâme-i mezkûru Hariciye Nezâreti'ne irsâl eyleyecekler ve hakk-ı hıyârlar isti'mâli için muktezî muamelât Yunanistan'daki Osmanlı şehbenderleri vasıtasıyla icra etdirilmek üzere eşhâs-ı mezkûrenin memâlik-i Şahane'de yeniden ihtiyar-ı ikamet eyledikleri mahall, zevc veya zevcelerinin isimleri sagîr ve evlâd-ı zükûr ve inâsının esâmîsiyle her birinin tarih-i vilâdetleri hakkındaki tafsilâtı da i'tâ edeceklerdir. Altıncı fıkra beyân olduğu vechile hakk-ı hıyâr şahsî olduğundan hakk-ı mezbûre zevc ve zevce ve sinn-i rüşde vâsıl olmuş evlâd tarafından ayrı ayrı isti'mâl olunacaktır.

11- Sagîr bulunanlara gelince: bunlar ancak sinn-i rüşde vusûllerinden itibaren üç sene zarfında hakk-ı hıyârlarını isti'mâl edebileceklerdir. Maamâfih bunlar memâlik-i Osmaniyye'de ihtiyar -ı ikamet edip de rüşde vâsıl oldukdan sonra mahall-i ikametlerindeki memurîn-i Osmaniyye'ye tâbiyet-i Yunaniyye'den istifade etmek istediklerine dair hiçbir beyânnâme i'tâ etmeksizin bir sene daha ikamet edecek olurlar ise muhacir ve binâenaleyh Osmanlı addedileceklerinden ol vakit mahall-i ikametleri sicill-i nüfusuna kayıtları icra edilmek iktizâ eder.

12- Bunlardan şâyed Yunanlı olmak arzusunda bulunanlar zuhur edecek olur ise ebeveynlerinin memleket-i asliyelerinde beyânnâme i'tâsıyla tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar ettikleri zaman arazi-i metrûkeden müfârakata mecbur tutuldukları misillü bunların da memâlik-i Osmaniyye'yi hemen terk eylemeleri muktezîdir.

13- Arazi-i metrûke ahali-i asliyesinden olup da muâhedenâmenin hîn-i akdinde memâlik-i ecnebiyede bulunanlardan Atina Mukâvelenâmesi'nin tarihinden itibaren altı ay zarfında Yunan tâbiyetini ihtiyar edenler artık bir daha memâlik-i Osmaniyye'ye gelemeyeceklerinden bu misillülerden memâlik-i Osmaniyye'ye gelenler olur ise haklarında tahkikât bi'l-icra hakk-ı hıyârı isti'mâl ettikleri sâbit olduğu takdirde teb'îd edilmeleri ve maamâfih bu hususda rıfk ve mülâyemetle hareket edilmesi münasib olur.

14- An-asl arazi-i metrûke ahalisinden olup da mârru'z-zıkr 1/14 Teşrîn-i Sânî 1913 tarihinden evvel memâlik-i Osmaniyye dahilinde ikamet etmekde olan bi'l-cümle eşhâs Osmanlı kalacağından eşhâs-ı mezkûrenin memleket-i asliyelerine giderek mukim bulundukları mahallerdeki Yunan konsoloshânelerine müracaat edip veyahud diğer bir çare bulup Yunan pasaportları veya şehâdetnâmeleri ahz ve tedarikle bilâhare tâbiyet-i Yunaniyye iddiasında bulunmalarına meydan vermiş olmamak için memâlik-i Osmaniyye'nin bi'l-cümle nukâtında bunların efrâd-ı aileleriyle beraber isim ve şöhetleri ve maskat-ı re'sleri ve tarih-i vilâdetleri ve san'atları ve ne zamandan beri nerelerde mukim bulunduklarını irae eder muvazzah birer defterin Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne li-ecli't-tevdî' tanzim ve irsâline Dersââdet ve vilâyât-ı sairece itina olunması icab-ı maslahatdandır.

15- Hakk-ı hıyârını isti'mâlden sonra memâlik-i Osmaniyye'ye gelerek ale'l-usul kayd ve tescil edilen ve tavattun ve temekkün etmiş olanlar ile memâlik-i ecnebiyede tavattun ve temekkün eden eşhâsın vefatları vuku bulduğu takdirde emlâk ve arazilerinin henüz isbât-ı rüşd etmeyen vereselerinden intikali lâzım gelen hisselerin isbât-ı rüşd ile hakk-ı hıyârını isti'mâl edinceye kadar te'cili ve ondan sonra keyfiyetin Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne izbârıyla alınacak cevaba göre muamele ifası icab eder.

DH. MB. HPS. M, 12/20_2,3

الحمد لله
خليفة
١٦٧ عموم

٣ نيسان سنه ٣٣٣٠ تاريخي تحريرات عموميه زيلدر در سعادته منعقد دولت عليه - صربستان معاهده ناميه احكامي
موجبه تطبيق وتعقيب ايديه جك تابعيت معامله سنه دائر خارجيه نظارتجه تنظيم اولنان تعليلات نامه نك نسخ مطبوعه سندن
عددي لفا ارسال قلندي موجبه ايفاي معامله اولتمسي تعميماً تبليغ اولتور اقدام .
س ٢٥ برادى الاخر سنه ٣٣٣٢ و س ٨ مايس سنه ٣٣٣٠ داخله ناظري نامه
منتشار

مبايعه اميريه ميدك
١٩١
نه

در سعادتده عقد ایدیلن دولت علیه - صربستان معاهده نامہ سی احکامی موجبہ تطبیق و تعقیب ایدیلہ جک اولان تابعیت معاملہ سنہ دائر یازیلان تعلیماتنامہ بودفعہ دولت علیه شہنہرلرینہ تبلیغ و ارسال اولمشدر شہنہرلر مر طرفدن بر موجب تعلیماتنامہ ایجاب ایجاب ایدن معاملہ نک ایفاسندن صکرہ پی در پی ممالک عثمانیہ یہ کلہ جک اشخاص حقندہ مأمورین داخلہ مزجہ اجرا ایدیلہ جک معاملہ نک دخی مارالذ کر معاهده نامہ مندرجاتہ موافق اولسنی تسہیلأ بروجہ آتی تعلیماتنامہ نک تنظیمہ ابتدار ایدلمشدر . تابعیت مسئلہ سی ۱۱ مارت سنہ ۹۱۴ تاریخندہ دولت علیه ایلہ صربستان پیندہ در سعادتده عقد اولان معاهده نامہ نک در دنجی مادہ سی و معاهده نامہ یہ مربوط و حکومت سنہ مرخصی طرفدن صرب مرخصہ مرسل عینی تاریخی مکتوب ایلہ تنظیم اولمشدر اشبو مادہ شو صورتہ محرر در :

« صربستانہ ترک ایدیلن اراضیدہ ساکن بولان اشخاص صرب تبعہ سی اولہ جقلر و معاهدہ حاضرہ نک امضاسندن اعتبارأ
« اوچ سنہ طرفندہ صرب مأمورین متعلقہ سنہ بر بیاننامہ اعطالی صورتیلہ تابعیت عثمانیہ اختیار ایلک صلاحیتی حائز
« بولہ جقلردر بویاننامہ عثمانی شہنہرخانہ لرنہ قید و تسجیل اولہ جقدر بیاننامہ مذکور ممالک اجنبیہ دہ صرب قونسلو خانہ لری
« قچقارلیرلیرنہ تودیع ایدیلہ جک و عثمانی شہنہرخانہ لری طرفدن قید و تسجیل ایدیلہ جکدر معافیہ اشبو اختیار تابعیت حقنک
« استعمالی علاقہ دارانک صربستان خارجہ نقل و اقامت ایتلیرنہ معلقدر ترک ایدیلن اراضی اہالی اصلہ سندن اولوب ممالک
« اجنبیہ دہ ساکن بولان اشخاصہ صرب تابعیتی اختیار ایچون عینی مہلت و برلمشدر اشخاص مرقومہ طرفدن بونک ایچون
« عثمانی شہنہرخانہ لری قچقارلیرلیرنہ بر بیاننامہ اعطا ایدیلہ جک و بویاننامہ صرب قونسلو خانہ لرنہ قید و تسجیل اولہ جقدر
« شوراسی مقرر در کہ اشخاص مرقومہ بر کرہ صرب تابعیتی احراز ایتدکن صکرہ ارتق ممالک عثمانیہ یہ عودت ایدہ میہ جکلردر .
« اختیار تابعیت کیفیتی شخصیدر

« صغیر بولانلر ایچون مدت خیال سنہ رسدہ وصوللری تاریخندن اعتبارأ ایشلہ مکہ باشلاہ جقدر حق خیالیرلینک استعماندن
ناشی نقل مکان ایتک مجبوریتدہ بولہ جق اولان اشخاص اموال منقولہ لری اخراجات رسندن معفو اولہرق امرارہ صلاحیتدار
اولہ جقلری کبی ہر نوع اموال غیر منقولہ لری دخی محافظہ ایتک و اشخاص ثالثہ معرفتسہ ادارہ ایتدیرمک حقنی حائز
« بولہ جقلردر ترک ایدیلن اراضیدہ ساکن اسلاملر مارالذ کر مدت خیال طرفندہ خدمت عسکریہ ایفاسنہ تابع طوطیہ جقلر
« و بر کونہ بدل عسکری تأدیہ ایتہ جکلردر .
« مارالذ کر مکتوب شو صورتہ محرر در .

« ترک ایدیلن اراضینک اہالی اصلہ سندن اولوب ممالک عثمانیہ دہ متمکن بولان خرسینانلر میانندہ صرب تابعیتہ کیرمک
« اوزرہ تابعیت عثمانیہ یہ ترک ایتک ایستہ جک اولانلر بولندینی تقدیردہ حکومت عثمانیہ نک بو خصوصہ کی قوانین و نظامات
« مرعیہ احکامیلہ قابل تألیف اولان کافہ تسہیلانی انلر حقندہ ابرازہ امادہ بولندیغنی حکومت سنہ نامہ اولہرق ذات
« اصیلانہ لیرنہ بیان ایدر و بو وسیلہ ایلہ تقدیم احترامات ایلرم »

سلف الذ کر در دنجی مادہ ایلہ مکتوب احکامندن آتی الذ کر قواعد و اساسات استنتاج اولنور .
۱ - صربستانہ ترک ایدیلن اراضیدہ ۱۱ مارت سنہ ۹۱۴ تاریخندہ عائلہ لریلہ برابر صورت قطعہ و دائمہ دہ اقامت ایتکدہ
اولان بالجلہ اشخاص صرب تابعیتی اکتساب ایدرلر .

۲ - بنابرین عن اصل اراضی مذکورہ اہالی سندن اولویدہ مارالذ کر ۱۴ مارت سنہ ۹۱۴ تاریخندن اول ممالک عثمانیہ دہ
ممالک اجنبیہ دہ و یا خود اسکی صربستان داخلندہ اقامت ایتکدہ بولان بالجلہ کسان عثمانی قالہ جقلری کبی ینہ بو اراضیدہ
متمکن اولوب سالف البیان ۱۴ مارت سنہ ۹۱۴ تاریخندن مقدم ممالک عثمانیہ دہ و یا خود ممالک اجنبیہ دہ حتی اسکی صربستانہ
نقل مکان ایتش بولان کسان دہ کذلک عثمانی قالرلر .

- ۳ - صرب تابعیتك قبولی اشخاص مذکورہ ایچون ضروری و مجبوری اولدیغندن بونلر اوج سنے ظرفندہ یعنی ۱۱ مارت سنہ ۹۱۴ تاریخندن ۲۸ شباط و ۱۳ مارت سنہ ۹۱۷ تاریخنه قدر تابعیت عثمانیهی اختیار ایلک صلاحیتی حائزدرلر .
- ۴ - تابعیت عثمانیهی اختیار ایلک ایستینلرک اراضی متروکده بولندقلری تقدیرده صرب مأمورینه بر بیاننامه اعطا ایلرلی واک یقین بولنان عثمانی شہنرخانہسی قیچلاریہ سنہ بر معاملہ قیدیہ اجرا ایتدیرمہلری لازمدر .
- ۵ - ۱۴ مارت سنہ ۹۱۴ تاریخندن اول اراضی متروکده سکته سندن اولوبده موقتاً ممالک اجنبیہده بولنانلر و یاخود تاریخ مذکوردن صکرہ اورایہ نقل مکان ایتش اولانلر اراضی مذکورہ بے عودت ایتلرینہ حاجت قالمسزین سالف الذکر اوج سنہ مدت ظرفندہ تابعیت عثمانیهی اختیار ایلک صلاحیتی حائز اوله جقلر و بیاننامه لرلی صرب قونسولرخانہلری قیچلاریہ لرینہ تودیع ایدہ جکلر و معاملہ قیدیہ لرلی اک یقین بولنان عثمانی شہنرخانہ لرینہ اجرا ایتدیرہ جکلردر .
- ۶ - اختیار تابعیت شخصی اولدیغندن زوج و زوجہ و سن رشده واصل اولمش اولاد لریند ہر برینک برر بیاننامه اعطاسیلہ عثمانی شہنرخانہلری قیچلاریہ لرینہ قید ایدمش اولمش مقتضیدر .
- ۷ - حق خیارینی استعمال ایدنلر اراضی مذکورہی ترکہ مجبور اولدقلری ایچون بروجہ بالا حق مزبوری استعمال ایتدکلرینی و قیدلرینک اجرا ایدلرینکی مین عثمانی شہنرخانہ لرندن معطی وثیقہی حاملہ ایستلرسہ ممالک عثمانیہ بے ہجرت ایدہ جکلردر .
- ۸ - ممالک عثمانیہ بے ہجرت ایدہ جک اشخاص ساکن اولادقلری محللر مأمورین عثمانیہ سنک یدلرندہ موجود مارالذکر وثیقہ نک ربطیلہ بر عرفحال اعطا ایدہ جک بوندہ مملکت اصلیلرلہ ترہ صرب مأمورین محلہسی و یا قونسولس لرینہ بیاننامہ اعطا و هانکی عثمانی شہنرخندن وثیقہ اخذ ایتش اولدیغندن بمثلہ نقل مکان ایتدکلری محللرندہ تذاکر عثمانیہ اعطاسنی استعدا ایلہ جکلردر و بو صورتلہ کندولرینی وطن ایلدکلری محللر سجل نفوسہ قید ایتدیرہ جکلر و تذکرہ عثمانیہ استحصال ایدہ جکلردر .
- ۹ - حق خیارلرینی استعمال ایتش اولان اشخاص مزبورہ نک بسا بورطلرینک ترکہ قسمندہ حق خیارلرینی استعمال ایلدکلرینہ دائر عثمانی شہنرخلرندن معطی بر شہادتنامہی حامل اولدقلری تصریح اولنہ جفندن مأمورین محلہ علاقہ دارلرہ کندیلرینی نفوس سجلا تہ قید ایتدیرہ رک تذکرہ عثمانیہ استحصال ایتلرینی اخطار ایدہ جکلردر .
- ۱۰ - صرب مأمورین محلہسی و یا قونسولس لرینہ بیاننامہ اعطا ایتوب کندوسنی عثمانی شہنرخانہسی قیچلاریہ سنہ قید ایتدیرمہدن « ۴ » نومرولی فقرہده بیان اولندینی اوزرہ ممالک متروکدن « ۵ » نومرولی فقرہده تصریح اولندینی وجہلہ ممالک اجنبیہدن انفکاک ایلہ طوغریدن طوغری بے ممالک عثمانیہ بکلہ جکلر دخی بولنسی محتمل ایدو کندن اشخاص مزبورہ مأمورین محلہیہ اسم و شہرتلریہ ابونلرینک اسم و شہرتلرینی ، سن و مذہبلرینی و ممالک متروکده اقامت ایتش اولدقلری محکم یعنی تابع اولدینی ولایت ، قضا ، قصبہ و قریہ نک محلہ و یا سوقا عک اسملرینی مین بر بیاننامہ اعطا ایدہ جکلر و مأمورین محلہ بیاننامہ مذکور ی خارجیہ نظارتہ ارسال ایلہ جکلر و حق خیارک استعمالی ایچون مقتضی معاملات صربستاندہ عثمانی شہدلرلی واسطہ سیلہ اجرا ایتدیرلک اوزرہ اشخاص مذکورہ نک ممالک شہانہده یکیدن اختیار اقامت ایلدکلری عمل زوج و یا زوجہ لرینک اسملری و صغیر اولاد ذکور و انانک اسمیسیلہ ہر برینک تاریخ ولادتلری حقندہ کی تفصیلاتیہ اعطا ایدہ جکلردر . نتیجہ فقرہده بیان اولندینی اوزرہ حق خیار شخصی اولدیغندن حق مزبور زوج ، زوجہ و سن رشده داخل اولمش اولاد طرفندن آیری آیری استعمال اولنہ جقندر .
- ۱۱ - صغیر بولنانلرہ کلنجہ : بونلر انحق سن رشده وصوللرندن اعتباراً اوج سنہ ظرفندہ حق خیارلرینی استعمال ایدہ بیلہ جکلردر . مع مافیہ بونلر ممالک عثمانیہده اختیار اقامت ایدوبده سن رشده واصل اولدندن صکرہ محل اقامتلرندہ کی مأمورین عثمانیہ بے تابعیت عثمانیہدن استفادہ ایتک ایستدکلرینہ دائر هیچ بر بیاننامہ اعطا ایتکسزین برسندہا اقامت ایدہ جک اولورلرسہ مهاجر و بناء علیہ عثمانی عد ایدلہ جکلرندن اول وقت محل اقامتلری سجل نفوسہ قیدلری اجرا ایدلک اقتضایدر .

۱۲ — بونلردن شاید صربلی اولمق آرزوسنده بولنانلر ظهور ایدمک اولور ایسه — ابونلرینک مملکت اصلیه لریده بیاننامه اعطاسیه تابعیت عثمانیه بی اختیار ایتدکلری زمان اراضی مترکدن مفارقه مجبور طوتدقلری تمللو — بونلرکده ممالک عثمانیه بی هان ترک ایللری مقتضیدر .

۱۳ — اراضی متروکه اهالی اصلیه سندن اولوبده معاهده نامه نك حین عقدنده ممالک اجنبیه ده بولنانلردن استانبول معاهده نامه سنک تاریخندن اعتباراً اوچ سنه ظرفنده صرب تابعیتی اختیار ایدنلر ارتق بر دها ممالک عثمانیه کله میه جکلرندن بو تمللولردن ممالک عثمانیه کلنلر اولورسه حققرنده تحقیقات بالاجرا حق خیاری استعمال ایتدکلری ثابت اولدینی تقدیرده تبعید ایدملری ومعافیه بو خصوصده رفق وملایمتله حرکت ایدلمسی مناسب اولور .

۱۴ — عن اصل اراضی متروکه اهالی سندن اولوبده مارالذ کر ۱۴ مارت سنه ۹۱۴ تاریخندن اول ممالک عثمانیه داخلنده اقامت ایتمکده اولان بالجله اشخاص عثمانی قاله جندن اشخاص مذکوره نك مملکت اصلیه لرینه کیدرک مقیم بولندقلری محملرده کی صرب مأمورینه مراجعت ایدوب ویاخود دیگر برچاره بولوب صرب پساپورطلری ویا شهادتنامه لری اخذ وتدارکله بالاخره صرب تابعیتی ادعاسنده بولنلرینه میدان بر اقلمش اولماق ایچون ممالک عثمانیه نك بالجله نقاطنده بونلرک افراد عائله لرله برابر اسم وشهرتلری ومسقط رأسلری وتاریخ ولادتلری وصفتلری ونه زماندنبری نره لرده مقیم بولندقلری اراؤه ایدر موضع برر دفترک خارجیه نظاوت جلیله سنه لاجل التودیع تنظیم وارسله درسعادت وولایات سائرجه اعتنا اولنسی ایجاب مصلحتنددر .

۱۵ — حق خیاری استعمالدن صکره ممالک عثمانیه کله رک علی الاصول قید وتسجیل ایدیلن وتوطن وتمکن ایتمش اولانلرله ممالک اجنبیه ده توطن وتمکن ایدن اشخاصک وفاتلری وقوع بولدینی تقدیرده املاک وارضیلرینک هنوز اثبات رشد ایتیان وره لرندن انتقالی لازم کلن حصه لک اثبات رشد ایله حق خیاری استعمال ایدنجه قدر تأجلی وآندن صکره کیفیتک خارجیه نظاوت جلیله سنه ازابایله آله حق جوابه کوره معامله ایفاسی ایجاب ایدر .

۱۶ — ترک ایدیلن اراضینک اهالی اصلیه سندن اولوب ۱۴ مارت سنه ۹۱۴ تاریخندن مقدم معائله ممالک عثمانیه ده تمکن ایلش بولنان خرسیدانلر میننده صرب تابعیت کیرمک اوزره تابعیت عثمانیه بی ترک ایتمک ایستیه جک اولانلر بولندینی تقدیرده بونلر قوانین ونظامات احکامنه توفیقاً اول امرده بر استدعائمه وبرده بعدما ممالک عثمانیه عودت ایتیه جکلرینه وشایدکله جک اولورلر ایسه حققرنده تبعه عثمانیه صفتله معامله ایفاسنه راضی اوله جکلرینه دائر تعهد سندی اعطا ایدم جکلر وممالک عثمانیه ده بولندقلری مدتیجه ذمت امیریہ وتکالیف عسکریه وسائرده ن طولانی ایلدیشکلری اولمدینی عندالتحقیق تبیین ایلدکدن صکره مقام عالی اجرادن عرض واستیدان اولنه رق شرفصدور بیوریله حق ارده سنه موجبنجه خرج رسمیسنک اخذیه یدلرینه رخصتنامه رسمی ویریله جک وبو خصوصده کی قوانین ونظامات مرعیه احکامیه قابل تألیف اولان کافی تسهیلات انلر حقنده ابراز اولنه جقدز . بو صورتله صرب تابعیتی اکتساب ایتمش اولان کسان کذا ممالک عثمانیه دن اخراج ایدیله جکدر . اشبو تابعیت مکنتسه دخی شخصی اولوب زوجه لری ورشید وصغیر اولادلری بوندن طولانی تابعیت عثمانیه دن محروم اولمزلر .

SİRBİSTAN'LA YAPILAN ANTLAŞMADA VATANDAŞLIK

Osmanlı Devleti ile Sırbistan arasında 14 Mart 1914 tarihinde İstanbul'da imzalanan antlaşmanın, vatandaşlık tercihi, sahip olunan emlak ve araziye tasarruf etme, askerlik gibi hususları düzenleyen vatandaşlıkla ilgili maddeleri içeren talimatnamenin vilayetlere ve resmi kurumlara gönderildiğine dair

THE CITIZENSHIP ON THE TREATY SIGNED WITH SERBIA

The regulation which was issued in accordance with the agreement signed with Serbia in Istanbul on March 14th 1914 and which was related to such subjects as the preference of the citizenship, the right of disposition on individual estates and the military service was sent to the cities and the governmental agencies

21 Mayıs / May 1914

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Kalem-i Mahsus
Umum 167

3 Nisan 30/32 tarihli tahrirât-ı umumiyeye zeyldir.

Dersaâdet'de mün'akid Devlet-i Aliyye-Sırbistan Muâhedenâmesi ahkâmı mücebince tatbik ve takib edilecek tâbiyet muamelesine dair Hariciye Nezâretince tanzim olunan talimâtname'nin nüsh-i matbû'asından () adedi leffen irsâl kılındı. Mücebince ifa-yı muamele olunması ta'mîmen tebliğ olunur efendim.

25 Cemâziyelevvel [1]332 ve 8 Mayıs [1]330

Dahiliye Nâzırı Nâmına
Müsteşar

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Kalem-i Mahsus

Dersaâdet'de akdedilen Devlet-i Aliyye-Sırbistan Muâhedenâmesi ahkâmı mücebince tatbik ve takib edilecek olan tâbiyet muamelesine dair yazılan talimâtname bu defa Devlet-i Aliyye şebhenderlerine tebliğ ve irsâl olunmuştur. Şebhenderlerimiz tarafından ber-mûceb-i talimâtname icab eden muamelenin ifasından sonra peyderpey memâlik-i Osmaniyye'ye ge-

lecek eşhâs hakkında memurîn-i dahiliyemizce icra edilecek muamelenin dahi mârru'z-zikr muâhedenâme mündericâtına muvâfık olmasını teshîlen ber-vech-i âtî talimâtnâmenin tanzimine ibtidâr edilmiştir.

Tâbiyet meselesi 1/14 Mart [1]914 tarihinde Devlet-i Aliyye ile Sırbistan beyinde Dersââdet'de akdolunan muâhedenâmenin dördüncü maddesi ve muâhedenâmeye merbût ve Hükûmet-i Seniyye murahhası tarafından Sırb murahhasına mürsel aynı tarihli mektub ile tanzim olunmuştur. İşbu madde şu suretle muharrerdir:

Sırbistan'a terk edilen arazide sâkin bulunan eşhâs Sırb tebaası olacaklar ve muâhede-i hâzırânın imzasından itibaren üç sene zarfında Sırb memurîn-i müte'allikasına bir beyânnâme i'tâsı suretiyle tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haiz bulunacaklardır. Bu beyânnâme Osmanlı şebenderhânelerinde kayıd ve tescil olunacaktır. Beyânnâme-i mezkûr memâlik-i ecnebiyede Sırb konsoloshâneleri kançılaryalarına tevdi' edilecek ve Osmanlı şebenderhâneleri tarafından kayıd ve tescil edilecektir. Maamâfih işbu ihtiyar-ı tâbiyet hakkının isti'mâli alâkadarânın Sırbistan haricine nakl ve ikamet etmelerine mu'allaktır. Terk edilen arazi ahali-i asliyesinden olup memâlik-i ecnebiyede sâkin bulunan eşhâs Sırb tâbiyetini ihtiyar için aynı mühlet verilmiştir. Eşhâs-ı merkûme tarafından bunun için Osmanlı şebenderhâneleri kançılaryalarına bir beyânnâme i'tâ edilecek ve bu beyânnâme Sırb konsoloshânelerinde kayıd ve tescil olunacaktır. Şurası mukarrerdir ki eşhâs-ı merkûme bir kere Sırb tâbiyetini ihrâz etdikten sonra artık memâlik-i Osmaniyye'ye avdet edemeyeceklerdir. İhtiyar-ı tâbiyet keyfiyeti şahsîdir.

Sagîr bulunanlar için müddet-i hıyâr sinn-i rüşde vusûlleri tarihinden itibaren işlemeye başlayacaktır. Hakk-ı hıyârlarının isti'mâlinden nâşi nakl-i mekân etmek mecburiyetinde bulunacak olan eşhâs emvâl-i menkûlelerini ihracât resminden muaf olarak imrâra selâhiyetdâr olacakları gibi her nev' emvâl-i gayr-ı menkûlelerini dahi muhafaza etmek ve eşhâs-ı sâlise ma'rifetiyle idare ettirmek hakkını haiz bulunacaklardır. Terk edilen arazide sâkin İslâmlar mârru'z-zikr müddet-i hıyâr zarfında hizmet-i askeriye ifasına tâbi tutulmayacaklar ve bir gûne bedel-i askerî te'diye etmeyeceklerdir.

Terk edilen arazinin ahali-i asliyesinden olup memâlik-i Osmaniyye'de mütemekkin bulunan Hıristiyanlar miyânında Sırb tâbiyetine girmek üzere tâbiyet-i Osmaniyye'yi terk etmek isteyecek olanlar bulunduğu takdirde Hükûmet-i Osmaniyye'nin bu hususdaki kavânîn ve nizâmât-ı mer'îye ahkâmıyla kâbil-i te'lif olan kâffe-i teshîlâtı onlar hakkında ibrâza âmâ-

de bulunduğunu Hükûmet-i Seniyye nâmına olarak zât-ı asilânelerine beyân eder ve bu vesile ile takdim-i ihtirâmât eylerim.”

Sâlifü’z-zikr dördüncü madde ile mektub ahkâmından âti’z-zikr kavâ’id ve esasât istintâc olunur:

1- Sırbistan’a terk olunan arazide 1/14 Mart [1]914 tarihinde aileleriyle beraber suret-i kat’iye ve dâimede ikamet etmekde olan bi’l-cümle eşhâs Sırb tâbiiyetini iktisâb ederler.

2- Binâberîn an-asl arazi-i mezkûre ahalisinden olup da mârru’z-zikr 14 Mart [1]914 tarihinden evvel memâlik-i Osmaniyye’de memâlik-i ecnebiyede veyahud eski Sırbistan dahilinde ikamet etmekde bulunan bi’l-cümle kesân Osmanlı kalacakları gibi yine bu arazide mütemekkin olup sâlifü’l-beyân 14 Mart [1]914 tarihinden mukaddem memâlik-i Osmaniyye’ye veyahud memâlik-i ecnebiyeye ve hatta eski Sırbistan’a nakl-i mekân etmiş bulunan kesân da kezâlik Osmanlı kalırlar.

3- Sırb tâbiiyetinin kabulü eşhâs-ı mezkûre için zarurî ve mecburî olmadığından bunlar üç sene zarfında yani 1/14 Mart [1]914 tarihinden 28 Şubat ve 13 Mart [1]917 tarihine kadar tâbiiyet-i Osmaniyye’yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haizdirler.

4- Tâbiiyet-i Osmaniyye’yi ihtiyar eylemek isteyenlerin arazi-i metrûkede bulundukları takdirde Sırb memurînine bir beyânnâme i’tâ eylemeleri ve en yakın bulunan Osmanlı şehbenderhânesi kançılaryasına bir muamele-i kaydiye icra ettirmeleri lâzımdır.

5- 14 Mart [1]914 tarihinden evvel arazi-i metrûke sekenesinden olup da muvakkaten memâlik-i ecnebiyede bulunanlar veyahud tarih-i mezkûrdan sonra oraya nakl-i mekân etmiş olanlar arazi-i mezkûreye avdet etmelerine hâcet kalmaksızın sâlifü’z-zikr üç sene müddet zarfında tâbiiyet-i Osmaniyye’yi ihtiyar eylemek selâhiyetini haiz olacaklar ve beyânnâmelerini Sırb konsoloshâneleri kançılaryalarına tevdi’ edecekler ve muamele-i kaydiyelerini en yakın bulunan Osmanlı şehbenderhânelerine icra ettireceklerdir.

6- İhtiyâr-ı tâbiiyet şahsî olduğundan zevc ve zevce ve sinn-i rüşde vâsıl olmuş evlâdlarının her birinin birer beyânnâme i’tâsıyla Osmanlı şehbenderhâneleri kançılaryalarınca kaydedilmiş olması muktezîdir.

7- Hakk-ı hıyârını isti’mâl edenler arazi-i mezkûreyi terke mecbur oldukları için ber-vech-i bâlâ hakk-ı mezbûru isti’mâl ettiklerini ve kayıdlarının icra edildiğini mübeyyin

Osmanlı şehbenderhânelerinden mu'ta vesikayı hâmilan isterlerse memâlik-i Osmaniyye'ye hicret edeceklerdir.

8- Memâlik-i Osmaniyye'ye hicret edecek eşhâs sâkin olacakları mahaller memurîn-i Osmaniyye'sinin yedlerinde mevcut mârru'z-zikr vesikanın rabtıyla bir arzuhal i'tâ edecek ve bunda memâlik-i asliyeleriyle nere Sırb memurîn-i mahalliyesi veya konsoloslarına beyânnâme i'tâ ve hangi Osmanlı şehbenderinden vesika ahz eylemiş olduğundan bahs ile nakl-i mekân etdikleri mahallerde tezâkir-i Osmaniyye i'tâsını istid'â eyleyeceklerdir ve bu suretle kendilerini tavattun eyledikleri mahaller sicil-i nüfusuna kaydetdirecekler ve tezkire-i Osmaniyye istihsâl edeceklerdir.

9- Hakk-ı hıyârlarını isti'mâl etmiş olan eşhâs-ı mezbûrenin pasaportlarının Türkçe kısmında hakk-ı hıyârlarını isti'mâl eylediklerine dair Osmanlı şehbenderlerinden mu'ta bir şehâdetnâme'yi hâmil oldukları tasrîh olunacağından memurîn-i mahalliye alâkadarlara kendilerini nüfus sicillâtına kaydetdirerek tezkire-i Osmaniyye istihsâl etmelerini ihtar edeceklerdir.

10- Sırb memurîn-i mahalliyesi veya konsoloshânelerine beyânnâme i'tâ etmeyip kendisini Osmanlı şehbenderhânesi kaçırlaryasına kaydetdirmeden "4" numaralı fıkra beyân olduğu üzere memâlik-i metrûkeden ve "5" numaralı fıkra tasrîh olduğu vechile memâlik-i ecnebiyeden infikâk ile doğrudan doğruya memâlik-i Osmaniyye'ye gelecekler dahi bulunması muhtemel idüğünden eşhâs-ı mezbûre memurîn-i mahalliye isim ve şöretleriyle ebeveynlerinin isim ve şöretlerini, sinn ve mezheblerini ve memâlik-i metrûkede ikamet etmiş oldukları mahallin yani tâbi olduğu vilâyet, kaza, kasaba ve karyenin mahalle veya sokağın isimlerini mübeyyin bir beyânnâme i'tâ edecekler ve memurîn-i mahalliye beyânnâme-i mezkûru Hariciye Nezâreti'ne irsâl eyleyecekler ve hakk-ı hıyârın isti'mâli için muktezî muamelât Sırbistan'da Osmanlı şehbenderleri vasıtasıyla icra etdirilmek üzere eşhâs-ı mezkûrenin memâlik-i Şahane'de yeniden ihtiyar-ı ikamet eyledikleri mahall, zevce veya zevcelerinin isimleri ve sagîr evlâd-ı zükûr ve inâsının esâmîsiyle her birinin tarih-i vilâdetleri hakkındaki tafsilâtı da i'tâ edeceklerdir. Altıncı fıkra beyân olduğu üzere hakk-ı hıyâr şahsî olduğundan hakk-ı mezbûr zevce, zevce ve sinn-i rüşde dahil olmuş evlâd tarafından ayrı ayrı isti'mâl olunacaktır.

11- Sagîr bulunanlara gelince: Bunlar ancak sinn-i rüşde vusûllerinden itibaren üç sene zarfında hakk-ı hıyârlarını isti'mâl edebileceklerdir. Maamâfih bunlar memâlik-i Osmaniyye-

ye'de ihtiyar-ı ikamet edip de sinn-i rüşde vâsıl oldukdan sonra mahall-i ikametlerindeki memurîn-i Osmaniyye'ye tâbiyet-i Osmaniyye'den istifade etmek istediklerine dair hiçbir beyânnâme i'tâ etmeksizin bir sene daha ikamet edecek olurlarsa muhacir ve binâenaleyh Osmanlı addedileceklerinden ol vakit mahall-i ikametleri sicill-i nüfusuna kayıtları icra edilmek iktizâ eder.

12- Bunlardan şâyed Sırbli olmak arzusunda bulunanlar zuhur edecek olur ise -ebeveynlerinin memleket-i asliyelerinde beyânnâme i'tâsıyla tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar ettikleri zaman arazi-i metrûkeden müfârakata mecbur tutuldukları misillü- bunların da memâlik-i Osmaniyye'yi hemen terk eylemeleri muktezâdır.

13- Arazi-i metrûke ahali-i asliyesinden olup da muâhedenâmenin hîn-i akdinde memâlik-i ecnebiyede bulunanlardan İstanbul Muâhedenâmesi'nin tarihinden itibaren üç sene zarfında Sırb tâbiyetini ihtiyar edenler artık bir daha memâlik-i Osmaniyye'ye gelemeyeceklerinden bu misillülerden memâlik-i Osmaniyye'ye gelenler olursa haklarında tahkikât bi'l-icra hakk-ı hıyârı isti'mâl ettikleri sabit olduğu takdirde teb'îd edilmeleri ve maamâfih bu hususda rıfk ve mülâyemetle hareket edilmesi münasib olur.

14- An-asl arazi-i metrûke ahilisinden olup da mârru'z-zikr 14 Mart [1]914 tarihinden evvel memâlik-i Osmaniyye dahilinde ikamet etmekde olan bi'l-cümle eşhâs Osmanlı kalacağından eşhâs-ı mezkûrenin memleket-i asliyelerine giderek mukim bulundukları mahallerdeki Sırb memurînine müracaat edip veyahud diğer bir çare olup Sırb pasaportları veya şehâdetnâmeleri ahz ve tedarikle bilâhare Sırb tâbiyeti iddiasında bulunmalarına meydan bırakılmış olmamak için memâlik-i Osmaniyye'nin bi'l-cümle nukâtında bunların efrâd-ı aileleriyle beraber isim ve şöhretleri ve maskat-ı re'sleri ve tarih-i vilâdetleri ve sıfatları ve ne zamandan beri nerelerde mukim bulunduklarını irâe eder muvazzah birer defterin Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne li-ecli't-tevdî' tanzim ve irsâline Dersââdet ve vilâyât-ı sairece itina olunması icab-ı maslahattandır.

15- Hakk-ı hıyârını isti'mâlden sonra memâlik-i Osmaniyye'ye gelerek ale'l-usul kayıd ve tescil edilen ve tavattun ve temekkün etmiş olanlarla memâlik-i ecnebiyede tavattun ve temekkün eden eşhâsın vefatları vuku bulduğu takdirde emlâk ve arazilerinin henüz isbât-ı rüşd etmeyen vereselerinden intikali lâzım gelen hisselerin isbât-ı rüşd ile hakk-ı hıyârını isti'mâl edinceye kadar te'cili ve ondan sonra keyfiyetin Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne izbârıyla alınacak cevaba göre muamele ifası icab eder.

16- Terk edilen arazinin ahali-i asliyesinden olup 14 Mart [1]914 tarihinden mukaddem maa-aile memâlik-i Osmaniyye'de temekkün eylemiş bulunan Hıristiyanlar miyânında Sırb tâbiyetine girmek üzere tâbiyet-i Osmaniyye'yi terk etmek isteyecek olanlar bulunduğu takdirde bunlar kavânîn ve nizâmât ahkâmına tevfiikan evvel emirde bir istid'ânâme ve bir de ba'demâ memâlik-i Osmaniyye'ye avdet etmeyeceklerine ve şâyed gelecek olurlar ise haklarında tebaa-yı Osmaniyye sıfatıyla muamele ifasına razı olacaklarına dair taahhüd senedi i'tâ edecekler ve memâlik-i Osmaniyye'de bulundukları müddetce zimmet-i emiriye ve tekâlif-i askeriye ve saireden dolayı ilişkileri olmadığı inde't-tahkik tebeyyün eyledikten sonra makam-ı âlî-i icradan arz ve istîzân olunarak şeref-sudûr buyurulacak irâde-i seniyye mûcebince harc resminin ahzıyla yedlerine ruhsatnâme-i resmî verilecek ve bu hususdaki kavânîn ve nizâmât-ı mer'îye ahkâmıyla kâbil-i te'lif olan kâfi teshîlât onlar hakkında ibrâz olunacaktır. Bu suretle Sırb tâbiyetini iktisâb etmiş olan kesân kezâ memâlik-i Osmaniyye'den ihrac edilecektir. İşbu tâbiyet-i müktesebe dahi şahsî olup zevceleri ve reşid ve sagîr evlâdları bundan dolayı tâbiyet-i Osmaniyye'den mahrûm olmazlar.

DH. MB. HPS. M, 13/30_1,2

خلاصہ سی :
بلا ماذونیت تابعیت یونانیہ کیرن
عثمانیہ حقندہ .

الحمد لله
خالد نظاری

یو لیبی
۱۶۶

امیت عمومیہ مدیریتی
قلبی
۲۱۳ عموم

یونانستانہ ترک ایدیلن اراضیدہ مقیم اولوب آتہ مقاولہ نامہ سنک دردنجی ماده سی موجبہ یونان تابعیتی احراز ایتش
ومقاولہ نامہ نک عقدینہ مصادف ۱۶۳۳ تشرین ثانی سنہ ۹۱۳ تاریخیدن اعتباراً اوج سنہ ظرفندہ تابعیت عثمانیہ اختیار ایللمش
اولان وکذلک اراضی متروکہ اہالی اصلہ سندن اولوب ممالک عثمانیہ خارجندہ مقیم اولہرق سالف الذکر مقاولہ نامہ نک بر
نومرولی پروتوقولی مندرجاتہ نظراً آلتی آی ظرفندہ یونان تابعیتی اختیار ایدن کساندن ماعددا بلا ماذونیت تابعیت یونانیہ
اکتساب ایدن ویاخود بر یونان پسپورطی الہ ایدرک یونانلیق ادعاسندہ بولنان عثمانیہ ترک تابعیت قانوننامہ سنہ توفیقاً یا بوتبیل
تابعیتلری کائن لمکن عدایدیلہرک کا کان تبعہ عثمانیہ دن تلقی وحقندنہ او بولده معاملہ ایدلسی ویاخود تابعیت عثمانیہ دن اسقاط و ممالک
عثمانیہ خارجہ اخراجی ایلہ معاملہ اسقاطک بتون نتایجہ معروض طوتیلوب اجابنک حق استملا کی قانوننک برنجی ماده سندہ استسنا
اولنان اشخاصک املاک و اراضیسہ مخصوص قانونہ توفیقاً ممالک عثمانیہ دہ استملاک و توارث حقندن محروم بر اقل مسندہ حکومتک
حق خیاری اولسنہ کورہ شق ثانیہ توفیقاً بلا ماذونیت تابعیت یونانیہ اکتساب ایدن ویاخود بر یونان پسپورطی الہ ایدرک
یونانلیق ادعاسندہ بولنان عثمانیہ ترک حقندہ معاملہ ایضاً مقرر اولوب معاملہ لازمیہ توسل اولتقی اوزرہ بو قیل احوالہ مجاسرت
ایدہ جک اشخاصک بدلرندہ بولنان یونان پسپورطرینک اخذ و تسایرہ ہوتلرینک و ناملرینہ مقید اموال و املاکک بر تفصیل
اشعار اولتقی تعمیماً تبلیغ قلنور اقدیم

۹ رجب سنہ ۱۳۳۲ و ۲۲ مایس سنہ ۱۳۳۰ داخلہ ناظری نامہ
مستشار

UYRUK DEĞİŞİKLİĞİ MUAMELESİ

Yunanistan'la yapılan Atina Antlaşması'nda yer alan vatandaşlık hükümlerine göre, vatandaşlığını belirlememiş kişilerin bağlı bulunduğu devletten izin almadan uyruk değiştirmesine izin verilmemesine dair

CHANGE OF NATIONALITY

According to the citizenship clauses of the Treaty of Athens signed with Greece, it was needed to disallow the people who hadn't determined their citizenship from changing their nationality without the consent of the state they were subjected to

4 Haziran / June 1914

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti

Umum 213

*Hulâsası: Bilâ-me'zûniyet tâbiiyet-i Yunaniyye'ye
giren Osmanlılar hakkında*

Yunanistan'a terk edilen arazide mukim olup Atina Mukâvelenâmesi'nin dördüncü maddesi mücebince Yunan tâbiiyetini ihrâz etmiş ve mukâvelenâmenin akdine müsâdif 1/14 Teşrîn-i Sâni [1]913 tarihinden itibaren üç sene zarfında tâbiiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar eylememiş olan ve kezâlik arazi-i metrûke ahali-i asliyesinden olup memâlik-i Osmaniyye haricinde mukim olarak sâlifü'z-zikr mukâvelenâmenin bir numaralı protokolü mündericâtına nazaran altı ay zarfında Yunan tâbiiyetini ihtiyar eden kesândan mâadâ bilâ-me'zûniyet tâbiiyet-i Yunaniyye'yi iktisâb eden veyahud bir Yunan pasaportu elde ederek Yunanlılık iddiasında bulunan Osmanlıların Tâbiiyet Kanunnâmesi'ne tevfiikan ya bu tebdil-i tâbiiyetleri keen-lem-yekün addedilerek kemâkân tebaa-i Osmaniyye'den telakki ve haklarında o yolda muamele edilmesi veyahud tâbiiyet-i Osmaniyye'den iskat ve memâlik-i Osmaniyye haricine ihracı ile muamele-i iskatin bütün netâyicine ma'rûz tutulup Ecânibin Hakk-ı İstimlâki Kanunu'nun birinci maddesinde istisna olunan eşhâsın emlâk ve arazisine mahsus kanuna tevfiikan memâlik-i Osmaniyye'de istimlâk ve tevârüs hakkından mahrum bırakılmasında hükûmetin hakk-ı hıyârı olmasına göre şikk-ı sâniye tevfiikan bilâ-me'zûniyet tâbiiyet-i Yunaniyye'yi iktisâb eden veyahud bir Yunan pasaportu elde ederek Yunanlılık iddiasında bulunan Osmanlılar hakkında muamele ifası mukarrer olup muamele-i lâzıme tevesşül olunmak üzere bu kabîl ahvâle mücâseret edecek eşhâsın yedlerinde bulunan Yunan pasaportlarının ahz ve tisyârıyla hüviyetlerinin ve nâmlarına mukayyed emvâl ve emlâkın ber-tafsil iş'âr olunması ta'mimen tebliğ kılınır efendim.

9 Receb [1]332 ve 22 Mayıs [1]330

Dahiliye Nâzırı Nâmına
Müsteşar

DH. EUM. MTK, 77/28

$$4\frac{1}{4} \quad \frac{2}{12}$$

ملفوظات حضرت مولانا محمد رفیع الدین صاحب
مدرستہ اسلامیہ دارالعلوم دیوبند

امروزه ما به قدر فتنه ایستادیم

و غلو ص

دَوْلَتِ عُمَانِیَّہ سَیْیَہ لَکَہِزَہ جَہ دَفْتِ اَیْمِہ مَہْکَمَہ . لَکَہ عَالِمَہ بَہ مَہْکَمَہ
 اِسْتَفَادَہ اَیْمِہ مَہْکَمَہ عِدَلَتِہ دَوْلَتِہ حَرْبِ اِیْمِیَّہ مَہْکَمَہ نَقْلِ مَقَامِہ
 اَیْمِیَّہ مَوْقُوفِہ بَہ لَکَہ مَہْکَمَہ . دَیْوِ مَحْمُودِہ . اَیْمِیَّہ دَوْلَتِہ عَلِیہ - حَرْبِ
 مَہْکَمَہ نَامَہ سَنَہ تَارِیْخِ اَمْنِیَّہ اَوَّلَہ ۱۲۹۴ مَہْکَمَہ تَارِیْخِہ اِیْمِیَّہ مَدْرَکَہ
 بَہ لَکَہ مَہْکَمَہ اَوَّلَہ مَہْکَمَہ عُمَانِیَّہ مَہْکَمَہ مَہْکَمَہ مَہْکَمَہ حَرْبِ تَا بَیْعَہ اَلْمَہْکَمَہ
 اَیْمِیَّہ . بِنَاہ عَلِیَّہ لَکَہ بَہ اَمْنِیَّہ مَہْکَمَہ عُمَانِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ
 لَکَہ مَہْکَمَہ . مَہْکَمَہ اَیْمِیَّہ مَہْکَمَہ اِیْمِیَّہ مَدْرَکَہ مَہْکَمَہ مَہْکَمَہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ
 فِیْہ بَہ اَیْمِیَّہ مَہْکَمَہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ
 تَا بَیْعَہ مَہْکَمَہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ عُمَانِیَّہ مَہْکَمَہ دَیْوِ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ
 مَہْکَمَہ نَامَہ مَہْکَمَہ تَا بَیْعَہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ مَہْکَمَہ مَہْکَمَہ مَہْکَمَہ مَہْکَمَہ
 مَدْرَکَہ تَا بَیْعَہ عُمَانِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ
 تَا بَیْعَہ مَہْکَمَہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ اَیْمِیَّہ

[illegible]

وَرَيْنَ اِيْلَيْهِ اِضَافَةُ الْعَالَمِ اَحَدٍ لَمْ يَكُنْ
اِحْصَاةً عَسَى تَأْتِيهِ اٰخِرًا - اَحَدٌ عَنِ مَهْلِكٍ وَرَيْنَ
اِسْمَاعِيلَ رَقْدَهُ طُفْئَةً بِرَيْدِكَ اَحَدٌ عَنِ مَهْلِكٍ وَرَيْنَ

بیایانہ اعلیٰ ایہدیک و بیایانہ صرب قوتلکسکانہ رندہ قید رجیل اولہ قیدہ
 سواسی مقدرکہ اسخاصی مرقومہ کیرہ صرب تابعین امانتہ ایہ لہ صمدہ
 ارتقہ سالک عثمانیہ عورتہ ایہ بہ کھنڈر « رنایمہ اولیٰ قیدہ نظاً اعمہ اصل صربستان
 منقولہ اراضی الحالینہ بیایانہ اراضی راندہ اقامتہ ایہ اسخاصی عثمانی
 قاعدہ سالک عثمانیہ پراکجاندہ وقفہ صرب تابعین امانتہ صمدہ اجماع ایہ
 معامہ بیلد اراضی صمدہ امانتہ تابعین عثمانیہ بکھنڈر قیدہ اولیٰ قیدہ
 امانتہ امانتہ آندہ عثمانیہ معامہ سالک امانتہ وادارہ دولتہ لازمہ کتبہ بیلد
 امانتہ امانتہ لایمکتور / یا بیلد امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ
 ایہدہ صرب تابعین امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ
 دریللہ مخدومہ تفصیلہ آتہ آتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ

فقط بیلد صرب تابعین
 امانتہ ایہدہ امانتہ امانتہ
 امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ
 امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ
 امانتہ امانتہ امانتہ امانتہ

باب عالی حقوق مشاور کی

$$\frac{1}{412} \quad \frac{C}{12}$$

انا و دلورده و هدرتانه و
 سدوم و خدیتانه انا و دلورده
 بولاری و بارلری عقدہ
 تا بخت میری فکر کردی
 ۹۰ - ۸۰ ماسی ۱۳۱۳

نومرو	تاریخ	نوع مسوده	معاون	مدیر	مشاور	مشاور
۴۲۵۱۱	۱۳۰۲/۱۲/۱۵	مذکره	توجیه	نفسه	مشاور	مشاور

ارنا و دوله و صربستانه و صربستانه و صربستانه
اسلام و صربستانه و صربستانه و صربستانه
قبولری و یاردری عقدیه
تا بعیت مدبرین مذکره
۴۶-۴۷-۸ مایه مذکره

مذکره اوله از رینه عقدیه مدبره هه نام از عقدیه
مقدم و مؤخره تا رنجده ممالک عثمانیه و ممالک اونا و دوله
اهالیست و صربستانه تران ایدیه مملدیه انا و دوله جاری
حقضه و توجیه قرار اخذ اولند یعنی مجهول بولند یغذیه محله بوباید
اجرا سی مقتضی معامله ملک ایضا سند تردد ایدیه بولند بهر مذکره
کلمه ملک انا و دوله اهالی عقدیه نه بولده معامله اوله جعی استیلانه
دائر تا بعیت مدبرین نه نظر به جملیه رینه تقدیم اولوبه دوله بوی
ملفوظ ۴۶-۴۷-۸ نومرولی و ۸ مایه مذکره تا رنجده مذکره
ملک له اولندی.
بوندکره به نظر اصلاح معاهده نام لرینده انعقادنده اول
وصکره انا و دوله و صربستانه و یونانستانه تران اولانه
مملدیه اهالیست اولوبه مستانبول کلمه اقامه ایدیه انا و دوله

عقدنه اجرا اولنه جوعه معامله استفسار اولمقده ده .
اشخاص مرقوم ملك قبول ویا - د ویا خود محل آفره سقوری مخصوص
کطیفه بواسطه دولت برقرار اتخاذ اولوبه اتحادیه ^{دقیقه} بمالیه اولوبه
درخواستشاره اولم سنجه برکوتا معلومات اولماد یغینخ داغلیبه
نظم تنصیر اشخاص معلومات اولنه بلور ^{جستجو} استشاره و
تا بعینه اولم لریجی مجهول بولنا نه بولم برقرار موهود ^{بدن} محل اقامه
ایچونه اولوبه تا بعینه عثمانیه عدم قبول ایچونه اولم لطیفه ^{مسئله}
له مالیه بولم برقراره وقوف بید ایچیه قدر اشخاص مرقوم
عقدنه تا بعینه اولم سنجه اتخاذ ایچیه ^{محل} اصول قواعد حقوقیه
حرکته اولم جغینخ و صرستانه بله عقد اولنا نه معاهده نام و یونستان
ایله عضایه یلنه تقاول نام سنه و شهرت لرله و مأ مویله اغلیبه
و برینه تعلیماتره توفیق حرکته ^{ایستاده} اولم جغینخ
بنابرینه عن اصل انا و دلکجه و صرستانه و یونستانه
ترک اولنا نه برلر اهالیسنه اوئ انا و دلرله انا و دلکجه شکندنه

بنامه ایله
اعتراف
تاریخ ۱۲۹۳
چون اولم و ۹۲۶

[illegible]

از اوردن متطلب حکومت اولیه و استعدادی علیه قیود اعتباریه در میان
 به سبب قاعده بود یعنی و از اوردن حکومتی استعدادی مفاوله نامی
 موجود اولاد یعنی حکومت عثمانیه از اولیه حکومت عثمانیه
 تا بحالی بقایای متبقیه و تقویت و تحفیض او را در مقیم بود و از اوردن تبعه عثمانیه و از
 اصل

اهلایسنه اطالع و لایامه عثمانیه و مملکه بولسانتر تبع عثمانیه ده معدود و در
 معاهده و تقاول ملک انعقاد پذیرد
 اهلایسنه اولنا به محله اهلایسنه و لایامه مورانه کوندر به تعلیق نموده
 معاهده نامه سی و اته مقاولانامه سی و اته
 تا بعیت اولم سی واقف بولند یسنه اندک احکامه توفیق هر که ایمنی احباب
 اید بکلی معدود

ARNAVUTLAR HAKKINDA UYGULANACAK VATANDAŞLIK HÜKÜMLERİ

Yeni kurulan Arnavutluk Hükümeti'nden Osmanlı memleketine gelecek Arnavutların ecnebi sayılarak haklarında devletlerarası genel hükümlerin, Sırbistan'a terk edilen araziden gelen Arnavutlara ise Sırbistan'la imzalanan antlaşmadaki vatandaşlık hükümlerinin uygulanacağına dair

THE CITIZENSHIP RULES TO BE IMPLEMENTED FOR THE ALBANIANS

The Albanians coming from the newly established Albanian state to the Ottoman country would be treated as foreigners in accordance with the international laws, but those coming from the lands to be left to Serbia would be treated according to the citizenship clauses of the agreement signed with Serbia

20 Temmuz / July 1914

Bâb-ı Âlî

Hukuk Müşavirliği

29 Mart [1]330 [11 Nisan 1914]

Arnavudluk ve Sırbistan ahalisine verilecek pasaportlara dair istîzân.

Arnavudluk Hükümet-i Muvakkatesi ahalisinden olup gerek memâlik-i Osmaniyye'ye ve gerek Arnavudluk'a gitmek üzere yedlerinde tezkire-i Osmaniyyeleri olsun olmasın müracaat edenler ile Sırbistan'a intikal eden memâlik ahalisinden olan Müslim ve gayr-ı Müslimlerden Sırbistan tâbiyetini kabul etmek istemediklerinden bahisle hicret etmek veyahud berây-ı ticaret memâlik-i Osmaniyye'ye gitmek arzusunda bulunanlar ve Arnavudluk ahali-sinden memâlik-i Osmaniyye'ye azîmet için pasaport ve pasavan taleb eyleyenler hakkında icab eden muamelenin inbâsı Selanik Başşehbenderliği'nden ve Galos Şehbenderlik Vekâleti'nden isti'lâm edildiğinden bahs ile Atina Sefâret-i Seniyyesi'nden iktizâ-yı hâlin iş'ârı lüzumuna dair vârid olan 25 Şubat [1]914 ve 21 Mart [1]914 tarihli ve 137/83 ve 261/140 adedli muhavvel tahrirâtla birleştirilerek mütâlâa olundu.

Londra Muâhedenâmesi'nin üçüncü maddesi mûcebince hudud-ı kat'iyesi bilâhare tahdid edilmek üzere teşekkül eden Arnavudluk Hükümeti'yle Saltanat-ı Seniyye henüz münasebât-ı siyasiyeye girişilmemiş ve sair Balkan Devletleriyle olduğu misillü tâbiyet gibi mesâil-i mu'allakayı hâl ve hasma medâr olacak mukâvelât dahi akdeylememiş olmasıyla bu bâbda kavâ'id-i umumiyye ve emsaline tatbik-i muamele edilmek muvâfık olabiliyor. Şöyle ki; hududu Londra Sefâret-i Seniyyesi'nden mürsel Gotha haritasında sıhhat ve kat'iyete karîb

bir suretde tahdid edilmiş olan Arnavudluk arazisi ahali-i asliyesinden olup arazi-i mezkûre dahilinde ikametgâh-ı dâimî sahibi bulunanlar -yedlerinde tezkire-i Osmaniyye ve evrak-ı saire bulunsa dahi- terk-i arazi sebebiyle artık ecnebi sıfatında bulunurlar. Binâenaleyh Osmanlı sıfatıyla bunlara pasaport i'tâsına şebenderhânelerimiz vazifedâr değillerdir. Ancak an-asl Arnavudluk ahalisinden oldukları hâlde Arnavudluk arazisi haricinde mukim bulunanlar ve Arnavudluk'dan gayrı bilâd-ı Osmaniyye ahalisinden olup Arnavudluk'da ihtiyar-ı ikamet etmiş olanlar aksi yolda bir mukâvele akd olunmadıkca fi'l-asl haiz oldukları tâbiyet-i Osmaniyyelerini gâib etmemişlerdir. Binâenaleyh Osmanlı telakki edilmeleri lâzım gelen bu eşhâs tâbiyet-i asliyelerini muhafaza etmekde oldukları cihetle memâlik-i Osmaniyye'ye ve hatta Arnavudluk'a azîmet etmek arzu etdikleri takdirde isbat-ı hüviyetleri için kavânîn ve nizâmât ve teâmüle tevfiğ hareket edilerek kendilerine pasaport ve evrak-ı saire-i lâzıme i'tâ edilmek ve Osmanlı sıfatıyla himaye kılınmak icab eder.

Selanik Şebenderliği'nin mârru'z-zikr tahrirâtında mevzû'-ı bahs edilen Sırbistan arazi-i cedîdesi ahalisine gelince: Bu misillüler için Yunanistan ve Bulgaristan'a müntakıl arazide mütemekkin veya ora ahali-i asliyesinden olan eşhâsın tefrîk-i tâbiyetleri zımında sefârât-ı Osmaniyye'ye mürsel talimâtnâmelere mümâsil bir talimâtnâmenin tanzim ve irsâli derdest ise de şimdilik tafsilât-ı âtiyenin i'tâsı münasib görülmektedir.

Sırbistan ile mün'akit sulh muâhede-i âhîrinin dördüncü maddesinin fıkra-ı ûlâsı: "Sırbistan'a terk edilen arazide ikamet eden eşhâs Sırb tebaasından olacaklardır. Maamâfih kendileri işbu muâhedenâmenin tarih-i imzasından itibaren üç sene zarfında ve Sırb memurîn-i aidesine tahrîrî beyânnâme i'tâsı suretiyle tâbiyet-i Osmaniyye'yi tercih hususunda muhtar bulunacaklardır. Bu yoldaki beyânnâmeler Osmanlı şebenderliklerinde kaydedilecektir. Memâlik-i ecnibeyede bu kabîl beyânnâmeler Sırb konsolato kançılaryalarına verilecek ve kezâlik Osmanlı şebenderliklerinde sebt-i defter edilecektir. Her hâlde bu hakk-ı hıyârdan istifade etmek hususu alâkadarânın Sırb arazisi haricine nakl-i mekân etmelerine mevkûf bulunacaktır." diye muharrerdir.

İmdi Devlet-i Aliyye-Sırb Musâlahanâmesi'nin tarih-i imzası olan 1/14 Mart 1914 tarihinde arazi-i metrûkede bulunup da orada ikametgâh sahibi olmayanlar Osmanlı sıfatlarını muhafaza eder ve Sırb tâbiyetini iktisâb etmezler. Binâenaleyh bu eşhâsa da Osmanlılara i'tâ edilen vesâikin verilmesi lâzım gelir. İkametgâh sahibi tabirinden maksad arazi-i metrûkede maa-aile müstemirren ikamet edenlerdir. Fakat bu arazide mukim olup da musâlaha-i ânîfenin kendilerine ihrâza hak verdiği tâbiyeti muhafaza etmek arzu edenlere Osmanlı muamelesinin diriğ edilmesi iktizâ eder. Ve'l-hâsıl musâlahanâme ahkâmına tevfiğ Sırb tâbiyetini iktisâb

edip de muâhedenin dördüncü maddesi müeddâsınca tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihtiyar etmek isteyen kimseler Selanik'de Sırb konsolatosu kañılaryasına hicret edeceklerini mübeyyin tahrîrî bir beyânnâme i'tâ ederek bu beyânnâmeyi Osmanlı konsolatosu kañılaryasında tescil etdirince hakk-ı hıyârlarını isti'mâl etmiş demek olacaklarından kendilerine Osmanlı pasaportu ve evrak-ı sairesi verilmek lâzım gelir.

Berây-ı ticaret gelmek isteyenlerin Sırb tâbiyetini muhafaza emelinde oldukları istidlâl edilmekde olduğundan bunlar ahidnâme müfâdına göre Saltanat-ı Seniyye'den me'zûnen tebdil-i tâbiyet etmiş demek olduklarından ecânibin memâlik-i Osmaniyye'ye azîmetleri hakkında müttehiz kavâ'id mütâbaat şartıyla onların buraya gelmelerine müsaade etmek ve pasaportlarını da vize eylemek icab eder. Ancak madde-i mezkûrenin bir fıkrasında "terk edilen arazi ahali-i asliyesinden olup memâlik-i ecnebiyede sâkin bulunan eşhâs Sırb tâbiyetini ihtiyar için aynı mühlet verilmiştir. Eşhâs-ı merkûme tarafından bunun için Osmanlı şehbenderhâneleri kañılaryalarına bir beyânnâme i'tâ edilecek ve bu beyânnâme Sırb konsoloshânelerinde kayıd ve tescil olunacaktır. Şurası mukarrerdir ki eşhâs-ı merkûme bir kere Sırb tâbiyetini ihrâz ettikten sonra artık memâlik-i Osmaniyye'ye avdet edemeyeceklerdir" denilmiş olduğuna nazaran an-asl Sırbistan'a metrûk arazi ahalisinden Yunanistan arazisi dahilinde ikamet eden eşhâs Osmanlı kalmalarıyla memâlik-i Osmaniyye'ye berây-ı ticaret ve fakat Sırb tâbiyetini ihtiyar zımnında icab eden muameleyi bilâ ifa gelmek istemeleri tâbiyet-i Osmaniyye'yi muhafaza kaydında olduklarını isbat eylediğinden onlara Osmanlı muamelesi edilmek ve evrak ve vesâik-i lâzıme kendilerine i'tâ kılınmak lâzım gelir. Fakat bunlar Sırb tâbiyeti ihtiyar edecek olurlarsa memâlik-i Osmaniyye'ye avdet edememeleri sâlifü'z-zikr fıkra-i ahdiye muktezâtındandır. Pasaport istihsâli için şehbenderhânelerimize müracaat edenlere Sırb tâbiyetini ihtiyar niyetinde olmadıklarını isbat etmiş olduklarından onlara da pasaport verilmekde mahzur yoktur. Tafsilât-ı ânifenin Atina Sefâreti'ne iblâğı ma'rûzdur.

Bâb-ı Âlî
Hukuk Müşavirliği
7 Temmuz 1330

Arnavudluk'dan ve Sırbistan'dan gelen İslâm ve Hristiyan Arnavudların kabulleri veya redleri hakkında Tâbiyet Müdüriyeti müzekkiresi. 8 Mayıs 1330, 36044.

Muharebe-i zâile üzerine akdedilen muâhedenâmelerin akdinden mukaddem ve muahhar tarihlerde memâlik-i Osmaniyye'ye gelmekte olan Arnavudluk ahalisi ve Sırbistan'a terk edilen mahallerden gelen Arnavud muhacirleri hakkında devletce ne karar ittihâz olunduğu mechûl bulunduğundan bahs ile bu bâbda icrası muktezî muamelenin ifasında tereddüd edildiğinden bilâd-ı metrûkeden gelecek Arnavud ahali haklarında ne yolda muamele olunacağı istizânına dair Tâbiyet Müdüriyeti'nden Nezâret-i Celîlelerine takdim olunup havale buyurulan melfûf 36044 numaralı ve 8 Mayıs 1330 tarihli müzekkire mütâlâa olundu.

Bu müzekkireye nazaran sulh muâhedenâmelerinin in'ikâdından evvel ve sonra Arnavudluk'dan veya Sırbistan'a ve Yunanistan'a terk olunan mahallerden İstanbul'a gelip ikamet eden Arnavudlar haklarında olunacak muamele istifsâr olunmaktadır.

Eşhâs-ı merkûmenin kabul veya redd veyahud mahall-i âhara sevkleri hususunda devletce bir karar ittihâz olunup olunmadığına dair İstişare Odasınca da bir gûnâ malumât olmadığından Dahiliye Nezâreti'nden istihsâl-i malumât olunabilirse de İstişare ve Tâbiyet Odasınca mechûl bulunan böyle bir karar mevcut ise bunun mahall-i ikamet için olup tâbiyet-i Osmaniyye'ye adem-i kabul için olmaması meczûmdur. Her hâlde böyle bir karara vukûf peydâ edinceye kadar eşhâs-ı merkûme haklarında Tâbiyet Odası'nın kavâ'id-i hukuka ve Sırbistan ile akdolunan İstanbul Muâhedenâmesi'ne ve Yunanistan ile akdedilen Atina Mukâvelenâmesi'ne ve şehbenderlere ve memurîn-i dahiliyeye verilen talimâtlara tevfiik hareket etmesi lüzumu derkârdır.

Binâberîn an-asl Arnavud Hükûmeti ve Sırbistan'a ve Yunanistan'a terk olunan yerler ahalisinden olan Arnavudlardan Arnavudluk'un teşekkülünden ve yani âfide beyân olunduğu vechile 10 Ağustos 1913 tarihinden arazi-i metrûkenin terkinden yani Atina Muâhedenâmesi ile İstanbul Muâhedenâmesi'nin tarih-i akdinden evvel memâlik-i Osmaniyye'ye gelip ikamet edenler kemâ fi's-sâbık Osmanlı kalırlar. An-asl Arnavudluk Hükûmet-i Cedîdesi ahalisinden olanlara gelince; Londra Muâhedenâmesi'nin üçüncü maddesi mücebince Hükûmet-i Osmaniyye Balkan Hükûmâtı'yla Arnavudluk'un hududunun tayinini ve Arnavudluk'a müt'e'allik kâffe-i mesâilin tesviye ve hâllini Düvel-i Sitte-i Muazzama'ya havale etmiş olduklarından

ve muâhede-i mezkûre doğrudan doğruya Hükûmet-i Seniyye tarafından tasdik edilmemiş ise de müzâkerât-ı sulhiye esnasında Londra Konferansı'nda Arnavudluk'un metbû'iyetini kabul hakkında vuku bulan teklifi Hükûmet-i Seniyye kabul etmemiş ve Arnavudluk Hükûmet-i Cedîdesi Düvel-i Muazzama tarafından 10 Ağustos 1913 tarihinde esas itibarıyla teşkil edilmiş bulunduğundan nâşi Arnavudluk müstakil bir hükûmet olmuş ve istiklâli aleyhine kuyûd-ı ihtirâziye dermiyânına bir sebep kalmamış bulunduğundan ve Hükûmet-i Osmaniyye ile Arnavudluk Hükûmeti arasında Tâbiyet Mukâvelenâmesi mevcut olmadığından 6/19 Nisan 1909 tarihli Bulgaristanla mün'akid istiklâl protokolünden sonra Bulgaristan ahalisi hakkında müttehiz usul vechile Hükûmet-i Osmaniyye an-asl Arnavudluk Hükûmet-i Cedîdesi ahalisinden olup 10 Ağustos 1913 tarihinde orada mukim bulunanları Arnavudluk tebaasından olmak üzere tanır. Binâenaleyh an-asl vilâyât-ı şahane ahalisinden olup tarih-i mezkûrda Arnavudluk'da bulunanlar ve an-asl Arnavudluk ahalisinden olup vilâyât-ı Osmaniyye'de mütemekkin bulunanlar tebaa-yı Osmaniyye'den ma'dûd olmak lâzım gelir. An-asl Arnavudluk Hükûmeti ahalisinden olup mârru'z-zikr 10 Ağustos [1]913 tarihinde orada bulunanlara gelince: Bunlar Arnavudluk Hükûmeti tâbiyetini iktisâb etmiş olduklarından bunlardan memâlik-i Osmaniyye'ye gelenler Arnavud tâbiyetini haiz ecnebi addolunurlar ve haklarında hukuk-ı umumiye-i düvel kavâ'idi mücebince muamele olunur. Maamâfih hakk-ı temellük gibi tebaa-yı Osmaniyye'ye ve Hükûmet-i Seniyye'nin bir mukâvele-i mahsusa akdetdiği devletler tebaasına bahş olunan bu hukukdan istifade edemezler. Şurası da müstağnî-i izahdır ki bunlar memâlik-i Osmaniyye'ye hicret etmek ve tâbiyet-i Osmaniyye'yi istihsâl eylemek isterler ise Hükûmet-i Seniyyece tensîb buyurulduğu takdirde haklarında muhacir muamelesi tatbik olunabilir. Sırbistan'a ve Yunanistan'a terk olunan mahaller ahalisinden olup muâhede ve mukâvelenin in'ikadından sonra memâlik-i Osmaniyye'ye gelen Arnavudlar hakkında İstanbul Muâhedenâmesi ve Atina Mukâvelenâmesi ile Osmanlı şebhenderlerine ve vilâyât memurlarına gönderilmiş talimâtlara Tâbiyet Odası vâkıf bulunduğundan o gibiler hakkında da onların ahkâmına tevfiğ hareket etmesi icab edeceği ma'rûzdur.

HR. HMS. İŞO, 38/7_10,11,16

بالفناء محرابی

مستند

سرور نظام مفاہیل ولسی
توسی

Amesbury
20th June 1900

تاریخ
۱۳۴۰
۱۹۱۹
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

qui avaient
fournies à cette date

abandonnant la
nationalité ott. suivant
en les lois et règlements
établis la content

et s'il est
Monténégro à
l'égard des serbes
la condition de
l'empire des serbes
devenir att. et
être traité comme
tels après que
la formalité de
relation serait
complète

[illegible]

مجلس
۲

سلب و دیگر طر فیه عریضه اوج و بارون سنه و بطبعه اولاده حد ضیاء لرین استعمالیه محروم نیکنه
بیان نامه طبعه اید طامس صفحه ده

خدمت عسکریه بنده عثمانیه خاص و محقر بر و طبعه اولاده احباب به خدمت مذکوره نفع استیوار احباب
و جبار اولاده ملک اهالیه نه و در لره قد شقیل اید به بدید صلیقه نفعی ملک مذکوره اهالیه

نایب شمس
جله دایه بولند یمن ستره سزد

معظم اولدین ادره ملک مستوره رضیه بالغه به سده صوره نه چاکیت غایبه ده
صیفه ندری معاهدان اید حکمت سید صراحت و اضطرار طامس و دیگر ضعیف عریضه
و حکمت سید نفع نقطه نظریه کوره حاکمیت غایبه ده بولند برابر ایلم احباب کتبه اغایده
فاصله

بلغا سینه مردن اراضی اهالی اصل سینه اولعب ادره اخیار خانه انجمنه شایع
سیدی اولر صغری استا خود معاهده عسکریه بدینجی ماده سینه نفع اولدین معاهده نفع

عقیده صادر ۹/۱۲ ۱۳۰۴ هجری قمری تاریخه اراضی مذکوره ده نفع اولاده اهالی اصل
۱۳۰۴/۱۲/۹ تاریخه آتیه مقادیر و استا خود معاهده نام لرین در دینی

ماده در موصی و فی تاریخ عقده بر نایب و مریدان مردن اراضیه خانه اید استا خود نایب
غایبه لرین ضایع انجمنه

کنه بدید هغه معاهده عقد امین سینه اولاده اید و در و طبعه طامس حدین
۱۳۰۴/۱۲/۹ تاریخه آتیه مقادیر و استا خود معاهده نام لرین در دینی

avec nous pour la signature
de l'acte de fin de la
guerre entre les deux
puissances signataires
le 11/12/1913

avec nous pour la signature
de l'acte de fin de la
guerre entre les deux
puissances signataires
le 11/12/1913

KARADAĞ'LA İLGİLİ VATANDAŞLIK SORUNLARI

Balkan Savaşı'ndan sonra Karadağ Devleti'yle bir antlaşma imzalanmadığından, bu devlete terk edilen arazide bulunan kişilerin, vatandaşlık ve askerlik gibi meselelerinde diğer devletlerle yapılan antlaşmalarda yer alan genel kaidelere uygun muamele olunmasına dair

CITIZENSHIP ISSUES RELATED TO MONTENEGRO

Because any agreement had not been signed with the Montenegrin state following the Balkan War, the people living in the lands left to Montenegro would be treated according to the agreements signed with other states regarding the issues such as citizenship and the military service

29 Aralık / December 1914

Bâb-ı Âlî

Hukuk Müşavirliği

15 Eylül [1]330

Karadağ tarafından işgal olunan araziden Dersaâdet'de bulunan ve askerliğe çağrılan ahalinin sıfat-ı tâbiyetleri

Karadağ Hükûmeti tarafından işgal edilen araziden avdet etdikleri cihetle haklarında yapılacak muamelenin tayini hususunda istid'ânâme üzerine tâbiyet müzekkiresi

24 Ağustos [1]330

Müsta'celdir

Karadağ Hükûmeti tarafından işgal edilmiş olan Kranya nahiyesinin İskabe karyesi ahalisinden olup el-yevm Dersaâdet'de bulunan ve seferberlik dolayısıyla askere çağrıldığından bahisle Tâbiyet Kanunu'na tevfikân sıfat-ı tâbiyetin hâl ve tavzihi ve muamele-i askeriye'nin emsali gibi icrası lüzumunun nezâret-i aidesine iş'ârını istid'â eden Arslan bin Ömer ve Mustafa Receb mühürlü ve 18 Ağustos [1]330 tarihli arzuhal havale buyurulmağla Karadağ Devleti'yle Hükûmet-i Seniyye beyinde musâlaha akdedilmediğinden bunların sıfat-ı ecnebiyesi tanınamayacağına dair Tâbiyet Müdüriyeti'nden yazılan 24 Ağustos [1]330 tarihli derkenar ile birlikte mütâlâa olundu.

Fi'l-hakika Hükûmet-i Seniyye ile Karadağ Hükûmeti beyinde Balkan Muharebesi'nden sonra muâhede akdolanmamış ve münasebât-ı diplomatikiye teessüs etmemiş ise de Balkan Düvel-i Müttefikası'yla mün'akid 17/30 Mayıs 1329/1913 tarihli Londra Muâhedenâme-si'nin ikinci maddesi zât-ı hazret-i Padişahî'nin Avrupa Kıt'ası'nda Adalar Denizi'nde vâki İnöz'den Bahr-i Siyah'da Midye'ye tahdid edilecek hattın öte tarafında Arnavudluk'dan mâa-dâ olan memâlikin Balkan Düvel-i Müttefikası'na terk ettiğini mutazammın ve yine mezkûr muâhedenin üçüncü maddesi Arnavudluk'un teba'iyeti vaziyeti Düvel-i Sitte'ye tefviz olun-

duğunu mübeyyin bulunmasına ve Arnavudluk Hükûmet-i Cedîdesi düne kadar Londra Konferansı'nın ittihâz ettiği mahremâne bir karar ile 29 Temmuz [1]913 tarihinde esas itibarıyla teşkil edilmiş ise de Düvel-i Muazzama mine'l-cümle İtalya Devleti tarafından hükûmet-i mezkûrenin resmen teşekkülünü 10 Ağustos 1913 tarihinde tasdik edilerek hududu taayyün etmiş ve Sırbistan'ın işgal ettiği arazinin hükûmet-i mezkûreye ilhâkı ise 1/14 Mart [1]330 tarihli İstanbul Muâhede'si'yle kabul edilmiş olmasına binâen be-tarîki'l-istidlâl Arnavudluk ve Sırbistan hududları haricinde kalan memâlikin Karadağ'a keyfiyet-i ilhâkı zımnen 1/14 Mart [1]330 tarihinde tanınmış addolunmak zarurîdir. Bu nokta tavazzuh etdikden sonra mahall-i mezkûreden vürûd edecek muhacirlere edilecek muameleye gelince: Ber-vech-i bâlâ arz olduğu vechile Karadağ Hükûmeti'yle Balkanlar Harbi'nden sonra te'sis-i münasebât edilmediğinden bunlara ahkâm ve kavâ'id-i umumiye dairesinde muamele edilmesi icab eder. Gerek Bulgaristan'la mün'akid istiklâl protokolünden sonra Bulgaristan ahalisi hakkında Hükûmet-i Seniyye ittihâz olunan usule ve kezâlik ahîren Arnavudların tâbiyeti hakkında Tâbiyet Müdüriyeti'nin 36044 numaralı ve 8 Mayıs [1]330 tarihli müzekkiresi üzerine İstişare Odası'ndan yazılan 33511 numaralı ve 7 Temmuz [1]330 tarihli müzekkirede vâki olan ma'rûzâta ve gerek bi'n-nefs Bulgaristan ile mün'akid İstanbul Muâhedenâmesi ahkâmına nazaran Bâbîâlvice tâbiyet hususunda asıl ve ikamet esası kabul edilmek muktezî olduğundan Karadağ'a metrûk arazi ahalisine de aynı vechile muamele edilmesi iktizâ eder. Şöyle ki: Mârru'z-zikr Karadağ Hükûmeti tarafından işgal edilmiş olan Kranya nahiyesinin İskabe karyesi ahalisinden olup el-yevm Dersââdet'de bulunan ve seferberlik dolayısıyla askere çağrıldığından bahs ile Tâbiyet Kanunu'na tevfikân sıfat-ı tâbiyetin hâl ve tavzihi ve muamele-i askeriyenin emsali gibi icrası lüzumunun nezâret-i aidesine iş'ârını istid'â eden Arslan bin Ömer ve Mustafa Receb mühürlü ve 18 Ağustos [1]330 tarihli arzuhal havale buyurulmağla Karadağ Devleti'yle Hükûmet-i Seniyye beyninde musâlaha akdedilmediğinden bunların sıfat-ı ecnebiyesi tanınamayacağına dair Tâbiyet Müdüriyeti'nden yazılan 24 Ağustos [1]330 tarihli derkenâr ile birlikte mütâlâa olundu.

Hükûmet-i Seniyye ile Bulgaristan beyninde mün'akid Eylül [1]329/[1]913 tarihli İstanbul Muâhedenâmesi'yle Avrupa Kıt'ası'nda tayin edilmiş olan hudud-ı hakanînin öbür tarafı -Arnavudluk müstesna olmak üzere- Londra Muâhedenâmesi'nin ikinci maddesiyle Balkan Düvel-i Müttefikası'na terk edilmiştir. Hükûmet-i Osmaniyye ile Karadağ arasında başkaca bir muâhede akdedilmediğine ve 17/30 Mayıs [1]329/[1]913 tarihli Londra Muâhedenâmesi'nde ise tâbiyet ve saireye dair ahkâm mevcut olmadığına nazaran memâlik-i metrûkeden Karadağ Devleti'ne intikal eden arazi ahalisi hakkında kavâ'id-i umumiyye tevfikân muamele icrası tabîîdir.

Binâenaleyh sâlifü'z-zikr an-asl Karadağ'a metrûk arazi ahalisinden olup 17/30 Mayıs [1]913/[1]329 tarihinde arazi-i mezkûrede mukim olanlar Karadağlı addedilmesi ve tarih-i mezbûrda arazi-i metrûke-i mezkûre haricinde mukim bulunanların Osmanlı telakki olunması icab eder.

Sahib-i istid'â hakkında dahi ma'rûzât-ı ânifemiz dairesinde muamele icra edilmesi yani tarih-i mezkûrda memleketinde idiyse Karadağlı ve burada bulunduğu takdirde Osmanlı addiyle hizmet-i askeriye tâbi tutulup tutulmayacağının ona göre tayinleri ma'rûzdur.

1/14 Mart 1330/1914 tarihinde an-asl arazi-i mezkûre ahalisinden olup da orada mukim bulunanları Karadağlı addetmek ve aslen arazi-i mezkûre ahalisinden olmayıp tarih-i mezbûrda orada mukim bulunanlar ile ahali-i asliyeden olup fakat tarih-i mezbûrda oralarda mütemekkin bulunan eşhâsı Osmanlı addeylemek iktizâ eder. Karadağ'a metrûk araziden hicret edenlerin kavânin ve ahkâm-ı mer'îye dairesinde tâbiyet-i Osmaniyye'yi ihrâz edebilecekleri tabîîdir.

Esbâb-ı ma'rûzaya binâen ashâb-ı istid'â an-asl Karadağ'a metrûk arazi ahalisinden olup 1/14 Mart [1]330/[1]914 tarihinde memleketlerinde mukim idiyse Karadağlı ve aksi takdirde Osmanlı addedilerek ona göre muameleye tâbi tutulmaları ve Karadağlı olup da muhacirîn hakkındaki şerâiti ifa ederler ise tâbiyet-i Osmaniyye'yi iktisâb eylemeleri ve muamelât-ı lâzîmenin ikmâlinden sonra Osmanlı muamelesi görmeleri derkâr olmağla keyfiyetin gerek müsted'îlere tefhim ve Harbiye Nezâreti'ne dahi müracaat-ı vâki'den bahs ile tezkire-i aliyye i'tâ buyurulması ma'rûzdur.

Bâb-ı Âlî
Hukuk Müşavirliği
16 Kânûn-ı Evvel [1]330

Memâlik-i metrûke ve müstevliye ahalisinden olup kable'l-harb İstanbul'da bulunanların askerliği meselesiyle kendilerinden aranan beyânâmelere dair Harbiye tezkiresi. 1096/722.

22 Teşrîn-i Sâni [1]330

Memâlik-i müstevliye ahalisinden kable'l-harb Dersaadet'de bulunanların askerliğine ve bunlardan şu sırada talep edilmekde olan beyânâmelere dair İskeçeli Mehmed Şükrü Paşazâde İbrahim mührüyle makam-ı sâmi-i Sadâret-penâhî'ye takdim edilen ve Harbiye Nezâret-i Celîlesi'nin bu bâbdaki mütâlaasını hâvî bulunup metn-i muâhedeye cihet-i teması tedkik edilmek üzere 1096/722 numaralı ve 22 Teşrîn-i Sâni [1]330 tarihli tezkiresiyle birlikte Meclis-i Âlî-i Vükelâ'dan havale buyurulan istid'ânâme mütâlâa olundu.

İstid'ânâme-i mezbûrda mevzu'-ı bahsedilen iki maddenin biri arzu-yı tahsil veya teb-

dil-i hava misillü ilcâ-yı zarûretle kable'l-harb suret-i muvakkatede İstanbul'da bulunanların ba'de'l-işgal hicret edenlerin dūçâr olduğu emvâl ve emlâk terki ve esbâb-ı ma'îşetden mahrumiyet gibi felâket-i muhâceretden aynı derecede müteessir bulundukları nazar-ı dikkate alınarak hizmet-i askeriye ile mükellef tutulmamaları, diğeri de muhâceret suretiyle Dersââdet'de bulunup vesika-i askeriye ahz etmeleri ilân olunan kesânın vâki olan müracaatlarında kendilerine tayin-i tâbiyeti mutazammın beyânnâme i'tâsı teklif ve tahmil olunmak Rume-li'de vesair arazi-i müstevliyede ale'd-derecât bir hayli emlâk ve akâra mâlik olan bu kabîl zevâtın bir taraftan arazi ve emlâkının idare ve icarî imkânını selb ve diğeri taraftan ahden üç veya dört sene verilmiş olan hakk-ı hıyârlarını isti'mâlden mahrum ettiğinden beyânnâme talep edilmemesi ma'rûzdur.

Hizmet-i askeriye tebaa-yı Osmaniyye'ye has ve münhasır bir vazife olmak itibarıyla hizmet-i mezkûrenin istila-yı a'dâya dūçâr olan memâlik ahalisine ne derecelere kadar teşmil edilebileceğinin tayini memâlik-i mezbûre ahalisinin tâbiyeti meselesinin halline vâbeste bulunduğu şübhesizdir.

HR. HMŞ. İŞO, 42/1_1,2,10

MÂLÎ KONULAR

FINANCIAL PROBLEMS

خارجہ نظر
طیثار اوطار
عند

[illegible]

مکرم فیہ الامدادی
باب عالی حقوق مشاور لکی

[illegible]

[illegible]

İŞGAL EDİLEN ŞEHİRLERDE BANKALARDA KALAN PARA

Rumeli'de işgal altında kalan vilayetlerdeki düyûn-ı umumiye idarelerinin, bankalara yatırdıkları gelir fazlası paradan Osmanlı Hükümeti'nin istifade edip edemeyeceğine dair bir karara varılması hakkında Maliye Nezareti'nden gönderilen yazıya dair

THE MONEY LEFT IN THE BANKS OF THE OCCUPIED CITIES

The note from the Finance Ministry concerning whether the Ottoman Government could use the money which deposited in banks as budgetary surplus by the public debts administrations in the Rumelian cities under occupation

28 Ocak / January 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

İstişare Odası

15 Kânûn-ı Sâni [1]328 tarih ve 6997/35 numaralı Maliye tezkiresi suretidir

Selanik'de Yunan Asâkir-i İşgaliyesi Başkumandanı Prens Kostantin tarafından mahall-i mezkûr Bank-ı Osmanî şubesine gönderilip bir sureti Bank-ı Osmanî idare-i merkeziyesince meclis-i idareye tebliğ olunan mektubda işgal edilen memâlik muamelât-ı umumiyesinin idaresi için mûmâileyh prense hak bahş eden kavânîn-i harbiye ahkâmına tevfi kan mukaddemâ Hükûmet-i Osmaniyyece tahsil olunan varidât ve rûsûm ve tekâlifin tahsiline ibtidâr olunması zîr-i idaresinde bulunan Yunan Hükûmet-i askeriyesine emir verilmiş ise de Devlet-i Osmaniyye'nin ecnebi dâyinleri hukukunun muhafazası zımında harbin devamı müddetince hukuk-ı mezkûrenin hıfz ve sıyâneti maksadıyla teşekkül etmiş olan müessesâtın umûr ve muamelâtına müdahale edilmemesi mukarrer bulunduğu ve Düyûn-ı Umumiye İdaresi kendisine muhassas varidâtın tahsili hususunda Hükûmet-i Osmaniyye makamına kâim olduğu cihetle idare-i mezkûrenin şimdiye kadar ifasıyla mükellef olduğu vazifenin ifasına devam olunacağı ve şu kadar ki işgal-i askerî sebebiyle Hükûmet-i Yunaniyye'nin nâil olduğu bi'l-cümle hukukun muhafazası ve düyûn-ı umumiyenin tesviyesine muhassas varidât fazlalarının Hükûmet-i Osmaniyyece istifade edilememesi için Düyûn-ı Umumiye İdaresince Bank-ı Osmanî veznelerine tevdi' olunan mebâliğin Hükûmet-i Yunaniyye'nin müsaadesi olmaksızın hiçbir suretle isti'mâl edilemeyeceği ve sulhün hîn-i teessüsünde işgal müddetince Düyûn-ı Umumiye İdaresi tarafından tahsil olunan mebâliğden düyûn-ı umumiyenin tesviyesi için idare-i mezkûreye aid hisse ile ganâim-i harbiye nâmıyla Yunan hazinesine aid hissenin bi'l-hesab tefrîk edileceği bildirilmesiyle o vechile hareket olunacağı şube-i mezkûre cânibinden cevaben iş'âr kılınmağla beraber keyfiyetin idare-i merkeziyeye malumât verileceği ilâve edildiği ve verilecek talimâta intizâren Düyûn-ı Umumiyyece banka mevdû' mebâliğden

bir gûne te'diyâtda bulunamayacağı ve mebâliğ-i mezkûrenin muvakkat bir hesabda mevkûf tutulacağı beyânıyla Yunan Başkumandanının taleb-i vâki'inin reddi mümkün olduğu takdirde kendisine ne yolda cevap verilmesi lâzım geleceğinin inbâsı mezkûr banka idare-i merkeziyesinden Düyûn-ı Umumiye Meclis-i İdaresi'ne vârid olan 16/3 Kânûn-ı Evvel [1]912 tarihli mektubda iltimas kılındığı ve hâzır-ı bi'l-meclis olan Müdür-i Umumî Mösyö Pisar söze ibtidar ederek Yunan kumandanı tarafından ittihâz olunan mârru'z-zikr kararın müsnedün-i leyhi olan mülâhazât mahâll-i sairede dahi meşhûd olup ez-cümle Midilli Düyûn-ı Umumiye İdaresi Müfettişliği'nden alınan malumâta nazaran Selanik'de ittihâz olunan karara mümâsil olmak üzere cezire-i mezkûreyi işgal eden Yunanlılar tarafından da varidât-ı muhassasaya aid tahsilâtdan fazla nâmıyla bir hisse-i mühimme ifrâzı talep edilmekde olduğu beyân edilmesi üzerine İngiliz Dâyinler Vekili Sir Adam Block dahi Selanik'de Yunanlılar tarafından ittihâz olunan sâlifü'z-zikr karardan malumât alır almaz Düyûn-ı Umumiye tarafından bankalara tevdi' olunan mebâliğin fazla addolunamayacağının Yunan Hükûmeti'ne bildirilmesi zımnında İngiltere Hükûmeti nezdinde teşebbüsâtda bulunulmasını sendikasına iş'âr etmiş olduğunu ifade eylemiş ve Prens Kostantin'in sâlifü'z-zikr mektubunun Düyûn-ı Umumiye İdaresi'nin ifa-yı vazifeye devam etmesine dair olan fıkrası meclisce zabt ve kaydolunmağla beraber Düyûn-ı Umumiye tarafından bankaya tevdi' olunan mebâliğ fazla addolunamayacağı cihetle bu bâbda bir sû-i tefehhüm vâki olmadığı ve devletlerin tavassutu ve idare-i merkeziyece bazı mevâki'e i'zâm olunan müfettişlerin teşebbüsâtı sayesinde Selanik'de Düyûn-ı Umumiye'ye aid mebâliğe vaz'-ı hacz edilmesi yüzünden vuku'a gelen hâdisenin karîben idarenin lehine halledileceğinin me'mûl bulunmuş olduğu Düyûn-ı Umumiye Komiserliği'nin 3 Kânûn-ı Sâni [1]328 tarihli ve 3223 numaralı tezkiresinde bildirilmiş olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Maliye Nâzırı NâmınaDüyûn-ı Umumiye ve
Muamelât-ı Nakdiye Müdürü

Ferid

Bâb-ı Âli

Hukuk Müşavirliği

22 Kânûn-ı Sâni [1]328 / 4 Şubat 1913

Rumeli vilâyat-ı meşgûlesinde Düyûn-ı Umumiye İdarelerinin bankaya mevdû' varidât fazlalarından Hükûmet-i Seniyye'nin istifade edememesi hakkında Asâkir-i İşgaliye Kumandanlığı'nın bankalara tebligâtı hakkında Maliye tezkiresi.

15 Kânûn-ı Sâni [1]328 - 2997/35

Düyûn-ı umumiyenin tesviyesine muhassas varidât fazlalarından Hükûmet-i Osmaniye-

yece istifade edilememesi için Düyûn-ı Umumiye İdaresi tarafından Bank-ı Osmanî vez-nelerine mevdû‘ mebâliğin Hükûmet-i Yunaniyye’nin müsaadesi olmaksızın hiçbir suretle isti‘mâl edilememesi ve ba‘de’l-musâlaha düyûn-ı umumiyyeye aid hisse ile ganâim-i harbiye nâmıyla Yunan hazinesine aid hissenin bi’l-hesab tefrîk edileceği hakkında Selanik’de Yunan Asâkir-i İşgaliyesi Başkumandanlığı’ndan mahall-i mezkûr Bank-ı Osmanî şubesine mürsel mektub mündericâtına dair banka idare-i merkeziyesinden Düyûn-ı Umumiye Meclis-i İdaresi’ne vâki olan iş‘âr üzerine meclis-i mezbûrda cereyân eden müzâkerâtı ve Selanik’de düyûn-ı umumiyyeye aid mebâliğe vaz‘-ı hacz yüzünden tevellüd eden hâdisenin karîben idarenin lehine halli me‘mûl bulunduğunu mutazammın Düyûn-ı Umumiye Komiserliği’nin ifadâtını hâkî olarak Maliye Nezâreti’nden vürûd edip havale buyurulan 2997 numaralı ve 15 Kânûn-ı Sânî [1]328 tarihli tezkire mütâlaa olundu.

Hâl-i harb dolayısıyla düyûn-ı umumiye-i Osmaniyyenin tesviyesine muhassas varidâtıdan fazla zuhuru gayr-ı muhtemel olduğu hâlde gerek Selanik’de ve gerek Midilli’de varidât-ı muhassasaya aid tahsilâtıdan fazla nâmıyla bir hisse-i mühimme ifrâzı talep edildiği anlaşılmış ve havali-i saire-i meşgûlede dahi bu yolda mutâlebât vuku‘u melhûz bulunmuş olmasına ve mutâlebât-ı mezkûre ecnebi dâyinlerin hukukunu muhil olduğu gibi bi’n-netice umûr-ı maliye-i Osmaniyye’ye icra-yı te’sirden hâlî kalamayacağına nazaran bir taraftan işbu tezkire mündericâtından bahisle düyûn-ı umumiye menâfi‘inin muhafazası emrinde Balkan Devletleri nezdinde teşebbüsât ifası lüzumunun Almanya Sefâreti’nden iltimas edilmesi ve diğer taraftan Sir Adam Blok tarafından sendikasına vuku bulan teşebbüsât misillü diğer dâyinler vekilleri tarafından dahi sendikalarına teşebbüsât ifa etdirilmek üzere tedâbîr-i lâzımeğe tevessül olunmak icab edip etmeyeceğinin takdiri ve şıkk-ı evvelde muktezâsının ifası hususlarının da Maliye Nezâreti’ne iş‘âr buyurulması irâde-i aliyye-i Nezâret-penâhiye vâbestedir.

HR.HMŞ.İŞO, 147/19_1, 2

→ V
^
СЛОСЧ
0.

خارجية نظرية

$\frac{914}{\text{tan}}$

۷
سبکی

قلم مخصوص

نومرو	تاریخ	نوع مسوده	ملفوظات	کاتب	نمیز	مدیر	تصویر
						ادام	تصویر

۵

صدارنه

درباره عمده در نقد اصابت ارجح در این روز بزرگ با عدد
در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ
در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ
در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ
در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ در این روز از این بزرگ

کلمه

72

۱۳۴۴

BALKAN DEVLETLERİNE DÜYUN-I UMUMİYEDEN DÜŞEN HİSSE

Osmanlı Devleti'ne ait düyun-ı umumiyyeden, Rumeli'de işgal ettikleri araziden dolayı Balkan Devletlerine düşen hissenin 400-450 milyon Frank olarak belirlendiğine dair Paris Sefareti'nden alınan telgraf

SHARE OF THE BALKAN COUNTRIES LEFT FROM THE PUBLIC DEBTS

The telegram from the Embassy of Paris informing that the Balkan countries' share of the Ottoman public debts for the Rumelian lands they invaded was determined as 400-450 million francs

12 Şubat / February 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Kalem-i Mahsus

Sadâret'e

Düyûn-ı umumiyyeden müttefiklere isabet edecek hissenin mikdarının Düvel-i Muaz-zamaca dört yüz yahud dört yüz elli milyon Frank olarak tayin edildiğine ve ifadât-ı saireye dair Paris Sefîr-i Kebîri Rifat Paşa hazretlerinden vârid olan telgrafnâmenin tercümesi leffen takdim kılındı.

30 Kânûn-ı Sâni [1]328 / 12 Şubat [1]913

HR.HMŞ.İŞO, 146/15_15

مجلس
سید الشہداء و سید الشہداء و سید الشہداء
سید الشہداء

[illegible]

[illegible]

SELANİK VE MANASTIR BANKA ŞUBELERİNDE BULUNAN VAKIFLARA AİT PARA

Selanik ve Manastır'ın işgali esnasında, yerel vakıf idarelerinin Bank-ı Osmanî şubelerindeki paraları, Yunan ve Sırp'ların baskısı sonucu banka yetkililerince onlara teslim edildiğinden, banka aleyhine dava açılmasına dair

THE MONEY BELONGING TO THE WAQFS (PIOUS FOUNDATIONS) IN THE BRANCHES OF BANKS IN SALONIKA AND MONASTIR

During the occupation of Salonika and Monastir, the money belonging to the local waqfs (pious foundations) in the Salonika and Monastir branches of the Ottoman Bank was given to the Greeks and Serbians by the bank officials as result of the pressures they were subjected to. Therefore, the bank needed to be sued

10 Mayıs / May 1913

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn

Muhasebe Kalemi

Umumî: 49958

Hususî: 34

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhi'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Selanik ve Manastır Bank-ı Osmanî şubelerine mahallî Evkâf İdareleri tarafından mev-dû' elli sekiz lira elli kuruş ve yüz on bir lira seksen dört kuruş ve mecidî on dokuzdan yüz doksan dokuz kuruşun Yunan ve Sırb işgal orduları tarafından vâki olan tazyike binâen mezkûr banka şubelerinden Yunanlılarla Sırb'lara teslim edilmiş olduğu Bank-ı Osmanî'nin ol bâbdaki takririne atfen Maliye Nezâret-i Celîlesi'nden bâ-tezkire iş'âr olunması üzerine hâsılât-ı vakfiye olarak mezkûr şubelere teslim olunan mebâliğin başkasına verilmemesi ik-tizâ ettiği ve hususiyle bazı şubelerce de bu bâbdaki usul muhafaza edildiği hâlde mebâliğ-i mezkûrenin hilâf-ı usul olarak bu suretle taraf-ı âhara teslim edilmesi esbâbı Bank-ı Osmanî Müdüriyet-i Umumiyesi'nden isti'lâm edilmiş idi. Devâir-i resmiye-i Osmaniyye'ye aid me-bâliğ mahâll-i mezkûredeki Bank-ı Osmanî şubelerinden ancak cebr ve tazyik neticesinde teslim edildiği ve hatta keyfiyet-i teslimin icrasından evvel Manastır Bank-ı Osmanî Şube-since mebâliğ-i mezbûrenin evkâf menfaatine teberru'âtdan ibaret olabileceği mütâlaası ityân kılınmış ise de Sırb Hükûmeti, Hükûmet-i Seniyye yerine kâim olduğu cihetle Evkâf gibi devâir-i resmiyenin inde'l-hâce berây-ı itiraz doğrudan doğruya Sırb memurlarına müracaat edebilecekleri kumandan tarafından ifade kılındığı müdüriyet-i mezkûreden cevaben izbâr olunmuş ise de bankanın zimmetine terettüb eden bir meblağ âhara tevdi' ile tebriye-i zim-met etmesine kanunen imkân olmadığı gibi istila halinde muharibînin emvâl-i hususiyye riâ-

yetleri mecburî olup bu sebeble de bankanın mebâliğ-i mevdû'ayı men lehü'l-istihkâkından gayriye tesviyesi zamandan vâreste kalmasını icab etmeyeceğinden banka aleyhine ikame-i dava olduğu suretde bu davanın kazanılması me'mûl bulunmağla bu bâbda ifası muktezî muamelenin huzur-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerinden arz ve istîzânına müsâberet kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

17 Rebûlâhir [1]331 ve 13 Mart [1]329

Evkâf Nâzırı Vekili

[İmza]

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

32152-203

Hulâsa: Selanik ve Manastır banka şubelerine mevdû' ve evkâfa aid mebâliğ hakkında, melfûf 2.

Huzur-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Osmanlı Bankası'nın Selanik ve Manastır şubelerine mahallî evkâf idareleri tarafından mevdû' nükûdun Yunan ve Sırb ordularının tazyikine binâen mezkûr şubelerce Yunan ve Sırlara teslim edilmiş olmasına mebnî banka aleyhine ikame-i dava edilmesine dair Evkâf Nezâret-i Celîlesi'nden takdim olunan tezkirenin hukuk müşavirlerince li-ecli't-tedkik irsâl buyurulduğunu mutazammın resîde-i dest-i tekrîm olan 17 Mart [1]329 tarihli ve 71 numaralı tezkire-i sâmiye-i fahîmâneleri mütâlâa-güzâr-ı acizî olarak zikr olunan müşavirlere lede'l-ha-vale bu bâbda evvel emirde ne yolda tahkikât icrası lâzım geleceğini mübeyyin tanzim olunan mütâlaanâmenin sureti tezkire-i meb'ûse ile beraber leffen takdim kılındı. İfa-yı muktezâsı menût-ı irâde-i aliyye-i Sadâret-penâhîleridir. Emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

30 Cemâziyelevvel 1331 ve 24 Nisan 1329

Hariciye Nâzırı

Bende

Mehmed Said

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemi

3 Cemâziyelâhir [1]331/27 Nisan [1]329

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'ne

Osmanlı Bankası'nın Selanik ve Manastır şubelerine mahallî Evkâf İdareleri tarafından mevdû' nükûdun Yunan ve Sırbıye ordularına teslim edilmiş olmasından dolayı banka aleyhine ikame-i dava olunması zımnında bazı ifadâtı hâvî makam-ı vâlâlarının 13 Mart [1]329 tarihli ve 34 numaralı tezkiresi üzerine bi'l-muhabere Hariciye Nezâret-i Celîlesi'nden cevaben alınan tezkireye melfûf Bâbîâli hukuk müşavirlerinin mütâlaanâmesinin sureti leffen savb-ı vâlâlarına tisyâr kılındı. Bunda beyân olunduğu cihetle mebâliğ-i mezkûrenin bankaya iadesi zımnında Almanya Sefâreti vesâtatıyla Sırb ve Yunan hükûmetleri nezdinde teşebbüsât-ı lâzımede bulunulması nezâret-i müşârunileyhâya cevaben yazılmış olmağla nezâret-i celîlelerince de müşavirlerin cümle-i mütâlaâtından olduğu üzere zikr olunan akçenin cebr ve ikrâh suretiyle zabtedilmiş olup olmadığının vesâit-i münasibe ile tahkik ve iş'ârı hususuna himmet.

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

24 Nisan [1]329 tarihli ve 32152-203 numaralı tezkire-i aliyyelerine cevabdır. Osmanlı Bankası'nın Selanik ve Manastır şubelerine mahallî Evkâf İdareleri tarafından mevdû' nükûdun hukuk müşavirlerinin sureti mürsel mütâlaanâmesinde dermiyân kılındığı vechile Sırb ve Yunan orduları cânibinden cebr ve ikrâh suretiyle zabtedilip edilmemiş olduğunun tahkik ve iş'ârı zımnında Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'ne tebligât-ı lâzıme icra kılınmış olmağla nezâret-i celîlelerince de cümle-i mütâlaâtdan olduğu üzere meblağ-ı mezkûrun bankaya iade etdirilmesi için Almanya Sefâreti vesâtatıyla Sırb ve Yunan hükûmetleri nezdinde teşebbüsât-ı lâzımede bulunulması hususuna himmet.

BEO, 4171/312774_1,2,3

خاتمه
قلم مخصوص

نومرو	تاریخ	نوع مسوده	ملفوظات	کاتب	میز	مدیر	سید
						الحی	
تبدیل صفه ۱۲۴۵				<p>بایرغیه جفت کت مطهره در ادوات حرانک</p> <p>تاخیر و ۲۹۵۰ نمدی نقد افغانی ترجمه</p> <p>مال قسیمی بکونه سید اجتماع ابتدی</p> <p>اوله ده که یازار اینه کون و قهرله اجتماعه</p> <p>ندارانه ابتدایه افغانه</p>			

BALKAN SAVAŞI'NIN MALÎ YÖNÜNÜN GÖRÜŞÜLMESİ

Balkan Savaşı'nın malî yönüne dair meseleleri görüşmek üzere oluşturulan Maliye Komisyonu'nun Paris'te resmen toplandığına dair Paris sefirinin telgrafi

THE NEGOTIATIONS ON THE FINANCIAL ASPECT OF THE BALKAN WAR

The telegram of the Ambassador of Paris declaring that the finance committee which would negotiate the financial implications of the Balkan war inaugurated in Paris

4 Haziran / June 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Kalem-i Mahsus

*Paris Sefiri Rifat Paşa hazretlerinden vârid olan 4 Haziran [1]913 tarihli ve
394 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir*

Maliye komisyonu bugün resmen ictimâ etdi. Önümüzdeki Pazartesi günü vuku bulacak ictimâ'da müzâkerâta ibtidâr olunacaktır.

HR. SYS, 1990/7_57

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَيْهَ نَهْ عَمَّا رُبِّهِ نَأْتِيَهُ
۱۴۰۰ هـ

فاریقه نفاذ جدید

بلغه

بالقائه اموری باید قریباً *Commission financière des affaires balkaniques* تیراییده اولد قریبیه اونی خدایت
در دخی چیت - شنبه کوی تام و کوروتی خارج نفاذ - نه برنجی دفتر چو رو اجتماع ایتدی بر اجتماع حکمت دودنه عبارت اولدین چیت
انجمنه اربع جایک ساعت قد - اندازی مقام - یاسده خارج نافری موسیوشونه بولدی خدمتس تذاذد عومده وعین
ملفون تقیم ایدیکم نطقه ایراد ایددی آن تمقیباً الحانه حیثی برنجی رفض و یارس سفارتی تساری بارونه دولته و اکثری کدک
خدمتس تذاذد عومده وعین ملفون تقیم ایدیکم نطقه ایراد ایددی اونی چو رو بدوکن و در دخی اولدیه دخی بالقائه حکمات
خدمتس تذاذد عومده وعین ملفون تقیم ایدیکم نطقه ایراد ایددی اونی چو رو بدوکن و در دخی اولدیه دخی بالقائه حکمات
مستقرس نامه صدیه حیثی برنجی رفض و یارس سفارتی تساری بارونه دولته و اکثری کدک
موسیوشونک ایراد اولدیه اول موسیوشونه طرفه کورلک اندو اولدین بیله ایدیه بالقائه بدوکن وقت اولدی نطقه
و جوابی نطقه ایراد اولدیه اول موسیوشونه طرفه کورلک اندو اولدین بیله ایدیه بالقائه بدوکن وقت اولدی نطقه
صورتیک مطالعه نه اطلاعیه و وجع موسیوشونک نطقه " جواب ایدیکم نطقه ایراد اولدیه اول موسیوشونه طرفه کورلک
بر عباره موجود - جوابی نطقه ایراد اولدیه اول موسیوشونه طرفه کورلک اندو اولدین بیله ایدیه بالقائه بدوکن وقت اولدی نطقه
الفاظ و عبارات ایرادیه ای اتمه مقصد نه نفعه بر تیراجتالی اولدیه لازم کورلک اندو اولدین بیله ایدیه بالقائه بدوکن وقت اولدی نطقه
عجا بونه چیت وقت ایدیکم قریبیه یاسه کاتبد سوال ایدیک موسیوشونک نطقه ایراد اولدیه اول موسیوشونه طرفه کورلک
وقت برلینجی جواب دیردی بر مطالعه ای اتمه مقصد نه نفعه بر تیراجتالی اولدیه لازم کورلک اندو اولدین بیله ایدیه بالقائه بدوکن وقت اولدی نطقه
اولدین وجع - یاسه قریبیه موسیوشونک عومده نه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
موسیوشونک عومده نه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
وزیرانک طوقه برنجی یازار ایرت کوی صباهی ساعت اولدیه عقیده و اولدیه حکم اجتماع ختام و یدیرک یک حالونه کیدی
یک اتمه و بدالطعام و قریبیه کورلک اندو اولدیه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
ذکر ایدیکم عباره نیک قریبیه کورلک اندو اولدیه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
حیثیک بر قریبیه کورلک اندو اولدیه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
چو چیت و برنجیه و یدیرک عومده نه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
قلمه نه کی ایدیه نفعه بولانه سکی ایدیه انتقال ایدیه چو چیت - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
حقوقات حد اتمه و طریقه نطقه بر در دخی قریبیه کورلک اندو اولدیه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
قرا - یوق - بدوکن عومده کورلک اندو اولدیه قلمه شریف - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف
زاتنه و کب چو چیت - ایدیه نفعه بولانه سکی ایدیه انتقال ایدیه چو چیت - یاسه ضلع - خارج نفاذ - ایدیه - یاسه مدیر عومده معارف

مرحله - جان سیارده اولدی حیه هیئت عمودده حاضر بولمقدور - عاقل برنجی رفیقده قریبوزده دئی حاض
بولدی مالیه یوق - انچه سولارجه ندره اشتغالدی هیئت عمودده بولمقدور - ندره ناله قریبوزده برنجیه یکنس
بیت دیوه عمودده مطالب نقد قریبوزده ندره بولمقدور - بزم اجیره مصلی دیکر اولان برنجیه یکنس
ایده ندره اعزام بجم - حیه هیئت انکیز والیه هیئتده اعراضه اشتغال ایده بولمقدور - انکیز والیه هیئتده
قریبوزده اویا عدوجه حیه - زیرا هر دول هیئتده رفیقده ندره اعزام بولمقدور - اویا قریبوزده اولان برنجیه یکنس
برنجیه بولمقدور - ندره هیئتده ندره بولمقدور - حیه هیئتده ندره بولمقدور -
(۱) دیوه عمود قریبوزده اعفاس - حیه هیئتده ندره بولمقدور -

(۲) مطالب مالیه قریبوزده اعفاس - حیه هیئتده ندره بولمقدور -

(۳) اندر ندره قریبوزده اعفاس - حیه هیئتده ندره بولمقدور -

بر قریبوزده اعفاس - رفیقده ندره بولمقدور - روکه و هانت بک رفیق - بک ندره حیه
بولمقدور - فقط انفا بایه ایتمک وجه سولارجه قریبوزده حیه هیئتده ندره بولمقدور -
عباس حیه هیئتده ندره بولمقدور -

پارس مالیه قریبوزده
برنجیه رفیق
ملک

۱۹۱۴
پارس مالیه قریبوزده

PARİS MALİYE KONFERANSI'NIN TOPLANMASI

Paris Maliye Konferansı'nın toplanarak meseleleri görüşmek üzere, Düyûn-ı Umumiye, Metalib-i Maliye ve Umur-ı Nafia Komisyonlarının (Mali İstekler ve Bayındırlık İşleri Komisyonları) teşkil edildiğine dair Osmanlı delegasyonu reisi Nail Bey'den alınan rapor

MEETING OF THE PARIS FINANCE CONFERENCE

The report of Nail Bey, the head Ottoman delegate informing that separate commissions were established at the Paris Finance Conference in order to negotiate the issues concerning public debts, financial demands and public Works

5 Haziran / July 1913

*Paris Konferansı'ndaki Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye Reisi Nail Bey'in 5 Haziran
[1]913 tarihli ve 17 numaralı raporu*

Numara 17, melfûf 5

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Balkan Umûrî Maliye Komisyonu “*Commisione financiere du affaires Balkanique*” tesmiye edilmiş olan komisyon Efrençî Haziran'ın dördüncü Çarşamba günü tam öğle vakti Hariciye Nezâreti'nde birinci defa olarak ictimâ etdi. Bu ictimâ resm-i küşâddan ibaret olduğu cihetle ancak üç çeyrek saat kadar imtidat etdi. Makam-ı riyâsetde Hariciye Nâzırı Mösyö Pichon bulundu. Hulâsasını telgrafla arz ve aynını melfûfen takdim eylediğim nutku irâd eyledi. Onu takiben Alman Hey'eti Birinci Murahhası ve Paris Sefâreti Müsteşarı De Lanke Vakeniç kezâlik hulâsasını telgrafla arz ve aynını melfûfen takdim eylediğim nutku irâd etdi. Üçüncü olarak bendeniz ve dördüncü olarak dahi Balkan Hükûmât-ı Müttefikası nâmına Sırb Hey'eti Birinci Murahhası Riştich yine hulâsalarını telgrafla arz ve suretlerini melfûfen takdim etdiğim nutukları irâd etdik. Mösyö Pichon'un irâd edeceği nutuk bir gün evvel hey'et-i murahhasaya tebliğ olunmuş ve cevapların kimler taraflarından ve ne sıra ile verileceği bildirilmiş ve cevabî nutukların irâdından evvel Mösyö Pichon tarafından görülmek arzu olunduğu beyân edilmiş idi. Bittab' bu suretle hareket olundu. Nutuk suretlerinin mütâlaasından anlaşılacağı vechile Mösyö Riştich'in nutkunda “*harb-i ahîrin ahali-i Hıristi-yaniyye'yi tahlîs maksadıyla vuku'a geldiği*” yolunda bir ibare mevcuddur. Cevabî nutukların kable'l-irâd Mösyö Pichon tarafından gözden geçirilmesi keyfiyetinin bu gibi yekdiğeri rencide edecek elfâz ve ibârâtın irâdına mahal bırakmamak maksadından münba'is bir tedbir-i ihtiyâtî olmak lâzım geleceğinden bahisle Mösyö Riştich'in nutkundaki bu ibârenin acaba

neden celb-i dikkat etmediğini komisyon başkatibinden sual etdik. Mösyö Riştich nutkunu son dakikada gösterdiğinden gözden geçirmeğe vakit bulamadığı cevabı verildi. Bir mesele ihdâs etmemek için bu cevabla iktifa etdik. Mezkûr nutukların irâdını müteâkib evvelce takarrür etmiş olduğu vechile riyâset-i fahriye Mösyö Pichon'un uhdesinde kalmak şartıyla riyâset-i fi'liye Hariciye Nezâreti Umûr-ı Siyasiye Müdür-i Umumîsi Muavini Mösyö De Marjeyeri tevdi' olundu. Mûmâileyh dahi yine suretini aynen ve leffen takdim etdiğim kısa nutku irâd ederek ikinci ictimâ'ın Haziran'ın dokuzuncu Pazartesi günü sabahı saat on'da akdine karar verildikten sonra ictimâ'a hitâm verilerek yemek salonuna geçildi. Yemek esnasında ve ba'de't-ta'âm vuku bulan mükâlemâtta hâzırûndan birçokları Balkan Hükûmâtı nâmına irâd olunun nutukdaki bâlâda zikr etdiğim ibârenin pek çirkin görüldüğünü bendenize ve Sir Crawford'a beyân etdiler. Haziran'ın dokuzunda vuku bulacak ikinci ictimâ'da komisyon hey'etinin birkaç tâli komisyonlara ayrılmasına karar verilecektir. Bu komisyonların kaç aded olacağı henüz tamamıyla taayyün etmedi ise de üç aded olacağı ve birincisinin düyûn-ı umumiyemize müte'allik olan mesâil, ikincisinin Balkan Hükûmâtı'nın metâlib-i nakdiyelerine ta'alluk eden mevâd ve üçüncüsünün Rumeli kıt'asındaki umûr-ı nâfi'aya müte'allik bulunan mesâil ile iştigâl edeceği beyân olunuyor. Bu üç komisyona ilâveten bunların halledemedikleri hususâtı halletmek vazifesiyle mükellef bir dördüncü komisyonun daha teşekkül etmesi ihtimalinden de bahsolunuyor. Maamâfih bu bâbda henüz kat'î bir karar yoktur. Bu komisyonlara Düvel-i Muazzama murahhaslarından biri riyâset edecektir. Azâsı her devlet murahhaslarından birer ve nihayet ikişer zâtıdan mürekkebe olacaktır. Azâ hakk-ı kelâmı haiz olmamak üzere refakatlerinde hukuk ve fen müşavirleri de bulundurabileceklerdir. Birinci murahhaslar ricâl-i siyasiyeden oldukları cihetle hey'et-i umumiyede hâzır bulunacaklardır. Maamâfih birinci murahhasların komisyonlarda dahi hâzır bulunmalarına mâni yoktur. Ancak mûmâileyhimin müzarekeye iştirakleri hey'et-i umumiyeye münhasırdır. Mezkûr tâli komisyonlardan birincisiyle ikincisinin yani düyûn-ı umumiyeye ve metâlib-i nakdiye komisyonlarının tevhidinden de bahsolundu. Bizim için mazarratı derkâr olan bu rivayet tahakkuk ederse şiddetle itiraza mecbur olacağız. İngiliz ve Alman hey'etleri itirazımıza iştirak edecekler. En kavî görülen ihtimal tâli komisyonların üç aded olacağıdır. Zira her devlet hey'et-i murahhasasından azânın üç komisyon üzerine tevzi'ini hâvî birer pusula taleb olundu. Biz tevzi'i şimdilik şu vechile icra etdik:

- 1- Düyûn-ı Umumiye Komisyonu Azâsı- Hallaçyan Efendi, Sir Crawford
- 2- Metâlib-i Maliye Komisyonu Azâsı- Cavid Bey, Sir Crawford
- 3- Umûr-ı Nafi‘a Komisyonu Azâsı- Cavid Bey, Hallaçyan Efendi

Bu komisyonlarda azânın refâkatinde lüzumuna göre Profesör Roken ve Hrand Bey ve Muhtar Bey müşavir sıfatıyla bulunacaklardır. Fakat ânifen beyân etdiğim vechile mûmâileyhim komisyonlarda hakk-ı kelâma mâlik değildirler. Şimdilik ma‘rûzâtımız bunlardan ibaret olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü’l-emrindir.

Paris / 5 Haziran 1913

Paris Maliye Konferansı
Birinci Murahhası
Bende
Nail

HR. SYS, 1990/7_58

خارجہ رقم / خارجہ رقم

۱۰۴۵
صدر اعظم نامہ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

خاتمه نظامی

امور سیاسی و تربیتی عمومی

ای

ملفوظات	مدیر عمومی	امور سیاسی شعبه-ی مدیری	ممن	مسود	قید نموده	قارطون	خصوصی	عمومی
	صلا			ص	۱۱۷.۵ ۴۹.۴			
				ص				تاریخ
				ص				خلاصه
<p>حکومتی حاکم قمارق</p> <p>رسم تبیه کی صادر جفت مجری وزارت تقاضیه کی شدت</p> <p>نقد میفرود بود در درجه بری و در لایحه ارائه</p> <p>نقداری وزیر بود به کما کما رخصتیه بایسته</p> <p>تفصیل و جدول در دست است و ایضا در احوال و احوال</p> <p>مادر لایحه تنظیم شده و اعلام بودی سفاکتی که شد به</p> <p>سأ و لقا بقیه است</p>					<p>منع</p> <p>۲۴۸۸۹-۵۰۰</p> <p>۶ کمر ۹ کمر</p> <p>ص</p>			

خارجیه نظاری

پیشانی اولی

عقد

۱۸۹۱

روم ایلیه معاهدتک بر قطع حد و ملک سربا کوندلی و فرماندیک هر بدو اولی بوقه اشای هر بدو و وریه
اوله بقیه بقیه بقیه و معادلتک جسیله بولندیق سحاب و موقعتک و مقدماتک خطه تا بقیه بقیه بقیه
پارسه بوقه مالیه برقی موقعتک تا بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
اسکی قلم بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
استدعا ایله اولده معادلتک ایله احوالی مقام صد رتبه ایله استیذان ایله بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
شرطه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
مقام مشایره استیذان دار تجارت و زراعت نفع بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
مذکره بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
ملفوظ مذکره ایله برابر خطه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه

ایشانلاری امتیازی وریه اولده معادله ایلم معادله بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
امتیاز ایلمه اخره قابل دور و فروعیت و کندی بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
تکبیل ایله بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
اولدقاری املاک اوزرنده حاشیه اولدقاری حقوق بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه
وریه اولده معادلتک بایس صایه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
امتیاز بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه بقیه

قبل الحرب ایشانه فرمانی استیصال ایلمه بایک تحریک علم و حب و یا رخصتک مالیه اولدقاری کلیمه واقعا بوقه
کفایت بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
مضا بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
دکلدر فی الحقیقه تمیز بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
کی شرائط مز بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
اولدقاری ایلمه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
اوزره بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
اقضا ایلمه و بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه
[ر.ه] حکمده قایل شد احکام نفع بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه بوقه

و هله شرائط نفعه مي بي ايضا ايده لك كشف ايله دكاري معدنه عايد امتياز استحصا اتمله اوزره بوشمه
اولانلك حقوقك دغي مذكور قدر انچه تا حينه غيرت اولمى مقتضيه .
حق كرك اصحاب امتياز وكرن تحوي رخصتنامى آلمه اولانلر هله عايد امتياز باسلامه اولمى دغي امتيازك
ويا هغه تحريك در عقب اسطاطي جهته كيدليب عمليات جدييه باشلامه اولمى ويا معدنه حقك
وجودى تحققاتيكيه تغذيره تحديد مدت ايدلس نفعه منافعك بكنجي والى طبعدرنجي ماده لى عايد
اولدنجي وهربك ظهرو و دامي انك قاطي معدنلر دونه عايدلك طبعي بولندنجي جهته روم ايلديه كي
معادلك اصحاب امتياز و تحريكى حقنره بد جهته ده نظر دونه دور طوئنامى يعنى مدت نفعه بوش طرفنره
معادنى ايتلديه ويا تحوي باشلامه اولمى دغي حقك سقوط اتمه عايدنامى اقتضا ايدر .
اشبع روم ايلديه كاش معادلك اصحاب امتياز و تحريكى عايد حقك هيكيت مرخصه عايد طرفنره
سابق الذكر قدر انچه دول معاهده يه قارشد تا حينه غيرت ايدلس مذكور اصحاب امتياز و تحريكى
سابقا تبعه عايد دونه اولمى و آتيا دغي حقت تابعيه عايد لى ممانعه ايتلى مامور بوشه بناء اقتضا
ايتديكي بوش بولن قدر انچه حقوقلى مدافعه ايدلمه اولدنجي سر رشته سيلد بالاخره دولته ضميمات
ادعايه قيام ايتلى اتمانلك اولمى آله نفعه نظر نمنه دغي مفيددر .
ايضا حاتم معروفه يه نظر اصحاب امتياز مملوك تحريكى دغي هيكيت مذكور جه مدفعه و تامينه حقوقه
غيرت ايدلك اصحاب ايتديكنه قبل الحرب ويطه ايتله امتياز لى كى تحوي علم و حجب و رخصتنامى لى
نفعه ايتديكى معادلك و على خصوص امتياز قوامى و برك اوزره بولنه معادلك دغي تفصيلات
لازمه سيلد بزر هيكيت مذكوره رياسنه انبارى اصحاب ايتديكنك جلوبا تجارت ذراعت نفعه رتبه
اشعارى اقتضا ايتكله كنيتك مقام جليل صدارت عظميه عرصه و ابلاغى خصوصك امور سيايه مديريت
عمليه سه حوالى معروفه راس ۱۴۵۹
بابه على حقوقه شادوى

PARİS MALİYE KONFERANSI'NDA RUMELİ'DEKİ MADENLERİN DURUMU

Paris Maliye Konferansı'nda madenlerin arama ve işletme haklarına dair yapılacak müzakerelerde kullanılmak üzere, Rumeli'de ruhsat verilmiş madenlerin bir listesinin hazırlanarak gönderilmesinin Osmanlı delegasyonu reisi Nail Bey tarafından talep olunduğuna dair

THE SITUATION OF THE MINES IN RUMELIA AT THE PARIS FINANCE CONFERENCE

Nail Bey, the head Ottoman delegate demanded the list of licensed mines in Rumelia be prepared and sent in order to be made use of at the negotiations about the exploration and mining rights at the Paris Finance Conference

17 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemî
506

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir ki

Rumeli'deki ma'âdinin bir kıt'a cedvelinin irsâli hakkında Paris'te bulunan Maliye Konferansı Birinci Murahhası Nail Beyefendi hazretleri tarafından vâki olan iş'ârdan ve o bâbda tanzim olunan defterin müşârunileyhe irsâl olunduğundan bahs ile harbdan evvel verilmiş olan ruhsatnâmeler ve bi't-taharrî zâhire çıkarılarak ihaleleri istid'â edilmiş olan madenler ile ihaleleri istîzân edilip fermân-ı âlîleri henüz şeref-sudûr buyurulmamış olan madenlerin dahi bir kıt'a defterinin tanzimiyle mezkûr konferansa gönderilip gönderilmemesi hakkında istifsâr-ı muameleyi mutazammın Ticaret ve Ziraat Nezâret-i Celîlesi'den gelen 25 Haziran [1]329 tarihli ve 109 numaralı tezkire leffen savb-ı sâmililerine tisyâr kılınmağla meâline nazaran vâki olacak mütâlâa-i aliyye-i fahîmânelerinin serî'an inbâsına ve melfûfun iadesine himem-i aliyye-i fahîmâneleri derkâr buyurulmak bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

4 Şaban [1]331 / 26 Haziran [1]329

Sadriazam Nâmına

Müsteşar

[İmza]

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Huzur-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhi'ye

Rumeli'deki ma'âdin hakkında Ticaret ve Ziraat Nezâret-i Celîlesi tezkiresinin leffiyle şeref-vârid olan 26 Haziran [1]329 tarih ve 506 numaralı emirnâme-i fahîmâneleri üzerine bu bâbda Paris'deki Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye Riyâseti'ne tafsîlât ve cedâvil-i lâzîmenin i'tâ ve irsâline dair Hukuk Müşavirliği'nden tanzim olunan mütâlaanâme sureti sâlifü'z-zikr tezkire ile ma'an ve leffen tesyîr kılınmağla ol bâbda.

4 Temmuz [1]329

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
İstişare Odası
Aded
31891

Rumeli'deki ma'âdinin bir kıt'a cedvelinin serî'an gönderilmesi ve fermânlarının harbden evvel mi yoksa esna-yı harbde mi verilmiş olduğunun bildirilmesi ve ma'âdinin cinsiyle bulunduğu sancak ve mevkiin ve mültezimin sıfat-ı tâbiyetinin tasrîh edilmesi Paris'de bulunan Maliye Birinci Murahhası Nail Beyefendi tarafından iş'âr edilmiş olduğundan ve böyle bir defterin müşârunileyhe irsâl kılındığından bahs ile harbden evvel verilmiş olan ruhsat-nâmeler ve bi't-taharrî zâhire çıkarılarak ihaleleri istid'â edilmiş olan madenler ile ihaleleri makam-ı Sadâret-penâhi'den istîzân edilip fermân-ı âlîleri henüz şeref-sudûr buyurulmamış olan madenlerin dahi bir kıt'a defterinin müşârunileyhe irsâli icab edip etmediğinin makam-ı müşârunileyhden istîzânına dair Ticaret ve Ziraat Nezâreti'nin 25 Haziran [1]329 tarihli ve 109 hususî numaralı tezkiresinin leffen gönderildiğini mutazammın olarak vârid olan 26 Haziran 1329 tarihli ve 506 numaralı tezkire-i sâmiye melfûf-ı mezkûr ile beraber havale buyurulmağla mütâlaa olundu.

İşledilmeleri imtiyâzı verilmiş olan ma'âdin el-yevm mer'î olan Ma'âdin Nizâmnâme-si'nin beşinci maddesi hükmünce sâhib-i imtiyâz için âhara kâbil-i devr ve fûrûht ve kendisinin vefatı vuku'unda veresesine lâzımü'l-intikal bir mülk-i cedîd teşkil edeceğinden yani ashâb-ı imtiyâzın imtiyâzını istihsâl etdikleri ma'âdin üzerinde ashâb-ı emlâkın mutasarrıf oldukları emlâk üzerinde haiz oldukları hukuk-ı tasarrufiye derecesinde hakları bulunacağından kable'l-harb imtiyâzı verilmiş olan ma'âdinin Paris Maliye Konferansı'nda Osmanlı Hey'et-i Murahhasası tarafından mevzû'-ı bahsedilerek ashâb-ı imtiyâzın muhafaza-i hukukuna gayret olunması tabîidir.

Kable'l-harb işletme fermânını istihsâl etmeyip yalnız taharrî için ilmuhaber veya ruhsatnâme almış olanlara gelince vâkı'a bunların keşfetdikleri veya edecekleri ma'âdin üzerinde ashâb-ı imtiyâz mertebesinde bir hakk-ı müktesebleri olamaz ise de mahzâ bu ilmuhaber veya ruhsatnâmeyi istihsâl etmekle te'min etdikleri hukuk büsbütün ihmal edilecek derecede de değildir. Fi'l-hakika müteharrîler şerâit-i nizâmiyeyi ifa etdikleri takdirde tercihan işletme imtiyâzını istihsâl edecekleri gibi şerâit-i mezbûrenin noksanı yüzünden imtiyâz istihsâl edememiş olsalar bile sâlifü'z-zikr nizâmnâmenin otuz ikinci maddesi mantûkınca kendilerine taharrî için ihtiyar etdikleri masârıfıdan ve yarım Osmanlı altınını tecavüz etmemek üzere yevmiyeden ve ma'âdinin hâsılât-ı sâfiyesinin nihayet yüzde beşinden mürekkeb olarak tazminât-ı mühimme i'tâsı iktizâ eden ve taraflarından keşfedilip âhara ihale edilen ma'âdin tazminât-ı mezkûreye mukabil yedlerinde bey' bi'l-vefa (rehin) hükmünde kalır. Şu ahkâm-ı nizâmiyeye nazaran ma'âdin müteharrîlerinin ale'l-husus taharrî etdikleri ma'âdini keşfetmiş ve hele şerâit-i nizâmiyeyi ifa ederek keşfeyletikleri madene aid imtiyâzı istihsâl etmek üzere bulunmuş olanların hukukunun dahi mezkûr konferansca te'minine gayret olunması muktezîdir.

Hatta gerek ashâb-ı imtiyâz ve gerek taharrî ruhsatnâmesini almış olanlar hemen ameliyata başlamamış olsalar dahi imtiyâzın veya hakk-ı taharrînin der-akab iskâtı cihetine gidilmeyip ameliyat-ı ciddiye başlanmış olması veya mazeret-i makbûlenin vücudu tahakkuk ettiği takdirde temdîd-i müddet edilmesi nizâmnâmenin yirminci ve elli dokuzuncu maddeleri ahkâmından olduğu ve harbin zuhur ve devamı en kat'î mazeretlerden addedilmek tabîî bulunduğu cihetle Rumeli'deki ma'âdinin ashâb-ı imtiyâz ve müteharrîleri hakkında bu cihetin de nazardan dûr tutulmaması yani müddet-i nizâmiyesi zarfında ma'âdini işletmeye veya taharrîye başlamış olsalar dahi haklarının sukût etmiş addedilmemesi iktizâ eder.

İşbu Rumeli’de kâin ma’âdinin ashâb-ı imtiyâz ve müteharrîlerine aid hukukun Hey’et-i Murahhasa-i Osmaniyye tarafından sâlifü’z-zikr konferansda Düvel-i Mütêâhide’ye karşı te’minine gayret edilmesi mezkûr ashâb-ı imtiyâz ve müteharrîlerin sâbıkan tebaa-i Osmaniyye’den olmasına ve âtiyen dahi sıfat-ı tâbiyyet-i Osmaniyyelerini muhafaza etmeleri me’mûl bulunmasına binâen iktizâ etdiği gibi bunların konferansda hukukları müdafaa edilmemiş olduğu ser-riştesiyle bilâhare devletden tazminât iddiasına kıyâm etmeleri ihtimalinin önünü almak nokta-i nazarından dahi müfiddir.

İzahât-ı ma’rûzaya nazaran ashâb-ı imtiyâz misillü müteharrîlerin dahi hey’et-i mezkûrece müdafaa ve te’min-i hukukuna gayret edilmek icab etdiğinden kable’l-harb verilmiş işletme imtiyâzları gibi taharrî ilmuhaber ve ruhsatnâmelerinin ta’alluk etdiği ma’âdinin ve ale’l-husus imtiyâz fermânı verilmek üzere bulunan ma’âdinin dahi tafsilât-ı lâzimesiyle beraber hey’et-i mezkûre riyâsetine izbârı icab etdiğinin cevaben Ticaret ve Ziraat Nezâreti’ne iş’ârı iktizâ etmekle keyfiyetin makam-ı celîl-i Sadâret-i Uzmâ’ya arz ve iblâğı hususunun Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi’ne havalesi ma’rûzdur.

2 Temmuz 1329

Bâbîâli Hukuk Müşaviri

[İmza]

HR. HMŞ. İŞO, 113/6_1,2,3

فارسیہ نفاذ - جلد ۱

عموم نورو ۷۷

مضمون نمبر ۱۶

[illegible]

PARİS MALİYE KOMİSYONU'NDA GÖRÜŞMELERE BAŞLANDIĞI

Paris Maliye Komisyonu toplanarak, düyûn-ı umumiyyeden Balkan Devletlerine devrolunacak hissenin miktarı, mukavele ve imtiyazlar, savaştan önce el konulan gemiler ve silahlarla ilgili görüşmelere başlandığına dair Osmanlı delegasyonu reisi Nail Bey'den alınan rapor

BEGINNING OF THE NEGOTIATIONS AT THE PARIS FINANCE COMMITTEE

The report from Nail Bey, the head Ottoman delegate informing that the finance commission gathered in Paris and started to negotiate the issues regarding the amount of the Balkan countries' share of the Ottoman public debts, contracts and privileges, the ships and weapons captured before the war

21 Temmuz / July 1913

Umumî numara: 72

Hususî numara: 16

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Şehr-i hâlin sekizinci günü ictimâ eden Düyûn ve İmtiyâzât Komitelerinden yalnız birincisine aid zabıtnâme 68/14 numaralı ve 12 Temmuz 1913 tarihli tahrirâta leffen takdim kılınmış ve müzâkerâtı tahrirât-ı mezkûrede telhîs edilen 9 Temmuz tarihindeki Mutâlebât-ı Nakdiye ve Düyûn ve 10 Temmuz tarihindeki Düyûn Komitelerine aid zabıtnâmelerin bilâhare gönderileceği arz edilmiş idi. (1-7) numara tahtında bu kere takdim kılındı. 15 Temmuz'da ictimâ eden Düyûn Komitesi'nin müzâkerâtı tahsis-i merhûnât usûlünün muhtelif suretlerde tatbikinden istihsâl olunacak netâyicin tedkikine hasr edildi. Zabıtnâmesi geldiğinde takdim olunacaktır.

Aynı gün öğleden sonra toplanan Mukâvelât ve İmtiyâzât Komitesi'nde Balkan Hükûmetlerinin maden, orman ve liman misillü imtiyâzât mesâilinde ne gibi hukuk ve şerâit dahilinde Hükûmet-i Osmaniyye'nin yerine kâim olacakları hususunun tedkikiyle iştigâl edildi. Müzâkere esnasında Fransa Murahhası Mösyö Gov ve Dedeâğaç-Selanik Şimendifer Kumpanyası'nın vaziyeti hakkında nazar-ı dikkati celb ederek Hükûmet-i Osmaniyye kilometre te'minâtı olarak te'diyâtdan imtinâ' eylediği cihetle gelecek Teşrîn-i Evvel'de kumpanyanın hissedârâna tevzî' etmeye mecbur olduğu mebâliğin ne suretle te'min edileceğine dair şimdiden ittihâz-ı mukarrerât edilmesini teklif etdi. Bu hususda birçok müzâkerât cereyân etdikden sonra meselenin halli başka bir celseye bırakıldı. İşbu ictimâ'ın zabıtnâmesi de geldiğinde takdim olunacaktır.

16 Temmuz'da Metâlib-i Nakdiye Komitesi ictimâ eyledi (Zabıtname melfûf 8 ve 9). Celsenin daha bidâyetinde Reis-i Sâni Mösyö Rafaloviç üserâ-yı harbiye masârıf-ı iâşesinin verilmesi lâzım gelip gelmeyeceği hakkında hey'et-i murahhasaların hükûmetlerinden talimât alıp almadıklarını sual eyledi. Esasâtı üzerine beyân-ı mütâlaa eylemek hey'et-i umumiye aid olduğundan bu sualin komitenin salâhiyeti haricinde bulunduğu iddiasıyla bu maddeye tarafımızdan şiddetle itiraz olundu ve mesele hâl-i aslîsinde kaldı. Celsenin kısm-ı mütebâkîsi harbden evvel zabtedilen vapurlar için Yunan Hey'et-i Murahhasası tarafından dermiyân olunan mutâlebâtın tedkikine hasr edildi. Bu bâbda tarafımızdan kırâet olunan beyânât melfûfen mütekaddemdir (Merbût numara 8).

Reis-i Sâni Mösyö Rafaloviç, reis-i sâni sıfatıyla değil Rus murahhası sıfatıyla Osmanlı nokta-i nazarına kemâl-i şiddetle mu'teriz bulunduğunu beyân eyledi. Alman Murahhası Mösyö Helfreich vapurlar hakkında beyân-ı mütâlaa eylemek için komite azâsı miyânında mütehassıs kimse bulunmadığından meselenin bir hakem hey'etine havalesi münasib olacağını beyân eylemekle bu nokta-i nazar umumiyetle kabul olunarak hey'et-i mezbûrenin bir Osmanlı, bir Yunan ve üç de alâkadar olmayan hükûmât tarafından mansûb ehl-i hibreden teşekkül eylemesi takarrür etdi. Yalnız hakem hey'etinin salâhiyeti hususunda bu celsede ittifak edilemedi.

Ba'dehû Yunanistan'ın vaziyet-i maliyesinden ve Epir Kıt'ası ahalisi nâmına istediği tazminât-ı nakdiyeden birer nebze bahsolunduktan sonra Sırb Murahhası Mösyö Conlic harbden mukaddem zabtolunan toplar ve mühimmât hakkındaki mutâlebâtı okudu ve bu münasebetle de Sırbistan'ın hisse-i düyûna iştirak keyfiyetiyle metâlib-i nakdiye meselesini yekdiğerinden tefrîk edemeyeceğini beyân eyledi.

Aynı gün ba'de'z-zuhr Düyûn Komitesi ictimâ ederek istikrâzâtın tedkikiyle işigâl ve tahsis-i merhûnât usulünün suver-i muhtelif-i tatbikiyesi üzerine Yunan Hey'et-i Murahhasası tarafından tanzim olunan cedvel ve Sir Paul Harve'nin tertib etdirdiği hesab ele alındı. Avusturya Murahhası Mösyö De Yanko kendi re'yine tevâfuk eden tahsis-i merhûnât usulünün Osmanlı ve Alman hey'etleri tarafından teklif edilen usûlden başka bir şey olmadığını beyân eyledi. Ba'dehû avansların tedkikine gidilip fenerler ve turuk-ı umumiye gibi bazı avansların İmtiyazât ve Mukâvelât Komitesi'nin işleriyle merbûtiyeti görülerek bunların tedkiki oraya havale olundu. İşbu ictimâ'ın zabıtnamesi de geldiğinde takdim olunacaktır.

17 Temmuz tarihinde Mukâvelât ve İmtiyazât Komitesi ictimâ eyledi. Reis Mösyö De

Marjeri Selanik tramvaylarına aid evrakın Belçika Sefâreti tarafından komisyona tebliğ olunduğunu beyân etdi. Bu celsede yine müessesât ve şirketlerin tâbiyet-i müstakbelesi hakkında müzâkere cereyân ederek her nev' müessesât hakkında aynı usulün tatbiki kâbil olamayacağı mülâhazasına mebnî tâlî komisyon tarafından tanzim edilen projenin yalnız madenlere tatbikiyle müessesât-ı saire için cins itibarıyla ayrı ayrı projeler tanzimine karar verildi.

Ba'dehû Fransa Murahhası Mösyö "Petel" komisyonun bu hafta zarfında ta'lik-i müzâkerât edeceğini ve halbuki henüz müessesâtın hâl-i âfîleri hakkında kat'î bir fikir meydana konulmamış olup bu ise sermayedârânı endişeye düşüreceğinden müessesât ve şirketlerin Hükûmet-i Osmaniyye'ye karşı olan vezâif ve hukukuna Balkan Hükûmâtı'nın tevârüs edeceği esasının kabul edildiği hakkında komitece şimdiden beyânâtında bulunulmasını talep eyledi ve bilhassa Rus Hey'eti tarafından edilen bazı itirazâta rağmen matbûâta bu yolda tebligât icrası karar-gîr oldu. Ba'dehû Avusturya murahhası ve İmtiyazât Komitesi Mazbata Muharri Mösyö Dadler'in komitece şimdiye kadar yapılan şeyler hakkında kaleme aldığı hulâsanın kırâetiyle müzâkereye nihayet verildi (Zabıtnâme melfûf numara-10).

Aynı gün ba'de'z-zuhr Metâlib-i Nakdiye Komitesi ictimâ eyledi Bu celsede Sırbistan metâlib-i nakdiyesinden bazıları tedkik edildi. Bu metâlibden, Arnavudluk'un işgali için vuku bulan masârıfın ve Hükûmet-i Osmaniyye'nin Ziraat Bankası şu'abâtına olan düyûnunun tedkikine komitenin selâhiyetdâr olmadığı tarafımızdan beyân edilmekle Karadağ murahhasının ısrarı üzerine tatil esnasında hey'et-i murahhasaların hükûmetlerinden Arnavudluk masârıfına dair talimât almaları keyfiyeti takarrür eyledi. Ba'dehû Yunan vapurlarına geçilerek İngiliz Murahhası Sir Paul Harve'nin teklifi üzerine celse-i sâbıkada bahsolunan hakem hey'etinin vapurlara müte'allik bilumum mesâilin halline memur edilmesi kabul olundu. Hey'et-i Osmaniyye tarafından bu meselede gösterilen fikr-i itilafkârânedan dolayı hey'ât-ı saire beyân-ı teşekkür eylediler. Zabıtnâme vürûdunda takdim edilecektir.

Metâlib-i Nakdiye Komitesi'ni müteâkib Düyûn Komitesi akd-i ictimâ ederek avansların tedkikâtına devam olundu. Konya ovasının ırvâ ve iskâsı için Anadolu Şimendifer Kumpanyası'yla akdedilen avansda istikrâz mahiyeti görülemediği gibi bu bâbda gerek Alman Hey'eti ve gerek bizim tarafımızdan ısrar edilmediğinden bunun cedvelden ihracına ve düyûn-ı gayr-ı muntazama meselesinin bilâhare müzâkeresine ve Balkanlıların düyûna mikdar-ı iştirakinin murahhaslar tarafından esna-yı tatilde tedkik edilmesine karar verildi.

Temmuz'un on sekizinci Cuma günü sabahı Düyûn Komitesi son defa olmak üzere

ictimâ eyledi. Bu celsenin bidâyetinde Balkanlıların düyûn-ı Osmaniyye'den deruhde edecekleri mikdarın sermayeye tahvîli hâlinde teşkil edecek meblağ göstermek üzere Mösyö Helfreich tarafından yapılan hesap hey'ete tebliğ olundu. Ba'dehû Bağdad istikrâzı üçüncü tertibinin istikrâzât miyânına idhal veya adem-i idhalini tedkik etmek üzere teşkil edilen tâlî komisyonun netice-i tedkikâtını hâvî rapor Yunan Murahhası Mösyö Politis tarafından kırâet edilerek muamele-i mezkûrenin istikrâz mahiyetini haiz olduğunun tasdik edildiği anlaşıldı. Bundan sonra Mösyö De Labouliniere düyûn-ı umumiye ihtiyât akçesi hakkında kaleme aldığı bir notayı okuyarak meblağ-ı mezbûrun aslının Hükûmet-i Osmaniyye'ye ve semeresinin dâyinlere aid olduğunu beyân eyledi. Avusturya Murahhası Mösyö De Yanko ihtiyât akçesinin doğrudan doğruya dâyinlere aid olduğuna dair evvelce dermiyân eylediği mütâlaada ısrar etdi ve Alman Murahhası Mösyö Peric dahi Fransa ve Avusturya murahhaslarının beyânâtından ihtiyât akçesinden Balkanlılara hisse çıkarılmamasına dair olan kısmına iştirak eylediğini söyledi.

Ba'dehû hisse-i nisbiye ve tahsis-i merhûnât usulleri üzerine yapılan hesablara göre Balkanlılar uhdesine isabet edecek hisse-i düyûnun bâliğ olacağı mekâdîr nisbet edilerek hisse-i nisbiye usulüyle 23,270,000 ve tahsis-i merhûnât usulüyle de 23 624 000 lira olacağı Reis-i Sâni Mösyö Helfreich tarafından tebliğ olundu. Nihayet Hey'et-i Osmaniyye tarafından bir de gümrük resm-i munzammı nazar-ı itibara alınmaksızın hisse-i nisbiye usulü üzerine yeniden bazı cedâvil tanzim edilmesine karar ve celseye hitâm verildi.

Düyûn Komitesi'ni müteâkib komisyon hey'et-i umumiye hâlinde ictimâ eyledi. Komisyonun bir müddet tatil-i müzâkerât etmesi hakkında evvelce suret-i gayr-ı resmîyede verilen kararın tasdiki maksadıyla akdedilen bu celse bittab' pek az imtidâd etdi ve Reis De Marjeri tarafından üç komitenin her birince şimdiye kadar görülen işler mücmelen beyân ve ta'dâd edildikten sonra Eylül-i Efrencî'nin otuzuncu Salı günü sabahı saat onda tekrar ictimâ etmek üzere müzâkerâta hitâm verildi.

Maliye Komisyonu'nun ilk devre-i ictimâ'ını teşkil eden bir buçuk aylık müddet zarfında cereyân eden müzâkerâtı hâvî olup hafta hafta takdim eylediğimiz muharrerât ile melfûflarının tedkikinden müstebân olacağı vechile bu komisyona mevdû' bulunan mesâilin hiçbirini hakkında bu devrede bir karar ittihâz olunmamıştır. Çünkü bu birinci devre verilecek kararların müzâkeresine değil bu mukarrerâta esas olacak hesabâtın tedkikine tahsis edilmiştir. Bu tedkikât ise pek amîk bir surette icra edilerek Hey'et-i Osmaniyye cânibinden tanzim

edilen hesabât ve cedâvilin her türlü itirazdan berî bulunduğu tebeyyün etmiştir. Düyûn-ı umumiye-i Osmaniyye'den Balkan Hükûmâtı'na devr olunması lâzım gelen mikdarın Fransız Hey'et-i Murahhasası'nın iltizâm eylediği hisse-i nisbiye usulüne tevfikân hesab edilmesiyle tarafımızdan iltizâm edilen tahsis-i merhûnât usulüne tevfikân hesabı beyinde neticeten üç yüz elli bin liradan ibaret pek cüz'î bir fark olduğu da meydana çıktığından Hükûmet-i Seniyye'nin tahsis-i merhûnât usulünü tervicden maksadı bidâyet-i müzâkerâtda hey'et-i murahhasamız tarafından beyân edildiği vechile dâyinlerin hukukuna tamamî-i riâyetden başka bir şey olmadığı da anlaşılmıştır. Metâlib-i nakdiye meselesinde muârizlarımızdan mâadâ bi'l-cümle Düvel-i Muazzama Hey'et-i Murahhasalarının tazminât-ı harbiye nev'inden olan metâlibin dahil-i hesab edilmemesi re'yinde oldukları dahi cereyân-ı müzâkerâtdan tebyîn eylemekdedir; ancak bu hali gören muârizlarımız şâyân-ı kabul görülebilecek metâlibleri hakkındaki hesapları pek mübalağalı bir şekle sokmuşlar ve mebâliğ-i külliye elde etmek tarîkını bu suretle te'mine sâ'î bulunmuşlardır. Balkan Hükûmâtı yedine geçen arazi dahilindeki ecnebi ve Osmanlı şirketleriyle eşhâsa aid hukukun te'mini meselesine gelince, bu bâbda düvel-i saire hey'et-i murahhasaları bizden kat kat ziyade alâkadar olduklarından Hey'et-i Osmaniyye'nin vazifesi pek ziyade kesb-i sühûlet etmekde ve her hâlde hukuk-ı mezkûrenin masûniyet-i âtiyesinden endişeye hemen hiç mahal görülmemekdedir. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Paris / 21 Temmuz 1913

Paris Maliye Komisyonu

Birinci Murahhası

[İmza]

HR. HMS. İŞO, 113/5_8, 15

مَشَارِقُ اَوْطَرَسِي
عَدَلَا

2

96

[illegible][illegible]

استخفافه بآنکه بفرمانه صاحب مهر -
 بناء علی محاب دولتک مأموری و عدلی طرفداره ماف هیه ربه طولای نایک واسطه هیه یغی
 امریه کیف کرد و تجدید (در امریه اجاب) -
 و سائر ده نامی نظر - اولاد نه عتایه نک اسایست میه جود دولتک نظمی اجمود دلیانته اساف کیفه ایجا -

[illegible]

و ضرره اوغرایانه اموال بقوله و غیر بقوله ملک بدلتی و
ایضاح ایدلکین ایری ایری خانه کرده ایا ایتس لازم کلد
دیر صیده بقیه - اردوی عثمانی اردوی اولنده اردو ده قلیبرکته اردو دلائیده بولسانه نیله عثمانیه کتدی
و مالک و اموال سهم ضرر ایضاح ایتسه اولدنیقه بقیه موصل الیه ده بروم معوضه فایزلیک قضیه استعالمیه
رعون اولسه دولتی نکرده اجموده ده عین شرائط دفعه قضیه و سجامه احتیاییه مضوعه حدود و تنظیم اولسه نماید
سروات انفکات برنجیای مهل طرفه عاجلہ تقضاتک ایضای خنده اجماب ایدره بقیات ایسه مضوعه
دفعه نفایه ایضای ضرر - ۱۷۱
بایع علی حقوقه قادی
الکلی

باب علی حقوق و ثوابی
الحمد لله

MALİYE KOMİSYONU'NDA, DEVLETLER ARASINDAKİ PARASAL TALEPLER

Paris'te toplanan Maliye Komisyonu'nda, düyûn-ı umumiyyeden Balkan devletlerine düşecek hisse, sivil halkın zararlarının tazmini, esirlerin iâşesi gibi karşılıklı parasal taleplerle alakalı hususlar görüşüleceğinden bu konularda gerekli hazırlığın yapılmasına dair

THE FINANCIAL DEMANDS AMONG THE PARTIES IN THE FINANCE COMMITTEE

Because the issues concerning the financial demands of the parties such as the Balkan countries' share of the Ottoman public debts, the compensation for the damages given to civilians, the food for the captives would be negotiated at the Paris Finance Conference, a set of preparations needed to be made about these topics

5 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî
Nezâret-i Umûr-ı Hariciye
İstişare Odası
Aded 31955

Fransa Hükûmeti Paris'de ictimâ eden Maliye Komisyonu'nun programını Düvel-i Muazzama'ya irsâl etmiş ve düvel-i müşârunileyhâ da mezkûr programı kabul etmiş idi.

Bu programın ihtiva ettiği mevâd miyânında ve bilhassa “*Balkan Devletlerinin istihsâl ettikleri arazi nisbetinde düyûn-ı umumiye-i Osmaniyye'den uhdelere isâbet eden hisse-i düyûn*” ile “*Hükûmât-ı mütehâribenin harekât-ı harbiyeden dolayı ta'vizât-ı nakdiye nâmıyla dermiyân etmeğe kendilerini mecbur gördükleri metâlib-i maliyenin tedkiki*” hususâtı şâyân-ı dikkatdir.

Balkan Devletleri tazminât-ı harbiye istihsâli iddiasını dermiyân etmişler ve Düvel-i Muazzama'nın kısm-ı â'zamı bu iddiayı kabulden istinkâf eylemeleri ile tazminât-ı harbiye mahiyetini iktisâb etmeyecek olması muhtemel olan metâlibât-ı nakdiyeyi derpîş etmelerine müsaade olunmuştur. Bu vechile üserâ-yı harbiyenin iâşeleri masârıfını ve harbden evvel İstanbul'da alıkonulan sefâin-i Yunaniyye'nin maa-tazminât bedellerini ve istiladan firar ederek Selanik'e iltica etmiş olan ahâlinin Anadolu'ya nakilleri masârıfını ve memurîn-i Osmaniyye'nin ef'âlinden ducâr-ı zarar olan efrâdın zarar ve ziyanlarını ve saireyi taleb ve iddia etmişlerdir.

Hükûmât-ı muharibenin mutâlebât-ı nakdiyesi tabirinden yalnız Balkan Devletleri'nin değil düvel-i muharibeden bulunmuş olan Devlet-i Osmaniyye'nin de mutâlebât-ı nakdiyesi anlaşılmak icab eder.

Zaten maliye komisyonu reisi Paris Maliye Komisyonu'nun münkasem olduğu ikinci derecedeki komisyonlardan Mutâlebât-ı Nakdiye Encümeni'nde bu yolda idare-i lisan etmiş ve encümenin birinci ictimâ'ında muharibelerin mutâlebât-ı nakdiyesinden bahsederken “*komisyonun programı Devlet-i Osmaniyye'nin de dermiyân etmesi muhtemel olabilen mutâlebâtı dahi ihtiva eder*” demiştir. Balkan Hükûmetleri mutâlebât-ı nakdiye miyânında efrâda

müte'allik tazminât da taleb eylediklerinden Devlet-i Osmaniyye için dahi tebaasından mutazarrır olan efrâda ta'liki bulunan zarar ve ziyânı dermiyân etmek mümkündür.

Mârru'z-zikr encümünde tazminât-ı mezkûre için Yunan Hey'et-i Murahhasası tedarik-i vesâit-i askeriyeden ve keyfî tard ve teb'îdden ve ihrâk ve yağmadan ve mağazaların seddinden ve ticaret ve sînâ'ata ve saireye îkâ' edilen müşkilâtıdan ve saireden dolayı kırk beş milyon Frank taleb etmiş ve mutazarrırlar memâlik-i Osmaniyye'de mukim olduklarından vukuât-ı harbiyeden dolayı afv-ı umumî ilân edilmedikçe onların mukabele-i bi'l-misl makamında muamelâta hedef olmaları melhûz olduğu bahanesiyle isimlerini hâvî bir defter i'tâ edemeyeceğini beyân etmiştir.

Osmanlı Hey'et-i Murahhasası bu bâbda fikrini beyân etmeden evvel Yunan Hükûmeti Yunan kuvâ-yı askeriyesi taraflarından tebaa-i Osmaniyye'ye îkâ' olunan zararların tazmin edilip edilmeyeceğini ve ne vechile tarafeynin mes'uliyeti tayin ve hasârâtın mikdarı ne suretle takdir edileceğini sual etmiştir.

Yunan Hey'et-i Murahhasası bu suallere suret-i sarîhada cevap veremediğinden maslahat alâ hâlihi kalmıştır.

Maamâfih gelecek Teşrîn-i Evvel-i Efrencî'de tekrar işe başlayacak olan komisyonda hey'et-i mezkûrenin bir cevap vermesi ve tazminât tâliblerinin listesini tevdî' etmesi mümkün olmadığından inde'l-icab bir taleb-i mukabil dermiyân edebilmek üzere istihzârâta bulunmak münasib olur.

Binâenaleyh muharib devletlerin memurları ve askerleri taraflarından harekât-ı harbiyeden dolayı tedarik-i vesâit-i harbiye, yağma, ihrâk, keyfî tard ve teb'îd (ve muhâcerete icbâr), mağazaların seddi, ticaret ve sînâ'ata îkâ'-ı müşkilât mevâdından ve saireden nâşi mutazarrır olan tebaa-i Osmaniyye'nin esâmîsini mübeyyin cedvellerin tanzimi için vilâyâta iş'âr-ı keyfiyet icab eder.

Bu bâbda muhacir-i tebaa-i Osmaniyye'nin iltica etdikleri yerlerde bâ-arzuhal zararlarını serd ve ityân etmeğe davet kılınmaları ve fakat keyfiyet-i davetin cedâvil-i mezbûrenin ne gibi esbâba mebnî tanzim edildiği hususuna nazar-ı dikkati celb etmeyecek bir suret-i ihtiyat-kârânede icra olunması ve listelerin müsted'îlerin isim ve şöhetlerini ve hasar gördükleri mahallerin ve bunların tâbî' olduğu sancak ve vilâyetin isimlerini ve zarara uğrayan emvâl-i menkûle ve gayr-ı menkûlenin bedellerini ve hasârât-ı mezbûre hangi hükûmet memur ve askerleri tarafından îkâ' edildiğini ayrı ayrı hânelerde irâe etmesi lâzım gelir.

Diğer cihetden Bulgar ordusu Osmanlı ordusu önünde Edirne'den çekilirken Edirne vilâyetinde bulunan tebaa-i Osmaniyye'nin şahısları ve emlâk ve emvâline mühim zarar îkâ' etmiş olduğundan tebaa-ı mûmâileyhin de ber-vech-i ma'rûz zararlarının tazmînini istid'â eylemeğe davet olunması ve vilâyet-i mezkûre için de aynı şerâit dahilinde kaza ve sancak itibarıyla hususî cedveller tanzim olunması münasibdir. Mesrûdât-ı ânifenin bir buçuk ay mehl zarfında âcilen muktezâsının ifası zımında icab edenlere talimât i'tâ olunmak üzere Dahiliye Nezâreti'ne izbârı müsterhamdır.

23 Temmuz [1]329

Bâbîâli Hukuk Müşaviri

[İmza]

HR. SYS, 2042/4_9

20

İŞGAL BÖLGELERİNDE KULLANILAN HİCAZ DEMİRYOLU PULLARI GELİRİ

Yunanistan'ın işgali altındaki bölgelerde kullanılan Hicaz Demiryolu pullarından elde edilen gelirin kime ait olduğuna dair çıkan meselenin halledilmesi hakkında Hariciye Nezareti'nden talepte bulunulduğuna dair

THE INCOME OF THE HEDJAZ RAILWAYS' STAMPS USED IN OCCUPIED REGIONS

The demand from the Ministry of Foreign Affairs for the solution of the problem about which country would get the stamp tax incomes of the Hedjaz Railways running in the regions under the Greek occupation

11 Ekim / October 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
37613-769

*Hulâsa: Yunanîler tarafından istila olunan mahallerdeki
Hicaz Demiryolu pulları hakkında, melfûf 3*

Huzur-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

29 Mayıs [1]329 tarihli ve 368 numaralı tezkire-i sâmiye-i fahîmânelerine cevab ve 21 Temmuz [1]329 tarihli ve 562 numaralı tezkire-i acizîye zeyldir.

Dûcâr-ı istila olan mahaller Reji İdarelerince istifa edilmekte olan Hicaz Demiryolları ilmuhaberleri hâsılâtıyla Drama ve İskeçe'de Osmanlı Ziraat Bankası tarafından vuku bulan ikrazâtndan mütebâkî meblağ hakkında Almanya Sefâreti'ne sebk eden tebligât-ı ekîdeye cevaben Yunan memurlarının ba'de'l-işgal mezkûr pulların fûrûhtundan mütehassıl mebâliğin tevdî'ini talep etmeleri muharebât-ı berriye kavânîn ve nizâmât ve usul ve âdâtına müte'allik olan Lahey Mukâvelenâmesi'nin elli üçüncü maddesine muvâfık bulunduğu hakkında Yunan Hariciye Nezâreti tarafından Atina'daki Almanya Sefâreti'ne vuku bulan iş'ârı hâkî i'tâ olunan 13 Eylül [1]913 tarihli ve 3972 numaralı muhtıranın tercümesi leffen ve Maliye Nezâreti'nin 27 Mayıs [1]329 tarihli tezkire-i muhavvelesiyle melfûfu iadeten ve ma'an takdim kılınmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

10 Zilkade [1]331 ve 28 Eylül [1]329

Hariciye Nâzırı Nâmına
Müsteşar
Bende
[İmza]

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
Tercüme Şubesi

*Hariciye Nezâreti'ne 13 Eylül [1]913 tarihiyle Almanya Sefâreti'nden
vârid olan 3972 numaralı muhtıranın tercümesidir*

Hicaz Demiryol pullarının fûrûhtundan mütehasıl mebâliğe dair Nezâret-i Hariciye'nin 22 Haziran [1]913 tarihli ve 33838 numaralı muhtırasına cevabdır. Yunan Hariciye Nezâreti Atina'daki Almanya Sefâreti'ne hususât-ı âtiyeyi iş'âr eylemiştir:

Hicaz Demiryolu Hükûmet-i Osmaniyye tarafından 19 Teşrîn-i Sânî 1902 tarihli mukâvelenâme ahkâmına tevfi kan 155 000 lira-yı Osmani'ye mukabil iştirâ olunmuş ve binâenaleyh hükûmete aid müessesâtdan ma'dûd bulunmuşdur. Diğer taraftan mezkûr demiryol gerçi müstakil bir idare-i milliye teşkil etmekde ise de Hicaz Demiryol pullarının fûrûhtundan mütehasıl mebâliğin Osmanlı bûdcesinde varidât-ı devlet miyânında gösterilmekde olduğu da muhakkaktır. Ez-cümle 1328 bûdcesinde (1 Mart 1912-28 Şubat 1913) varidât-ı mezkûrenin mikdarı 28 278 000 kuruş tahmin edilmiştir. Binâenaleyh Yunan memurîni ba'de'l-işgal mezkûr pulların fûrûhtundan mütehasıl olup ahz ve cibâyet edilen mebâliğin tevdi'ini talep etmekle muhaberât-ı berriye kavânîn ve nizâmât ve usul ve âdâtına müte'allık olup işgal edene Hicaz Demiryol pullarının fûrûhtundan mütehasıl mebâliğ misillü hükûmete aid nûkûd eshâm ve tahvilâtın zabt ve müsâderesine mesâğ göstermekde bulunan Lahey Mukâvelenâmesi'nin elli üçüncü maddesine tevfi k hareketden başka bir şey yapmamışlardır. Bu ise hukuka aid bir keyfiyet olup Hükûmet-i Osmaniyye tarafından derpîş olunan mesele fi'len bir gûne menfaat te'min edemez. Çünkü Osmanlı Reji İdaresi geçen Şubat'ın on birinci gününe kadar mezkûr pulların fûrûhtu dolayısıyla bir gûne meblağ ahz ve cibâyet etmemiş ve binâenaleyh Yunan memurînine bir para vermemişdir. Diğer taraftan tarih-i mezkûrdan beri Hicaz pulu işgal olunan memleketde vergilerin tarh ve tevzi'i hakkında mer'îyü'l-icra olan usul ve kavâ'id mücebince işgal eden hükûmete rûsum ve tekâlif ve müruriye misillü vergilerin tarhına mesâğ gösteren bâlâda mezkûr mukâvelenâmenin kırk sekizinci maddesine tevfi kan maktû' kırk santim kıymetinde bir pula tahvil edilmiştir.

BEO,4222/316622_4,5

دائرة اوقاف
تحت إشراف
عالي

نافع الله به حيله منكم تاريخي ١٠٠٠

حکومت سیه اید یونان و حرب حکومت بدین عقد اولدو حقه معاهده صلح ، بوالی حکومت انتقال یح ارضیه سوزد و فرلوق حق خصمه سیه اید نیک
درجه سرتق یغور یولدی ایکی یی سرتق طرفه دفعه ویرلا یولدی ١٠٠٠ لوقم لوقم سرتق . سرتق
اولا : بالقاء حکومت سیه انتقال اید سیه ارضیه کی سوزد یولدی حکومت سیه نیک حق و دفعه نیک بول حکومت انتقال اید حق و دفعه نیک بول
ایس . بول حق و دفعه نیک بالقاء تاریخ انتقال اید نیک عقد اولدو حقه معاهده صلح سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
بدین عقد اولدو معاهده صلح بول تاریخ قیام اولدو بول تاریخ حکومت سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
بول معاهده صلح نیک قیام سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
معاهده لرلوق خطوط جدید کدرلا همد اولدو محله انتقال با سلاسه اولدو سرتق تاریخ حکومت سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
عاش حق و دفعه نیک بول حکومت انتقال اید نیک طرفه لوقم کدرلا . خط الحقیقه بول حقه تاریخ حکومت سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
ایک یولک زیا : حاکم ارضیه اولدو حقه ارضیه سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
بدین تاریخ حکومت سیه ارضیه سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
نور یولدی و دفعه نیک حقه و دفعه نیک تاریخ حکومت سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
حکومت اولدو معاهده نیک قیام و دفعه نیک اولدو
تاریخ حکومت سیه ارضیه سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
و دفعه نیک حقه و دفعه نیک تاریخ حکومت سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
بول قیام سیه ارضیه سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
رئیس طرفه قیام سیه ارضیه سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک
درج اولدو زیا : حاکم ارضیه اولدو حقه ارضیه سیه ارضیه کی سوزد فرلوق حق حکومت سیه خصمه و دفعه نیک

مقدار
تحت إشراف

حاجه الله به حيله منكم تاريخي ١٠٠٠

BALKANLARDAKİ DEMİRYOLLARI VE TRENLERLE ALAKALI MESELELER

Osmanlı Devleti'nin Balkan Devletlerine terk ettiği arazide bulunan demiryolları ve trenlerle alakalı olarak Şark Demiryolu Şirketi ile yapılmış anlaşmaların, hak ve yükümlülüklerin ilgili devletlere intikal ettiğine dair karar alındığı

THE PROBLEMS REGARDING THE RAILWAYS AND THE TRAINS IN THE BALKANS

It was decided that the rights and obligations arising from the agreements with the Eastern Railway Company, which were related to the railways and trains in the lands left to the Balkan states, were devolved to these states

25 Ekim / October 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

*Nâfia Nezâret-i Celîlesi'nin 12 Teşrîn-i Evvel [1]329 tarihli ve
120 numaralı tezkiresi suretidir*

Hükûmet-i Seniyye ile Yunan ve Sırb hükûmetleri beyninde akdolunacak muâhede-i sulhiye, bu iki hükûmete intikal eden arazideki şimendiferler hakkında hususât-ı âtiyenin dercine Şark Demiryolları işletici şirketi tarafından nezârete verilen muhtırada lüzum gösterilmiştir. Şöyle ki:

Evvelâ: Balkan Hükûmetlerine intikal eden arazideki şimendiferler için Hükûmet-i Seniyye'nin hukuk ve vezâifinin bu hükûmetlere intikal etmesi hukuk-ı düvel kavâ'id-i icabından ise de bu hukuk ve vezâifin hangi tarihte intikal ettiğinin akdolunacak muâhedât-ı sulhiyede tasrîhi lâzımeden olup halbuki Hükûmet-i Seniyye ile Bulgaristan Hükûmeti beyninde akdolunacak muâhede-i sulhiyede bu tarih tayin edilmemiş bulunduğundan Bulgar Hükûmeti'ne terk edilen arazideki şimendiferler hakkında Hükûmet-i Seniyye hukuk ve vezâifinin bu muâhede-i sulhiyenin kat'iyet kesb ettiği tarihten itibaren intikal etmesi suretinde tefsir olunması ihtimali olduğundan Yunan ve Sırb Hükûmetleriyle yapılacak sulh muâhedelerinde hutût-ı hadidiye güzergâhı olan mahalleri işgale başlamış oldukları 1 Teşrîn-i Sâni [1]912 tarihinden itibaren Hükûmet-i Seniyye'nin şimendiferlere aid hukuk ve vezâifinin bu hükûmetlere intikal ettiğinin tasrîhine lüzum gösterilmiştir. Fi'l-hakika bu cihet bilhassa te'minâtı olan iltisak ve Manastır demiryolları için pek ziyade haiz-i ehemmiyet olup hatta iltisak demiryolları

lunun bin dokuz yüz on iki senesinin te'minât hesabâtı işbu demiryolun Hükûmet-i Seniyye yedinde 1 Teşrîn-i Sânî [1]912 tarihine kadar on ay kalması itibarıyla tesviye edildiğinden Sırb ve Yunan Hükûmetleriyle yapılacak muâhede-i sulhiyelere Hükûmet-i Seniyye'nin demiryollara müte'allik hukuk ve vezâifinin 1 Teşrîn-i Sânî [1]912 tarihinden itibaren mezkûr hükûmetlere intikal ettiğinin derci be-gayet elzemdir. Bu tasrîh Bulgar Hükûmeti'yle olan muâhedenin tefsirine dahi hizmet eylemiş olur.

Sâniyen: Hükûmeteyn-i mezkûreteyn ile yapılacak muâhede-i sulhiyelere "Hâl-i harbin şimendifer kumpanyalarına mûcib olduğu her türlü zarar ve ziyandan dolayı kumpanyalarca vuku bulacak müdde'ayât ve mutâlebâtın Paris Maliye Komisyonunca veyahud bu komisyon tarafından teşkil edilecek diğer bir hey'etce bi't-tedkik bir karara rabtı veyahud bu komisyon teşekkül etmediği veya tarafeynin mûcib-i hoşnudîsi olacak bir karar verilmediği hâlde müdde'ayât ve mutâlebât-ı mezkûrenin Lozan'da hükûmet-i müctemi'a muhâkemesi reisi tarafından tayin edilecek üç zâtdan mürekkeb bir hey'et-i hakemiyeye havale olacağına" dair madde-i mahsusa dercine lüzum gösterilmiş ise de bu maddenin derc olunmasına pek ziyade ihtiyac olmadığı zannedilmekte bulunmuş ve mezkûr muhtıranın sureti leffen takdim kılınmış olmağla ifa-yı muktezâsı bâbında.

Sadâret Tahrirât Dairesi Müdüriyeti

HR. SYS, 1988/6_3

**Türk ordusu içinde yayılan kolera hastalığına yakalanan askerler
İstanbul'daki hastanelere nakledilirken**

Sağlık hizmetlerinin yetersizliği yüzünden yollarda kalmış hasta askerler

سلايك مطهره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حضرت سید صاحب مدنی

[illegible]

✓

۱۰ ۷۷

4c

ŞARK DEMİRYOLLARI ŞİRKETİ'NİN DURUMU

Balkan Savaşı sonucunda Şark Demiryolları'nın önemli bir kısmını ele geçiren Sırbistan Hükümeti, demiryolu şirketinden yapılan itiraz ve şikâyetlere rağmen hattı teslim etmediğinden, şirketin yükümlülüklerini yerine getiremediğine dair

THE SITUATION OF THE EASTERN RAILWAY COMPANY

Because the Serbian government, which took the possession of a major part of the East Railways as a result of the Balkan war, did not let the company take over the rail lines despite the objections and complaints of it; the company could not perform its obligations

30 Ekim / October 1913

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemi

29 Zilkade [1]331 /

17 Teşrîn-i Evvel [1]329

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

14 Teşrîn-i Evvel [1]329 [27 Ekim 1913] tarihli tezkireye zeyldir.

Muharebe-i zâile sebebiyle Şark Demiryolları'nın mühim bir kısmı Sırbistan Hükûmeti'nin yed-i zabtına geçerek itirazât ve şikâyet-ı mütevâliyeye rağmen henüz iade edilmemiş olmasına binâen şirketin mezkûr demiryolların mecmu'-ı tûlü üzerinden te'diyât ifa edebilmek için sene-i hâzıra nihayetinde mukâvelât-ı mevcudedede muayyen şerâit dahilinde bulunamayacağı ve bu sene vuku bulacak te'diyâtın sene-i sâbıkaya nazaran epeyce noksan olması kaviyyen melhûz bulunduğu mezkûr demiryolları şirketinden alınan mektubda bildirildiğine dair Nâfia Nezâret-i Celîlesi'nden gelen 15 Teşrîn-i Evvel [1]329 tarihli ve 122 numaralı tezkirenin sureti melfûfuyla ma'an ve matviyyen savb-ı sâmi-i fahîmânelerine tisyâr kılınmağla mündericatına ve iş'âr-ı sâbika nazaran iktizâsının ifası bâbında.

Nâfia Nezâreti
Demiryollar İdâresi
Aded: 122

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhi'ye

Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir

28 Eylöl [1]329 ve 12 Teşrîn-i Evvel minhü tarihli ve yüz on ve yüz yirmi numaralı iki kıt'a tezkire-i acizîye zeyldir.

Muharebe-i zâile sebebiyle Şark Demiryolları'nın mühim bir kısmını zabtetmiş olan Sırbie Hükûmeti mezkûr demiryollar şirketinin itirazât ve şikâyâtına rağmen yed-i zab-tında bulunan kısmını henüz iade etmemiş olmasına mebnî şirketin mezkûr demiryolların mecmu'-ı tûlü üzerinden te'diyât ifa edebilmek için sene-i hâzıra nihayetinde mukâvelât-ı mevcudedede muayyen şerâit dahilinde bulunamayacağını ve şirketin tesviye edeceği meblağın mikdarını tayin etmek henüz kâbil olmayıp çünkü meblağın mikdarı bu günden otuz bir Kânûn-ı Evvel'e kadar husûle gelecek vukuâta tâbi bulunduğ u ve maamâfih sinîn-i sabıkadaki te'diyâtdan mühimce noksan olacağı kaviyyen melhûz bulunduğ u Şark Demiryolları Şirketi'nden gelen ve sureti leffen takdim kılınan 25 Teşrîn-i Sâni 1913 tarihli ve yedi bin üç yüz kırk numaralı mektubda beyân ve iş'âr kılınmıştır.

Keyfiyet Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne bildirilmiş ise de işin ehemmiyeti hasebiyle kumpanyanın şu iş'ârına ve Sırb Hükûmeti'nin zabtetdiğ i demiryollar hakkında sâlifü'z-zikr tezkirelerdeki ma'rûzât-ı acizîye nazaran ifa-yı muktezâsı bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

27 Zilkade [1]331 / 15 Teşrîn-i Evvel [1]329

Nâfia Nâzırı
[İmza]

BEO, 4227/316988

۵

عَمَّا نَازِلًا حَالًا لِحَقِّقِي

مَرْكُزِ تَكْوِينِي

عَلَّام

۱۲۹۷

فارسیه نقله تاجیکستان

معروضه جاکزیه نریدر

ههولمه درامه سنجی وزنه دار قویمی بوندن برمدت مقدم جمعیت عاجزانه زه مراجعت ایده ران قبل طرب درامه
باجه عثمان سجنه ههولمه نکریمی اوج بیگ کورغوسه تودیع ایندیکنی سیدیرسه اولد یقندن اسجو باره نلک درامه
نقلیه صلیزه قیدی باجه عثمانیه بارلیدی بکره آلمان موایده درامه نلک یونانیلر طرفندن سفالنده
بانقه یوردوع ههولمه باره نلک یونان تورکیمنی طرفندن غضب و مصادره اولد یقنی سیدیرسه اولد یقندن
یونان حکومتی نزدنده طرفه سلیس یب مراجعتده بولونبهره جمعیت عاجزانه نرک ضرردن وفایه سیلیس
آلمان معوضه هم سائی ضد یو قیید نلک راجان بوری مایوسه صام لوزر و لایحه لر و فرمان ههولمه و لوزر
۱۲۹۷ لایحه

ههولمه سنجی

باجه

دستور قیید

خارجية نظارتی
پیشانی اوسط
عدد

9.

[illegible]

$$\begin{array}{r} 25 \\ 25 \\ \hline 50 \end{array}$$

حاجی محمد علی

اصول سیاسہ و تربیت عمومی

[illegible]

DRAMA HİLÂL-İ AHMER ŞUBESİ'NİN BANKADA KALAN PARASI

Savaştan önce Drama Hilâl-i Ahmer (Kızılay) Şubesi'nce Bank-ı Osmanî'ye yatırılan paraya işgal esnasında Yunanlılar tarafından el konulduğundan geri alınması için teşebbüste bulunulması hakkında Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin talebi

REMAINING MONEY IN THE DRAMA BRANCH OF HILAL-I AHMER

The demand of the Hilal-i Ahmer Association for the retrieval of the money which was deposited in the Ottoman bank by the Drama Branch of Hilal-i Ahmer before the war and seized by the Greeks during the occupation

22 Kasım / November 1913

Taht-ı Himaye-i Hazret-i Mülûkânede
Osmanlı Hilâl-i Ahmer
Cemiyeti Merkez-i Umumîsi
Aded
2397

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Ma'rûz-ı çâkeri-i kemîneleridir

Hilâl-i Ahmer Drama Şubesi veznedar-ı fahrîsi bundan bir müddet mukaddem cemiyet-i acizânemize müracaat ederek kable'l-harb Drama Bank-ı Osmanî Şubesi'ne Hilâl-i Ahmer nâmına yirmi üç bin kûsûr kuruş tevdi' ettiğini bildirmiş olduğundan işbu paranın Dersââdet'e nakliyle hesabımıza kaydı Bank-ı Osmanî'ye yazılmışdı. Bu kere alınan cevabda Drama'nın Yunanlılar tarafından işgalinde bankaya mevdû Hilâl-i Ahmer parasının Yunan memurîn-i hükûmeti tarafından gasb ve müsâdere olunduğu bildirilmiş olduğundan Yunan Hükûmeti nezdinde turuk-ı siyasiye ile müracaatda bulunularak cemiyet-i acizânemizin zardan vikâyesi esbâbının istikmâli hususuna himem-i sâmi-i hidiv-i efhamîlerinin râygân buyurulması rica ve istirhâm olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

21 Teşrîn-i Evvel [1]329

Hilâl-i Ahmer Reisi Nâmına

Başkâtib

Bende

Doktor Adnan

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
İştişare Odası
32346

Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti nâmına kable'l-harb Drama Bank-ı Osmanî Şubesi'ne tevdi' kılınan yirmi üç bin kûsûr kuruşun Drama'nın hîn-i işgalinde Yunan memurîn-i hükûmeti tarafından gasb ve müsâdere olunduğundan bahs ile Yunan Hükûmeti nezdinde müracaatda bulunularak meblağ-ı mezbûrun istirdâdı hususuna dair cemiyet-i mezkûreden vârid olup havale buyurulan 21 Teşrîn-i Evvel [1]329 tarih ve 2397 numaralı tezkire mütâlâa olundu.

Bir devletin ecza-yı memâlikinden bir kısmını taht-ı işgale alan diğer bir devlet ordusu orada hakikî veya hükmî eşhâsa aid olarak bulunan emvâl-i hususiyeye vaz'-ı yed etmekden kavâ'id-i hukukiyece memnû' olduğu gibi seferber ordularda mecrûhîn ve hastagânın ıslah-ı ahvâlî için 6 Temmuz 1906 tarihinde Cenevre'de tanzim ve imza olunup Hükûmet-i Seniyye'nin dahi iştirak ettiği mukâvelenâmenin on altıncı maddesinde "...*bu mukâvelenâmenin ahkâmından istifadelerine cevâz verilen muâvenet cemiyetleri levâzımı ahvâl-i hususiyeden addedilmiş olup bu sıfatla her gûnâ ahvâlde masûn kalmak lâzım gelir*" denildiğine binâen Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne aid emvâl ve akçenin her gûnâ taarruzdan masûniyeti mütehattim bulunduğundan Bank-ı Osmanî'nin Drama Şubesi'nden memurîn-i Yunaniyye'nin gasb ettiği yirmi üç bin kûsûr kuruşun iadesi zımnında Almanya Sefâreti vasıtasıyla Yunan Hükûmeti nezdinde teşebbüsât-ı siyasiye icra ve aynı zamanda melfûf tezkire suretinin irsâliyle keyfiyetin Paris Maliye Komisyonu'nda Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye Reisi Nail Beyefendi'ye de iş'âr buyurulması lüzumu ma'rûzdur.

4 Teşrîn-i Sâni [1]329

Bâbîali Hukuk Müşaviri

[İmza]

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
9 Teşrîn-i Sâni [1]329

*Hulâsa: Drama Bank-ı Osmanî şubesinde Yunanîlerin
aldıkları Hilâl-i Ahmer akçesi hakkında*

Atina Sefâret-i Seniyyesi Başkâtibi Necib Bey'e

Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti nâmına kable'l-harb Drama Bank-ı Osmanî şubesine tevdi' olunan yirmi üç bin kûsûr kuruşun Drama'nın hîn-i işgalinde Yunan Hükûmeti memurları tarafından müsâdere olunduğundan bahsile lüzum-ı istirdâdı cemiyet-i mezkûre riyâsetinden alınan tezkirede bildiriliyor. Bir devletin ecza-yı memâlikinden bir kısmını taht-ı işgale alan diğer bir devlet ordusu orada hakikî veya hükmi eşhâsa aid olarak bulunan emvâl-i hususiyeye vaz'-ı yed etmekle kavâ'id-i hukukiyece memnû' olduğu gibi seferber ordularda mecrûhîn ve hastagânın ıslah-ı ahvâli için 6 Temmuz 1906 tarihinde Cenevre'de tanzim ve imza olup Hükûmet-i Seniyyece dahi iştirak edilen mukâvelenâmenin on altıncı maddesinde “.... bu mukâvelenâmenin ahkâmından istifadelerine cevâz verilen muâvenet cemiyetleri levâzımı emvâl-i hususiyeden addedilmiş olup bu sıfatla her gûnâ ahvâlde masûn kalmak lâzım gelir” denildiğine binâen Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne aid emvâl ve akçenin her gûnâ taarruzdan masûniyeti müttehattim bulunduğundan zikr olunan meblağ-ı magsûbun iadesi için Yunan Hükûmeti nezdinde teşebbüsât-ı siyasiyede bulunularak netice-i matlûbenin istihsâl ve inbâsına himmet olunması siyâkında şukka-i[senâverî] terkîm olundu.

HR. SYS, 1961/4_8,10,11

SİRBİSTAN HÜKÜMETİ'NİN, OSMANLI DEVLETİ'NDEN TAZMİNAT TALEBİ

Sırbistan Hükümeti'nin, savaştan önce el konulan vagonlarına karşılık Osmanlı Devleti'nden tazminat talep etmesi üzerine, vagonların sayısı ve kıymeti hesap edilerek uluslararası kaideler gereği ödenmesi gerekecek tazminatın tespit edilmesi gerektiğine dair

THE SERBIAN GOVERNMENT'S DEMAND FOR COMPENSATION FROM THE OTTOMAN STATE

Upon the demand of the Serbian government concerning the compensation for the wagons that the Ottomans seized before the war; the number and value of the wagons were calculated in order to determine the amount of the compensation which had to be paid according to the international regulations

31 Aralık / December 1913

Numara: 65

İlan-ı harbdan mukaddem cihet-i askeriyeden müsâdere olunan Sırb vagonlarının nev' ve mikdarları hakkında Yunanistan'da bulunan Esad Paşa'dan gönderilen tahrirât ve İltisak Hattı Komiseri Behiç Bey'in ifadesini hâvî varaka ve Refik Bey tarafından yazılıp Esad Paşa hazretleri tarafından gönderilen mektubun suretlerinin leffen irsâl kılındığını müş'ir Harbiye Nezâreti'nden vârid olup havale buyurulan 17 Teşrîn-i Evvel [1]329 ve 10 Teşrîn-i Sâni min-hu tarih ve 1120 ve 1352 numaralı tezkireler ve melfûfları mütâlâa olundu.

Malum-ı sâmi-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri olduğu üzere muharebe-i ahîrenin ilânı meczûm olduğu bir zamanda memurîn-i Osmaniyye aldıkları talimâta tevfiikan Sırbistan Hükümeti'ne aid ve top ve mühimmât-ı harbiyeyi hâmil olan vagonları tevkif ve zabt etmişlerdi. Paris Beyne'l-milel Maliye Komisyonu'nda cereyân eden müzâkerât esnasında hükümet-i mezkûre murahasları bir gûne esbâb-ı müdellele ve malumât serd ve i'tâ etmeksizin muharebeden mukaddem tevkif olunan sâlifü'z-zikr vagonlardan dolayı sekiz yüz yetmiş dokuz bin altı yüz altmış sekiz Frank otuz üç santim tazminat talep etmiş oldukları cihetle işbu iddianın reddi için komisyonumuzca malumât ve tafsîlât-ı mukteziyenin cem'ine mübâderet olunmağla bu bâbda istihsâl olunan netice ber-vech-i âtî arz olunur. Şöyle ki; harbin resmen ilânı kuvve-i karîbeye geldiği sırada ve Balkan Devletlerinin umumî seferberliklerinden sonra vuku bulmuş olan Osmanlı umumî seferberliğinin ilânından birkaç gün mukaddem Sırbistan Hükümeti nâmına Selanik'e gelen top ve mühimmatı hâmil doksan bir vagonun tevkifine Hükümet-i Seniyyece lüzum görülmesinden nâşi mezkûr vagonlar memlû olduğu hâlde hat komiserlerimiz tarafından zabtolunmuş idi. İşbu vagonlardan on ikisi Şark De-

miryollar Kumpanyası'nın malı olup Sırbistan Hükûmeti'ne aid olan mütebâkî yetmiş dokuz vagondan yirmisi Sırb ve sekizi Bulgar orduları tarafından zabt ve istirdâd olunmuş on dördü Selanik hattı üzerinde kalmış -ki bunlardan sekizi Yunan Hükûmeti'nin emriyle bilâhare Sırbistan Hükûmeti'ne iade olunmuş- ve ancak otuz yedisi Dersaâdet şebekesine nakledilmiş idi. İşbu yetmiş dokuz vagondan mâadâ Sırbistan Hükûmeti'ne aid yüz altmış dokuz vagon ilân-ı harb günü hasbe't-tesadûf hutût-ı Osmaniyye'de bulunmakdan dolayı Şark Demiryollar Kumpanyası yedinde kalmış idi. Mezkûr kumpanyadan alınan malumâta nazaran el-haletü hâzihî bu vagonlardan yalnız otuz yedisi İstanbul şebekesinde bulunup kalan yüz otuz iki vagondan altmış biri müttefikler tarafından istirdâd ve elli beşi Yunan Hükûmeti'nin emriyle Sırbistan'a iade edildiği gibi on altısı da Selanik şebekesinde kalmıştır. Sırbistan Hükûmeti'nin taleb eylediği ânifü'l-beyân sekiz yüz yetmiş dokuz bin altı yüz altmış sekiz Frank otuz üç santimin hangi vagonlara ta'alluk ettiği suret-i kat'iyede malum değil ise de harbin ilânı hasebiyle şebeke-i Osmaniyye'de kalan vagonlara şâmil olmaması iktizâ eder. Zira resmen ilân-ı muhâsamât eden düşman bir devletin malı olmak itibarıyla kavâ'id-i mer'iyeye harbiyece iğtinamı caiz olan bu vagonlardan dolayı tazminât iddiası mesmû' olunamaz. Zaten Sırbistan murahhaslarınca verilen tazminât listesinde "muharebeden evvel zabtolunan vagonlar" denilmiş olmasından iddia-yı vâki'in yalnız top ve mühimmatı hâmil olmak sebebiyle tevkif edilen mârru'l-arz yetmiş dokuz vagona münhasır olduğu nümâyân olur. İşbu yetmiş dokuz vagona gelince, gerçi hukuk-ı umumiye-i düvelde harb ilân olunmadan veya muhâsamâta bilfi'l başlanmadan mukaddem henüz muharib sıfatını haiz olmayan düşman bir devletin emvâlinin zabtını meşrû' gösterecek kavâ'id-i sarîhaya tesadûf olunmamakda ise de harbin ilânı kaviyyen meczûm ve tedarikâtı âşikâr bulunduğu ahvâlde her devletin te'min-i müdafaasına medâr olabilecek her nev' tedâbîre tevessülde muhtâr olması tabîi olup bu nazariye kable'l-harb tevkif kılınan sefâin-i Yunaniyye'ye dair Paris Beyne'l-milel Maliye Komisyonu'nda vuku bulan müzâkerât esnasında dahi Hükûmet-i Seniyye murahhasları tarafından serd ve müdafaâ edilmiş olduğundan aynı nokta-i nazarın mevzû'-ı bahs olan vagonlar meselesinde ileri sürülmesi muhik ve zarurîdir. Zaten vagonların en büyük kısmı Selanik'de tevkif olunduğu ve şehir-i mezkûrdan Sırbistan'a sevki için mürûr etmesi iktizâ eden eyyâm nazar-ı itibara alındığı takdirde tarih-i tevkif ilân-ı harb tarihine müsâdîf veya tarih-i mezbûra pek yakın olmak icab eder. Binâberîn Sırbistan Hükûmeti olsa olsa ancak kable'l-harb zabtolunup el-yevm şebeke-i Osmaniyye'de yani Dersaâdet-Edirne Hattı ve Diyarbakır hatları

üzerinde bulunan ve bâlâda izah olunduğu vechile otuz yediye bâliğ olan vagonların iadesini talep edebilir. Diğerleri ise bir kısmı doğrudan doğruya hükûmet-i mezkûre tarafından istirdâd olunduğu misillü kısm-ı diğeri müttefiklerinin yed-i gasbına geçmiş ve bunlardan bazıları da Yunan Hükûmeti'nin emriyle kumpanya tarafından Sırbistan Hükûmeti'ne iade kılınmış olduğundan bundan dolayı Hükûmet-i Osmaniyye'ye karşı bir gûne iddia dermiyân edilemez. Bu vagonların kıymeti ise Şark Demiryollar Şirketi'nden alınan malumâta göre mücedded olduğu hâlde beher vagonun kıymeti üç bin Frank farz edildiği ve müddet-i isti'mâli de on beş sene olmak üzere kabul edilerek edevât-ı müteharrikesinin mütekâbilen isti'mâli hakkında şimendifer idarelerince mer'î olan nizâm-nâme ahkâmına tevfikân işbu müddet-i isti'mâl için bin yedi yüz ellışer Frank tenzîl olunduğu takdirde beher vagonun kıymeti bin iki yüz elli Franka tenezzül ederek mârru'l-beyân otuz yedi vagonun mecmû'-ı kıymeti kırk altı bin iki yüz elli frankdan ibaret olur ve mezkûr otuz yedi vagonun aynen iadesi mümkün olmadığı hâlde Sırbistan Hükûmeti ancak kıymeti olan kırk altı bin iki yüz elli frangı talep edebilir. Şurası şâyân-ı tezkârdır ki harbin ilânı gününde Şark Demiryolları İşletici Kumpanyası'nın yalnız üç vagonu münâkalât-ı ticariye hasebiyle Sırbistan arazisi dahilinde bulunmakda iken Sırbistan Hükûmeti mezkûr kumpanyaya aid olan vagonları ele geçirdikçe tevkif etmiştir. 1 Kânûn-ı Evvel 1913 tarihine kadar kumpanyanın malı olup bu suretle Sırbistan'ın yed-i zabtına geçen vagonların adedi min haysü'l-mecmû' üç yüz seksen üçe bâliğ olmaktadır. Halbuki kumpanyaya aid olan mezkûr vagonlar emvâl-i hususiyeden bulunmak itibarıyla iğtinam edilemeyeceğinden ve bu husus Dördüncü Lahey Mukâvelenâmesi melfûfunun elli üçüncü maddesi mündericatıyla müeyyed olduğundan Sırbistan Hükûmetince zabtedilen mezkûr vagonların iadesini istemek icab eder. Binâenaleyh bir taraftan mezkûr vagonların istirdâdına kadar Sırbistan Hükûmeti'ne iadesi lâzım gelen sâlifü'z-zikr otuz yedi vagonun tevkifi ve diğer taraftan da Paris Beyne'l-milel Maliye Komisyonu'nda cereyân edecek müzâkerât esnasında teşebbüsât-ı lâzımede bulunulmak iktizâ e[t]mekde olduğundan işbu otuz yedi vagonun elden çıkarılmaması ve mutâlebâtı hakkında mufassal bir muhtıranın tanzimi ve nezâret-i celîlelerine gönderilmesi ve bir de bâlâda gösterildiği üzere ilân-ı harb esnasında hasbe't-te-sadûf şebeke-i Osmaniyye'de bulunmuş olan yüz altmış dokuz vagonun iğtinamı— Sırbistan Hükûmeti'ne aid olmak itibarıyla— caiz olmağla el-hâletü hâzihî hutût-ı Osmaniyye'de kalan otuz yedi vagon Hükûmet-i Seniyye'nin malı addolunacağından gerek bu otuz yedi vagonun, gerek kable'l-harb zabt ve tevkif olunan mârru'l-beyân otuz yedi vagonun ücret-i isti'mâllerinin bildirilmesi için mebhûsün anı kumpanyaya talimât i'tâsı zımında Nâfia Nezâreti'ne

tezkire-i sâmiye-i nezâret-penâhîlerinin tastîri ve izahât-ı mesrûdeye ıttılâ' husûlû ve Paris Beyne'l-milel Maliye Komisyonunca cereyân edecek müzâkerât esnasında icabına göre hareket edilmesi zımnında Maliye Nezâreti vasıtasıyla Paris Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyyesi Riyâseti'ne tebligât-ı mukteziye ifa buyurulması ma'rûzdur.

18 Kânûn-ı Evvel [1]329

Komisyon-ı Mahsus ve Mahkeme-i Temyiz Ceza
Dairesi Reisi
Bende
Osman

HR. HMŞ. İŞO, 113/9_17

دائرة عداوت قلمی ۵۶۰ شعبه		میشی		مسودی	اوراق نومروسی
لا ایل التیبیش قلمه ورودی	لورده	میشی	مسودی	۱۷	۱۷
مقابلہ ابدنلر	۷	تاریخ تیبیش	تاریخ تسوید	۱۷	۱۷
	۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷

خارجہ نقہ ت جلدی حاکمیت

یونانہ و صرب حکومتانہ عقد اتحادہ اولد قلمی استقر اصلودہ دیویمویم وده مصہ لریہ اصابت اده
مقادیرک حجر و توقیف ایندلی فرجه و بوباید دیویمویم فرجه لکک اعزاز و حکم مصہ احاطت
حاکمیت مایه نقہ ت جلدی سندہ طبع نکلنک صورتی لقا صوبایا تحمیل لریہ اسری قلمه مند حایه
نظرا ایجاہ حکم ایضا و نتیجہ سنک استی بایع
رید حجه

درین ایجاہ حجه دایم
قلمونک عجز الحکم
دعوت ایجاہ حق کونک
کده سنه تیر نوزده سنه
مستقیم بولن دیویمویم حجه داره و فرجه ایدر فرجه
فرجه سنه تیر نوزده سنه و کمر لرد و بوباید
باید سنه تیر نوزده سنه و فرجه و کمر لرد و بوباید
ایجاہ حجه ایضا سنه تیر نوزده سنه و فرجه و کمر لرد و بوباید
کده نوزده سنه سنه تیر نوزده سنه و فرجه و کمر لرد و بوباید
رید حجه لریه دار

ایجاہ حجه سنه تیر نوزده سنه

محاسبہ عمود بہ مدبریت عمود بہ سی

عمومی ۱۶۷۷
خاصہ ۷۸۱

در عبارت ۱ کلامه $\frac{2}{3}$

ماضوف
عدد

میں نے لکھی

ما بجزو محرمه از نه خدمه بایستی و الهائی قلم داده پس الهائی مبد بر بنک الهائی نایز و دوم بر بنک استغایه جواب و در بنک دایع و بنی هار لفر .

54

DÜYÛN-I UMUMİYEDEN YUNAN VE SIRPLARA DÜŞEN HİSSE

Yunan ve Sırp Hükümetlerinin Avrupa'da imzalamakta oldukları borçlanmalarda, Osmanlı düyûn-ı umumiyesinden hisselerine düşen miktarın kesilerek haczedilmesine dair Maliye Nezareti'nin Hariciye Nezareti'nden talebi

THE SHARE OF THE GREEKS AND THE SERBIANS FROM THE PUBLIC DEBTS

The demand of Finance Ministry from the Ministry of Foreign Affairs for the confiscation of the share of Serbia and Greece of the Ottoman public debts by means of the loan contracts that they made with the European countries

15 Ocak / January 1914

Daire-i Sadâret Kalemi

560

17 Safer [1]332 ve 2 Kânûn-ı Sâni [1]329

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Yunan ve Sırb Hükûmâtı'nın akdetmekde oldukları istikrazlardan düyûn-ı umumiyyeden hisselerine isabet eden mekâdirin hacz ve tevkif etdirilmesi vesâilini istikmâl için Paris Maliye Komisyonu'nun âcilen ictimâ'a davet edilmesi zımnında her delegenin kendi sendikası nezdinde teşebbüsât-ı müsta'celede bulunması Düyûn-ı Umumiye mahallî idaresinin ahîren vuku bulan ictimâ'ında teemmül edilerek delegelerden bazılarının bu yolda sendikalarına müracaatda dahi bulunduklarını ifade etmiş olduğuna binâen süferâ-yı Osmaniyye tarafına da memur oldukları hükûmetler nezdinde teşebbüsâtta bulunularak sendikaların mesâîlerini teshîl etmeleri lüzumuna dair Düyûn-ı Umumiye Komiserliği'nin iş'ârına atfen Maliye Nezâret-i Celîlesi'nden şimdi alınan tezkirenin sureti leffen savb-ı âlî-i fahîmânelerine irsâl kılınmağla mündericâtına nazaran icabının ifa ve neticesinin inbâsı bâbında.

Maliye Nezâreti
Muhasebe-i Umumiye Müdüriyet-i Umumiyesi
Muvazene Kalemi
Umumî: 13746
Hususî: 291
2 Kânûn-ı Sâni [1]329

*Hulâsa: Yunan ve Sırb Hükûmâtı'nın akdetmekte oldukları
istikrazlardan düyûn-ı umumiyyeden hisselerine
isabet eden mekâdirin hacz ve tevkifine dair*

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhi'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Yunan Hükûmeti'nin beş yüz ve Sırb Hükûmeti'nin iki yüz elli milyon Frank istikraz etmekde oldukları ve bu paralar ellerine geçtikden sonra tamamını sarf etdikleri ve başka paraları bulunmadığı beyânıyla düyûn-ı umumiyyeden hisselerine isabet eden mikdarı tesviyede ta'allül edecekleri ve her ne kadar mezkûr iki hükûmetin düyûn-ı umumiyyeye iştirak maddesini esas itibarıyla kabul etdikleri haber alınmış ise de mezkûr istikraz akçesinin yedlerine tesliminden sonra düyûn-ı umumiyyeden hisse ahzına muvâfakat keyfiyetinin Berlin Muâhedenâmesi'nin düvel-i sagîre-i mütecâvireye tahmil ettiği hısâs-ı düyûn gibi bir nokta bî-mana kalacağı derkâr bulunduğu cihetle hükûmât-ı mezkûrenin ellerine geçecek paradan evvel be-evvel düyûn-ı umumiyyeden hisselerine isabet eden mekâdirin hacz ve tevkifi vesâilini istikmâl etmek üzere Paris Maliye Konferansı'nın âcilen ictimâ'a davet edilmesi zımında her delegenin kendi sendikası nezdinde teşebbüsât-ı müsta'cilede bulunması meclis-i idarenin bugünkü ictimâ'ında teemmül edilmiş ve hatta delegelerden bazıları bu yolda sendikalarına müracaatda bulunduklarını ifade etmiş oldukları cihetle keyfiyetin derkâr olan ehemmiyet ve müsta'celiyetine ve düyûn-ı umumiye hissesinin mebâlig-i müstakrazadan tevkifi en kestirme tarîk olup birkaç sene evvel Bulgaristan'ın Şarkî Rumeli vergisinden dolayı düyûn-ı umumiye deyni olup te'diyesinden imtinâ' etmiş olduğu üç yüz bin lirayı mütecâviz bir paranın Fransa'dan aldığı istikraz akçesinden Fransız sendikası ma'rifetiyle hacz ve ahz olunduğuna binâen süferâ-yı Osmaniyye tarafından da memur oldukları hükûmetler nezdinde teşebbüsât-da bulunularak sendikaların mesâîlerini teshîl etmeleri için tebligât-ı lâzıme icra etdirilmesi Düyûn-ı Umumiye Komiserliği'nden 30 Kânûn-ı Evvel [1]329 tarihinde iş'âr kılınmış olmağla iktizâ-yı hâlin âcilen ifası hususunun Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne emr u iş'âr buyurulması bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Maliye Nâzırı

[İmza]

BEO, 4249/318656

بسم الله الرحمن الرحيم

خَارِجِيَّةٌ زَطَارَتِي

اِسْتِشْرَاكَ الْوُحْدَانِ

۴۲۰۴۸

بابیاضفونہری

فصل

بابی، صفحہ ۲۱

75

BULGARLARIN, SİVİL HALKTAN ALDIĞI MAL VE EŞYANIN BEDELİNİ ÖDEMESİ

Balkan Savaşı sırasında Bulgar ordusunun işgal ettiği yerlerde senet karşılığı el koyduğu veya zorla gasp ettiği sivil halka ait mal ve eşyanın bedelinin ödenmesi için gerekli girişimlerde bulunulmasına dair

THE COMPENSATION OF THE GOODS AND THE PROPERTIES OF CIVILIANS BY BULGARIANS

Attempts to be made for the compensation of the properties and possessions belonging to civilians that the Bulgarians took against bills or by force, in the places that were occupied by the Bulgarian Army during the Balkan war

15 Kasım / November 1914

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

İstişare Odası

Aded

34538

Malum-ı âlî-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri olduğu üzere Balkan Muharebesi esnasında Bulgar ordusu işgal eylediği mevâki'de hukuk-ı düvel kavâ'id-i umumiyesi hilâfında olarak icra eylediği tahribât ve îkâ' ettiği mezâlim ve ta'addiyâtdan mâadâ ahalinin yedinde bulunan emvâl ve eşya ve saireyi de zabt ve gasb ederek mukabilinde bazen rapiskalar i'tâ etmiş ve bazen de hiçbir varaka vermeyerek emvâl ve eşya-yı magsubeyi resmî defterlere kaydetmekle iktifa eylemiştir. Mecmû'-ı kıymeti tahminen üç yüz milyon Frank takdir olunan mezkûr rapiskaların bedelinin tesviyesi için Sofya Sefâret-i Seniyyesi tarafından Bulgaristan kabinesi nezdinde mükerreren vâki olan teşebbüsât müsmir olamamıştır. Sefâret-i müşârunileyhânın iş'ârına nazaran mesele-i mebhûsün anhâ hakkında kerrât ile vâki olan müracaat ve teşebbüsâta cevaben rekizisyon bedelâtının bi-tamamihâ tesviye olunacağı Bulgar Hükûmeti tarafından zâhiren te'min edilmekte ise de hakikat-i hâlde hükûmet-i mezkûre bedelât-ı mezbûreyi adem-i tesviyeye karar vererek meselenin sürüncemede kalması için her türlü tedâbîre tevessül etmekde bulunmuştur. Rapiskaların mukabillerinin adem-i tesviyesi zımnında Bulgaristan Maliye Nezâreti'nden Harbiye Nezâreti'ne yazılan müdellel takririn bir kıt'a mütercem sureti sefâret-i mezkûrece suret-i mahremânede elde edilerek 6/19 Mayıs [1]914 tarih ve 272/1059 numaralı tahrirâta merbûten nezâret-i celîlelerine gönderilmiş ve bunun mündericâtını cârih olmak üzere 3 Ağustos [1]330 tarih ve 33571 numara ile İstişare

Odası'ndan bir mütâlaanâme kaleme alınmış idi. Sefâret-i müşârunileyhâ mühim bir yekûna bâliğ olan bedelât-ı mezkûrenin te'min-i istîfâsı için ancak bir tazyik icrası veyahud Bulgar menâfi'inin mesele-i mebhûsün anhanın halline değin dūçâr-ı sekte edilmesiyle kâbil olabileceğini ve ahvâl-i siyasiye-i hâzıra tazyikât icrasına müsaid olmayıp Bulgaristan dahilinde rekizisyon bedelâtının hazine tahvilâtı ile tesviyesi takarrür etdiği hâlde bedelât-ı mezkûrenin o suretle tesviyesine çalışılacağı ve mutâlebâtımızın bu vechile dahi te'min-i tesviyesine imkân hâsıl olamadığı takdirde keyfiyetin yeni ticaret mukâvele-i dâimesi müzâkerâtı esnasında suret-i kat'iyede hâl ve faslı münasib olacağını izbâr eylemekde olup halbuki ahvâl-i siyasiye-i hâzıra hasebiyle vesâit-i tazyikiye isti'mâli mahzurdan gayr-ı sâlim bulunmağla şimdilik bu tarîkden sarf-ı nazarla bedelât-ı mebhûsün anhanın hazine tahvilâtı ile tahsiline imkân müsaid oldukça çalışmakla beraber karîben müddeti münkazî olacak ticaret mukâvelenâme-i muvakkatinin tecdîdi zımnında cereyân edecek müzâkerâtda rekizisyon bedelâtının tesviyesinin şart-ı esas olarak dermiyân edilmesi muktezî görülmektedir. Binâberîn ticaret muâhedenâmesinin akdi zımnında cereyân edecek müzâkerât esnasında mevzû'-ı bahsolan rapiskalar bedelâtının te'min-i tesviyesi cihetinin nazar-ı itibara alınarak bunun şerâit-i Esasiye âdâtında dermiyân edilmesi hususunun Umûr-ı İdariye Müdüriyet-i Umumiyesi'ne havale buyurulması ma'rûzdur.

2 Teşrîn-i Sâni [1]330

Bâbîali Hukuk Müşaviri	Bâbîali Hukuk Müşaviri
İmza	İmza

HR. SYS, 2055/7_93

HUKUK İHLALİ

VIOLATION OF LAW

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باشوق خان اوردو کاغذی
از کاغذینین
عکس
۷۹

عاجیه قهوه خانهدار

دولت اقامه عفری
برای موقوفه طایفه اناستوفیه در حایه لوییدیک لحد اراستایی خزان مملکت و جادریه استه ایه کدی بدو
کریم بنایریای موقوفی ده عموده ایله ابره شومون موقوفه عسیریه خانی در کمال اولفد سفارتهک جب نظر دولتی قمره
عمره معلومه ابناء اولدی اولیایه اوردو زاده عفری سده ادرکده ۷۹ سولفیه ۷۸

حریه لوی
اردوی لوی سولفیه ادرکده
اطراف حرم راسی
ولید

3760
5

ایستاده قهوه خانهدار

KARADAĞLILARIN, YARALI TÜRK ESİRLERİNİ ÖLDÜRMESİ

Karadağlıların, Hilâl-i Ahmer hastanelerini bombalamak, ele geçirdikleri yaralı Türk esirlerini öldürmek gibi insanlık dışı, ululararası savaş hukukuna aykırı hareketlerinin engellenmesi hakkında girişimde bulunulmasının Başkumandanlık'tan talep edildiğine dair

KILLING OF WOUNDED TURKISH CAPTIVES BY THE MONTENEGRINS

The demand from the Supreme Military Command for the attempts to be made in order to prevent the Montenegrins from committing inhuman treatments such as killing the wounded Turkish captives they had arrested and bombing Hilal-I Ahmer Hospital which were against the international humanitarian laws

14 Ekim / October 1912

Osmanlı Ordu-yı Hümayûnu
Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi
Aded
249

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Brana Mevkii Askerî Tabâbeti'nden alınan telgrafda Karadağ topçularının Hilâl-i Ahmer işaretli hastahâne mahallerine ve çadırlarına ateş etdikleri bildirilmiştir. Gerçi bir te'sir yapamadıkları da ilâve edilmiş ise de şu hususun hukuk-ı ahdiyeye muhalefeti derkâr olmağla sefâretlerin celb-i nazar-ı dikkatleri zımnında arz-ı malumâta ibtidâr olundu. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

29 Şevval [1]330 ve 28 Eylül [1]328

Harbiye Nâzırı ve Ordu-yı Hümayûn
Başkumandan Vekili Nâmına
Erkân-ı Harbiye Reisi
Ferik
[İmza]

Osmanlı Ordu-yı Hümâyûnu
Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi
Aded
333

Mahrem ve müsta'celdir

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

İşkodra Müstakil Fırka Kumandanı Hasan Rıza Bey'den alınan telgrafnâmede Tuz'u müdafaa etmekde olan kıt'ât-ı askeriyemizden mecrûhen Karadağlıların eline düşen efrâd-ı askeriyemiz Karadağlılar tarafından şehid ve üzerinde Hilâl-i Ahmer bayrağı olduğu hâlde Tuz Hastahânesi'nin bombardıman edilmekde olduğu bildirildiğinden mugayir-i insaniyet ve medeniyet olan şu hâlin men'i hususunda Düvel-i Muazzama nezdinde teşebbüsât icrası müsterhamdır. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

3 Zilkade [1]330 ve 1 Teşrîn-i Evvel [1]328

Harbiye Nâzırı Ordu-yı Hümâyûn
Başkumandan Vekili Nâmına
Erkân-ı Harbiye Reisi
Ferik
[İmza]

HR. SYS, 1962/1_41,42

105

BULGARLARIN EDİRNE'DEKİ SİVİL BİNALARI VURMASI

Bulgarların uluslararası savaş kurallarına aykırı olarak açtıkları top ateşiyle, Edirne'de aralarında Yunan konsolosluk binasının da bulunduğu sivil binaları vurdukları, şehirde yangınlara sebep olarak sivil halka zarar verdiklerine dair Avrupa devletleri nezdinde teşebbüste bulunulması

BOMBING OF CIVIL BUILDINGS IN EDİRNE BY THE BULGARIANS

A set of attempts needed to be made with European states about the fact that the Bulgarians shelled the civil buildings, including the building of the Greek Consulate, in Edirne contrary to the international war rules and damaged the civilians starting fires

1 Aralık / December 1912

Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
21 Zilhicce [1]330 /
18 Teşrîn-i Sâni [1]328

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Edirne şehrinin bombardımanı tevessü' ederek ahalice telefâtı ve harâikler zuhurunu mûcib olmakda bulunduğuna ve ecnebilerin mevkii kesb-i müşkilât ederek mukaddemâ Yunanistan Konsolatosu olduğu hâlde Rusya konsolosunun naklettiği binaya bir obüs isabet eylediğine dair İngiltere ve Avusturya ve Fransa ve Rusya'nın Edirne konsoloslarından sefâretlerine bu gece telsiz telgraf vürûd ettiği irâe olunan suretinden anlaşılmış ve keyfiyetin sefâretlerce hükûmet-i metbû'alarına iş'ârı umûr-ı tabiîyeden bulunmuş olduğundan Bulgarların kavâ'id-i mukarrereye mugayir ve ber-devam olan bu harekâtından dolayı Hariciye nâzırları nezdinde icab eden tebyînât ve teşebbüsâtın icrası zımında Londra, Viyana, Paris ve Petersburg Sefâret-i Seniyyelerine telgrafla serî'an tebligât-ı lâzıme ifasına himmet.

BEO, 4119/308868

محمد علی پاشا

شیخ

استانبول

۵۰

سابقه له ۲۰ کرانچ ۱۸۷۸ تاخیه زاندر تسفانه شور

فرانسیلین رقصین طرقتی نقشه معنی بومادینا

مال:

عبدغوی

عبدغوی

ساجی و بویور در عاده منوجاً حرکتانک نه سنده بولنده اب مده نولود بعلن زان عالمکده تفتانده واقع اولود استغاری
موجیه انبره اعظم اییدرین ایچونوز زاندر دین استغاری تدر ترضیه انکلام ایجاب انکده در . زاندر در بولند
موزینه بجه افغانیون سابه ایگزوده بری آنده رفاهت انیزاب دیوره بکده استغاف ایچونوز بیا بکده
خانقاهم نولود بک بونامه عاقلری تردنده شیده یرونو انچه بک طلقا زاندر در کورف شهرن نسیر طلقانده اعضا
اییدر بر دوقول عفا دین غنا حیدرین بایال اییدرین عادتا اسیر ب حقیقه معاک کوره جکاد اییدر مقصد اولود
مواظبتی سلاطین شهری حقیقه برضو مرعه اولود و احول عیبه جک اندیه دره جک بر ماهجه بولنده . شهرن
هر طرفه اسکانه اییدر و هدریدو رسالنده محروس اولود ترعه بک راجر بیا تده حیده نفو ، استغاری بجه و جیحین
حیدر بکده عدم قدری دیونا بکونک نسبی حیده بوقدر راجر لک حای جک سابه ناسف در حیده
برادره ده در . راجر لک برقی کدرینه نهمه واقع اولود ترعه حیدر محوری سلاطین عودت انکین از دوشانلا - انکده در
برقم بکرایب آسیا بکونک انک حیده در هر حاله راجر لک سلاطین انک انک انک انک انک انک انک انک انک
دو خانک ایچونوز حقیقه . بونا بکونک بسو اهلیند اویوب شهرن تهسید اییدر شهرن بکونک غنیمت انک انک ایچونوز تهسید
جهم برقی بولنده .
صنایع بانانک تحت فرمانده بولنده افراد بیون تره برونده و طوبیسنده جادرده در . محاسبه خان اولوده
بکجه جکادر کدرینه در بیک ارزاده اوند غیر کافی درک و با طبع اوند اشافی درک بر جویه عک آجلقنده
اولنده خنده خازنده تحت تدبیر بولنده عکای فی حیده حاله در طرزد و نماداً مدخله واقع اولوزاب
توبه تباری عصب اییدر اولود و بونا بکونک حای عبه حاله اولود اییدر . بونا بکونک مغلوب اولوز حقیقه ایچونوز
معاملات انکیت شکانه جک عموم نفق حبه انکده در . خانقاهم نولود بک بونامه عاقلری تردنده شیده یرونو انچه بک طلقا زاندر در کورف شهرن نسیر طلقانده اعضا
اییدر بکده .

SELANİK'TE BULUNAN JANDARMALARA UYGULANAN BASKI

Selanik'te bulunan jandarmaların teslim şartlarına aykırı olarak hürriyetlerinin kısıtlandığına ve muhacirlerin salgın hastalıkla, Selanik ordusu askerlerinin açlıkla mücadele ettiğine dair Selanik'te bulunan Osmanlı jandarinasında görevli Fransız Binbaşı Rokas Bey'in raporu

THE OPPRESSION OF GENDARMES IN SALONIKA

The report from the French major Mister Rokas who was commissioned in the Ottoman Gendarmerie declaring that the freedom of gendarmes in Salonika was restricted contrary to the surrender terms, the immigrants were suffering from epidemic diseases and the soldiers of the army in Salonika were struggling with hunger

3 Aralık / December 1912

Umum Jandarma
Kumandanlığı
İstanbul - 19/20 Teşrin-i Sâni [1]328

*Meâl: Selanik'deki jandarma ve asâkir ile muhacirinin
ahvâli hakkında, mahrem ve müsta'celdir:*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Selanik'deki jandarma ve asâkir ile muhacirinin ahvâl-i esef-iştimâlini musavver olmak üzere jandarma tensikâtına memur Fransız zâbitânından Binbaşı Roux Bey tarafından Jandarma Müfettiş-i Umumîsi Baumann Paşa hazretlerine mersûl tahrirâtın suret-i mütercemesi leffen takdim kılınmağla mündericâtına nazaran icra-yı iktizâsı re'y-i sâmi-i Sadâret-penâhîlerine menûtdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Harbiye Nâzırı Vekili

Müsteşar

[İmza]

**Umum Jandarma
Kumandanlığı**

*Selanik'den 23 Teşrîn-i Sâni 1912 tarihiyle jandarma tensikâtına memur
Fransalı Binbaşı Roux Bey tarafından Müfettiş-i Umumî Baumann Paşa Hazretlerine
yazılan tahrirâtın suret-i mütercemesidir*

Messengeries vapuruyla Dersaâdet'e müteveccihen hareket etmek tasavvurunda bulunmuş isem de Fulon Bey'in zât-ı âlînize telgrafla vâki olan iş'ârı mücebince İzmir'e i'zâm edilecek iki yüz jandarmayı Scala Nuova'ya kadar terfîk etmekliğim icab etmektedir. Jandarmalar Yunanlıların sözüne bi-hakkın itimad etmeyerek şâyed ikimizden biri onlara refakat etmez ise vapura binmekden istinkâf edeceklerini beyân etmişlerdir. Kaymakam Fulon Bey Yunan memurları nezdinde şedîden protesto etmiş idi. Mutlaka jandarmalarımız şehrin teslimi hengâmında imza edilen protokol müfâdına rağmen hürriyetlerini pâymâl edilerek adeta esir-i harb sıfatıyla muamele görecekler idi. Müttefik orduların muvâsalatından beri Selanik şehri hakikaten bir menba'-ı maraz olmuş ve ahvâl-i sıhhiye cidden endişe verecek bir mahiyetde bulunmuştur. Şehrin her tarafında iskân edilen ve her türlü vesâitden mahrum olan kırk bin muhacir miyânında külliyyetli tifo, iskarlatin ve çiçek hastalığı hüküm-fermâdır. Belediyenin adem-i iktidarı ve Yunan Hükûmeti'nin teseyyübü cihetiyle bu fakir muhacirlerin hâli cidden şâyân-ı teessüf ve merhamet bir raddededir. Muhacirlerin bir kısmı kendilerine taarruz vâki olmamak şartıyla geldikleri mahallere avdet etmek arzusunu izhâr etmektedirler. Bir kısmı diğeri ise Asya'ya hicret etmek talebindedirler. Her hâlde muhacirler şehirden infikâk etmezler ise hastalığın fevkalâde kesb-i vüs'at ve vehâmet edeceği muhakkaktır. Yunan Hükûmeti büsbütün ehliyesiz olup şehri tehdid eden işbu tehlike-i azîmenin önünü almak için şimdiye kadar hiçbir teşebbüsde bulunmamıştır.

Hasan Tahsin Paşa'nın taht-ı kumandasında bulunan efrâd Büyük Karaburun'da ve Topsin'de çadırlardadır. Muharebenin hitâmını orada bekleyeceklerdir. Kendilerine verilen erzak o kadar gayr-ı kâfidir ki ve bâ-husus o kadar aşağıdır ki birçok asker açlıktan ölmüştür. Hastahânelerde taht-ı tedavide bulunan Müslüman askerleri dahi aynı hâldedirler. Tarafımızdan mütemâdiyen müdahale vâki olmaz ise bütün eşyaları gasb edilmiş olan diğer jandarmaların hali aynı hâlde olacak idi. Yunanlıların mağlub olanlar hakkında etdikleri muamelât-ı insaniyet-şikenâne cidden umumun nefretini celb etmektedir. Kaymakam Fulon Bey bu bâbda mufassal bir rapor takdim edecektir.

BEO, 4121/309025_2, 3

دائم الصلوات
محمد رفیق
۱۴۹۷

خارجہ نظر فیصلہ

دو دنو اقدم خفاہ
اور نہ دیو تہا، سرہ مالکی تا جہد انہی برتفاقہ بہ نظرًا مشارکہ عقد و اضواء و نہ نہ صکرہ کچہ زوالا سعت طغوزہ بغار و طرفہ اور نہ قلعہ سیک
غرب جنوب و مشہ جہل نہ نہ ہو تو نہ طوہج و بادہ قوتہ عمومی برہوم اجرا و لوب قہر ماہ عسکر در طرفہ دفع ایرلیک والی سعت دوام ایہ
بوسما رنجہ سے دشمنہ ہر طرفہ نفعات کیلہ ویرہ رک منہ ما رجعتہ ایک کچہ کی دروہ شہرہ و قسہ نہ در کاشہ ارجہ ہیج بر تازی اولیٰ اکلہ شہرہ
بوصال اصول مشارکہ معایرہ و نہ نظرًا اجابہ بی قسائک اجرا سیدہ سیک ایسہ تہبہ و یساقہ تگہ تادری ترقیم قہ اقدم
مد اعظم
کام

عمومی	خصوصی	قارطون	فیدومروری	مسود	میز	امور سیاسی	مدیر عمومی	ملفوظات
			۱۷۶۱					

تاریخ

خلاصه

ص ۱۰۰

۱۲۸۶ - ۱۳۰۷

پای محمد کتبی

۱۳۹۷

تاریخ

خلاصه

۱۸۴-۷۵۷۰
L ۱۵۵۰۰۰
L ۱۵۵۰۰۰
L ۱۵۵۰۰۰

تا و بداند فالصیغه هفده
 قد با مجزوم بولنه تنبیه بویژه
 و ضیه قنانه نری سه سه
 معوت نری به رله ای به
 جمع ~~نری~~ نری به رله ای به
 نری به رله ای به
 تا و بداند فیالم به مری به
 واقعه صورت فایده غنم لری
 نری به رله ای به
 اول دفع هفده

**BULGAR ORDUSUNUN, ATEŞKESE RAĞMEN
EDİRNE'Yİ BOMBALAMASI**

Bulgaristan ile mütareke imzalanmış olmasına rağmen Edirne'yi kuşatan Bulgar ordusunun, şehri bombalamaya devam ettiği, imzalanan mütareke hükümlerine aykırı bu durumun gazetelerde neşredilerek engellenmesine çalışılmasına dair

**BOMBING OF EDİRNE BY THE BULGARIAN ARMY
DESPITE THE CEASEFIRE**

Although a peace agreement had been signed with Bulgaria, the Bulgarian army that surrounded Edirne kept bombing the city and this situation, which was against the agreement, needed to be prevented by the means of the newspapers publications

7 Aralık / December 1912

**Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemî
1297**

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Edirne Vilâyeti'nden 21 Teşrîn-i Sâni [1]328 tarihiyle alınan bir telgrafnâmeyle nazaran mütâreke akd ve imza olunduktan sonra gece zevâli saat dokuzda Bulgarlar tarafından Edirne Kalesi'nin garb-ı cenûb ve Maraş cebhelerinden bütün topçu ve piyade kuvvetleriyle umumî bir hücum icra olunup kahraman askerlerimiz tarafından def' edildiği ve altı saat devam eden bu muharebe neticesinde düşman her tarafda telefât-ı külliye vererek münhezimen ric'at eylediği gibi derûn-ı şehre de yetmiş kadar mermi atılmış ise de hiçbir te'siri olmadığı anlaşılmıştır. Bu hâl usul-i mütârekeye mugayir bulunmasına nazaran icab eden teşebbüsâtın icrasıyla neticesinin inbâsına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

27 Zilhicce [1]330 / 24 Teşrîn-i Sâni [1]328

**Sadrîazam
Kamil**

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
24 Teşrîn-i Sâni 1328

Sadâret'e

Teşrîn-i Sâni'nin yirminci günü akşamı zevâli saat dokuzda Bulgarların Edirne üzerine hücum etdiklerini mutazammın ve bu hâl usul-ü mütârekeye mugayir bulunmasına nazaran teşebbüsât icrasını âmir 24 Teşrîn-i Sâni [1]328 tarih ve 1297 numaralı şeref-vârid olan tezkire-i sâmiye-i fahîmâneleri cevabıdır.

Malum-ı Sadâret-penâhîleri buyurulduğu üzere mütârekenin zaman-ı akdiyle şerâiti Almanya Hükûmeti'ne resmen tebliğ olunmamış bulunduğu cihetle hükûmet-i müşârunileyhânın bu hâdiseden dolayı tavassutu münasib olamayacağı gibi hücumun mütârekenin imza edildiği dakikadan itibaren iki üç saat sonra vuku'una nazaran Bulgarların Edirne etrafındaki kıta'ât-ı askeriyelerine malumât vermeğe vakit bulamadıkları yolunda te'vilâta kalkışacakları da kaviyyen meczûm bulunduğundan bu işin tarafeyn kumandanları arasında bir suret-i tesviyeye rabtı ile beraber Bulgarlar tarafından yeniden böyle bir ahid-şikenliğe ve bilâhare te'vilâta kıyâm edememeleri için hücum-ı vâki'in de suret-i münasibede gazetelerle neşri muvâfık olacağı mütâlaasında olduğum ma'rûzdur.

HR.SYS, 1967/3_18,19

دولت
خاتمه
۱۷۸۴

خاتمه

دولت اقدم حضرتي
۱۸ ربيع الثانی ۱۷۸۴ نمرولو ذکره عذرینہ جوبدر بغداد لک بومار دعایہ اشاعہ ادر نہ شہزادہ کی موسسات
علیه رحمہ و سارہ یہ واقع اولادہ تعضانی حقہ یاریدلہ ۱۸ ربيع الثانی ۱۷۸۴ نمرولو ذکره شہزادہ
بکتمہ قوتقانه مفراتک یکدم شہزادہ التجه ویدی بدج مادہ لیه متداول یعنی بیله ذکره شادری بقم قوتقانه
صہ اعظم
کلمہ

[illegible]

EDİRNE'DEKİ SİVİL BİNALARIN BULGARLAR
TARAFINDAN TAHRİBİ

Uluslararası savaş hukukunu düzenleyen Lahey Konferansı'nda alınan kararlara aykırı olarak, Edirne şehrindeki dinî, ilmî ve sıhhî müesseselere ait binalar Bulgar topçusu tarafından tahrip edildiğinden, bu durumun protesto edilmesine dair

THE DESTRUCTION OF CIVIL BUILDINGS IN
EDİRNE BY THE BULGARIANS

Protestation against the destruction of the religious, scientific and sanitary foundations and buildings in Edirne by the Bulgarian artilleries, which was against the international humanitarian laws enacted at the Hague Conference

22 Aralık / December 1912

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
1284

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

19 Teşrîn-i Sânî [1]328 tarihli ve 1257 numaralı tezkire-i aliyyelerine cevabdır. Bulgarların bombardıman esnasında Edirne şehrindeki müessesât-ı diniye ve ilmiye ve sıhhiye ve mesâkin ve saireye vâki olan taarruzâtı hakkında yazılan 18 Teşrîn-i Sânî [1]328 tarihli ve 1261 numaralı tezkire-i sitâyîş-verînin İkinci Lahey Konferansı mukarrerâtının yirmi beşinci, yirmi altıncı ve yirmi yedinci maddelerine müstenid olduğu beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

25 Zilhicce [1]330/ 22 Teşrîn-i Sânî [1]328

Sadriazam
Kamil

Bâb-ı Âlî
Nezâret-i Umûr-ı Hariciye
İstişare Odası
Aded
31036

Edirne şehrinin bombardımanı hakkında sebk eden iş'âr-ı âlî-i nezâret-penâhî'ye cevaben vârid olup havale buyurulan 22 Teşrîn-i Sânî 1328 tarihli ve 1284 numaralı tezkire-i

sâmîye mütâlaa olundu. Edirne şehrinin bombardımanı tevessü‘ ederek ahalice telefâtı ve harîkler zuhurunu mûcib olmakda olduğu 18 Teşrîn-i Sânî 1328 tarihli ve 1261 numaralı tezkire-i sâmiyede ityân olunması üzerine İstişare Odası’ndan takdim kılınan 19 Teşrîn-i Sânî 1328 tarihli ve 30963 numaralı müzekkerede “*Mütâreke veya musâlaha akdolununcaya kadar tarafeyn-i muharibîn her türlü tedâbîr-i askeriyeyi ittihâzda muhtar olduklarından müstahkem ve kendisini müdafaada ber-devam olan Edirne şehrine Bulgarlar tarafından bombardıman icrasına itiraz hukuk-ı beyne’-d-düvelce gayr-ı kâbil ve bu bâbda Düvel-i Muazzama’ya müracaat fâidesiz*” olduğu arz olunmuş idi. Tezkire-i müşârunileyhada ale’l-ittlak bombardımandan bahsolunduğu hâlde bu kere gelen ikinci tezkire-i sâmiyede “*Edirne şehrindeki müessesât-ı diniye ve ilmiye ve sıhhiyeden*” bahs ve İkinci Lahey Konferansı mukarrerâtının -yani muharebât-ı berriye kavâ’id ve âdâtına dair olan dördüncü mukâvelenâmeye merbût nizâmnâmenin- yirmi beşinci, yirmi altıncı ve yirmi yedinci maddelerine istinâd buyuruluyor. Müzekkere-i ma’rûzada şu maddelerden bahsolunmaması evvelki tezkire-i sâmiyede Edirne şehrindeki müessesât-ı mezhebiye ve hayriye ve sıhhiyeden hangilerine top atıldığı tasrîh olunmamasından neş’et edip maamâfih böyle bilâ-tasrîh v[â] ki olan protestolardan hiçbir fâide melhûz olmadığı gibi tayin-i madde ederek icra edilen şikâyetden da bir semere hâsıl olmadığı İtalyanların Hilâl-i Ahmer Hastahânelerini ve açık şehirleri topa tuttuklarından dolayı vâki olan teşebbüsâtımızdan bir netice çıkmadığı delâletiyle malum bulunduğuna ve müessesât-ı mezkûrenin topa tutulmasına dair olan yirmi yedinci madde mutlak olmayıp “*mümkün olduğu derecede vikâyesi*” kaydıyla mukayyed bulunmasına ve bu bâbda muhâsır ordu kumandanı nezdinde vuku bulacak şikâyet “*adem-i imkân*”dan bahisle reddolunacağına binâen mukabele-i fi’liye tarîkleri mülâhaza ve irâe olunmuş idi. Maa-hâzâ beyne’-d-devleteyn mütâreke cârî olduğu cihetle meselenin hâlen ehemmiyeti kalmamış olduğuna göre işbu tezkire-i sâmiyeye cevap tastîri icab edip etmediğinin takdiri menû-ı re’y-i âlî-i nezâret-penâhîleridir.

9 Kânûn-ı Evvel [1]328

Bâbîali Hukuk Müşaviri

[İmza]

HR. SYS, 1967/3_11,13

TELEGRAMME

تلفرافنامه

الحکومت

دولت علیه عثمانیه تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

حالت تلفراف مملکت مسئولیت قبول ندارد
[تذکره]

Retransmission ou Expédition			RECEPTION		
شماره No d'expédition	تاریخ Date	تکرار کشیده و یا سوق Signature de l'employé	شماره No d'adresse	تاریخ Date	مأمور امضای Signature de l'employé

De: ... Pour: ...
N°: ... Mots: ... Date: ... H. ... M. ...
Voie: ... Indic. Eventuelles: ...

خارجی نظامت حلیله سنه

اردره موقع مستحق فرماند انقضا ۱۲ شریانی ۲۰ بجای ابونیده
حرب قرقه سیدل وفق عبولار محاربه تنقی سنه میدانده قالار دشمه
بازمیلدیه لاشه لرینی قالدر مفر کیده هلال احمد بنیاعتی حاصل
حمیه افزار بیره دشمنه طرقتند غدارانه بر صورتی اشده ایدلرکی و
تبیقیت اردره ره کی فوئس او سله تبلیغ اولند بقدره دول معظمی قرانه
دفع تبلیغ فتنه اشعار ایدلر اولقله اقتضا ایدیم معاودلرک

ایفا سن بنجا اولقور
۱۲ شریانی ۲۰
باسم فرماندار وکیلای
برستی قریبه
ناظم

تفاهت
مطالع

خارجیه نظامی

سی

امور سیاسیه مدیریت عمومی

عمومی	خصوصی	قارطون	قیدنومرایی	مسود	میز	امور سیاسیه شعبه سی مدیری	مدیر عمومی	ملفوظات
تاریخ	خلاصه		۶۷۵۱ ۱۷۴۵	عقب ۱۸				
<p>خداوند سلطنته بنام "نعمیم"</p> <p>از آنکه منزه شکر فرماید انصاف ۱۱ سرحد و ۱۱ باره ایروند حبه</p> <p>فرزید و فرموده حاجیه بنورسده بیاضه قلاوه رکه باره بیدر</p> <p>نقدیه قالیچه کیه دهکده احر سخته حالادو حج اوارده</p> <p>رکه طاقه بهورده خا اواره آینه ایلیه و کیفه ادره ده که فرموده</p> <p>بنوع اولی به فرماده و کیه تلک با طاقه و اراغه عمریه نقدانه</p> <p>از آنکه منزه بنورسده روت خارج ناظره ابو</p> <p>علاء اسانته شکار فقه اعلا بھومان ابو نظر رقت بالخاصه</p> <p>بذ همت بیکه شاد</p>								

۲۵-۶۸۸-۲۵

کتابخانه

۱ کتابخانه
۱۴۲

مست

دولت عثمانیه

۴۴۲
۴۴۲

خارجیه نظارت جلد ۵

خلاصه
بقایای موقوفات متفقین اردو لایحه انظار ایشرف
عذر و وجوه حق

دولت اقصیٰ حضرتی
ازین موقوف مستحکم فرماندهی جانج و اتم اولاد اسفاره نظامی حرب فرقه سید و قوجولای می ربه تجرین معیاد حرب قاتل دشمنه یاره لیدیه نقدی
فاندیرمه کیم صبی اولاد عثمانیه هکله اوستی حاجی حال اولدیه رفا دشمنه قیقه صورت عذرانه آتیه ایستک ایشرف متفقین ۱۹۱۴
تاریخ ۱۳۸۸ نوغولی خدیوات عمیه جناب نفه تیرکلی اوزرینه آمریکا خارجیه ناطیه حیدرک اشومعه و حیدرک ای حقه اعطای معلوم
ایدرک نظامی صورت نفه حیدرک آتیه کون طایفه عیب می ربه رالمی آتیه ایستک ایشرف هکله اولاد و حقه
جادرلی اوزرینه داغ و اتم اولاد تجا و ات حق قسطنطنیه و دن می ربه حاحه م بقایای موقوفات متفقین اردو لایحه انظار عثمانیه و معصوم
اهل اسلامیه قایم قواعداشیه و مدینه یا یا بال ایدرک روا کورکلی عذر و اشکباری سفارتیه نفه علی کولاً آمریکا موقوفات متفقین
تبع و اشعار و بوی و رش و قایم آتیه بر لایت و بلی نفه دشمنه موقوفه رزق و صایای لازم اجلی التمس و اخطار ایستک ایشرف سفارت
سینه استیفات متوالی آمریکا خارجیه نفه رقی نفه ساده جه و اصل اخلای ایشرف حیدرک اعطای ایشرف اولدیه و سایر موقوفات
اجیدیت دنی بون من کوری اسبابی استیفات متوالی بون نفه بوملوا فعال و حیدرک تعاقب و تعقیبات ایشرف باز قواعد دوله حقدنه
و قوجولای اولاد و موقوفات قایم یه قواعد دوله و نه بلاستیاط هذا الحق معلومیه مقایده امجدیه حیدرک متفقین ربه حقدنه ایشرف اولاد
امروزه حقدنه مده الامور کیم ۱۹۱۴
کیم

EDİRNE'DE HİLÂL-İ AHMER GÖREVLİLERİNE ATEŞ AÇILMASI

Edirne'de savaş sonrası yaralı ve ölüleri kaldırmaya giden Osmanlı Hilâl-i Ahmer memurlarına ateş açan Sırlar ile Osmanlı asker ve masum halkına karşı savaş hukuku ve insanlık kaidelerine aykırı davranan Balkan Devletlerinin uyarılması için Amerika'ya devamlı müracaatta bulunulmasına rağmen bir sonuç alınamaması ve diğer yabancı devletlerin de durumun düzeltilmesi yönünde bir çaba sarfetmemesi üzerine Osmanlı Hükümeti'nin misliyle karşılık verme hakkının bulunduğuna dair

OPENING FIRE ON THE OFFICIALS OF HILAL-I AHMER IN EDIRNE

The United States of America was appealed recurrently for a warning to the Bulgarians who fired upon the officials of the Ottoman Hilal-i Ahmer coming to Edirne in order to help the injured and to bury the dead and to the Balkan states who committed atrocities against the Ottoman soldiers and innocent people in defiance of the international humanitarian laws. Because neither USA nor other foreign states made an effort to remedy the situation in the region, the Ottomans concluded that they had the right to retaliate

30 Aralık / December 1912

Telgrafnâme

Mahreci: Karargâh-ı Umumî

Numara: 1576

16-17 Teşrîn-i Sâni [1]328

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Edirne Mevki'-i Müstahkem Kumandanlığı'nın 14 Teşrîn-i Sâni tarihli raporunda Sırb fırkasıyla vuku bulan muharebe neticesinde meydanda kalan düşman yaralılarıyla lâşelerini kaldırmağa giden Hilâl-i Ahmer sancağını hâmil sıhhiye efrâdımıza düşman tarafından gad-dârâne bir suretde ateş edildiği ve keyfiyet Edirne'deki konsoloslara tebliğ olunduğundan Düvel-i Muazzama süferâsına dahi tebliğ kılınması iş'âr edilmiş olmağla iktizâ eden muame-lenin ifası rica olunur.

Başkumandan Vekili Birinci Ferik

Nâzım

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
18 Teşrîn-i Sânî [1]328

Süferâ-yı Saltanat-ı Seniyye'ye "Ta'mim"

Edirne Mevki'-i Müstahkem Kumandanlığı'nın 14 Teşrîn-i Sânî [1]328 tarihli raporunda Sırb fırkasıyla vuku bulan muharebe neticesinde meydanda kalan düşman yaralılarıyla na'aşlarını kaldırmağa giden ve Hilâl-i Ahmer sancağı hâmil olan sıhhiye efrâdımıza düşman tarafından bir suret-i gaddârânede ateş edildiği ve keyfiyet Edirne'deki konsoloslara tebliğ olduğu Başkumandan Vekili Nâzım Paşa tarafından Karargâh-ı Umumî'ye telgrafla iş'âr kılınmıştır. Nezdinde bulunduğumuz devlet Hariciye nâzırına işbu muamele-i insaniyet-şikenâne hakkında i'tâ-yı malumât ile nazar-ı dikkatinin bilhassa celbine himmet buyurulması mütemannâdır.

Washington Sefâret-i Seniyyesi
3203/224

Hulâsa: Balkan Hükûmât-ı Müttefikası ordularının irtikâb eyledikleri gadr ve vahşet hakkında

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Edirne Mevki'-i Müstahkemi Kumandanlığı cânibinden vâki olan iş'âra nazaran Sırb fırkasıyla vuku bulan muharebe neticesinde meydan-ı harbde kalan düşman yaralılarıyla na'aşlarını kaldırmağa giden sıhhiye efrâd-ı Osmaniyyesi'ne Hilâl-i Ahmer sancağını hâmil olmalarına rağmen düşman tarafından suret-i gaddârânede ateş edilmiş olduğunu mutazammın 3 Kânûn-ı Evvel 1912 tarih ve 25488/435 numaralı tahrirât-ı umumiyeye-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri üzerine Amerika Hariciye nâzırına Sırbların işbu muamele-i vahşiyâneleri hakkında i'tâ-yı malumât edilerek nazar-ı dikkati suret-i mahsusada celb edilmiştir. Ancak gerek

Trablusgarb muharebe-i zâilesi esnasında İtalyanların Hilâl-i Ahmer efrâdı ve hastahâne çadırları üzerine dâimâ vâki olan tecavüzât-ı hukuk-şikenâneleri ve gerek muharebe-i hâzırada Balkan Hükûmât-ı Müttefikası ordularının asâkir-i Osmaniyye ve masum ahali-i İslâmiyye'ye karşı kavâ'id-i insaniye ve medeniyeyi pâymâl ederek revâ gördükleri gadr ve işkenceleri sefâret-i seniyye tarafından ale't-tevâlî Amerika Hükûmet-i Müttehidesi'ne tebliğ ve iş'âr ve bu gibi dil-hırâş vekâyi'e artık bir nihayet verilmesi zımnında düşman hükûmetleri nezdinde vesâyâ-yı lâzıme icrası iltimas ve ihtiyar edilmiş ise de sefâret-i seniyyenin işbu tebligât-ı mütevâliyesi Amerika Hariciye Nezâreti tarafından sadece vâsıl-ı ittılâ'ı olduğu cevabının i'tâsıyla iktifa edilmiş olduğuna ve sair hükûmât-ı ecnebiyenin dahi bunların men'-i teker-rürü esbâbını istihsâle mütemayil bulunmadıkları bu misillü ef'âl-i vahşiyânenin te'âkub-ı vuku'uyla sâbit olmasına binâen kavâ'id-i düveliye hilâfına vuku bulmakda olan şu harekâta karşı yine kavâ'id-i düveliyeden bi'l-istinbat ceza-yı bi'l-misl muamelesiyle mukabele etmekde Hükûmet-i Seniyye'nin hakkı âşikâr olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

30 Kânûn-ı Evvel 1912

Washington Sefir-i Kebîri

[İmza]

HR. SYS, 2012/1_89, 90, 98

TELEGRAMME

تلفرافنامه

دولت علیه عثمانیه تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلفراف معاملاتدن دولتی مسئولیت قبول ائتمز
[نمونه ۱۹۰۸]

Retransmission ou Expédition			RECEPTION		
سوق نومروسى N° d'expédit.	شیده اولان مرکز transmis à	Date	مأمور امضای Signature de l'employé	مأمور امضای Signature de l'employé	Date
		ساعت: دقیقه: H. M.			ساعت: دقیقه: H. M.

De Pour موردي
N° Mots Date H. ساعت
M. دقیقه تاریخ
Voie Indic. Eventuelles اشارت محتمله طریق

دیسارہ المانیا انظرہ دستیار وان روسیہ فیوری
مقارنہ

Copie

ادترم مفیم دولہ مقطر قونسولوری ۲۱ کانتونای ۹۱۳ تا بحید درازہ
نظارہ متبوعہ آریہ کشیدہ سیدک تلفرافناوری ناکید ۹۱۳ برای درہ کوتدن
برہ شہرک برہبار دمانی برشدہ قورہ العارہ ویجو کوتدن بلا قاصدہ
قوانیہ انسانیتہ خلافندہ اولہ رقد تکار تکار یا شد رقیہ قارہ
ضبطہ شدہ نظر رقتہ عومہ دستبوندہ اضافہ لرزیدہ اخذ اولندہ رقیہ فیوری
کند لرزیدہ بید لرزیدہ استعلا ایدر لرزیدہ ۱۳۰۷
کینہ
فایضہ
کسوفہ

۷۱

صد! عظم یا سہ مددہ

خواجه نصیر الدین

امور میانیہ مدیریت عمومی

[illegible]

**EDİRNE'NİN ULUSLARARASI KURALLARA
AYKIRI ŞEKİLDE BOMBALANMASI**

Edirne şehrinin uluslararası kurallara ve insanlığa aykırı olarak bombalanmasına devam edildiğinin Edirne'deki ecnebi konsolosluklar tarafından telgrafla bildirildiğine dair

**THE BOMBARDMENT OF EDİRNE CONTRARY
TO THE INTERNATIONAL LAWS**

The telegrams from the foreign consulates in Edirne informing that the bombardment on Edirne was going on in defiance of the international humanitarian laws

8 Şubat / February 1913

Telgrafnâme

Mahreci: Edirne

Numara: 263

25 Kânûn-ı Sâni [1]328

Dersaadet'de Almanya, İngiltere, Avusturya, Fransa, Rusya Sefirleri Hazerâtına

Edirne'de mukim Düvel-i Muazzama konsolosları 21 Kânûn-ı Sâni [1]912 tarihiyle Dersaadet'de sefâret-i metbû'alarına keşide etdikleri telgrafnâmelerini te'kîd ile beraber dört günden beri şehrin bombardımanı bir şiddet-i fevkalâde ve gece gündüz bilâ-fâsıla kavânîn-i insaniyetin hilâfında olarak tekrar tekrar başladığı sefâret-i metbû'alarının nazar-ı dikkatine arz ve işbu telgrafnâmelerinin ahz olunduğu haberini kendilerine bildirilmesini istirhâm ederler.

Keyne

Hersklid

Klimenko

Samson

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
26 Kânûn-ı Sâni [1]328

Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne

Edirne'deki Almanya, İngiltere, Avusturya, Rusya ve Fransa konsoloslarının şehir-i mezkûr üzerine icra kılınan bombardımanın kavâ'id-i insaniyete mugâyeretinden bâhis ve ecânibin şehirden çıkmaları ve bir bî- taraf mıntika tahsis olunması talebini hâvî olarak keşîde eyledikleri telgrafnâmelere cevaben Avusturya sefiri tarafından Edirne'deki Avusturya konsolosuna yazılan telgrafnâmelerin suretleri âtiye derc edilmiş ve mesele bir şekl-i resmîyi haiz görülmüş olmağla keşîdesine müsaade buyurulması menûr-ı re'y-i sâmi-i efhamîleridir.

Edirne'de Avusturya ve Macaristan Konsolosu'na

21 Kânûn-ı Sâni ve 7 Şubat tarihli telgrafnâmeler alınmıştır.

Pallaviçini

Diğer

Ecânibin azîmetine ve bî- taraf mıntika tahsisine müte'allik teklif maa't-teessüf nâkâbil-i iktihâm mevâni'e dūçâr olmaktadır.

Pallaviçini

HR.SYS, 1967/3_61,62

[illegible]

تکره مساجد - ۹۶

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعلنا من خلقه
ولا نكسر ان ضررنا بانه لا نكسر
بما رده منكم ورجع الينا منكم
رغماً اعطى منكم الى عالم تقى نصير

BALKAN DEVLETLERİNİN SİVİL HALKIN MALLARINA VERDİKLERİ ZARAR

Balkan Devletlerinin savaş sırasında Lahey Konferansı hükümlerine aykırı olarak işgal ettikleri yerlerdeki ahalinin yağma ettikleri eşya ve malları ile yaktıkları emlakın tazmini için akdedilecek barış antlaşmasına madde konulmasına dair

DAMAGING OF THE PROPERTIES OF THE CIVILIANS BY THE BALKAN STATES

A clause needed to be inserted to the peace treaty to be signed about the compensation for the plunders and fires committed against the properties and possessions of the local people by the Balkan states in the occupied regions in defiance of the provisions of the Hague Conference

8 Mart / March 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

23 Şubat [1]328

*Hulâsa: Efrâd-ı ahalinin gasb olunan emvâl ve emlâk
ve hayvanâtının tazmini esbâbının istikmâline dair*

Müzekkire

Düvel-i muharibenin taht-ı işgallerine aldıkları mahallerde bulunan efrâd-ı ahalinin mal ve mülklerini ve eşya-yı beytiyelerini yağma ve ihrâk ve hububât ve mevâşî ve hayvanâtını gasb ve müsâdere etmek gibi ahvâle tasaddî eylemelerinden dolayı vuku bulan zâyîâtın tazmini ve hukuk-ı magsûbelerinin istirdâdı esbâbının istikmâli hakkında bir hayli müsted'iyât vuku'a gelmekdedir. Bu hususa dair Hukuk Müşavirliğince tanzim olunan (31160) numara ve 7 Kânûn-ı Sâni [1]328 tarihli müzekkerede de hukuk-ı düvel kavâ'idince efrâd-ı ahaliye aid bi'l-cümle emvâle muhariblerin vaz'-ı yed etmeleri gayr-ı caiz olup hatta ikinci Lahey Konferansı'nda bi't-tanzim muharebât-ı berriye kavânîn ve adâtına ta'alluk eden nizâmnâmenin elli üçüncü maddesinde; *"Bir araziye işgal eden ordu ancak bizzat hükûmetin malı olan nükûd ile vâcibü't-te'diye eshâm ve tahvilâtı ve esliha depolarını ve vesâit-i nakliyeyi ve mağazalarla erzak ve me'kûlâtı ve umumiyet üzere hükûmetin harekât-ı harbiyede isti'mâle sâlih her gûnâ emvâl-i menkûlesini zabt [ve] müsâdere edebilecektir ve kanun-ı bahrîde musarrah ahvâl haricinde olarak eşhâs ve eşya ve havâdis nakline hâdim bi'l-cümle vesâit-i*

muhabere ve münâkale-i berriye ve bahriye ve cûye, esliha depoları ve alelumum her nev' mühimmât-ı harbiye efrâd-ı ahaliye aid olsalar bile zabt ve müsâdere olunabilecek ve fakat bunların iadeleri lâzım gelecek ve tazminât maddesi hîn-i musâlahada tesviye edilecektir" diye muhariblerin zabt ve müsâdere edebilecekleri mevâd ta'dâd ve hasr olunmuş ve kırk yedinci maddede dahi "*Nehb ü gâret kat'ıyyen memnû'dur*" denilmiş olmasına mebnî ahalinin nehb ü gâret edilen hayvanât ve emvâlinin ve yakılan emâkiniyle yenilen erzakının tazmini icab etdiği beyân kılınmış olmağla efrâd-ı ahaliye mutazarrır olan kimselerin zarar ve ziyânlarının tesviyesi esbâbının istihsâli için hîn-i akd-i musâlahada bir madde-i mahsusa dere olunmak üzere murahhaslarımıza talimât-ı sarîha ve evâmîr-i lâzımenin lutfen i'tâsı menûât-ı re'y-i âlî-i nezâret-penâhîleridir.

HR. SYS, 2041/2_5

خارجی نظارت
ایمپراتور عثمانی
برنجی

خارجی نظارت ۱۵ مورخه تاجیکه ویا سفارت سینه وادو ۶۰۶ نودو
تغیر قام ملک ترجمه

ایمپراتور عثمانی بدی نودو تو تغیر قام اخذ وادی

اسری حربیه ملک مبادله متعلقه مذرات مناسبتیه بفرمانه مامورین ایدیتا ندرده نظره حکومت مذکور
اسری عثمانی حربیه ایونانیه قاضی وقوع برید ملک برجامه ده اقدام ایچ بیلک اوزره آتقوبه فکر و تبحر
برنجی زانا قاج لطفه دیری اندول ایدیر دم برده بفرمانه اسری مذکور بی آدم برنجی مندره طوری و صوری طوری
افراد امداد واری فیوضه ده جاری معاد خصوص اقدام ایچنی صورت غیر رسمیه ده شجارتیم قوت برهت
اید وقوعه معاجات ملک برنج بفرمانه اسری عثمانی ملک دیر بالقاه حکومتیه قاضی وقوعه برجامه ده
تولایه ملک مامورین حقه طایق ایدیر نظرتی عینیم لک مقاول نامی منی مایه اول و شرط معادله اسری حربیه
نرلابه بر ساریه ده اقدام ملک معنی محج ایدر و ساریه ملک بالفعل دوده اقدامیه کجی مذکور مقاول نام مایه اسری حربیه
کدی و لغتیه قاضی اشغال سوا حیا بر ملک بیوتی تحجیم اولوب بفرمانه اسری حربیه ملک کدی مکتدیه غیر برکت
قاضی اقدامی خصه رضی شهن و رفقه در طاعت یوقد - فایده بر خصوص اوزرجه هر رتبه معادلات دوله حکام
مقاولید بر مقاول دوله متدبیریه مصوب و معین رتبه معوقیه مازاد بر با عیط معزده واقع و رفقه ملک
براساسه متداولی بجااید - برکی دلی و بر اهلیک فعلی حالده فایده دوله قاضی برجه و رفقه سر و رفقه ایدیر
اگر بفرمانه عثمانی اسری حربیه ایونانیه قاضی اشغال سوا حیا بر ملک ایدیر برجه و رفقه اسری اقدام ایدیر
عینی مورد حرکت ایدر معقد و برنامسانیه برکتیه برکتیه مقدار الترح یکجا و ایدیه اسری اقدام ایدیر معقد
بالقاه حکومتیه طرفه واقع اوزرجه برجه برکتیه امانه غیر مسمومه بر حال و حرکت اوزرجه و عثمانی فکاه عربیه اید
اردوی عثمانی اوزرجه شهنر ملک لیم برنایر معزله معقد برنجی برده حکومتیه حیا نه قاضی
قایمیه و تخی و لا قاعده اعتدال معایر بر خط قرینه لک اولوقه مکتدیه معقد - آتیه براساسه بناء حکومت عثمانیه
اسری حربیه ملک مایه حافیه ده هیچ برکت ایدر اقدام اوزرجه مکتدیه بفرمانه مازرجه تسان ایچ طایفه دوتدرده مایه

BULGARLARIN, OSMANLI ESİRLERİNİ SAVAŞTA KULLANMA İSTEDİĞİ

Ellerindeki Osmanlı esirlerini Balkan Devletleriyle aralarında çıkan savaşta asker olarak kullanma niyetinde olan Bulgarların, kötü sonuçlar doğuracak bu uygulamadan vazgeçmeleri için Bulgar Hükümeti nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmasına dair

THE DEMAND OF THE BULGARIANS TO USE THE OTTOMAN CAPTIVES AS SOLDIERS IN WAR

Because the Bulgarians intended to use the Ottoman captives as soldiers in the war that broke out with the other Balkan states, necessary attempts needed to be made with the Bulgarian state in order to prevent this situation which was likely to result badly

20 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

7 Temmuz [1]329

*Hulâsa: Bulgarların üserâ-yı Osmaniyye'yi istihdamlarından
dolayı icra olunan teşebbüse dair, müsta'cel*

Sadâret-i Uzmâ'ya ve Harbiye Nezâreti'ne

(Harbiye'ye) 29 Haziran [1]329 tarih ve 472 numaralı tezkire-i senâverîlerine zeyldir.

Bulgarların üserâ-yı harbiye-i Osmaniyye'yi hizmet-i askeriyelerinde istihdam ettikleri te'yid edilmekte olduğu beyânıyla şâyân-ı kabul olmayan bu suret-i muameleye nihayet verdirilmesi esbâbının istikmâli Düvel-i Muazzama nezdindeki süferâ-yı Saltanat-ı Seniyye'ye tavsiye olunmuş idi. Bu bâbdaki müstahberâtdan ve üserâ-yı Osmaniyye'nin diğer Balkan Hükümetlerine karşı istihdamlarından tevellüd edecek mehâzir hakkında Avusturya Hariciye nâzırının nazar-ı dikkatini celb eylediğinden bahisle bu hususda devletler nezdinde ne yolda teşebbüs icrası münasib olacağını mutazammın Viyana Sefiri Hüseyin Hilmi Paşa hazretlerinden bu kere cevaben ahz olunan 15 Temmuz [1]913 tarihli ve 404 numaralı telgrafnâmenin tercümesi/suret-i mütercemesi leffen takdim/tesyir kılındı.

(Harbiye'ye) Makam-ı Sâmi-i Sadâret-penâhi'ye arz-ı malumât edilmiştir.

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Tercüme Şubesi

Hariciye Nezâreti'ne 15 Temmuz [1]913 tarihiyle Viyana Sefâret-i Seniyyesi'nden vârid olan 404 numaralı telgrafnâmenin tercümesidir

İki yüz elli yedi numaralı telgrafnâme ahz olundu.

Üserâ-yı harbiyenin mübâdelesine müte'allik müzâkerât münasebetiyle Bulgaristan Hükûmetince izhâr edilen tereddüde nazaran hükûmet-i mezkûrenin üserâ-yı Osmaniyye'yi Sırbistan ile Yunanistan'a karşı vuku bulabilecek bir muharebede istihdam edebilmek üzere alıkoymak fikir ve niyetinde bulunduğunu zaten birkaç haftadan beri istidlâl ediyordum. Bir de Bulgaristan'ın üserâ-yı mezkûreyi adam bulunmamasından dolayı mahsulâtı toplanılamayan efrâda aid emlâk ve arazi-i hususiyede icra-yı hasad hususunda istihdam ettiğini suret-i gayr-ı resmiyede istihbâr etmişdim. Kont "Berchtold" ile vuku bulan musâhabâtımın birinde Bulgaristan tarafından üserâ-yı Osmaniyye'nin diğer Balkan Hükûmetlerine karşı vuku bulacak bir muharebede istihdamlarından tevellüd edecek mehâzir hakkında nâzır-ı müşârunileyhin nazar-ı dikkatini celb etmişdim. Lahey Mukâvelenâmesi metni muhariblere ahvâl ve şerâit-i musarraha dahilinde üserâ-yı harbiyeyi tarla işleriyle sair işlerde istihdam etmek hakkını bahş etmekde ve üserânın bilfi'l orduda istihdamlarına gelince mezkûr mukâvelenâme muhariblere üserâ-yı harbiyeyi kendi vatanlarına karşı isti'mâl-i silaha icbâr etmemek mecburiyetini tahmîl eylemekde olup bu memnu'iyetin üserâ-yı harbiyenin kendi memleketlerinden gayri bir memleketle karşı istihdamları hususuna dahi şâmil olduğuna dair sarâhat yokdur. Fikrimce bu hususda resmen icra olunacak her bir teşebbüs mukâvelât-ı düveliye ahkâmına müstenid olmalıdır. Bir mukâvele-i düveliyeye müstenid bulunmayan metâlib ve müdde'ayât bir kıymet-i hukukiyeyi haiz olamaz. Binâenaleyh tarafımızdan vâki olacak teşebbüsün de bu esasâta müstenid olması icra eder. Bu gibi delâil ve berâhînin fikdânı halinde fikrimce devletlere karşı bizce ber-vech-i âtî serd-i mütâlaa olunabilir:

"Eğer Bulgaristan Osmanlı üserâ-yı harbiyesini Sırbistan ile Yunanistan'a karşı isti'mâl-i silaha icbâr etmekde ısrar ederse Sırb ve Yunan Hükûmetleri de aynı suretle hareket edecekler ve Yunanistan ile Sırbistan'da bulunup mikdarı altmış bini tecavüz eden üserâmızı istihdam eyleyeceklerdir. Balkan Hükûmetleri tarafından vâki olacak böyle bir hareket emsali gayr-ı mesbûk bir hal ve hareket olmuş olacak ve Osmanlı efkâr-ı umumiyesi ile ordu-yı Osmanî üzerinde şübhesiz pek elîm bir te'sir husûle getirecektir. Bu takdirde hükûmet de efkâr-ı umumiyenin cereyânına bî-ihhtiyar kapılacak ve müttehizi olan kaide-i itidâle mugayir bir hatt-ı harekete sâlik olmakda muztar kalacaktır. İşte şu esbâba binâen Hükûmet-i Osmaniyye üserâ-yı harbiyesinin muharebe-i hâzırada hiçbir bahane ile istihdam olunmamaları zımnında Bulgar hükûmeti nezdinde teşebbüsât-ı ekîde icra etmelerini devletlerden rica eyler."

HR. SYS, 2008/1_213

خوارزمی فی حساب نفقہ بنیادی

روندو فحاشو افغ حشری

شونیه چشمه آله باغ غلک روح ای حافظ اقتضای بوره کی میزایا برسمی ز نور اولو ناهان
دقائم که اوس باغی دقند صفا ویرالد خاطر که کس ؟ او دیرالد که قوج برجهان قدره و دلوز
بو یون آکر برمشی ایسته او عهد الدک او کو یوز و جود الدک قضای دجای برکنه صفا نصیر دار اولمان
اصفار او بارک بور دی کشند قایر مه و متوح ایله تاج - که بو فایز نه جمیع برده ایانایم - او نه
بواجی و نورالد مکی او قباله فیضی نه ری تکر - ایچنه کون عفری دی و نقی جانای مرغی برده عفری دی
شور که :

صفحة 19

خارجی نظارتی

برخلاف

2950

عمومی	خصوصی	قارطون	قید نومروسی	مسود	تمیز	امور سیاسی	مدیر عمومی	ملفوظات
تاریخ	خلاصه	کتابخانه	کتابخانه	کتابخانه	کتابخانه	کتابخانه	کتابخانه	کتابخانه

صوفیه خاندانیه

کتابخانه حکومت موقتیه ایران به پیشنهاد رییس جریه ایران به ذکر اینجانب تقدیم به وزیر

ایله نشریه اولان ایلافیه در سالهای که حکومت موقتیه ایران و قریه

در بعضی اولانده عضوین مجسمه ایله اوردیفه کندیس بوکره و مورتیه

کومله خاندانیه ایله ایله اوردیفه به مجله مذکور بیانیه احکامه

اولانده معالیه واقعیه معالیه حکومت موقتیه صادره ماموریه

علاوه بر این و بر این اساس ایستادگی در / سبب اولان ایلافیه احکامه

نقد ایستادگی ایضا دانسته همت اولانیه

۱۳۵۵

BULGARLARIN GÜMÜLCİNE GEÇİCİ HÜKÜMETİ MEMURLARINI TUTUKLAMASI

Gümülcine Geçici Hükümeti'yle Bulgar Hükümeti arasında yapılan anlaşma gereğince, hükümete katılanlara genel af çıkarılmasına rağmen, bazı hükümet memurlarının mahkemeye verilmesi üzerine bu durumun engellenmesine için gerekli girişimlerde bulunmasının Sofya Sefareti'ne bildirildiğine dair

ARREST OF THE OFFICIALS OF THE GÜMÜLCINE (KOMOTINI) PROVISIONAL GOVERNMENT BY THE BULGARIANS

Although amnesty was granted for those who joined the government according to the agreement between Gumulcine provisional government and the Bulgarian government, some government officers were sued. Thereupon, the Embassy of Sofia was informed to make the necessary attempts to prevent it

14 Nisan / April 1914

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Nezâret-penâhî'ye

Devletlü, fehâmetlü efendim hazretleri

Şevketlü, haşmetlü al sancağın Rumeli âfâkından inhisâfiyla yüreği sızlamayan bir Müslüman tasavvur olunamaz ve kâbil midir ki o sancağı vaktiyle taşıyan demir eller hâtıra gelsesin? O demir eller ki koca bir cihanı kudret ve satvetlerine boyun eğdirmişdi. İşte o çelik ellerin, o gürbüz vücudların fezâil ve secâyâ-yı ber-güzîdesinden nasibedâr olmayan ahfâd o mübarek yurdu düşmanlara kapdırmış ve metbû' iken tâbi -ki bunun ebediyetine hiçbir vakit inanmam- olmuşdur. Bu acı duyguların ma'kesi olan kalb-i âlî-i fahîmânelerini tekrar incitdiğimden afvımı diler ve maksad-ı acizânemi müsaade-i sâmilileriyle arza müsâ-ra'ât eylerim. Şöyle ki:

Gümülcine'de teessüs eden hükûmet-i muvakkatenin uhde-i acizîye tevdi' eylediği bir memuriyet hasebiyle bugün Gümülcine Bulgar Mahkemesi'ne celb edilmekliğimdir. Hal-buki hükûmet-i muvakkate ile Bulgaristan beynindeki müzâkerede takarrur eden esasât bir beyânnâme ile neşredilmişdi. Bu esaslardan biri de hükûmet-i muvakkateye aid vekâyî'de zî-medhal olanlara afv-ı umumî bahş edilmesiydi. Bugün ise gıyâben mahkûm olacağım. Yukarıda arz etdiğim beyânnâme mündericâtına mugayir olan bu hâlin ref'i için zât-ı sâmi-i nezâret-penâhîlerinin tavassut buyurmalarını istirhâm ve istid'â eylerim. Ol bâbda emr u fer-mân hazret-i men lehü'l-emrindir.

30 Mart [1]330

Gümülcine Hükûmet-i Muvakkatesi
Müsâdere Memuru
Hacı Hasan oğlu Ali
[Mühür]

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Mûdûriyet-i Umumiyesi
1 Nisan [1]330

*Hulâsa: Gümülcine Hükûmet-i Muvakkatesi
müsâdere memurunun şikâyetine dair*

Sofya Sefâret-i Seniyyesi'ne

Gümülcine Hükûmet-i Muvakkatesi ile Bulgaristan beyninde cereyân eden müzâkerât neticesinde takarrur eden ve bir beyânnâme ile neşredilmiş olan itilafnâmede sâlifü'z-zikr hükûmet-i muvakkateye aid vekâyî'de zî-medhal olanlara afv-ı umumî bahş edilmiş olduğu hâlde kendisi bu kere memuriyetinden dolayı Gümülcine Mahkemesi'ne celb edilmekte olduğundan bahisle mezkûr beyânnâme ahkâmına mugayir olan muamele-i vâkı'anın men'i Hükûmet-i Muvakkate Müsâdere Memuru Hacı Hasan oğlu Ali imzasıyla verilen arzuhâlde istid'â kılınmıştır. İstid'â-yı vâkı'a ve beyân olunan itilafnâme ahkâmına nazaran icab-ı hâlin ifa ve inbâsına himmet olunması mütemennâdır.

HR.SYS, 1964/5_1,2

ESIRLER

CAPTIVES

بالتاسع
الاربعاء

الانبار
٢٢٢٢٢

خارجية بظاري

امور سياحية مديرية عمومية

١٢٤٤

عمومي	خصوصي	قارطون	قيدنومروسي	مسود	ميميز	امور سياحية شعبه سي مديري	مدير عمومي	ملفوفات
			٨٧٠٠ ٢٢٢٢					
تاريخ	١٢٤٤ ١٠٠١٠	خلاصه	١٢٤٤ ١٠٠١٠	١٢٤٤ ١٠٠١٠	١٢٤٤ ١٠٠١٠	١٢٤٤ ١٠٠١٠	١٢٤٤ ١٠٠١٠	١٢٤٤ ١٠٠١٠
<p>مديرية نفقة رتبة</p> <p>مبلغ استانه بولندة اسرای عثمانیه در اکثریت جوامع و قوندر</p> <p>لواء منف مفعول اولدین و مبلغ حکومتی طرفندة دینی بولند</p> <p>دیرلرکی قونم صوفیه ده بولندة باسه فقید قسوق اوزرینه</p> <p>اصالی اسلوب بنفده اعانه درجه نشسته ایدلرکی و کندی دینی</p> <p>اعانه تبرعانه بولندة ایدر حاص اولور یکون افسانجه بولند</p> <p>و مناجیه عدد دین کتبه بنام حکومت سیدت معاونه لوزر قون</p> <p>بولندین قون کیم اولر سیدت بوزلیران کندی سرعته</p> <p>ایسالی افاده سنی هاوی صوفیه عثمانی تهنیدی مینه جیانه افندی</p> <p>طرفندة کللی الانبار سفینه فقه با یازیلوب در کتبه ایلر</p> <p>رسالت سفارتنده نوربعی اولانده خبریات سفارتنده اکلان</p> <p>اولکلم ابرای ابحار بنوط اراده علیه قنجان لبر اروزرا</p>								

BULGARİSTAN'DA BULUNAN OSMANLI ESİRLERİNİN İHTİYACI

Bulgaristan'da bulunan Osmanlı esirlerinin ayakkabı ve çamaşır ihtiyacı için Müslüman ahalinin aralarında para toplayarak yardımda bulunmalarına rağmen, bu yardımlar yetersiz kaldığından esirlerin ihtiyaçlarına harcanmak üzere Almanya sefareti vasıtasıyla para gönderilmesine dair

THE NEEDS OF THE OTTOMAN CAPTIVES IN BULGARIA

Money transfer through the German Embassy for the needs of the captives for shoes and clothes which could not be met by the money collected among the Muslims for this purpose

13 Nisan / April 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

31 Mart [1]329

Hulâsa: Bulgaristan'da bulunan üserâ-yı Osmaniyye hakkında, müsta'celdir

Harbiye Nezâreti'ne

Bulgaristan'da bulunan üserâ-yı Osmaniyye'den ekserisinin çamaşır ve kundura gibi levâzımının mefkûd olduğu ve Bulgar Hükûmeti tarafından dahi verilmediği cihetle Sofya'da bulunan başmüfettişin teşviki üzerine ahali-i İslâmiyye beyninde iâne dercine teşebbüs edildiği ve kendisi dahi iâneten teberrü'âtında bulunmuş ise de hâsıl olan yekûnun ihtiyaca kâfi dereceyi bulmadığı ve muhtacîn adedinin kesretine binâen Hükûmet-i Seniyye'nin muâveti-ne lüzum-ı kat'î bulunduğu cihetle hiç olmazsa şimdilik yüz liranın kendisine sür'at-i irsâli lüzumu Sofya Osmanlı Şehbenderliği'nden mahalli Almanya sefirine hitâben yazılıp devlet-i müşârunileyhâ Dersââdet Sefâreti'nden tevdi' olunan tahrirâtında beyân edilmekte olmağla icra-yı icabı menût-ı irâde-i aliyye-i fahîmâneleridir, emr u fermân.

HR. SYS, 2007/1_277

ه

راضیه نفع رنجه

هفتون اتم هفته
یکری برخی را برده شهر اولدنی وجهه مرید اسرای عثمانیه ای سکون و هوایند فاضله
سوانه کونریک در اسرای حربله اعاده و یا مبادلهی قایمیه لاراضیه با نهاره
زاربده و سلم و سلمی نیمی نفعه لازم بکریک و هتور بوسه بمره کلمه
مریدیک بوز و اسیر یربانه بر ملک نرضیه نفعه سی الکلی مور
بنلریه سوانه کونریک انی نوز نفعه نواز لکوب به یربانه اولد قوی
اعاشه و یا سلقینه سونه اخنه اعاشه برونه بقیده ایخیزده اناطولی اهلیسه
بوشانور افریه صفایچه اوزره سوانه بر وایر ایالی و درم ایلی اولد قوی
سندوز اخنه سه سه سلقینه نفعه حاره و اتصالی سلقینه عجمه انیسده
راهره نفعه مریدیک الیزه بولنه اسرای عثمانیه کلام بوسه نرضیه
اییم بقدره الکلی نفعه لکوب او حالده سوقات و عرفیات کسبیه ابره نفعه
بنلریک سلقینه قدر اعاشه لایله و سلقینه اخیزده با نفعه اوزره در عارینه
مادر کونریک سوط رای سه نفعه نفعه اولد اوزله هفت سه لایله
سوزد الی
سوزد الی

داخلیه نظارتی

ایوانق عوی نومروسی	مسودی	میضی	بطانیک نلمه و رودی تاریخی
قلم نومروسی	تاریخ تسوید	تاریخ تیض	مقابله ایدنلر
۶۴۵	۴۹ سانه	۴۹	۴۹

قریه نفه ربه جیدی عالییه
مستعجب

اولی
دولتیه ده شمدوز مضارعتی اولورده برر و عاشره بیک ادرارده برر جیدی اعص
اولمه و سوتلریمه قدر اعشاریه باقلعه اوزره مبالغه کافر ارسالی و سوتلریمه پاره نان
توزیعانه و اعشاریه باقلعه ~~محمود~~ امدادی عکبرده سلاطین قالاوه طیب قانققی خوراک
وزانه شعیبه ماموری فایده بکارلر دیرمه مکتبی علمی و پولیس مریضی و مکتبه حقوقه مری
عالی بکارلر مرکب برقیسینه و تکمیل تقضی بلایلی ~~محمود~~ عاشره و سلاطین قانققی
آره سنده بالاجاره قرارلر برقیس و تقضی بلایلی ~~محمود~~ عاشره و سلاطین قانققی

نمای سعیدیه
و در بیان بوندللیک برپایه برحاله تعرضی قلمین بی انکاشم خطی جلیل اللیق
ایستاده اند تا ملاک بود و برسم ترجیحی ایستاده خطی در سه حاله در متبایه اولی که نقد برده سقیا
در حقان که جلیق ایستاده خطی بونزل سقیا قدر اعلا برینه و مملکتی اعلا برینه باقیه اوزره
در سعادت هم مانور کوندلیک و این برپایه برحاله سقیا قدر کوندلیک و سقیا قدر کوندلیک و سقیا قدر کوندلیک
اولی اسرای مرقوم در برجم غفیر کلدان در نهی اولی و مملکتی کوندلیک سقیا قدر کوندلیک
در نهی کلدان داوره ارکان ایستاده خطی بایه اولی و مملکتی کوندلیک و سقیا قدر کوندلیک
مراجعت ایستاده بر قاجار کلدان ایستاده خطی و بعضی مملکتی کلدان ایستاده خطی
از نهی کلدان و این نام بر خطی کلدان ایستاده خطی و بعضی مملکتی کلدان ایستاده خطی
خطی ایجاب حال ایستاده خطی و بعضی مملکتی کلدان ایستاده خطی

۱۵۱۴ و ۱۷
نقد برده سقیا قدر کوندلیک
ایستاده خطی و بعضی مملکتی کلدان ایستاده خطی

نقد برده سقیا قدر کوندلیک

نقد
ایستاده خطی

SELANİK'TE TOPLANMAKTA OLAN OSMANLI ESİRLERİ

Selanik'te toplanmakta olan Osmanlı esirlerinin sayıları çoğaldığından bunların iâşesi, hasta olanların tedavisi ve memleketlerine nakledilmeleri işiyle meşgul olmak üzere Selanik'te bulunan askerî ve mülkî memurlardan oluşan bir komisyon kurulmasına dair

THE OTTOMAN CAPTIVES GATHERING IN SALONIKA

Because the number of captives gathering in Salonika increased, a committee needed to be established consisting of military officers and civil servants in Salonika for the provision of the captives, the treatment of the sick and their transportation to their homes

12 Mayıs / May 1913

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Yirmi birinci raporda arz olunduğu vechile Sırblılar üserâ-yı Osmaniyye'yi Üsküb ve havalisinden katile katile Selanik'e göndermekdedir. Üserâ-yı harbin iade veya mübâdelesi kabineler arasında bi'l-muhâbere kararlaştırılmak ve teslim ve tesellüm mahalli tayin kılınmak lâzım gelirken ve henüz bu muameleye sıra gelmemiş iken Sırblıların bu zavallıları perişan bir hâlde terhis etmelerinin sebebi anlaşılmıyor.

Bunlardan Selanik'e gelenler altı yüz nüfusu mütecâviz olup pek perişan oldukları hâlde iâşe veya memleketlerine sevk olunmak imkânı bulunamadığından içlerinde Anadolu ahalisinden bulunanlar İzmir'e çıkarılmak üzere Selanik'e bir vapur irsâli ve Rumelili olanlar için dahi şimendifer akçesiyle beş maaşlarının tesviyesi çaresinin istihsâli mütâlaası arz olunmuş idi. Reviş-i hâle nazaran Sırblıların ellerinde bulunan üserâ-yı Osmaniyye'nin kâmilen bu suretle terhis edilecekleri anlaşılmakda olub o hâlde sevkîyât ve sarfiyât kesb-i ehemmiyet edeceğine mebnî bunların sevklerine kadar iâşelerine ve memleketlerine i'zâmlarına bakmak üzere Dersaadet'den memur gönderilmesi menû-ı re'y-i sâmi-i nezâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

14 Nisan [1]329

Selanik Valisi
Mehmed Nâzım

Dahiliye Nezâreti
29 Nisan [1]329

Gayet müsta'cel

Harbiye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Sırbılar elinde bulunan üserâ-yı Osmaniyye'den beş yüz kadarı Üsküb'den Selanik'e gönderilerek içlerinde hasta olanların Hilâl-i Ahmer Hastahânesi'ne yatırıldığı ve Anadolu ahalisinden bulunanların kabul ve isti'âb ederse Mısır'dan gelecek vapura ırkâbı mutasavver ise de Rumeli ahalisinden olanların köylerine i'zâmları şimendifer masârıfının tesviyesine mütevakıf olup cemaat-i İslâmiyye'deki sermayenin tükenmesi ve başka türlü çare de bulunmaması sebebiyle bunların sevkleri ve te'min-i iâşeleri mümkün olamayarak sefil bir hâlde kaldıkları ve harbin teceddüdüne ihtimal vermeyen Sırbıların üserâ-yı Osmaniyye'yi kâmilten terhis edecekleri anlaşılmakta olmasına nazaran bunlar Selanik'de toplanırsa çirkin bir manzara teşkil eyleyecekleri ve bu suretle Manastır ve Kosova'dan gönderilecek olan ve Arnavudluk'un bazı cihâtından Selanik'e mâşiyen gelen ve gelecek bulunan üserânın Anadolu olanların mahallerine îsâli zımnında bir vapur gönderilmesi ve Rumelili olanlarına da şimendifer masârıfı olarak birer ve maaş bedeli olarak beşer mecdiye i'tâ olunmak ve sevklerine kadar iâşelerine bakılmak üzere mebâliğ-i kâfiye irsâli ve sevkleriyle paranın tevzî'âtına ve iâşelerine bakmak için ümerâ-yı askeriyeden Selanik'de kalan Tabib Kaymakamı Nikolaki ve Jandarma Tensik Memuru Fulon beylerle Debre Mutasarrıfı Hilmi ve Polis Müdürü Salih ve Mekteb-i Hukûk Müdürü Adil Beylerden mürekkep bir komisyon teşkili muktezî bulunduğu ve Sırbıların bunları şimdiden perişan bir hâlde terhis etmelerinin sebebi anlaşılamayıp maa-hâzâ üserâ-yı Osmaniyye'nin ber-vech-i muharrer kâmilten bu suretle terhis edilecekleri reviş-i hâlden müstebân olduğuna ve o takdirde sevkîyât ve sarfiyat kesb-i ehemmiyet edeceğine mebnî bunların sevklerine kadar iâşelerine ve memleketlerine i'zâmlarına bakmak üzere Dersaadet'den memur gönderilmesi lâzım geleceği ve pek perişan bir hâlde sokaklarda gezmekte ve şurada burada yatmakta olan üserâ-yı merkûmeden bir cemm-i gafır gelerek Edirneli olduklarını ve memleketlerine gönderilmelerini söylemeleri üzerine Mısır'dan gele-

cek vapura ırkâb edilecekleri beyân olunarak gitdikleri ve Kavalalı olanlardan müracaat eden birkaç kişinin mahallerine i‘zâmı imkânı aranmakda ve bazıları memleketlerine gitmekde olduğu Selanik Valisi Nâzım Paşa hazretlerinden ahîren alınan 13, 14, 15 ve 17 Nisan [1]329 tarihli muharrerâtda bildirilmekle pek şâyân-ı ehemmiyet olan suret-i iş‘âra nazaran icra-yı hâlin sür‘at-i ifası menûl-ı re’y-i âlî-i fahîmâneleridir. Ol bâbda.

DH. SYS, 112-23/55-8_1,4

دفعه نهمین

هفتاد و پنج فقره

صوبه بیک سربس کوندر کوی اسرای عثمانیه نیک بید و ریاضه ساقاندره قلاصوی فتح بورده بولنج
اعاشه لری و سکنینه سقوی ایچمه اقصا به ایچمه نیک اسالی بوند به ریخته ماه مقیم عرصه و شایع
بولورده اولم کلندرک اناطولی اولور مهران اولور و دیوینده ایبره کوندر طره و دردم ایلی بون فرینک دفعه
جماعت اسلامیه معرفیه بالا اعاشه سقوینه باقلقه بولنج بکره دفعه یوز الی نفر و در دایلی سملو
بهر یوز نفر دفعه کونجه استیخته کلندرک اکلانده نیک کلندر بر جماعت آذر نه اعاشه ایچمه و کونجه
بولورده بیک اوج یوز قبه اتم کوندر بیک بولایه بولورک اسطاف انقده در باب عالیج بولایه
دریم جله قراره قدر اسراند اعاشه و سقوینه و عرصه اونی بولایه کوندر طره اولو اقصیه بیانه اولور
مالیه تقدیر نه کینینه و ریو قیلانده مراحت اولور بولایه اسرایچمه صرف اییم بیک در ماله
سنگ ال محترم ازادنده اولوب ایبره انواع مزاج و ملاک مدوهه قلمیه اولو اسرایچمه مراحت
اصیاج اولور و قوه العاده طلال ایچ بولور بولایه قوه العاده مدله قزره اولور و اسرا ساقاندره قازیک
شاه دوله عاقله محاربه قاری قیلانده مراحت اولور بر سب معقول نیک بولایه بیک و بولایه سقوینه
طافه سی باندا تخدم اولور دفعه کرا سقوینه ایبره افواج سکر اولور
هلال احرر جمعی طرفه الحایا قوندر حایه و ریو ایلی یوز برایم ضابطه به عاقله سقوینه سقوینه
هلال احرر جمعی طرفه اولور آلتی عرصه ارفانه ایلی یوز برایم بیک طرفه یوز کوندر قوندر سقوینه لری
تسویه ایله که هکده باقی قالا یوز سکر لا سولیکه کلندر کونجه ایچمه بولایه اولو اسراند اعاشه و سقوینه
صرف ارفانه ازره جماعت اسلامیه اقصیه و طرفه سقوینه باقلانده

۱۰ اولی کونه المانی قونسلخانہ سے مرقعہ کتبہ قضاہ تفارقاتہ جا کرانہ سہ حصہ اولیہ و حصہ دوم
 و کرانہ ستر و اسکوبہ اسرای عثمانیہ عائد سعادتک بوجہ مرقعہ قریہ و خود جماعت اسلامیانہ سیدک
 ایلیک یرانک اسالی و دیگران اعاشہ و سقری بحیث جماعت اولہ اراغدت و ہفتہ ایکدہ و تنظیم قیدہ
 طوققہ اولوب بوالسیر بحیث و سعادتہ یہ بقیم قریبہ اعانہ قطعاً حاجت اولیہ حصہ اولہ و اربابہ
 اردنہ ہفتہ سہ اولہ ۱۰۹۱ھ
 الیہ دایہ
 محمد علی

۱۱۹-۱۰
 ۳۵۷

عدد

۵
راحمہ نظر جمید

[illegible]

سلاطین مفتی

لا. ۱۰ رفس ۱۲۴۹

داخلیه نظارتی

五

سلايك قطره ۹۰۰

SELANİK'TEKİ OSMANLI ESİRLERİ İÇİN PARA GÖNDERİLMESİ

Sırbistan ve diğer yerlerden Selanik'e gelen ve perişan bir halde bulunan Osmanlı esirlerinin iâşe ve memleketlerine sevki için gereken paranın gönderilmesine dair Selanik Valisi Nazım Paşa ile Selanik müftüsünden gelen yardım talepleri

SENDING MONEY FOR THE OTTOMAN CAPTIVES IN SALONIKA

Salonika's governor Nazım Pasha and the mufti of the city demanded money to be sent which was necessary for the food and transportation of the Ottomans captives coming from Serbia and other places to Salonika in a miserable condition

21 Haziran / June 1913

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Sırbıların peyderpey Selanik'e gönderdikleri üserâ-yı Osmaniyye'nin sefil ve perişan sokaklarda kalmamaları zımnında burada bulundukca iâşeleri ve memleketlerine sevkleri için iktizâ eden akçenin irsâlini bundan bir buçuk mâh mukaddem arz u iş'âr eylemişdim.

Bunlardan evvelce gelenlerin Anadolulu olanları Mısır Hilâl-i Ahmer vapuruyla İzmir'e gönderilmiş ve Rumelili bulunanlarının dahi cemaat-i İslâmiyye ma'rifetiyle bi'l-iâşe sevklerine bakılmakda bulunmuşdur. Bu kere dahi yüz elli nefer vürûd ettiği misillü beş yüz neferin dahi Gümilcine İstasyonu'na geldikleri anlaşıldığından gelenler bir camiye alınarak iâşe edilmekde ve Gümilcine'de bulunanlara bin üç yüz kıyye ekmek gönderilerek buraya getirilmeleri imkânı aranılmaktadır. Bâbiâlice bu bâbda verilecek karara kadar üserânın iâşe ve sevklerinin deruhde olunması buraya gönderilmiş olan hey'ete beyân olunmuş ise de Mâliye Nezâreti'nden kendilerine verilen talimâtta sarahat olmadığı cihetle üserâ için masraf edilemeyeceği dermiyân olunmuşdur.

Milletin en muhterem efrâdından olup aylarca envâ'-ı mezâhim ve mehâlike ma'rûz kalmış olan üserâ masârıfı için sarahate ihtiyac olmadığı ve fevkalâde bir hâl içinde bulundığımız cihetle fevkalâde muamele zarurî olacağı ve üserâ sokaklarda kalırsa şân-ı devlete aid mehâzire karşı talimâtta sarahat olmaması bir sebep-i ma'kûl teşkil edemeyeceği ve bu bâbda mes'uliyet varsa kâffesi bizzat tahammül olunacağı kirâren söylenmiş ise de ifhâm mümkün olamamışdır. Binâenaleyh cemaat-i İslâmiyye ile bi'l-müşâvere Hilâl-i Ahmer şubesi tarafından Almanya konsoloshânesine verilen iki yüz lira ile zâbitân ailesi sevki için Selanik Hilâl-i

Ahmer şubesinden evvelce alındığı arz olunan altı yüz liradan bin dokuz yüz kûsûr nüfusun masârıf-ı sevkileri tesviye edildikten sonra bâki kalan yüz sekiz lira Selanik'e gelmiş ve Gümilcine'den celbi mukarrer bulunmuş olan üserânın iâşe ve sevklerine sarf olunmak üzere cemaat-i İslâmiyye'ye i'tâ kılınmış ve bir taraftan sevkîyâta başlanmışdır.

Evvelki gün Almanya konsoloshânesi ma'rifetiyle keşîde kılınan telgrafnâme-i çâkerâ-nemde arz olunduğu vechile gerek Selanik'de ve gerek Manastır ve Üsküb'de üserâ-yı Osmaniyye'ye aid masârıfın bu hey'et ma'rifetiyle tesviyesi veyahud cemaat-i İslâmiyye nâmına şimdilik iki bin liranın irsâli ve bunların iâşe ve sevkleri için cemaat el-ân ibrâz-ı hizmet ve himmet etmekde ve muntazam kayıdlar tutmakda olup bu iş için Dersaâdet'den başkaca komisyon i'zâmına kat'iiyen hâcet olmadığı arz olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir

9 Mayıs [1]329

Selanik Valisi
Mehmed Nâzım

Selanik
Hey'et-i İslâmiyyesi
Aded 119

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

Sırbistan ve mahâll-i sairedeki üserâ-yı askeriyeden olup bir takımı peyderpey Gümilcine İstasyonu'na kadar Sırb Hükûmeti tarafından nakledilen ve oradan Selanik'e kadar mâşiyen aç bî-ilaç gelmekde olan ve yollarda hastalanarak vefat edenlerin ahvâl-i esef-iştimâli cidden şâyân-ı teessüf ve telhîfdir.

Bu hâlin ve bunlardan Selanik'e kadar gelebilenlerin şehir dahilinde sevb-i sad-pâre ile meşhûd olan ahvâl-i esef-âveri yar u ağyârı ağlatacak bir derecededir. Her ne kadar cemiyet-i İslâmiyye bunlara ekmek verilmek suretiyle bir muâvenetde bulunmakda ise de yalnız ekmek ile def'-i ihtiyac edilemeyeceği ve bunların temâdî-i ikametleri takdirinde ekmek i'tâsına da kuvve-i mâliyemizin müsaid olamayacağı zâhir ve böyle esir-i harb olarak şurada burada kal-

mış ve peyderpey gelmekde bulunmuş olan anâsır-ı muhtelifeye mensub üserâ-yı askeriyenin böyle dūçâr-ı ducret olmaları kulûb-ı beşeri paralamakda olup her taraf ahalisinden ibaret olan bu biçareler hakkında Hükûmet-i Osmaniyye'nin bu derece mübâlâsızca hareketinin manevî ve maddî mûcib olacağı sû-i te'sirin âtiyen askerlik hususunda da îkâ'-ı müşkilâtın hâlî kalmayacağı bir emr-i bâhir bulunmasına ve bu hâlin temâdîsi sefalet-i hâzıralarının işti-dâdını müstelzim bulunacağına binâen evvel-emirde bunların mümkün mertebe hastalıktan sıyânetleri için tathîr ve ilbâslarıyla her birinin mensub olduğu mahalle sevkleri esbâbının istikmâli Hükûmet-i Seniyyece her şeyden evvel düşünülecek şeylerden olduğu hâlde nasılsa zühûl edilmiştir.

Binâenaleyh artık lüzum kalmamış olduğu hâlde yevmiye altı-yedi lira maaş ve harcı-rah i'tâsıyla zâbitân ailelerinin sevki memuriyetiyle bu defa bu tarafa tayin edilen memurîne üserâ-yı merkûmenin ilbâs ve terfih-i ahvâliyle hemen sevkleri hususunda evâmir-i lâzıme i'tâsı ve şâyed buradaki memurînin temâdî-i ikametleri tecvîz olunmayacaksa -ki esasen zâid ve bî-lüzumdur- zaten şimdiye kadar her türlü müşkilâtı iktihâm ederek binlerce ailelerin müreffehen sevkleri yolunda ifa-yı hıdemât-ı cansiperânede bulunmuş olan cemaat-i İslâ-miyye ve erbâb-ı hamiyet bunlar hakkında hamiyeten ifa-yı hizmetde hâzır bulunduklarından ve şu kadar ki herşeyin mevkûfun-ileyhi para olup Hükûmet-i Osmaniyye bu bâbda ibzâl-i himmet buyuracak olur ise hem bunların hâl-i sefaletlerinin ref'i tarafına gidilmiş ve hem de peyderpey gelmekde olan bu gibilerin aynı sefalete dūçâr olmalarının önü alınmış olacağı cihetle ifa-yı muktezâ-yı serî'i hususunda makam-ı sâmilere arz-ı hâl ve müracaat olun-ması cemiyet-i İslâmiyyece karargîr olduğu ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

10 Mayıs 1329

Selanik Müftüsü
Ahmed bin Ali

Dahiliye Nezâreti
21 Mayıs [1]329

Selanik Valisi Nâzım Paşa Hazretleri'ne

9 Mayıs [1]329 tarihli tahrirât-ı vâlâları cevabıdır.

Selanik Almanya konsolosu tarafından Dersaâdet'teki sefâretine çekilip tevdî' olunan telgrafnâmede Sırb Hükûmeti'nin serbest bıraktığı üserâ-yı Osmaniyye'nin it'âm ve iksâsıyla Anadolu'ya nakilleri hususunun Maliye Nezâret-i Celîlesince Selanik'e gönderilmiş olan komisyon tarafından deruhde edilmesine zât-ı vâlâlarınca lüzum gösterildiği bildirilmesi üzerine Asya-yı Osmanî'ye geçecek efrâd-ı üserâ-yı Osmaniyye'nin masârıf-ı sevkiyesine medâr olmak üzere şimdiden mezkûr komisyona bin lira gönderilmesi zımnında Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ kararıyla 11 Mayıs [1]329 tarihinde nezâret-i müşârunileyhâya tebligât icra edilmiş ve Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne de malumât verilmiştir. Binâenaleyh komisyonun el-yevm bu işi deruhde etmiş olması tabîidir. Müftü efendiden alınan 11 Mayıs [1]329 tarihli mektubda da serbest bırakılan işbu esirler için sâlifü'z-zikr komisyona talimât i'tâsına yahud cemat-i İslâmiyye'ye para gönderilmesine lüzum gösteriliyor idi. Karar-ı vâki'den müftü efendiye de malumât i'tâsıyla beraber kendisinin ve hey'et-i İslâmiyye ile diğer bazı erbâb-ı hamiyetin şimdiye kadar muhacirîn ve hastagân ve üserâ hakkında ibrâz eyledikleri hizmet ve muâvenet şâyân-ı teşekkür olduğunun ve işbu komisyon yalnız Selanik'e münhasır kalmayarak diğer bütün istila gören mahallerdeki ailelerden Asya-yı Osmanî'ye geçmek isteyenlerin tefrîk ve sevkiyle mükellef olmak üzere devletce görülen lüzuma mebnî i'zâm kılındığından komisyonun teshîl-i vezâifi dahi hidemât-ı vâki'aya zamîme teşkil edeceği cihetle devletce muntazır bulunulduğunun kendisine tefhîm buyurulması bâbında.

Dahiliye Nezâreti
8 Haziran [1]329

Huzur-i Âli-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Sırbistan'dan ve mahâll-i saireden serbest bırakılarak Selanik'e gelmekde olan üserâ-yı Osmaniyye'nin yollarda aç bî-ilaç kalıp pek ziyade sefil ve sergerdân ve esef ve şefkate şâyân bir hâlde bulundukları gerek Vali Nâzım Paşa hazretlerinin gerek Selanik cemaat-i İslâmiyye reisi müftü efendinin iş'ârâtından anlaşılarak bunların giriftâr oldukları sefaletden tahlisleri ve mümkün mertebe tathîr ve ilbâslarıyla Anadolu'ya sevkleri için Maliye Nezâret-i Celîlesince Selanik'e i'zâm kılınan komisyona bin lira gönderilmesi Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ kararı ile makam-ı sâmi-i fahîmânelerinden 11 Mayıs [1]329 tarihinde nezâret-i müşâruni-leyhâya teblîğ kılınmıştır. Müftü-i mûmâileyhden bu kere alınan tahrirâtda tebligât-ı vâkı'a yalnız Anadolu'ya gideceklere münhasır tutulduğu beyânıyla üserâ-yı merkûme miyânında Rumeli halkından bulunan efrâdın sefalet-i hâzıra içinde terk edilmeleri caiz olamayacağı bildirilmektedir. Hilâl-i Ahmer Cemiyeti tarafından bu uğurda sarf edilmek üzere Selanik cemaat-i İslâmiyyesi nâmına iki bin lira irsâli takarrur etmiş ise de meblâğ-ı mezbûrun kifâyetsizliği derkâr bulunmasına binâen Hazine-i Celîlece bin lira daha tahsisıyla Selanik'deki Cemiyet-i İslâmiyye'ye tisyâr ve bu üç bin lira ile üserâ-yı merkûmenin cemiyet-i mezkûrece nakillerinin te'mini muktezî görünmüş olmağla sür'at-i icra-yı icabı menût-ı re'y-i sâmi-i Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda.

DH. SYS, 112-23/55-8_7, 10, 16

[illegible]

ذات صدارت
محمد رفیع

[illegible]

KARADAĞ'DAKİ OSMANLI ESİRLERİNİN NAKLİ

Karadağ Hükümeti tarafından serbest bırakılan Osmanlı esirlerinin ülkeye nakilleri masraflarına harcanmak üzere gereken paranın Almanya'nın Çetine Sefareti'ne gönderildiğine dair

THE TRANSPORTATION OF THE OTTOMAN CAPTIVES IN MONTENEGRO

The money which was necessary for the transportation of the Ottoman captives released by the Montenegrin government to their homes was sent to the German Embassy of Cetinje

26 Haziran / June 1913

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i
Umumiyesi
3 Haziran [1]329

Hulâsa: Karadağ'dan naklolunacak üserâ-yı Osmaniyye hakkında, müsta'celdir

Sadâret'e

Karadağ Hükümeti tarafından nakline müsaade olunan üserâ-yı Osmaniyye'yi almak üzere Akdeniz vapurunun Bar'a müteveccihen hareket etdiğinden bahs ile üserânın mezkûr iskelede mevcut ve hâzır bulundurulması esbâbının istikmâlini âmir 29 Mayıs [1]329 tarih ve 370 numaralı tezkire-i sâmiye üzerine keyfiyet Almanya Sefâreti'ne yazılmışıdı. Sefâret-i müşârunileyhâdan bu kere cevaben vârid olan takrîr-i şifahîde nezâret-i acizîden gönderilen takrîr mündericâtının Çetine Almanya Sefâreti'ne tebliğ edildiği bi'l-beyân Karadağ'da bulunan ve adedleri 73 zâbit ve 49 kadın ve çocukla bin kadar neferâtdan ibaret olan üserâ-yı Osmaniyye'nin oraca umûr ve hususâtlarını tesviye ile fekk-i râbîta eylemeleri için kendilerine otuz bin krona kadar bir meblağın lüzumu olduğu sefir-i mûmâileyh tarafından iş'âr kılınmasına nazaran Harbiye Nezâret-i Celîlesi'nden irsâl edileceği şifahen bildirilen yirmi bin kron tahsisâta on bin kron daha ilâve olunarak Almanya Çetine Sefâreti nâmına irsâl ile gerek üserâ-yı mezkûrenin gerek vapurun bilâ-lüzum te'hir-i azîmetden vikâyesi esbâbının lüzum-ı istikmâli ityân kılınmış olmağla hiçbir teehhüre mahal kalmamak üzere taleb olunan meblağın sür'at-i tisyârı için lâzım gelen evâmir-i sâmiye-i fahîmânelerinin i'tâ buyurulması menû-tı re'y-i âlî-i dâver-i efhamîleridir.

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemî
444

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

4 Haziran [1]329 tarihli ve 389 numaralı tezkire-i aliyye-i fahîmânelerine cevabdır.

Karadağ'da bulunan üserâ-yı Osmaniyye'nin masârıfı için Çetine Almanya Sefâreti'ne iki defada yirmi sekiz bin dokuz yüz kırk üç kron gönderildiği gibi bu kere de tanzim olunan avans ilmuhaberi üzerine bin elli yedi kronun Maliye Nezâret-i Celîlesince irsâl kılındığı ve bununla irsâlât-ı vâkı'anın otuz bin krona bâliğ olduğu Harbiye Nezâret-i Celîlesi'nden cevaben izbâr kılınmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

21 Receb [1]331 / 13 Haziran [1]329

Sadriazam Nâmına

Müsteşar

İzzet Kemâl

HR. SYS, 2010/8_2, 5

Düşmana esir düşmüş Türk askerleri

تاریخ
۱۸۷۷

حاجی محمد علی پاشا

۱۸۷۷

امور سیاسی مدیریت عمومی

ملفوظات	مدیر عمومی	امور سیاسی شعبه مدیری	میز	مسود	قیدنومروسی ۱۸۷۷ ۴۹۵۴	قارطون	خصوصی	عمومی
۱					۱۵ مور			تاریخ خلاصه
<p>یاری دادیه قومیسیون عثمانیه رهبریه رئیس ناظمی بکم</p> <p>مبارک سنانده بولنده اسرای عثمانیه البه رطاف مقداره طعام و بیلدیگی کبی هواجوت عمل صورتده اخذام اولد قلمده باسه نفق و ضابطه و تبع عثمانیه طرفنده جمع ایدیلده اعانه ایلم ایچیه البهاری تدارک ایدیلده اولدیفنده مجتم اسرای عثمانیه طعارفی اولدیر حکومت مذکورده لافنده کومتر بلمه سا باتت سالت البیانه احواله نظر انقیض اخذده سی عاری صوفیه شهیدر لکند وارد اولوبه تحیرانک صورتی لقا ازال قلمسه ارماع نمبر جاتنه نظر ابضای نقصانده بذل لکمت اولونسی بقاینده حق منظمی تر قییم اولدیر</p>					۲۵۶۶۷-۱۱			

۵۰

صُوفِيَّة
شَهْنَشَاهِ الْكَلْبِي
عَلَيْكَ

خارجة نفقة جليسة جانب ساينة

۱۴۲۵

موصىء حكر كنه ريد

مباركة زائده بلغار طندنه النانه اسرى عثمانه نك برقنى اسلام ايد ساكه ارون
مسلده حورقنى ايه اهلى سله بولميا به برره يرشيد ريد اسلامك خيت دهنه
ساينه برنجي قسم اسرا طاه و طعام و ايسه فطرته زحمت حليمه ملك ايه لره
ديكر قسه هر دو كودمونه و دجار اولدير بويار و افخ اولده مخاربات د اخلاط
كندى اوزرینه المانا خيرا ايا الميكي نشانه شمره نك فالىد بلغار سانه حكوت
بر طانوم سنايه و اهر سرد ايدرك مو مالاي اخلاق انكاره در اسرى مذكوره نه ايسه
نه ده لاني مفذرده و مضى طعام و برقا ملك و بر جوقرى دفعه بلا اجرت عمده كبر شتام
اولنقه در بلكه مضى افندى و ضابطانه و نجه عثمانه طندنه جمع ايديله احسانه را ايد مقلان
ايچ البه لى نيك ايلشدر شو حال اسرى عثمانه مغازى اولدره بلغار سانه حكوت
طندنه كوشيد حاكم حابانك احواله موعظه كورة تدنوه و تقصير ايسه منوط
اى ماش خناب نفقه خنا هيدى در اهل اهل اسرى عثمانه حقه و الا وكده

صوفى شهبازى

۱۹۱۲

BULGARİSTAN'IN OSMANLI ESİRLERİ İÇİN YAPTIĞI MASRAFLAR

Bulgaristan'daki Osmanlı esirlerine yeterli yiyecek ve elbise verilmediği ve hatta bu esirlerin ücretsiz amele olarak çalıştırılmasına rağmen Bulgar Hükümetince esirler için yapılan yiyecek ve giyinme bedeli çok yüksek rakamlarda gösterildiği, bu yüzden Maliye Komisyonu'nda Bulgar Hükümeti'nin esirler masrafı olarak Osmanlı Devleti'nden talep ettiği ücrette indirim yapılması gerektiğine dair

BULGARIA'S EXPENSES FOR THE OTTOMAN CAPTIVES

Although the Ottoman captives were not supplied enough food and clothes and even they were employed as peons by the Bulgarians, the Bulgarian government overcharged for the cost of their food and clothes. Therefore, the amount of the money demanded by the Bulgarians from the Ottoman state as the expenses of the captives needed to be brought down at the Finance Conference

28 Temmuz / July 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

15 Temmuz [1]329

*Hulâsa: Bulgaristan'da bulunan
üserâ-yı Osmaniyye hakkında*

Paris Maliye Komisyonu Osmanlı Murahhasîn Reisi Nail Bey'e

Bulgaristan'da bulunan üserâ-yı Osmaniyye'ye elbise ve kâfi mikdarda ta'âm verilmediği gibi bilâ-ücret amele suretinde istihdam olunduklarından başmüftü ve zâbitân ve tebaa-yı Osmaniyye tarafından cem' edilen iâne ile iç elbiseleri tedarik edilmiş olduğundan bahs ile üserâ-yı Osmaniyye masârifî olarak hükûmet-i mezkûre tarafından gösterilen hesabâtın sâlifü'l-beyân ahvâle nazaran tenkısı ifadesini hâvî Sofya Şehbenderliği'nden vârid olan tahrirâtın sureti leffen irsâl kılınmış olmağla mündericâtına nazaran ifa-yı muktezâsına bezl-i himmet olunması siyâkında şukka-i muhlîsî terkîm olundu.

Sofya Şehbenderliği
1435/2

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Sâmi'si'ne

Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir

Muharebe-i zâilede Bulgarlar tarafından alınan üserâ-yı Osmaniyye'nin bir kısmını İslâm ile sâkin olan mahallere ve bir kısmını ise ahali-i Müslime bulunmayan yerlere yerleştirdiler. İslâmların gayret ve himmeti sâyesinde birinci kısım üserâ iskân ve ta'âm ve elbise hususlarında zahmet çekmemekde iseler de diğer kısmı her türlü mahrumiyete dûcâr oldular. Bu bâbda vâki olan muhaberât ve ihtarât-ı kemterî üzerine Almanya sefirinin icra eylediği teşebbüsât semeresiz kaldı. Bulgaristan Hükûmeti bir takım esbâb-ı vâhiye serd ederek mûmâileyhi iğfal etmektedir. Üserâ-yı mezkûreye ne elbise ve ne de kâfi mikdarda ve mugaddi ta'âm verilmemekde ve birçokları dahi bilâ-ücret amele gibi istihdam olunmaktadır. Başmüftü efendi ve zâbitân ve tebaa-yı Osmaniyye tarafından cem' edilen iâneler ile merkûmâna iç elbiseleri tedarik edilmiştir. Şu hâlde üserâ-yı Osmaniyye masârıfı olarak Bulgaristan Hükûmeti tarafından gösterilecek hesabâtın ahvâl-i ma'rûzaya göre tedkik ve tenkıs edilmesi menût-ı re'y-i sâmi-i cenâb-ı nezâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l- emrindir.

16 Temmuz 1913

Sofya Şehbenderi
Onnik Mineciyan

HR. SYS, 2008/1_245-246

دعای
خاصه
محمد علی
۶۴۲

ما به توفیق عظیم

نظام
فکر
ایمان

بعد از عید که در روز
« شنبه » تاریخ تنگه رسید ایامه ای که غرضه فیوض فراره بوقته هله فرارگاه عسیده برضابطه تدبیرا اعظم قیام
اور نقول خلاصه فیض ایامه باده قوتانله و صفتیکند ایامه فادر ریجیه اوقاف بر صورت نفا صوبه عافیه
نیافس و در اوقاف عیدیک در نیغان فرایله ایامه ابرامه جلاله اروزن صفتیکند لایله
ایامه ایامه ایامه
اعظم
استقام
هله

[illegible]

۱۔ دہ ایسٹریلیہ اسکی زخمیہ سولہ دفعہ ارادہ
۲۔ ملاکے بلوچانہ عبدالغنی غریب
۳۔ ملاکے کلا ارتقی احمد غنی غریب
۴۔ ملاکے کلا ساجدہ غنی غریب (نفاذ)

[illegible]

مردم ادب چارند بر مکتوب اینک حکمرانی بخند آتش به ادب کنی و غم فاجده . حکم کجاست بود و بر ک مکتوب .
صاحب نصیب اعلا در نه بیدار و مکتوب اینک نیز نموده حالش بدیده بفرستد آمد با ریاضی بین . بیدار و بر ک اول ملک ایوب
کشتی مکتوب ایوب بر با بر ک بر ک بر ک

[illegible]

BULGARLARIN ESKİZAĞRA'DAKİ ESİRLERE YAPTIĞI KATLİAM

Bulgarlar tarafından esir alınıp Eskizağra'ya götürülen ve buradaki katliamdan firar ederek kurtulan on askerin bizzat şahit oldukları, Bulgarların Türk esirlerine yaptıkları katliam ve mezalime dair ifadeleri

BULGARIAN MASSACRE OF THE CAPTIVES IN ESKİZAĞRA (STARA ZAGORA)

The statements of the ten survivors of the Bulgarian massacre committed on Turkish captives who were captured and taken to Eskizağra about the atrocities they exposed to

10 Ağustos / August 1913

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret

Muhaberât Kalemi

633

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

21 Temmuz [1]329 tarihli tezkireye zeyldir.

Esir iken Eskizağra fecî'asında firara muvaffak olup karargâh-ı umumiye bir zâbite tev-dî'an i'zâm kılınmış olan on neferin hulâsaten zabtedilip Başkumandanlık Vekâlet-i Celîle-si'nden irsâl edilen ifadelerini mübeyyin evrakın birer sureti leffen savb-ı âlî-i fahîmânelerine tisyâr kılınmış ve Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne de tebligât icra edilmiş olmağla icra-yı icabı bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir

7 Ramazan [1]331 / 28 Temmuz [1]329

Sadriazam Nâmına

Müsteşar

Edirne'de esir olunduktan sonra Hasköy'e sevk olunan efrâddan; 10. Topçu Y. [Alay] 2. T. [Tabur] 1. K. [Bölük] Çavuş Mehmed Ali oğlu Ahmed, Kütahya;

10. Topçu Y. [Alay] 2. T. [Tabur] 1. K. [Bölük] Nefer Âbid oğlu Ali, Bandırma;

10. Topçu Y. [Alay] 3. T. [Tabur] 4. K. [Bölük] Nefer Abdi oğlu Hakkı, Bandırma'nın ifadâtı

Bulgarlar Edirne'ye girdikleri vakit üç gün Sinekli'de bekletdiler. Üzerlerimizdeki para ve eşyayı soydular. Samana karyesine gitdik. Oradan Mustafapaşa'ya gidiyorduk. Yolda geriye kalan zayıf efrâddan Süleyman Ali Burdur, Süleyman Hasan Burdur, Arabacı Mehmed

Bandırma'yı gözlerimiz önünde süngülediler. Mustafapaşa'dan yine yaya Harmanlı'ya gittik. Oradan Hasköy'e. Hasköy'de dört ay oturduk. Burada 3700 kişi var idik. Rumelili efrâdı salıverdiler. (2300) kişi kaldık. Hasköy'de iken on altı-on yedi gün oluyor *"Size buranın havası yaramadı başka yere göndereceğiz."* dediler. İki gün iki gece yol yürütdüler. Yolda ne su, ne ekmek verdiler. Nihayet Eskizağra'ya geldik. Yolda susuzlukdan ve açlıktan düşenleri *"hastahâneye götüreceğiz"* diye alıp mısır tarlaları içinde süngülüyorlardı. Eskizağra'ya geldiğimizde orada Harmanlı'dan öteden beriden gelmiş diğer 1300 kadar esirlerle buluştuk. Hepimiz (3500) kişi olduk. Bizi bir tarafı un fabrikası diğer tarafı hastahâne ve diğer iki tarafı tel örgü ile kapalı bir meydana sokdular. Ertesi sabah yarım tayin ekmek verdiler. Bizi burada bekletmeyip Çanakça'ya götüreceklerini söylediler. Ahali o gün şehri tahliye etmiş çünkü *"Bizim Osmanlı askeri gelip ahaliyi şehirde görmesin."* diyorlar. O gün akşamüzeri idi. Zaten mevcut olan nöbetçiler ziyadeleşti. Jandarmalar geldi. Bize *"Hâzır olun."* dediler. Asker ayağa kalktı. Tam o sırada da şehir tarafındaki tel örgüden üzerimize birdenbire ateş açıldı. Artık kırılan kırılana. Tel örgüleri sekiz sıra idi. Esirler bir duvardan öteki duvara itiliyordu. Sonra bir kısmı Şıpka cihetindeki tel örgü üzerine yüklendi. Ben de beraberdim. Ellerim falan hep yırtıldı. Tel örgüyü atlayanlar fabrikanın yanında siperde bulunan Bulgarların ettikleri ateş altında dökülüyorlardı. Şehirden dışarı kaçanlar bahçeler arasında kılıçdan geçiriliyordu. Sokaklar, meydanlar hep şehidimiz ile doldu. Akşam oluncaya kadar ateş, ateş. Ahali hep evlerinden çıkmışlar, onlar da hep kaçıyorlardı. Osmanlı askeri geliyor diye kaçarmış. Ben şehrin başka cihetindeki bağlık bahçelik arasında bir çukur içinde gizlendim. Sonra gece olunca öteden beriden arkadaşlar beş kişi olduk. Düşündük taşındık Edirne'ye gitmeye karar verdik. Biz daha bizim askerin Edirne'ye girdiğini bilmiyorduk. Oradan geceleyin şehrin dışından tarlalar içinden yürüyerek sabahı bulduk. Sabaha yakın Eskizağra İstasyonu'nu bulduk. Mısır tarlaları içinde yere yatarak akşama kadar bekledik. Sonra yine geceleyin hep akşam çıkan bir yıldız istikametinde böyle dokuz gece yürüdük. Yolda mısır koçanı, buğday tanesi yiyorduk. Nihayet Derviştepe'de süvari livasını bulduk. Ben askerliğimi Edirne[de] yaptım. Derviştepe etrafını bilirim. Esir olduğumuzda yolda giderken içinden iri olanları ayırır, nişan tahtası gibi diğerkiler ateş ederlerdi. Böyle iki yüz kadar arkadaşımız gitti. Olmadık zulümler yaptılar efendi.

Edirne'de esir olup Eskizağra'ya sevk olunan efrâddan;

32. Y. [Alay] 3. T. [Tabur] 1. K. [Bölük] Bölükemini Abdullah oğlu İsa Aziziye;

32. Y. [Alay] 2. T. [Tabur] 1. K. [Bölük] Onbaşı Ahmed oğlu Ferid Aziziye;

33. Y. [Alay] 2. T. [Tabur] 1. K. [Bölük] Saçan oğlu Hayrullah'ın ifadeleri

Biz esir olduk. Doğru Eskizağra'ya gittik. Burada 8000 kişi kadar vardır. Orada topçu kışlasında oturdular. Dört ay sonra biz orada hasta olduk. Bizim alay esirlerini Çanakça'ya getirdilerdi. Hasta olanları Eskizağra'da bıraktıldılar. Geceleyin bizi kaldırdılar. *"Haydiyin*

sizi Kızanlık'a götüreceğiz" dediler. Gece yarısı çantalarımızı giydirdiler. Yola düzıldük. Sabaha yakın bir boğazdan gibi yerden geçerken etrafımızdaki nöbetçiler açılıverdi. Birdenbire iki taraftan üzerimize ateş açdılar. Kalan kaldı kaçan kaçdı. Kaçan yüz kişi kadar vardık. Fakat gündüz jandarmalar arkalarında bir köpek olduğu hâlde tarlaları dolaşıyorlar ve nerede köpek ürür ise oraya gidiyorlardı. Bu köpekler mahsus yetiştirilmiş, yabancı görünce bağırıyorlardı. Bu köpekler her nerede bağırırlarsa orada bizden iki-üç kişiyi tutuyorlardı ve süngülüyorlardı. Biz üç kişi güç belâ kurtulduk. Yedi gece yürüdük ayaklarımız kabardı. Huddudda Kuştepe'de bizim süvarilerin kucağına düştük. Sevindik. Sonra Edirne'ye geldik. Orada Ahmed Çavuş ve arkadaşlarını bulduk. Arkadaşlarımızdan Rumeliliyi koyverdiler. Bazı alayları Çanakça'ya kaldırdılar. Bunlardan hiçbir haberimiz yoktur. Bizle hep alay ederlerdi. "Arkadaşları banyo yapmaya gönderdik sizi de göndereceğiz" diyorlardı. Orası kaynar su imiş içerisine atarlar orada kaynaya kaynaya arkadaşlarımızı öldürürlermiş.

*10. Topçu Y. [Alay] 1. T. [Tabur] 1. K. [Bölük] Boru Neferi Bekir oğlu Mestan Kütahya;
32. Y. [Alay] 2. T. [Tabur] 4. K. [Bölük] Nefer Ömer oğlu Şaban Adapazarı;
Abdullah oğlu Hasan İzmit (Edirne'de hastahanede kaldı)*

Biz de üç çavuşla beraber Hasköy'de idik. Sonra Eskizağra ateşinde ben, üç kişi dağa kaçdık. Sonra geceleri yürüyerek geldik. Sabaha yakın ağaçlar arasında, buğday demetleri içinde gizlenmeye çalışırdık. Yolda asma yaprağı yedik. Buğday yedik. Ölmek için kendimizi tutmak için birer parça bir şey yedik.

*Harmanlı'daki üserâdan Babaeski Redif Taburu Muinsiz Efrâd'dan Hasan oğlu
Musa Kuzucu; Uzunköprü Redif Taburu Muinsiz Efrâd'ndan
Hasan oğlu Hüseyin İstanbullu'nun ifadeleri*

Bizim esirleri Yanbolu'ya götürdülerdi. Biz hasta olduk. Harmanlı'da kaldı idik. Sonra iyi olunca bizi orada bıraktılar. Bizim asker Edirne'ye girince bizi kaldırdılar. Oradan "Eskizağra'ya götüreceğiz" dediler. O gece Yemiş'de kaldık. Ertesi gün yürüdük. Yollarda bütün Bulgar ahali hep yukarı doğru kaçıyorlardı. Eskizağra'ya yakın geldik. Arkada köyde bir silah patladı. Bizi ahali ve asker sardı. Bıçakladılar durdular. Silah, süngü, bıçak hep kırıldık. Kaçanlar bir koruya girebildik. O gün Zağra ovası sanki bir muharebe günü gibi tüfek ateşi içinde idi. Kaç kişi kaldı bilmiyoruz. Derviştepe'ye geldik.

HR. SYS, 2018/4_11-13

550
x 441

2420

خَاتَمِ خَيْرِ نَظَائِرِي

اصول سیاسہ و تربیت عکومہ سی

سبزی

مفاد الایمان

25.1.1944
 25.1.1944

اور این سرحد

مسجد ابن عقیل کا کتب خانہ

44

SİRBİSTAN'DAKİ OSMANLI ESİRLERİNİN NAKLİ

Sırlar tarafından serbest bırakılıp trenle ulaştıkları Selanik'te toplanan Osmanlı esirlerinin, Anadolu'ya sevkleri için yapılacak masrafların Osmanlı Hükümeti tarafından ödeneceğine dair

THE TRANSPORTATION OF THE OTTOMAN CAPTIVES IN SERBIA

The transportation expenses of the Ottoman captives who were released by Serbia and gathered in Salonika coming by train would be covered by the Ottoman government

24 Eylül / September 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

11 Eylül [1]329

Hulâsa: Sırbistan'dan gelecek üserâ hakkında

Harbiye Nezâreti'ne

Sırlar tarafından tahliye edilen üserânın tren ile nakli ve masârif-i zaruriyelerinin Gevgili'den Selanik'de vapura irkâb edilinceye kadar Hükümet-i Seniyye hesâbına tesviye etdirilmesi lede'l-istifsâr telefonla nezâret-i celîleleri müsteşarlığından bildirilmesiyle Atina'da bulunan Galip Kemâlî Bey'e tebliğ-i keyfiyet edilmiş idi. Mûmâileyhden iktizâ-yı hâle tevessül edildiğine dair alınan cevabdan bahs ile bu husus için tayin olunacak vapurun yevm-i hareketinin iş'ârı ve tesviyesine lüzum görülecek meblağın da vakt ü zamanıyla te'diyesi esbâbının ihzâr ve istikmâli lüzumuna dair yazılan tezkire-i senâveriye cevaben vârid olan 5 Eylül [1]329 tarihli ve 899 numaralı tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhîlerinde yalnız Marmara vapurunun yevm-i hareketinin tebliği ile iktifa edildiği görülmüş olup halbuki bu ve emsali üserâ için vuku bulacak masârifin Hükümet-i Seniyyece deruhde edilip edilmeyeceği bu kere Almanya Sefâreti'nden de sual edilmekde bulunmuş olmağla gerek müşârunileyh Galip Kemâlî Bey'e ve gerek sefâret-i müşârunileyhâya evvelce tebliğ edilmiş olduğu üzere vuku bulacak masârifin müşârunileyh Galip Kemâlî Bey vasıtasıyla te'diyesi esbâbının istikmâli ile beraber bu bâbdaki cevabnâme-i nezâret-penâhîlerinin sür'at-i irsâli siyâkında.

HR. SYS, 2011/2_30

بسم الله الرحمن الرحيم

خارجية نظارتی

ایستاد سرای

مکتوب

۷۲۰ - ۷۷۷

خلاصه

معلوماتی در خصوص

جغایستانه بولناده اسرای عثمانیه هفتده

موضوعه های که گنجه لریدر

جغایستانه طرزه فقه سده بولناده اسرای عثمانیه هفتده بخار ما مور لریدر واکو رجه مطلق و فضا بجه به باهت اسرایه محمد زکی انصاری
طنیه غنجه سولتیه ایریم بر مکتوبه اوزرینه المانیا سفارت نژنده ایضا ایریمه نشاناته بکره وار داولده جوابده با نقاد محاربه نشانات
سید اندر و صوفیه المانیا سفارت نژده جغایستانه بولناده اسرایه عثمانیه هفتده احوالیم متوالیا مشغوله اولدیم و هر فرقه هفتده
با دستفاده کرله اسرایه معامله ایلمس و کرک تبدیله دینه اجبار ایرلامده هفتده نشانات مؤثره ده بولندیم و حال
سفر بریمه اعدا نژند و داخل مملکتده مراسعده عارضه اولده سکه ده طرزه سفارتی معلومات موقوفه افندیم و احوال ایریم
نشانات تایید هفتده تفصیلاته ایضای مکمل اولم ماسده ایسه ده جغایه حکومتی طرفنده ویرجوده تأمینات قطعیه نظر
فی مابعد حکومت سید طرفنده نطایفه ایریمه احوال مؤسسه نژده ایتمه حکم موقوف بولندیم صوفیه سفارتنده استمار
قلم بقیه بیایدیم اولم اربابده اروف نامه هفتده و له مور کدر

خارجیه نظارتی

مکتوب

۷۷۷

۷۷۷

۷۷۷

سلامتک مطبوعه

BULGARİSTAN'DAKİ OSMANLI ESİRLERİNE YAPILAN MEZALİM

Bulgaristan'ın Tırnova ve Eskizağra kasabalarında tutulan Osmanlı esirlerine yapılan mezalim ve kötü muameleye engel olunması için Almanya Sefareti vasıtasıyla teşebbüste bulunulduğuna dair

ATROCITIES ON THE OTTOMAN CAPTIVES IN BULGARIA

Attempts being made through the German Embassy in order to prevent the atrocities and maltreatment to the Ottoman captives kept in the towns of Tırnova and Eskizağra in Bulgaria

7 Ekim / October 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

37224/730

*Hulâsa: Bulgaristan'da bulunan
üserâ-yı Osmaniyye hakkında*

Huzur-ı Sâmi-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Bulgaristan'ın Tırnova kasabasında bulunan üserâ-yı Osmaniyye hakkında Bulgar memurlarınca revâ görülen mezâlîm ve fezâyihden bâhis üserâdan Mehmed Zeki imzâsıyla Tanin gazetesiyle neşredilen bir mektub üzerine Almanya Sefâreti nezdinde ifa edilen teşebbûsâtâ bu kere vârid olan cevabda Balkan Muharebesi'nin mebde'inden beri Sofya Almanya Sefâreti'nin Bulgaristan'da bulunan üserâ-yı Osmaniyye'nin ahvâliyle mütevâliyen meşgul olduğu ve her fırsattan bi'l-istifade gerek üserâyâ hüsn-i muamele edilmesi ve gerek tebdil-i dinîye icbâr edilmemeleri hakkında teşebbûsât-ı müessirede bulunulduğu ve hâl-i seferberînin ilânından beri dahil-i memleketde mürâselâta ârız olan sekteden dolayı sefâretce malumât-ı mevsûka ahzı ve icra edilen teşebbûsât netâyici hakkında tefahhusât ifası mümkün olamamış ise de Bulgar Hükûmeti tarafından verilen te'minât-ı kat'iyeye nazaran fîmâ-ba'd Hükûmet-i Seniyye tarafından şikâyet edilen ahvâl-i müessifenin tekrar etmeyeceği melhûz bulunduğu Sofya Sefâreti'nden iş'âr kılındığı bildirilmiş olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

28 Şevval [1]331 ve 16 Eylül [1]329

Hariciye Nâzırı Nâmına

Müsteşar

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemi

6 Zilkâde [1]331 / 24 Eylül [1]329

Dahiliye'ye mebde'en

Harbiye ve Dahiliye Nezâret-i Celîlelerine

11 Ağustos [1]329 tarihli ve 1012 numaralı tezkireye zeyldir.

Bulgaristan'ın Tırnova kasabasındaki üserâ-yı Osmaniyye hakkında Bulgar memurlarınca revâ görülen mezâlîm ve fezâyihden bâhis üserâdan Mehmed Zeki imzasıyla Tanin gazetesinde neşredilen bir mektub üzerine Almanya Sefâreti nezdinde ifa edilen teşebbüsâta alınan cevabda Balkan Muharebesi'nin mebde'inden beri Sofya Almanya Sefâreti'nin Bulgaristan'da bulunan üserâ-yı Osmaniyye'nin ahvâliyle mütevâliyen meşgul olduğu ve her fırsattan bi'l-istifade gerek üserâyâ hüsn-i muamele edilmesi gerek tebdil-i dine icbâr edilmeleri hakkında teşebbüsât-ı müessirede bulunulduğunu ve hâl-i seferberînin ilânından beri dahil-i memleketde mürâselâta ârız olan sekteden dolayı sefâretce malumât-ı mevsûka ahzı ve icra edilen teşebbüsât netâyıcı hakkında tefahhusât ifası mümkün olamamış ise de Bulgar Hükûmeti tarafından verilen te'minât-ı kat'iyeye nazaran ba'd-ezîn Hükûmet-i Seniyye tarafından şikâyet edilen ahvâl-i müessifenin tekrar etmeyeceği melhûz bulunduğu bildirildiği ve Eskizağra'da cerh edilen üserâ-yı Osmaniyye'nin esâmîsini hâvî olup Almanya Sefâreti'nden bâ-muhtıra tevdî' kılınan listenin tisyâr ve üserâ-yı merkûmeden bir kısmının ordu-yı Osmanî tarafından işgal edilen kıt'a-i araziye firara muvaffak olmalarından dolayı şühedâ mikdarının tahkikine imkân olmadığı Bulgar Hükûmeti'nin iş'ârına atfen sefâret-i müşârunileyhâdan ilâveten izbâr edildiği Hariciye Nezâret-i Celîlesi'nden alınan iki kıt'a tezkirede gösterilmiş ve mezkûr listenin sureti tercümesi leffen savb-ı vâlâlarına isrâ ve Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne de iş'âr-ı keyfiyet edilmiştir efendim.

BEO, 4220/316447_1, 3

✽ باب عالی حقوق مشاور کی ✽

[illegible]

[illegible]

۹۱۶
۱۶

جریه نفقه ۵۴۹ در ۵۴۹ و ۵۴۹-۵۴۹
صورت

آنکه مقام نام مندرک سزا نیمی مادی میباید افراد سرای جریه دار حکومت نیل عثمانی بر حکومت
یونانیست متقی معنی عقد در عهد بر تحکیم می تو فیقا لاهی ده حکم حواله اول بقصد .
مذکور مقام نام ده مفعول بحث اوله متقی معنی ده مقصد / ^{مذکور یونانیست} افراد سرای جریه نک ایست
باینه - غیره ایر عثمانی ضایع نک تا ویرا مصداق دولت عی قبل ایست - حکومت
مربوبه نک ایستکی مصداق متقی و قدمت نیل ایجه ده نفقات مذکوره و ضایع بقصد
و طه مودر لایست بده برین ضایع موجب اولسند نیل و - صیه ایستکی تقیضه مفعول
مع لایست .
باینه قضایه میرا احداث خطرات ایستکرت و فیانته جود اولمده بفرجه اجرا
ایستکی قضایات اوزرینه قدمت و مایه یونانی عربی کی شکا باقی معنی مجموع ایر
حکومت مذکوره نر زنده تثبیت لازم ده بدو معنی و بنود و بضمیمات تأمین ده کولیس
جریه ایستکی - قضایات ایستکی - ایستکی خطرات نر زنده ضایع نک و لای متقی نک و سکر
زوات ایستکی - بوزنه مشقه منظم و احوا قیج و تخریر ایستکی و لای مودر بفرجه جود
سج عجزیه و احوا و لای - و لای مذکوره کف اندر قضایات طایع مرفعه ایستکی
یک فایده ارجیه و عی مفعول لاهی قلم حکم سده حال موقی تأمین ایستکی بفرجه
و بفرجه یونانیست ایستکی معنی عقد ایستکی اوزرینه اثیریه غیرت ایستکی هیئت مرفعه
عثمانی باینه نک سکر اوزرینه سکر مذکوره ایر اوله عی عثمانیست حد مدیه
دوام ایستکی بسبب ضایع وقت و دو - اوله ضرورت احوا نظر ذق نظر
وقت و انصاف ایستکی و بوییه ایستکی کب قوت و تراحت ایستکی بفرجه باینه ده

YUNANİSTAN'IN, OSMANLI ESİRLERİNE YAPTIĞI HARCAMALAR

Yunanistan'ın, elinde tuttuğu Osmanlı esirlerine yaptığı harcamalara karşılık Osmanlı Hükümeti'nden 20 milyon Frank tazminat talebinde bulunduğu ancak, esirlerin iâşe, giyim ve tedavileri yapılmadığından bunların beşte birinin vefat ettiği alınan raporlardan anlaşıldığından, bu talebin reddedilerek vefat eden Osmanlı esirlerinin ailelerine tazminat verilmesi için müteakıl talepte bulunulmasının arzu edildiğine dair

GREECE'S EXPENSES FOR THE OTTOMAN CAPTIVES

Greece's demand of 20 million Francs in return for the expenses of the Ottoman captives would be rejected because it was understood from the reports that one fifth of the captives had died due to the lack of food, clothing and medical treatment and also compensation for the families of the captives who died would be demanded

22 Kasım / November 1913

Bâb-ı Âlî

Hukûk Müşavirliği

Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne

Yunanistan'da esir bulunmuş olan asâkir-i Osmaniyye'nin hüsn-i suretle iâşelerine nezâret etmeğe memur olan zâbitânımızın verdikleri raporlardan malum-ı âlî-i nezâret-penâhîleri olduğu vechile Yunanistan'da esirlerimize asla iyi bakılmayıp bunlar yalınayak, elbisesiz, çamaşırsız bırakılmış ve eklini i'tiyâd etmedikleri me'kûlât verildiğinden içlerinde aç kalanlar olduğu gibi umumiyet itibarıyla fena tagaddiye edilmiş, kışlalara isti'âb edecekleri mikdarın iki misli ve hatta daha fazlası derecesinde iskân veya tahavvülât-ı havâiyeden muhafazaya gayr-ı kâfi yırtık çadırlara ikame olunmuşlar hastalar müdâvât-ı tıbbiyeden mahrum ve fena hastahânelerde veya şerâit-i sıhhiyeyi hiç de haiz bulunmayan çadırlar içinde yatırılmış iktidârsız ve mahdûdü'l-mikdar etıbbâ ve hastabakıcılar elinde ve onların keyfine terk olunmuş ve'l-hâsıl bütün bu sû-i muamelâtın neticesi olarak üserâ miyânında zuhur eden emrâz-ı sâriye hemen mecmû'unun humusu derecesinde azîm telefâta sebebiyet vermiştir. Yunanistan Hükümeti Paris Maliye Komisyonu'nda geçen 31 Mart tarihine kadar üserânın iâşesi masârıfı olarak Hükümet-i Seniyye'den yirmi milyon Frank talep eylemiş ve tarih-i mezkûrdan 14 Teşrîn-i Sâni 1913 tarihine kadar da yine o mikdar bir meblağ istemesi melhûz bulunmuştur ki metâlib-i mezkûre Lahey Sulh Mahkemesi'ne arz olunacaktır.

Bu metâlîbe tekâbül etmek üzere Hükümet-i Seniyye sâlifü'z-zikr yirmi milyon franklık müdde'ayâtın red ve cerhi için delâil istihzâr etmekle beraber müdâvât-ı ibtidâiyede bile bulunulmadığından nâşi vefat eden üserâ-yı Osmaniyye'nin ailelerine i'tâ edilecek tazminatdan mürekkeb olarak da metâlib-i mütekâbile dermiyân etmek arzusundadır.

Yunanistan'da bulunan üserâ-yı Osmaniyye'nin ahvâlini tedkik etmek ve taht-ı nezâret-

de tutmağa memur edilmiş olan kumandan-ı sâbıkı Esad Paşa hazretlerinin nezdinde üserâ-nın ahvâl-i elîmesini musavver asker, zâbitân ve müftülerden vârid olan mektublar üserânın teslim ve tesellümüne dair zabıt varakaları misillü bir hayli vesâik mevcut bulunmakdadır ki bunlardan ileride ikame edilecek dava-yı mütekâbile için lüzum ve fâideleri derkârdır. Vesâik-i mezkûrenin adedi pek kesîr olup mahkeme-i hakemiyeye hâcet makamında ibrâz edilebileceklerini tefrîk ve tayin etmek icab edecektir.

Hükûmet-i Seniyye'yi pek azîm bir tazminât talebine ma'rûz kalmaktan vikâye için ev-rak ve vesâik-i mezkûreden nezâret-i acizîye nakletdirmek hususunda Esad Paşa hazretlerine me'zûniyet i'tâ ve tasnif ve tefrîk ve nevâkıs etmem zımnında muâvenetde bulunmak üzere zâbitândan iki zât ile birlikde müşârunileyh paşa hazretlerinin eyyâm-ı muayyenede Bâbîâlî Hukuk Müşavirliği Dairesi'ne i'zâmına ve Hükûmet-i Seniyye için ehemmiyeti âşikâr olan bu mesele-i mebhûsün anhânın intâcına kadar müşârunileyhin İstanbul'da bulundurulmasını himmet buyurmaları siyâkında tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

*Hariciye Nezâreti'ne 9 Teşrîn-i Sâni [1]329 tarih ve
39074/949 numaralı tezkire suretidir*

Atina Mukâvelenâmesi'nin sekizinci maddesi mücebince efrâd-ı üserâ-yı harbiyeye dair Hükûmet-i Seniyye-i Osmaniyye ile Hükûmet-i Yunaniyye'nin mütekâbil metâlibi akdo-lunacak bir tahkimnâmeye tevfiikan Lahey'de hakeme havale olunacaktır.

Mezkûr mukâvelenâmede mevzû-ı bahs olan mütekâbil metâlibden maksad Hükûmet-i Yunaniyye için efrâd-ı üserâ-yı harbiyenin iâşesi bâbında -çünkü esir Osmanlı zâbitânın te'diye-i masârıfını Devlet-i Aliyye kabul etmiştir- hükûmet-i mezbûrenin etdiği masârıfa müte'allik ve Hükûmet-i Seniyye için de neferât-ı mezkûreye fena bakılmış olmak mevcud-larının beşte birinin vefeyâtını mücib olmasından nâşi dermiyân edilen tazminâta müteferri' metâlibdendir.

Yanya Kumandanı Mirlivâ Esad Paşa hazretleri işbu kesret-i vefeyâtdan haberdar ola-rak bu hususu icra etdiği tahkikât üzerine hükûmet ve memurîn-i Yunaniyye aleyhindeki şikâyât-ı muhikkayı cem' ederek hükûmet-i mezkûre nezdinde teşebbüsât-ı lâzımede bulun-muş ve bunlardan bazılarının te'siri de görülmüş olduğu istihbâr kılındığı gibi müşârunileyh paşa hazretleri nezdinde zâbitânın ve alay müftülerinin ve sair zevâtın raporlarından müteşek-kil muntazam ve ahvâlî tavzih ve tenvir edecek vesâik-i mezbûr bulunduğu da sem'-i acizî-ye vâsıl olmuştur. Vesâik-i mezkûre sâlifü'z-zıkr tazminât talebini müdafaa için pek faydalı olacak ve ale'l-usul Lahey Mahkeme-i Hakemiyesi'nde tâli'-i muvaffakiyeti te'min etdirebi-lecektir. Diğer cihetden Yunanistan ile musâlaha-yı kat'iyeyi akdetmek üzere Atina'ya azîmet

eden Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye Yanya'nın sukûtu üzerine şehir-i mezkûrda esir olan asâkir-i Osmaniyye'nin müddet-i medîde devam-ı muhâsara sebebiyle metâ'ib ve meşâkka dûçâr oldukları ve zarûret-i ahvâli nazar-i dikkate, nazar-ı dikkat ve insafa alınmayıp ve bu biçarelerin kesb-i kuvvet ve istirahat etmeleri için bir müddet Yanya'da alıkonulmayıp hemen mâşiyen Preveze'ye i'zâm kılındıklarını ve memurîn-i askeriye-i Yunaniyye'nin işbu tedbiri mukteziyât-ı askeriyeden ileri gelmediğini ve bu vechile zu'afâ-yı askeriye-i Osmaniyye'den çoğu yollarda vefat etmiş ve bir kısm-ı mühimmi de kezâlik yollarda itlâf edilmiş olduklarını haber alarak insaniyete yakışmayan bu sû-i muamelâtıdan müteessir olmuş olduğundan müşârunileyh Esad Paşa hazretlerinden gerek kendilerinin gerek maiyyetlerinde bulunan zâbitânın malumât ve müşâhedâtına dair tafsilât i'tâsını tezkire-i mahsusa ile rica etmiş idi.

Müşârunileyh paşa hazretlerinin taleb etmiş olacakları tafsilâta zâbitânın cevap vermiş olmaları muhtemel ve bu cevabî raporların da Lahey Mahkeme-i Hakemiyesi murafa'âtından pek ziyade lüzum ve faydası olduğu ve Yunan Hükûmeti ile bir tahkimnâme kararlaştırılması için karîben müzâkerâta ibtidâr edileceği ve Hükûmet-i Seniyye hukukunun bilâ-ihmal müdafaası emrinde lâyhalar ihzâr ve bunların da evrak-ı müsbiteye isnâd etdireceği cihetlerle esir edilmiş askerlerimiz hakkında revâ görülen sû-i muamelât ile Yanya'dan Preveze'ye sevk edilmelerinden dolayı vuku'a gelen telefât hakkında mârru'z-zikr vesâikin müşârunileyh Esad Paşa hazretlerinden âcilen istihsâl edilip Lahey Mahkemesi'nde dermiyân edeceğimiz müdde'ayâtın vesâil-i ibtidâyesini ihzâr için tedkikât icrası zımnında nezâret-i acizîde müteşekkil hususî komisyona tevdi' edilmek üzere irsâline himmet buyurulması ricâsına ibtidâr kılındı. Emr u fermân.

HR. HMŞ. İŞO, 33/8_1, 5

باب عالی حقوق مشاورلکی

نومرو	تاریخ	نوع مسوده	معاون	مدیر	مشاور	مشاور
		مذکره	ترجمه	نصفه	مشاور	مشاور
<p>صحة نظر جلیه (مذکره)</p> <p>پایه بقایه اموریه می کوثرینه صحت علی بنایه</p> <p>۱۹۱۳ تا ۱۹۱۴ - اسرای عثمانیه نیکه عتسی</p> <p>مصالحین صید تغیرات لعل ایضا و تاج نیکه</p> <p>و لیه ادویه و فاقه و ادویه بیه یکی / محمد قلعه</p> <p>۸۰۰۰۰ مقدار سی اسرای نیکه - ایضا / ابو تغیرات</p> <p>۱۰۰۰۰۰ مینه فرمده و لیه - قیامه ایضا و لیه</p> <p>کلیتیه ابو سلفه بقا صا بعه ایضا</p> <p>معاش و بلایه و دینی / قیامه ایضا و لیه</p> <p>اشغال و سلفه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>توقیرات بقعه دوله مرضیه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>و لیه جفت / قیامه ایضا و لیه</p> <p>فرمونه تا دینی / قیامه ایضا و لیه</p> <p>آینه مق دار نام سلفه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>لاهی قه اوله / قیامه ایضا و لیه</p> <p>شولیه قاتن مقبل / قیامه ایضا و لیه</p> <p>شعبه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>نظریه عاکر عثمانیه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>دقیات مقدریه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>ایضا عکس مایه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>جوهش ابانیه / قیامه ایضا و لیه</p> <p>بهره / قیامه ایضا و لیه</p> <p>ادویه / قیامه ایضا و لیه</p>						

داسرائیل تاریخ ختم شده که مبلغ هزار
به میزان ذائقه تاریخ

معه قه
نظره

اعمالی داسرائیل ختم

419

[illegible]

سید محمد قزوینی جوہر و اوتوز بیس دم احتیاء اولمیش اور...

مکتوبہ الی عثمانیہ بابت...
تقدیر حکومتہ سیمہ اوقافہ کورہ تقدیر ایچیل...

Les renseignements
contenus sont
complétés par
la vérification

بالدرہ کی تفصیلات...
ایک دوشہ عکرمسٹ عثمانیہ بابتہ فرم الی...

Les renseignements
contenus sont
complétés par
la vérification

طب اوزجہ تفتیات حقہ...
یاجیدہ ربکا...

بابہ باقا زوری
بابہ قاضی تفتیات
حکومتہ راجہ عثمانیہ بابتہ
توزیع ایچیل...

آکالی ایلحدہ...
موجود اولمیش...

بابتہ...
موجود...

Les renseignements
contenus sont
complétés par
la vérification

اولمیش...
بابتہ...

تفصیلات...
موجود...

موجود...

۱- مقام نازک کسب داده نگاه است صریح تفسیر اولیای عاقبت
 ۲- تقابل دین اولیای مطالب عقد و عهد با کماله و توفیق لایحه حکم صادر قریب
 ۳- جمله با و ده بیایم چه اولیای مطالب حکم مدعی علی حد و در این امر
 ۴- ایشانات بیرون ملک و ملک ایجاب پادشاه باقیانند ادبی طایر قریب قریب
 ۵- صبیح ~~مجلس~~ برای سلمات و در ایجاب پادشاه باقیانند ادبی طایر قریب
 ۶- این جمله مذکرات آسانه ~~مجلس~~ در ایجاب پادشاه باقیانند ادبی طایر قریب
 ۷- مایه نفعی و طریقه زود و کی هیئت رفته عتای ریخته جیف و لقا تقیم مقام سافاندر
 ۸- صریح تفاریت زود و کی هیئت رفته عتای ریخته جیف و لقا تقیم مقام سافاندر
 ۹- صریح تفاریت زود و کی هیئت رفته عتای ریخته جیف و لقا تقیم مقام سافاندر

OSMANLI ESİRLERİ İÇİN YUNANİSTAN'IN, TALEP ETTİĞİ TAZMİNAT

Ellerinde bulundurdıkları 80 bin Osmanlı esirinden 20-25 bin kadarının vefat etmesi, onlara yeterince iyi bakılmadığını gösterdiğinden, Yunanistan tarafından talep edilen tazminat hususunun yeniden görüşülmesine dair alınan karar

GREECE'S DEMAND OF COMPENSATION FOR THE OTTOMAN CAPTIVES

Greece's demand of the compensation for the expenses that it made for the Ottoman captives would be renegotiated because the fact that approximately 20 or 25 thousand of 80 thousand Ottoman captives in Greece had died proved that they had been maltreated

24 Mayıs / May 1914

Bâb-ı Âlî

Hukuk Müşavirliği

Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne (Tezkire)

Paris Balkan Umûr-ı Maliye Komisyonu'nda Hükûmet-i Yunaniyye 31 Mart 1913 tarihine kadar üserâ-yı Osmaniyye'nin iâşesi masârıfı nâmıyla tazminât talep eylemiş ve tarih-i mezkûra değin on bini vefat eden ve on beş bini mezheplerinden dolayı tahliye kılınan 80 bin mikdarındaki üserâ-yı mezkûre için işbu tazminâtı 20 milyon Frank olmak üzere takdir etmiş ve üserânın tarih-i tahliyesine değin meblağ-ı mezbûr 40 milyon Frank'a bâliğ olmuştur.

Hükûmet-i Seniyye işbu mebâliğden yalnız zâbitâna i'tâ edilen maaşât bedelinin te'diyesini kabul ederek mütebâkîsini edâdan istinkâf vesâitini taharrî eylemekde ise de mârru'z-zikr komisyonda bazı devletler murahasîni üserânın iâşesi için bir mikdar tazminâtın tarafımızdan te'diyesini muhık ve meşrû' gibi telakki eylemişlerdir.

Atina Mukâvelenâmesi'nin sekizinci maddesi bu meselenin hallini Lahey'de teşekkül edecek bir mahkeme-i hakemiyeye havale eylemekle nezâret-i senâverîce Yunan Hükûmeti'nin işbu talebine karşı mütekâbil bir talep ihdâsı vesâili taharrî olunmuş -ve tamamen hakîkate mutabık olmak üzere- müddet-i esâret zarfında asâkir-i Osmaniyye arasında bakımsızlıktan dolayı vuku bulan vefeyât mikdarının, şerâit-i âdiye ve sıhhiye dairesinde iâşe edilen asker miyânında zuhur edebilecek vefeyâtı pek mütecâviz olduğunu isbât edecek evrakın cem' ve telfiki ile iştigâl edilmiştir. Bu suretle Hükûmet-i Seniyye asâkir-i Osmaniyye ailelerine i'tâ edilmek üzere bir tazminât istemek fikrinde olup bu matlabımız dahi madde-i mezkûre ahkâmına nazaran mahkeme-i hakemiye-i mezbûreye tevdi' edilecektir.

Hâl-i esâretde bulunup vefat edenlerin mikdar-ı sahihini tayin edebilmek için Atina Mukâvelenâmesi'nin akdi tarihinden sonra tahliye edilen asâkir-i Osmaniyye mikdarını bilmek iktizâ eder. İşbu aded ile Paris'de dermiyân kılınan 65.000 adedi -ki mârru'z-zikr

80.000'den esbâb-ı mezhebiye dolayısıyla tahliye kılınan 15.000 ba'de't-tenzîl mütebâkî mikdardır- arasındaki fark ve tefâvüt mikdar-ı vefeyâtı irâe eyleyecektir.

Yanya Kuvâ-yı Askeriyesi Sâbık Kumandanı Esad Paşa hazretleri Atina'daki müddet-i ika-metleri esnasında tahliye edilen asâkirin isim, sin ve tayin-i hüviyetlerine medâr olacak sair hu-susâtı müş'ir bir takım cedveller tertib etmişlerdi ki nüshateyn olarak tanzim kılınan bu cedâvil üserâmızı teslime memur Yunan zâbitânı ile tesellüm eden Osmanlı zâbitânı taraflarından imza ve teâtî edilecek idi. İcab eden imzaları muhtevî bulunan cedâvil-i mezkûrenin usule muvâfık bir tarzda tertib ve teâtî edildiği müstahberâtdandır.

İmdi bâlâda dermiyân edilen maksada binâen üserânın ikame edildikleri her bir belde için ayrı ayrı olarak bir umumî cedvel tanzimi iktizâ etmekdedir. İşbu cedvelde asâkirin ikame edil-dikleri her bir mahal için ayrı ayrı birer sütunda neferât, küçük zâbitân ve zâbitânın ve siviller için ayrıca tahsis edilecek olan sütun dahi üç kısma taksim olunup bâlâda on beş yaşından dün olanların ve ikincisinde altmış yaşını mütecâviz bulunanların ve diğer kısımda da on beş ile altmış yaş arasındaki kesânın mikdarı ve bu üç kısımdan herbirinin hizâsında ne kadarının memâlik-i Osmaniyye'ye ve ne mikdarının arazi-i mülhakaya veya memâlik-i ecnebiyeye avdet etdikleri alâ kadri'l-imbân tasrîh olunmak münasib olur.

Yunanistan'daki müddet-i esâretleri zarfında asâkir-i Osmaniyye miyânında vuku bu-lan küllî mikdardaki telefâtı bir suret-i kat'iyede isbât edebilecek olan işbu umumî cedvel tarafımızdan başlıca bir vesîka suretinde mahkeme-i hakemiyeye ibrâz edileceğine binâen bu cedvelin sür'at-i tanzim ve irsâlinin müşârunileyhe izbârı mütemennâdır. Ol bâbda.

Bâb-ı Âlî
Hukuk Müşavirliği
11 Mayıs [1]330

Hulâsa: Yunanistan'da vefat eden üserâ-yı harbiyenin muhallefâtı hakkında Umûr-ı İdariye Müdüriyeti müzekkiresi. 30 Mart [1]330, 3; Yunanistan'dan tesel-lüm olunan üserâ-yı Osmaniyye hakkında Harbiye tezkiresi 27 Nisan [1]330, 557.

Yunanistan'da vefat eden üserâ-yı harbiyenin metrûkâtı hakkında Umûr-ı İdariye Mü-düriyet-i Umumiyesince tanzim edilip havale buyurulan 31 Mart [1]330 tarih ve 3 numaralı müzekkire Yunanistan'dan naklolunan üserânın mikdarını müş'ir bir cedvelin gönderildiğine dair Harbiye Nezâreti'nden gelen 27 Nisan sene-i minh tarih ve 557 numaralı tezkire ve mel-fûfu ile birleştirilerek mütâlâa olundu.

Paris Balkan Umûr-ı Maliye Komisyonu'nda cereyân eden müzâkerâtda Yunan Hükû-meti murahhasları mutâlebât-ı nakdiyeye müte'allik i'tâ eyledikleri 2 Temmuz 1913 tarihli

muhtırada (Beyaz Kitab sahife 201) zâbit, küçük zâbit ve nefer olmak üzere seksen bin esir-
den ziyade Yunanistan'ın eline geçtiğini ve bunlardan on beş bine karîb bir kısmının Hı-
ristiyan bulunmak veya an-asl arazi-i meşgûle ahalisinden olmak itibarıyla salıverildiği ve
binâberîn altmış beş bin esir kaldığını ve bunlardan on bin neferinin de muharebenin netâyet-i
muhtelifesinden dolayı vefat ettiğini ve müzâkerât-ı mebhûsün anhanın hân-i cereyânında
elli beş bin kişiden ziyade Yunanistan'ın aksâm-ı muhtelifesinde esir olarak mevkûf bulun-
duğunu beyân etmişlerdi. Halbuki Atina Mukâvelenâmesi'nin akdi tarihinden sonra tahliye
edilen asâkir-i Osmaniyye'nin mikdarını müş'ir bir cedvelin tanzimiyle nezâret-i celîlerine
gönderilmesi zımnında tasdîr buyurulan 9 Mart [1]330 tarih ve 43949/30 numaralı tezkire-i
sâmiye-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerine cevaben Harbiye Nezâreti'nden gelen sâlifü'z-zikr 27
Nisan [1]330 tarihli tezkire-i muhavveleye merbût cedvelde (1 448)i zâbit (5 357)si küçük
zâbit ve (33 548)i nefer olmak üzere Yunan Hükûmeti tarafından memurîn-i Osmaniyye'ye
esir nâmiyla ancak (40 353) asker teslim olunduğu gösterilmekde olduğu cihetle mikdar-ı
mezbûr mârrü'l-bahs 65 000'den lede't-tenzîl vefeyâtın mikdar-ı sahihi on bin değil belki
(24 647)ye bâliğ oluyor. Şu mikdar vefeyât erkâm-ı resmîyeye yani üserâ-yı Osmaniyye'nin
teslim ve tesellümüne dair Osmanlı ve Yunanlı zâbitân tarafından imza kılınan mazbatalara
müstenid olup vefat eden zâbitân ve neferâtın her birinin eşya ve nükûd-ı metrûkesi bulun-
mak lâzım geldiği hâlde Yunan Hükûmeti şimdiye kadar ancak Makronis'de altmış iki kişinin
muhallefâtına dair malumât i'tâ etmiştir. Binâberîn verese-i meşrû'asını veya Hükûmet-i Se-
niyye'nin yedine geçmeyen muhallefâtın Yunan Hükûmeti'nin veya memurîn-i mülkiye veya
askerîyesinin yed-i zabtına geçmiş olması tabî bulunmağla bu cihetden dolayı Hükûmet-i
Yunaniyye'den tazminât talep olunmak icab eder. Vefeyâtdan her birinin bedel-i metrûkâtı
mutavassıtan ve tahminen beş Osmanlı lirası farz edildiği takdirde husus-ı mebhûsün anhdan
dolayı talep olunacak mikdar-ı tazminât (123 235) Osmanlı lirasından ibaret olur.

Bâlâdaki tafsilât esir düşen asâkir-i Osmaniyye miyânında fevka'l-had vuku bulan ve-
feyâtdan dolayı aileleri için talep olunacak tazminât hakkında 10 Teşrîn-i Evvel [1]329 tarih
ve 38080/339 numaralı tezkire-i sâmiye-i nezâret-penâhîlerine merbûten Paris Balkan Umûr-ı
Maliye Komisyonu nezdindeki Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye Riyâseti'ne tisyâr buyuru-
lan tahrîrât ve melfûfundaki izahâtı ikmâl eylemekdedir. Bir de tesellüm kılınan üserâ miyâ-
nında kırk ikisi çocuk ve otuz yedisi de ihtiyar olmak üzere gayr-i muharib olarak 438 kişi
bulunduğu mârrü'l-bahs 27 Nisan [1]330 tarih ve 557 numaralı Harbiye Nezâreti tezkiresine
melfûf cedvelin mütâlaasından müstebân olmakda olup çocuk ve ihtiyarların esir edilmesi ise
hukuk-ı umumiye-i düvel kavâ'idine muhâlif bulunmakdan nâşi bu hususda Yunan Hükûme-
ti'nden tazminât talebi mümkün olmakla bunlar için dahi ayrıca münasib bir meblağın tayi-
ni vârid-i hâtır olmaktadır. Maliye Nezâreti Atina Mukâvelenâmesi'nin sekizinci maddesine
nazaran üserâ-yı harbiyeye müte'allik olarak tarafeyn-i âkideynce mütekâbilen vâki olacak
metâlib akdolunacak bir tahkîmnâmeye tevfişkân Lahey'de hakeme havale kılınacağı cihetle

bâlâda beyân olunan metâlibin hakem ma‘rifetiyle halli zarurî ise de ehemmiyet-i mesele hasebiyle izahât-ı mebsûtanın berây-ı malumât ve lede'l-hâce Paris Balkan Umûr-ı Maliye Komisyonu'nda karîben cereyân edecek müzâkerât esnasında mevzu‘-ı bahs edilmek üzere Maliye Nezâreti vasıtasıyla mezkûr komisyon nezdindeki Hey’et-i Murahhasa-i Osmaniyye Riyâseti'ne tebliği ve leffen takdim kılınan sâlifü'z-zikr Harbiye Nezâreti tezkiresine merbût cedvelin tercümesinin birlikde tisyârı lüzumu ma‘rûzdur.

HR. HMF. İŞO, 33/9_5, 11

VAKIFLAR VE EMLAK

PIOUS FOUNDATIONS
AND REAL ESTATE

124

تحت فحاه واینه آدره بور دقت ایچیه تا میات فحیه و ساریه آراعه و قشیر
عدم موقفیه تقدیر حکومتینه هیچ بر موبت ربانیه کاه بر وجیهه قراریدر مله
خصوصی بنده اولدینه نه نصیفات فر بوره حقه ای و ده نه عید نف تریدر
بر آله ایله ایله تمیز

RUMELİ'DEKİ MÜSLÜMAN VAKIFLARIN DURUMU

Rumeli'de düşman elinde kalan arazideki Müslüman vakıflarının zarar görmemesi ve haklarının korunması için, imzalanacak antlaşmaya bir madde ilave edilmesi ve bu hususla ilgilenmek üzere Avrupalı bir şirketle sözleşme yapılmasına dair

THE SITUATION OF THE MUSLIM WAQFS (PIOUS FOUNDATIONS) IN RUMELIA

A related clause needed to be inserted to the treaty to be signed in order to prevent the waqfs (pious foundations) in the Rumelian regions under enemy occupation from being destructed and to protect their legal status. Also, a contract needed to be made with a European company to deal with this issue

15 Mart / March 1913

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

8824/3

2 Mart [1]329

Hulâsa: Rumeli'deki hukuk-ı evkâf hakkında

Müsta'celdir

Evkâf-ı Hümayûn Nezâreti'ne

Rumeli'de bulunan ve ehemmiyet-i azîmesi derkâr olan vakıf arazi ve saire üzerindeki hukukun muhafazası ne suretle sühûletle teyessür-nümâ-yı husûl olacağından bahs ile bazı ifadât ve teklifâtı mutazammın Mosyö Molison tarafından Paris Sefâret-i Seniyyesi'ne gönderilip bâ-tahrirât ırsâl edilen mektubun suret-i mütercemesi leffen tesyîr olundu. Evvelce Balkan Hükûmâtı arazisinde kalmış olan evkâf-ı İslâmiyye üzerindeki hukukun ne suretle zıyâ'a uğradığı malum ve bu defa hîn-i musâlahada bu hukukun hüsn-i muhafazasına suret-i mahsusada ihtimâm olunacağı derkâr ise de inde'l-hâce ecnebi bir büyük şirketin bu hususda alâkadar olması bu maksadı istihsâle hâdim olabileceği mülâhazasına binâen mezkûr mektub mündericâtı hadd-i zâtında şâyân-ı tedkik ve teemmül görüldüğü sefâret-i müşârunileyhânın cümle-i iş'ârındandır. Hükûmet-i Seniyye ile mukâvele edecek sermayedârların itibarlarını tahkik eylemek ve evvel emirde işi taht-ı zaman ve emniyete alarak yürütmek için te'minât-ı nakdiye ve maddiye aramak ve müteşebbislerin adem-i muvaffakiyetleri takdirinde Hükûmet-i Seniyye'ye hiçbir mes'uliyet terettüb etmeyeceği ber-vech-i peşin kararlaştırılmak hususları vârid-i hâtır olduğundan teklifat-ı mezbûreye lâzım gelen cevap i'tâ olunmak üzere bu bâbdaki re'y ve mütâlâa-i aliyye-i nezâret-penâhîlerinin bir an evvel inbâsı mütemennâdır.

HR. SYS, 2054/2_9, 11

Rumeli'de işgale uğrayan Osmanlı topraklarında kalan Müslüman halka uygulanan baskı ve mezalimden birisi zorla Hristiyanlaştırma: Bir Müslümanın fesine haç işareti çiziliyor

دوم باید در مباحثات برسد به بعضی عهد و لزمه که اصل او را فاضل تصدیق سنداقی حایج این کردند و در قریه و در قریه براساس روی ایفاء استحقاق
 مساعد و طریقه نقد به حکم کشیدری و موثری نامه مقید مالک و اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 حایج معارضه استقامت همچون مراجعت و قیوم بولوی سنبل را زیر میکی جلد سند مقامند و در وقت نه در عاید ملک او در عرقله او از زیره استقامت حایج برینک
 حاکم قیودی و حکم نقضیه اخراج برادار و قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 تعدد و موثرین کردن پیشتر بونفقه و قیوم بولوی حایج نامه قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 و مستعیانه نظراً علاق دارانک لکسی کردن موثری نامه قید چکاره در این مردم بونفقه و قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 تصدیق و در قریه حاکم حایج این کردی سنداق تصدیق برینک طلب این کردی سنداق و در قریه نامه قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 بر موقوفه مراجع مالک تالی ایلمی امتحانی قریباً دارد و قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 و قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 لازم و در این حاکم بر اینست که استقامت برینک مقاد و در موقوفه قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 طریقه طریقه ایجاب نامه بونفقه و قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 اجری کتب معوضه ایفاء ایند برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 ایند برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 موثر نامه اولاد حاکم قیوم برینک استقامت نامه او از زیره قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 و در قریه قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه
 ما در وقت اعطای بولوی حاکم قیوم برینک اراضی قید برینک اخراجی و ضایع در سنداق خانقانه اعطای حق نقد و مستعیانه به بونفقه و بواسطه

مجلس

۱. صمدی اربعه ۱۱۹۹
۲. ۱۱۹۹

41

شورای دواته مخصوص مسوده ورقه سی

[illegible]

RUMELİ MUHACİRLERİNİN EMLAK VE ARAZİ İŞLEMLERİ

Rumeli'den göç eden muhacirlerden bazıları, üzerlerine kayıtlı emlak ve arazilerine ait tapu senetlerini kaybettiklerinden, kendilerine tapu senetlerinin yeniden verilmesi veya miras yoluyla kalan emlak ve arazinin adlarına kaydedilmesi işlemlerinde vergi alınmamasına karar verildiği

TRANSACTIONS OF THE RUMELIAN IMMIGRANTS' PROPERTIES AND LANDS

Because some Rumelian immigrants had lost the title deeds of their estates and lands, it was decided that any tax would not be charged for the new title deeds be given to them or for the registration of the inherited lands and estates in their own names

23 Nisan / April 1913

Defter-i Hakanî Nezâreti

Tahrirât İdaresi

Aded

25

Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir

Rumeli'den muhâceret edenlerden bazıları uhdelerindeki emlâk ve arazinin tasarruf senedâtını zâyî eylediklerinden ve kaydiye ve varaka baha misillü rûsûmu ifaya istitâ'atları müsaid olmadığından bahs ile kendileri ve mûrisleri nâmına mukayyed emlâk ve arazi kayıtlarının ihracı ve zâyiden senedât-ı hakanîye i'tâsı hakkında müsted'iyâtda bulunmakda olup usul-i mer'îye icabınca muamele-i intikaliye için müracaat vuku bulup da sened ibrâz edilemediği hâlde sened makamında evrak-ı müsbiteden addedilmek üzere arzuhaller üzerine intikali icra etdirilecek mahaller kuyûdu resm alınmaksızın ihrac ile evrakına rabt edilmekde ve eğer ashâbı işbu kayıtları nezdlerinde alıkoymak isterler ise kayıtları çıkarılacak emvâl-i gayr-ı menkûlenin kıymetleri itibarıyla tarife mücebince binde ve kesrinde ikişer kuruş kaydiye alınmakda bulunduğu gibi ashâbı nâmına doğrudan doğruya zâyiden i'tâ kılınacak senedlerden de yalnız varaka baha ve kâtibiye alınmakda olup suret-i müracaat ve müsted'iyâta nazaran alâkadarânın ekserîsi gerek mûrisleri nâmına kayıt çıkartarak ileride bunu vesika-i tasarrufiye makamında isti'mâl eylemek için kaydiye resmini ve gerek doğrudan doğruya mutasarrıf oldukları mahallerin zâyî eyledikleri senedât-ı tasarrufiyesi yerine taleb eyledikleri senedâtın varaka baha ve kâtibiyesini ifaya muktedir olamayacakları anlaşılmakda bulunduğu gibi bu makûle müracaatın tevâlî eylemesi ihtimali de kaviyyen vârid olduğu cihetle bu makûlelere mahsus olmak üzere umumî bir muamele ve müsaadenin tatbiki zarurî mütâlaa edilmekde olduğundan ve bir de bu yolda kesretle vuku bulması melhûz olan müracaat üzerine gerek kuyûdun taharrî ve tetebbu'u ve gerek bulunan kayıtların ihracı muamelâtını müsâra'âtla ifa eylemek lâzımeden olduğu hâlde bu işler ile iştigâl edenlerin mu'tâd vechile

mükellefiyetleri buna müsaid olamayacağından işbu kuyûdun taharrî ve ihracı muamelâtının doğrudan doğruya ashâbından alınacak cüz'î bir ücret mukabilinde ve iştigâl zamanlarından evvel ve sonra da çalışılmak suretiyle hey'et-i müstahdeme ve münâkale icrasında müstahdem ücretli ketebe ma'rifetleriyle ifa etdirilmesi ve ücretin de kayıd taharrî ve ihrac ve mukabele ve tatbik eyleyecekler beyninde onar paradan taksim olunmak üzere muhacirîne tahsis edilen mahaller için mukaddemâ i'tâ olunan senedâtın her birinden 1 Mart [12]99 tarihli Şûrâ-yı Devlet kararına tevfiikan alındığı vechile kâtibiye nâmıyla bir kuruş istîfâ olunarak mûrisler nâmına olan mahaller kuyûdunun istid'ânâmeler üzerine kaydiye alınmaksızın ihrac ve tasdîki ve zâyiden talep edilecek senedât mukabilinde de tasdîk-i tasarrufu hâvî ve Defter-i Hakanî mührüyle musaddak matbû' ilmuhaber i'tâsı zarurî görünmekde olduğundan minvâl-i meşrûh vechile muamele ifa ve kayıd ve ilmuhaber i'tâsına me'zûniyet i'tâ buyurulmasının huzur-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine arz ve izbârı Defter-i Hakanî Nezâreti'nden ifade kılınmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

10 Cemâziyelevvel [1]331 ve 4 Nisan [1]329

Maliye Nâzırı

[İmza]

Şûrâ-yı Devlet'e Mahsus Müsvedde Varakası

Mazbata

Defter-i Hakanî Nezâreti'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 4 Nisan [1]329 tarih ve yirmi beş numaralı tezkiresi Maliye ve Nâfia Dairesi'nde kırâet olundu.

Meâlinden Rumeli'den muhâceret edenlerden bazıları uhdelerindeki emlâk ve arazinin tasarruf senedâtını zâyî eylediklerinden ve kaydiye ve varaka bahâ misillü rûsûmu ifaya istitâ'atleri müsaid olmadığından bahs ile kendileri ve mûrisleri nâmına mukayyed emlâk ve arazi kayıdlarının ihracı ve zâyiden senedât-ı hakanî i'tâsı hakkında müsted'iyâtda bulunmakda olup usul-i mer'îye icabınca muamele-i intikaliye için müracaat vuku bulup sened ibrâz edilemediği hâlde sened makamında evrak-ı müsbiteden addedilmek üzere arzuhaller üzerine intikali icra etdirilecek mahallerin kaydı resm alınmaksızın ihrac ile evrakına rabt edilmekde ve eğer ashâbı işbu kayıdları nezdlerinde alıkoymak isterler ise kayıdları çıkarılacak emvâl-i gayr-ı menkûlenin kıymetleri itibarıyla tarife mücebinde binde ve kesrinde ikişer kuruş kaydiye alınmakda bulunduğu gibi ashâbı nâmına ve doğrudan doğruya zâyiden i'tâ kılınacak senedlerden de yalnız varaka baha ve kâtibiye alınmakda olup suret-i müracaat ve müsted'iyâta nazaran alâkadarânın ekserîsi gerek mûrisleri nâmına kayıd çıkartarak ileride bunu vesika-i tasarrufiye makamında isti'mâl eylemek için kaydiye resmini ve gerek

doğrudan doğruya mutasarrıf oldukları mahallerin zâyi eyledikleri senedât-ı tasarrufiyesi yerine taleb eyledikleri senedâtın varaka baha ve kâtibiyesini ifaya muktedir olamayacakları anlaşılmaqda bulunduğı gibi bu kabîl müracaatın tevâlî eylemesi ihtimali de kaviyyen vârid olduğı cihetle bu makûlelere mahsus olmak üzere umumî bir muamele ve müsaadenin tatbiki zarurî mütâlâa edilmekde olduğundan ve bir de bu yolda kesretle vuku bulması melhûz olan müracaat üzerine gerek kuyûdun taharrî ve tettebbu' u ve gerek bulunan kayıdların ihracı muamelâtını müsâra'âtla ifa eylemek lâzımeden olduğ u hâlde bu işler ile iştigâl edenlerin mu'tâd vechile mükellefiyetleri buna müsaid olamayacağından işbu kuyûdun taharrî ve ihracı muamelâtının doğrudan doğruya ashâbından alınacak cüz'î bir ücret mukabilinde ve iştigâl zamanlarından evvel ve sonra da çalışılmak suretiyle hey'et-i müstahdeme ve münâkale icrasında müstahdem ücretli ketebe ma'rifetiyle ifa etdirilmesi ve ücretin de kayıd taharrî ve ihrac ve mukabele ve tatbik eyleyecekler beyninde onar paradan taksim olunmak üzere muhacirîne tahsis edilen mahaller için mukaddemâ i'tâ olunan senedâtın her birinden 1 Mart [12]99 tarihli Şûrâ-yı Devlet kararına tevffikan alındığı vechile kâtibiye nâmıyla birer kuruş istifâ olunarak mûrisler nâmına olan mahaller kuyûdunun istid'ânâmeler üzerine kaydiye alınmaksızın ihrac ve tasdiki ve zâyiden taleb edilecek senedât mukabilinde de tasdik-i tasarrufu hâvî ve Defter-i Hakanî mührüyle musaddak matbû' ilmuhaber i'tâsı zarurî görünmekde olduğundan bahs ile istîzân-ı muamele olunmuşdur. Tezkire nezâretde mevzû'-ı bahsedilen ve 28 Şubat [1]299 tarihli olduğ u anlaşıl an Şûrâ-yı Devlet mazbatas ı muhacirînden on sene mûrur etmeksizin vefat edenlerden kalacak arazinin varislerine intikal edip etmeyeceğı ve etdiği suretde meccânen mi yoksa bedel-i misliyle mi i'tâsı lâzım geleceğinin istifsârı üzerine arazi-i mezkûreden tapu resmi alınmaması icab edeceğine dair olarak mûlgâ Dahiliye Dairesi'nden tanzim ve takdim kılınmış olup bu işe doğrudan doğruya temas eder bir ciheti görülmemiş ise de bunda muhacirînden on sene mûrur etmeksizin vefat edenlerden kalacak ve varislerine intikal edecek araziden tapu resmi alınmaması gösterilmesine nazaran dûçâr-ı mesâib-i hicret olan muhacirînin zâyî etdikleri senedât-ı tasarrufiyenin yeniden i'tâsı ve mûrisleri nâmına kayd-ı emlâk ve arazi kayıdlarının ihracı emrinde vuku bulacak müracaat üzerine rûsûm alınmaması evleviyet olacağından iş'âr-ı nezâret vechile muamele olunması dairece de münasib görünmüş olduğundan nezâret-i müşârunileyhâya o yolda me'zûniyet i'tâsı tezekkür kılınmış olmağ la ol bâbda.

16 Ca [1]331 / 10 Nisan [1]329

ŞD, 86/41_1,2,3

رَفِيعُ الْمَنَاسِبِ جَلَالَتِي

خزائن خيرات

قلم مخصوص

لورد

۱۵۵۷۸۷ ع

۷۶ خصوصی

حضرت سرای جناب صدیق

معدود صاحب کرامت
از من سونیک قوه مناسبت با این دولت و بفرستادن ملک مناجات لاله آنا داره امداد و بر جوی کسه و ایات و غیره بولایت مناسبت روسیه مناسبت مناسبت و غیره
در هر روز جناب مناسبت و بفرستادن ملک مناجات لاله آنا داره امداد و بر جوی کسه و ایات و غیره بولایت مناسبت روسیه مناسبت مناسبت و غیره
قلم مخصوص

[illegible]

RUMELİ'DE GERİDE BIRAKILAN NADİR İSLÂM ESERLERİNİN KORUNMASI

Rumeli'de işgal altında kalan Edirne, Selanik, Kosova, Manastır ve Yanya vilayetlerinde bulunan kütüphanelerdeki kitapların ve nadir İslâm eserlerinin kaybına meydan verilmeden İstanbul'a nakledilebilmeleri için yapılacak antlaşmaya konu ile ilgili bir madde ilave edilmesine dair

PROTECTION OF THE RARE ISLAMIC ARTS LEFT IN RUMELIA

A related clause needed to be inserted to the treaty to be signed in order to secure the transportation of the books and rare Islamic works to Istanbul from the libraries located in the occupied Rumelian cities such as Edirne, Salonika, Monastir and Janina without being damaged

26 Nisan / April 1913

Maârif-i Umumiye Nezâreti

Tahrirât Müdüriyeti

Kalem-i Mahsus

Umumî: 155782

Hususî: 26

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Edirne, Selanik, Kosova, Manastır, Yanya Vilâyetleriyle mülhakâtında millî kütübhâ-nelerle âsâr-ı nadire-i İslâmiyye'den birçok kütüb ve âbidât-ı diniyemiz bulunduğundan Rusya Muharebesi'nde dahi yapıldığı vechile bunların zıya'ına meydan verilmeksizin İstanbul'a nakilleri için müzâkerât-ı sulhiye esnasında muâhedenâmeye bir madde ilâvesi lüzumu Müze-i Hümayûnlar Müdüriyet-i Umumiyesi'nden bâ-tezkire iş'âr kılınmış olmağla iktizâsının ifası menû-tı re'y-i sâmi-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

18 Cemâziyelevvel [1]331 ve 11 Nisan [1]329

Maârif-i Umumiye Nâzırı

Şükrü

Daire-i Sadâret

Tahrirât Kalemi

Tarih: 19 Cemâziyelevvel [1]331-13 Nisan [1]329

Müsta'celdir, elden

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Edirne, Selanik, Kosova, Manastır ve Yanya Vilâyetleriyle mülhakâtında millî kütübhânelerle âsâr-ı nadire-i İslâmiyye'den birçok kütüb ve âbidât-ı diniyemiz bulunduğundan bahs ile Rusya Muharebesi'nde dahi yapıldığı vechile bunların zıyâ'ına meydan verilmeksizin İstanbul'a nakilleri için müzâkerât-ı sulhiye esnasında muâhedenâmeye bir madde ilâvesi lüzumu Müze-i Hümâyûnlar Müdüriyet-i Umumiyesi'nin iş'ârına atfen Maârif Nezâret-i Celîlesi'nden bâ-tezkire izbâr kılınmış olmağla serî'an icra-yı icabına himmet.

BEO, 4167/312457

$$11177 = 677$$

318 مائة واثنتين وثمانين

999

Δ

29, 30, 31

[illegible]

۱۰۴
برایه خبری
مجلس

ایک طرف انتہائی

RUMELİ'DE KALAN MÜSLÜMANLARININ SAHİP OLDUKLARI EMLAK

Rumeli'de kaybedilen topraklarda yaşayan Müslümanlardan sahip oldukları arazinin kendilerine ait olduğunu ispat etmek için tapu senedi istenmesi üzerine, herkesin elinde tapu olmayıp onun yerine geçen mahkeme kaydı, ferman ve sipahi senedi gibi vesikalar bulunduğundan bunların da tapu gibi geçerli sayılması için yapılacak antlaşmaya bir madde ilave edilmesini talep ettikleri

THE PROPERTIES OF THE MUSLIMS LEFT IN RUMELIA

A clause needed to be inserted to the treaty to be signed concerning that in the Rumelian regions that was lost, court records, edicts or cavalry certificates (timar) needed to be considered as valid to prove the ownership of the land of those who did not have title deeds

10 Mayıs / May 1913

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Ma'rûzât-ı acizânemizdir

İstila-yı a'dâ ile dûçâr-ı felâket olan Rumeli Müslümanlarının mevcudiyet-i hayatiyelerine müte'allik ve binâenaleyh mühim olan nokta-i âtiyeye sulh akdolunmak üzere bulunduğu şu sırada nazar-ı dikkat-i âsafânelerini celbe müsâra'âtı vecîbeden addeyleyler ve şu suretle hükûmet-i hâzıraca da derpiş edileceğinden emin olduğumuz husus-ı mezkûr hakkında takib edilecek manzume-i fikriyeyi tenvîre hizmet edeceğimiz ümidinde bulunuyoruz. Malum-ı sâmilidir ki memâlik-i Osmaniyye'nin her tarafında tapu muamelâtı bir suret-i sâlimede cereyân etmemekde olduğundan bi'n-netice birçok eşhâs zi'l-yed bulundukları arazi ve emlâkı tapusuz tasarruf etmekde oldukları gibi bazı kimseler de ced ve pederlerinden müntakıl ve başkalarından teferruğ ettikleri arazi için mücedded tapu istihsâl etmeyerek arazi-i mezkûre üzerindeki hukuk-ı tasarrufiyelerini yalnız senedât-ı adiyeye istinâd ettirmekle iktifa etmekde olmalarına ve istilaya ma'rûz kalan mahallerde ale'l-ekser evrak ve vesâik-i hükûmet imha edildiğinden tapu muamelâtına aid kuyûdun da şu suretle zıyâ'a uğramış olması ihtimalâtına nazaran ahali-i İslâmiyye'nin hukuk-ı tasarrufiyelerinin te'min-i mahfûziyeti hususu cây-ı teemmül olsa gerekdir. Gerçi mahâll-i müstevliye ahalisinin hukuk-ı tasarrufiyelerinin mahfûziyetine dair muahedât-ı sâbıkada kuyûd mevcut ise de emsali delâletiyle bunun da bir kuvve-i te'mine olmadığı sâbitdir. Nitekim Balkan Hükûmetlerinin evvelce yed-i işgallerine geçmiş mahallerde hakk-ı tasarruf için münhasıran tapu senedâtı medâr-ı sübût addedilerek yerli Hıristiyan ahalinin müdde'ayâtı karşısında ahali-i İslâmiyye'den çoğu hukuk-ı tasarrufiyelerinden mahrum bırakılmışlardır. Halbuki arz ve izahdan müstağnî olduğu üzere Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye'de hakk-ı tasarrufun müstenidün-ileyhi yalnız tapu senedâtından ibaret olmayıp (mürûr-ı zaman) hakk-ı karar, ilâm-ı şer'î, fermân-ı hümayûn ve sipahi senedâtı da birer hüccet-i tasarruftur. Binâenaleyh akdi derdest olan sulh muâhedenâmesine hukuk-ı tasarrufiyenin sübûtu hususunda vesâik-i mezkûrenin Düvel-i Müttefikaca makbûl ve mu'teber tutulmasını te'min edecek mevâd ilâvesi suretiyle ahali-i İslâmiyye'nin zıyâ'-ı hukukuna ve binâberîn mûcib-i sefalet ve perişanîsi olacak ahvâle meydan verilmemesi esbâbının istikmâlîni yegâne hâmî-i İslâm olan Hükûmet-i Seniyye'den intizâr ve istirhâm eyleriz. Fermân.

27 Nisan [1]329

Manastır Vilâyeti'ne merbût Alasonya'da Podgoriçeli zâde Bende Yusuf	Manastır Vilâyeti'nin Serfiçe Kasabası'ndan Bende Ahmed Hüsnü	Manastır Vilâyeti'nin Kozana Kazası'ndan Reşid Beyzâde Bende Mehmed Ali	Manastır Vilâyeti'nin Kayalar Kazası'ndan Bende (Mühür)	Manastır Vilâyeti'nin Kesriye Kazası'ndan Vecihi Beyzâde Bende Halil Cevdet
Kesriye Kazası'ndan Zülfikar Beyzâde Bende Fuad	Kesriye Kazası'ndan Rüstem Beyzâde Bende Asâf	Grebene Kazası'ndan Veliyyüddin Beyzâde Bende Fuad	Manastır Vilâyeti'nin Kayalar Kazası'ndan Hayreddin Beyzâde Bende Seyyid Ali	

Berlin Sefaret-i Seniyyesi

11166/266

Hariciye Nâzırı Devletlü Said Halim Paşa Hazretleri'ne

Cevab: Rumeli ahali-i İslâmiyyesi'nin emlâkı hakkında

Devletlü efendim hazretleri

1 Haziran [1]913 tarih ve 11128/244 numaralı tahrirât-ı acizâneme zeyldir.

Balkan Muharebesi münasebetiyle Rumeli'den ihtiyar-ı azîmete mecbur olmuş bulunan ahali-i İslâmiyye emlâkının Bulgar Hükûmetince müsâdere edileceğini mutazammın hiçbir kanun ısdâr edilmediği ve bilakis bu kabîl ahaliden olub da avdet eylemiş olan birkaç as-hâb-ı emlâka ait çiftlikâtın isbat-ı tasarruf etdikden sonra hemen merkûmâna iade kılındığı ve bi'l-cümle ahalinin hukuk-ı tasarrufiyesi kemâ-kân mahfûz idüğü Bulgar Hükûmeti tarafından Almanya'nın Sofya Sefareti'ne bildirilmiş olduğunu mübeyyin bu kere Hariciye Nezâreti'nden alınan cevabî notanın bir sureti leffen huzur-ı sâmi-i âsafânelerine takdim kılınmıştır. Bulgar Hükûmeti'nin te'minât-ı vâkı'ası mûcib-i memnuniyet ise de Bâbîâlîce suret-i mahsusada mevzû'-ı bahs edilmemiş olub efrâdın bâ-tapu mutasarrıf bulunduğu arazi-i emiriye hakkında şimdiden bir takım kuyûd-ı ihtirâziye serdine kalkışmış olması şâyân-ı dikkat görülmüş olmağla şimdiye kadar akdedilmiş bulunan muâhedat mücebince terkine mecburiyet hâsıl olmuş bulunan memâlikdeki ahali-i İslâmiyye ve tebaa-i Osmaniyye'nin hukuk-ı tasarrufiyesinin uğradığı tecavüzâta hâl-i hâzırda dahi meydan kalmamak üzere Düvel-i Müttefika ile akdedilecek muâhede-i kat'îye-i sulhiyeye ahkâm-ı sarîha ve vâzîha derci hususuna bir kat daha itina lüzumu âşikârdır. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

10 Haziran [1]913

**Berlin Sefir-i Kebîri
Mahmud Muhtar**

HR. SYS, 2055/2_16, 22

[illegible]

مقامہ تجلیہ خزاں داروہی بی

۲۹۹
۱۷

RUMELİ'DE BULUNAN VAKIFLARIN LİSTESİ

Paris Maliye Komisyonu'nda görüşülmek ve hukuku korunmak üzere Rumeli'de terk edilen arazide akarâtı bulunan vakıfların bir listesinin Osmanlı delegelerine gönderilmesinin talep edildiğine dair

THE LIST OF THE WAQFS (PIOUS FOUNDATIONS) IN RUMELIA

A list of the pious foundations which had immovables left in Rumelia was demanded by the Ottoman delegates in order to be made use of in the course of the negotiations about the protection of their legal status at the Paris Finance Conference

30 Ağustos / August 1913

Müsta'celdir

Paris Beyne'l-milel Maliye Komisyonunca cereyân eden müzâkerât esnasında Balkan Hükûmetleri tazminât-ı harbiye ve saire nâmiyla birçok mutâlebât dermiyân eylemesi üzerine Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye mutâlebât-ı mezkûreyi reddederek hükûmet nâm ve hesâbına dermiyân olunacak tazminât müdde'ayâtının hiçbir suretle Hükûmet-i Osmaniyye kabul olunamayacağı gibi Hükûmet-i Osmaniyye'nin kendi hesabına olarak tazminât talebinden ferâgat etdiğini beyân ve maamâfih Düyûn-ı Umumiye-i Osmaniyye, Tütün Rejisi ve Evkâf İdaresi gibi umumî idarelerle hususî şirketlerin ve efrâdın mutâlebâtını dermiyân etmek hakkını muhafaza eylemiştir.

Bunun üzerine Balkan Devletleri üserâ-yı harbiyenin iâşeleri, masârıfı ve memurîn-i Osmaniyye'nin ef'âlinden dûçâr-ı zarar olan efrâdın zarar ve ziyanları gibi nâmlar ile tazminât-ı mazarrat taleb eylemeğe komisyonumuzca Hükûmet-i Seniyye cânibinden de metâlib-i mütekâbile serdi münasib görülerek bu bâbda tedkikât ve tedâbîr-i mukteziyeye tevessül edilmekte bulunmuştur.

Eşhâs-ı hakîka ve hükmiyye müte'allik olmak üzere Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye'nin ileri süreceği mutâlebâtın başlıcası evkâfa aid olup bu hususda tedkikât icra edilmekte olduğundan hayrâtı memâlik-i Osmaniyye dahilinde ve akârâtı ise arazi-i metrûkede kalacak olan evkâfın bir listesinin bir an evvel tanzimiyle komisyonumuza gönderilmesi ve mezkûr listede ayrı ayrı sütunlarda olmak üzere müessesât-ı diniyenin ve kâin oldukları mevâki'in ve vilâyet ve sancak ve kazalarının ve arazi-i metrûke dahilinde bulunup müessesât-ı mebhûsün anhôya aid olan akârât ile bunların bulundukları vilâyet ve liva ve kazaların ve kıymet-i takribiyelerinin ilâvesi ve şu kadar var ki hayrâtı arazi-i metrûkede bulunan akârâtın mikdar ve kıymeti, hayrâtı memâlik-i Osmaniyye'de ve akârâtı arazi-i metrûkede bulunan evkâfdan ezyed olduğu takdirde tazminât taleb ve istihsâli müte'assir olacağından bu hususun dahi tahkikiyle neticesinin bildirilmesi ve bir de evkâfdan dolayı metâlib-i sairenin serdi mümkün olduğu hâlde keyfiyetin ber-tafsil ve müdellelen iş'ârı lüzumunun Evkâf Nezâreti'ne izbâr buyurulması ma'rûzdur.

17 Ağustos [1]329

Mahkeme-i Temyiz Ceza Dairesi Reisi
Osman

HR. SYS, 2054/5_1

فاطمہ زہرا علیہا السلام

سفر و محال و زمانه فیصله بدین اها محله بد
منهم و می توانی اولانده زکی قضا و فریاد
مذبحه دار

[illegible]

۱۱. صمدی لا اله الا هو تا نیمه فرمایند صوبه -

مذموم نقد

ما به نفع جدید به بازیدم ۹

فقد اوفته
محمد بن علي

MÜSLÜMAN HALKIN TASARRUFUNDAKİ ÇİFTLİKLERE EL KONMASI

Preveze kasabasında bulunan Metika, Mihaliç, Fenale Çiftliklerinin geliri bir fermanla oradaki Müslüman ahaliye bırakılmış iken, Yunanlılar bu çiftliklere el koymak istediğinden, bu durumun engellenmesi için Yunan Hükümeti nezdinde girişimde bulunulmasına dair

SEIZURE OF THE FARMS HELD BY MUSLIM PEOPLE

Because the Greeks wanted to seize the farms named Metika, Mihalich and Fenale, incomes of which were endowed to the local Muslims through an edict, a set of attempts needed to be made with the Greek Government in order to prevent a probable seizure

22 Kasım / November 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
Aded: 970

Metika ve Mihaliç ve Fenale Çiftliklerinin ahali-i mahalliye ile mütesellim ve muhafız olanlara terki hakkındaki fermân-ı âlîşân mündericâtına dair

Melfûf 1

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Preveze kasabası civarında bulunan Metika ve Mihaliç Çiftliklerinin hâsılâtı bin iki yüz otuz sene-i Hicriyesi'nde bâ-fermân-ı âlî kasaba ahali-i İslâmiyyesi'ne terk olunarak şimdiye kadar cevâmî'-i şerife ve mekâtib-i ibtidâiye ve bir kısmı da fukara-i Müslimîn'e sarf ve tevzî' edilmekde iken mahall-i mezkûrun Yunanlılara intikali üzerine ahali-i gayr-ı Müslime tarafından müdahale vuku'a geldiğinden ve fermân-ı âlîde ahali-i İslâmiyye tasrîh olunmayıp kasaba ahalisine terk olunduğu beyân edilmiş ise de o tarihte ahali-i gayr-ı Müslime hakkında reâyâ tabiri müsta'cel ve fermân-ı âlîdeki ahaliden maksûd ehl-i İslâm bulunduğu âşikâr idüğünden bahisle fermân-ı hümayûn mantûk-ı münîfinin gayr-ı Müslimlere de teşmîli cihetine gidilmemek için ahali-i Müslime nâmına tasrîhen tebdili istid'âsını hâvî Kratova Kazası Nâibi Prevezeli İsmail Hakkı Efendi ve saire mühürleriyle gönderilen arzuhâlin leffiyile Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nden vârid olan tezkire üzerine bi'l-muhabere Maliye Nezâret-i Celîlesi'nden alınan cevabda Preveze kasabasında bulunan Metika, Mihaliç, Fenale Çiftlikleri ahali-i mahalliye ile mütesellim ve muhafız olanlara terk olunduğunu mübeyyin 11 Cemâziyelevvel 1239 tarihinde sâdır olduğu kayden anlaşılan fermân-ı âlî suretinin gönderildiği dermiyân olunmuş ve bir sureti leffen savb-ı âlî-i fahîmânelerine tisyâr kılınan sâlifü'z-zikr fermân-ı âlî mündericâtına nazaran mezkûr çiftliklerin ahali-i İslâmiyye'ye terk edilmiş olduğu anlaşılmakda bulunmuş olmağla Yunan Hükümeti nezdinde teşebbüsât-ı siyasiye icrasıyla

ânifü'l-beyân çiftliklerin ahali-i Müslime uhdesinde ibkâsı esbâbının istikmâli ve neticenin inbâsı bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

22 Zilhicce [1]331 / 9 Teşrîn-i Sânî [1]329

Sadriazam Nâmına
Müsteşar
Emin

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

11 Cemâziyelevvel 1239 tarihli fermân-ı âlîşânın suretidir

Hâlâ Yanya Sancağı Mutasarrıfı Vezîr Ömer Paşa [dâme] iclâluhuya hüküm ki,

Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin bu defa tarafından vârid olan tahrirât meâlinde iki yüz otuz yedi ve otuz sekiz senelerine mahsûben ber-vech-i emânet iltizâmı uhdende olan maktûl Tepedelenli Ali Paşa çiftlikâtından Mihaliç ve Metika nâm iki kıt'a çiftlik çiftleri Preveze ahalisine ve Fenale Çiftliği dahi mütesellim ve muhafız olanlara mukaddemâ müteveffa Hurşid Paşa tarafından bâ-buyruldu i'tâ ve taraf-ı Devlet-i Aliyye'ye inhâ olunmağın çiftlikât-ı mezbûr sana ihale olunan çiftlikât-ı merkûme defterine idhal olunmuş olduğundan çiftlikât-ı mezkûrun ahali ve muhafızına terk ve i'tâsı vakt-i hâl iktizâsından olduğunu tahrir ve inhâ eylediğin ecilden kuyûda müracaat olundukda ber-minvâl-i muharrer üç kıt'a çiftliklerin Preveze ahalisiyle muhâfız ve mütesellim olanlara bâ-irâde-i seniyye-i mülûkâne terk ve i'tâsiyçün emr-i şerif verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmağla iktizâsı mu'teberân-ı ricâl-i devlet-i aliyyeden hâlâ Darbhâne-i Âmire Nâzırı Mîr Hüseyin Hüsnü dâme ulüvvühûdan isti'lâm olundukda ber-mantûk-ı kuyûd Preveze ahalisiyle mütesellim ve muhafız bulunanlara terk olunmuş olan mârru'z-zikr üç kıt'a çiftlikler uhdende olan iltizâmât defterinden ifrâz ve ahali ve muhâfızına terk olduğunu müş'ir emr-i şerif ısdâr ve Darbhâne-i Âmire'ye ilmuhaberi i'tâsı menût-ı âlîşân idüğünü i'lâm etmekden nâşi mücebince tanzimi hususuna irâde-i aliyye ta'alluk edip ol vechile mütesellim ve muhafız olanlara terk olunmuş olan mârru'z-zikr üç kıt'a çiftlikler uhdende olan iltizâmât defterinden ifrâz olunmak üzere Darbhâne-i Âmire'ye ilmuhaberi verilmekle ifade-i hâli müş'ir işbu emr-i âlîşân ısdâr ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde keyfiyet irâde-i seniyye mantûk-ı emr-i şerifimden malumun oldukda müceb ve muktezâsı üzere amel ve harekete bezl-i cell-i himmet eylemek bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur.

Sadâret Tahrirât Dairesi Müdüriyeti

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne yazılan 9 Teşrîn-i Sânî [1]329 tarihli tezkirenin melfûfudur.

HR. SYS, 2055/8_4, 5

ذات صمدی
محمد رفیع

میر مکتب
بوسخا صوبہ

مخبره و مکتبه
یوسف خدیجه

خواجه نقیہ جلیلہ بنیاد ۷۷۷ھ میں تاجک تاجیک بنیاد

ÖZEL STATÜDEKİ TÜRK OKULLARININ PARALARINA EL KONULMASI

Selanik Midhat Paşa İslâm Sanayi Mektebi müdürünün, Manastır ve Üsküp'te bulunan sanayi mekteplerine ve bunların bankalarda bulunan paralarına Sırp Hükümetince el konulduğunu haber vererek Sırlarla yapılan müzakerelerde bu iki kurumun haklarının korunmasını talep ettiğine dair

SEIZURE OF THE MONEY OF THE TURKISH SCHOOLS IN SPECIAL-STATUS

The headteacher of Midhat Pasha Islamic Industrial School in Salonika informed that the industrial schools in Manastır and Üsküp and their money in the banks were seized by the Serbian government and demanded the rights of these two foundations to be protected at the negotiations with the Serbian

27 Kasım / November 1913

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

*Midhat Paşa İslâm Sanâyi Mektebi müdürünün Ziraat Nezâret-i Celîlesi'nden
mevdû' tahrirâtı suretidir*

Rumeli'de mektebimizden başka Manastır'da Kerim Paşa, Üsküb'de dahi Hâfız Paşa taraflarından birer mekteb-i sanâyi vücuda getirilerek isimleriyle tevsîm etmişler ve ahali-i hamiyet-mendânının muâvenet ve yardımlarıyla oldukça akâr da vücuda getirmişlerdir. Bu defaki muharebede her iki mekteb de yağma edilip el-yevm Sırb Hükûmeti'nin yed-i işgalinde bulunmakdadır. Bu mekteplerden Manastır Mektebi'nin tahlîsi için bundan beş mâh mukaddem Manastır'a azîmet etdim. Hükûmet nezdinde teşebbüsâtta bulunduğum gibi cemaat-i İslâmiyye'yi de müracaat-ı mütevâlîyede bulunmaları için teşvik etdim. Bundan mâadâ mezkûr mekteb müdürü ve mal müdürü tarafından Bank-ı Osmanî ile açılmış hesab-ı cârî neticesinde mektebin bankada mevcut bin yedi yüz kûsûr lirasının cemaat-i İslâmiyye'ye i'tâsı zımında banka direktörlüğüne müracaat etdim. Aldığım cevabda mebâliğ-i mezkûr hükûmet tarafından talep edilmiş olduğundan banka direktörü gördüğü ısrara mukâvemet edememiş ve Fransız ve İngiliz konsolosları da mebâliğ-i mezkûrun hükûmete aidiyetini tasdik etdiklerinden çaresiz kalarak te'diye etmiş imiş. Bunun üzerine hemen Avusturya Konsolatosu'na müracaatla böyle bir muamelede kendisinin neden hâzır bulunmadıklarını sual etdim. Cevaben bu muamelenin mensub oldukları devlet nezdinde memnuniyeti mûcib olmayacağını bildirdi. Bu cevabı alarak ve bankayı bir parça daha tazyik etdikden sonra ikinci direktörle birlikte İngiliz Konsolatosu'na müracaat olunmuşdur ve Fransız konsolosu da oraya gelmiştir. Şehirde mevcut sair mekâtib talebesinden birkaç efendi celb edilerek isticvâb edilip netice-i müzâkerâtda Manastır Kerîm Paşa Mektebi'nin hükûmet malı olduğuna karar verilmiş ve kendileri hükûmete müracaatla hakikati bildireceklerine söz vermişler idi. Ondan sonra hasbe'l-vazife Manastır'da kalamayarak Selanik'e avdet ettiğimden işi cemaat-i İslâmiyye'ye bırakmış idim. Halbuki Manastır'da iş görecektenseler hicret ettiği gibi kalanlar da hükûmetden fena hâlde yılmış olduklarından şimdiye kadar bir şey yapamamışlardır. Bu kere Dersaadet'de Sırb Hükûmetiyle müzâkerât cereyân etmekde olduğunu istihbâr eylediğimden her iki müessese-i hayriye-i İslâmiyye için icab eden makamâta iş'âr-ı keyfiyet buyurulmasını istihâm eylerim. Ol bâbda emr u fermân.

14 Teşrîn-i Sâni [1]329

Müdür-i Mekteb
Yusuf Sıddık

HR. SYS, 1992/1_64

لَا تَرْفَعُوا أَسْمَاءَكُمْ فَيُنَادُوا رَبَّكُمْ بِأَسْمَاءِ الْفِرْيَاسِ وَأَنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ

فاطمه زهرا - علی

رومانیا الحامہ ولتہ ارضہ کی مطاب اسلام پر
معلم غفرہ دائر

[illegible]

معارف عمومی بطری

۱۶ راجا کوٹلی ۱۷ سر سید کوٹلی

—acres
—2

بسم الله الرحمن الرحيم

عزک

۸۵۴ - ۸۶۸

امور سیاه

جده اعظم و خارجہ فاطمی دولتی متوسلین علیہ السلام

رومانیا دہ کی بنی و قیام

مروصہ ہمار کثیر لید

بکریہ صلی معاہدہ کی موجب رومانیہ الحاقہ اولیہ ارضیہ لائے اوقاف ہفتہ کی ۷ سہ ماہی ۱۹۱۱ قاری ۸۹۹۹
نورولو تقریرات سائر نقہ رتیا ہدی واصل دست تنظیم اولی ارضی مذکورہ نہ مختلف محمد نہ جمعیات اسلامہ تشکیل قسب
بوندک اعضا کی حکومتی قصہ یہ ایسہ و مذکور جمعیہ بر شخص معنی کی عنتری ایچوہ دہ مجلس معینان بر لایہ قانونی بقیم
قطنہ اوزرہ بولنہ اولیہ اوقاف مجموعہ عنہانہ ارادہ کی دوا داندیک تمیل و جہاتی اید بنائی و قطنہ نہ فقیر درمی
کیفیتینہ حکومتی سالف العرصہ جمعیات اسلامہ یہ قاسم ترک و جہال ایسہ اولادہ اوقاف کلجی بوندک دہ کافی السابہ
متر لیدی طرفہ تصرف و ادارہ نہ ممانعت اولیہ معارف و مذاہب فاطمی موسیو دیسکو دہ بلذات التماس و جہادہ اجاب
ایہ اولہ و ملاحقہ کی کندیہ سردانیہ ایہم مشارایہ رومانیہ حکومتی نقطہ نظری دہ بوندک نہ بولنہ لینی و اوقاف مذکورہ
ہفتہ طرف عاجزانہ واقع اولادہ طب و التماس موجب مساند ایہ کلجی و آخہ اوقاف مجموعہ عنہانہ جسہ ادارہ کی تأسیہ ایچوہ
حکومتی بوندک اوزرہ بر جہ تفتیش محققہ ایہ کلجی جواباً وعدہ و بیانہ ایہی شہار نظر رومانیہ الحاقہ اولیہ ارضیہ
B اوقافہ حکومتی جنب اولیہ امتیاز مہود اولیہ قطنہ و ایہیہ بوندک بر قصہ استقام ایہ یورہ جمہانہ قسبات لازم
و ممانعتی ترسوقہ کلجی B بولنہ قطنہ عرضہ مساعت ایہم اولیہ ایدہ اروزمانہ قطنہ و لی الاورکد B بوندک اولیہ

بکریہ سفیری

صف

ROMANYA'DAKİ İSLÂM VAKIFLARININ İDARESİ

Bükreş Antlaşmasıyla Romanya'ya bırakılan arazide bulunan İslâm vakıflarının idaresi, gelirlerinin tahsili, vakıf binalarının tamiri gibi işlerinin, kurulacak İslâm cemiyetlerine havale olunmasına dair Romanya Hükümeti nezdinde gerekli girişimlerde bulunulduğu

ADMINISTRATION OF THE ISLAMIC WAQFS (PIOUS FOUNDATIONS) IN ROMANIA

Necessary attempts were made with the Romanian government regarding that the administration of the Islamic pious foundations, the collection of their revenues, the repairing of the buildings belonged to them needed to be handed over to the Islamic societies that would be founded

4 Aralık / December 1913

Maârif-i Umumiye Nezâreti
Tedrisât-ı İbtidâiye Dairesi Müdüriyeti
Şube: 4
Hesabât
Hususî numara: 2146
Umumî numara: 165314

*Hulâsa: Romanya'ya ilhâk olunan arazideki mekâtib-i İslâmiyye'ye
muallim i 'zâmına dair*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletlü efendim hazretleri

24 Teşrîn-i Evvel [1]329 tarih ve 38741/120 numaralı tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhî-leri cevabıdır.

Bükreş Sulh Muâhedenâmesi mücebince Romanya'ya ilhâk olunan arazide kâin Dobric ve Balçık şehirlerinde muhassasâtı nezâret-i acizî bûdcesinden tesviye edilmekde olan iki mekteb-i rüşdî mevcut olmasına ve evvelce mezkûr arazi dahilindeki Tutrakan şehrinde te'sis olunan mekteb-i rüşdînin idâme-i mevcudiyetinde bir fâide-i sahîha görülemediği anlaşılarak lağvedilmiş olmasına binâen Romanya mekâtib-i İslâmiyyesi'ne müceddeden tahsisat i 'tâsına lüzum ve imkân görülememiş olmağla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

16 Zilhicce [1]331 / 4 Teşrîn-i Sânî [1]329

Maârif-i Umumiye Nâzırı
Şükrü

Bükreş Sefâret-i Seniyyesi

Aded: 28480/353

Umûr-ı Siyasiye

Romanya'daki mebânî-i vakfiye hakkında

Sadrıazam ve Hariciye Nâzırı Devletlü Fehâmetlü Said Halim Paşa Hazretleri'ne

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Bükreş Sulh Muâhedesi mücebince Romanya'ya ilhâk olunan arazide kâin evkâf hakkındaki 7 Teşrîn-i Sânî [1]913 tarih ve 38929/130 numaralı tahrirât-ı sâmiye-i nezâret-penâhîleri vâsıl-ı dest-i ta'zîm oldu. Arazi-i mezkûrenin muhtelif mahallerinde cemiyât-ı İslâmiyye teşkil kılınıp bunların azâsı hükûmetce tasdik edilmiş ve mezkûr cemiyetlerin birer şahs-ı manevî gibi tanınmaları için de Meclis-i Mebûsân'a bir lâyiha-i kanuniye takdim kılınmak üzere bulunmuş olduğundan evkâf-ı mebhûsün anhanın emr-i idaresi ve vâridâtlarının tahsil ve cibayeti ile mebânî-i vakfiyenin tamir ve termîmi keyfiyetlerinin hükûmetce sâlifü'l-arz cemiyât-ı İslâmiyye'ye tamamıyla terk ve havale edilmesini ve evlâdiye evkâf[ın]a gelince bunların da kemâ fi's-sâbık mütevellîleri tarafından tasarruf ve idaresine mûmâna'at olunmasını Maârif ve Mezâhib Nâzırı Mösyö Disisko'dan bizzat iltimas ve bu bâbda icab eden edille ve mülâhazâtı kendisine serd ve ityân eyledim. Müşârunileyh Romanya Hükûmeti'nin nokta-i nazarı da bu merkezde bulunduğunu ve evkâf-ı mezkûre hakkında taraf-ı acizânemden vâki olan taleb ve iltimas mücebince muamele edileceğini ve ancak evkâf-ı mebhûsün anhanın hüsn-i idaresini te'min için hükûmetin bunlar üzerinde bir hakk-ı teftiş muhafaza eyleyeceğini cevaben vaad ve beyân eyledi. Şu hâle nazaran Romanya'ya ilhâk olunan arazide kâin evkâfin hükûmetce zabtolunması ihtimali mevcut olmadığının ve ileride bu yolda bir tasavvur istişmam edilirse heman teşebbüsât-ı lâzime ve mâni'aya tevessül kılınacağı derkâr bulunduğuunun arzına müsâra'ât eylerim. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

4 Kânûn-ı Evvel [1]913

**Bükreş Sefiri
Bende
Safa**

HR. SYS, 2055/6_15, 21

خالد بن عبد الله بن خالد

22-19- VAC

$$\frac{2x^4}{x^6} = \frac{2x}{x^2}$$

209

~~else~~

و موسسات عائد تحت مبادی نقدی ادرج بیلد طغوز یوز قرنه بیه و کلیم و سائر
ضایعاتی ده آلتی یوز اتمه و هر مه قرنه سه متعلقه ضایعات مجموعی یدری بیلد
ایکی یوز سکلانه و ترغوسی ناهیه بیلد برابر هتایی مرکز قضای و سیوری و سیرالیم
ضایعات و قفیه بیلد بر بیلد یدری یوز سکلانه بر لیرای که سه هیته المجموع ایکی یوز
اتمیه بیلد او هیوز ستمه ورت لیرای بالغ ارقعه الوجه معلومات مذکوره
پاریس عالم قومیسوئنه در بیان اید یلم هیل اوقاف نه لیه اسکی تشکیل اید
اید و بیلد او زره قومیسوئنه مذکور هیته مرفوعه عثمانیه ریاسته تبلیغ قومیسوئنه
نهفته جلیل سرین قیاری و بالافه اوقاف نهفته جلیل نهفته بواسته دار
وارد ارمه لجه معلوماته مستقیمه و علی انبا قلم هیج قومیسوئنه مفسرین ریاسته
بافکر افاده اید لسه اولد یمن سیا قنده

İŞGAL SIRASINDA CAMİ, MESCİT, TEKKE VE VAKIF ESERLERİNE VERİLEN ZARARLAR

Edirne vilayeti başta olmak üzere Trakya'da bulunan cami, mescit, tekke ve vakıf eserlerine, düşman işgalinde bulundukları müddet içinde verilen zararların, kaybolan kıymetli mal ve eşyanın değerinin belirlenip Paris Maliye Konferansı'nda tazminat talep edilmek üzere Osmanlı delegelerine gönderilmesine dair

DAMAGES TO THE MOSQUES, TO THE DERVISH LODGES AND TO THE WAQFS (PIOUS FOUNDATIONS) MONUMENTS DURING THE OCCUPATION

The damages given to the mosques, the dervish lodges and the waqf monuments in Thracian, especially in Edirne and the values of lost properties during the enemy occupation were determined and a related report was sent to the Ottoman delegates in order to demand compensation at Paris Finance Conference

25 Şubat / February 1914

Bâb-ı Âlî

Hariciye Nezâreti

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

16036/4107

12 Şubat [1]329

Hulâsa: Edirne Vilâyeti dahilinde evkâf hasarâtı hakkında

Maliye Nezâreti'ne

Muharebe-i ahire esnasında düşman askeri tarafından işgal olunup bilâhare istirdâd kılınan arazi dahilinde kâin mebânî ve müessesât-ı vakfiyeye vâki olan tahribât ve emvâl ve eşyaya aid zâyîât mikdarının ve sirkat ve suver-i saire ile zâyî olan eşya ve emvâl-i vakfiye kıymetinin ve bir de hayrâtı arazi-i metrûkede ve akârâtı memâlik-i Osmaniyye'de kalmış olan evkâfa îrâs edilen bi'l-cümle zarar ve ziyanın mehmâ-emken tahkiki hakkında komisyon-ı mahsusuyla Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i Celîlesi beyninde sebk eden muhaberât neticesinde nefs-i Edirne ile tevabiinde kâin cevâmî' ve mesâcid-i şerife ve tekâyâ ile sair müessesât-ı vakfiyeye ârız olan hasarâtın mikdarı seksen üç bin üç yüz kırk iki ve sirkat ve suver-i saire ile zâyî olan eşya ve emvâl-i vakfiye kıymeti yirmi sekiz bin dokuz yüz on altı ve mülhakâtında kâin hayrât-ı şerifeden başlıcalarına vâki olan hasarât mikdarı yüz on dört bin dört yüz elli liraya ve Lalapaşa kazası dahilindeki mebânî ve müessesâta aid tahribâtın mikdarı üç bin dokuz yüz kırk beş ve kilim ve saire zâyîâtı da altı yüz altmış ve Çirmen karyesine müte'al-

lik hasarât mecmû'û yedi bin iki yüz seksen ve Terkos nahiyesiyle beraber Çatalca merkez kazası ve Silivri ve Büyükçekmece'deki zâyiât-ı vakfiye yirmi bir bin yedi yüz seksen bir liraya ki min-haysü'l-mecmû' iki yüz altmış bin üç yüz yetmiş dört liraya bâliğ olmakda olup malumât-ı mezbûrenin Paris Maliye Konferansı'nda dermiyân edilecek evkâf metâlibine esas teşkil edebilmek üzere bu bâbdaki evrak-ı muhabere ile beraber komisyon-ı mezkûr Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye Riyâseti'ne tebliğ ve tevdî'i zımnında nezâret-i celîlelerine tisyârı ve bilâhare Evkâf Nezâret-i Celîlesi'nden bu işe dair vârid olacak malumât-ı mütemmimemin dahi inbâ kılınacağı komisyon-ı mahsus riyâsetinden bâ-müzekkire ifade edilmiş olduğu siyâkında.

HR. SYS, 2073/12_2

املاك وفتحي
عليه
٦٤٩٨٥
٧٩

خارجہ رقم - خوردی با سامنے

ادب و سحر و نور و جلال و عظمت
کلم و محف و نف و حق

140

[illegible]

۶۶۸۵

عمومی	خصوصی	قارطون	قید نمروسی	مسود	تمیز	امور سیاسی شعبی مدبری	مدیر عمومی	ملفوظات
تاریخ	خلاصه	۱۷۶-۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲			۱۷۶-۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲	۱۷۶-۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲	۱۷۶-۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲	۱۷۶-۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲ ۱۹۶-۲۲

**BULGARLARIN EDİRNE'DEN KAÇIRDIKLARI
NÂDİR İSLÂM ESERLERİ**

Bulgar işgali esnasında Edirne Sultan Bayezid Camii'nden alınıp Sofya'daki müzeye götürülen iki Mushaf ile antika dört seccadenin yerine konulmak üzere iadesi için Bulgar Hükümeti nezdinde gereken teşebbüsün yapılmasına dair

**THE RARE ISLAMIC ARTS SMUGGLED BY
THE BULGARIANS FROM EDIRNE**

Attempts to be made for the return and the replacement of the two Qurans and four antique praying rugs which were brought to the museum in Sophia from Edirne Sultan Bayezid Mosque

16 Mart / March 1914

Nezâret-i Evkâf-ı Hümayûn
Emlâk-ı Vakfiye Kalemi
Umumî: 64985
Hususî: 79

*Edirne'de Sultan Bayezid Cami-i Şerifi'nden ahz edilen
kilim ve mushaf-ı şerif hakkında*

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Sâmi'si'ne

Ma'rûz-ı çâkerleridir

Edirne'de Sultan Bayezid Cami-i Şerifi'nden esna-yı istilada Sofya'daki müzehâne için hademesi yedine verilip bu kere Edirne Evkâf Müdürlüğü'nün 22 Kânûn-ı Sânî [1]329 tarih ve iki yüz yedi numaralı tahrirâtı ile irsâl ve leffen takdim kılınan makbuz mukabilinde ahz edilen iki adet mushaf-ı şerif ile dört adet kâr-ı kadim halı seccadenin hayrât-ı şerifeye aid olmasından dolayı Bulgaristan Hükümeti nezdinde teşebbüsât-ı lâzımede bulunularak bunların iadesi esbâbının istikmâli ile neticesinin inbâsı mütevakkıf-ı himem-i aliyye-i nezâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

10 Rebûlâhîr 1331 ve 23 Şubat 1329

Evkâf Nazırı Nâmına

Müsteşar

Ahmed Cevdet

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
16389
Tarih: 3 Mart [1]330

*Hulâsa: Bulgarlar tarafından Sultan Bayezid Cami-i Şerifi'nden
zabtolunan eşyaya dair*

Sofya Sefâret-i Seniyyesi'ne

Edirne'de Sultan Bayezid Cami-i Şerifi'nden esna-yı istilada Sofya'daki müzehâne hademesi tarafından makbuz mukabilinde ahz edilen iki kıt'a mushaf-ı şerif ile dört aded kâr-ı kadim halı seccadenin hayrât-ı şerifeye aidiyeti cihetiyle Bulgar Hükûmeti'nden istirdâd ve iadesi esbâbının istikmâli Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'nden bâ-tezkire iş'âr olunmuş ve mârru'z-zikr makbuz leffen irsâl kılınmış olmağla bu bâbda iktizâ eden teşebbüsâtın ifası ile neticesinin inbâsı mütemennâdır.

HR. SYS, 1964/4_38,39

دولت عثمانیه

مکتبه

۱۶۶
۶۲

مکتوب
۹

۵

مهر سایه جناب نه شاهیه

امیر ارمن صیریه محمد سرکاجی خان

مردم بنام خدا

بسم الله الرحمن الرحیم تاریخ ۱۷۶۹ / ۱۲۵۹ زمره ابد سوخت دست نفیلم و تکویم جای کریمه الهامه ارمان نه شاهیه سیر و سیرور ده کاشه اولوب برناه نه طاعتی تاج نه اولور و تخریب ابدیله جواس و مساجد و سائر نه موجود مسکلات عظیمه به رعنا الدیرید بیلا ندرن سکره و فطوفانیا رر والدیرید بیلا ندرن ده کاشی میسه برنظمه جدول لغا تقدیم بیلا ده احسانه لری فایضه اولوب باره اورو فزانه عیلت ولی الارکده سیرور کاشیه

سید محمد ۹۱۶

جوری

دولت عثمانیه
مکتبه

تفصیل بر ایستادگی فطوح اقبالان تفصیل

نورس

- ۱ — جنبه دایره سده لایه سلیمانیه جامع سربینا اولوب سربوزی بفارین استغالی زمانه جامع مذکور ایله ارقه طرفه رؤیت اولغانه « بادلا ملت » مکتبه عسکرانامه ایستدی بونفر تخریبات اولوب بدو الماسد واکلاسه اول بوناری بونامه عساکری طرفه استغالی ایستکله بفارین زن ایستکلی بالجه مساکه عساکر بونانیه طرفه استغالی ایستکله و جمیع مذکورده هم عساکر و همه بیل رمدی طرفه ایوم فطوح اقبالان ایستکله ایستکله قلب ایستکله . ارقه طرفه رؤیت ایستکله « بادلا ملت » مکتبه ده الیرم فصری اولورده عساکر بونانیه طرفه استغالی .
- ۲ — تانارغانو ده مکتبه لایه عینی زاده صوفی علی بک درگاه و جمیع سربینا اولوب برون ادرجه بفارین و سوزفا بونانیه طرفه استغالی ایستکله و جمیع عساکر فزونده اجهات ایستکله فزونجه و سوزفا افراد جمیع درونه کیریدیه جده و رجده تخریب بار و افکند .
- ۳ — عینی زاده صوفی علی بک درگاه سلاسله دایره اولوب برون جمیع فطوح اقبالان ایستکله .
- ۴ و ۵ — عینی زاده صوفی علی بک درگاه سربینا اولوب برون جمیع و سلاسله دایره مکتبه تخریب ایستکله .
- ۶ — عایشه غانوه مکتبه سربینا اولوب برون باینه بفارین و سوزفا بیل رمدی طرفه لایه مکتبه تخریب ایستکله .
- ۷ — غازی ادره نوی جمیع سربینا در دین کی مکتبه اولوب بونامه عساکری افغانه ایستکله و مکتبه یخچه و فیورک و طبعه یار مکتبه لایه مکتبه تخریب ایستکله کی جمیع عساکر بونانیه فزونجه بیل طولا سلفه و فکری کویسه و انجه و فوجی لایه سلاسله مکتبه ادره چون زمانه مکتبه ایستکله .
- ۸ — مکتبه یاکا جامع سربینا اولوب برون مکتبه جوارخ لایه سلاسله مکتبه فطوح اقبالان قلب و جمیع جوارخ عساکر بونانیه مکتبه فوج عساکری ایستکله ایستکله بیل سربینا ایستکله . بونفر مکتبه ده و فوجی لایه سلاسله مکتبه ایستکله کی چون زمانه مکتبه اولوب ایستکله .

فطوغرافیاکی الزامیه بانی اسامی

- 4 — سیر و اعدادی مکتبی [جماعت اسراریه عائد در] اورپ عاشر برنانه نه نسیب
و وقتش که تجویس بنا در وقت سردی راه الشرق فخرانده به طبع اینده کلی بر صره ده
بر برنانه انسه المیه اطمینان سنه و غیرت ایدیکل برده هر کسی ایشان الوب میفهمد
مذکور لاریک بنا لامله بخند اولده که ایوب عرصه عاقله برنانه بر مل انصافه کانه
بر تیره غانه به بغیر اولده نه الحاد ایدیه .
- ۱۰ — خلیل یاسا محمد سده شفیه در سس در وقت عاشر برنانه اسلام ایدیکل لامله
تخریب ایدیه .
- ۱۱ — فراغانه در سس ، خلیل یاسا سس ، انجیل انانه ابتدای مکتبی ، مکتب کبر و گرانده ای ،
احمد یاسا مکتبی کی منفرد بانی اسلام برده ایوب فطولی اولده عاشر برنانه تحت آغلا ده
بر لوب بالطبع بر نکرده ده و اعطای تخریب ایدیکلده ایسه ده تخریبانده در جسنه
وانت اولده و با فطوغرافیا رین المیه سکل اولغله با کله قضا و رید آغلا ایدیه .
- قراده کی جوامع و ساجده ده به هر غه با تخریب و یا
کلیسا و خرابیه مکتبه تحویل ایدیکل در
استخبار ایدیکل سونجور :
- ۱۲ — رسوله اوده جامع شریفی بری و مدینه کجه مایس و اعقله بالطبع اید لامله
همه ایدیه و ایدیکل سلاطین اوزرینه فخرانه ده به فخرانه کی کولنج بر جواب و لیکه
مکتب و خرابیه مکتبه قلبه ایدیه .
- ۱۳ — ذلحه نصیه سده ادرط جاسی و دیگر به جامعه به برنجی لامله تخریب دیگر لامله
ناره من احاده اینکدر در سلاطین ایدیه ایسه ده نه مجا سس بر لکته و نه ده
سلاطینه بر جواب ستانی و لیکه .

SİROZ'DA BULUNAN DİNÎ YAPILARA YUNAN İŞGALİNDE VERİLEN ZARAR

Siroz'da bulunan cami, mescit gibi Müslümanların ibadethanelerine Yunan işgalinden sonra verilen zarar ve tahribatı gösteren fotoğraflar ile fotoğrafı çekilemeyenlerin mevcut durumunu ve işgalden sonra hangi amaçla kullanılmakta olduklarını anlatan raporun Siroz Şehbenderi tarafından gönderildiğine dair

THE DAMAGES TO THE RELIGIOUS MONUMENTS IN SIROZ DURING THE GREEK OCCUPATION

The photographs showing the damages and destructions to the Muslim places of worship during the Greek occupation of Siroz and the report about the present situation of those whose photos could not be taken and about what purposes they were used for was sent by the Consul of Siroz

2 Temmuz / July 1914

Devlet-i Osmaniyye
Şehbenderliği
Aded: 146/69
Melfûf: 9

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Nezâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı bendegânemdir

21 Mayıs [1]914 tarih ve 47269/1524 numara ile muvaşşah dest-i ta'zîm ve tekrîm-i çâkerîye alınan emirnâme-i nezâret-penâhîleri mücebince Siroz'da kâin olup Yunan mezâlîmi netâyicinden olarak tahrib edilmiş cevâmî' ve mesâcid ve sairenin mevcut müşkilât-ı azîme-ye rağmen aldırılabilenlerin sekiz aded fotoğrafları ve aldırılamayanların da esâmîsini mübeyyin bir kıt'a cedvel leffen takdim-i pîşgâh-ı âsafâneleri kılınmağın ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

2 Temmuz [1]914

Siroz Şehbenderi
Bende
Sabri

Devlet-i Osmaniyye
Şehbenderliği

Takdim edilen fotoğrafların tafsilâtı.

Numara 1- Hazinesdar Mahallesi'nde kâin Süleyman Efendi Cami-i Şerifi olup Siroz'u Bulgarların işgali zamanında cami-i mezkûr ile arka tarafında rü'yet olunan "Yâdigâr-ı Millet" Mektebi'ne asker ikame edilmişdi. Bunlar tahribât-ı evveliyeye bed' eylemişler ve ikmâ-linden evvel buraları Yunan asâkiri tarafından işgal edilmekle Bulgarların terk eyledikleri bi'l-cümle mesâkin asâkir-i Yunaniyye tarafından da işgal edilmiş ve cami-i mezkûr da hem asâkir ve hem de yerli Rumları tarafından el-yevm fotoğrafiyada irâe edilen şekle kalb edilmişdir. Arka tarafda rü'yet edilen "Yâdigâr-ı Millet" Mektebi de el-yevm fuzulî olarak asâkir-i Yunaniyye tarafından meşguldür.

2- Tatar Hatun Mahallesi'nde kâin Aynî-zâde Sofu Ali Bey Dergâh ve Cami-i Şerifi olup bu dahi evvelce Bulgarlar ve muahharan Yunanîler tarafından işgal edilmiş ve cami avlusunda askerî fırınları ihdâs edilip fırıncı ve sair efrâd camiin derûnuna girilemeyecek derecede tahribine yardım etmişlerdir.

3- Aynî-zâde Sofu Ali Bey Dergâhı selamlık dairesi olup bu dahi cami misillü tahrib edilmiştir.

4 ve 5- Aynî-zâde Sofu Ali Bey Dergâhı Medresesi olup bu dahi cami ve selamlık dairesi misillü tahrib edilmiştir.

6- Ayşe Hatun Mahallesi Mescid-i Şerifi olup bu dahi bidâyetde Bulgarlar ve muahharan yerli Rumlar tarafından kâmilten tahrib edilmiştir.

7- Gazi Evrenos Cami-i Şerifi ve derûnundaki medrese olup Yunan asâkiri ikame edilmiş ve medresenin pencere ve kapıları ve dış parmaklıkları kâmilten tahrib edildiği gibi camiin havlisinde asâkir-i Yunaniyye'[nin] hınzır bile dolaştırdıkları görülmüş ve ancak vuku bulan şikâyet-i mükerrere üzere son zamanlarda men'î mümkün olabilmıştır.

8- Mustafa Paşa Cami-i Şerifi olup böyle muhteşem bir camiin civarında kâin mezarlık mahalli talimhâneye kalb ve cami civarında asâkir-i Yunaniyye'nin def'-i hacetleri için icab eden mahaller bile tertib edilmişdi. Bunun hakkında da vuku bulan şikâyât-ı müte'addide neticesi son zamanlarda men'î mümkün olabilmıştır. *

Fotoğrafyası Alınamayan Mebânî Esâmîsi

9- Siroz İ'dâdî Mektebi (Cemaat-i İslâmiyye'ye aiddir.) olup asâkir-i Yunaniyye'nin teseyyüb ve dikkatsizliği neticesi bina derûnunda merdiven altında kazanla yemek tabh etdikleri bir sırada merdiven ateş almış, itfâsına sa'y u gayret edileceği yerde herkes eşyasını alıp çıkmakla mezkûr kârgîr bina kâmilen muhterik olmuştur ki el-yevm arsa hâlinde bulunan bu mahal, ittisâlinde kâin bir kahvehâneye bahçe olarak ilhâk edilmiştir.

10- Halil Paşa Mahallesi'nde Şefik Bey Medresesi derûnunda asâkir-i Yunaniyye iskân edilmekle kâmilen tahrib edilmiştir.

11- Karahâne Medresesi, Halil Paşa Rüşdiyesi, İncil İnas İbtidâî Mektebi, Mekteb-i Kebîr-i Zükûr-ı İbtidâî, Ahmed Paşa Mektebi gibi müte'addid mebânî-i İslâmiyye de el-yevm fuzulî olarak asâkir-i Yunaniyye taht-ı işgalinde bulunup bittab' bunların da dahilleri tahrib edilmekte ise de tahribâtın derecesine vâkıf olmak veya fotoğraflarını almak müşkil olmağla yalnız ta'dâdlarıyla iktifa edilmiştir.

Kurâdaki cevâmi' ve mesâcidin de birçoğu ya tahrib veya kilise ve Hristiyan mektebine tahvil edilmişlerdir. İstihbar edilenleri şunlardır:

12- Resulova Cami-i Şerifi yerli Rumlar tarafından geçen Mayıs dahilinde balta ile kâmilen hedm edilmiş ve edilen şikâyât üzerine fırtınadan yıkılmışdır gibi gülünç bir cevap verilmiştir. Mekteb dahi Hristiyan mektebine kalb edilmiştir.

13-Zilhova kasabasında Orta Camii ve diğer bir camiden birini kâmilen tahrib diğerinin de sairesini ihrâk etmişlerdir. Şikâyât edilmiş ise de ne mütecâsiri bulunmuş ve ne de şikâyâta bir cevab-ı şâfi verilmiştir.

HR. SYS, 1961/16_1-10

* Yazıda bahsedilen 8 numaralı fotoğraf belgelerin arasından çıkmamıştır.

BELGE REFERANSLARI

DOCUMENT REFERENCES

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ

Bâbîâli Evrak Odası Tasnifi

BEO, 4107/308009	BEO, 4111/308307_1
BEO, 4107/308009	BEO, 4111/308307_1
BEO, 4119/308868	BEO, 4120/308968_1
BEO, 4119/308868	BEO, 4120/308968_1
BEO, 4121/309025_2, 3	BEO, 4152/311337
BEO, 4121/309025_2, 3	BEO, 4152/311337
BEO, 4165/312314	BEO, 4167/312457
BEO, 4165/312314	BEO, 4167/312457
BEO, 4171/312774_1,2,3	BEO, 4185/313849
BEO, 4171/312774_1,2,3	BEO, 4185/313849
BEO, 4194/314540	BEO, 4195/314618
BEO, 4198/314824_1,2	BEO, 4199/314866_1,2
BEO, 4199/314918_1,2	BEO, 4206/315396_3-7
BEO, 4209/315648	BEO, 4210/315685
BEO, 4218/316298	BEO, 4220/316447_1, 3
BEO, 4241/318036_1,2	BEO, 4241/318040
BEO, 4249/318656	BEO, 4227/316988
BEO,4222/316622_4,5	

Dâhiliye Nezareti Tasnifi

DH. EUM. MH, 77/58	DH. HMŞ, 27/29
DH. EUM. MTK, 77/28	DH. KMS, 4/2_1,2,5,6
DH. EUM. MTK, 47/24_1,2	DH. KMS, 63/13_1-4
DH. EUM. VRK, 27/40_1-6	

Hariciye Nezareti Tasnifi

HR. SYS, 1961/4_8,10,11	HR. SYS, 1961/16_1-10
HR. SYS, 1962/1_41,42	HR. SYS, 1963/1_93
HR. SYS, 1964/4_38,39	HR.SYS, 1964/5_1,2
HR. SYS, 1967/3_11,13,15	HR.SYS, 1967/3_18,19
HR.SYS, 1967/3_61,62	HR.SYS, 1967/3_126
HR.SYS, 1974/1_7	HR. SYS, 1974/1_32
HR. SYS, 1974/1_36	HR. SYS, 1974/1_42
HR. SYS, 1974/1_49	HR. SYS, 1974/1_51
HR. SYS, 1974/1_54	HR. SYS, 1974/1_59
HR. SYS, 1974/1_63	HR. SYS, 1974/1_96
HR. SYS, 1974/1_101	HR. SYS, 1974/1_152
HR. SYS, 1974/1_175	HR. SYS, 1974/1_182

HR. SYS, 1974/1_223	HR. SYS, 1974/1_230-232
HR. SYS, 1975/1_1,2	HR. SYS, 1975/1_47
HR. SYS, 1975/1_57, 133, 135, 140, 143	HR. SYS, 1975/1_71
HR. SYS, 1975/1_102	HR. SYS, 1975/2_8
HR. SYS, 1988/6_3	HR. SYS, 1990/7_57
HR. SYS, 1990/7_58	HR. SYS, 1991/5_64
HR. SYS, 1992/1_64	HR. SYS, 1996/1_36,37
HR. SYS, 1996/1_95	HR. SYS, 2007/1_277
HR. SYS, 2008/1_212, 213	HR. SYS, 2008/1_245-246
HR. SYS, 2010/3_26	HR. SYS, 2010/8_2, 5
HR. SYS, 2011/2_30	HR. SYS, 2012/1_31,32
HR. SYS, 2012/1_89, 90, 98	HR. SYS, 2012/1_105, 106
HR. SYS, 2013/1_92, 94, 98	HR. SYS, 2013/1_129,130
HR. SYS, 2013/1_154, 156	HR. SYS, 2013/2_49
HR. SYS, 2013/2_65, 76, 79 -89, 91	HR. SYS, 2015/1_64, 65, 69
HR. SYS, 2015/1_241, 242	HR. SYS, 2018/1_3, 4
HR. SYS, 2018/1_17, 19	HR. SYS, 2018/4_11-13
HR. SYS, 2021/1_15-17	HR. SYS, 2027/1_96
HR. SYS, 2027/1_149	HR. SYS, 2029/14_4,5,7
HR.SYS, 2030/12_14,15	HR.SYS, 2035/1_7, 21
HR. SYS, 2041/2_5	HR. SYS, 2042/4_9

Mabeyn Evrakı Tasnifi

MB, 904/9_1-3

Meclis-i Vükela Mazbataları

MV, 175/56

MV, 175/79

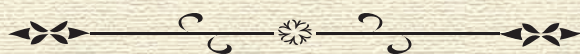
Şura-yı Devlet Evrakı

ŞD, 38/36_1-3

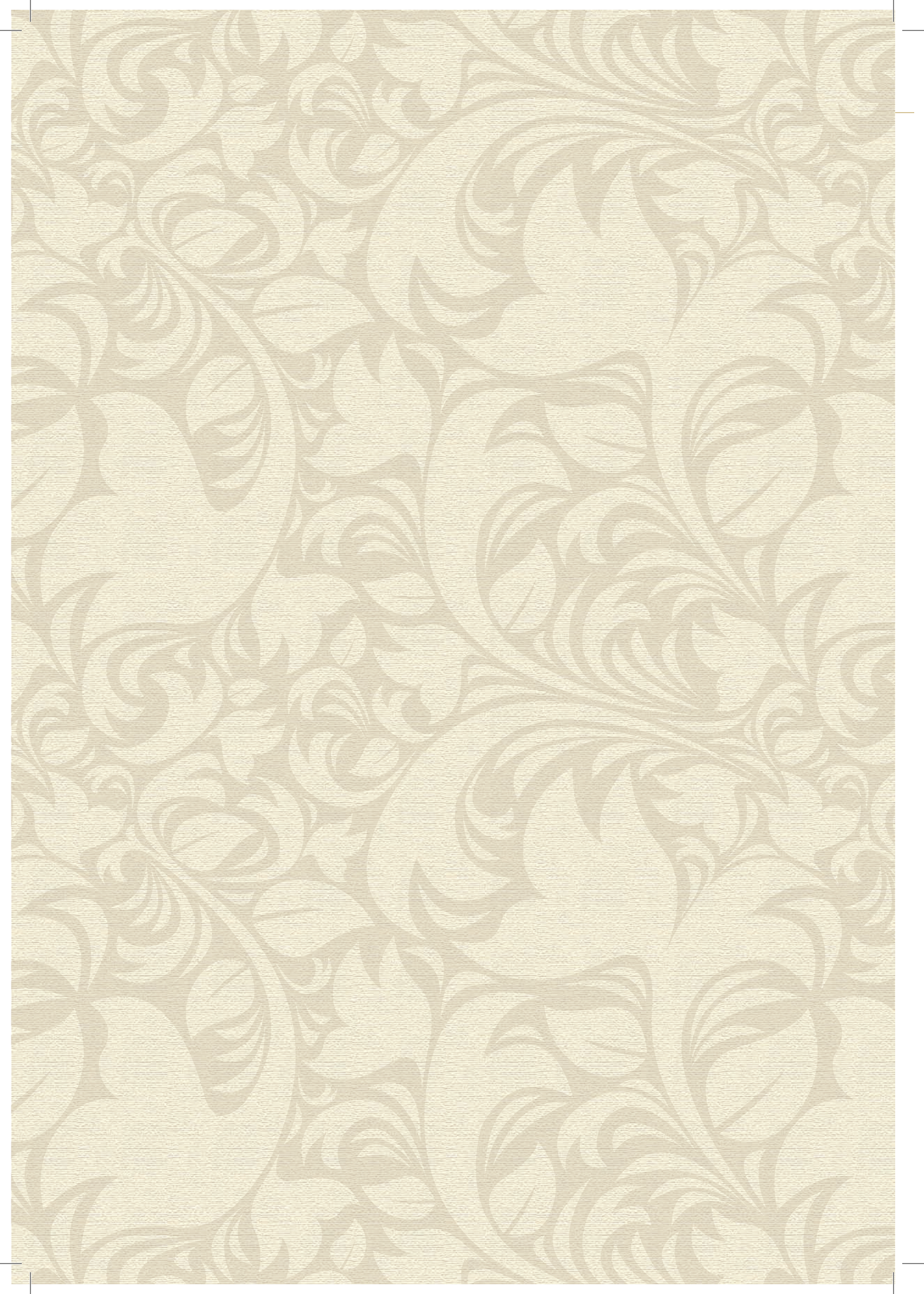
ŞD, 38/10

ŞD, 86/41_1,2,3

İNDEKS

INDEX

A

- Abacılarbaşı Meydanı, 111
Abdi oğlu Hakkı
10. Topçu Y. [Alay] 2. T.[Tabur] 1.
K.[Bölük] Nefer, 631
Abdullah, 336
Abdurrahman [Vefik]
Maliye Nâzırı, 328
Âbid oğlu Ali
10. Topçu Y. [Alay] 2. T.[Tabur] 1.
K.[Bölük] Nefer, 631
Abidât-ı diniye, 672, 673
Abidin Efendi
Ustrumca Redif Taburu Tabibi, 335
Adalar Denizi, 155, 479
Adam Block
İngiliz Dâyinler Vekili Sir, 488
Adam Blok
Sir, 489
Adana Vilayeti, 57, 58, 84, 255
Aden, 195
Adil
Edirne Valisi, 150, 155, 170, 172
Adil Bey
Mekteb-i Hukuk Müdürü, 606
Adliye ve Mezâhib Nezâret-i, 424, 425
Ağa Tangelos
Kırkkilise Metropolitidi, 140, 141
Ahali-i Hıristiyanıyye, 69, 322, 335, 359
Ahiçelebi, 388
Ahmed Agâh
Siroz Mevlevî Şeyhi, 345
Ahmed bin Ali
Selanik Müftüsü, 615
Ahmed Cema
İstanbul Muhafızı, 274, 275
Ahmed Cevdet
Evkâf Nazırı Nâmına, 696
Ahmed Fevzi
Kırcaali Hükûmet-i Muvakkate Re'îsi,
171
Ahmed İzzet
Başkumandan Vekili, 89, 137, 184
Ahmed Nuri
Edirne Müftüsü, 375
Ahmed Paşa Mektebi, 706
Ahmed Reşid
Bâbîâli Hukuk Müşaviri, 343
Ahmed Şeyh Hacı Efendi
Sülâle-i Sıddıkîyeden, 195
Ahmedbey Rum köyü, 122
Ahriyânlar, 169
Akdeniz vapuru, 621
Aladağ Bulgar köyü, 122
Alasonya, 224
Alay Kumandanlığı
İnöz'de müretteb, 172
Ali Ago, 336
Boymitsa'dan, 336
Ali Fethi
Sofya Sefiri, 391
Ali Kemâl
Şehbender, 105
Ali oğlu Mehmed
Baforit ahalisinden, 404
Alman Hey'eti, 519
Almanya, 677
Almanya Atina Sefâreti, 237, 239
Almanya Çetine Sefâreti, 621
Almanya Dersaâdet Sefâreti, 601
Almanya Hükûmeti, 571
Almanya Konsoloshânesi, 208, 209, 613,
614
Almanya Sefâreti, 208, 209, 238, 239,
245, 247, 269, 343, 489, 497, 528, 529,
542, 621, 635, 638, 639
Atina'da, 529
Altıncı Sırb Alayı, 39
Amerika Hariciye Nezâreti, 581
Amerika Hükûmet-i Müttehidesi, 581
Amerika Misyonerler Cemiyeti, 223
Anadolu, 221, 232, 247, 284, 289, 524,
616, 617
Anadolu ahalisi, 222, 605, 606
Anadolu Şimendifer Kumpanyası, 519
Anadolu-i Şahane, 219
Anadolulu, 606, 613
Ankara Vilayeti, 57, 58, 84, 255
Apostol Kalmiya
Sofulu Tüccarândan, 134

Araplar, 193
Arda havzası, 155
Arhimanderit Batrikyos
 Dimetoka Rum Metropolid Vekili, 135
Arnavud muhacirleri, 285, 470
Arnavudköy, 322
Arnavudlar, 284, 470, 471, 480
Arnavudluk, 115, 467, 468, 470, 471, 479,
 480, 519
Arnavudluk ahalisi, 468, 470, 471
Arnavudluk Hükûmeti, 467, 471
Arnavudluk Hükûmet-i Cedîdesi, 470,
 471, 480
Arnavudluk Hükûmet-i Muvakkatesi, 467
Arnavudluk meselesi, 29
Asâkir-i İşgaliye Kumandanlığı, 488
Asâkir-i Osmaniyye, 40, 61, 67, 76, 102,
 105, 123, 124, 145, 176, 177, 193, 331,
 335, 358, 359, 368, 369, 581, 645, 647,
 654, 655, 656
Asir Mutasarrıflığı, 57, 58, 84
Aso
 Tine karyesinden, 313
Asya, 41, 567
Asya-yı Osmanî, 616
Aşıklar karyesi, 336
Atina, 300, 442, 528, 635, 646, 655
Atina Mukâvelenâmesi, 445, 457, 470,
 471, 646, 654, 656
Atina Sefâreti, 143, 284, 290, 467, 469
Atnaş Efendi
 Rum cemaatinden, 171, 173
Avam Kamarası, 91, 114
Avlonya, 222
Avrethisar, 211, 337
Avrupa, 50, 63, 91, 115, 128, 133, 137,
 150, 158, 180
Avrupa Düvel-i Muazzaması, 85, 358, 363
Avusturya / Macaristan, 41, 71, 72, 211,
 403, 563
Avusturya Harbiye Nezâreti, 79
Avusturya Hariciye Nezâreti, 181
Avusturya Hükûmeti, 109
Avusturya Konsolatosu, 685
Aydın Vilayeti, 57, 58, 84, 247, 255, 281

Ayıntab Mutasarrıflığı, 313
Aynî-zâde Sofu Ali Bey Dergâh ve Cami-i
 Tatar Hatun mahallesi, 703
Aynî-zâde Sofu Ali Bey Dergâhı
 Medresesi, 704
Ayşe Hatun Mahallesi Mescid-i Şerifi, 705
Ayzen Bart
 Doktor, 128

B

Babaeski, 122, 184, 202, 203, 362
Bâb-ı Âlî, 22, 23, 26, 47, 50, 61, 63, 66,
 69, 71, 76, 79, 91, 94, 99, 102, 111, 114,
 127, 132, 133, 134, 137, 140, 141, 145,
 176, 181, 184, 218, 237, 238, 245, 251,
 255, 259, 264, 279, 280, 289, 298, 299,
 300, 304, 311, 312, 321, 343, 368, 374,
 378, 387, 408, 409, 412, 419, 425, 438,
 450, 457, 467, 470, 479, 481, 487, 488,
 491, 496, 499, 510, 511, 524, 528, 529,
 531, 542, 543, 555, 570, 571, 574, 580,
 585, 589, 592, 593, 597, 601, 621, 622,
 626, 631, 635, 638, 645, 654, 655, 662,
 682, 683, 685, 692, 697
Bâb-ı Fetvâ, 348, 357
Babyak, 387, 388
Bağdad Vilayeti, 57, 58, 84
Baha Bey
 Aza, 252
Bahr-i Siyah, 479
Bahriye Birinci Daire, 202
Bahriye Umum Kumandanlığı, 137
Bakü, 105
Balabancık
 Müslüman köyü, 369
Balcı Dimitraki
 Dava Vekillerinden, 134
Balçık, 47, 688
Balkan Devletleri, 159, 467, 489, 524,
 546, 679
Balkan Düvel-i Müttfikası, 479, 480
Balkan Harbi, 177, 348, 631
Balkan Hükûmâtı, 30, 108, 403, 470, 503,
 504, 519, 521, 580, 581, 662
Balkan ittifakı, 114

- Balkan Muharebesi, 115, 133, 134, 479, 480, 555, 638, 639, 677
Balkan Şibh-i Ceziresi, 127
Balkan Umûrî Maliye Komisyonu, 503
Balkan umûr-ı maliyesi, 128
Balkanlar, 41, 50, 241, 403
Balkanlılar, 519, 520
Bank-ı Osmanî, 239, 487, 489, 495, 541, 685
Bar, 621
Basra Vilayeti, 57, 58, 84
Basri
Başşehbender Vekili, 192
Başkumandanlık Vekâleti, 69, 85, 89, 122, 132, 184, 378
Batavya Başşehbenderliği, 193
Baumann Paşa
Jandarma Müfettiş-i Umumîsi, 566, 567
Behiç Bey
İltisak Hattı Komiseri, 546
Belçika Sefâreti, 519
Belgrad, 40, 41, 45, 46
Belgrad Sefareti, 45, 284
Berchtold
Kont, 32, 71, 145, 593
Bergama, 301
Bergstone, 91
Berlin, 61, 99
Berlin Muâhedenâmesi, 553
Berlin Sefareti, 127, 677
Beşere, 400, 405
Beyrut Vilayeti, 57, 58, 84
Biga sancağı, 298
Bils Mc Ken, 223
Birköprü, 400, 405
Birunâbâd köyü, 299
Bitlis Vilayeti, 57, 58, 84
Bogot, 400, 405
Bolayır, 58
Bolayır Kolordusu, 132, 133, 134
Bolu, 57, 58, 84, 255
Bombay, 192
Bosna, 311
Boşnak, 335
Brana Mevkii Askerî Tabâbeti, 560
Brindizi, 211
Buca köyü, 299
Bulgar, 23, 24, 40, 41, 133, 172, 181, 275, 344, 345, 349, 358, 362, 400, 404, 405, 412, 413, 421, 441
Bulgar ahalisi, 23, 176, 177, 335, 362, 389, 400, 633
Bulgar askeri, 123, 124, 134, 180, 322, 324, 344, 358, 359, 369, 374
Bulgar esirleri, 40
Bulgar eşkıyası, 322, 323, 324, 328, 329, 344
Bulgar Hükûmeti, 23, 67, 141, 177, 275, 360, 361, 362, 363, 374, 387, 389, 391, 402, 531, 532, 555, 601, 638, 639, 677, 697
Bulgar komiteleri, 170, 171, 177, 322, 388, 404
Bulgar mezâlimi, 69, 111, 137, 171, 173, 378
Bulgar ordusu, 39, 46, 50, 133, 134, 176, 337, 368, 375, 381, 525, 555
Bulgaristan, 29, 32, 35, 39, 41, 45, 47, 53, 66, 67, 69, 71, 72, 77, 102, 108, 114, 115, 150, 176, 177, 180, 181, 246, 264, 265, 269, 359, 363, 389, 391, 419, 420, 421, 424, 425, 438, 439, 441, 468, 471, 480, 553, 556, 593, 596, 597, 601, 626, 638, 639
Bulgaristan Hükûmeti, 53, 66, 84, 161, 177, 184, 195, 343, 388, 405, 424, 425, 531, 593, 627, 696
Bulgarköy, 322
Bulgarlar, 22, 23, 24, 39, 40, 41, 45, 46, 53, 63, 67, 69, 72, 84, 111, 122, 123, 133, 134, 137, 141, 143, 145, 150, 151, 155, 158, 169, 170, 172, 177, 218, 246, 265, 321, 329, 335, 349, 357, 365, 369, 370, 378, 379, 382, 383, 387, 388, 401, 404, 412, 413, 419, 563, 570, 571, 574, 575, 592, 627, 631, 632, 697, 702, 703, 705
Buzgad çayı, 150

Bükreş, 108, 143
Bükreş Sulh Muâhedes, 688i, 689
Büyük Cami, 362
Büyük Karaburun, 567
Büyükçekmece, 693

C-Ç

Canik Mutasarrıflığı, 57, 58, 84, 255
Caribrod mülakatı, 29
Cavid Bey
 Umûr-ı Nafi‘a Komisyonu Azâsı, 505
Cemaat-i İslâmiyye, 195, 361, 363, 374,
 408, 606, 613, 614, 615, 685, 706
Cemil Bey
 Dimetoka eşrafından, 322
Cenevre, 542, 543
Cezâir-i Bahr-i Sefid, 115
Cindere
 Müslüman köyü, 369
Cisr-i Ergene, 321
Conlic
 Sırb Murahhası Mösyö, 518
Crawford
 Sir, 504
Cuma-i Bâlâ, 329, 419, 420
Çanakça, 632, 633
Çarşı Camii
 İskeçe, 348
Çatalca, 32, 58, 284, 362, 368, 693
Çavuş
 Müslüman köyü, 369
Çelebi Efendi
 Konya'da, 343
Çepelli, 400, 405
Çetine Almanya Sefâreti, 621, 622
Çiftlikköy Rum köyü, 122
Çinebane, 400, 405
Çinpe havzası, 387, 388
Çirmen karyesi, 692
Çokalı
 Müslüman köyü, 369
Çorlu, 58
Çoryan, 400
Çukurköy, 400, 405

D

Dağıstan, 105
Dahiliye Nezâreti, 24, 57, 58, 84, 151,
 172, 173, 176, 228, 229, 232, 233, 241,
 252, 253, 305, 365, 374, 378, 405, 470,
 525, 606, 616, 617
Daire-i Sadâret, 35, 53, 61, 89, 154, 161,
 184, 203, 205, 247, 258, 365, 497, 563,
 639, 673
Danef, 29, 76
Darande, 405
Darbhâne-i Âmire, 683
Darıdere, 349
De Labouliniere
 Mösyö, 520
De Marjeri
 Düyûn Komitesi Reisi, 520, 519
De Yanko
 Avusturya Murahhası Mösyö, 518, 520
Debre, 225
Dedeâğaç, 172, 173, 323
Dedeâğaç Konsolosluğu, 137
Dedeâğaç-Selanik Şimendifer
 Kumpanyası, 517
Defter-i Hakanî, 667, 668, 669
Deliç Mehmed Remzi Efendi
 Belgrad Cami-i Şerifi İmamı Bosnalı,
 109
Demir Ali Hüseyin, 336
Derbend-i Karapınar, 137
Dersaâdet, 41, 46, 50, 76, 94, 127, 161,
 172, 202, 203, 208, 211, 220, 223, 225,
 228, 229, 264, 265, 266, 284, 345, 348,
 358, 439, 442, 451, 454, 479, 480, 481,
 482, 541, 547, 567, 584, 605, 606, 614,
 616, 685
Dersaâdet Almanya Sefâreti, 238, 239
Dersaâdet-Edirne Hattı, 547
Derviştepe, 632, 633
Derviştepe Bulgar köyü, 122
Devlet-i Aliyye, 66, 91, 143, 159, 184,
 221, 413, 439, 442, 451, 646, 683
Devlet-i Osmaniyye, 29, 41, 47, 76, 91,
 108, 127, 158, 192, 400, 487, 524, 525

Dimetoka, 132, 133, 137, 172, 274, 275,
321, 322, 323, 324
Dimitri Rum köyü, 122
Dirici Bulgar köyü, 122
Disisko
Maârif ve Mezâhib Nâzırı Mösyö, 689
Diyarbakir Vilayeti, 57, 58, 84, 547
Dobric, 688
Dobruca, 35
Doğanarslan
Müslüman köyü, 369
Dokuzuncu Kolordu Kumandanlığı, 137
Dolen, 419, 420
Domçe Vankel, 336
Dölen, 329
Dördüncü Lahey Mukâvelenâmesi, 548
Draç, 211, 344
Dragopi
Dimetoka Bulgar Mektebi Muallimi,
322
Drama, 528, 541, 542, 543
Dramo Atnaş, 336
Dranova, 400
Dumaine
Fransa Sefiri Mösyö, 180, 181
Durkova, 400, 405
Düvel-i Muazzama, 41, 47, 66, 67, 76,
77, 91, 94, 99, 108, 114, 141, 143, 159,
172, 177, 180, 181, 343, 349, 471, 480,
491, 504, 524, 561, 579, 592
Düyûn-ı Umumiye, 30, 128, 487, 488,
489, 520, 521, 524, 552, 553, 679

E

Ecânibin Hakk-ı İstimlâki Kanunu, 457
Edirne, 41, 63, 67, 71, 76, 77, 85, 89, 94,
95, 99, 105, 108, 111, 114, 123, 143,
151, 158, 159, 169, 176, 177, 192, 193,
194, 195, 259, 284, 321, 322, 323, 365,
368, 369, 374, 571, 574, 575, 579, 580,
584, 585, 631, 632, 633, 692
Edirne Kalesi, 323, 570
Edirne meselesi, 99, 127, 143, 151

Edirne Mevki'-i Müstahkem
Kumandanlığı, 323, 579, 580
Edirne muhacirleri, 258, 259
Edirne Müdafaa Komitesi, 111
Edirne Vilâyeti, 151, 154, 155, 169, 170,
171, 173, 298, 321, 368, 570, 692
Efrayidis
Reji Müdürü, 134
Eğridere, 171, 349
Emin
Sadriazam namına Müsteşar, 387, 412,
683
Enver Bey, 89, 150
Epir, 301, 518
Ereğli, 58
Ergene, 50
Ermeni, 41
Ermeni cemaati, 374
Erzurum Vilayeti, 57, 58, 84
Esad
Şeyhülislâm, 348
Esad Paşa,
Yanya Kumandanı Mirlivâ, 646, 647,
655
Eskiköy
Rum köyü, 368
Eskizağra, 123, 632, 633, 639
Evkâf Nezâreti, 496, 679, 693
Eytâmhâne, 281
Eyüb Bey
Osmanlı Binbaşısı, 40

F

Faikköy Bulgar köyü, 122
Faikköyü, 124
Fenale Çiftliği, 682, 683
Ferdinand
Bulgar Kralı, 29, 360
Fevayköyü
Müslüman köyü, 369
Filibe, 387, 388, 400, 401, 405, 412, 413
Filorina, 224
Fiume, 109
Foça, 301

Foçateyn, 299
Fransa, 63, 71, 72, 127, 128, 143, 370,
563
Fransa Hükûmeti, 524
Fransızlar, 299
Fulon Bey
Kaymakam, Jandarma Tensik Memuru,
567, 606

G

Galib Kemâlî Bey
Atina Sefiri, 143, 289, 409, 635
Garbî Trakya, 181, 275
Gazi Evrenos Cami-i Şerifi, 705
Gelibolu, 323, 370
Gelibolu Kolordusu, 369
Gevgili, 24, 635
Gilan, 313
Gostron karyesi, 335
Gotha haritası, 467
Gov
Fransa Murahhası Mösyö, 517
Görice, 225
Gramatik Tano, 336
Grebene, 224
Grey
İngiliz Konsolosu Mösyö, 223
Gümülcine, 151, 154, 155, 169, 172, 274,
275, 391, 596, 613, 614
Gümülcine Hükûmet-i Muvakkatesi, 596,
597
Gündüzköy, 400, 405
Güneşli
Müslüman köyü, 369

H

Habeşistan Başşehbenderliği, 195
Hacı Emrullah
Hancıgazlı, 134
Hacı Hasan oğlu Ali
Gümülcine Hükûmet-i Muvakkatesi,
596
Hacı Hüseyin
Adaçarhlılı, 134

Hacı Mustafa Efendi
Müderrişinden, 171, 173
Hadımköy, 323
Hafız Mehmed Efendi
Uncu, 359
Hâfız Paşa Sanayi Mektebi
Üsküb, 685
Hafız Salih Efendi
Hükûmet-i Muvakkate Reisi, 171, 173
Haim Bahar
Musevi cemaati hahambaşısı, 375
Haleb Vilayeti, 57, 58, 84, 255, 284
Halil
Edirne Valisi, 324
Halil Bey
Şûrâ-yı Devlet Reisi, 161
Halil oğlu Nebi
Adaçarhlılı, 134
Halil Paşa Rüşdiyesi, 706
Hallaçyan Efendi
Umûr-ı Nafi'a Komisyonu Azâsı, 505
Harbiye Nezâreti, 53, 58, 84, 85, 324, 481,
546, 555, 592, 601, 621, 622, 635, 655,
656, 657
Hariciye Nezareti, 63, 66, 89, 114, 127,
247, 253, 269, 305, 365, 374
Harmanlı, 632, 633
Hasan Hüsnü Bey
SertabibYüzbaşı, 223
Hasan oğlu Hüseyin İstanbullu
Uzunköprü Redif Taburu Muinsiz
Efrâd'ndan, 633
Hasan oğlu Musa Kuzucu
Harmanlı'daki üserâdan Babaeski Redif
Taburu Muinsiz Efrâd'dan, 633
Hasan Rıza Bey
İşkodra Müstakil Fırka Kumandanı, 561
Hasan Tahsin Paşa, 567
Hasköy, 631, 632, 633
Hatice Hatun Camii
Kırkkilise, 361
Havsa, 122
Hayim Danot
Eşrafdan, 134

Hayrabolu, 323, 324
Hazine-i Celîle, 228, 232, 617
Hazine-i Maliye, 279
Helfreich
 Alman Murahhası Mösyö, 518, 520
Helva Baba, nâm-ı diğer Pehlivan Ağa
 Camii
 Kırkkilise, 361
Hersek, 311
Hey'et-i Murahhasa-i Osmaniyye, 511,
 513, 647, 656, 657, 679, 693
Hızır Bey Cami-i, 361
Hicaz Demiryolu, 529
Hicaz Demiryolu pulları, 528, 529
Hicaz Vilayeti, 57, 58, 84
Hilâfet-i Celîle-i İslâmiyye, 389
Hilâfet-i kübrâ, 195
Hilâfet-i Muazzama-i İslâmiyye, 192
Hilâl Matbaası
 Dersaadet, 439
Hilâl Vapuru, 266
Hilâl-i Ahmer Cemiyeti, 218, 541, 543,
 560, 561, 581, 613, 617
Hilmi Bey
 Debre Mutasarrıfı, 606
Hilmi Paşa
 Viyana Sefiri, 47, 181, 592
Hind, 192
Hind Müslümanları, 192
Hollanda bandırası, 193
Hollanda Hükûmeti, 193
Horozlu, 349
Hrand Bey, Müşavir, 505
Hukuk Mektebi, 403
Hukuk Müşavirliği, 511, 589
Hüdavendigâr Vilayeti, 57, 58, 84, 255
Hükûmet-i Osmaniyye, 57, 61, 66, 67, 85,
 91, 108, 114, 123, 124, 127, 128, 141,
 155, 172, 221, 246, 275, 301, 370, 420,
 439, 451, 470, 471, 480, 487, 489, 517,
 519, 520, 529, 548, 615, 679

Hükûmet-i Seniyye, 45, 50, 108, 109, 132,
 143, 155, 161, 169, 177, 180, 222, 245,
 246, 247, 285, 357, 370, 413, 420, 451,
 452, 471, 479, 480, 488, 495, 521, 531,
 532, 542, 543, 546, 547, 548, 581, 601,
 615, 635, 638, 639, 645, 646, 647, 654,
 656, 662, 676, 679
Hüseyin Hilmi Paşa
 Viyana, 71, 145, 181
Hüseyin Nazmi
 Filibe Şehbenderi, 404
Hüseyinköy, 349

İ

İbrahim Bey süvari livası, 89
İdris bin Mehmed Hamdi
 Kırcaali Belediye Re'îsi, 171
İğnece karyesi, 359
İkinci Lahey Konferansı, 574, 575
İlbasan, 211, 344
İlicna, 400, 405
İlyasköy, 368
İmrü'l-Kays
 Arap şairi, 358
İmtiyazât ve Mukâvelât Komitesi, 517,
 518
İncil İnas İbtidâî Mektebi, 706
İngilizler, 299
İngiltere, 192, 563
İngiltere Hükûmeti, 115, 488
İnö, 66, 84, 479
İnö-Midye hattı, 45, 108
İranîler, 194
İskabe karyesi, 479, 480
İskân-ı muhacirîn, 228, 259
İskân-ı Muhacirîn Nizâmnâmesi, 251,
 252, 253, 304, 305
İskeçe, 137, 172, 348, 349, 528
İslâm, 323, 329, 331, 335, 337, 359, 369,
 401, 405, 627
İslâmlar, 23, 193, 246, 289, 322, 336, 349,
 363, 388, 389, 404, 408, 409, 419, 451,
 627

İsmail Hakkı Efendi

Kratova Kazası Nâibi Prevezeli, 682
İstanbul, 102, 111, 145, 151, 358, 370,
391, 401, 470, 481, 482, 524, 646, 672,
673

İstanbul Konferansı, 404, 405

İstanbul Muâhedenâmesi, 391, 419, 421,
470, 471, 480

İstanbul Vilayeti, 57, 58, 84

İstaniko

Tine karyesinden, 313

İstanımka, 387, 388, 400, 405

İstişare Odası, 470, 480, 556, 575

İşkodra, 344

İştib, 24, 39, 46

İştib Muharebesi, 39, 40

İtalya, 71, 72

İtalya Devleti, 480

İzmir, 219, 220, 221, 222, 224, 289, 298,
299, 300, 567, 605, 613

İzmit, 57, 84, 255

İzzet Kemâl

Müsteşar, 622

K

Kaeli köyü, 125

Kafkasya, 32, 99, 105, 408

Kalas, 208

Kale Nizâmnâmesi, 323

Kale-i Sultaniye, 57, 58, 66, 84

Kâmil Paşa

Sadriazam, 321, 570, 574

Kanun-ı Esasî, 33

Karaağaç, 365, 369, 380, 381

Karaağaç tabyası, 381

Karaca İbrahim Bey, nâm-ı diğer Kapan

Cami-i

Kırkkilise, 361

Karacabey Vakfı nâm-ı diğer Emir Ali Bey

Camii, 361

Karadağ, 211, 479, 480, 481, 519, 621,
622

Karadağ Devleti, 479, 480

Karadağ Hükûmeti, 479, 480, 621

Karadağlılar, 313, 561

Karaferye, 329

Karahâne Medresesi, 706

Karargâh-ı Umumî, 89, 137, 580

Karasu, 137, 172, 173

Karesi, 57, 58, 84, 255

Karırdıran, 84, 122

Kastamonu Vilayeti, 57, 58, 84, 255

Katrin, 329

Kavak

Müslüman köyü, 369

Kavalalı, 607

Kayalar, 224

Kaynajevaç, 46

Kemâl Bey

Vali, 220

Kenadiyef [Genadief]

Bulgaristan Hariciye ve Mezâhib Nâzırı

Doktor, 102

Kerim Paşa Sanayi Mektebi

Manastır, 685

Kesriye, 225

Keşan, 69, 84, 323

Kırcaali, 145, 150, 151, 169, 170, 172,
274, 349

Kırcaali Hükûmet-i Muvakkatesi, 170

Kırçova, 224

Kırkkilise, 85, 89, 140, 141, 176, 177,
194, 357, 358, 359, 360, 363, 365

Kızanlık, 633

Kilis, 313

Kirkof

General, 274, 275

Klazomen Tahaffuzhânesi, 222

Kocayayla, 150

Koçana, 39, 224

Koçana muharebesi, 39, 40

Kolaşın, 313

Kolera, 109, 205, 266

Komiser meselesi, 181

Konya Vilayeti, 57, 58, 84, 255

Korova, 400, 405

Kosova, 606

Kosova Vilayeti, 208, 672, 673

Kostantin
Prens, Başkumandan, 137, 487, 488
Kostantin Paldo
Yunan Bahriye Miralayı, 137
Koşukavak, 150, 172
Kovaçef
Harbiye Nazırı General, 39
Kozlu, 349
Köse Hüseyin, 336
Köse Mustafa, 336
Köstence Şehbenderliği', 264
Köstendil, 41
Kranya nahiyesi, 479, 480
Krivolak, 46
Kudüs-i Şerif Mutasarrıflığı, 57, 58, 84
Kula, 324
Boyacı, 336
Kulelibergos, 323
Kuruçiftlik
Müslüman köyü, 369
Kuşadası, 245, 247
Kuştepe, 633

L

Lafayef
Bank-ı Osmanî Şubesi Müdürü, 220, 221
Lahey, 646, 654, 656
Lahey Konferansı, 143, 343, 589
Lahey Mukâvelenâmesi, 528, 529, 593
Lahey Sulh Mahkemesi, 645
Lambo Papasoğlu
Eşrafdan, 134
Langaza, 24
Lazlar Ormanı mevkii, 336
Lefke Bulgar köyü, 122
Lofacı
Müslüman köyü, 369
Londra, 67, 223
Londra Konferansı, 471, 480
Londra Muâhedenâmesi, 84, 102, 114, 467, 470, 479, 480
Londra Sefâreti, 114, 467, 563
Londra Süferâ Konferansı, 77

Lozan, 532
Lüleburgaz, 76, 122

M

Ma'âdin Nizâmnâmesi, 512
Maârif-i Umumiye Nezâreti, 672, 673, 688
Macedonian Relief Fund Cemiyeti, 223
Mahmud Muhtar Paşa
Bahriye Nâzırı, Berlin Sefir-i Kebîri, 61, 161, 677
Mahmud Şevket Paşa, 30, 33
Mahmudlu, 349
Makedonya, 23, 246, 269, 284, 289, 298, 301, 324
Makedonya İslâmları, 290
Makedonya vekâyi'i, 290
Makronis, 656
Maliye Komisyonu, 61, 127, 499, 520, 524
Maliye Konferansı, 61
Maliye Nezâreti, 229, 233, 239, 328, 329, 489, 528, 549, 553, 656, 657, 692
Malkara, 84, 323, 324, 369
Mamuretülaziz Vilayeti, 57, 58, 84
Manad oğlu Paskal
Sofulu Belde Reisi, 134
Manastır, 23, 24, 211, 222, 223, 224, 225, 344, 495, 496, 497, 606, 614, 685
Manastır Kerîm Paşa Mektebi, 685
Manastır Vilayeti, 24, 224, 672, 673
Manof, 40
Bulgar Alay Kumandanı Kaymakam, 39, 40
Maraş, 369
Maraş köyü, 369
Maraviç
nahiye müdürü, 313
Mariçe nehri, 143, 176
Marmara Ereğlisi, 203
Marmara sahili, 284
Marmara vapuru, 635
Mavridi
Şeyh Mahallesi Muhtarı, 134

- Meclis-i Âlî-i Vükelâ, 481
Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ, 616, 617
Meclis-i Mebûsân, 689
Meclis-i Vükelâ, 32, 53, 161, 203, 228, 232, 237, 238, 241, 247, 321
Medine-i Münevvere Muhafızlığı, 57, 58, 84
Mehmed
 Bulgar ikinci batarya efrâdı tarafından katledilen ahaliden, 335
Mehmed Ali oğlu Ahmed
 10. Topçu Y. [Alay] 2. T. [Tabur] 1. K. [Bölük] Çavuş, 631
Mehmed Ali Paşa
 Prens, 222
Mehmed Bahaeddin Efendi
 Kırkkilise Müftüsü, 357
Mehmed Halil
 Adaçarhlı'dan, 134
Mehmed ibn-i Selim
 Sofulu'da mukim, 134
Mehmed Nabi
 Roma Sefiri, 159, 379
Mehmed Nâzım
 Selanik Valisi, 605, 614
Mehmed Said Paşa
 Hariciye Nâzırı, Sadriazam, 69, 496
Mehmed Şükrü Paşazâde İbrahim
 İskeçeli, 481
Mehmed Yaşar Bey, 266
 Muhacirîn İdaresi İstatistik Memuru, 266
Mekteb-i Kebîr-i Zükûr-ı İbtidâî, 706
Mekteb-i Sultaniye, 298, 403
Menlik, 329, 387, 388
Meriç, 50, 63, 67, 85, 122, 145, 150, 172, 173, 195, 375, 380, 381
Messageries vapuru, 567
Mesta, 137
Mestanlı, 274
Meşihat-penâhî, 348, 358, 363
Meşinli Rum köyü, 122
Metâlib-i Nakdiye Komitesi, 518, 519
Metika Çiftliği, 682, 683
Mezâhib Nezâreti, 400
Mısır, 220, 221, 225, 606
Mısır Fevkalâde Komiserliği, 57, 58, 84
Mısır Hilâl-i Ahmer vapuru, 613
Midhat Efendi
 Ustrumca Müdde-i Umumîsi, 335
Midhat Paşa İslâm Sanâyi Mektebi, 685
Midilli, 488, 489
Midye, 84, 132, 359, 479
Midye-İnöz hattı, 50, 53, 61, 66, 76, 84
Mihalic Rum köyü, 122, 124
Mihaliç Çiftliği, 682, 683
Mitof
 Bulgar Miralayı, 335
Muhaberât-ı Umumiye Dairesi, 57, 58, 84
Muhâceret, 155, 219, 251, 252, 274, 284, 285, 301, 305, 667
Muhacirîn İdaresi, 252, 253, 259
Muhacirîn Komisyonu, 264, 265, 266
Muhacirîn Nizâmnâmesi, 232, 241
Muhacirîn ve Aşâyir Müdüriyeti, 284
Muhtar Bey, Müşavir, 299, 300, 505
Mukâvelât ve İmtiyazât Komitesi, 517, 518
Muradlı, 84
Musevî, 335, 374
Musevîler, 23
Mustafa Ali Ago, 336
Mustafa Paşa Camii, 706
Mustafapaşa, 151, 369, 631, 632
Mustahfız Alay Kumandanlığı, 323
Musul Vilayeti, 57, 58, 84
Mutâlebât-ı Nakdiye Encümeni, 524
Mutâlebât-ı Nakdiye ve Düyûn Komitesi, 517
Muvâzene-i Maliye Kanunu, 232
Mülkiye ve Maârif Dairesi, 252, 304
Münib
 Belgrad Sefareti Evrak Memuru, 41, 47, 208
Müslim, 369, 467
Müslümanlar, 72, 95, 99, 155, 170, 192, 195, 274, 275, 289, 311, 312, 322, 349, 361, 368, 387, 388, 409, 420, 421, 439

Müzâheret-i Milliye Cemiyeti Riyâseti,
258

Müze-i Hümâyûnlar Müdüriyet-i
Umumiyesi, 672, 673

N

Naçarnik Kuzuharof
Kırkkilise'de mutasarrıf makamında
bulunan, 362

Naçeviç, 145
murahhas Mösyö, 53

Nafia Nezâreti, 229, 537, 548

Nâib karyesi
Edirne, 298

Nail
Paris Maliye Konferansı, 505

Nail Bey
Paris Maliye Komisyonu Osmanlı
Murahhasîn Reisi, 503, 510, 511,
542, 626

Nasliç, 224

Nasrâniyet, 413

Nâzım Paşa
Başkumandan Vekili Birinci Ferik, 579,
580

Necib Bey
Atina Sefareti Başkâtibi, 543

Nekrita, 23

Neşr-i Vesâik Cemiyeti, 348

Nevrekob, 329

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn, 495, 696

Nezâret-i Umûr-ı Bahriye, 202

Nikolaki Bey
Tabib Kaymakamı, 606

Niş, 109

Niş Şehbenderhânesi, 209

O-Ö

Odesa, 145

Okçular, 349

On Birinci Nizâmiye Fırkası
Dimetoka'da, 322

Onnik Mineciyan
Sofya Şehbenderi, 269, 627

Ordu-yı Hümâyûn, 57, 69, 102, 184, 202,
203, 359

Orfile
Dimetoka'da ârâmsâz Bulgar Askeri
Kumandanı, 324

Orta Camii
Zilhova kasabasında, 706

Ortaköy, 150, 151, 172, 274, 321, 322,
400, 405

Osman
Mahkeme-i Temyiz Ceza Dairesi Reisi,
549, 679

Osman Ağa Camii
Kırkkilise, 361

Osman Nizami Paşa, 26, 27

Osmaniye, 335

Osmanlı Bankası, 496, 497

Osmanlı efkâr-ı umumiyesi, 593

Osmanlı ordusu, 79, 133, 134, 137, 154,
155, 169, 374, 375, 525, 560, 561

Osmanlı Sancağı, 193

Osmanlı umumî seferberliği, 546

Osmanlı üserâsı, 40, 46, 123, 369, 593

Osmanlı Ziraat Bankası, 528

Osmanlı-Bulgar hudud-ı asliyesi, 124

Osmanlılar, 23, 24, 111, 133, 159, 193,
195, 349, 457, 468

Ömer Paşa
Yanya Sancağı Mutasarrıfı Vezîr, 683

Ömer Tosun Paşa
Prens, 220

P

Palas, 349

Palaykoviç
Sırbistan Sofya Sefiri, 40

Papa Foti
Üsküdar Karyesi Rum Papası, 124

Papas oğlu Hristo, 336

Boymičeli, 336

Paris, 61, 181, 510, 511, 524, 654

Paris Balkan Umûr-ı Maliye Komisyonu,
654, 655, 656, 657

Paris Maliye Komisyonu, 524, 532, 542,
546, 547, 548, 549, 552, 645, 679

Paris Maliye Konferansı, 30, 143, 512, 553, 693
Paris Sefareti, 63, 563, 662
Pasic, 29, 30
Paşa köyü, 122
Paşamahalle Rum köyü, 124
Paşmaklı, 388
Paşmaklı kazası, 171
Patrikhâne, 301
Paul Harve
İngiliz Murahhası Sir, 518, 519
Pavli köyü, 362, 368, 369
Perhucan camii
Batavya, 193
Peric
Alman Murahhası Mösyö, 520
Peşte, 211
Peşte Başşehbenderliği, 46, 211
Peştere, 388, 412, 413
kaza, 387
Petel
Fransa Murahhası Mösyö, 519
Petersburg, 35
Petersburg Konferansı, 77
Petersburg Sefâreti, 105, 563
Petrako Sinoviç
Tine karyesinden, 313
Petriç, 329
Pınarhisar, 362
Pichon
Hariciye Nâzırı Mösyö, 95, 99, 503, 504
Polikaryos
Edirne Rum Metropolidi, 375
Politik
gazete, 35
Politis
Yunan Murahhası Mösyö, 520
Pomak İslâmları, 400, 404, 413
Pomaklar, 391, 401, 413, 419, 420
Prada
gazete, 30, 45
Pravişte, 23
Preveze, 647, 682, 683
Priştine Sancağı, 313

R

Radovişte, 335
Rafaloviç
Metâlib-i Nakdiye Komitesi Reis-i Sânîsi, Mösyö, 518
Rahmi Beyefendi, 299
Rakalar, 211
Rakincaviç
Berposta karyesinden, 313
Rakitova, 400, 405
Rapiska, 555
Razlık, 387, 388, 419, 420
Refet
Batavya Başşehbenderi, 193
Resulova Cami-i, 706
Reşid Safvet Bey
Edirne Hey'et-i Murahhasası reisi, 159
Reuter, 195
Rifat Paşa
Paris Sefiri, 50, 94, 99, 176, 491, 499
Robçoz, 388
kaza, 387
Rodop silsile-i cibâli, 155
Roken
Profesör, müşavir, 505
Roma Sefareti, 158, 378
Romanya, 35, 41, 45, 46, 47, 71, 72, 77, 109, 114, 211, 245, 688, 689
Romanya Hükûmeti, 108, 264, 265, 266, 689
Roux Bey
Fransalı Binbaşı, 566, 567
Rum, 23, 181, 298, 299, 322, 365, 368, 369, 375, 380
Rum Ortodoks ahalisi, 424, 425
Rum Patrikliği, 424, 425
Rumeli, 32, 211, 228, 232, 241, 247, 344, 378, 482, 510, 511, 512, 513, 596, 662, 667, 668, 677, 685
Rumeli Muhacirîn-i İslâmiyye Cemiyeti
Merkez-i Umumîsi, 387, 388
Rumeli Müslümanları, 676
Rumeli-i Şarkî, 388
Rumkale, 313

Rumlar, 23, 72, 123, 143, 289, 290, 299,
301, 408, 409, 424, 425, 702, 705, 706
Ruslar, 150, 151
Rusya, 29, 47, 63, 71, 72, 76, 77, 94, 99,
128, 177, 370, 563
Rusya Devleti, 47
Rusya Hükûmeti, 76, 99, 105
Rusya Muharebesi, 672, 673

S-Ş

Saadeddin
Filibe müftüsü, 401
Sabah gazetesi, 170
Sabri
Siroz Şehbenderi, 701
Sadâret-penâhî, 89, 137, 155, 172, 173,
202, 218, 219, 251, 259, 343, 344, 348,
357, 374, 389, 419, 425, 481, 495, 496,
511, 537, 553, 566, 571, 617, 638, 672
Safa
Bükreş Sefiri, 689
Safer Efendi
Aza, 252
Said Halim Paşa
Hariciye Nâzırı, 143, 290, 374, 391,
677, 689
Salih Bey
Polis Müdürü, 606
Samana karyesi, 631
Savma
gazete, 30, 45
Savof
General, 275, 401
Sazanof
Mösyö, 76, 77, 99
Scala Nuova, 567
Schwabach
Alman Sendikası Reisi Mösyö, 61
Selanik, 23, 24, 109, 218, 219, 220, 222,
223, 224, 245, 247, 284, 289, 328, 329,
331, 336, 337, 344, 345, 408, 409, 469,
487, 488, 489, 495, 496, 497, 524, 546,
547, 566, 567, 605, 606, 613, 614, 616,
617, 685

Selanik Cemaat-i İslâmiyyesi, 285, 617
Serdar Ali Paşa Camii
Kırkkilise, 361
Serfice, 224
Seyidler, 84
Sıhhiye Müdüriyet-i Umumiyesi, 229
Sırb / lar, 23, 24, 24, 39, 40, 41, 46, 108,
312, 335, 344, 579, 580
Sırb Hükûmeti, 23, 24, 108, 109, 223,
224, 311, 312, 495, 497, 531, 532, 537,
552, 553, 593, 614, 616, 685
Sırbistan, 29, 39, 41, 45, 72, 109, 114,
115, 208, 245, 311, 312, 451, 452, 453,
467, 468, 470, 471, 480, 518, 519, 547,
548, 593, 614, 617, 635
Silivri, 693
Sinekli, 631
Sir Crawford
Düyûn-ı Umumiye Komisyonu Azâsı,
505
Metâlib-i Maliye Komisyonu Azâsı,
505
Sir Edwar Grey, 26, 114, 115
Sirkeci iskelesi, 205
Siroz, 23, 344, 345, 701, 702, 706
Siroz Mevlevihânesi, 343, 344
Sivas Vilayeti, 57, 58, 84, 255
Skupçina, 39
Sırbistan Meclisi, 29
Sofuköyü
Müslüman köyü, 369
Sofular, 274
Sofulu, 132, 137, 150, 151, 172, 321
Sofya, 69, 369, 400, 601, 696, 697
Sofya Almanya Sefâreti, 638, 639
Sofya Sefareti, 284, 391, 601, 677
Sol Cenah Ordusu Kumandanlığı, 169
Soteri
Mihaliç mu‘teberânından, 124
Söğütcük karyesi, 171
Stampa gazetesi, 108
Sultan Bayezid Camii
Edirne, 696, 697

Sultan Bayezid Camii
Kırkkilise, 361
Sultan Selim Camii
Edirne, 362
Sumoviç
Tine karyesinden, 313
Suriye Vilayeti, 57, 58, 84, 255
Süferâ Konferansı, 91
Süleyman Zeynelabidin Bey
Gümölcine'de Milis Kuvvetleri Umum
Kumandanı, 275
Şark Demiryollar Kumpanyası, 547
Şark Ordusu, 322, 323
Şarl Halla
Avusturya Konsolosu Mösyö, 223
Şefik Bey Medresesi
Halil Paşa mahallesi, 706
Şehid Mehmed Paşa Camii
Lülebergos, 362
Şehremaneti, 205
Şıpka, 632
Ştampa gazetesi, 109
Şubika
Tine karyesinden, 313
Şûrâ-yı Devlet, 241, 252, 253, 304, 305,
668, 669
Şükrü
Maarif-i Umûmiye Nâzırı, 672, 688
Şükrü Bey, 289
Mülkiye Müfettişi, 289
Şükrü Paşa, 41

T

Tâbiiyet Kanunu, 457, 479, 480
Tâbiiyet Müdüriyeti, 470, 479, 480
Tahran, 194
Tahsin Paşa Ordusu, 143
Talat Beyefendi
Dahiliye Nazırı, 150, 155, 161
Tanin gazetesi, 638, 639
Tanzimât Dairesi, 241
Taşgın
Müslüman köyü, 369
Tatar, 40

Tekfurdağı, 205, 324
Tekfurdağı Mutasarrıflığı, 370
Tekirdağ, 58
Tepedelenli Ali Paşa çiftlikâtı, 683
Terkos nahiyesi, 693
Terziviran, 349
Tevfik Paşa
Londra Sefiri, 91
Tırnova, 638, 639
Rum köyü, 368
Ticaret Muâhededesi, 391
Ticaret ve Ziraat Nezareti, 229, 511, 513
Toşef
General, Bulgar Sefiri, 40, 274, 275,
391, 405
Trablusgarb muharebe-i zâilesi, 581
Trabzon Vilayeti, 57, 58, 84
Trakya, 50, 67, 72, 102, 137, 150, 269,
289
Tribüna gazetesi, 379
Triyeste, 109, 211
Tuna nehri, 208
Tunca, 122
Turhan Paşa, 99
Petersburg Sefiri, 76
Tutrakan, 47, 688
Tutrakan-Balçık hattı, 77
Tuz, 561
Türk, 40, 388
Türkiye, 24, 40, 76, 77, 114, 115, 127,
128, 137, 362
Türkler, 40, 41, 114, 284, 324
Tütün Rejisi, 679

U-Ü

Ulahlar, 23
Umum Jandarma Kumandanlığı, 566
Umurbeyli
Müslüman köyü, 369
Umurcu
Müslüman köyü, 369
Umûr-ı İdariye Müdüriyet-i Umumiyesi,
556, 655

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi, 513
 Urfa, 57, 58, 84
 Ustamit
 Vasilevo karyesinden Bulgar şakisi, 335
 Ustrumca, 335, 391
 Uzunköprü, 85, 365
 Üserâ-yı harbiye, 40, 41, 143, 518, 524, 593, 646, 655, 656, 679
 Üsküb, 23, 109, 605, 606, 614
 Üsküdar, 122, 123, 205
 Üsküdar Rum köyü, 122, 124
 vakıf arazi, 662

V

Van Vilayeti, 57, 58, 84
 Vardar nehri, 336
 Vasfi Bey, 173
 Kumandan, 172
 Vazof
 Edirne'de Bulgar General Gubernatörü, 360, 362
 Venizelos
 Mösyö, 143, 289, 290
 Veysel Malik, 336
 Vilâyât-ı Şarkiye, 32
 Virjini Vapuru, 245
 Viyana, 79
 Viyana Sefareti, 32, 180, 563, 593
 Vize, 362

Y-Z

Yâdigâr-ı Millet Mektebi, 702
 Yahya Bey
 Aza, 252
 Yanbolu, 633
 Yanya, 647, 672, 673
 Yassıviran, 349
 Yemen Mutasarrıflığı, 58

Yemen Vilâyeti, 84
 Yemiş, 633
 Yenibağ Bulgar köyü, 122
 Yeniköy
 Rum köyü, 368
 Yenipazar, 211
 Yenişar karyesi
 Biga, 298
 Yorgi Aposto
 Apostol Mahallesi Muhtarı, 134
 Yunan Devleti, 137
 Yunan eşkiyası, 328, 329
 Yunan Hükûmeti, 24, 337, 408, 409, 488, 497, 525, 531, 532, 541, 542, 543, 547, 548, 552, 553, 567, 593, 647, 654, 655, 656, 682
 Yunan Ordusu, 218
 Yunanistan, 143, 224, 237, 238, 239, 300, 409, 442, 443, 444, 457, 468, 469, 470, 471, 518, 546, 593, 645, 655, 656
 Yunanlılar, 23, 24, 46, 329, 408, 409, 488, 541, 567, 682
 Yusuf Hüseyin, 336
 Yusuf Sıddık
 Midhat Paşa İslâm Sanâyi Mektebi
 Müdürü, 685
 Yuvan
 Kazanlı, 336
 Yuvan İstefankoviç
 Kulakurt karyesinden, 313
 Yülüce
 Müslüman köyü, 369
 Yürümiş köyü, 380, 382
 Zağra ovası, 633
 Zeynelabidin Bey, 274
 Gümölcine'de, 274
 Ziraat Bankası, 228, 229, 519
 Ziraat Nezâreti, 229, 685
 Zor, 57, 58, 84

